

බුද්දකනිකායෙ

ජාතකපාළි

(පටිමො භාගො)

1. එකකනිපාතො

1. අපණ්ණකවග්ගො

1. අපණ්ණකජාතකං

1. අපණ්ණකං යානමෙකෙ, දුතියං ආහු තක්කිකා;
එතද්දකාය මෙධාවි, තං ගණ්ඨෙ යදපණ්ණකනි **[තං ගණ්ඨෙයා අපණ්ණකං (ක.)]**.

අපණ්ණකජාතකං පටිමං.

2. වණ්ණපථජාතකං

2. අකිලාසුනො වණ්ණපථෙ **[වණ්ණපථෙ (ක.)]** බණන්තා, උද්භිගණෙ තත්ථ පපං අවින්දුං;
එවං මුනි වීරිය **[මුනි වීරිය (පි.), මුනි වීරිය (සා. ක.)]** බලපපන්තො, අකිලාසු වින්දෙ හදයස්ස සන්තින්ති.

වණ්ණපථජාතකං දුතියං.

3. සෙරිවවාණිජජාතකං

3. ඉධ වෙ නං **[ඉධ වෙ හි නං (සි. පි.)]** විරාධෙසි, සද්ධම්මස්ස නියාමනං **[නියාමකං (සා. ක.)]**;
විරං ත්වං අනුතප්පෙසි **[අනුතප්පෙසි (සි. පි.), අනුතප්පෙසි (?)]**, සෙරිවායං ව වාණිජොති.

සෙරිවවාණිජජාතකං තතියං.

4. මුළුසෙට්ඨිජාතකං

4. අප්පකෙතපි මෙධාවි, පාහතෙන විවක්ඛණො;
සමුට්ඨාපෙනි අත්තානං, අණුං අග්ගිංව සන්ධමන්ති.

මුළු **[මුළු (සි.), මුළු (සා. පි.)]** සෙට්ඨිජාතකං චතුත්ථං.

5. තණ්ඩුලනාලිජාතකං

5. **[කිමග්ගති තණ්ඩුලනාලිකා ව, බාරාණසි අන්තර්බාහිරාති; අස්සපඤ්චසතෙ තාති, එකා තණ්ඩුලනාලිකාති; (සා. ක.)]** කිමග්ගති තණ්ඩුලනාලිකාය, අස්සාන මුලාය වදෙහි රාජ **[නාලිකා ව (සි.), නාලිකාය (ක. සි. අට්ඨ.)]**;
බාරාණසිං සන්තර්බාහිරො **[බාහිරන්තං (සි.)]**, අයමග්ගති තණ්ඩුලනාලිකාති **[කිමග්ගති වණ්ඩුලනාලිකා ව, බාරාණසි අන්තර්බාහිරාති; අස්සපඤ්චසතෙ තාති, එකා තණ්ඩුලනාලිකාති; (සා. ක.)]**.

තණ්ඩුලනාලිජාතකං පඤ්චමං.

6. දෙවධම්මජාතකං

6. හිරිමත්තප්පසම්පන්නා, සුක්කධම්මසමාහිතා;
සන්තො සප්පුරිසා ලොකෙ, දෙවධම්මාති වුව්වරෙති.

දෙවධම්මජාතකං ඡට්ඨං.

7. කටයුතුර්ජාතකං

7. පුත්තො ක්‍යාහං මහාරාජ, ත්වං මං පොස ජනාධිප;
අඤ්ඤෙපි දෙවො පොසෙති, කිඤ්ච **[කිඤ්චි (ක.)]** දෙවො සකං පජන්ති.

කටයුතුර් **[කටයුතාහන (ක.)]** ජාතකං සත්තමං.

8. ගාමණිජාතකං

8. අපි අතරමානානං, එලාසාව සමිජ්ඣති;
විපක්කබ්බුහිමවරියොස්මි, එවං ජානාහි ගාමණිති.

ගාමණිජාතකං අට්ඨමං.

9. මසදෙවජාතකං

9. උත්තමඛිගරුහා මය්හං, ඉමෙ ජාතා වයොහරා;
පාතුභුතා දෙවදුතා, පබ්බජ්ජාසමයො මමාති.

මසදෙව **[මධාදෙව (සි. පි.), දෙවදුත (ක.)]** ජාතකං නවමං.

10. සුඛවිහාරිජාතකං

10. යඤ්ච අඤ්ඤෙ න රක්ඛන්ති, යො ව අඤ්ඤෙ න රක්ඛති;
ස වෙ රාජ සුඛං සෙති, කාමෙසු අනපෙක්ඛවාති.

සුඛවිහාරිජාතකං දසමං.

අපණ්ණකවග්ගො පට්ඨමො.

තස්සුද්දානං –

වරාපණ්ණක වණ්ණප්ප සෙරිවරො, සුවිචක්ඛණ තණ්ඩුලනාලිකස්සා;
හිරි පුත්තවරුත්තගාමණිනා, යො ව න රක්ඛති තෙන දසාති.

2. සීලවග්ගො

11. ලක්ඛණමිගජාතකං

11. හොති සීලවතං අත්ථො, පටිසන්ථාර **[පටිසන්ධාර (ක.)]** චුත්තිනං;
ලක්ඛණං පස්ස ආයන්තං, ඤාතිසඬ්ඨපුරක්ඛතං **[පුරක්ඛිතං (සා.)]**, **[පුරෙක්ඛිතං (ක.)]**;
අප් පස්සසිමං කාළං, සුවිහිනංව ඤාතිහිති.

ලක්ඛණමිගජාතකං පට්ඨමං.

12. නිග්‍රොධමිගජාතකං

12. නිග්‍රොධමෙව සෙවෙය්‍ය, න සාබ්බුපසංවසෙ;
නිග්‍රොධස්මිං මතං සෙය්‍යො, යඤ්චෙ සාබ්බු **[සාබ්බු (සි. පි.)]** ජීවිතන්ති.

නිග්‍රොධමිගජාතකං දුතියං.

13. කණ්ඩිජාතකං

13. ධිරත්ථු කණ්ඩිතං සල්ලං, පුරිසං ගාල්භවෙධිනං;
ධිරත්ථු තං ජනපදං, යත්ථිත්ථි පරිණායිකා;
තෙ වාපි ධික්කිතා **[ධික්කිතා (?)]** සත්තා, යෙ ඉත්ථිනං වසංගතාති.

කණ්ඩිජාතකං තතියං.

14. වාතමීගජාතකං

14. න කිරත්ථී රසෙහි පාපියො, ආවාසෙහි ව [වා (සබ්බත්ථ)] සන්ථවෙහි වා;
වාතමීගං ගහනනිස්සිතං [ගෙහනිස්සිතං (සි. පි.)], වසමානෙසි රසෙහි සඤ්ජයොති.

වාතමීගජාතකං චතුත්ථං.

15. බරාදියජාතකං

15. අට්ඨකඤ්චුරං බරාදියෙ, මීගං වඩ්ඤාතිවඩ්ඤිනං;
සත්තහි කාලාතික්කන්තං [සත්තහි කලාහ'තික්කන්තං (සි.), සත්තකාලෙහ'තික්කන්තං (සායා.), සත්තහි කාලාහ'තික්කන්තං (පි.)], න නං ඔවදිතුස්සහෙති.

බරාදියජාතකං පඤ්චමං.

16. තිපල්ලත්ථමීගජාතකං

16. මීගං තිපල්ලත්ථ [තිපල්ලත්ත (ක.)] මනෙකමායං, අට්ඨකඤ්චුරං අඩ්ඨරත්තාපපායං [අඩ්ඨරත්තාවපායං (සි. පි.)];
එකෙන සොනෙන ඡමාස්සසන්තො, ඡහි කලාහිතිහොති [කලාහතිහොති (සි. සායා. පි.)] භාගිනෙයොයාති.

තිපල්ලත්ථමීගජාතකං ඡට්ඨං.

17. මාලුතජාතකං

17. කාලෙ වා යදි වා ජුඤ්ඤෙ, යදා වායති මාලුතො;
වාතජාති හි සීතාති, උභොත්ථමපරාජීතාති.

මාලුතජාතකං සත්තමං.

18. මතකභත්තජාතකං

18. එවං වෙ සත්තා ජානෙය්‍යුං, දුක්ඛායං ජාතිසම්භවො;
න පාණො පාණිනං හඤ්ඤෙ, පාණසාති හි සොචතීති.

මතකභත්තජාතකං අට්ඨමං.

19. ආයාචිතභත්තජාතකං

19. සවෙ මුච්චෙ [මුඤ්චෙ (සි. සායා. පි.)] පෙච්ච මුච්චෙ [මුඤ්චෙ (සි. සායා. පි.)], මුච්චමානො හි බජ්ඣති;
න හෙවං ධිරා මුච්චන්ති, මුත්ති බාලස්ස බන්ධනන්ති.

ආයාචිතභත්තජාතකං නවමං.

20. නළපානජාතකං

20. දිස්වා පදමනුත්තිඤ්ඤං, දිස්වානොතරිතං පදං;
නළෙන වාරිං පිස්සාම [පිට්ඨිසාම (සි. සායා. පි.)], නෙව [න ව (ක.)] මං ත්ථං වධිස්සසීති.

නළපානජාතකං දසමං.

සීලවග්ගො දුතියො.

තස්සුද්දානං -

අට්ඨ ලක්ඛණ සාධ ධරත්ථු පුන, න කිරත්ථී රසෙහි බරාදියා;
අතිහොති වර [රස (සබ්බත්ථ)] මාලුත පාණ, මුච්චෙන නළඅච්ඡයනෙන භවන්ති දසාති.

3. කුරුඬගවග්ගො

21. කුරුඬිගමීගජාතකං

21. ඤාතමෙතං කුරුඬිගස්ස, යං ත්වං සෙපණ්ණි සියාසි [සෙයාසි (සි. සාය. පි.)];
අඤ්ඤං සෙපණ්ණි ගච්ඡාමි, න මෙ තෙ රුච්චතෙ ඵලන්ති.

කුරුඬිගමීගජාතකං පඨමං.

22. කුක්කුරජාතකං

22. යෙ කුක්කුරා රාජකුලමිති වද්ධා, කොලෙයාකා වණ්ණබලූපපන්නා;
තෙමෙ න වජ්ඣා මයමස්ම වජ්ඣා, නායං සසච්චා දුබ්බලසාතිකායන්ති.

කුක්කුරජාතකං දුතියං.

23. ගොජානීයජාතකං

23. අපි පස්සෙන සෙමානො, සල්ලෙහි සල්ලලිකතො;
සෙයොච වළවා ගොජො [හොජ්ජො (සි.), හොජ්ඣො (සාය. පි.)], යුඤ්ජ මඤ්ඤෙව සාරථීති.

ගොජානීය [හොජාජානීය (සි. සාය. පි.)] ජාතකං තතියං.

24. ආජඤ්ඤජාතකං

24. යදා යදා යත්ථ යදා, යත්ථ යත්ථ යදා යදා;
ආජඤ්ඤො කුරුතෙ වෙගං, භායන්ති තත්ථ වාළවාති.

ආජඤ්ඤජාතකං චතුත්ථං.

25. තිත්ථජාතකං

25. අඤ්ඤමඤ්ඤෙහි තිත්ථෙහි, අස්සං පායෙහි සාරථී;
අච්චාසනස්ස පුරිසො, පායාසස්සපි තප්පතිති.

තිත්ථජාතකං පඤ්චමං.

26. මහිළාමුඛජාතකං

26. පුරාණවොරාන වචො නිසම්ම, මහිළාමුඛො පොඨයමන්චචාරී;
සුසඤ්ඤානානඤ්ඤි වචො නිසම්ම, ගජුත්තමො සබ්බගුණෙසු අට්ඨාති.

මහිළාමුඛජාතකං ඡට්ඨං.

27. අභිණ්ණජාතකං

27. නාලං කබ්බුං පදාතවෙ, න ච පිණ්ඩං න කුසෙ න සංසිතුං;
මඤ්ඤාමි අභිණ්ණදස්සනා, නාගො ස්නෙහමකාසි [සිනෙහමකාසි (සි. සාය. පි.)] කුක්කුරෙති.

අභිණ්ණජාතකං සත්තමං.

28. නන්දිවිසාලජාතකං

28. මනුඤ්ඤමෙව භාසෙයා, නාමනුඤ්ඤං කුදාවනං;
මනුඤ්ඤං භාසමානස්ස, ගරුං භාරං උදද්ධරි;
ධනඤ්ච නං අලාභෙසි, තෙන චත්තමනො අහුති.

නන්දිවිසාලජාතකං අට්ඨමං.

29. කණ්ණජාතකං

29. යතො යතො ගරු ධුරං, යතො ගම්භීරචත්තනී;
තදාස්සු කණ්ණං යුඤ්ජන්ති, ස්වාස්සු තං වහතෙ ධුරන්ති.

කණ්ණිකානුකර්ම නවමං.

30. මුනිකපානකං

30. මා මුනිකස්ස පිහයි, ආතුරන්නානි භුඤ්ජති;
අප්පොස්සුක්කො භුසං ඛාද, එතං දීඝායුලක්ඛණන්ති.

මුනිකපානකං දසමං.

කුරුඬගවග්ගො තතියො.

තස්සුද්දානං -

කුරුඬගස්ස කුක්කුරගොජවරො, පුත වාලවස්සසිරිච්ඡයනො [\[සිරිවයනො \(සබ්බත්ථ\)\]](#);
මහිලාමුඛනාමනුඤ්ඤවරො, වහනෙ ධුර මුනිකෙන දසාති.

4. කුලාවකවග්ගො

31. කුලාවකපානකං

31. කුලාවකා මාතලි සිම්බලිස්මිං, ඊසාමුඛෙන පරිවජ්ජයස්සු;
කාමං වජාම අසුරෙසු පාණං, මා මෙ දිජා වික්කුලවා [\[මායිමෙ දිජා විකුලවා \(සී. සා. පී.\)\]](#) අභෙසුන්ති.

කුලාවකපානකං පඨමං.

32. නච්චපානකං

32. රුදං මනුඤ්ඤං රුචිරා ව පිට්ඨි, වෙච්චියවණ්ණපනිහා [\[වණ්ණපටිහා \(සා. \), වණ්ණසන්තිහා \(ක. \)\]](#) ව ගීවා;
ඛාමමත්තානි ව පෙබුණානි, නච්චෙන තෙ ධිතරං නො දදාමීති.

නච්චපානකං දුතියං.

33. සම්මොදමානපානකං

33. සම්මොදමානා ගච්ඡන්ති, ජාලමාදාය පක්ඛිනො;
යදා තෙ විවදිස්සන්ති, තදා එහින්ති මෙ වසන්ති.

සම්මොදමානපානකං තතියං.

34. මච්ඡපානකං

34. න මං සීතං න මං උණ්ණං, න මං ජාලස්මි බාධනං;
යඤ්ච මං මඤ්ඤතෙ මච්ඡී, අඤ්ඤං සො රතියා ගතොති.

මච්ඡපානකං චතුත්ථං.

35. වට්ටකපානකං

35. සන්ති පක්ඛා අපතනා, සන්ති පාදා අවඤ්චනා;
මානාපිතා ව නික්ඛන්තා, ජාතවෙද පටික්කමාති.

වට්ටකපානකං පඤ්චමං.

36. සකුණපානකං

36. යං නිස්සිතා ජගතිරුහං විහඬගමා, ස්වායං අග්ගිං පමුඤ්චති;
දිසා භජථ වක්කඬගා [\[වඬකඬගා \(සා. \)\]](#), ජාතං සරණතො භයන්ති.

සකුණපානකං ඡට්ඨං.

37. තිත්තිරජාතකං

37. යෙ වුඩ්ඪ [වද්ධ (සී. පී.)] මපවායන්ති, නරා ධම්මස්ස කොවිදා;
දිට්ඨෙව ධම්මෙ පාසංසා, සම්පරායෙ ව සුග්ගතිති.

තිත්තිරජාතකං සත්තමං.

38. බකජාතකං

38. නාවචන්තං නිකතිප්පඤ්ඤො, නිකත්තා සුබමෙධති;
ආරාධෙති නිකතිප්පඤ්ඤො [ආරාධෙ නිකතිප්පඤ්ඤො (පී.)], බකො කක්කටකාමිවාති.

බකජාතකං අට්ඨමං.

39. නන්දජාතකං

39. මඤ්ඤෙ සොවණ්ණයො රාසි, සොණ්ණමාලා ව නන්දකො;
යත්ථ දාසො ආමජාතො, ධීතො ථුල්ලානි [ථුල්ලානි (ක.)] ගජ්ජතිති.

නන්දජාතකං නවමං.

40. බදිරඬිගාරජාතකං

40. කාමං පතාමි නිරයං, උද්ධංපාදො අවංසිරො;
නානරියං කරිස්සාමි, හන්ද පිණ්ඩං පටිග්ගහාති.

බදිරඬිගාරජාතකං දසමං.

කුලාවකවග්ගො චතුත්ථො.

තස්සුද්දානං –

සිරිමාතලි ධීතර පක්ඛිවරො, රතියාගතො මාතාපිතා ව පුත;
ජගතීරුහ වුඩ්ඪ සුකක්කටකො, තථා නන්දකපිණ්ඩවරෙන දසාති.

5. අත්ථකාමවග්ගො

41. ලොසකජාතකං

41. යො අත්ථකාමස්ස හිතානුකම්පිනො, ඔවජ්ජමානො න කරොති සාසනං;
අජියා පාදමොලම්ඛ [පාදමොලම්ඛ (සී. සා. පී.)], මිත්තකො විය සොචතිති.

ලොසකජාතකං පඨමං.

42. කපොතජාතකං

42. යො අත්ථකාමස්ස හිතානුකම්පිනො, ඔවජ්ජමානො න කරොති සාසනං;
කපොතකස්ස වචනං අකත්වා, අමිත්තහත්ථත්ථගතොව සෙතිති.

කපොතජාතකං දුතියං.

43. වෙළකජාතකං

43. යො අත්ථකාමස්ස හිතානුකම්පිනො, ඔවජ්ජමානො න කරොති සාසනං;
ඵවං සො නිභතො සෙති, වෙළකස්ස යථා පිතාති.

වෙළකජාතකං තතියං.

44. මකසජාතකං

44. සෙය්‍යො අමිත්තො මතියා උපෙනො, න ත්වෙව මිත්තො මතිවිජ්ජහීනො;

මකසං වධිස්සන්ති හි ඵලමුගො, පුත්තො පිතු අබ්භිදා උත්තමඛගන්ති.

මකසජාතකං චතුත්ථං.

45. රොහිණිජාතකං

45. සෙයොයා අමිත්තො මෙධාවී, යඤ්ථෙව ඛාලානුකම්පකො;
පස්ස රොහිණිකං ජම්මිං, මාතරං හන්ත්වාන සොචතීති.

රොහිණිජාතකං පඤ්චමං.

46. ආරාමදුස්සකජාතකං

46. න වෙ අනත්ථකුසලෙන, අත්ථවරියා සුඛාවහා;
භාපෙති අත්ථං දුම්මෙධො, කපි ආරාමිකො යථාති.

ආරාමදුස්සකජාතකං ඡට්ඨං.

47. වාරුණිදුස්සකජාතකං

47. න වෙ අනත්ථකුසලෙන, අත්ථවරියා සුඛාවහා;
භාපෙති අත්ථං දුම්මෙධො, කොණ්ඩඤ්ඤො වාරුණිං යථාති.

වාරුණිදුස්සකජාතකං සත්තමං.

48. වෙදබ්බජාතකං

48. අනුපායෙන යො අත්ථං, ඉච්ඡති සො විහඤ්ඤති;
වෙනා හනිංසු වෙදබ්බං [වෙදබ්බං (සි. පී.)], සබ්බෙ තෙ ඛාසනමජ්ඣගුති.

වෙදබ්බ [වෙදබ්බ (සි. පී.)] ජාතකං අට්ඨමං.

49. නක්ඛත්තජාතකං

49. නක්ඛත්තං පටිමානෙත්තං, අත්ථො ඛාලං උපච්චගා;
අත්ථො අත්ථස්ස නක්ඛත්තං, කිං කරිස්සන්ති තාරකාති.

නක්ඛත්තජාතකං නවමං.

50. දුම්මෙධජාතකං

50. දුම්මෙධානං සහස්සෙන, යඤ්ඤො මෙ උපයාවිතො;
ඉදානි ඛොභං යජිස්සාමි, බහු [බහු (සි. පී.), බහු (ක.)] අධම්මිකො ජනොති.

දුම්මෙධජාතකං දසමං.

අත්ථකාමවග්ගො පඤ්චමො.

තස්සුද්දානං —

අප් මිත්තක මාතු කපොතවරො, තථා වෙඨාක ඵලමුගො රොහිණි;
කපි වාරුණි වෙනවරා ව පුන, තථා තාරක යඤ්ඤවරෙන දසාති.

පඨමො පණ්ණාසකො.

6. ආසිසවග්ගො

51. මහාසීලවජාතකං

51. ආසිසෙපෙව [\[ආසිසෙපෙව \(සී. සා. පී.\)\]](#) පුරිසො, න නිබ්බින්දෙයා පණ්ඩිතො;
පස්සාමි වොහං අත්තානං, යථා ඉච්ඡිං තථා අහුති.

මහාසීලවජාතකං පඨමං.

52. චූළජනකජාතකං

52. වායමෙපෙව පුරිසො, න නිබ්බින්දෙයා පණ්ඩිතො;
පස්සාමි වොහං අත්තානං, උදකා ථලමුඛිහතන්ති.

චූළජනකජාතකං දුතියං.

53. පුණ්ණපාතිජාතකං

53. තපෙව පුණ්ණා පාතියො, අඤ්ඤායං චත්තනෙ කථා;
ආකාරණෙන [\[ආකාරකෙන \(සී. සා. පී.\)\]](#) ජානාමි, න වායං භද්දිකා සුරාති.

පුණ්ණපාතිජාතකං තතියං.

54. කිංඵලජාතකං

54. නායං රුක්ඛො දුරාරුහො, නපි ගාමතො ආරකා;
ආකාරණෙන ජානාමි, නායං සාදුඵලො දුමොති.

කිංඵලජාතකං චතුත්ථං.

55. පඤ්චාචුධජාතකං

55. යො අලිනෙන චිත්තෙන, අලීනමනසො නරො;
භාවෙති කුසලං ධම්මං, යොගක්ඛෙමස්ස පත්තියා;
පාපුණෙ අනුපුඛිබෙන, සබ්බසංයොජනක්ඛයන්ති.

පඤ්චාචුධජාතකං පඤ්චමං.

56. කඤ්චනක්ඛන්ධජාතකං

56. යො පහට්ඨෙන චිත්තෙන, පහට්ඨමනසො නරො;
භාවෙති කුසලං ධම්මං, යොගක්ඛෙමස්ස පත්තියා;
පාපුණෙ අනුපුඛිබෙන, සබ්බසංයොජනක්ඛයන්ති.

කඤ්චනක්ඛන්ධජාතකං ඡට්ඨං.

57. වානරින්දජාතකං

57. යස්සෙනෙ චතුරො ධම්මා, වානරින්ද යථා තව;
සච්චං ධම්මො ධිති [\[ධිති \(සී. පී.\)\]](#) වාගො, දිට්ඨං සො අතිවත්තතිති.

වානරින්දජාතකං සත්තමං.

58. තයොධම්මජාතකං

58. යස්සෙනෙ ච [\[යස්ස ඵනෙ \(සී. පී.\)\]](#) තයො ධම්මා, වානරින්ද යථා තව;
දක්ඛියං සුරියං පඤ්ඤා, දිට්ඨං සො අතිවත්තතිති.

තයොධම්මජාතකං අට්ඨමං.

59. භෙරිවාදකජාතකං

59. ධමෙ ධමෙ නාතිධමෙ, අතිධන්තඤ්චි පාපකං;
ධන්තෙන හි සතං ලද්ධං, අතිධන්තෙන නාසිතන්ති.

හෙරිවාදකජාතකං නවමං.

60. සඛිඛමජාතකං

60. ධමෙ ධමෙ නාතිධමෙ, අතිධන්තඤ්භි පාපකං;
ධන්තෙනාධිගතා භොගා, තෙ තාතො විධමී ධමන්ති.

සඛිඛමජාතකං දසමං.

ආසීසවග්ගො ඡට්ඨො.

තස්සුද්දානං —

යථා ඉච්ඡිං තථාහුදකා ථලා, සුර සාදුඵලො ච අලීනමනො;
සම්පහට්ඨමනො චතුරො ච තයො, සතලද්ධක භොගධනෙන දසාති.

7. ඉත්ථිවග්ගො

61. අසාතමන්තජාතකං

61. අසා ලොකිත්ථියො නාම, වෙලා තාසං න විජ්ජති;
සාරත්තා ච පගඛ්භා ච, සිඛි සඛිඛසසො යථා;
තා භිත්වා පඛිඛජිස්සාමි, විවෙකමනුබ්බහයන්ති.

අසාතමන්තජාතකං පඨමං.

62. අණ්ඩභූතජාතකං

62. යං බ්‍රාහ්මණො අවාදෙසි, චිණං සමුඛවෙධීතො;
අණ්ඩභූතා භතා භරියා, තාසු කො ජාතු විස්සසෙති.

අණ්ඩභූතජාතකං දුතියං.

63. තක්කපණ්ඩිතජාතකං

63. කොධනා අකතඤ්ඤ ච, පිසුණා මිත්තභෙදිකා [පිසුණා ච විභෙදිකා (සි. සා. පි.)];
බ්‍රහ්මවරියං වර භික්ඛු, සො සුඛං න විභාහසීති [පිභාහසීති (සි. සා. පි.), විභායසී (ක.)].

තක්කපණ්ඩිතජාතකං [තක්කජාතකං (සි. සා. පි. අට්ඨ.)] තතියං.

64. දුරාජානජාතකං

64. මා සු නන්දි ඉච්ජති මං, මා සු සොචි න මිච්ජති [න ඉච්ජති (සි. සා. පි.)];
ථිනං භාවො දුරාජානො, මච්ජස්සෙවොදකෙ ගතන්ති.

දුරාජානජාතකං චතුත්ථං.

65. අනභිරතිජාතකං

65. යථා නදී ච පන්ථො ච, පානාගාරං සභා පපා;
ඵචං ලොකිත්ථියො නාම, නාසං කුජ්ඣන්ති පණ්ඩිතාති.

අනභිරතිජාතකං පඤ්චමං.

66. මුදුලක්ඛණජාතකං

66. ඵකා ඉච්ජා පුරෙ ආසි, අලද්ධා මුදුලක්ඛණං;
යනො ලද්ධා අළාරක්ඛි, ඉච්ජා ඉච්ජං විජායථාති.

මුදුලක්ඛණජාතකං ඡට්ඨං.

67. උච්ඡඬගජාතකං

67. උච්ඡඬගෙ දෙව මෙ පුත්තො, පටෙ ධාවන්තියා පති;
තඤ්ච දෙසං න පස්සාමි, යතො සොදරියමානයෙනි [සොදරියං නයෙ (ක.)].

උච්ඡඬගජාතකං සත්තමං.

68. සාකෙතජාතකං

68. යස්මිං මනො නිවිසති, චිත්තඤ්චාපි [චිත්තං වාපි (කත්ථවි)] පසිදති;
අදිට්ඨපුබ්බකො පොසෙ, කාමං තස්මිම්පි විස්සසෙති.

සාකෙතජාතකං අට්ඨමං.

69. විසවන්තජාතකං

69. ධිරත්ථු තං විසං වන්තං, යමහං ජීවිතකාරණා;
වන්තං පච්චාවම්ප්පාමි [පච්චාහරිස්සාමි (ක.)], මතං මෙ ජීවිතා වරන්ති.

විසවන්තජාතකං නවමං.

70. කුද්දාලජාතකං

70. න තං ජිතං සාධු ජිතං, යං ජිතං අවජියති;
තං බො ජිතං සාධු ජිතං, යං ජිතං නාවජියතීති.

කුද්දාලජාතකං දසමං.

ඉත්ථිවග්ගො සත්තමො.

තස්සුද්දානං –

සිබ්බබ්බසසොපි ව විණුවරො, පිසුණා මිත්තභෙදිකා නන්දී නදී;
මුදුලක්ඛණ සොදරියා ව මනො, විස සාධුජිතෙන භවන්ති දසාති.

8. වරුණවග්ගො

71. වරුණජාතකං

71. යො පුබ්බෙ කරණියාති, පච්ඡා සො කාතුමිච්ඡති;
වරුණකට්ඨ [වරුණකට්ඨ (සි. පි.)] භඤ්ජොව, ස පච්ඡා මනුෂ්ප්පතීති.

වරුණජාතකං පඨමං.

72. සීලවහන්ථිජාතකං

72. අකතඤ්ඤාස්ස පොසස්ස, නිව්චං විවරදස්සිනො;
සබ්බං වෙ පට්ඨං [පට්ඨං (සි. සාය. පි.)] දජ්ජා, නෙව නං අභිරාධයෙති.

සීලවහන්ථිජාතකං දුතියං.

73. සච්චංකිරජාතකං

73. සච්චං කිරෙවමාහංසු, නරා එකච්චියා ඉධ;
කට්ඨං නිජ්ලචිතං [විජ්ලාචිතං (සි. පි.)] සෙය්‍යො, න ත්වෙවෙකච්චියො නරොති.

සච්චංකිරජාතකං තතියං.

74. රුක්ඛධම්මජාතකං

74. සාධු සම්බහුලා ඤාතී, අපි රුක්ඛා අරඤ්ඤජා;
වාතො වහනි එකට්ඨං, බ්‍රහ්මත්තම්පි වනජ්ජනිති.

රුක්ඛධම්මජාතකං චතුත්ථං.

75. මච්ඡජාතකං

75. අභිත්ථනය පච්ඡන්ත, නිධිං කාකස්ස නාසය;
කාකං සොකාය රත්ඨෙහි, මඤ්ච සොකා පමොවයාති.

මච්ඡජාතකං පඤ්චමං.

76. අසඬකියජාතකං

76. අසඬකියොම්භි ගාමම්භි, අරඤ්ඤෙ නත්ථි මෙ භයං;
උජුං මග්ගං සමාරුළ්භො, මෙත්තාය කරුණාය වාති.

අසඬකියජාතකං ඡට්ඨං.

77. මහාසුපිනජාතකං

77. උසභා රුක්ඛා ගාවියො ගවා ච, අස්සො කංසො සිඬගාලී [\[සිගාසි \(සි. සා. පි.\)\]](#) ච කුම්භො;
පොක්ඛරණී ච අපාකචන්දනං, ලාබ්‍රුනි සිදන්ති සිලා ජලචන්ති.

මණ්ඩුකියො කණ්ඨසප්පෙ ගිලන්ති, කාකං සුපණ්ණා පරිවාරයන්ති;
තසා චකා ඵලකානං භයාහි, විපරියාසො [\[විපරියාසො \(සා. ක.\)\]](#) වත්තති නයිධ මත්ථිති.

මහාසුපිනජාතකං සත්තමං.

78. ඉල්ලිසජාතකං

78. උභො ඛඤ්ජා උභො කුණි, උභො විසමචක්ඛුකා [\[චක්ඛුලා \(සි. පි.\)\]](#);
උභින්නං පිළකා [\[පිළකා \(සා.\)\]](#) ජාතා, නාහං පස්සාමි ඉල්ලිසන්ති.

ඉල්ලිසජාතකං අට්ඨමං.

79. ඛරස්සරජාතකං

79. යතො විලුත්තා ච හතා ච ගාවො, දඩ්ඨානි ගෙහානි ජනො ච නීතො;
අථාගමා පුත්තහතාය පුත්තො, ඛරස්සරං ඩිණ්ඨිමං [\[දෙණ්ඨිමං \(සි. සා. පි.\), ඩිත්ඨිමං \(ක.\)\]](#) වාදයන්තොති.

ඛරස්සරජාතකං නවමං.

80. භීමසෙනජාතකං

80. යං තෙ පචිකත්ථිතං පුරෙ, අථ තෙ පුත්තිසරා සජන්ති පච්ජා;
උභයං න සමෙති භීමසෙන, යුද්ධකථා ච ඉදඤ්ච තෙ විභඤ්ඤන්ති.

භීමසෙනජාතකං දසමං.

වරුණචග්ගො [\[වරුණචග්ගො \(සි. පි.\)\]](#) අට්ඨමො.

තස්සුද්දානං –

වරුණා අකතඤ්ඤාවරෙ තු සච්චවරං, සචනජ්ජනිතා ච අභිත්ථනය;
කරුණාය සිලාජලච ඉල්ලිසතො, පුන ඩිණ්ඨිමපුත්තිසරෙන දසාති.

9. අපායිම්භවග්ගො

81. සුරාපානජාතකං

81. අපායිමිහ අනච්චිමිහ, අගායිමිහ රුදිමිහ ව;
විසඤ්ඤකරණං පිත්වා [පිත්වා (සි. සා. පි.)], දිට්ඨා නාහුමිහ වානරාති.

සුරාපානජාතකං පඨමං.

82. මිත්තචින්දකජාතකං

82. අතික්කම්ම රමණකං, සදාමත්තඤ්ච දුහකං;
ස්වාසි පාසාණමාසීනො, යස්මා ජීවං න මොක්ඛසිති.

මිත්තචින්දකජාතකං දුතියං.

83. කාලකණ්ණිජාතකං

83. මිත්තො භවෙ සත්තපදෙන භොති, සභායො පන ද්වාදසකෙන භොති;
මාසඬ්ඨමාසෙන ව ඤාති භොති, තතුත්තරිං අත්තසමොපි භොති;
සොභං කථං අත්තසුඛස්ස හෙතු, විරසන්ද්වං [විරසන්ද්වං (ක.), විරසන්ද්වං (පි.)] කාලකණ්ණිං
ජහෙයාන්ති.

කාලකණ්ණිජාතකං තතියං.

84. අත්ථස්සද්වාරජාතකං

84. ආරොග්‍යමිච්ඡෙ පරමඤ්ච ලාභං, සීලඤ්ච වුද්ධානුමතං සුතඤ්ච;
ධම්මානුවත්ති ව අලීනතා ව, අත්ථස්ස ද්වාරා පමුඛා ඡළෙනෙති.

අත්ථස්සද්වාරජාතකං චතුත්ථං.

85. කිංපක්කජාතකං

85. ආයතිං දොසං නාඤ්ඤාය, යො කාමෙ පටිසෙවති;
විපාකන්තෙ භනන්ති නං, කිංපක්කම්ම භක්ඛිතන්ති.

කිංපක්කජාතකං පඤ්චමං.

86. සීලචිමංසකජාතකං

86. සීලං කිරෙව කල්‍යාණං, සීලං ලොකෙ අනුත්තරං;
පස්ස සොරවිසො නාගො, සීලවාති න භඤ්ඤතිති.

සීලචිමංසකජාතකං ඡට්ඨං.

87. මඬිගලජාතකං

87. යස්ස මඬිගලා සමුහතාසෙ [සමුහතා (සි. සා. පි. සු. නි. 362], උප්පාතා [උප්පාදා (පි.)] සුපිනා ව ලක්ඛණා
ව;
සො [ස (සි. පි. ක.)] මඬිගලදොසචිතිවත්තො, යුගයොගාධිගතො න ජාතුමෙතිති.

මඬිගලජාතකං සත්තමං.

88. සාරම්භජාතකං

88. කල්‍යාණිමෙව මුඤ්චෙය්‍ය, න හි මුඤ්චෙය්‍ය පාපිකං;
මොක්ඛො කල්‍යාණියා සාධු, මුත්වා තප්පති පාපිකන්ති.

සාරම්භජාතකං අට්ඨමං.

89. කුහකජාතකං

89. වාචාව කිරි තෙ ආසි, සණ්භා සබ්ලභාණිනො;
නිණමත්තෙ අසප්පිත්ථො, නො ව නික්ඛසතං හරන්ති.

කුහකජාතකං නවමං.

90. අකතඤ්ඤජාතකං

90. යො පුබ්බෙ කතකල්‍යාණො, කතත්ථො නාවබුජ්ඣති;
පච්ඡා කිච්චෙ සමුප්පන්නෙ, කත්තාරං නාධිගච්ඡති.

අකතඤ්ඤජාතකං දසමං.

අපායිම්භවග්ගො නවමො.

තස්සුද්දානං —

අපායිම්භ ව දුහකං සත්තපදං, ඡළද්වර ව ආයතිනා ව පුන;
අභිසිලව මඬිගලි පාපිකස්සා, සතංනික්ඛ කතත්ථවරෙන දසාති.

10. ලිත්තවග්ගො

91. ලිත්තජාතකං

91. ලිත්තං පරමෙන තෙජසා, ගිලමක්ඛං පුරිසො න බුජ්ඣති;
ගිල රෙ ගිල පාපධුත්තක, පච්ඡා තෙ කටුකං භවිස්සති.

ලිත්තජාතකං පඨමං.

92. මහාසාරජාතකං

92. උක්කට්ඨෙ සුරම්ච්ඡන්ති, මන්තීසු අකුතුහලං;
පියඤ්ච අන්තපානම්භි, අත්ථෙ ජාතෙ ව පණ්ඩිතන්ති.

මහාසාරජාතකං දුතියං.

93. විසාසභොජනජාතකං

93. න විස්සසෙ අවිස්සත්ථෙ, විස්සත්ථෙපි න විස්සසෙ;
විස්සාසා භයමන්ථෙති, සිහංව මිගමාතුකාති [මිගමාතුයා (ක.)].

විසාසභොජනජාතකං තතියං.

94. ලොමහංසජාතකං

94. සොතත්තො සොසිත්ථො [සොසිනො (සි. සා. පි.), සොසිනො (ක.)] වෙව, එකො භිංසනකෙ වනෙ;
නග්ගො න වග්ගිමාසිනො, එසනාපසුනො මුතීති.

ලොමහංසජාතකං චතුත්ථං.

95. මහාසුදස්සනජාතකං

95. අනිච්චා වත සඬ්ඛාරා, උප්පාදවයධම්මිනො;
උප්පප්පිත්ථා නිරුජ්ඣන්ති, තෙසං වූපසමො සුඛොති.

මහාසුදස්සනජාතකං පඤ්චමං.

96. තෙලපත්තජාතකං

96. සමතිත්තිකං අනවසෙකං, තෙලපත්තං යථා පරිහරෙය්‍ය;
එවං සචිත්තමනුරක්ඛෙ, පත්ථයානො දිසං අගතපුබ්බන්ති.

තෙලපත්තජාතකං ඡට්ඨං.

97. නාමසිද්ධිජාතකං

97. ජීවකඤ්ච මතං දිස්වා, ධනපාලිඤ්ච දුග්ගතං;
පන්ථකඤ්ච වනෙ මුල්භං, පාපකො පුනරාගතොති.

නාමසිද්ධිජාතකං සත්තමං.

98. කුටවාණිජජාතකං

98. සාධු බො පණ්ඩිතො නාම, න ත්වෙව අතිපණ්ඩිතො;
අතිපණ්ඩිතෙන පුත්තෙන, මනම්හි උපකුලිතොති [උපකුලිතොති (සි.), උපකුට්ඨිතොති (සායා.), උපකුට්තො (ක.)].

කුටවාණිජජාතකං අට්ඨමං.

99. පරොසහස්සජාතකං

99. පරොසහස්සමපි සමාගතානං, කන්දෙය්‍යුං තෙ වස්සසතං අපඤ්ඤා;
එකොව සෙය්‍යො පුරිසො සපඤ්ඤො, යො භාසිතස්ස විජානාති අත්ථන්ති.

පරොසහස්සජාතකං නවමං.

100. අසාතරූපජාතකං

100. අසාතං සාතරූපෙන, පියරූපෙන අප්පියං;
දුක්ඛං සුඛස්ස රූපෙන, පමත්තමතිවත්තතීති.

අසාතරූපජාතකං දසමං.

ලිත්තවග්ගො දසමො.

තස්සුද්දානං —

ගිලමක්ඛකුතුහල මාතුකස්සා, මුනිනා ව අනිච්චත පත්තවරං;
ධනපාලිවරො අතිපණ්ඩිතකො, සපරොසහස්සඅසාතදසාති.

මජ්ඣිමො පණ්ණාසකො.

11. පරොසතවග්ගො

101. පරොසතජාතකං

101. පරොසතං වෙපි සමාගතානං, ක්කායෙය්‍යුං තෙ වස්සසතං අපඤ්ඤා;
එකොව සෙය්‍යො පුරිසො සපඤ්ඤො, යො භාසිතස්ස විජානාති අත්ථන්ති.

පරොසතජාතකං පඨමං.

102. පණ්ණිකජාතකං

102. යො දුක්ඛචුට්ඨාය භවෙය්‍ය තාණං, සො මෙ පිතා දුබ්භි [දුභි (සි. පි.)] වනෙ කරොති;
සා කස්ස කන්දාමි වනස්ස මජ්ඣෙ, යො තායිතා සො සහසං [සහසා (සි. සායා. පි.)] කරොතීති.

පණ්ණිකජාතකං දුතියං.

103. වෙරිජාතකං

103. යත්ථ වෙරි නිව්සති [නිව්සති (සි. ක.)], න වසෙ තත්ථ පණ්ඩිතො;
එකරත්තං දිරත්තං වා, දුක්ඛං වසති වෙරිසුතී.

වෙරිජාතකං තතියං.

104. මිත්තවින්දකජාතකං

104. චතුබ්භි අට්ඨජ්ඣගමා, අට්ඨාහිපි ව සොළස;
සොළසාහි ව ඛාත්තිංස **[ඛත්තිංස (සි. සා. පි.)]**, අත්තිවිජං චක්කමාසදො;
ඉච්ජාහතස්ස පොසස්ස, චක්කං හමති මත්ථකෙති.

මිත්තවින්දකජාතකං චතුත්ථං.

105. දුබ්බලකට්ඨජාතකං

105. ඛහුම්පෙතං වනෙ කට්ඨං, වාතො භඤ්ජති දුබ්බලං;
තස්ස වෙ භායසී නාග, කියො නුන භවිස්සසීති.

දුබ්බලකට්ඨජාතකං පඤ්චමං.

106. උදඤ්චනීජාතකං

106. සුඛං වත මං ජීවන්තං **[සුඛකං වත ජීවං (ක.)]**, පවමානා උදඤ්චනී;
චොරී ජායප්පවාදෙන, තෙලං ලොණඤ්ච යාවතීති.

උදඤ්චනීජාතකං ඡට්ඨං.

107. සාලිත්තකජාතකං

107. සාධු ඛො සිප්පකං නාම, අපි යාදිස කිදිසං;
පස්ස ඛඤ්ජප්පහාරෙන, ලද්ධා ගාමා චතුද්දිසාති.

සාලිත්තකජාතකං සත්තමං.

108. බාහියජාතකං

108. සික්ඛෙයා සික්ඛිතබ්බාති, සත්ති තච්ඡන්දිතො **[සච්ඡන්දිතො (සි. පි.)]** ඡනා;
බාහියා හි **[පි (සි. සා. පි.)]** සුහන්තෙන, රාජානමභිරාධයිති.

බාහියජාතකං අට්ඨමං.

109. කුණ්ඩපුචජාතකං

109. යථන්තො පුරිසො හොති, තථන්තා තස්ස දෙවතා;
ආහරෙතං කුණ්ඩපුචං **[කණං පුචං (සි. පි.)]**, මා මෙ භාගං විනාසයාති.

කුණ්ඩපුචජාතකං නවමං.

110. සබ්බසංභාරකපඤ්ඤජාතකං

110. සබ්බසංභාරකො **[සබ්බසාභාරකො (ක.)]** නත්ථි, සුද්ධං කඩ්ඟු පවායති;
අලිකං භායනියං ධුන්තී, සච්චමාහ මහල්ලිකාති.

සබ්බසංභාරකපඤ්ඤජාතකං දසමං.

පරොසතවග්ගො ඵකාදසමො.

තස්සුද්දානං —

සපරොසත තායිත වෙරි පුන, හමචක්කථ නාගසිරිච්ඡයනො;
සුබ්බඤ්ච වත සිප්පක බාහියා, කුණ්ඩපුච මහල්ලිකා ව දසාති.

12. හංචිවග්ගො

111. ගද්‍යපඤ්ඡානකං

111. හංචි [හංසි (සි. සායා.), හඤ්චි (?)] තුවං එවමඤ්ඤසි සෙයොයා, පුත්තෙන පිතාති රාජසෙට්ඨං;
හන්දස්සතරස්ස තෙ අයං, අස්සතරස්ස හි ගද්‍යො පිතාති.

ගද්‍යපඤ්ඡානකං පඨමං.

112. අමරාදෙවීපඤ්ඡානකං

112. යෙන සත්තුබ්බලඛිතා ව, දිගුණපලාසො ව පුප්ඵනො;
යෙන දදාමි [යෙනා'දාමි (සි. සායා.)] තෙන වදාමි, යෙන න දදාමි [යෙන නා'දාමි (සි. සායා.)] න තෙන වදාමි;
එස මග්ගො යවමජ්ඣකස්ස, එතං ඡන්තපථං විජානාහිති.

අමරාදෙවීපඤ්ඡානකං දුතියං.

113. සිඬගාලජානකං

113. සද්දහාසි සිඬගාලස්ස [සිගාලස්ස (සි. සායා. පි.)], සුරාපිතස්ස බ්‍රාහ්මණ;
සිප්පිකානං සතං නත්ථි, කුතො කංසසතා දුට්ඨෙති.

සිඬගාලජානකං තතියං.

114. මිතචින්තිජානකං

114. ඛනුවින්ති අප්පචින්ති, උභො ජාලෙ අබජ්ඣරෙ;
මිතචින්ති පමොවෙසී, උභො තත්ථ සමාගතාති.

මිතචින්තිජානකං චතුත්ථං.

115. අනුසාසිකජානකං

115. යායඤ්ඤ [යායඤ්ඤෙ (ක.)] මනුසාසති, සයං ලොලුප්පවාරිති;
සායං විපක්ඛිකා සෙති, හතා චක්කෙන සාසිකාති [සාලිකාති (සි. සායා. පි.)].

අනුසාසිකජානකං පඤ්චමං.

116. දුබ්බචජානකං

116. අතිකරමකරාවරිය , මය්හම්පෙනං න රුච්චති;
චතුත්ථෙ උඬ්ඝසිත්ථාන, පඤ්චමායසි ආවුතොති.

දුබ්බචජානකං ඡට්ඨං.

117. තිත්තිරජානකං

117. අච්චුග්ගතාතිලපතා [අතිබලතා (සි. සායා. පි.), අතිලපතා (කත්ථවි)], අතිවෙලං පහාසිතා;
වාවා හතාති දුම්මෙධං, තිත්තිරංවාතිවස්සිතන්ති.

තිත්තිරජානකං සත්තමං.

118. වට්ඨකජානකං

118. නාවිත්තයන්තො පුරිසො, විසෙසමධිගච්ඡති;
විත්තිතස්ස ඵලං පස්ස, මුත්තොස්මි වධබන්ධනාති.

වට්ඨකජානකං අට්ඨමං.

119. අකාලරාවිජානකං

119. අමාතාපිතරසංවද්ධො [පිතරි (සි. පි.), පිතු (සායා.)], අනාවෙරකුලෙ වසං;
නායං කාලං අකාලං වා, අභිජානාති කුක්කුටොති.

අකාලරාවිජාතකං නවමං.

120. බන්ධනමොක්ඛජාතකං

120. අබද්ධා තත්ථ බජ්ඣන්ති, යත්ථ බාලා පභාසරෙ;
බද්ධාපි තත්ථ මුච්චන්ති, යත්ථ ධීරා පභාසරෙති.

බන්ධනමොක්ඛජාතකං දසමං.

භංචිවග්ගො [\[භංසිවග්ගො \(සී. සා.\)\]](#) ද්වාදසමො.

තස්සුද්දානං –

අථ ගද්‍ය ඝණ්ඨව කංසසතං, බහුවින්නි සාසිකායාතිකර;
අතිවෙල විසෙසමනාවරියොව, ධීරාපභාසරතෙන දසාති.

13. කුසනාළිවග්ගො

121. කුසනාළිජාතකං

121. කරෙ සරික්ඛො අථ වාපි සෙට්ඨො, නිහීනකො වාපි කරෙයා ඵකො;
කරෙයුමෙන [\[කරෙයුං තෙ \(සී. පී.\)\]](#) බ්‍යසනෙ උත්තමත්ථං, යථා අභං කුසනාළි රුචායන්ති.

කුසනාළිජාතකං පඨමං.

122. දුම්මෙධජාතකං

122. යසං ලද්ධාන දුම්මෙධො, අනත්ථං වරති අත්තනො;
අත්තනො ච පරෙසඤ්ච, භිංසාය පටිපජ්ජන්ති.

දුම්මෙධජාතකං දුතියං.

123. නඬගලීසජාතකං

123. අසබ්බත්ථගාමී වාවං, බාලො සබ්බත්ථ භාසති;
නායං දධිං වෙදි න [\[න වෙදි \(ක.\)\]](#) නඬගලීසං, දධිප්පයං [\[දධිම්පයං \(සී. පී.\)\]](#) මඤ්ඤති නඬගලීසන්ති.

නඬගලීසජාතකං තතියං.

124. අම්බජාතකං

124. වායමෙට්ඨ පුරිසො, න නිබ්බන්දෙයා පණ්ඩිතො;
වායාමස්ස ඵලං පස්ස, භුත්තා අම්බා අනීතිහන්ති.

අම්බජාතකං චතුත්ථං.

125. කටාහකජාතකං

125. බහුමිපි සො විකත්ථෙයා, අඤ්ඤං ජනපදං ගතො;
අන්වාගන්ත්වාන දුසෙයා, භුඤ්ජ හොගෙ කටාහකාති.

කටාහකජාතකං පඤ්චමං.

126. අසිලක්ඛණජාතකං

126. තදෙවෙකස්ස [\[තට්ඨෙවෙකස්ස \(සී. සා. පී. අට්ඨ. මූලපාඨො\)\]](#) කල්‍යාණං, තදෙවෙකස්ස පාපකං;
තස්මා සබ්බං න කල්‍යාණං, සබ්බං වාපි න පාපකන්ති.

අසිලක්ඛණජාතකං ඡට්ඨං.

127. කලණ්ඩුකජාතකං

127. තෙ දෙසා තානි වත්ථුනි, අභඤ්ච වනගොවරො;
අනුච්චිව බො තං ගණ්භෙය්‍යං, පිව [\[පිප \(පි. පි.\)\]](#) බිරං කලණ්ඩුකානි.

කලණ්ඩුකජාතකං සත්තමං.

128. බිළාරවතජාතකං

128. යො වෙ ධම්මං ධජං [\[ධම්මධජං \(සා. පි. ක.\)\]](#) කත්වා, නිගුල්ලො පාපමාවරො;
විස්සාසයිත්වා භූතානි, බිළාරං නාම තං චතන්ති.

බිළාරවතජාතකං අට්ඨමං.

129. අග්ගිකභාරද්වාජජාතකං

129. නායං සිඛා පුඤ්ඤභෙතු, සාසභෙතු අයං සිඛා;
නාඬගුට්ඨගණනං යාති, අලං තෙ භොතු අග්ගිකානි.

අග්ගිකභාරද්වාජජාතකං නවමං.

130. කොසියජාතකං

130. යථා වාචා ව භුඤ්ජස්සු, යථා භුත්තඤ්ච බ්‍යාහර;
උභයං තෙ න සමෙති, වාචා භුත්තඤ්ච කොසියෙති.

කොසියජාතකං දසමං.

කුසනාළිවග්ගො [\[සරික්ඛවග්ගො \(ක.\)\]](#) තෙරසමො.

තස්සුද්දානං –

කුසනාළිසිරිවිභයනො ව යසං, දධි මම්බ කටාහකපඤ්චමකො;
අථ පාපක බීර බිළාරවතං, සිඛි කොසියසවිභයනෙන දසාති.

14. අසම්පදානවග්ගො

131. අසම්පදානජාතකං

131. අසම්පදානෙතිතරිතරස්ස, බාලස්ස මිත්තානි කලී භවන්ති;
තස්මා හරාමි භුසං අඬ්ඪමානං, මා මෙ මිත්ති ජීයිත්ථ සස්සතායන්ති.

අසම්පදානජාතකං පඨමං.

132. භීරුකජාතකං

132. කුසලුපදෙසෙ ධිතියා දල්භාය ව, අනිචන්තිතත්තාභයභීරුතාය [\[අචන්ථිතත්තාභයභීරුතාය \(සි. සා. පි.\)\]](#) ව;
න රක්ඛස්සිනං වසමාගම්මිහසෙ, ස සොත්ථිභාවො මහතා භයෙන මෙති.

භීරුක [\[පඤ්චගරුක \(සි. පි.\)\]](#), [පඤ්චභීරුක \(සා.\)](#), [අභයභීරුත\(?\)](#) ජාතකං දුතියං.

133. සතාසනජාතකං

133. බෙමං යහිං තත්ථ අරී උදිරිතො [\[අරී උද්ධිරිතො \(ක.\)\]](#), දකස්ස මජ්ඣෙ ජලතෙ සතාසනො;
න අජ්ජ වාසො මහියා මභීරුහෙ, දිසා භජවිභො සරණාජ්ජ නො භයන්ති.

සතාසනජාතකං තතියං.

134. ක්‍යානසොධනජාතකං

134. යෙ සඤ්ඤිතො තෙපි දුග්ගතා, යෙපි අසඤ්ඤිතො තෙපි දුග්ගතා;
එතං උභයං විචජ්ජය, තං සමාපත්තිසුඛං අනඛිගණන්ති.

කොන්සොධනජාතකං චතුත්ථං.

135. චන්දාභජාතකං

135. චන්දාභං සුරියාභඤ්ච, යොධ පඤ්ඤාය ගාධති.
අවිතක්කෙන කොනෙන, හොති ආභස්සරූපගොති.

චන්දාභජාතකං පඤ්චමං.

136. සුවණ්ණභංසජාතකං

136. යං ලද්ධං තෙන තුට්ඨබ්බං, අතිලොභො හි පාපකො;
භංසරාජං ගහෙත්වාන, සුවණ්ණං පරිභායථාති.

සුවණ්ණභංසජාතකං ඡට්ඨං.

137. බබ්බුජාතකං

137. යත්ථෙකො ලභතෙ බබ්බු, දුතියො තත්ථ ජායති;
තතියො ච චතුත්ථො ච, ඉදං තෙ බබ්බුකා බිලන්ති.

බබ්බුජාතකං සත්තමං.

138. ගොධජාතකං

138. කිං තෙ ඡට්ඨාහි දුම්මෙධ, කිං තෙ අජිනසාටියා;
අබ්භන්තරං තෙ ගහනං, බාහිරං පරිමජ්ජසීති.

ගොධජාතකං අට්ඨමං.

139. උභතොභට්ඨජාතකං

139. අක්ඛි භින්නා පටො නට්ඨො, සබ්බගෙහෙ ච භණ්ඩනං;
උභතො පදුට්ඨා කම්මන්තා [පදුට්ඨකම්මන්තො (සී.), පදුට්ඨො කම්මන්තො (පී.)], උදකම්භි ථලම්භි වාති.

උභතොභට්ඨජාතකං නවමං.

140. කාකජාතකං

140. නිච්චං උබ්බිග්ගහදයා, සබ්බලොකවිභෙසකා;
තස්මා නෙසං වසා නත්ථී, කාකානම්භාක [කාකානස්මාක (සී. ස්‍යා. පී.)] ඤාතිනන්ති.

කාකජාතකං දසමං.

අසම්පදානවග්ගො චුද්දසමො.

තස්සුද්දානං —

ඉතරීතර රක්ඛසී ඛෙමියො ච, පරොසතපඤ්ඤෙන ආභස්සරො පුන;
අථ භංසවරුත්තමබබ්බුජටං, පටනට්ඨක කාකවරෙන දසාති.

15. කකණ්ටකවග්ගො

141. ගොධජාතකං

141. න පාපජනසංසෙවී, අච්චන්තසුඛමෙධති;
ගොධාකුලං [ගොධක්කුලං (ක.)] කකණ්ටාව [කකණ්ටකා (ක.)], කලිං පාපෙති අත්තනන්ති.

ගොඩජාතකං පඨමං.

142. සිඬගාලජාතකං

142. එතඤ්ඤි තෙ දුරාජානං, යං සෙසි මතසායිකං;
යස්ස තෙ කඬ්ඨමානස්ස, හත්ථා දණ්ඨො න මුච්චතීති.

සිඬගාලජාතකං දුතියං.

143. විරොචජාතකං

143. ලසි ච තෙ නිජ්ඵලිතා, මත්ථකො ච පදාලිතො [විදාලිතො (සි. පි.)];
සඬ්ඛා තෙ ඵාසුකා භග්ගා, අජ්ජ ඛො ත්වං විරොචසීති.

විරොචජාතකං තතියං.

144. නඬගුට්ඨජාතකං

144. ඛහුම්පෙතං අසඬ්ඤි [ඛහුපෙතමසඬ්ඤි (ක.)] ජාතවෙද, යං තං වාලධිනාහිපුජයාම;
මංසාරහස්ස නත්ථජ්ජ මංසං, නඬගුට්ඨම්පි භවං පටිග්ගහාතුති.

නඬගුට්ඨජාතකං චතුත්ථං.

145. රාධජාතකං

145. න ත්වං රාධ විජානාසී, අඬ්ඨරත්තෙ අනාගතෙ;
අඬ්ඨයතං [අඬ්ඨයතං (සි. ස්‍යා. පි.), අඬ්ඨත්තං (?)] විලපසී, විරත්තා කොසියායනෙති.

රාධජාතකං පඤ්චමං.

146. සමුද්දකාකජාතකං

146. අපි නු භනුකා සන්තා, මුඛඤ්ච පරිසුස්සති;
ඔරමාම න පාරෙම, පුරතෙව මහොදධීති.

සමුද්දකාකජාතකං ඡට්ඨං.

147. පුජ්ඵරත්තජාතකං

147. නයිදං දුක්ඛං අදුං දුක්ඛං, යං මං තුදති වායසො;
යං සාමා පුජ්ඵරත්තෙන, කත්තිකං නානුභොස්සතීති.

පුජ්ඵරත්තජාතකං සත්තමං.

148. සිඬගාලජාතකං

148. නාහං පුනං න ච පුනං, න වාපි අපුනජ්ජුනං;
හත්ථිඛොන්දිං පචෙක්ඛාමී, තථා හි භයතජ්ජීතොති.

සිඬගාලජාතකං අට්ඨමං.

149. එකපණ්ණජාතකං

149. එකපණ්ණො අයං රුක්ඛො, න භූමා චතුරඬ්ඨලො;
ඵලෙන විසකජ්ජෙන, මහායං කිං භවිස්සතීති.

එකපණ්ණජාතකං නවමං.

150. සඤ්ඡීචජාතකං

150. අසන්නං යො පග්ගණ්හාති, අසන්නං වූපසෙවති;
තමෙව සාසං කුරුතෙ, බ්‍යග්ගෙසා සඤ්ථිවකො යථාති.

සඤ්ථිවජාතකං දසමං.

කකණ්ටක [පාපසෙවන (ක.)] වග්ගො පන්නරසමො.

තස්සුද්දානං —

සුබ්බමෙධති දණ්ඩවරො ව පුන, ලසි වාලධි පඤ්චමරාධවරො;
සමහොදධි කත්තික බොන්දි පුන, චතුරඤ්ඤලබ්‍යග්ගෙවරෙන දසාති.

(උපරිමො පණ්ණාසකො.) [() සිහළපොත්ථකෙයෙව දිස්සති]

අථ වග්ගද්දානං —

අපණ්ණකං සීලවග්ගකුරුඤ්ඤ, කුලාවකං අත්ථකාමෙන පඤ්චමං;
ආසීසො ඉත්ථිවරුණං අපාසි, ලිත්තවග්ගෙන තෙ දස;
පරොසතං භංචි කුසනාළි [හංසි සරික්ඛං (සබ්බත්ථ)], අසම්පදං කකණ්ටකවග්ගො.

එකනිපාතමිහිලඤ්ඤාතනි.

එකකනිපාතං නිට්ඨිතං.

2. දුකනිපාතො

151. රාජොවාදජාතකං (2-1-1) 1. දළ්භවග්ගො

1. දළ්භං දළ්භස්ස ඛිපති, බල්ලිකො [\[මල්ලිකො \(සි. පි.\)\]](#) මුදුනා මුදුං;
සාධුමිපි සාධුනා ජෙනි, අසාධුමිපි අසාධුනා;
එතාදිසො අයං රාජා, මග්ගා උය්‍යාහි සාරථී.
2. අක්කොධෙන ජිනෙ කොධං, අසාධුං සාධුනා ජිනෙ;
ජිනෙ කදරියං දානෙන, සච්චෙනාලිකවාදිනං;
එතාදිසො අයං රාජා, මග්ගා උය්‍යාහි සාරථීති.

152. අසමෙක්ඛිතකම්මන්තං, තුරිතාහිනිපාතිනං. රාජොවාදජාතකං පඨමං.

සාති කම්මාති තප්පෙන්ති, උණ්භංවජ්ඣොහිතං මුඛෙ.

4. සිහො ව සිහනාදෙන, දද්දරං අහිනාදයි;
සුත්වා සිහස්ස නිග්ගොසං, සිඬගාලො [\[සිගාලො \(සි. ස්‍යා. පි.\)\]](#) දද්දරෙ වසං;
හිතො සන්තාසමාපාදි, හදයඤ්චස්ස අප්ඵලීති.

153. සුකරජාතකං (2-1-3) සිඬගාලජාතකං [\[සිගාලජාතකං \(සි. ස්‍යා. පි.\)\]](#) දුතියං.

5. චතුප්පදො අහං සම්ම, ත්වම්පි සම්ම චතුප්පදො;
එහි සම්ම [\[සිහ \(සි. පි.\)\]](#) නිවත්තස්සු, කිං නු හිතො පලායසි.
6. අසුචි පුතිලොමොසි, දුග්ගන්ධො වාසි සුකර;
සචෙ යුජ්ඣකුකාමොසි, ජයං සම්ම දදාමි තෙනි.

154. උරගජාතක (2-1-4) සුකරජාතකං තතියං.

7. ඉධුරගානං පවරො පට්ටියො, සෙලස්ස වණ්ණෙන පමොක්ඛම්චිජං;
බ්‍රහ්මඤ්ච වණ්ණං [\[වක්කං \(ක.\)\]](#) අපවායමානො, බ්‍රහ්මකිංතො නො චිතරාමි [\[චිසහාමි \(ක. සි. ස්‍යා. පි.\)\]](#)
භොත්තුං.
8. සො බ්‍රහ්මගුත්තො චිරමෙව ජීව, දිඛ්‍යා ව තෙ පාතුභවන්තු භක්ඛා;
යො බ්‍රහ්මවණ්ණං අපවායමානො, බ්‍රහ්මකිංතො නො චිතරාසි [\[සබ්බන්ථපි සමානං\]](#) භොත්තුන්ති.

155. හග්ගජාතකං (2-1-5) උරගජාතකං චතුත්ථං.

9. ජීව වස්සසනං හග්ග [\[හග්ග \(සි. පි.\)\]](#), අපරානි ව විසතිං [\[විසති \(ස්‍යා. ක.\)\]](#);
මා මං පිසාවා බාදන්තු, ජීව ත්වං සරදො සතං.
10. ත්වම්පි වස්සසනං ජීව, අපරානි ව විසතිං;
විසං පිසාවා බාදන්තු, ජීව ත්වං සරදො සතන්ති.

156. අලීනචිත්තජාතකං (2-1-6) හග්ගජාතකං පඤ්චමං.

11. අලීනචිත්තං නිස්සාය, පහට්ඨා මහතී වමු;
කොසලං සෙනාසන්තුට්ඨං, ජීවග්ගාහං අගාහයි.
12. එවං නිස්සයසම්පන්නො, භික්ඛු ආරද්ධවිරියො;
භාවයං කුසලං ධම්මං, යොගක්ඛෙමස්ස පත්තියා;
පාපුණ්ණෙ අනුපුබ්බෙන, සබ්බසංයොජනක්ඛයන්ති.

157. ගුණජාතකං (2-1-7) අලීනචිත්තජාතකං ඡට්ඨං.

13. යෙන කාමං පණාමෙති, ධම්මො බලවතං මිගී;
උන්නදන්ති විජානාහි, ජාතං සරණතො භයං.

14. අපි වෙපි දුබ්බලො මිත්තො, මිත්තධම්මෙසු තිට්ඨති;
සො ඤාතකො ව ඛන්ථු ව, සො මිත්තො සො ව මෙ සබා;
දායීති මාතිමඤ්ඤිත්ථො [\[මඤ්ඤිවො \(සා. \), මඤ්ඤවිහො \(ක. \)\]](#), සිඬිගාලො මම පාණදොති.

158. සුභනුජාතකං (2-1-8) ගුණජාතකං සත්තමං.

15. නයිදං විසමසීලෙන, සොණෙන සුභනු සහ;
සුභනුපි තාදිසොයෙව, යො සොණස්ස සගොවරො.

16. පක්ඛන්දිනා පගබ්භෙන, නිව්චං සන්දානබාදිනා;
සමෙති පාපං පාපෙන, සමෙති අසතා අසන්ති.

159. මොරජාතකං (2-1-9) සුභනුජාතකං අට්ඨමං.

17. උදෙනයං චක්ඛුමා එකරාජා, හරිස්සවණ්ණො පට්ඨිප්පභාසො [\[පට්ඨිප්පභාසො \(සි. සා. පි. \)\]](#);
තං තං නම්මස්සාමි හරිස්සවණ්ණං පට්ඨිප්පභාසං, තයාජ්ජ ගුත්තා විහරෙමු දිවසං.

යෙ බ්‍රාහ්මණා වෙදගු සබ්බධම්මෙ, තෙ මෙ නමො තෙ ව මං පාලයන්තු;
නමත්ථු බුද්ධානං [\[බුද්ධාන \(?\)\]](#) නමත්ථු බොධියා, නමො විමුත්තානං [\[විමුත්තාන \(?\)\]](#) නමො විමුත්තියා;
ඉමං සො පරිත්තං කත්වා, මොරො වරති එසනා.

18. අපෙනයං චක්ඛුමා එකරාජා, හරිස්සවණ්ණො පට්ඨිප්පභාසො;
තං තං නම්මස්සාමි හරිස්සවණ්ණං පට්ඨිප්පභාසං, තයාජ්ජ ගුත්තා විහරෙමු රත්තිං.

යෙ බ්‍රාහ්මණා වෙදගු සබ්බධම්මෙ, තෙ මෙ නමො තෙ ව මං පාලයන්තු;
නමත්ථු බුද්ධානං නමත්ථු බොධියා, නමො විමුත්තානං නමො විමුත්තියා;
ඉමං සො පරිත්තං කත්වා, මොරො වාසමකප්පයීති.

160. විනිලජාතකං (2-1-10) මොරජාතකං නවමං.

19. එවමෙව නූත [\[නු \(ක. \)\]](#) රාජානං, වෙදෙහං මීටීලග්ගහං;
අස්සා වහන්ති ආජඤ්ඤා, යථා භංසා විනිලකං.

20. විනිල දුග්ගං හජ්ජි, අභූමිං තාත සෙවසි;
ගාමන්තකානි [\[ගාමන්තිකානි \(සි. \), ගාමන්තරානි \(ක. \)\]](#) සෙවස්සු, එතං මාතාලයං තවාති.

විනිලජාතකං දසමං.

දළ්භවග්ගො පට්ඨමො.

තස්සුද්දානං -

වරබල්ලික දද්දර සුකරකො, උරගුත්තම පඤ්චමහග්ගවරො;
මහනිවමු යාව සිඬිගාලවරො, සුභනුත්තම මොර විනිලං දසාති.

161. ඉන්ද්‍රසමානගොත්තජාතකං (2-2-1) 2. සන්ථව්වග්ගො

21. න සන්ථවං [\[සන්ථවං \(ක. \)\]](#) කාපුරිසෙන කයිරා, අරියො අනරියෙන පජානමත්ථං;
විරානුචුත්ථොපි කරොති පාපං, ගජො යථා ඉන්ද්‍රසමානගොත්තං.

22. යං ත්වෙව ජඤ්ඤා සදිසො මමන්ති, සීලෙන පඤ්ඤාය සුතෙන වාපි;
තෙනෙව මෙත්තිං කයිරාථ සද්ධිං, සුබො භවෙ සප්පුරිසෙන සඬිගමොති.

162. සන්ථව්ජාතකං (2-2-2) ඉන්ද්‍රසමානගොත්තජාතකං පට්ඨමං.

23. න සන්ථවස්මා පරමත්ථී පාපියො, යො සන්ථවො [\[සන්ථවො \(ක. \)\]](#) කාපුරිසෙන භොති;
සන්තප්පිතො සප්පිතා පායසෙන [\[පායාසෙන \(ක. \)\]](#), කිව්ජාකතං පණ්ණකුට්ටං අදය්භි [\[අදඬ්ඨභි \(සි. සා. \), අදට්ඨභි \(පි. \), අදද්දභි \(?\)\]](#).

24. න සන්ථවස්මා පරමත්ථී සෙය්‍යො, යො සන්ථවො සජ්ජුරිසෙන හොති;
සිහස්ස බ්‍යග්ගස්ස ච දීපිනො ච, සාමා මුඛං ලෙහති සන්ථවෙනාති.

163. සුසීමජාතකං (2-2-3) සන්ථවජාතකං දුතියං.

25. කාළා මීගා සෙනදන්තා තථිමෙ [තච ඉමෙ (සි. ස්‍යා. පී.)], පරොසතං හෙමජාලාභිෂන්තා
[හෙමජාලාභිසඤ්ජන්තා (සි.)];
තෙ තෙ දදාමීති සුසීම ඩුසි, අනුස්සරං පෙත්තිපිතාමහානං.

26. කාළා මීගා සෙනදන්තා මථිමෙ [මම ඉමෙ (සි. පී.)], පරොසතං හෙමජාලාභිවිෂන්තා;
තෙ තෙ දදාමීති වදාමි මාණව, අනුස්සරං පෙත්තිපිතාමහානන්ති.

164. ගිජ්ඣජාතකං (2-2-4) සුසීමජාතකං තතියං.

27. යං නු ගිජ්ඣො යොජනසතං, කුණපානි අවෙක්ඛති;
කස්මා ජාලඤ්ච පාසඤ්ච, ආසජ්ජාපි න ඩුජ්ඣසි.

28. යදා පරාභවො හොති, පොසො ජීවිතසඬ්ඛයෙ;
අථ ජාලඤ්ච පාසඤ්ච, ආසජ්ජාපි න ඩුජ්ඣතිති.

165. නකුලජාතකං (2-2-5) ගිජ්ඣජාතකං චතුත්ථං.

29. සන්ධිං කත්වා අමිත්තෙන, අණ්ඩපෙන ජලාබුජ;
විවරිය දායං සෙසි [සයසි (සි. ස්‍යා. පී.)], කුතො තෙ භයමාගතං.

30. සඬ්ඛකෙට්ඨ [සඬ්ඛතෙට්ඨ (ක.)] අමිත්තස්මිං, මිත්තස්මිම්පි න විස්සසෙ;
අභයා භයමුජ්ජන්තං, අපි මූලානි කන්තතිති [මූලං නිකන්තතිති (සි.)].

166. උපසාලකජාතකං (2-2-6) නකුලජාතකං පඤ්චමං.

31. උපසාලකනාමානි [උපසාල්හකනාමානං (සි. ස්‍යා. පී.)], සහස්සානි චතුද්දස;
අස්මිං පදෙසෙ දඩ්ඨානි, නත්ථි ලොකෙ අනාමතං.

32. යමිති සච්චඤ්ච ධම්මො ච, අභිංසා සංයමො දමො;
එතං අරියා සෙවන්ති, එතං ලොකෙ අනාමතන්ති.

167. සමිද්ධිජාතකං (2-2-7) උපසාලකජාතකං ඡට්ඨං.

33. අභුත්වා භික්ඛසි භික්ඛු, න භි භුත්වාන භික්ඛසි;
භුත්වාන භික්ඛු භික්ඛස්සු, මා තං කාලො උපච්චගා.

34. කාලං වොහං න ජානාමි, ඡන්තො කාලො න දිස්සති;
තස්මා අභුත්වා භික්ඛාමි, මා මං කාලො උපච්චගාති.

168. සකුණග්ගිජාතකං (2-2-8) සමිද්ධිජාතකං සත්තමං.

35. සෙනො බලසා පතමානො, ලාපං ගොවරයායිනං;
සහසා අජ්ඣප්පත්තොව, මරණං තෙනුපාගමි.

36. සොහං නයෙන සම්පන්නො, පෙත්තිකෙ ගොවරෙ රතො;
අපෙනසත්තු මොදාමි, සම්පස්සං අත්ථමත්තනොති.

169. අරකජාතකං (2-2-9) සකුණග්ගිජාතකං අට්ඨමං.

37. යො වෙ මෙත්තෙන චිත්තෙන, සබ්බලොකානුකම්පති;
උද්ධං අධො ච තිරියං, අජ්ජමාණෙන සබ්බසො.

38. අජ්ජමාණං භිතං චිත්තං, පරිපුණ්ණං සුභාවිතං;
යං පමාණකතං කම්මං, න තං තත්ත්වසිස්සතිති.

170. කකණ්ටකජාතකං (2-2-10) අරකජාතකං නවමං.

39. නායං පුරෙ උණ්ණමති **[උන්තමති (සායා.)]**, තොරණග්ගෙ කකණ්ටකො; මහොසධ විජානාහි, කෙන ථද්ධො කකණ්ටකො.
40. අලද්ධපුබ්බං ලද්ධාන, අඬ්ඪමාසං කකණ්ටකො; අතිමඤ්ඤති රාජානං, වෙදෙහං මිටිලග්ගහන්ති.

කකණ්ටකජාතකං දසමං.

සන්ථව්වග්ගො දුතියො.

තස්සුද්දානං —

අථ ඉන්ද්‍රසමාන සපණ්ණකුටි, සුසිමුත්තම ගිජ්ඣ ජලාබුජකො;
උපසාළක හික්ඛු සලාපවරො, අථ මෙන්තවරො දසපුණ්ණමතීති.

3. කල්‍යාණවග්ගො

171. කල්‍යාණධම්මජාතකං (2-3-1)

41. කල්‍යාණධම්මොති යදා ජනින්ද, ලොකෙ සමඤ්ඤං අනුපාපුණාති;
තස්මා න හියොප **[හියොප (සි.)]** නරො සපඤ්ඤො, හිරියාපි සන්තො ධුරමාදියන්ති.
42. සායං සමඤ්ඤො ඉධ මජ්ජ පත්තා, කල්‍යාණධම්මොති ජනින්ද ලොකෙ;
තාහං සමෙක්ඛං ඉධ පබ්බජිස්සං, න හි මත්ථි ඡන්දො ඉධ කාමභොගෙති.

172. දද්දරජාතකං (2-3-2)

කල්‍යාණධම්මජාතකං පඨමං.

43. කො නු සද්දෙන මහතා, අභිනාදෙති දද්දරං;
තං සිභා නජපටිනදන්ති **[කිං සිභා නජපටිනදන්ති (සි. පි.), න සිභා පටිනදන්ති (ක.)]**, කො නාමෙසො මිගාධිභු.
44. අධමො මිගජාතානං, සිඬිගාලො තාත වස්සති;
ජාතිමස්ස ජිගුච්ඡන්තා, තුණ්හි සිභා සමච්ඡරෙති.

173. මක්කටජාතකං (2-3-3)

දද්දරජාතකං දුතියං.

45. තාත මාණවකො එසො, තාලමුලං අපස්සිතො;
අගාරකඤ්චිදං අත්ථි, හන්ද දෙමස්සගාරකං.
46. මා බො ත්වං තාත පක්කොසි, දුසෙය්‍යා නො අගාරකං;
නෙතාදිසං මුඛං හොති, බ්‍රාහ්මණස්ස සුසිලිනොති.

174. දුබ්භියමක්කටජාතකං (2-3-4)

මක්කටජාතකං තතියං.

47. අදම්භ තෙ වාරි පහුතරුපං, සම්මාහිතත්තස්ස පිපාසිතස්ස;
සො දාති පිත්ථාන **[පිත්ථාන (සි. පි.)]** කිරිඬකරොසි **[කිකිංකරොසි (සි. සායා. පි.)]**, අසඬිගමො පාපජනෙන සෙය්‍යා.
48. කො තෙ සුතො වා දිට්ඨො වා, සීලවා නාම මක්කටො;
ඉදාති බො තං ඔහව්ඡං **[උහව්ව (සි. පි.), ඔහව්වං (සායා.), උහජ්ජං (ක.)]**, එසා අස්මාක ධම්මතාති.

175. ආදිවචුපට්ඨානජාතකං (2-3-5) දුබ්භියමක්කටජාතකං චතුත්ථං.

49. සබ්බෙසු කිර භුතෙසු, සන්ති සීලසමාහිතා;
පස්ස සාධාමිගං ජම්මං, ආදිවචුපතිට්ඨති.
50. නාස්ස සීලං විජානාථ, අනඤ්ඤාය පසංසථ;
අග්ගිහුත්තඤ්ච උහන්තං **[උහන්තං (සි.), උහන්තං (සායා.), උහන්ති (පි.), උහදං (ක.)]**, ද්වෙ ව හින්තා කමණ්ඩලුති.

176. කල්‍යාණවග්ගො (2-3-6)

ආදිවචුපට්ඨානජාතකං පඤ්චමං.

51. බාලො වතායං දුමසාබගොවරො, පඤ්ඤා ජනිතේ නයිමස්ස විජ්ජති;
කළායමුට්ඨිං [කළායමුට්ඨිං (සී. පී.)] අවකිරිය කෙවලං, එකං කළායං පතිතං ගවෙසති.
52. එවමෙව මයං රාජ, යෙ වඤ්ඤෙ අතිලොභිනො;
අප්පෙන බහුං ජියාම, කළායෙනෙව වානරොති.

177. තින්දුකජාතකං (2-3-7) කළායමුට්ඨිජාතකං ඡට්ඨං.

53. ධනුහත්ථකලාපෙහි, නෙත්තිං සවරධාරිහි;
සමන්තා පරිකිණ්ණමිහ, කථං මොක්ඛො භවිස්සති.
54. අප්පෙව බහුකිව්වානං, අත්ථො ජායෙථ කොචි නං;
අත්ථි රුක්ඛස්ස අවිජ්ජිතං, ඛජ්ජථඤ්ඤෙව තින්දුකන්ති.

178. කච්ඡපජාතකං (2-3-8) තින්දුකජාතකං සත්තමං.

55. ජනිත්තං මෙ භවිත්තං මෙ, ඉති පඬිකෙ අවස්සයිං;
තං මං පඬිකො අප්ඤ්ඤාහි, යථා දුබ්බලකං තථා;

තං තං වදාමි භග්ගව, සුඤ්ඤාහි වචනං මම.
56. ගාමෙ වා යදි වා රඤ්ඤෙ, සුඛං යත්රාධිගච්ඡති;
තං ජනිත්තං භවිත්තඤ්ඤෙ, පුරිසස්ස පජානතො;

යම්හි ජීවෙ තම්හි ගච්ඡෙ, න නිකෙතහතො සියාති.

කච්ඡපජාතකං අට්ඨමං.
179. සතධම්මජාතකං (2-3-9)

57. තඤ්ඤෙ අප්පඤ්ඤෙ උච්ඡිට්ඨං, තඤ්ඤෙ කිච්ඡෙන නො අදා;
සොභං බ්‍රාහ්මණජාතිකො, යං භුත්තං තම්පි උග්ගතං.
58. එවං ධම්මං නිරංකත්වා [නිරාකත්වා (?) නි + ආ + කර + ත්වා], යො අධම්මෙන ජීවති;
සතධම්මොව ලාභෙන, ලද්ධෙතපි න නන්දතීති.

180. දුද්දදජාතකං (2-3-10) සතධම්මජාතකං නවමං.

59. දුද්දදං දදමානානං, දුක්කරං කම්ම කුබ්බතං;
අසන්නො නානුකුබ්බන්ති, සතං ධම්මො දුරන්තයො.
60. තස්මා සතඤ්ඤෙ අසතං, නානා භොති ඉතො ගති;
අසන්නො නිරයං යන්ති, සන්නො සග්ගපරායණාති [පරායනා (සා. ක.)].

දුද්දදජාතකං දසමං.

කල්‍යාණවග්ගො තතියො.

තස්සුද්දානං —

සුසමඤ්ඤම්ගාධිභු මාණවකො, වාරිපහුතරුපාදිච්චුපට්ඨානා;
සකළායසනින්දුකපඬික පුත, සතධම්ම සුදුද්දදකෙන දසාති.

181. අසදිසජාතකං (2-4-1) 4. අසදිසවග්ගො

61. ධනුග්ගහො අසදිසො, රාජපුත්තො මහබ්බලො;
දුරෙපාති අක්ඛණවෙධි, මහාකායප්පදාලනො.
62. සබ්බාමිත්තෙ රණං කත්වා, න ව කඤ්චි විභෙදයි;
භාතරං සොත්ථිං කත්වාන, සංයමං අප්ඤ්ඤාපාගමීති.

182. සඬිගාමාවචරජාතකං (2-4-2) අසදිසජාතකං පඨමං.

63. සඬගාමාවචරො සුරො, බලවා ඉති විස්සුතො;
කිං නු තොරණමාසජජ, පටික්කමසි කුඤ්ජර.

64. ඔමද්ද ඛිජ්ජං පලිසං, එසිකානි ව අබ්බහ [උබ්බහ (සා.), අබ්බහ (ක.)];
තොරණානි ව මද්දිත්වා, ඛිජ්ජං පවිස කුඤ්ජරාති.

183. වාලොදකජාතකං (2-4-3) සඬගාමාවචරජාතකං දුතියං.

65. වාලොදකං අජ්ජරසං නිහිනං, පිත්වා [පිත්වා (සි. පි.)] මදො ජායති ගද්දහානං;
ඉමඤ්ච පිත්වාන රසං පණ්ණං, මදො න සඤ්ජායති සිත්ඨවානං.

66. අජ්ජං පිවිත්වාන නිහිනජ්චවො, සො මජ්ජති තෙන ජනිත්ද පුට්ඨො [පුට්ඨො (සි. සා.), මුට්ඨො (ක.)];
ධොරය්හසිලී ව කුලමිහි ජාතො, න මජ්ජති අග්ගරසං පිවිත්වාති.

184. ගිරිදත්තජාතකං (2-4-4) වාලොදකජාතකං තතියං.

67. දුසිතො ගිරිදත්තෙන [ගිරිදත්තෙන (පි.)], හයො සාමස්ස පණ්ඩවො;
පොරාණං පකතිං හිත්වා, තස්සෙවානුච්ඨියාති [නුච්ඨියති (සි. පි.)].

68. සවෙ ව තනුජො පොසො, සිඛරාකාර [සිඬගාරාකාර (සා.)] කජ්ජිතො;
ආනනෙ නං [තං (සි. සා. පි.)] ගහෙත්වාන, මණ්ඩලෙ පරිවත්තයෙ;

ඛිජ්ජමෙව පහත්ත්වාන, තස්සෙවානුච්ඨියාතිති.

185. අනභිරතිජාතකං (2-4-5) ගිරිදත්තජාතකං චතුත්ථං.

69. යථොදකෙ ආවිලෙ අජ්ජසන්නෙ, න පස්සති සිජ්ජිකසම්බුකඤ්ච;
සක්ඛරං වාලුකං මච්ඡගුම්ඛං, එවං ආවිලමිහි [ආවිලෙ හි (සි.)] විත්තෙ;

න පස්සති අත්තදත්ථං පරත්ථං.

70. යථොදකෙ අච්ඡෙ විජ්ජසන්නෙ, සො පස්සති සිජ්ජිකසම්බුකඤ්ච;
සක්ඛරං වාලුකං මච්ඡගුම්ඛං, එවං අනාවිලමිහි විත්තෙ;

සො පස්සති අත්තදත්ථං පරත්ථන්ති.

186. දධිවාහනජාතකං (2-4-6) අනභිරතිජාතකං පඤ්චමං.

71. චණ්ණගන්ධරසුපෙතො , අමිබොයං අහුවා පුරෙ;
තමෙව පූජං ලහමානො, තෙනමිබො කටුකජ්ඵලො.

72. පුච්ඡන්දපරිවාරො, අමිබො තෙ දධිවාහන;
මූලං මූලෙන සංසට්ඨං, සාබා සාබා [සාබං (සා. ක.)] නිසෙවරෙ [නිව්සරෙ (ක.)];

අසාතසන්නිවාසෙන, තෙනමිබො කටුකජ්ඵලොති.

187. චතුමට්ඨජාතකං (2-4-7) දධිවාහනජාතකං ඡට්ඨං.

73. උච්චෙ චිට්ඨිමාරුය්හ, මත්තයච්ඡො රහොගතා;
නිවෙ ඔරුය්හ මත්තච්ඡො, මිගරාජාපි සොස්සති.

74. යං සුවණ්ණො සුවණ්ණෙන [යං සුවණ්ණො සුවණ්ණෙන (සි. සා. පි.)], දෙවො දෙවෙන මත්තයෙ;
කිං තෙත්ථ චතුමට්ඨස්ස, බිලං පවිස ජම්බුකාති.

188. සිහකොත්ථුජාතකං (2-4-8) චතුමට්ඨජාතකං සත්තමං.

75. සිහඬගුලී සිහනබො, සිහපාදපතිට්ඨිතො;
සො සිහො සිහසඬසම්භි, එකො නදති අඤ්ඤටා.

76. මා ත්ථං නදි රාජපුත්ත, අජ්ජසද්දො වනෙ වස;
සරෙන බො [මා (ක.)] තං ජානෙය්‍යුං, න හි තෙ පෙත්තිකො සරොති.

189. සිහවම්මජාතකං (2-4-9) සිහකොන්ට්ථජාතකං අට්ඨමං.

77. නෙතං සිහස්ස නදිතං, න ඛ්‍යග්ගස්ස න [ඛ්‍යග්ගස්ස න ව (ක.)] දීපිනො;
පාරුතො සිහවම්මෙන, ජම්මො නදති ගදුභො.
78. විරම්පි බො තං බාදෙය්‍ය, ගදුභො හරිතං යවං;
පාරුතො සිහවම්මෙන, රවමානොව දුසසීති.

190. සිලානිසංසජාතකං (2-4-10) සිහවම්මජාතකං නවමං.

79. පස්ස සද්ධාය සීලස්ස, වාගස්ස ව අයං ඵලං;
නාගො නාවාය වණ්ණෙන, සද්ධං වහතුපාසකං.
80. සබ්බිරෙව සමාසෙට්ඨ, සබ්බි කුබ්බෙට්ඨ සන්ථවං;
සතඤ්ඤි සන්තිවාසෙන, සොත්ථිං ගච්ඡති න්භාපිතොති.

සිලානිසංසජාතකං දසමං.

අසදිසවග්ගො වතුත්ථො.

තස්සුද්දානං —

ධනුග්ගහ කුඤ්ජර අප්පරසො, ගිරිදත්තමනාවිලචිත්තවරං;
දධිවාහන ජම්බුක සිහනබො, හරිතයව නාගවරෙන දසාති.

191. රුහකජාතකං (2-5-1) 5. රුහකවග්ගො

81. අපි [අම්මො (සා. ක. සී.)] රුහක ඡින්නාපි, ජියා සන්ධියතෙ පුන;
සන්ධියස්සු පුරාණියා, මා කොධස්ස වසං ගම්.
82. විජ්ජමානෙසු වාකෙසු [විජ්ජමානාසු මරුවාසු (සී.), විජ්ජමානාසු මරුද්වාසු (පී.)], විජ්ජමානෙසු කාරිසු;
අඤ්ඤං ජියං කරිස්සාමි, අලඤ්ඤෙව පුරාණියාති.

192. සිරිකාළකණ්ණිජාතකං (2-5-2) රුහකජාතකං පට්ඨමං.

83. ඉත්ථි සියා රුපවතී, සා ව සීලවතී සියා;
පුරිසො තං න ඉච්ඡෙය්‍ය, සද්දහාසි මහොසධ.
84. සද්දහාමි මහාරාජ, පුරිසො දුබ්බගො සියා;
සිරි ව කාළකණ්ණි ව, න සමෙන්ති කුදාවනන්ති.

193. චූළපදුමජාතකං (2-5-3) සිරිකාළකණ්ණිජාතකං දුතියං.

85. අයමෙව සා අහමපි [අහමපි (සී. සා. පී.), අහමපි (ක.)] සො අනඤ්ඤො, අයමෙව සො හත්ථවිජින්නො
අනඤ්ඤො;
යමාහ “කොමාරපතී මම”න්ති, වජ්ඣන්තියො නත්ථි ඉත්ථිසු සච්චං.
86. ඉමඤ්ච ජම්මං මුසලෙන හන්ත්වා, ලුද්දං ජවං පරදාරුපසෙවිං;
ඉමිස්සා ව නං පාපපතිබ්බතාය, ජීවන්තියා ඡින්දට්ඨ කණ්ණනාසන්ති.

194. මණිවොරජාතකං (2-5-4) චූළපදුමජාතකං තතියං.

87. න සන්ති දෙවා පවසන්ති නුන, න හි නුන සන්ති ඉධ ලොකපාලා;
සහසා කරොන්තානමසඤ්ඤතානං, න හි නුන සන්ති පටිසෙධිතාරො.
88. අකාලෙ වස්සතී තස්ස, කාලෙ තස්ස න වස්සති;
සග්ගා ව වචති ධානා, නනු සො තාවතා හතොති.

195. පබ්බතුපත්ථරජාතකං (2-5-5) මණිවොරජාතකං චතුත්ථං.

89. පබ්බතපත්ථරෙ [පබ්බතපත්ථරෙ (සී. සා. පී.)] රම්මෙ, ජාතා පොක්ඛරණී සිවා;
තං සිඬ්භාලො අපාපාසි [අපාපාසි (සී. සා. පී.)], ජාතං සිහෙන රක්ඛිතං.

90. පිවන්ති වෙ [පිවන්ති වෙ (සී.), පිවන්තිව (පී.), පිවන්තෙව (?)] මහාරාජ, සාපදානි මහානදිං;
න තෙන අනදී හොති, ඛමස්සු යදි තෙ පියාති.

196. වලාහකස්සජාතකං (2-3-6) පබ්බතපත්ථරෙ [පබ්බතපත්ථරෙ (සී. සා. පී.)] ජාතකං පඤ්චමං.

91. යෙ න කාහන්ති ඔවාදං, නරා බුද්ධෙන දෙසිතං;
බ්‍යසනං තෙ ගමිස්සන්ති, රක්ඛිතිව වාණිජා.

92. යෙ ව කාහන්ති ඔවාදං, නරා බුද්ධෙන දෙසිතං;
සොත්ථිං පාරං ගමිස්සන්ති, වලාහෙනෙව [වලාහෙනෙව (සී. පී.)] වාණිජාති.

197. මිත්තාමිත්තජාතකං (2-5-7) වලාහකස්ස [වලාහස්ස (සී. පී.)] ජාතකං ඡට්ඨං.

93. න නං උම්භයතෙ දිස්වා, න ව නං පටිනන්දති;
චක්ඛුනි චස්ස න දදාති, පටිලොමඤ්ච වත්තති.

94. එතෙ භවන්ති ආකාරා, අමිත්තස්මිං පතිට්ඨිතා;
යෙහි අමිත්තං ජානෙය්‍යා, දිස්වා සුත්වා ව පණ්ඩිතොති.

198. රාධජාතකං (2-5-8) මිත්තාමිත්තජාතකං සත්තමං.

95. පවාසා ආගතො තාත, ඉදානි නචිරාගතො;
කච්චිත්තු තාත තෙ මාතා, න අඤ්ඤමුපසෙවති.

96. න බො පනෙතං සුභණං, ගිරං සච්චුපසංහිතං;
සයෙථ පොට්ඨපාදොව, මුම්මුරෙ [මුම්මුරෙ (සා. පී.), මං පුරෙ (ක.) මුම්මුරසද්දො ටුසග්ගිමිති කුක්කුලෙ ව
වත්තති සක්කතාභිධානෙසු] උපකුට්ඨොති [උපකුට්ඨොති (සී. සා. පී.), උපකුට්ඨොති (ක.)].

199. ගහපතිජාතකං (2-5-9) රාධජාතකං අට්ඨමං.

97. උභයං මෙ න ඛමති, උභයං මෙ න රුච්චති;
යාවායං කොට්ඨමොතිණ්ණා, නාද්දසං ඉති භාසති.

98. තං තං ගාමපති බුමි, කදරෙ අප්පස්මි ජීවිතෙ;
ද්වෙ මාසෙ සඬ්ගරං කත්වා [කාරං කත්වා (සී. පී.), සංකරං කත්වා (ක.)], මංසං ජරග්ගවං කිසං;

අප්පත්තකාලෙ වොදෙසි, තම්පි මය්හං න රුච්චතිති.

200. සාධුසීලජාතකං (2-5-10) ගහපතිජාතකං නවමං.

99. සරිරද්ධං වුඩ්ඪ්ඨං [වද්ධ්ඨං (සී. පී.)], සොජච්චං සාධුසීලියං;
බ්‍රාහ්මණං තෙව පුච්චාම, කන්තු තෙසං වනිම්භසෙ [වණිම්භසෙ (සී. පී.)].

100. අත්ථො අත්ථි සරිරස්මිං, වුඩ්ඪ්ඨ්ඨස්ස නමො කරෙ;
අත්ථො අත්ථි සුජාතස්මිං, සීලං අස්මාක රුච්චතිති.

සාධුසීලජාතකං දසමං.

රුහකවග්ගො පඤ්චමො.

තස්සුද්දානං —

අපිරුහක රුපවතී මුසලො, පචසන්ති සපඤ්චමපොක්ඛරණී;
අථ මුත්තිමවාණිජ උම්භයතෙ, වීරආගත කොට්ඨ සරිර දසාති.

201. බන්ධනාගාරජාතකං (2-6-1) 6. නතංදළ්භවග්ගො

101. න තං දළ්භං ඛන්ධනමාහු ධීරා, යදායසං දාරුජපබ්බජ්ඣව [\[බබ්බජ්ඣව \(සි.\)\]](#);
සාරත්තරත්තා මණ්ඩුණ්ඩලෙසු, පුත්තෙසු දාරෙසු ව යා අපෙක්ඛා.

102. එතං දළ්භං ඛන්ධනමාහු ධීරා, ඔහාරිනං සිටීලං දුප්පමුඤ්චං;
එතම්පි ඡේත්වාන වජන්ති ධීරා, අනපෙක්ඛිතො කාමසුඛං පභායාති.

202. කෙළිසීලජාතකං (2-6-2) ඛන්ධනාගාරජාතකං පඨමං.

103. භංසා කොඤ්චා මයුරා ව, භත්ථයො [\[භත්ථිනො \(සි.\), භත්ථියො \(සා. පි.\)\]](#) පසදා මිගා;
සබ්බෙ සීහස්ස භායන්ති, නත්ථි කායස්මි තුලායතා.

104. එවමෙව මනුස්සෙසු, දහරො වෙපි පඤ්ඤවා;
සො හි තත්ථ මහා හොති, නෙව බාලො සරීරවාති.

203. බණ්ඩජාතකං (2-6-3) කෙළිසීලජාතකං දුතියං.

105. විරූපක්ඛෙහි මෙ මෙත්තං, මෙත්තං එරාපට්ඨි මෙ;
ඡබ්බාපුත්තෙහි මෙ මෙත්තං, මෙත්තං කණ්භාගොතමකෙහි ව.

අපාදකෙහි මෙ මෙත්තං, මෙත්තං ද්විපාදකෙහි මෙ;
චතුප්පදෙහි මෙ මෙත්තං, මෙත්තං බහුප්පදෙහි මෙ.

මා මං අපාදකො හිංසි, මා මං හිංසි ද්විපාදකො;
මා මං චතුප්පදො හිංසි, මා මං හිංසි බහුප්පදො.

සබ්බෙ සත්තා සබ්බෙ පාණා, සබ්බෙ භූතා ව කෙවලා;
සබ්බෙ භද්‍රානි පස්සන්තු, මා කඤ්චි [\[කිඤ්චි \(සා. ක.\)\]](#) පාපමාගමා.

106. අප්පමාණො බුද්ධො, අප්පමාණො ධම්මො;
අප්පමාණො සඬ්ඝො, පමාණවන්තානි සරිසපානි [\[සිරිසපානි \(සි. සා. පි.\)\]](#);
අභිවිච්ඡිකසතපදී, උණ්ණනාහි [\[උණ්ණනාහි \(සි. සා. පි.\)\]](#) සරබ්බමුසිකා.

කතා මෙ රක්ඛා කතා මෙ පරිත්තා, පටික්කමන්තු භූතානි;
සොභං නමො භගවතො, නමො සත්තන්තං සම්මාසම්බුද්ධානන්ති.

204. වීරකජාතකං (2-6-4) බණ්ඩජාතකං තතියං.

107. අපි වීරක පස්සෙසි, සකුණං මඤ්ජුභාණකං;
මයුරගීවසඬිකාසං, පතිං මය්භං සවිට්ඨකං.

108. උදකථලවරස්ස පක්ඛිනො, නිව්චං ආමකමච්ඡහොජිනො;
තස්සානුකරං සවිට්ඨකො, සෙවාලෙ පලිගුණ්ඨිතො මනොති.

205. ගඬිගෙයාජාතකං (2-6-5) වීරකජාතකං චතුත්ථං.

109. සොහනි මච්ඡො ගඬිගෙයො, අපො සොහනි යාමුනො [\[සොහන්ති මච්ඡා ගඬිගෙයො, අපො සොහන්ති යාමුනා \(සා. පි.\)\]](#);
චතුප්පදොයං පුරිසො, නිග්‍රොධපරිමණ්ඩලො;

ඊසකායත [\[ඊසමායත \(ක.\)\]](#) ගීවො ව, සබ්බෙව අතිරොචති.

110. යං පුච්ඡිතො න තං අක්ඛාසි [\[අක්ඛා \(සි. සා. පි.\)\]](#), අඤ්ඤං අක්ඛාසි [\[අක්ඛාති \(සා. පි.\)\]](#) පුච්ඡිතො;
අත්තප්පසංසකො පොසො, නායං අස්මාක රුච්චතීති.

206. කුරුඬගම්ගජාතකං (2-6-6) ගඬිගෙයාජාතකං පඤ්චමං.

111. ඉඬිස වද්ධමයං [\[වද්ධමයං \(සි. සා. පි.\)\]](#) පාසං, ඡින්ද දන්තෙහි කච්ඡප;
අභං තථා කරිස්සාමි, යථා නෙහිති ලුද්දකො.

112. කච්ඡපො පාවිසී වාරිං, කුරුඬගො පාවිසී වනං;
සතපත්තො දුමග්ගම්භා, දුරෙ පුත්තෙ අපානගීති.

207. අස්සකජාතකං (2-6-7) කුරුඬගම්මජාතකං ඡට්ඨං.

113. අයමස්සකරාජෙන, දෙසො විවරිතො මයා;
අනුකාමය කාමෙන [අනුකාමයවනුකාමෙන (සි. පි.)], පියෙන පතිනා සහ.
114. නවෙන සුඛදුක්ඛෙන, පොරාණං අපිටියති [අපිටියති (සි. පි.), අපිටියාති (සා.ව.)];
තස්මා අස්සකරඤ්ඤාව, කීටො පියතරො මමාති.

208. සුසුමාරජාතකං (2-6-8) අස්සකජාතකං සත්තමං.

115. අලං මෙනෙහි අම්බෙහි, ජම්බුහි පනසෙහි ව;
යාති පාරං සමුද්දස්ස, වරං මය්හං උදුම්බරො.
116. මහති වත තෙ බොන්දි, න ව පඤ්ඤා තදුපිකා;
සුසුමාර [සුංසුමාර (සි. සා. පි.)] වඤ්චිතො මෙසි, ගච්ඡ දාති යථාසුඛන්ති.

209. කුක්කුටජාතකං (2-6-9) සුසුමාරජාතකං අට්ඨමං.

117. දිට්ඨා මයා වනෙ රුක්ඛා, අස්සකණ්ණො විහිටකා [විභෙදකා (සා. ක.)];
න තාති එවං සක්කන්ති, යථා ත්වං රුක්ඛ සක්කසි.
118. පුරාණකුක්කුටො [කක්කරො (සි. සා. පි.)] අයං, හෙත්වා පඤ්ජරමාගතො;
කුසලො වාළපාසානං, අපක්කමති භාසතිති.

210. කන්දගලකජාතකං (2-6-10) කුක්කුට [කක්කර (සි. සා. පි.)] ජාතකං නවමං.

119. අම්භො කො නාම යං රුක්ඛො, සින්තපත්තො [සින්තපත්තො (සි. පි.)] සකණ්ටකො;
යත්ථ එකප්පභාරෙන, උත්තමඛිගං විහිජ්ජිතං [විසාටිකං (සි. සා. පි.), විසාටිතං (සි. නියා)].
120. අචාරි වතායං විතුදං වනානි, කට්ඨඛිගරුක්ඛෙසු අසාරකෙසු;
අථාසදා ඛදිරං ජාතසාරං [ජාතිසාරං (ක.)], යත්ථඛිතිදා ගරුළො උත්තමඛිගන්ති.

කන්දගලක [කන්දලක (ක.)] ජාතකං දසමං.

නතංදල්භවග්ගො ඡට්ඨො.

තස්සුද්දානං —

දල්භවන්ධන භංසවරො ව පුත, විරූපක්ඛ සවිට්ඨක මච්ඡවරො;
සකුරුඬග සඅස්සක අම්බවරො, පුත කුක්කුටකො ගරුළෙන දසාති.

211. සොමදත්තජාතකං (2-7-1) 7. බිරණථම්භවග්ගො

121. අකාසි යොග්ගං ධුමමජ්ජමත්තො, සංවච්ඡරං බිරණථම්භකස්මිං;
බ්‍යාකාසි සඤ්ඤං පරිසං විගය්හ, න නියාමො තායති අප්පපඤ්ඤං.
122. ද්වයං යාවනකො තාත, සොමදත්ත නිගච්ඡති;
අලාභං ධනලාභං වා, එවං ධම්මා හි යාවනාති.

212. උච්ඡිට්ඨභත්තජාතකං (2-7-2) සොමදත්තජාතකං පඨමං.

123. අඤ්ඤො උපරිමො වණ්ණො, අඤ්ඤො වණ්ණො ව හෙට්ඨිමො;
බ්‍රාහ්මණී ත්වෙව පුච්ඡාමි, කිං හෙට්ඨා කිඤ්ච උජ්ජරි.
124. අභං නටොස්මි හද්දන්තෙ, හික්ඛකොස්මි ඉධාගතො;
අයඤ්චි කොට්ඨමොතිණ්ණො, අයං සො යං [ත්වං (ක.)] ගවෙසසීති.

213. හරුජාතකං (2-7-3) උච්ඡිට්ඨභත්තජාතකං දුතියං.

125. ඉසීනමන්තරං කත්වා, හරුරාජාති [කුරුරාජාති (ක.)] මෙ සුතං;
උච්ඡන්තො සහ රට්ඨෙහි [රට්ඨෙහි (සි. පි.)], සරාජා විභවඛිගතො.

126. තස්මා හි ඡන්දාගමනං, නප්පසංසන්නි පණ්ඩිතා;
අද්වයිචිත්තො භාසෙය්‍යා, ගිරං සච්චුපසංහිතන්ති.

214. පුණ්ණනදීජාතකං (2-7-4) හරුජාතකං [කුරුරාතකං (ක.)] තතියං.

127. පුණ්ණං නදිං යෙන ච පෙය්‍යාමාහු, ජාතං යචං යෙන ච ගුය්හමාහු;
දුරං ගතං යෙන ච අචිහයන්ති, සො ත්‍යාගතො [ත්‍යාගතො (සා. ක.) පහෙළිගාථාභාවො මනසි කාතබ්බො]
හන්ද ච භුඤ්ජ බ්‍රාහ්මණ.

128. යතො මං සරතී රාජා, වායසම්පි පහෙනවෙ;
හංසා කොඤ්චා මයුරා ච [හංසකොඤ්චමයුරාතං (ක. අට්ඨ. පාදන්තරං)], අසතියෙව පාපියාති.

215. කච්ඡපජාතකං (2-7-5) පුණ්ණනදීජාතකං චතුත්ථං.

129. අවධි චත අත්තානං, කච්ඡපො ඛ්‍යාහරං ගිරං [කච්ඡපොව පඛ්‍යාහරං (සා. ක.), කච්ඡපො සො පඛ්‍යාහරං
(ක.)];
සුග්ගහිතස්මිං කට්ඨස්මිං, වාචාය සකියාවධි.

130. එතම්පි දිස්වා නරචිරියසෙට්ඨ, වාචං පමුඤ්චෙ කුසලං නාතිවෙලං;
පස්සසි බහුභාණෙන, කච්ඡපං ඛ්‍යාසනං ගතන්ති.

කච්ඡපුජාතකං පඤ්චමං (2-7-6)

131. න මායමග්ගි තපති, න සුලො සාධුතච්ඡිතො;
යඤ්ච මං මඤ්ඤතෙ මච්ඡී, අඤ්ඤං සො රතියා ගතො.

132. සො මං දහති රාගග්ගි, චිත්තං චූපතපෙති මං;
ජාලිනො මුඤ්චථායිරා මං, න කාමෙ හඤ්ඤතෙ ක්වචිති.

මච්ඡජාතකං ඡට්ඨං. (2-7-7)

133. සබ්බො ලොකො අත්තමනො අහොසි, අකොච්චා ගාමධම්මස්ස සෙග්ගු;
කොමාරි කො නාම [කොමාරිකා නාම (ක.), කොමාරිකො නාම (සා. පි.)] තච්ඡ ධම්මො, යං ත්වං ගහිතා
පචනෙ පරොදසී.

134. යො දුක්ඛචුට්ඨාය භවෙය්‍ය තාණං, සො මෙ පිතා දුබ්භි වනෙ කරොති;
සා කස්ස කන්දාමි වනස්ස මජ්ඣෙ, යො තායිතා සො සහසං කරොතිති.

218. කුට්ඨාණ්ණජාතකං (2-7-8) සෙග්ගුජාතකං සත්තමං.

135. සඨස්ස සාදෙය්‍යමිදං සුවින්නිතං, පච්චොඬ්ඨිතං පටිකුටස්ස කුටං;
ඵාලඤ්චෙ බාදෙය්‍යං [අදෙය්‍යං (සි. පි.)] මුසිකා, කස්මා කුමාරං කුලලා න [නො (සි. සා. පි.)] හරෙය්‍යං.

136. කුටස්ස හි සන්ති [සන්තිධ (ක.)] කුටකුටා, හචති [හචන්ති (ක.)] වාපි නිකතිනො නිකත්‍යා;
දෙහි පුත්තනට්ඨ ඵාලනට්ඨස්ස ඵාලං, මා තෙ පුත්තමහාසි ඵාලනට්ඨොති.

219. ගරහිතජාතකං (2-7-9) කුට්ඨාණ්ණජාතකං අට්ඨමං.

137. හිරඤ්ඤං මෙ සුවණ්ණං මෙ, එසා රත්තිං දිවා කථා;
දුම්මෙධානං මනුස්සානං, අරියධම්මං අපස්සනං.

138. ද්වෙ ද්වෙ ගහපතයො ගෙහෙ, එකො තත්ථ අමස්සුකො;
ලම්බත්ථනො වෙණිකතො, අථො අඬ්ඬිකකණ්ණකො;

කීතො ධනෙන බහුතා, සො තං චිතුදනෙ ජනන්ති.

220. ධම්මධජජාතකං (2-7-10) ගරහිතජාතකං නවමං.

139. සුඛං ජීවිතරූපොසි, රට්ඨා විවනමාගතො;
සො එකකො රුක්ඛමුලෙ [අරඤ්ඤස්මිං (සි. සා. පි.)], කපණො විය ක්කායසි.

140. සුඛං ජීවිතරූපොස්මි, රට්ඨා විවනමාගතො;
සො එකකො රුක්ඛමුලෙ, කපණො විය ඤායාමි;
සතං ධම්මං අනුස්සරංති.

ධම්මධර්මානුකං දසමං.

බිරණථම්භවග්ගො සත්තමො.

තස්සුද්දානං —

අථ බිරණථම්භවරො ච නටො, භරුරාජවරුත්තමපුණ්ණනදි;
බහුභාණි අග්ගිපවනෙ මුසිකා, සහලම්බත්ථනො කපණො දසාති.

221. කාසාවජානකං (2-8-1) 8. කාසාවචග්ගො

141. අනික්කසාවො කාසාවං, යො චත්ථං පරිද්භිස්සති [පරිද්භෙස්සති (සි. පි.)];
අපෙනො දමසච්චෙන, න සො කාසාවමරහති.

142. යො ච චන්තකසාවස්ස, සිලෙසු සුසමාහිතො;
උපෙනො දමසච්චෙන, ස වෙ කාසාවමරහතීති.

222. චූළනන්දියජානකං (2-8-2) කාසාවජානකං පඨමං.

143. ඉදං තදාවරියවචො, පාරාසරියො යදබ්බි [පාරාණාවරියොබ්බි (ක.)];
මාසු ත්වං අකරි [අකරා (සි. පි.)] පාපං, යං ත්වං පච්ඡා කතං තපෙ.

144. යාති කරොති පුරිසො, තාති අත්තනි පස්සති;
කල්‍යාණකාරි කල්‍යාණං, පාපකාරි ච පාපකං;

යාදිසං වපතෙ බිජං, තාදිසං භරතෙ ඵලන්ති.

223. පුට්ඨත්තජානකං (2-8-3) චූළනන්දියජානකං දුතියං.

145. නමෙ නමන්තස්ස භජෙ භජන්තං, කිච්චානුකුබ්බස්ස කරෙයා කිච්චං;
නානත්ථකාමස්ස කරෙයා අත්ථං, අසම්භජන්තම්පි න සම්භජෙයා.

146. චජෙ චජන්තං චනථං න කයිරා, අපෙනචිත්තෙන න සම්භජෙයා;
දිජො දුමං බිණ්ණඵලන්ති ඤාත්වා, අඤ්ඤං සමෙක්ඛෙයා මහා හි ලොකොති.

224. කුම්භිලජානකං (2-8-4) පුට්ඨත්තජානකං තතියං.

147. යස්සෙතෙ චතුරො ධම්මා, වානරින්ද යථා තව;
සච්චං ධම්මො ධිති වාගො, දිට්ඨං සො අතිවත්තති.

148. යස්ස වෙනෙ න විජ්ජන්ති, ගුණා පරමභද්දකා;
සච්චං ධම්මො ධිති වාගො, දිට්ඨං සො නාතිවත්තතීති.

225. බන්තිවණ්ණජානකං (2-8-5) කුම්භිලජානකං චතුත්ථං.

149. අත්ථි මෙ පුරිසො දෙව, සබ්බකිච්චෙසු බ්‍යාවටො [වාචටො (ක.)];
තස්ස වෙකොපරාධන්ථි, තත්ථ ත්වං කින්ති මඤ්ඤසි.

150. අම්භාකම්පන්ථි පුරිසො, ඵදිසො ඉධ විජ්ජති;
දුල්ලහො අධිගසම්පන්නො, බන්තිරස්මාක රුච්චතීති.

226. කොසියජානකං (2-8-6) බන්තිවණ්ණජානකං පඤ්චමං.

151. කාලෙ නික්ඛමනා සාධු, නාකාලෙ සාධු නික්ඛමො;
අකාලෙන හි නික්ඛම්ම, එකකම්පි බහුජ්ජනො;

න කිඤ්චි අත්ථං ජොතෙති, ධම්කසෙනාව කොසියං.

152. ධිරො ව විධිවිධානඤ්ඤා, පරෙසං විවරානුගා;
සබ්බාමිත්තෙ වසිකත්වා, කොසියොව සුඛි සියාති.

227. ගුප්තාණුජාතකං (2-8-7) කොසියජාතකං ඡට්ඨං.

153. සුරො සුරෙන සභිගම්ම, චික්කන්තෙන පභාරිනා;
එහි නාග නිවත්තස්සු, කිං නු භිතො පලායසි;

පස්සන්තු අභිගමගධා, මම තුය්හඤ්ච චික්කමං.

154. න තං පාදා වධිස්සාමි, න දන්තෙහි න සොණ්ඩියා;
මිළ්භෙන තං වධිස්සාමි, පුති හඤ්ඤතු පුතිනාති.

228. කාමනීතජාතකං (2-8-8) ගුප්තාණුජාතකං සත්තමං.

155. තයො ගිරිං අන්තරං කාමයාමි, පඤ්චාලා කුරුයො කෙකකෙ ව [කුරුයො කෙකයෙ ව (සි.)];
තතුත්තරිං [තදුත්තරිං (ක.)] බ්‍රාහ්මණ කාමයාමි, තිකිච්ඡ මං බ්‍රාහ්මණ කාමනීතං.

156. කණ්භානිද්වයස්ස කරොන්ති හෙකෙ, අමනුස්සපට්ටයස්ස [අමනුස්සවද්ධස්ස (සි. පි.), අමනුස්සට්ටයස්ස
(සා.)] කරොන්ති පණ්ඩිතා;
න කාමනීතස්ස කරොති කොචි, ඔක්කන්තසුක්කස්ස හි කා තිකිච්ඡාති.

229. පලායිතජාතකං (2-8-9) කාමනීතජාතකං අට්ඨමං.

157. ගජග්ගමෙසෙහි හයග්ගමාලිහි, රජුමිජාතෙහි සරාහිවස්සෙහි [සරාහිවස්සෙහි (සා. සි. අට්ඨ.), සරාහිවස්සෙහි
(?)];
ථරුග්ගභාවට්ට [ධනුග්ගභාවට්ට (ක.)] දළ්භප්පභාරිහි, පරිවාරිතා තක්කසිලා සමන්තතො.

158. [අභිධාවථා ව පතථා ව, විවිධවිනදිතා ව දන්තිහි; වත්තතජ්ජ තුමුලො සොසො, යථා විජ්ජනා ජලධරස්ස
ගජ්ජතොති; (සි. පි. ක.)] අභිධාවථ වූපධාවථ ව [අභිධාවථා වූප්පතථා ව (සා.)], විවිධා විනාදිතා
[විනාදිතත්ථ (ක.)] වදන්තිහි;
වත්තතජ්ජ තුමුලො සොසො යථා, විජ්ජනා ජලධරස්ස ගජ්ජතොති [අභිධාවථා ව පතථා ව, විවිධවිනදිතා ව
දන්තිහි; වත්තතජ්ජ තුමුලො සොසො, යථා විජ්ජනා ජලධරස්ස ගජ්ජතොති; (සි. පි. ක.)].

230. දුතියපලායිතජාතකං (2-8-10) පලායිතජාතකං නවමං.

159. ධජමපරිමිතං අනන්තපාරං, දුප්පසහංධම්කෙහි සාගරංව [සාගරමිව (සි. සා. පි.)];
ගිරිමිවඅනිලෙන දුප්පසය්හො [දුප්පසහො (සි. පි. ක.)], දුප්පසහො අහමජ්ජතාදිසෙන.

160. මා බාලියං විලපි [විජ්ජලපි (බහුසු)] න හිස්ස තාදිසං, විධිය්හසෙ [විළය්හසෙ (සි. පි.)] න හි ලහසෙ
නිසෙධකං;
ආසජ්ජසි ගජමිව එකචාරිතං, යො තං පදා නළමිව පොඨය්ස්සතිති.

දුතියපලායිතජාතකං දසමං.

කාසාවචග්ගො අට්ඨමො.

තස්සුද්දානං —

වරවත්ථවචො දුමබ්බිණථලං, චතුරොධම්මවරං පුරිසුත්තම;
ධම්කමගධා ව තයොගිරිනාම, ගජග්ගවරො ධජවරෙන දසාති.

231. උපාහනජාතකං (2-9-1) 9. උපාහනචග්ගො

161. යථාපි කීතා පුරිසස්සුපාහනා, සුඛස්ස අත්ථාය දුබ්බං උදබ්බහෙ;
සම්මාහිත්තතා ථලසා පපිළිතා, තස්සෙව පාදෙ පුරිසස්ස බාදරෙ.

162. එවමෙව යො දුක්කුලිනො අනරියො, තම්මාක [තම්මාක (සි.), තුම්මාක (සා. පි.)] විජ්ජඤ්ච සුතඤ්ච ආදිය;

තමෙව සො තත්ථ සුතෙන බාදති, අනරියො වුවිච්ඡි දුපාහනුපමොති [පානදුපමොති (සි. පි.)].

232. විණාගුණජාතකං (2-9-2) උපාහනජාතකං පඨමං.

163. එකච්ඡන්තිතො යමත්ථො, බාලො අපරිණායකො;
න හි බුජ්ජෙන වාමෙන, හොති සඨගන්තුමරහසි.

164. පුරිසුසභං මඤ්ඤමානා, අහං බුජ්ජමකාමයිං;
සොයං සංකුට්තො සෙති, ඡින්නතන්ති යථා විණාති [චුණාති (සි.)].

233. විකණ්ණජාතකං (2-9-3) විණාගුණජාතකං දුතියං.

165. කාමං යහිං ඉච්ඡසි තෙන ගච්ඡ, විද්ධොසි මම්මමහි [මමස්මි (ක.)] විකණ්ණකෙන;
හතොසි හත්තෙන සුවාදිතෙන [සවාදිතෙන (සි. සා. පි.)], ලොලො ව මච්ඡෙ අනුබන්ධමානො.

166. එවම්පි ලොකාමිසං ඔපතන්තො, විහඤ්ඤති චිත්තවසානුවත්ති;
සො හඤ්ඤති ඤාතිසබ්බාන මජ්ඣෙ, මච්ඡානුගො සොරිච සුංසුමාරොති [සුසුමාරො (ක.)].

234. අසිතාභුජාතකං (2-9-4) විකණ්ණජාතකං තතියං.

167. ත්වමෙව දානිමකර [මකරි (සා. පි.), මකරා (ක. සි.)], යං කාමො බ්‍යගමා තයි;
සොයං අප්පට්ඨන්ධිකො, බරජින්නංව රෙණුකං [රෙරුකං (සි. පි.)].

168. අත්තිව්ජං [අත්තිව්ජං (සි. සා. පි.)] අතිලොභෙන, අතිලොභමදෙන ව;
එවං භායති අත්ථම්භා, අහංව අසිතාභුයාති.

235. වච්ඡනඛජාතකං (2-9-5) අසිතාභුජාතකං චතුත්ථං.

169. සුඛා සරා වච්ඡනඛ, සහිරඤ්ඤා සභොජනා;
යත්ථ භුත්වා පිටිත්වා ව, සයෙය්‍යාථ අනුස්සුකො.

170. සරා නානිහමානස්ස, සරා නාහණතො මුසා;
සරා නාදින්නදණ්ඩස්ස, පරෙසං අනිකුඛ්ඛතො [අනිකුඛ්ඛතො (ක.)];

එවං ඡිද්දං දුරහිසම්භවං [දුරහිභවං (සි. පි.)], කො සරං පටිපජ්ජතිති.

වච්ඡනඛජාතකං පඤ්චමං.
236. ඛකජාතකං (2-9-6)

171. හද්දකො චතයං පක්ඛි, දිජො කුමුදසන්නිභො;
චුපසන්තෙහි පක්ඛෙහි, මන්දමන්දොව ක්කායති.

172. නාස්ස සීලං විජානාථ, අනඤ්ඤාය පසංසථ;
අම්භෙ දිජො න පාලෙති, තෙන පක්ඛි න එන්දතිති.

237. සාකෙතජාතකං (2-9-7) ඛකජාතකං ඡට්ඨං.

173. කො නු බො හගවා හෙතු, එකච්චෙ ඉධ පුග්ගලෙ;
අතිව හදයං නිබ්බාති, චිත්තඤ්ඤාපි පසිදති.

174. පුබ්බෙව සන්නිවාසෙන, පච්චුජ්ජන්තහිතෙන වා;
එවං තං ජායතෙ පෙමං, උජ්ජලංව යථොදකෙති.

238. එකපදජාතකං (2-9-8) සාකෙතජාතකං සත්තමං.

175. ඉඨස එකපදං තාත, අනෙකත්ථපදස්සිතං [පදනිස්සිතං (සි. පි.)];
කිඤ්චි සඬගාහිකං බුසි, යෙනත්ථෙ සාධයෙමසෙ.

176. දක්ඛෙය්‍යකපදං තාත, අනෙකත්ථපදස්සිතං;
තඤ්ච සීලෙන සඤ්ඤාත්තං, බන්තියා උපපාදිතං;

අලං මිත්තෙ සුඛාපෙතුං, අමිත්තානං දුබ්බාය වාති.

239. හරිතමණ්ඩුකජාතකං (2-9-9) එකපදජාතකං අට්ඨමං.

177. ආසිවිසම්පි මං [ආසිවිසං මමං (සි. පි.)] සන්තං, පට්ටියං කුමිනාමුඛං;
රුච්චතෙ හරිතාමාතා, යං මං බාදන්ති මච්ඡකා.

178. විලුම්පතෙව පුරිසො, යාවස්ස උපකප්පති;
යදා වඤ්ඤෙ විලුම්පන්ති, සො විලුත්තො විලුම්පතීති [විලුප්පතීති (?)].

240. මහාපිඨගලජාතකං (2-9-10) හරිතමණ්ඩුකජාතකං නවමං.

179. සබ්බො ජනො හිංසිතො පිඨගලෙන, තස්මිං මනෙ පච්චයා [පච්චයං (සි. සායා. පි.)] වෙදයන්ති;
පියො නු තෙ ආසි අකණ්භනෙන්තො, කස්මා නු ත්වං රොදසි ද්වාරපාල.

180. න මෙ පියො ආසි අකණ්භනෙන්තො, භායාමි පච්චාගමනාය තස්ස;
ඉතො ගතො හිංසෙය්‍යා මච්චුරාජං, සො හිංසිතො ආනෙය්‍යා පුන ඉධ.

181. දඩ්ඪො වාහසභස්සෙහි, සිත්තො සට්ඨතෙහි සො;
පරික්ඛතා ව සා භූමි, මා භායි නාගමිස්සතීති.

මහාපිඨගලජාතකං දසමං.

උපාහනවග්ගො නවමො.

තස්සුද්දානං —

වරුපාහන බුද්ධ චිකණ්ණකකො, අසිතාභූය පඤ්චමච්ච්ඡනබො;
දිජ පෙමවරුත්තමඑකපදං, කුමිනාමුඛ පිඨගලකෙන දසාති.

241. සබ්බදායීජාතකං (2-10-1) 10. සිඨගාලවග්ගො

182. සිඨගාලො මානථද්ධො ව, පරිවාරෙන අත්ථිකො;
පාපුණි මහතිං භූමිං, රාජාසි සබ්බදායීනං.

183. එවමෙව මනුස්සෙසු, යො හොති පරිවාරවා;
සො හි තත්ථ මහා හොති, සිඨගාලො විය දායීනන්ති.

242. සුනඛජාතකං (2-10-2) සබ්බදායීජාතකං පඨමං.

184. බාලො වතායං සුනබො, යො වරත්තං [යො ව යොත්තං (ක.)] න බාදති;
බන්ධනා ව පමුඤ්ඤෙය්‍යා, අසිතො ව සරං වජෙ.

185. අට්ඨිතං මෙ මනස්මිං මෙ, අපො මෙ හදයෙ කතං;
කාලඤ්ච පටිකඨබාමි, යාව පස්සුපතු ජනො [පසුපතුප්පතො (සායා. ක.)].

243. ගුත්තිලජාතකං (2-10-3) සුනඛජාතකං දුතියං.

186. සත්තතන්තිං සුමධුරං, රාමණෙය්‍යාං අවාචයිං;
සො මං රඬගම්හි අවිහෙති, සරණං මෙ හොහි කොසිය.

187. අභං තං සරණං සම්ම [අභං තෙ සරණං හොමි (වි. ව. 328)], අභමාවරියපුප්පකො;
න තං ජයිස්සති සිස්සො, සිස්සමාවරිය ජෙස්සසීති.

244. විගතිච්ඡජාතකං (2-10-4) ගුත්තිලජාතකං තතියං.

188. යං පස්සති න තං ඉච්ඡති, යඤ්ච න පස්සති තං කිරිච්ඡති;
මඤ්ඤාමි චිරං වරිස්සති, න හි තං ලච්ඡති යං ස ඉච්ඡති.

189. යං ලහති න තෙන තුස්සති, යඤ්ච පත්ථෙති ලද්ධං භිලෙති;
ඉච්ඡා හි අනන්තගොචරා, විගතිච්ඡාන [විතිච්ඡානං (සි. පි.)] නමො කරොමසෙති.

245. මූලපරියායජාතකං (2-10-5) විගතිච්ඡ [විතිච්ඡ (සි. පි.)] ජාතකං චතුත්ථං.

190. කාලො සසති භූතානි, සබ්බානෙව සහත්තනා;
යො ව කාලසසො භූතො, ස භූතපවනිං පච්චි.

191. බහුනි නරසීසානි, ලොමසානි බ්‍රහ්මානි ව;
ගිවාසු පටිමුක්කානි, කොච්ඡෙවෙත්ථ කණ්ණවානි.

246. බාලොවාදජාතකං (2-10-6) මූලපරියායජාතකං පඤ්චමං.

192. හන්ත්වා ඡේත්වා [කුත්වා (සි. පී.), සත්වා (සා.)] වධිත්වා ව, දෙනි දානං අසඤ්ඤානො;
ඵදිසං හත්තං භුඤ්ජමානො, ස පාපමුපලිම්පති [ස පාපෙන උපලිජ්ජති (සි. පී.)].

193. පුත්තදාරම්පි වෙ හන්ත්වා, දෙනි දානං අසඤ්ඤානො;
භුඤ්ජමානොපි සප්පඤ්ඤො, න පාපමුපලිම්පතීති.

247. පාදඤ්ජලිජාතකං (2-10-7) බාලොවාදජාතකං ඡට්ඨමං.

194. අද්ධා පාදඤ්ජලී සබ්බෙ, පඤ්ඤාය අතිරොචති;
තථා හි ඔට්ඨං භඤ්ජති, උත්තරිං නූන පස්සති.

195. නායං ධම්මං අධම්මං වා, අත්ථානත්ථඤ්ච බුජ්ඣති;
අඤ්ඤත්‍ර ඔට්ඨනිබ්බොගා, නායං ජානාති කිඤ්චනන්ති.

248. කිංසුකොපමජාතකං (2-10-8) පාදඤ්ජලිජාතකං සත්තමං.

196. සබ්බෙහි කිංසුකො දිට්ඨො, කිංන්වෙත්ථ විචිකිච්ඡථ;
න හි සබ්බෙසු යානෙසු, සාරථී පරිපුච්ඡිතො.

197. ඵචං සබ්බෙහි ඤාණෙහි, යෙසං ධම්මා අජානිතා;
තෙ වෙ ධම්මෙසු කඬ්ඛන්ති, කිංසුකස්මිංව භාතරොති.

249. සාලකජාතකං (2-10-9) කිංසුකොපමජාතකං අට්ඨමං.

198. ඵකපුත්තකො භවිස්සසි, ත්වඤ්ච නො භෙස්සසි ඉස්සරො කුලෙ;
ඔරොහ දුම්භමා සාලක, ඵහි දානි සරකං වජෙමසෙ.

199. නනු මං සුභදයොති [නනු මං භදයෙති (සි. පී.)] මඤ්ඤසි, යඤ්ච මං හනසි වෙඨයට්ඨියා;
පක්කම්බවනෙ රමාමසෙ, ගච්ඡ ත්වං සරකං යථාසුඛන්ති.

250. කපිජාතකං (2-10-10) සාලකජාතකං නවමං.

200. අයං ඉසී උපසමසංයමෙ රතො, ස තිට්ඨති [සන්තිට්ඨති (සි. පී.)] සිසිරභයෙන අට්ඨිතො;
හන්ද අයං පවිසතුමං අගාරකං, විනෙතු සීතං දරථඤ්ච කෙවලං.

201. නායං ඉසී උපසමසංයමෙ රතො, කපී අයං දුමවරසාධගොචරො;
සො දුසකො රොසකො වාපි ජම්මො, සවෙච්ඡෙමම්පි [සවෙ + ආවජෙ + ඉමම්පි] දුසෙයාගාරන්ති [දුසෙය
සරන්ති (සි. සා. පී.)].

කපිජාතකං දසමං.

සිඬ්ඨගාලවග්ගො දසමො.

තස්සුද්දානං —

අථ රාජා සිඬ්ඨගාලවරො සුනබ්බො, තථා කොසිය ඉච්ඡති කාලසසො;
අථ දානවරොට්ඨපි සාරථීනා, පුනම්බවනඤ්ච සිසිරකපි දසාති.

අථ වග්ගද්දානං —

දළ්භඤ්ච වග්ගං අපරෙන සන්ථවං, කල්‍යාණවග්ගාසදිසො ව රුහකං;
නතංදළ්භ ඛරණථම්භකං පුන, කාසාචුපාහන සිඬ්ඨගාලකෙන දසාති.

දුකනිපාතං නිව්ඨිතං.

3. තිකනිපාතො

251. සඨකප්පරාගජාතකං (3-1-1) 1. සඨකප්පවග්ගො
- සඨකප්පරාගධොතෙන , විතක්කනිසිතෙන ව;
නාලඬිකතෙන භද්‍රෙන [\[තෙවාලඬිකතභද්‍රෙන \(සා.\)\]](#), උසුකාරාකතෙන ව [\[න උසුකාරකතෙන ව \(සි. සා. 3.\)\]](#).
 - න කණ්ණායතමුත්තෙන, නාපි මොරුපසෙවිනා;
තෙනමිහි භද්‍රයෙ විද්ධො, සබ්බද්ධපරිදාහිනා.
 - ආවෙධඤ්ච න පස්සාමි, යතො රුහිරමස්සවෙ;
යාව අයොනියො චිත්තං, සයං මෙ දුක්ඛමාභතන්ති.
252. තිලමුට්ඨිජාතකං (3-1-2) සඨකප්පරාගජාතකං පඨමං.
- අප්පාපි මෙ තං මනසි [\[සරසි \(ක.\)\]](#), යං මං ත්වං තිලමුට්ඨියා;
බාහාය මං ගහෙත්වාන, ලට්ඨියා අනුනාළයි.
 - නනු ජීවිතෙ න රමසි, යෙනාසි බ්‍රාහ්මණාගතො;
යං මං බාහා ගහෙත්වාන, තික්ඛන්තුං අනුනාළයි.
 - අරියො අනරියං කුබ්බන්තං [\[කුබ්බානං \(සි. පි.\), කුබ්බං \(සා.\)\]](#), යො දණ්ඩෙන නිසෙධති;
සාසනං තං න තං වෙරං, ඉති නං පණ්ඩිතා විදුති.
253. මණ්ඩකණ්ඩජාතකං (3-1-3) තිලමුට්ඨිජාතකං දුතියං.
- මමන්තපානං විපුලං උළාරං, උප්පජ්ජතිමස්ස මණ්ඩස්ස හෙතු;
තං තෙ න දස්සං අනියාවකොසි, න වාපි තෙ අස්සමමාගමීස්සං.
 - සුසු යථා සක්ඛරධොතපාණි, තාසෙසි මං සෙලං යාවමානො;
තං තෙ න දස්සං අනියාවකොසි, න වාපි තෙ අස්සමමාගමීස්සං.
 - න තං යාවෙ යස්ස පියං ජීගිසෙ [\[ජීගිසෙ \(සි. සා. පි.\)\]](#), දෙස්සො හොති අනියාවනාය;
නාගො මණිං යාවිතො බ්‍රාහ්මණෙන, අදස්සනංයෙව තදප්ඤ්ඤාමාති.
254. කුණ්ඩකකුච්ඡිසිත්ථවජාතකං (3-1-4) මණ්ඩකණ්ඩජාතකං තතියං.
- භුත්වා තිණපරිසාසං, භුත්වා ආවාමකුණ්ඩකං;
එතං තෙ භොජනං ආසි, කස්මා දාති න භුක්ඡසි.
 - යත්ථ පොසං න ජානන්ති, ජාතියා විනයෙන වා;
බහු [\[පහු \(සි. පි.\), පහු \(සා. ක.\)\]](#) තත්ථ මහාබ්‍රමිහෙ, අපි ආවාමකුණ්ඩකං.
 - ත්වඤ්ච ඛො මං පජානාසි, යාදිසායං භයුත්තමො;
ජානන්තො ජානමාගමිම, න තෙ භක්ඛාමී කුණ්ඩකන්ති.
255. සුකජාතකං (3-1-5) කුණ්ඩකකුච්ඡිසිත්ථවජාතකං චතුත්ථං.
- යාව සො මත්තමඤ්ඤාසි, භොජනස්මිං විහඩ්ගමො;
තාව අද්ධානමාපාදි, මාතරඤ්ච අපොසසි.
 - යතො ව ඛො බහුතරං, භොජනං අප්ඤ්ඤාභාරි [\[අප්ඤ්ඤාභාරි \(සි. පි.\)\]](#);
තතො තත්ථෙව සංසිදි, අමත්තඤ්ඤා හි සො අහු.
 - තස්මා මත්තඤ්ඤානා සාධු, භොජනස්මිං අගිද්ධතා [\[අගිද්ධතා \(සා. ක.\)\]](#);
අමත්තඤ්ඤා හි සිදන්ති, මත්තඤ්ඤා ව න සිදරෙති.
256. ජරුදපානජාතකං (3-1-6) සුකජාතකං පඤ්චමං.
- ජරුදපානං ඛණ්ඩානා, වාණිජා උදකත්ථිකා;
අප්ඤ්ඤාමුං අයසං ලොභං [\[අප්ඤ්ඤාමුං අයසං ලොභං \(සි. සා. පි.\)\]](#), තිපුසිසඤ්ච වාණිජා;

රජතං ජාතරූපඤ්ච, මුත්තා වෙළුරියා බහු.

17. තෙ ව තෙන අසන්තුට්ඨා, භියොසා භියොසා අබාණිසුං;
තෙ තත්ථාසිවිසො [තත්ථ ආසිවිසො (ක.), තත්ථපාසිවිසො (ඝා.)] සොරො, තෙජස්සී තෙජසා හනි.
18. තස්මා බණෙ නාතිබණෙ, අතිබාතං [අතිබණං (ක.)] භි පාපකං;
බාතෙන ව [බණෙන ව (ක.), බණෙන (ඝා.)] ධනං ලද්ධං, අතිබාතෙන [අතිබණෙන (ක.)] නාසිතන්ති.

257. ගාමණිවන්දජාතකං (3-1-7) ජරුදපානජාතකං ඡට්ඨං.

19. නායං සරානං කුසලො, ලොලො අයං වලීමුබො;
කතං කතං බො දුසෙය්‍යා, එවංධම්මමිදං කුලං.
20. නයිදං චිත්තවතො ලොමං, නායං අස්සාසිකො මිගො;
සිට්ඨං [සත්ථං (සි. ඝා. පි.)] මෙ ජනසන්ධෙන, නායං කිඤ්චි විජානති.
21. න මාතරං පිතරං වා, භාතරං භගිනිං සකං;
භරෙය්‍යා තාදිසො පොසො, සිට්ඨං දසරථෙන මෙති.

258. මන්ධාතුජාතකං (3-1-8) ගාමණිවන්ද [ගාමණිවණ්ඩ (සි. පි.)] ජාතකං සත්තමං.

22. යාවතා වන්දිමසුරියා, පරිහරන්ති දිසා හන්ති විරොවතා [විරොවමානා (ක.)];
සබ්බෙව දාසා මන්ධාතු, යෙ පාණා පට්ඨස්සිතා [පට්ඨිනිස්සිතා (සි. පි.), පට්ඨස්සිතා (ඝා.)].
23. න කභාපණවස්සෙන, තිත්ති කාමෙසු විජ්ජති;
අප්පස්සාදා දුබ්බා කාමා, ඉති විඤ්ඤාය පණ්ඩිතො.
24. අපි දිබ්බෙසු කාමෙසු, රතිං සො නාධිගච්ජති;
තණ්හක්ඛයරතො භොති, සම්මාසම්බුද්ධසාවකොති.

259. තිරිට්ඨවිජජාතකං (3-1-9) මන්ධාතුජාතකං අට්ඨමං.

25. නයිමස්ස විජ්ජාමයමන්ථි කිඤ්චි, න බන්ධවො නො පන තෙ සභායො;
අථ කෙන වණ්ණෙන තිරිට්ඨවිජො [තිරිට්ඨවිජො (ඝා. ක.)], තෙදණ්ඩිකො භුඤ්ජති අග්ගපිණ්ඩං.
26. ආපාසු [ආවාසු (ක.)] මෙ යුද්ධපරාජිතස්ස, එකස්ස කත්වා විවනස්මි සොරො;
පසාරස්සි කිව්ඡගතස්ස පාණං, තෙනුදතාරිං දුබ්බංපරෙතො.
27. එතස්ස කිව්චෙන ඉධානුපත්තො, වෙසායිනො විසයා ජීවලොකෙ;
ලාභාරභො තාත තිරිට්ඨවිජො, දෙට්ඨස්ස භොගං යජ්ජඤ්ච [යජ්ජඤ්ච (සි. පි.), යජ්ජඤ්ච (ඝා.)] යඤ්ඤන්ති.

260. දුතජාතකං (3-1-10) තිරිට්ඨවිජජාතකං නවමං.

28. යස්සත්ථා දුරමායන්ති, අමිත්තමපි යාවිතුං;
තස්සුදරස්සහං දුතො, මා මෙ කුජ්ඣ [කුජ්ඣ (සි. පි.)] රථෙසහ.
29. යස්ස දිවා ව රත්තො ව, වසමායන්ති මාණවා;
තස්සුදරස්සහං දුතො, මා මෙ කුජ්ඣ [කුජ්ඣ (සි. පි.)] රථෙසහ.
30. දදාමි තෙ බ්‍රාහ්මණ රොහිණිනං, ගවං සහස්සං සහ පුඬ්ගවෙන;
දුතො හි දුතස්ස කථං න දජ්ජං, මයම්පි තස්සෙව භවාම දුතාති.

දුතජාතකං දසමං.

සඩ්ධිකප්පවග්ගො පට්ඨමො.

තස්සුද්දානං —

උසුකාරවරො තිලමුට්ඨි මණි, භයරාජ විහඬිගම ආසිවිසො;
ජනසන්ධ කභාපණවස්ස පුත, තිරිට්ඨං පුත දුතවරෙන දසාති.

261. පදුමජාතකං (3-2-1) 2. පදුමවග්ගො

31. යථා කෙසා ව මස්සු ව, ඡින්නං ඡින්නං විරුහති;
එවං රුහතු තෙ නාසා, පදුමං දෙහි යාවිතො.
32. යථා සාරදිකං බීජං, බෙත්තෙ වුත්තං විරුහති;
එවං රුහතු තෙ නාසා, පදුමං දෙහි යාවිතො.
33. උභොපි පලපන්නෙන **[විලපන්නෙන (සා. ක.)]**, අපි පද්මානි දස්සති;
වජ්ජුං වා තෙ න වා වජ්ජුං, නත්ථි නාසාය රුහනා;
දෙහි සම්ම පදුමානි, අහං යාවාමි යාවිතොති.

262. මුදුපාණිජාතකං (3-2-2) පදුමජාතකං පටිමං.

34. පාණි වෙ මුදුකො වස්ස, නාගො වස්ස සුකාරිතො;
අන්ධකාරො ව වස්සෙය්‍ය, අථ නුන තදා සියා.
35. අනලා මුදුසම්භාසා, දුප්පුරා තා **[දුප්පුරත්තා (ක.)]** නදිසමා;
සිදන්ති නං විදිත්වාන, ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
36. යං එතා උපසෙවන්ති, ඡන්දසා වා ධනෙන වා;
ජාතවෙදොව සං යානං, බිජ්ජං අනුදහන්ති නන්ති.

263. චූළපලොභනජාතකං (3-2-3) මුදුපාණිජාතකං දුතියං.

37. අභිජ්ජමානෙ වාරිස්මිං, සයං **[අයං (ක.)]** ආගම්ම ඉද්ධියා;
මිස්සිභාවිත්ථියා ගන්ත්වා, සංසිද්ධි **[සංසිද්ධි (ක.)]** මහණ්ණවෙ.
38. ආවට්ඨතී මහාමායා, බ්‍රහ්මවරියවිකොපනා;
සිදන්ති නං විදිත්වාන, ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
39. යං එතා උපසෙවන්ති, ඡන්දසා වා ධනෙන වා;
ජාතවෙදොව සං යානං, බිජ්ජං අනුදහන්ති නන්ති.

264. මහාපනාදජාතකං (3-2-4) චූළපලොභන **[චූළපලොභන (සි. සා. පි.)]** ජාතකං තතියං.

40. පනාදො නාම සො රාජා, යස්ස යුපො සුවණ්ණයො;
තිරියං සොළසුබ්බෙධො **[සොළසුබ්බෙධො (සි. පි.)]**, උද්ධමාහු **[උච්චමාහු (සි. සා. පි.)]** සහස්සධා.
41. සහස්සකණ්ඩො සතගෙණ්ඩු **[සතගෙණ්ඩු (සි. පි.), සතගෙණ්ඩු (සි. නිස්සය)]**, ධජාසු හරිතාමයො;
අනච්චුං තත්ථ ගන්ධබ්බා, ඡ සහස්සානි සත්තධා.
42. එවමෙන **[එවමෙව (ක.)]** තදා ආසි, යථා භාසසි හද්දපී;
සක්කො අහං තදා ආසිං, වෙය්‍යාවච්චකරො තවාති.

265. බුරජපජාතකං (3-2-5) මහාපනාදජාතකං චතුත්ථං.

43. දිස්වා බුරජපෙ ධනුවෙගනුන්නෙ, ඛග්ගෙ ගහීතෙ තිබ්බණෙ තෙලධොතෙ;
තස්මිං භයස්මිං මරණෙ වියුල්භෙ, කස්මා නු තෙ නාහු ඡම්භිතත්තං.
44. දිස්වා බුරජපෙ ධනුවෙගනුන්නෙ, ඛග්ගෙ ගහීතෙ තිබ්බණෙ තෙලධොතෙ;
තස්මිං භයස්මිං මරණෙ වියුල්භෙ, වෙදං අලත්ථං විපුලං උළාරං.
45. සො වෙදජාතො අජ්ඣුහවිං අමිත්තෙ, පුබ්බෙව මෙ ජීවිතමාසි වත්තං;
න හි ජීවිතෙ ආලයං කුබ්බමානො, සුරො කසිරා සුරකිච්චං කදාවිති.

266. වාතග්ගසින්ධවජාතකං (3-2-6) බුරජපජාතකං පඤ්චමං.

46. යෙනාසි කිසියා පණ්ඩු, යෙන භත්තං න රුච්චති;
අයං සො ආගතො භත්තා **[තාතො (සි. සා. පි.)]**, කස්මා දානි පලායසි.
47. සවෙ **[න ධො (සා. ක.)]** පනාදිකෙනෙව, සන්ථවො නාම ජායති;
යසො භායති ඉත්ථීනං, තස්මා තාත පලායහං **[පලායිහං (සා. පි.), පලායිතං (ක.)]**.
48. යස්සස්සිනං කුලෙ ජාතං, ආගතං යා න ඉච්ඡති;
සොවති විරරත්තාය, වාතග්ගමීව හද්දලීති **[කුන්දලීති (සි. පි.), ගදුහීති (සා. පි.)]**.

267. කක්කටකජාතකං (3-2-7) වාතග්ගසින්ධවජාතකං ඡට්ඨං.

49. සිඬිගිම්මො ආයතවක්ඛුනෙත්තො, අට්ඨිත්තවො වාරිසයො අලොමො;
තෙනාහිභුතො කපණං රුදාමි, මා හෙව මං පාණසමං ජහෙයා [ජහෙයා (පි.) ජහා'යො (?)].
50. අයා න තං ජහිස්සාමි, කුඤ්ජරං සට්ඨිභායනං [කුඤ්ජර සට්ඨිභායන (සි. පි.)];
පඨංඛා වාතුරත්තාය, සුප්පියො හොසි මෙ තුවං.
51. යෙ කුළීරා සමුද්දස්මිං, ගඬිගාය යමුනාය [නම්මදාය (සි. පි.)] ච;
තෙසං ත්වං වාරිජො සෙට්ඨො, මුඤ්ච රොදන්තියා පතින්ති.

268. ආරාමදුසකජාතකං (3-2-8) කක්කටක [කුළීර (ක.)] ජාතකං සත්තමං.

52. යො වෙ සබ්බසමෙතානං, අහුවා සෙට්ඨසම්මතො;
තස්සායං එදිසි පඤ්ඤා, කිමෙව ඉතරා පජා.
53. එවමෙව තුවං ඉභ්මෙ, අනඤ්ඤාය විනින්දසි;
කථං මූලං අදිස්වාන [කථංහි මූලං අදින්වා (සා. පි.)], රුක්ඛං ජඤ්ඤා පතිට්ඨිතං.
54. නාහං තුම්හෙ විනින්දාමි, යෙ වඤ්ඤෙ වානරා වනෙ;
විස්සසෙනොව ගාරය්හො, යස්සත්ථා රුක්ඛරොපකාති.

269. සුජාතජාතකං (3-2-9) ආරාමදුසකජාතකං අට්ඨමං.

55. න හි වණ්ණෙන සම්පන්නා, මඤ්ජුකා පියදස්සනා;
බරවාවා පියා හොති, අස්මිං ලොකෙ පරමිහි ව.
56. නනු පස්සසිමං කාළිං, දුබ්බණ්ණං තිලකාහනං;
කොකිලං සණ්භවාචෙන, බහුනං පාණිනං පියං.
57. තස්මා සබ්බවාචස්ස, මන්තභාණී අනුද්ධතො;
අත්ථං ධම්මඤ්ච දීපෙති, මධුරං තස්ස භාසිතන්ති.

270. උලුකජාතකං (3-2-10) සුජාතජාතකං නවමං.

58. සබ්බෙති කිර ඤාතිහි, කොසියො ඉස්සරො කතො;
සවෙ ඤාතිහි අනුඤ්ඤාතො [ඤාතිහනුඤ්ඤාතො (සි. පි.)], භණ්ණෙයාහං එකවාචිකං.
59. භණ්ණ සම්ම අනුඤ්ඤාතො, අත්ථං ධම්මඤ්ච කෙවලං;
සන්ති හි දහරා පක්ඛි, පඤ්ඤවන්තො ජුතින්ධරා.
60. න මෙ රුච්චති හද්දං වො [හදන්තෙ (ක.)], උලුකස්සාහිසෙවනං;
අක්කුද්ධස්ස මුඛං පස්ස, කථං කුද්ධො කරිස්සතිති.

උලුකජාතකං දසමං.

පදුමවග්ගො දුතියො.

තස්සුද්දානං —

පදුමුත්තම නාගසිරිවිභයනො, සංමහණ්ණව යුප බුරප්පවරො;
අථ හද්දලී කුඤ්ජර රුක්ඛ පුන, බරවාච උලුකවරෙන දසාති.

271. උදපානදුසකජාතකං (3-3-1) 3. උදපානවග්ගො

61. ආරඤ්ඤිකස්ස ඉසිනො, විරරත්තං තපස්සිනො;
කිච්ජාකතං උදපානං, කථං සම්ම අවාහසි [අවාහසි (සි. පි.), අපාහසි (සා.)].
62. එස ධම්මො සිඬිගාලානං, යං පින්වා ඔහදාමසෙ;
පිතුපිතාමහං ධම්මො, න තං [න නං (සි. පි.)] උප්ඤ්ඤාමරහසි.
63. යෙසං වො එදිසො ධම්මො, අධම්මො පන කීදිසො;
මා වො ධම්මං අධම්මං වා, අද්දසාම කුදාවනන්ති.

272. බ්‍යග්ඝජාතකං (3-3-2) උද්‍යානදුස්සකජාතකං පටිමං.

64. යෙන මිත්තෙන සංසග්ගා, යොගක්ඛෙමො විහියාති;
පුබ්බෙවජ්ඣාභවං තස්ස, රුක්ඛෙ අක්ඛිව පණ්ඩිතො.
65. යෙන මිත්තෙන සංසග්ගා, යොගක්ඛෙමො පව්ඨස්ති;
කරොයාත්තසමං චුත්තිං, සබ්බකිව්වෙසු පණ්ඩිතො.
66. එට් බ්‍යග්ඝා නිවත්තවිහො, පච්චුපෙට් [\[පච්චමෙට් \(සී. පී.\)\]](#) මහාවතං;
මා වතං ඡින්දි නිබ්‍යග්ඝං, බ්‍යග්ඝා මාහෙසු නිබ්බතාති.

273. කච්ඡපජාතකං (3-3-3) බ්‍යග්ඝජාතකං දුතියං.

67. කො නු උද්ධිතභත්තොව [\[උද්දිතභත්තොව \(සී.\), වඩ්ඪිතභත්තොව \(සා.ය.\)\]](#), පුරහත්ථොව බ්‍රාහ්මණො;
කහං නු භික්ඛං අවරි, කං සද්ධං උපසඬකම්.
68. අහං කපිස්මි දුමිමෙධො, අනාමාසානි ආමසිං;
ත්වං මං මොවය හද්දන්තෙ, මුත්තො ගච්ඡෙය්‍ය පබ්බතං.
69. කච්ඡපා කස්සපා භොන්ති, කොණ්ඩඤ්ඤා භොන්ති මක්කටා;
මුඤ්ච කස්සප කොණ්ඩඤ්ඤං, කතං මෙටුතකං තයාති.

274. ලොලජාතකං (3-3-4) කච්ඡපජාතකං තතියං.

70. කායං බලාකා සිබ්බිති, වොරි ලඬ්ඪිපිතාමහා;
ඔරං බලාකෙ ආගච්ඡ, වණ්ඬො මෙ වායසො සබ්බා.
71. නාහං බලාකා සිබ්බිති, අහං ලොලොස්මි වායසො;
අකත්වා වචනං තුය්හං, පස්ස ලුනොස්මි ආගතො.
72. පුනපාපජ්ජසි සම්ම, සීලඤ්ඤි තව තාදිසං;
න හි මානුසකා භොගා, සුභුඤ්ජා භොන්ති පක්ඛිනාති.

275. රුචිරජාතකං (3-3-5) ලොලජාතකං චතුත්ථං.

73. කායං බලාකා රුචිරා, කාකනීළස්මිමච්ඡති;
වණ්ඬො කාකො සබ්බා මය්හං, යස්ස [\[තස්ස \(සී. පී.\)\]](#) වෙතං කුලාවකං.
74. නනු මං සම්ම ජානාසි, දිජ සාමාකභොජනා;
අකත්වා වචනං තුය්හං, පස්ස ලුනොස්මි ආගතො.
75. පුනපාපජ්ජසි සම්ම, සීලඤ්ඤි තව තාදිසං;
න හි මානුසකා භොගා, සුභුඤ්ජා භොන්ති පක්ඛිනාති.

276. කුරුධම්මජාතකං (3-3-6) රුචිරජාතකං පඤ්චමං.

76. තව සද්ධඤ්ච සීලඤ්ච, විදිත්වාන ජනාධිප;
වණ්ණං අඤ්ජනවණ්ණෙන, කාලිඬගස්මිං නිම්මිහසෙ [\[විනිම්මසෙ \(සා.ය.\), විනිම්මසෙ \(ක.\)\]](#).
77. අන්තභව්වා වභව්වා ව, යොධ උද්දිස්ස ගච්ඡති;
සබ්බෙ තෙ අප්පට්ඨික්ඛපා, පුබ්බාචරියවචො ඉදං.
78. දදාමි වො බ්‍රාහ්මණා නාගමෙතං, රාජාරහං රාජභොග්ගං යසස්සිනං;
අලඬකතං හෙමජාලාභිජන්තං, සසාරථිං ගච්ඡට් යෙන කාමන්ති.

277. රොමකජාතකං (3-3-7) කුරුධම්මජාතකං [\[කුරුධම්මජාතකං \(සී. සා. පී.\)\]](#) ඡට්ඨං.

79. වස්සානි පඤ්ඤාස සමාධිකානි, වසිම්ම සෙලස්ස ගුහාය රොමක;
අසඬකමානා අභිනිබ්බුතත්තා [\[අභිනිබ්බුතචිත්තා \(සා.ය. ක.\)\]](#), හත්ථත්ත [\[හත්ථත්ථ \(සා.ය.\)\]](#) මායන්ති
මමණ්ඩජා පුරෙ.
80. තෙ දානි වක්කඬග කිමත්ථමුස්සුකා, හජන්ති අඤ්ඤං ගිරිකන්දරං දිජා;
න නුන මඤ්ඤන්ති මමං යථා පුරෙ, විරජ්ජවුත්ථා අට්ඨා න තෙ ඉමෙ.

81. ජානාම තං න මයං සම්පමුල්හා [න මය'මස්ම මුල්හා (සි. පි.)], සොයෙව ත්වං තෙ මයමස්ම නාඤ්ඤෙ; විත්තඤ්ඤෙ තෙ අස්මි ජනෙ පද්ධිං, ආජීවිකා [ආජීවික (සි. සායා.), ආජීවික (පි.)] තෙන තමුත්තසාමාති.

278. මහිංසරාජජාතකං (3-3-8) රොමකජාතකං සත්තමං.

82. කිමත්ථ [කමත්ථ (සි. පි.)] මහිසන්ධාය, ලහුවිත්තස්ස දුඛිනො [දුඛිනො (සි. පි.)]; සබ්බකාමදදස්සෙව [දුහස්සෙව (සි. සායා. පි.), රහස්සෙව (ක.)], ඉමං දුක්ඛං තිතික්ඛයි.

83. සිඬගෙන නිහනාහෙනං, පදසා ව අධිට්ඨහ; හියොයා [හියො (සි.)] බාලා පකුජ්ඣෙය්හං, නො වස්ස පටිසෙධකො.

84. මමෙවායං මඤ්ඤමානො, අඤ්ඤෙපෙවං [අඤ්ඤම්පෙවං (සි. සායා. පි.)] කරිස්සති; තෙ නං තත්ථ වධිස්සන්ති, සා මෙ මුත්ති භවිස්සන්ති.

279. සතපත්තජාතකං (3-3-9) මහිංසරාජජාතකං [මහිසජාතකං (සි. සායා. පි.)] අට්ඨමං.

85. යථා මාණවකො පන්ථෙ, සිඬගාලිං වනගොවරිං; අත්ථකාමං පච්චෙදන්තිං [පච්චන්තිං (පි.)], අනත්ථකාමාති මඤ්ඤති; අනත්ථකාමං සතපත්තං, අත්ථකාමොති මඤ්ඤති.

86. එවමෙව ඉධෙකච්චො, පුග්ගලො හොති තාදිසො; හිතෙහි වචනං චුත්තො, පටිගණ්හාති වාමනො.

87. යෙ ව බො නං පසංසන්ති, භයා උක්කංසයන්ති වා [ව (සි. පි.)]; තඤ්ඤි සො මඤ්ඤතෙ මිත්තං, සතපත්තංව මාණවොති.

280. පුට්ඨසකජාතකං (3-3-10) සතපත්තජාතකං නවමං.

88. අද්ධා හි නුන මීගරාජා, පුට්ඨමම්මස්ස කොච්චො; තථා හි පුට්ඨං දුසෙති, අඤ්ඤං නුන කරිස්සති.

89. න මෙ මාතා වා පිතා වා, පුට්ඨමම්මස්ස කොච්චො; කතං කතං බො දුසෙම, එවං ධම්මමිදං කුලං.

90. යෙසං වො ඵදිසො ධම්මො, අධම්මො පන කිදිසො; මා වො ධම්මං අධම්මං වා, අද්දසාම කුදාවනන්ති.

පුට්ඨසකජාතකං දසමං.

උද්දසානවග්ගො [අරඤ්ඤවග්ගො (සි. පි. ක.)] තතියො.

තස්සුද්දානං -

උද්දසානවරං වනබ්‍යග්ගස්ස කපි, සිඬිනී ව බලාක රුචිරවරො; සුජනාධිපරොමකදුස පුන, සතපත්තවරො පුට්ඨමම්ම දසාති.

281. අබ්භන්තරජාතකං (3-4-1) 4. අබ්භන්තරවග්ගො

91. අබ්භන්තරො නාම දුමො, යස්ස දිබ්‍යමිදං ඵලං; භුත්වා දොහළිනී නාරී, වක්කවන්තිං විජායති.

92. ත්වම්පි [ත්වඤ්ඤ (සි. පි.), ත්වං හි (ක.)] භද්දෙ මහෙසීසී, සා වාපි [වාසි (සි. පි.)] පතීනො පියා; ආභරිස්සති තෙ රාජා, ඉදං අබ්භන්තරං ඵලං.

93. භන්තුරත්ථෙ පරක්කන්තො, යං යානමධිගච්ඡති; සුරො අත්තපරිච්චාගී, ලහමානො භවාමහන්ති.

282. සෙය්‍යාජාතකං (3-4-2) අබ්භන්තරජාතකං පඨමං.

94. සෙය්‍යංසො සෙය්‍යංසො හොති, යො සෙය්‍යාමුපසෙවති; එකෙන සන්ධිං කත්වාන, සතං වජ්ඣෙ [මච්චෙ (ක.), බජ්ඣෙ (ක. අට්ඨ.)] අමොවයිං.

95. [කස්මා...පෙ.... සග්ගං න ගච්ඡෙය්‍ය (කත්ථවි)] තස්මා සබ්බෙන ලොකෙන, සන්ධිං කත්වාන එකතො
[එකකො (සි. ස්‍යා. පි.)];
පෙච්ච සග්ගං නිගච්ඡෙය්‍ය [කස්මා...පෙ.... සග්ගං න ගච්ඡෙය්‍ය (කත්ථවි)], ඉදං සුඤ්ඤාථ කාසියා [කාසියො
(සි. පි.)].

96. ඉදං චත්වා මහාරාජා, කංසො ඛාරාණසිග්ගහො;
ධනුං කණ්ඩඤ්ච [තුණ්ඤ්ච (සි. පි.)] නික්ඛිප්ප, සංයමං අප්ඤ්ඤාපාගමීති.

283. වඩ්ඪකීසුකරජාතකං (3-4-3) සෙය්‍යජාතකං දුතියං.

97. වරං වරං ත්වං නිහනං පුරෙ වරි, අස්මිං පදෙසෙ අභිභුය්‍ය සුකරෙ;
සො දානි එකො ඛාපගම්ම ක්‍රියාසි, බලං නු තෙ ඛාග්ගෙ න චප්ප විප්පති.

98. ඉමෙ සුදං [ඉමස්සු තා (ස්‍යා. ක.)] යන්ති දිසොදිසං පුරෙ, භයට්ටිතා ලෙණගවෙසිනො පුට්ඨ;
තෙ දානි සඬගම්ම වසන්ති එකතො, යන්ට්ටිතා දුප්පසහප්පමෙ [දුප්පසහප්පමෙ (ස්‍යා.)] මයා.

99. නමත්ථු සඬිඝාන සමාගතානං, දිස්වා සයං සඛ්‍යා වදාමි අබ්භතං;
ඛාග්ගෙ මිගා යන්ට් ජිනිංසු දායිනො, සාමග්ගියා දායබලෙසු මුච්චරෙති.

284. සිරිජාතකං (3-4-4) වඩ්ඪකීසුකරජාතකං තතියං.

100. යං උස්සුකා සඬිඝරන්ති, අලක්ඛිකා බහුං ධනං;
සිප්පවන්තො අසිප්පා ව, ලක්ඛිවා තානි භුඤ්ජති.

101. සබ්බත්ථ කතපුඤ්ඤස්ස, අතිච්චඤ්ඤෙව පාණිනො;
උප්පජ්ජන්ති බහු හොගා, අප්පනායතනෙසුපි.

102. කුක්කුටො [කුක්කුට (සි. පි.), කුක්කුටා (සි. නිස්සය, සද්දනිති)] මණයො දණ්ඨො, ටියො ව
පුඤ්ඤලක්ඛණා;
උප්පජ්ජන්ති අපාපස්ස, කතපුඤ්ඤස්ස ජන්තුනොති.

285. මණිසුකරජාතකං (3-4-5) සිරිජාතකං චතුත්ථං.

103. දරියා සත්ත වස්සානි, තිංසමත්තා වසාමසෙ;
හඤ්ඤාම [හඤ්ජෙම (සි. පි.), හඤ්ජාම (?)] මණිනො ආහං, ඉති නො මන්තනං අහු.

104. යාවතා මණිං සංසාම [යාව යාව නිසංසාම (සි. පි.)], භියො යො වොදායතෙ මණි;
ඉදඤ්ච දානි පුච්ඡාම, කිං කිච්චං ඉධ මඤ්ඤසි.

105. අයං මණි වෙච්ඡරියො, අකාමො විමලො [විපුලො (ක.)] සුහො;
නාස්ස සක්කා සිරිං හන්තුං, අපක්කමථ සුකරාති.

286. සාලුකජාතකං (3-4-6) මණිසුකර [මණිසංස (ක.)] ජාතකං පඤ්චමං.

106. මා සාලුකස්ස පිහයි, ආතුරන්තානි භුඤ්ජති;
අප්පොස්සුක්කො භුසං බාද, එතං දීඝායුලක්ඛණං.

107. ඉදානි සො ඉධාගන්ත්වා, අතිථි යුත්තසෙවකො;
අථ දක්ඛසි සාලුකං, සයන්තං මුසලුත්තරං.

108. විකන්තං [විකන්තං (සි.), විකන්තියමානං ඡිත්තියමානං අත්ථො] සුකරං දිස්වා, සයන්තං මුසලුත්තරං;
ජරග්ගවා විචිත්තෙසුං, වරම්භාකං භුසාමිවාති.

287. ලාහරහජාතකං (3-4-7) සාලුකජාතකං ඡට්ඨං.

109. නානුම්මත්තො නාපිසුණො, නානටො නාකුතුහලො;
මුළ්ලෙසු ලහතෙ ලාහං, එසා තෙ අනුසාසනී.

110. ධිරත්ථු තං යසලාහං, ධනලාහඤ්ච බ්‍රාහ්මණ;
යා චුත්ති විනිපාතෙන, අධම්මවරණෙන [අධම්මවරියාය (සි. ස්‍යා.)] වා.

111. අපි වෙ පත්තමාදාය, අනගාරො පරිබ්බජෙ;
එසාව ජීවිකා සෙය්‍යො [සෙය්‍යා (සි. ස්‍යා. පි.)], යා වාධම්මෙන එසනාති.

288. මවිජුද්දානජාතකං (3-4-8) ලාභගරහජාතකං සත්තමං.

112. අග්ගන්ති මවිජා අධිකං සහස්සං, න සො අත්ථි යො ඉමං සද්දහෙයා;
මය්හඤ්ච අස්ස ඉධ සත්ත මාසා, අහම්පි තං මවිජුද්දානං කිණෙයාං.
113. මවිජානං භොජනං දත්වා, මම දක්ඛිණමාදිසි;
තං දක්ඛිණං සරත්තියා, කතං අපචිතිං තයා.
114. පද්ධට්ඨත්තස්ස න එති භොති, න වාපි තං [නං (සි. ස්‍යා.)] දෙවතා පූජයන්ති;
යො භාතරං පෙත්තිකං සාපතෙයාං, අවඤ්චයි දුක්කට්ඨමමකාරීති.

289. නානාජන්දජාතකං (3-4-9) මවිජුද්දානජාතකං අට්ඨමං.

115. නානාජන්දා මහාරාජ, එකාගාරෙ වසාමසෙ;
අහං ගාමවරං ඉච්ඡෙ, බ්‍රාහ්මණී ච ගවං සතං.
116. පුත්තො ච ආජඤ්ඤරථං, කඤ්ඤා ච මණිකුණ්ඩලං;
යා වෙසා පුණ්ණිකා ජම්මී, උදුක්ඛලංභිකඩ්ඛිති.
117. බ්‍රාහ්මණස්ස ගාමවරං, බ්‍රාහ්මණියා ගවං සතං;
පුත්තස්ස ආජඤ්ඤරථං, කඤ්ඤාය මණිකුණ්ඩලං;
යඤ්චෙතං පුණ්ණිකං ජම්මී, පටිපාදෙදුදුක්ඛලන්ති.

290. සීලවිමංසකජාතකං (3-4-10) නානාජන්දජාතකං නවමං.

118. සීලං කිරෙව කල්‍යාණං, සීලං ලොකෙ අනුත්තරං;
පස්ස සොරවිසො නාගො, සීලවාති න හඤ්ඤති.
119. සොහං සීලං සමාදිස්සං, ලොකෙ අනුමතං සිවං;
අරියවුත්තිසමාවාරො , යෙන වුව්චති සීලවා.
120. ඤාතීනඤ්ච පියො භොති, මිත්තෙසු ච විරොචති;
කායස්ස හෙදා සුගතිං, උපපජ්ජති සීලවාති.

සීලවිමංසකජාතකං දසමං.

අබ්භන්තරවග්ගො චතුත්ථො.

තස්සුද්දානං –

දුම කංසවරුත්තමබ්‍යග්ගම්භා, මණයො මණි සාලුකමච්ඡයනො;
අනුසාසනියොපි ච මවිජවරො, මණිකුණ්ඩලකෙන කිරෙන දසාති.

291. සුරාසට්ඨජාතකං (2-5-1) 5. කුම්භවග්ගො

121. සබ්බකාමදදං කුම්භං, කුටං ලද්ධාන ධුත්තකො;
යාව නං අනුපාලෙති, තාව සො සුබ්බමෙධති.
122. යදා මත්තො ච දිත්තො ච, පමාදා කුම්භමබ්භිදා;
තදා තග්ගො ච පොත්ථො ච, පච්ඡා බාලො විහඤ්ඤති.
123. එවමෙව යො ධනං ලද්ධා, පමත්තො [අමත්තා (සි.), අමත්තො (සි.)] පරිභුඤ්ජති;
පච්ඡා තජ්ජති දුම්මෙධො, කුටං භිත්ථාව [කුටං භිත්තොව (සි. පි.), කුටභිත්තොව (?)] ධුත්තකොති.

292. සුපත්තජාතකං (3-5-2) [සුරාසට්ඨ (සි. පි.), හදුසට්ඨෙදක (ස්‍යා.)] ජාතකං පට්ඨමං.

124. බාරාණස්‍යාං [බාරාණස්සං (සි. පි.)] මහාරාජ, කාකරාජා නිවාසකො [නිවාසිකො (සි. පි.)];
අසීනියා සහස්සෙහි, සුපත්තො පරිවාරිතො.
125. තස්ස දොහළුනී හරියා, සුඵස්සා හක්ඛිකුම්භිජනි [මවිජවිජනි (සි. පි.)];
රඤ්ඤො මහානාසෙ පක්කං, පච්චග්ගං රාජභොජනං.

126. තෙසාහං පහිතො දුතො, රඤ්ඤො වම්හි ඉධාගතො;
භන්තු අපචිතිං කුම්මි, නාසායමකරං [මකරිං (සි. නිස්සය)] වණන්ති.

293. කායනිබ්බන්දජාතකං (3-5-3) සුපත්තජාතකං දුතියං.

127. ඵ්ථිධස්ස මෙ අඤ්ඤතරෙන ඛ්‍යාධිනා, රොගෙන ඛාල්හං දුඛිතස්ස රුජ්ජතො;
පරිසුස්සති ඛිජ්ජමිදං කලෙවරං, පුජ්චං යථා පංසුති ආතපෙ කතං.

128. අජඤ්ඤං ජඤ්ඤසඬ්ඛාතං, අසුචිං සුචිසම්මතං;
නානාකුණපපරිපූරං, ජඤ්ඤරූපං අපස්සතො.

129. ධිරත්ථුමං ආතුරං පුතිකායං, ජෙගුවඡියං අස්සුචිං ඛ්‍යාධිධම්මං;
යත්ථජ්ජමත්තා අධිමුවඡිතා පජා, භාපෙන්නි මග්ගං සුගතුපපත්තියාති.

294. ජම්බුබාදකජාතකං (3-5-4) [කායච්චිජන්ද (සි.), කායච්චිජන්ද (පි.)] ජාතකං තතියං.

130. කොයං ඛිත්ඤ්ඤරො වග්ගු, සරවන්තාන [පවදන්තාන (සි. පි.)] මුත්තමො;
අච්චුතො ජම්බුසාඛාය, මොරච්ඡාපොච කුජති.

131. කුලපුත්තොච ජානාති [කුලපුත්තො පජානාති (සා. ක.)], කුලපුත්තං [කුලපුත්තෙ (සි. පි.)] පසංසිතුං;
ඛාග්ගච්ඡාපසර්වණ්ණ, භුඤ්ජ සම්ම දදාමි තෙ.

132. චිරස්සං වත පස්සාමි, මුසාවාදී සමාගතෙ;
වන්තාදං කුණපාදඤ්ච, අඤ්ඤමඤ්ඤං පසංසකෙති.

295. අන්තජාතකං (3-5-5) ජම්බුබාදකජාතකං චතුත්ථං.

133. උසභස්සෙව තෙ ඛන්ධො, සිභස්සෙව චිජම්හිතං;
මිගරාජ නමො ත්‍යත්ථු, අපි කිඤ්චි ලභාමසෙ.

134. කුලපුත්තොච ජානාති, කුලපුත්තං පසංසිතුං;
මයුරගිවසඬ්ඛාස, ඉතො පරියාහි වායස.

135. මිගානං සිඬ්ඛාලො [කොත්ථුකො (සි. පි.), කොට්ඨුකො (සා. පි.)] අන්තො, පක්ඛිනං පන වායසො;
ඵරණ්ධො අන්තො රුක්ඛානං, තයො අන්තා සමාගතාති.

296. සමුද්දජාතකං (3-5-6) අන්තජාතකං පඤ්චමං.

136. කො නායං [කො න්වායං (සා. පි.)] ලොණතොයස්මිං, සමන්තා පරිධාවති;
මච්ඡෙ මකරෙ ව වාරෙති, උච්ඡු ව විභඤ්ඤති.

137. අනන්තපායී සකුණො, අතිත්තොති දිසාසුතො;
සමුද්දං පාතුම්චිජාමි, සාගරං සරිතං පතීං.

138. සො අයං භායති වෙව, පුරතෙ ව මහොදධි;
නාස්ස නායති පිතන්තො, අපෙයොසා කිර සාගරොති.

297. කාමච්චාපජාතකං (3-5-7) සමුද්දජාතකං ඡට්ඨං.

139. උච්චෙ සකුණ ඛෙමාන, පත්තයාන විභඩ්ගම;
චජ්ජාසි ඛො ත්ථං වාමුරුං, චිරං ඛො සා කරිස්සති [සරිස්සති (ක.)].

140. ඉදං ඛො සා න ජානාති, අසිං සත්තිඤ්ච ඔඬ්ඬිතං;
සා චණ්ඩි කාහති කොධං, තං මෙ තපති තො ඉදං [නො ඉධ (සි. සා. පි.)].

141. එස උජ්ජලසන්නාහො, නික්ඛඤ්චුස්සිසකොහිතං [නික්ඛමුස්සිසකෙ කතං (සි. පි.), නික්ඛඤ්චුස්සිසකෙ කතං (සා. පි.)];
කාසිකඤ්ච මුදුං වත්ථං, තජ්ජෙතු ධනිකා පියාති [ධනකාමියාති (සා. පි.), ධනකාමිකාති (සි.)].

298. උදුම්බරජාතකං (3-5-8) කාමච්චාපජාතකං සත්තමං.

142. උදුම්බරා විමෙ පක්කා, නිග්‍රොධා ව කපිත්ථනා;
එහි නික්ඛම භුඤ්ජස්සු, කිං පිසච්ඡාය මියාසි.

143. එවං සො සුභිතො හොති, යො වුඩ්ඞමපවායති;
යථාහමජ්ජ සුභිතො, දුමපක්කාති මාසිතො.

144. යං වනෙජො වනෙජස්ස, වඤ්චෙයා කපිතො කපි;
දහරො කපි [දහරොපි තං න (සි. පී.), දහරොපි න (සා.)] සද්ධෙයා, න හි ජිණ්ණො ජරාකපිති.

299. කොමාරපුත්තජාතකං (3-5-9) උදුම්බරජාතකං අට්ඨමං.

145. පුරෙ තුවං සිලවතං සකාසෙ, ඔක්කන්තිකං [ඔක්කන්දිකං (සි. සා. පී.)] කිලසි අස්සමම්හි;
කරොහරෙ [කරොහි රෙ (ක.)] මක්කටියාති මක්කට, න තං මයං සිලවතං රමාම.

146. සුතා හි මය්හං පරමා විසුද්ධි, කොමාරපුත්තස්ස බහුස්සුතස්ස;
මා දාති මං මඤ්ඤි තුවං යථා පුරෙ, ඤානානුයුත්තො විහරාමි [ඤානානුයුත්තා විහරාම (සි. පී.)] ආවුසො.

147. සවෙපි සෙලස්මි වපෙයා ඛිජං, දෙවො ව වස්සෙ න හි තං විරුල්ලෙහ [නෙව හි තං රුහෙයා (සි. පී.), න හි තං විරුහෙ (?)];
සුතා හි තෙ සා පරමා විසුද්ධි, ආරා තුවං මක්කට ඤානභූමියාති.

300. වකජාතකං (3-5-10) කොමාරපුත්තජාතකං නවමං.

148. පරපාණරොධා [පරපාණසානෙ (සා.), පරපාණරොචං (ක.)] ජීවන්තො, මංසලොහිතභොජනො;
වකො වතං සමාදාය, උපපජ්ජි උපොසථං.

149. තස්ස සක්කො වතඤ්ඤාය, අජරුපෙනුපාගම්;
චිතතපො අජ්ඣප්පත්තො, භඤ්ජි ලොහිතපො තපං.

150. එවමෙව ඉධෙකච්චෙ, සමාදානම්හි දුබ්බලා;
ලහුං කරොන්ති අත්තානං, වකොව අජකාරණාති.

වකජාතකං දසමං.

කුම්භවග්ගො පඤ්චමො.

තස්සුද්දානං —

වරකුම්භ සුපත්තසිරිව්භයනො, සුවිසම්මත ඛින්ද්‍රසරො වුසහො;
සරිතංපති වණ්ඞි ජරාකපිනා, අථ මක්කටියා වකකෙන දසාති.

අථ වග්ගද්දානං —

සඬ්ඤාප්පො පදුමො වෙච්ච, උදපානෙන තතියං;
අබ්භන්තරං සට්ඨෙදං, තිකනිපාතම්හිලඬ්ඤානන්ති.

තිකනිපාතං නිට්ඨිතං.

4. චතුක්කනිපාතො

301. චූළකාලිඨගජානකං (4-1-1) 1. කාලිඨගවග්ගො
1. විවරටීමාසං [විවරට්ඨමාසං (සී. සා. පී.)] ද්වාරං, නගරං පවිසන්තු [පවිසිතුං මයා; (ක.)] අරුණරාජස්ස; සීහෙන සුසිට්ඨොන, සුරක්ඛිතං [සුසන්තං, සුරක්ඛිතං (සී. පී.), සුසිට්ඨොන (ක.)] නන්දිසෙනෙන.
 2. ජයො කලිඨගානමසය්හසාහිනං, පරාජයො අනගො [අජයො (සා.), අන්විතො (ක.)] අස්සකානං; ඉච්චෙව තෙ භාසිතං බ්‍රහ්මචාරී, න උජ්ජුභුතා විතථං භණන්ති.
 3. දෙවා මුසාවාදමුපාතිවත්තා, සච්චං ධනං පරමං තෙසු [තථං පෙමකරං නු (ක.), තථං පරමං කරං නු (සා.)] සක්ක; තං තෙ මුසා භාසිතං දෙවරාජ, කිං වා පටිච්ච මසවා මහින්ද.
 4. නනු තෙ සුතං බ්‍රාහ්මණ භඤ්ඤමානො, දෙවා න ඉස්සන්ති පුරිසපරක්කමස්ස; දමො සමාධි මනසො අභේජො [අදේජො (සී. පී.), අභිජො (ක.)], අබ්‍යග්ගතා නික්කමනඤ්ච [නික්කමනඤ්ච (සී.)] කාලෙ; දළ්භඤ්ච විරියං පුරිසපරක්කමො ව, තෙනෙව ආසි විජයො අස්සකානන්ති.
302. මහාඅස්සාරොහජානකං (4-1-2) චූළකාලිඨගජානකං පඨමං.
5. අදෙයොසු දදං දානං, දෙයොසු නප්පචෙච්ඡති; ආපාසු බ්‍යසනං පත්තො, සභායං නාධිගච්ඡති.
 6. නාදෙයොසු දදං දානං, දෙයොසු යො පචෙච්ඡති; ආපාසු බ්‍යසනං පත්තො, සභායමධිගච්ඡති.
 7. සඤ්ඤොගසම්භොගවිසෙසදස්සනං, අනරියධම්මෙසු සයෙසු නස්සති; කතඤ්ච අරියෙසු ව අප්පචෙසු, මහප්ඵලං හොති අණුමිපි තාදිසු.
 8. යො පුබ්බෙ කතකල්‍යාණො, අකා ලොකෙ සුදුක්කරං; පච්ඡා කසිරා න වා කසිරා, අච්චන්තං පූජනාරහොති.
303. එකරාජජානකං (4-1-3) මහාඅස්සාරොහජානකං දුතියං.
9. අනුත්තරෙ කාමගුණෙ සමීද්ධෙ, භුත්වාන පුබ්බෙ වසී එකරාජ; සො දානි දුග්ගෙ නරකම්භි ඛිත්තො, නප්පජ්ජහෙ වණ්ණබලං පුරාණං.
 10. පුබ්බෙව ඛන්ති ව තපො ව මය්හං, සම්පත්ථිතා දුබ්භිසෙන [දුබ්බසෙනා (සී. පී.)] අහොසි; තං දානි ලද්ධාන කථං නු රාජ, ජහෙ අහං වණ්ණබලං පුරාණං.
 11. සබ්බා කිරෙවං පරිනිට්ඨිතානි, යසස්සිනං පඤ්ඤවන්තං විසය්හ; යසො ව ලද්ධා පුරිමං උළාරං, නප්පජ්ජහෙ වණ්ණබලං පුරාණං.
 12. පනුජ්ජ දුක්ඛෙන සුඛං ජනින්ද, සුඛෙන වා දුක්ඛමසය්හසාහි; උභයත්ථ සන්තො අභිනිබ්බුතත්තා, සුඛෙ ව දුක්ඛෙ ව භවන්ති තුල්‍යාති.
304. දද්දරජානකං (4-1-4) එකරාජජානකං තතියං.
13. ඉමානි මං දද්දර තාපයන්ති, වාචාදුරුත්තානි මනුස්සලොකෙ; මණ්ඩුකභක්කා උදකන්තසෙවී, ආසිවිසං මං අවිසා සපන්ති.
 14. සකා රට්ඨා පබ්බාජිතො, අඤ්ඤං ජනපදං ගතො; මහන්තං කොට්ඨං කසිරාථ, දුරුත්තානං [දුරුත්තානි (ක.)] නිධෙනවෙ.
 15. යත්ථ පොසං න ජානන්ති, ජාතියා විනයෙන වා; න තත්ථ මානං කසිරාථ, වසමඤ්ඤාතකෙ ජනෙ.
 16. විදෙසවාසං වසතො, ජාතවෙදසමෙනපි [ජාතවෙදභයෙනපි (ක.)]; බම්බිකං සපඤ්ඤාන, අපි දාසස්ස තජ්ජිතන්ති.
305. සීලවීම්භනජානකං (4-1-5) දද්දරජානකං චතුත්ථං.

17. නත්ථි ලොකෙ රහො නාම, පාපකම්මං පකුබ්බතො;
පස්සන්ති වනභුතානි, තං බාලො මඤ්ඤති රහො.
18. අහං රහො න පස්සාමි, සුඤ්ඤං වාපි න විජ්ජති;
යත්ථ අඤ්ඤං [සුඤ්ඤං (සා. ක.)] න පස්සාමි, අසුඤ්ඤං හොති තං මයා.
19. දුප්ඵලිකා ව සුප්ඵලිකා [අප්ඵලිකා (පි.)] ව, නන්දො ව සුඛවච්ඡිකො [සුඛවච්ඡකො (පි.), සුඛවච්ඡනො (සා. පි.)];
වෙජ්ජො ව අද්ධුවසිලො [අථ සිලො (ක.)] ව, තෙ ධම්මං ජහු මත්ථිකා.
20. බ්‍රාහ්මණො ව කථං ජහෙ, සබ්බධම්මාන පාරගු;
යො ධම්මමනුපාලෙති, ධිතිමා සච්චතික්කමොති.

306. සුජාතජාතකං (4-1-6) සීලවිමංසනජාතකං පඤ්චමං.

21. කිමණ්ඩකා ඉමෙ දෙව, නික්ඛිත්තා කංසමල්ලකෙ;
උපලොහිතකා වග්ගු, තං [තෙ (පි.)] මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො.
22. යානි පුරෙ තුවං දෙවි, භණ්ඩු නන්තකවාසිනි;
උච්ඡිගහත්ථා පච්ඡාසි, තස්සා තෙ කොලියං ඵලං.
23. උඬ්ඛය්හතෙ න රමති, හොගා විජ්ජහන්ති තං [විජ්ජහන්ති'මං (?)];
තත්ථෙවිමං පටිනෙථ, යත්ථ කොලං පච්ඡසති.
24. හොන්ති හෙතෙ මහාරාජ, ඉද්ධිපත්තාය [ඉද්ධිමත්තාය (ක.)] නාරියා;
බම දෙව සුජාතාය, මාස්සා [මාසු (ක.)] කුප්ඤ්ඤ රථෙසහාති.

307. පලාසජාතකං (4-1-7) සුජාතජාතකං ඡට්ඨමං.

25. අවෙනනං බ්‍රාහ්මණ අස්සුණන්තං, ජානො අජානන්තම්මං පලාසං;
ආරද්ධවිරියො ධුවං අප්පමත්තො, සුඛසෙය්‍යං පුච්ඡසි කිස්ස හෙතු.
26. දුරෙ සුතො වෙච බ්‍රහ්මා ව රුක්ඛො, දෙසෙ යිතො භුතනිවාසරුපො;
තස්මා නමස්සාමි ඉමං පලාසං, යෙ වෙන්ථ භූතා තෙ [තෙ ව (සි. පි.)] ධනස්ස හෙතු.
27. සො තෙ කර්ස්සාමි යථානුභාවං, කතඤ්ඤතං බ්‍රාහ්මණ පෙක්ඛමානො;
කථඤ්ඤි ආගම්ම සතං සකාසෙ, මොසානි තෙ අස්සු පරිචන්දිතානි.
28. යො නින්දුකරුක්ඛස්ස පරො [පුරො (ක.)] පිලක්ඛො [පිලක්ඛ (සි. පි.), මිලක්ඛ (ක.)], පරිවාරිතො
පුබ්බයඤ්ඤො උළාරො;
තස්සෙස මූලස්මිං නිධි නිබානො, අදායාදො ගච්ඡ තං උද්ධරාහිති.

308. සකුණජාතකං (4-1-8) පලාසජාතකං සත්තමං.

29. අකරම්භස තෙ කිච්චං, යං බලං අනුවම්භසෙ;
මිගරාජ නමො ත්‍යත්ථු, අපි කිඤ්චි ලභාමසෙ.
30. මම ලොහිතභක්ඛස්ස, නිච්චං ලුද්දානි කුබ්බතො;
දන්තන්තරගතො සන්තො, තං බහුං යම්පි ජීවසි.
31. අකතඤ්ඤමකත්තාරං, කතස්ස අප්පටිකාරකං;
යස්මිං කතඤ්ඤතා නත්ථි, නිරත්ථා තස්ස සෙවනා.
32. යස්ස සම්මුඛවිණ්ණෙන, මිත්තධම්මො න ලබ්භති;
අනුසුය [අනුසුයා (සි. පි.)] මනක්කොසං, සණ්කං තම්භා අපක්කමෙති.

309. ඡවකජාතකං (4-1-9) සකුණජාතකං අට්ඨමං.

33. සබ්බමිදං වරිමං කතං [වරිමවතං (සි. පි.)], උභො ධම්මං න පස්සරෙ;
උභො පකතියා වුතා, යො වායං මන්තෙජ්ඣාපෙති [මන්තජ්ඣායති (සි.), සජ්ඣාපයති (පි.)];
යො ව මන්තං අධියති.
34. සාලීනං ඔදනං භුඤ්ජෙ, සුචිං මංසුපසෙවනං;
තස්මා ඵතං න සෙවාමි, ධම්මං ඉසිහි සෙවිතං.

35. පරිබ්බජ මහා ලොකො [\[මහාබ්‍රහ්ම \(ක.\)\]](#), පවත්නැද්දෙපි පාණිනො;
මා තං අධම්මො ආවරිතො, අස්මා කුම්භමිවාහිදා.
36. ධරත්ථු තං යසලාහං, ධනලාහඤ්ච බ්‍රාහ්මණ;
යා චුත්ති විනිපාතෙන, අධම්මචරණෙන වාති.

310. සෙය්‍යජාතකං (4-1-10) ඡවකජාතකං නවමං.

37. සසමුද්දපරියායං , මහිං සාගරකුණ්ඩලං;
න ඉච්ඡෙ සහ නින්දාය, එවං සෙය්‍ය [\[සය්හ \(සි. ස්‍යා. පි.\)\]](#) විජානහි.
38. ධරත්ථු තං යසලාහං, ධනලාහඤ්ච බ්‍රාහ්මණ;
යා චුත්ති විනිපාතෙන, අධම්මචරණෙන වා.
39. අපි වෙ පත්තමාදාය, අනගාරො පරිබ්බජෙ;
සායෙව ජීවිකා සෙය්‍යො, යා වාධම්මෙන එසනා.
40. අපි වෙ පත්තමාදාය, අනගාරො පරිබ්බජෙ;
අඤ්ඤං අභිංසයං ලොකෙ, අපි රජ්ජෙන තං වරන්ති.

සෙය්‍යජාතකං [\[සය්හජාතකං \(සි. ස්‍යා. පි.\)\]](#) දසමං.

කාලිඬ්ගවග්ගො [\[විචරවග්ගො \(සි. පි.\)\]](#) පඨමො.

තස්සුද්දානං –

විචරඤ්ච අදෙය්‍ය සමිද්ධවරං, අථ දද්දර පාපමහාතිරහො;
අථ කොලි පලාසවරඤ්ච කර, වරිමං සසමුද්දවරෙන දසාති.

311. පුච්ඡන්දජාතකං (4-2-1) 2. පුච්ඡන්දවග්ගො
41. උට්ඨෙහි වොර කිං සෙසි, කො අත්ථො සුපනෙන [\[සුපිනෙන \(සි.\), සුපිනෙන \(පි. ක.\)\]](#) තෙ;
මා තං ගහෙසුං [\[ගණ්හෙය්‍යං \(ක.\)\]](#) රාජානො, ගාමෙ කිබ්බිසකාරකං.
42. යං නු [\[නුත \(ස්‍යා.\)\]](#) වොරං ගහෙස්සන්ති, ගාමෙ කිබ්බිසකාරකං;
කිං තත්ථ පුච්ඡන්දස්ස, වනෙ ජාතස්ස තිට්ඨතො.
43. න ත්ථං අස්සත්ථ ජානාසි, මම වොරස්ස චන්තරං;
වොරං ගහෙත්වා රාජානො, ගාමෙ කිබ්බිසකාරකං;
අජපෙනති [\[අච්චෙන්ති \(ස්‍යා.\)\]](#) නිම්බසුලස්මිං, තස්මිං මෙ සඬකතෙ මනො.
44. සඬකෙය්‍ය සඬකිතබ්බානි, රක්ඛෙය්‍යානාගතං භයං;
අනාගතභයා ධීරො, උභො ලොකෙ අචෙක්ඛති.

312. කස්සපමන්දියජාතකං (4-2-2) පුච්ඡන්දජාතකං පඨමං.

45. අපි කස්සප මන්දියා, යුවා සපති හන්ති [\[සම්පට්ඨන්ති \(ක.\)\]](#) වා;
සබ්බං තං ඛමතෙ ධීරො, පණ්ඩිතො තං තිතික්ඛති.
46. සචෙපි සන්තො විචදන්ති, බිජ්ජං සන්ධියරෙ පුත;
බාලා පත්තාව හිජ්ජන්ති, න තෙ සමථමජ්ඣගු.
47. එතෙ හියොසා සමායන්ති, සන්ධි තෙසං න ජීරති;
යො වාධිපන්නං ජානාති, යො ව ජානාති දෙසනං.
48. එසො හි උත්තරිතරො, භාරවහො ධුරද්ධරො;
යො පරෙසාධිපන්නානං , සයං සන්ධාතුමරහතීති.

313. බන්තිවාදිජාතකං (4-2-3) කස්සපමන්දියජාතකං දුතියං.

49. යො තෙ හත්ථෙ ව පාදෙ ව, කණ්ණනාසඤ්ච ඡෙදයි;
තස්ස කුජ්ඣ මහාචීර, මා රට්ඨං විනසා [\[විනස්ස \(ක. සි. ස්‍යා. ක.\)\]](#) ඉදං.

50. යො මෙ හත්ථෙ ව පාදෙ ව, කණ්ණනාසඤ්ච ඡෙදයි;
චිරං ජීවතු සො රාජා, න හි කුප්ඤානි මාදිසා.
51. අහු අනිතමද්ධානං [අහු අනිතමද්ධානෙ (සා. පි. ක.)], සමණො ඛන්තිදීපනො;
තං ඛන්තියායෙව යීතං, කාසිරාජා අඡෙදයි.
52. තස්ස කම්ම [කම්මස්ස (සි. පි.)] ඵරුසස්ස, විපාකො කට්ඨකො අහු;
යං කාසිරාජා වෙදෙසි, නිරයම්හි සමප්පිනොති.

314. ලොහකුම්භිජාතකං (4-2-4) ඛන්තිවාදිජාතකං තතියං.

53. දුප්ඵ්චිතමඪ්චිම්භ, යෙ සන්තෙ [යෙසං නො (සා. ක.)] න දදම්භසෙ;
විජ්ජමානෙසු භොගෙසු, දීපං නාකම්භ අත්තනො.
54. සට්ඨි [සට්ඨි (සා.)] වස්සසහස්සානි, පරිපුණ්ණානි සබ්බසො;
නිරයෙ පච්චමානානං, කදා අත්තො භවිස්සති.
55. නත්ථි අත්තො කුතො අත්තො, න අත්තො පටිදිස්සති;
තදා හි පකතං පාපං, මම තුය්හඤ්ච මාරිසා [මාරිස (සි. සා. පි.).]
56. සොහං නුන ඉතො ගන්ත්වා, යොනිං ලද්ධාන මානුසිං;
වදඤ්ඤු සීලසම්පන්නො, කාහාමි කුසලං බහුන්ති.

315. සබ්බමංසලාහජාතකං (4-2-5) ලොහකුම්භිජාතකං චතුත්ථං.

57. ඵරුසා වත තෙ වාවා, මංසං [සම්ම (පි. ක.)] යාවනකො අසි [වසි (පි.)];
කිලොමසදිසි [කිලොමස්ස සදිසා (පි.)] වාවා, කිලොමං සම්ම දම්මි තෙ.
58. අඬගමෙතං මනුස්සානං, භාතා ලොකෙ පච්චිවති;
අඬගස්ස සදිසි වාවා [අඬගස්සදිසි තෙ වාවා (ක.)], අඬගං සම්ම දදාමි තෙ.
59. තාතාති පුත්තො වදමානො, කම්පෙති [සම්මෙති (ක.)] හදයං පිතු;
හදයස්ස සදිසි [හදයස්සදිසි (ක.)] වාවා, හදයං සම්ම දම්මි තෙ.
60. යස්ස ගාමෙ සබ්බා නත්ථි, යථාරඤ්ඤං තථෙව තං;
සබ්බස්ස සදිසි වාවා, සබ්බං සම්ම දදාමි තෙති.

316. සසපණ්ඩිතජාතකං (4-2-6) සබ්බමංසලාහජාතකං [මංසජාතකං (සි. සා. පි.)] පඤ්චමං.

61. සත්ත මෙ රොහිතා මච්ඡා, උදකා ථලමුඛිහතා;
ඉදං බ්‍රාහ්මණ මෙ අත්ථි, එතං භුත්වා වනෙ වස.
62. දුස්ස මෙ බේත්තපාලස්ස, රත්තිහත්තං අපාහතං;
මංසසුලා ව ද්වෙ ගොධා, එකඤ්ච දධිවාරකං;
ඉදං බ්‍රාහ්මණ මෙ අත්ථි, එතං භුත්වා වනෙ වස.
63. අම්බපක්කං දකං [අම්බපක්කොදකං (සි. පි.)] සීතං, සීතච්ඡායා මනොරමා [සීතච්ඡායං මනොරමං (සි. සා. පි.)];
ඉදං බ්‍රාහ්මණ මෙ අත්ථි, එතං භුත්වා වනෙ වස.
64. න සසස්ස තිලා අත්ථි, න මුග්ගා නපි තණ්ඩුලා;
ඉම්බා අග්ගිනා පක්කං, මමං [මංසං (ක.)] භුත්වා වනෙ වසාති.

317. මතරොදනජාතකං (4-2-7) සසපණ්ඩිතජාතකං ඡට්ඨං.

65. මතං මතං එව [මතමතමෙව (සි. සා. පි.)] රොදථ, න හි තං රොදථ යො මරිස්සති;
සබ්බෙපි [සබ්බෙව (සි. සා. පි.)] සරිරධාරිනො, අනුපුබ්බෙන ජහන්ති ජීවිතං.
66. දෙවමනුස්සා චතුප්පදා, පක්ඛිගණා උරගා ව භොගිනො;
සම්භි [යම්භි (සා.), අස්මිං (පි. ක.)] සරිරෙ අනිස්සරා, රමමානාව ජහන්ති ජීවිතං.
67. එවං වලිතං අසණ්ඨිතං, සුබදුක්ඛං මනුපෙස්වපෙක්ඛිය;
කන්දිතරුදිතං නිරත්ථකං, කිං වො සොකගණාහිකිරරෙ.

68. ධුන්තා ව සොණ්ඩා [ධුන්තා සොණ්ඩා (සී.), ධුන්තා සොණ්ඩා ව (සායා.)] අකතා, බාලා සූරා අයොගිනො [බාලා සූරා වීරා අයොගිනො (පී.)];
ධීරං මඤ්ඤන්ති බාලොති, යෙ ධම්මස්ස අකොවිදාති.

318. කණුවෙරජාතකං (4-2-8) මතරොදනජාතකං සත්තමං.

69. යං තං වසන්තසමයෙ, කණුවෙරෙසු භාණ්ඩසු;
සාමං බාහාය පිළෙසි, සා තං ආරොග්‍යමබ්බවි.
70. අම්භො න කිර සද්ධෙය්‍යං, යං වාතො පබ්බතං වහෙ;
පබ්බතඤ්ඤෙ වහෙ වාතො, සබ්බමපි පථවිං වහෙ;
යත්ථ සාමා කාලකතා [කාලඬකතා (ක.)], සා මං ආරොග්‍යමබ්බවි.
71. න වෙව සා කාලකතා, න ව සා අඤ්ඤම්ච්ඡති;
එකභත්තිකිනී [එකභත්තා කිර (සී. සායා.), එකභත්තිකිනී (පී.)] සාමා, තමෙව අභිකඩ්ඛති.
72. අසන්ථුතං මං වීරසන්ථුතෙන [අසන්ධතං මං වීරසන්ධතෙන (ක.)], නිමිති සාමා අධුවං ධුවෙන;
මයාපි සාමා නිමිතෙය්‍ය අඤ්ඤං, ඉතො අභං දුරතරං ගම්ස්සන්ති.

319. තිත්තිරජාතකං (4-2-9) කණුවෙරජාතකං අට්ඨමං.

73. සුසුඛං වත ජීවාමි, ලභාමි වෙව භුඤ්ජිතුං;
පරිපන්ථෙව තිට්ඨාමි, කා නු භන්තෙ ගති මම.
74. මනො වෙ තෙ නප්පණමති, පක්ඛි පාපස්ස කම්මුනො;
අබ්‍යාවටස්ස භද්‍රස්ස, න පාපමුපලිම්පති.
75. ඤාතකො නො නිසින්තොති, බහු ආගච්ඡතෙ ජනො;
පට්ඨිව කම්මං ඵුසති, තස්මිං මෙ සඬකතෙ මනො.
76. න පට්ඨිව කම්මං ඵුසති, මනො වෙ නප්පදුස්සති;
අප්පොස්සුක්කස්ස භද්‍රස්ස, න පාපමුපලිම්පති.

320. සුවචජාතකං (4-2-10) තිත්තිරජාතකං නවමං.

77. සුවචජං වත නච්චජී, වාචාය අදදං ගිරිං;
කිං භිතස්ස වජන්තස්ස, වාචාය අදද පබ්බතං.
78. යඤ්චි කයිරා තඤ්චි වදෙ, යං න කයිරා න තං වදෙ;
අකරොන්තං භාසමානං, පරිජානන්ති පණ්ඩිතා.
79. රාජපුත්ත නමො ත්‍යත්ථු, සච්චෙ ධම්මෙ ධීතො වසී;
යස්ස තෙ බ්‍යසනං පත්තො, සච්චස්මිං රමතෙ මනො.
80. යා දලිද්දී දලිද්දස්ස, අඬ්ඬා අඬ්ඬස්ස කිත්තිම [කිත්තිමා (සී. සායා. පී.)];
සා භිස්ස පරමා භරියා, සභිරඤ්ඤස්ස ඉත්ථියොති.

සුවචජාතකං දසමං.

පුට්ඨමන්දවග්ගො දුතියො.

තස්සුද්දානං —

අථ චොර සකස්සප ඛන්තිවරො, දුප්ථීවිතතා ව වරා ඵරුසා;
අථ සස මතඤ්ච වසන්ත සුඛං, සුවචජංවතනච්චජිනා ව දසාති.

321. කුට්ඨසකජාතකං (4-3-1) 3. කුට්ඨසකවග්ගො

81. මනුස්සස්සෙව තෙ සීසං, භත්ථපාදා ව වානර;
අථ කෙන නු චණ්ණෙන, අගාරං තෙ න විජ්ජති.
82. මනුස්සස්සෙව මෙ සීසං, භත්ථපාදා ව සිඬගිල [සිඬගල (ක.), පිඬගල (ටිකා)];
යාහු සෙට්ඨා මනුස්සෙසු, සා මෙ පඤ්ඤා න විජ්ජති.

83. අනවට්ඨිතචිත්තස්ස , ලහුවිත්තස්ස දුබ්භිනො [දුභිනො (පී.)];
නිව්චං අද්ධවසීලස්ස, සුඛභාවො [සුවිභාවො (සී.), සුඛභාගො (?)] න විජ්ජති.

84. සො කරස්සු ආනුභාවං, චිතිවත්තස්සු සීලියං;
සිතවාතපරිත්තාණං, කරස්සු කුට්ඨං [කුට්ඨං (සී. සායා.)] කපිති.

322. දුද්දුභජාතකං (4-3-2) කුට්ඨසක [සිඬගාලසකුණ (ක.)] ජාතකං පඨමං.

85. දුද්දුභායති [දද්දුභායති (සී. පී.)] භද්දන්තෙ, යස්මිං දෙසෙ වසාමහං;
අභම්පෙතං න ජානාමි, කිමෙනං දුද්දුභායති.

86. බෙලුවං පතිතං සුත්වා, දුද්දුභන්ති [දද්දුභන්ති (සී.)] සසො ජවි;
සසස්ස වචනං සුත්වා, සන්තත්තා මිගවාහිතී.

87. අප්පත්වා පදවිඤ්ඤාණං, පරසොසානුසාරිනො;
පනාදපරමා බාලා, තෙ භොන්ති පරපත්තියා.

88. යෙ ව සීලෙන සම්පන්නා, පඤ්ඤායුපසමෙ රතා;
ආරකා විරතා ධීරා, න භොන්ති පරපත්තියාති.

323. බ්‍රහ්මදත්තජාතකං (4-3-3) දුද්දුභජාතකං [දද්දුභජාතකං (සී. පී.)] දුතියං.

89. ද්වයං යාවනකො රාජ, බ්‍රහ්මදත්ත නිගච්ඡති;
අලාභං ධනලාභං වා, එවං ධම්මා හි යාවනා.

90. යාවනං රොදනං ආහු, පඤ්චාලානං රථෙසහ;
යො යාවනං පච්චක්ඛාති, තමාහු පටිරොදනං.

91. මා මද්දසංසු රොදන්තං, පඤ්චාලා සුසමාගතා;
තුචං වා පටිරොදන්තං, තස්මා ඉච්ඡාමහං රහො.

92. දදාමි තෙ බ්‍රාහ්මණ රොහිණීනං, ගවං සහස්සං සහ පුඬ්ගවෙන;
අරියො හි අරියස්ස කථං න දජ්ජා [දජ්ජෙ (සී.), දජ්ජං (?)], සුත්වාන ගාථා තව ධම්මයුත්තාති.

324. වම්මසාටකජාතකං (4-3-4) බ්‍රහ්මදත්තජාතකං තතියං.

93. කල්‍යාණරූපො වතයං චතුප්පදො, සුභද්දකො චෙව සුපෙසලො ව;
යො බ්‍රාහ්මණං ජාතිමන්තුපපන්නං, අපවායති මෙණ්ඩවරො යසස්සී.

94. මා බ්‍රාහ්මණ ඉත්තරදස්සනෙන, විස්සාසමාපජ්ජි චතුප්පදස්ස;
දළ්භප්පහාරං අභිකඩ්ඛමානො [අභිකන්තුකාමො (සායා.)], අවසක්කති දස්සති සුප්පහාරං.

95. ඌරුට්ඨි [ඌරට්ඨි (සී.)] භග්ගං පචට්ටිනො [පතිනො (සී. සායා.)] බාරිභාරො, සබ්බඤ්ච භණ්ඩං බ්‍රාහ්මණස්ස
[බ්‍රාහ්මණස්සීධ (ක. සී. පී.), බ්‍රාහ්මණස්සෙව (ක. සී. සායා. ක.)] භින්නං;
උභොපි බාහා පග්ගය්හ [පග්ගයොව (සායා.), පග්ගහීය (?)] කන්දති [බාහා පග්ගයා කන්දති (පී. ක.)],
අභිධාවථ හඤ්ඤතෙ බ්‍රහ්මචාරී.

96. එවං සො නිහතො සෙනි, යො අපුජං පසංසති [නමස්සති (පී.)];
යථාහමජ්ජ පහතො, හතො මෙණ්ඩෙන දුම්මතීති.

325. ගොධරාජජාතකං (4-3-5) වම්මසාටකජාතකං චතුත්ථං.

97. සමණං තං මඤ්ඤමානො, උපගච්ඡිමසඤ්ඤතං;
සො මං දණ්ඩෙන පාහාසී, යථා අස්සමණො තථා.

98. කිං තෙ ජටාහි දුම්මෙධ, කිං තෙ අජිනසාටියා;
අබ්භන්තරං තෙ ගහනං, බාහිරං පරිමජ්ජසී.

99. එහි ගොධ නිවත්තස්සු, භුඤ්ජ සාලීනමොදනං;
තෙලං ලොණඤ්ච මෙ අත්ථි, පහුතං මය්හ පිජ්ඵලී.

100. එස හියොයා පචෙක්ඛාමි, වම්මිකං සතපොරිසං;
තෙලං ලොණඤ්ච කිත්තෙසි [කිත්තෙසි (සායා. පී.)], අභිතං මය්හ පිජ්ඵලීති.

326. කක්කාරුජාතකං (4-3-6) ගොධරාජජාතකං පඤ්චමං.

101. කායෙන යො නාවහරෙ, වාචාය න මුසා භණෙ;
යසො ලද්ධා න මජ්ජෙයා, ස වෙ කක්කාරුමරහති.
102. ධම්මෙන චිත්තමෙසෙයා, න නිකත්තා ධනං භරෙ;
භොගෙ ලද්ධා න මජ්ජෙයා, ස වෙ කක්කාරුමරහති.
103. යස්ස චිත්තං අභාලිද්දං, සද්ධා ව අවිරාගිනී;
එකො සාදුං න භුඤ්ජෙයා, ස වෙ කක්කාරුමරහති.
104. සම්මුඛා වා තිරොක්ඛා වා [පරොක්ඛා වා (පි.), පරම්මුඛා (ක.)], යො සන්නෙ න පරිභාසති;
යථාචාදී තථාකාරී, ස වෙ කක්කාරුමරහති.

327. කාකචතීජාතකං (4-3-7) කක්කාරුජාතකං ඡට්ඨං.

105. වානි වායං [වායං (ක.)] තතො ගන්ධො, යත්ථ මෙ වසතී පියා;
දුරෙ ඉතො හි කාකචතී [කාකාතී (සි.), කාකාතී (සා. පි.)], යත්ථ මෙ නිරතො මනො.
106. කථං සමුද්දමතරී, කථං අතරි කෙපුකං [කෙබුකං (සි. පි.)];
කථං සත්ත සමුද්දානි, කථං සිම්බලිමාරුහි.
107. තයා සමුද්දමතරිං, තයා අතරි කෙපුකං [කෙබුකං (සි. පි.)];
තයා සත්ත සමුද්දානි, තයා සිම්බලිමාරුහි.
108. ධිරත්ථුමං මහාකායං, ධිරත්ථුමං අවෙනනං;
යත්ථ ජායායහං ජාරං, ආවහාමි වහාමි වානි.

328. අනනුසොචියජාතකං (4-3-8) කාකචතීජාතකං සත්තමං.

109. බහුනං චිජ්ජතී භොතී, තෙහි මෙ කිං භවිස්සති;
තස්මා එතං න සොවාමි, පියං සම්මිලේභාසිනිං.
110. තං තං වෙ අනුසොචෙයා, යං යං තස්ස න චිජ්ජති;
අත්තානමනුසොචෙයා, සදා මච්චුවසං පතං.
111. න භෙව ඨිතං නාසිතං, න සයානං න පද්ධගුං [පත්ථගුං (සා. පි.)];
යාව බ්‍යානි නිමිසති, තත්‍රාපි රසති [සරති (සි. සා. පි.)] වයො.
112. තත්ථත්තති වතජ්ජද්ධෙ [වත පත්ථෙ (සා. පි.), වත බන්ධෙ (ක.) වත + ප-අද්ධෙ = වතජ්ජද්ධෙ], විනාහාවෙ
අසංසයෙ;
භූතං සෙසං දසිතබ්බං, චිතං අනනුසොචියන්ති [වචිතං නානුසොචියන්ති (සා. පි.), මතන්තං නානුසොචිය
(ක.)].

329. කාලබාහුජාතකං (4-3-9) අනනුසොචියජාතකං අට්ඨමං.

113. යං අන්තපානස්ස පුරෙ ලභාම, තං දානි සාබ්බිගමෙව ගච්ඡති;
ගච්ඡාම දානි වනමෙව රාධ, අසක්කතා වස්ම ධනඤ්ජයාය [ධනඤ්චයාය (ක.)].
114. ලාභො අලාභො යසො අයසො ව, නින්දා පසංසා ව සුබඤ්ච දුක්ඛං;
එතෙ අනිච්චා මනුෂෙස්ස ධම්මා, මා සොචි කිං සොචසි පොට්ඨපාද.
115. අද්ධා තුවං පණ්ඩිතකොසි රාධ, ජානාසි අත්ථානි අනාගතානි;
කථං නු සාබ්බිගං දක්ඛියාම [දක්ඛියාම (ක.), දක්ඛාම (සා. පි.)], නිද්ධාවිතං [නිද්ධාපිතං (සි. සා. පි.),
නිබ්බාපිතං (පි.), නිච්ඡදං (ක.)] රාජකුලතොව ඡම්මං.
116. වාලෙති කණ්ණං භකුටිං කරොති, මුහුං මුහුං භායයතෙ [භායතෙ (සා. පි.), භායාපතෙ (ක.)] කුමාරෙ;
සයමෙව තං කාහති කාලබාහු, යෙනාරකා ධස්සති අන්තපානානි.

330. සීලචිමංසජාතකං (4-3-10) කාලබාහුජාතකං නවමං.

117. සීලං කිරෙව කල්‍යාණං, සීලං ලොකෙ අනුත්තරං;
පස්ස සොරවිසො නාගො, සීලවානි න භඤ්ඤති.

118. යාවදෙවස්සහු කිඤ්චි, තාවදෙව අබාදිසුං;
සඬගම්ම කුලලා ලොකෙ, න හිංසන්ති අකිඤ්චනං.
119. සුඛං නිරාසා සුපති, ආසා ඵලවතී සුඛා;
ආසං නිරාසං කත්වාන, සුඛං සුපති පිඬගලා.
120. න සමාධිපරො අත්ථී, අස්මිං ලොකෙ පරමිහි ව;
න පරං නාපි අත්තානං, විහිංසති සමාහිතොති.

සිලවීමංසජාතකං දසමං.

කුටිදුසකවග්ගො තතියො.

තස්සුද්දානං -

සමනුස්ස -සදුද්දුහ-යාවනකො, අථ මෙණ්ඩවරුත්තම-ගොධවරො;
අථ කායසකෙසුක භොතිවරො, අථ රාධසුසිලවරෙන දසාති.

331. කොකිලජාතකං (4-4-1) 4. කොකිලවග්ගො

121. යො වෙ කාලෙ අසම්පත්තෙ, අතිවෙලං පභාසති;
ඵවං සො නිහතො සෙති, කොකිලායිව අත්‍රපො.
122. න හි සත්ථං සුනිසිතං, විසං හලාහලාමිව [හලාහලං ඉව (පී.)];
ඵවං නිකට්ඨෙ [නික්කඩ්ඨෙ (සා.), නිකඩ්ඨෙ (ක.)] පාතෙති, වාචා දුබ්භාසිතා යථා.
123. තස්මා කාලෙ අකාලෙ වා [අකාලෙ ව (සී. සා.)], වාචං රක්ඛෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
නාතිවෙලං පභාසෙය්‍ය, අපි අත්තසම්මිහි වා.
124. යො ව කාලෙ මිතං භාසෙ, මතිපුබ්බො විචක්ඛණො;
සබ්බෙ අමිත්තෙ ආදෙනි, සුපණ්ණො උරගාමීවාති.

332. රථලට්ඨිජාතකං (4-4-2) කොකිලජාතකං [කොකාලිකජාතකං (සබ්බත්ථං)] පඨමං.

125. අපි හන්ත්වා හතො බුති, ජෙත්වා ජිතොති භාසති;
පුබ්බවක්ඛායිනො [පුබ්බමක්ඛායිනො (සී. සා.)] රාජ, අඤ්ඤාදත්ථු [ඵකදත්ථු (සී. පී.)] න සද්දහෙ.
126. තස්මා පණ්ඩිතජාතියො, සුණෙය්‍ය ඉතරස්සපි;
උහින්තං වචනං සුත්වා, යථා ධම්මො තථා කරෙ.
127. අලසො ගිහී කාමභොගී න සාධු, අසඤ්ඤාතො පබ්බජිතො න සාධු;
රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී, යො පණ්ඩිතො කොධනො තං න සාධු.
128. නිසම්ම ඛත්තියො කයිරා, නානිසම්ම දිසම්පති;
නිසම්මකාරිනො රාජ [රඤ්ඤො (සී. සා.)], යසො කිත්ති ව වඩ්ඪතීති.

333. පක්කගොධජාතකං (4-4-3) රථලට්ඨිජාතකං දුතියං.

129. තදෙව මෙ ත්වං විදිතො, වනමජ්ඣෙ රථෙසහ;
යස්ස තෙ ඛග්ගඛද්ධස්ස, සන්තද්ධස්ස තිරිටිනො;
අස්සත්ථදුමසාබාය, පක්කා ගොධා පලායථ.
130. නමෙ නමන්තස්ස භජෙ භජන්තං, කිච්චානුකුබ්බස්ස කරෙය්‍ය කිච්චං;
නානත්ථකාමස්ස කරෙය්‍ය අත්ථං, අසම්භජන්තමිපි න සම්භජෙය්‍ය.
131. වජෙ වජන්තං වනථං න කයිරා, අපෙතචිත්තෙන න සම්භජෙය්‍ය;
දිපො දුමං ඛිණ්ණඵලන්ති [ඵලංව (ක. සී. සා. ක.), දුකතිපාතෙ ප්‍රචහන්තජාතකෙන සංසන්දෙනබ්බං] ඤත්වා,
අඤ්ඤං සමෙක්ඛෙය්‍ය මහා හි ලොකො.
132. සො තෙ කරිස්සාමි යථානුභාවං, කතඤ්ඤාතං ඛත්තියෙ [ඛත්තියො (සා. ක.)] පෙක්ඛමානො;
සබ්බඤ්ඤං තෙ ඉස්සරියං දදාමි, යස්සිච්ඡපි තස්ස තුවං දදාමිති.

334. රාජොවාදජාතකං (4-4-4) ගොධජාතකං [ගොධජාතකං (සී. සා. පී.)] තතියං.

133. ගවං වෙ තරමානානං, ජිම්භං ගව්ඡනි පුඤ්ඤවො;
සබ්බා තා ජිම්භං ගව්ඡන්ති [\[සබ්බා ගාවි ජිම්භං යන්ති \(සි. සාය.\)\]](#), නෙත්තෙ ජිම්භං ගතෙ සති.

134. එවමෙව මනුස්සෙසු, යො හොති සෙට්ඨසම්මතො;
සො වෙ අධම්මං වරති, පගෙව ඉතරා පජා;
සබ්බං රට්ඨං දුබං සෙති, රාජා වෙ හොති අධම්මිකො.

135. ගවං වෙ තරමානානං, උජුං ගව්ඡනි පුඤ්ඤවො;
සබ්බා ගාවි උජුං යන්ති [\[සබ්බා තා උජුං ගව්ඡන්ති \(පි. අ. නි. 4.70\)\]](#), නෙත්තෙ උජුං ගතෙ සති.

136. එවමෙව මනුස්සෙසු, යො හොති සෙට්ඨසම්මතො;
සො සවෙ ධම්මං වරති, පගෙව ඉතරා පජා;
සබ්බං රට්ඨං සුබං සෙති, රාජා වෙ හොති ධම්මිකොති.

335. ජම්බුකජාතකං (4-4-5) රාජොවාදජාතකං වතුත්ථං.

137. බ්‍රහ්ම පවඤ්ඤායො සො, දීඝදායො ව ජම්බුක;
න ත්ථං තත්ථ කුලෙ ජාතො, යත්ථ ගණ්ඨන්ති කුඤ්ජරං.

138. අසීහො සිහමානෙන, යො අත්තානං විකුබ්බති;
කොත්ථුව [\[කුට්ඨුව \(සි.\), කුත්ථුව \(සාය. පි.\)\]](#) ගජමාසජ්ජ, සෙති භූමාය අනුත්ථුනං.

139. යසස්සිනො උත්තමපුග්ගලස්ස, සඤ්ජාතබන්ධස්ස මහබ්බලස්ස;
අසමෙක්ඛිය ථාමබ්බපපත්තිං, ස සෙති නාගෙන භතොයං ජම්බුකො.

140. යො විධ කම්මං කුරුතෙ පමාය, ථාමබ්බලං අත්තනි සංවිදිත්වා;
ජජ්ජෙන මත්තෙන සුභාසිතෙන, පරික්ඛවා සො විපුලං ජිනාතීති.

336. බ්‍රහ්මජත්තජාතකං (4-4-6) ජම්බුකජාතකං පඤ්චමං.

141. තිණං තිණන්ති ලපසි, කො නු තෙ තිණමාහරි;
කිං නු තෙ තිණකිව්චත්ථි, තිණමෙව පභාසසි.

142. ඉධාගමා බ්‍රහ්මචාරී, බ්‍රහ්ම ජත්තො බ්‍රහ්මස්සුතො;
සො මෙ [\[සො වෙ \(ක.\)\]](#) සබ්බං සමාදාය, තිණං නික්ඛිජ්ජ ගව්ඡති.

143. එවෙනං හොති කත්තබ්බං, අජ්ජෙන බ්‍රහ්මචිත්තා;
සබ්බං සකස්ස ආදානං, අනාදානං තිණස්ස ව. () [\[\(තිණස්ස වාට්ඨු ගතො, තත්ථ කා පරිදෙවනා\) \(සි. සාය.\) \(වාට්ඨු පක්ඛිපිත්වාන, තත්ථ කා පරිදෙවනා\) \(ක.\)\]](#)

144. සීලවත්තො න කුබ්බන්ති, බාලො සීලානි කුබ්බති;
අනිච්චසීලං දුස්සීලාං [\[දුස්සීලං \(පි.\)\]](#), කිං පණ්ඩිච්චං කරස්සතීති.

337. පීඨජාතකං (4-4-7) බ්‍රහ්මජත්තජාතකං ඡට්ඨං.

145. න තෙ පීඨමදායිම්භා [\[මදායිම්භ \(පි. ක.\)\]](#), න පානං නපි හොජනං;
බ්‍රහ්මචාරි බ්‍රහ්මස්සු මෙ, එතං පස්සාමි අච්චයං.

146. නෙවාභිසජ්ජාමි න වාපි කුජ්ජෙ, න වාපි මෙ අජ්ජියමාසි කිඤ්චි;
අපොපි මෙ ආසි මනොවිතක්කො, එතාදිසො නුන කුලස්ස ධම්මො.

147. එසස්මාකං කුලෙ ධම්මො, පිතුපිතාමහො සදා;
ආසනං උදකං පජ්ජං, සබ්බෙනං නිපදාමසෙ.

148. එසස්මාකං කුලෙ ධම්මො, පිතුපිතාමහො සදා;
සක්කච්චං උපතිට්ඨාම, උත්තමං විය ඤාතකන්ති.

338. පුස්පජාතකං (4-4-8) පීඨජාතකං සත්තමං.

149. විදිනං පුස්පං උන්දුරානං [\[උන්දුරානං \(ක.\)\]](#), විදිනං පන තණ්ඩුලං;
පුස්පං පුස්පං [\[පුස්පං පුලං \(සි.\)\]](#) විචජ්ජෙත්වා, තණ්ඩුලං පන බාදරෙ.

150. යා මත්තනා අරඤ්ඤස්මිං, යා ව ගාමෙ නිකණ්ණිකා;
යඤ්චෙන ඉති විති ව, එතම්පි විදිනං මයා.

151. ධම්මෙන කිර ජාතස්ස, පිතා පුත්තස්ස මක්කටො;
දහරස්සෙව සත්තස්ස, දන්තෙනි ඵලමච්ඡිදා.
152. යමෙනං පරිසප්පසි [පරිසබ්බෙසි (ක.)], අපකාණොව සාසපෙ;
යොපායං හෙට්ඨතො සෙති [සෙසි (සි.)], එතම්පි විදිතං මයාති.

339. බාවෙරුජාතකං (4-4-9) උසජාතකං අට්ඨමං.

153. අදස්සනෙන මොරස්ස, සිබ්බිතො මඤ්ජුභාණිතො;
කාකං තත්ථ අපුප්පෙසුං, මංසෙන ව ඵලෙන ව.
154. යදා ව සරසම්පන්නො, මොරො බාවෙරුමාගමා;
අථ ලාභො ව සක්කාරො, වායසස්ස අභායථ.
155. යාව නුප්පජ්ජති බුද්ධො, ධම්මරාජා පහඬ්ඤාය;
තාව අඤ්ඤෙ අපුප්පෙසුං, පුට්ඨ සමණබ්බාහිමණෙ.
156. යදා ව සරසම්පන්නො, බුද්ධො ධම්මං අදෙසයි;
අථ ලාභො ව සක්කාරො, තිත්ථියානං අභායථාති.

340. විසය්භජාතකං (4-4-10) බාවෙරුජාතකං නවමං.

157. අදාසි දානාති පුරෙ විසය්භ, දදතො ව තෙ බයධම්මො අහොසි;
ඉතො පරං වෙ න දදෙයා දානං, තිට්ඨෙය්‍යං තෙ සංයමන්තස්ස භොගා.
158. අනරියමරියෙන සහස්සනෙත්ත, සුදුග්ගතෙනාපි අකිච්චමාහු;
මා වො ධනං තං අහු දෙවරාජ [අහුවා ජනිත්ථ (ක. සි. සා. පි.)], යං භොගහෙතු විජ්‍යෙමු සද්ධං.
159. යෙන ඵකො රථො යාති, යාති තෙනාපරො රථො;
පොරාණං නිහිතං චත්තං, චත්තකඤ්ඤෙව [චද්ධං, චද්ධකඤ්ඤෙව (ක. සි. පි.)] වාසව.
160. යදි හෙස්සති දස්සාම, අසන්නෙ කිං දදාමසෙ;
ඵචංභුතාපි දස්සාම, මා දානං පමදම්භසෙති.

විසය්භජාතකං දසමං.

කොකිලචග්ගො [කොකාලිකචග්ගො (ක.)] චතුත්ථො.

තස්සුද්දානං —

අතිවෙලපභාසති ජීතවරො, චනමජ්ඣ රථෙසහ ජම්භගමො;
අථ ජම්බු තිණාසනපීඨවරං, අථ තණ්ඩුල මොර විසය්භ දසාති.

341. කණ්ඩරිජාතකං (4-5-1) 5. චූළකුණාලචග්ගො

161. නරානමාරාමකරාසු නාරිසු, අනෙකචිත්තාසු අනිග්ගහාසු ව;
සබ්බත්ථ නාපිතිකරාපි [සබ්බ'ත්තනා'පිතිකරාපි (සි. සා.)] වෙ සියා [සිග්ගං (සා.)], න විස්සසෙ තිත්ථසමා
හි නාරියො.
162. යං වෙ [යඤ්ච (සා. ක.)] දිස්වා කණ්ඩරිකින්නරානං [කින්නරකින්නරිනං (සා.), කින්නරිකින්නරානං
(ක.)], සබ්බිත්ථියො න රමන්ති අගාරෙ;
තං තාදිසං මච්චං චජිත්වා හරියා, අඤ්ඤං දිස්වා පුරිසං පීඨසප්පිං.
163. බකස්ස ව බාවරිකස්ස [පාවරිකස්ස (සි.)] රඤ්ඤො, අච්චන්තකාමානුගතස්ස හරියා;
අචාවරි [අච්චාවරි (සා.), අනාවරි (ක.)] පට්ඨවසානුගස්ස [බද්ධවසානුගස්ස (සි. සා.), පත්තවසානුගතස්ස
(ක.)], කං වාපි ඉත්ථි නාතිවරෙ තදඤ්ඤං.
164. පිඬ්ඨියාති සබ්බලොකිස්සරස්ස, රඤ්ඤො පියා බ්‍රහ්මදත්තස්ස හරියා;
අචාවරි පට්ඨවසානුගස්ස, තං වාපි සා නාජ්ඣගා කාමකාමිනීති.

342. වානරජාතකං (4-5-2) කණ්ඩරිජාතකං [කින්නරිජාතකං (ක. සි. ක.), කුණ්ඩලිකජාතකං (සා.)] පට්ඨමං.

165. අසක්ඛිං වත අත්තානං, උද්ධාතුං උදකා ථලං;
න දානාහං පුත කුශ්භං, වසං ගච්ඡාමි වාරිජ.

166. අලමෙනෙහි අමිබෙහි, ජම්බුහි පනසෙහි ව;
යානි පාරං සමුද්දස්ස, වරං මය්හං උදුම්බරො.

167. යො ව උජ්ජතිතං අත්ථං, න ඛිජ්ජමනුඤ්ඤාකි;
අමිත්තවසමන්වෙනි, පච්ඡා ව අනුතප්පති.

168. යො ව උජ්ජතිතං අත්ථං, ඛිජ්ජමෙව නිබ්බාධති;
මුච්චතෙ සත්තුසම්බාධා, න ව පච්ඡානුතප්පතිති.

343. කුන්තිනිජාතකං (4-5-3) වානරජාතකං දුතියං.

169. අවසිම්භ තවාගාරෙ, නිව්චං සක්කතපුජිතා;
ත්වමෙව දානිමකරි, හන්ද රාජ වජාමහං.

170. යො වෙ කතෙ පටිකතෙ, කිබ්බිසෙ පටිකිබ්බිසෙ;
ඵචං තං සම්මතී වෙරං, වස කුන්තිනි මාගමා.

171. න කතස්ස ව කත්තා ව, මෙත්ති [මෙත්ති (පි.), මිත්ති (ක.)] සන්ධියතෙ පුත;
හදයං නානුජානාති, ගච්ඡඤ්ඤෙව රථෙසහ.

172. කතස්ස වෙව කත්තා ව, මෙත්ති සන්ධියතෙ පුත;
ධිරානං නො ව බාලානං, වස කුන්තිනි මාගමාති.

344. අම්බජාතකං (4-5-4) කුන්තිනිජාතකං තතියං.

173. යො නිලියං මණ්ඩයති, සණ්ඩාසෙන විහඤ්ඤති;
තස්ස සා වසමන්වෙනු, යා තෙ අමිබෙ අවාහරි.

174. විසං වා පඤ්චවිසං [පණ්ණවිසං (ක. සි. පි.)] වා, ඌනතිංසං ව ජාතියා;
තාදිසා පති මා උද්ධා [පති මා උද්ධා (පි.), පති මා'ලත්ථ (?)], යා තෙ අමිබෙ අවාහරි.

175. දීසං ගච්ඡතු අද්ධානං, ඵකිකා අභිසාරිකා;
සඬකෙතෙ පති මා අද්ද [මා අද්දස (සි. පි.)], යා තෙ අමිබෙ අවාහරි.

176. අලඬිකතා සුචසනා, මාලිනී වන්දනුස්සදා;
ඵකිකා සයනෙ සෙනු, යා තෙ අමිබෙ අවාහරිති.

345. ගජකුම්භජාතකං (4-5¹⁵) අම්බජාතකං [අම්බවොරජාතකං (ක. සි. පි.)] චතුත්ථං.

177. වනං යදග්ගි දහති, පාවකො කණ්ඨවත්තනී;
කථං කරොසි පවලක, ඵචං දන්ධපරක්කමො.

178. බහුනි රුක්ඛජ්ජදානි, පථබ්බා විවරානි ව;
තානි වෙ නාහිසම්භොම, හොති නො කාලපරියායො.

179. යො දන්ධකාලෙ තරති, තරණියෙ ව දන්ධති;
සුක්ඛපණ්ණංව අක්කම්ම, අත්ථං හඤ්ජති අත්තනො.

180. යො දන්ධකාලෙ දන්ධෙති, තරණියෙ ව තාරයි;
සසිව රත්තිං විහජං, තස්සත්ථො පරිපුරතිති.

346. කෙසවජාතකං (4-5-6) ගජකුම්භජාතකං පඤ්චමං.

181. මනුස්සින්දං ජහිත්වාන, සබ්බකාමසම්ඳ්ධිනං;
කථං නු භගවා කෙසි, කජ්ජස්ස රමති අස්සමෙ [රමතස්සමෙ (ක.)].

182. සාදුනි [සාදුනි (ක. සි. සා. ක.)] රමණියානි, සන්ති වක්ඛා මනොරමා;
සුභාසිතානි කජ්ජස්ස, නාරද රමයන්ති මං.

183. සාලීනං ඔදනං භුඤ්ජෙ, සුචිං මංසුපසෙවනං;
කථං සාමාකනීවාරං, අලොණං ඡාදයන්ති තං.

184. සාදුං වා [අසාදුං (පි.)] යදි වාසාදුං, අප්පං වා යදි වා බහුං;
විස්සත්ථො යත්ථ භුඤ්ජෙය්‍යා, විස්සාසපරමා රසාති.

347. අයකුටජාතකං (4-5-7) කෙසවජාතකං [කෙසිජාතකං (ක.)] ඡට්ඨං.

185. සබ්බායසං කුට්ඨනිජ්ජමාණං, පග්ගස්ස යො [සො (පි.)] තිට්ඨසි අත්තලික්ඛෙ;
රක්ඛාය මෙ [මං (පි.)] ත්වං විහිතො නුසප්ප, උදාහු මෙ චෙතයසෙ [වායමසෙ (සි. සායා.)] වධාය.

186. දුතො අහං රාජිධ රක්ඛසානං, වධාය තුය්හං පහිතොහමස්මි;
ඉන්දො ව තං රක්ඛති දෙවරාජා, තෙනුත්තමඬිගං න තෙ [න හි (ක. සි. පි.), තෙ න (ක.)] ථාලයාමි.

187. සචෙ ව මං රක්ඛති දෙවරාජා, දෙවානම්න්දො මසවා සුජම්පති;
කාමං පිසාවා විනදන්තු සබ්බෙ, න සත්තසෙ රක්ඛසියා පජාය.

188. කාමං කන්දන්තු [කන්තන්තු (ක.), කණ්ඩන්තු (සායා.)] කුම්භණ්ඩා, සබ්බෙ පංසුපිසාවකා;
නාලං පිසාවා යුද්ධාය, මහති සා විහිංසිකාති [විහෙසිකාති (සායා.), විහෙසිකාති (පි.)].

348. අරඤ්ඤජාතකං (4-5-8) අයකුටජාතකං සත්තමං.

189. අරඤ්ඤා ගාමමාගම්ම, කිංසීලං කිංවතං අහං;
පුරිසං තාත සෙවෙය්‍යං, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො.

190. යො තං විස්සාසයෙ තාත, විස්සාසඤ්ච බමෙය්‍යා තෙ;
සුස්සුසි ව තිතික්ඛි ව, තං භජෙහි ඉතො [තං භජෙය්‍යාසිතො (ක.)] ගතො.

191. යස්ස කායෙන වාචාය, මනසා නත්ථි දුක්කටං;
උරසිව පතිට්ඨාය, තං භජෙහි ඉතො ගතො.

192. හලිද්දිරාගං කපිච්ඡත්තං, පුරිසං රාගචිරාගිනං;
තාදිසං තාත මා සෙවි, නිම්මනුස්සම්පි වෙ සියාති.

349. සන්ධිභෙදජාතකං (4-5-9) අරඤ්ඤජාතකං අට්ඨමං.

193. නෙව ඉත්ථිසු සාමඤ්ඤං, නාපි භක්ඛෙසු සාරථි;
අථස්ස සන්ධිභෙදස්ස, පස්ස යාව සුවිත්තිතං.

194. අසි තික්ඛොව මංසම්භි, පෙසුඤ්ඤං පරිචත්තති;
යත්ථුසහඤ්ච සිහඤ්ච, භක්ඛයන්ති මිගාධමා.

195. ඉමං සො සයනං සෙති, යමිමං [යයිමං (සි. පි.), යිමං (ක.)] පස්සසි සාරථි;
යො වාවං සන්ධිභෙදස්ස, පිසුණස්ස නිබ්බොධති.

196. තෙ ජනා සුබමෙධන්ති, නරා සග්ගතතාරිව;
යෙ වාවං සන්ධිභෙදස්ස, නාවබ්බොධන්ති සාරථිති.

350. දෙවතාපඤ්ඤජාතකං (4-5-10) සන්ධිභෙදජාතකං නවමං.

197. හන්ති හත්ථෙහි පාදෙහි, මුඛඤ්ච පරිසුම්භති;
ස වෙ රාජ පියො හොති, කං තෙන ත්වාහිපස්සසි [මහිපස්සසි (සි.)].

198. අක්කොසති යථාකාමං, ආගමඤ්චස්ස ඉච්ඡති;
ස වෙ රාජ පියො හොති, කං තෙන ත්වාහිපස්සසි.

199. අබ්භක්ඛාති අභුතෙන, අලිකෙනාහිසාරයෙ;
ස වෙ රාජ පියො හොති, කං තෙන ත්වාහිපස්සසි.

200. හරං අන්තඤ්ච පානඤ්ච, වත්ථසෙනාසනාති ව;
අඤ්ඤදන්ථුහරා සන්තා, තෙ වෙ රාජ පියො හොන්ති;
කං තෙන ත්වාහිපස්සසිති.

දෙවතාපඤ්ඤජාතකං දසමං.

වූළකුණාලවග්ගො පඤ්චමො.

තස්සුද්දානං —

නරානං අසක්ඛිවසිම්භවරො, නිලියමග්ගිවරඤ්ච පුන;
පුන රසායසකුටවරො, තථාරඤ්ඤ සාරථී හන්ති දසාති.

අථ වග්ගුද්දානං —

කාලිංගං [විවරං (බහුසු)] පුට්ඨමන්දඤ්ච, කුට්ඨසක කොකිලා [කුට්ඨසං බහුභාණකං (බහුසු)];
චූළකුණාලවග්ගො සො, පඤ්චමො සුප්පකාසිතොති.

චතුක්කනිපාතං නිට්ඨිතං.

5. පඤ්චකනිපාතො

351. මණ්ඩුණ්ඩලජාතකං (5-1-1) 1. මණ්ඩුණ්ඩලවග්ගො

1. ජීනො රථස්සං මණ්ඩුණ්ඩලෙ ව, පුත්තෙ ව දාරෙ ව තථෙව ජීනො;
සබ්බෙසු භොගෙසු අසෙසකෙසු [අසෙසිතෙසු (සි. පී.), අසෙසිකෙසු (ක.)], කස්මා න සන්තප්පසි
සොකකාලෙ.
2. පුබ්බෙව මච්චං විජ්ඣන්ති භොගා, මච්චො වා තෙ [ව තෙ (පී.), ධනෙ (ක.)] පුබ්බතරං ජහාති;
අසස්සතා භොගිනො කාමකාමී, තස්මා න සොවාමහං සොකකාලෙ.
3. උදෙති ආපුරති වෙති [පුරෙති බියති (සායා.)] වන්දො, අත්ථං තපෙත්වාන [අත්ථං තපෙත්වාන (ක.),
අත්ථං ධගමෙත්වාන (සායා.), එත්ථ “තපෙත්වාන අත්ථං පලෙති”ති සම්බන්ධො] පලෙති සුරියො;
විදිතා [විජිතා (සායා.)] මයා සත්තුක ලොකධම්මා, තස්මා න සොවාමහං සොකකාලෙ.
4. අලසො ගිහී කාමභොගී න සාධු, අසඤ්ඤතො පබ්බජිතො න සාධු;
රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී, යො පණ්ඩිතො කොධතො තං න සාධු.
5. නිසම්ම ඛත්තියො කයිරා, නානිසම්ම දිසම්පති;
නිසම්මකාරිනො රාජ [රඤ්ඤො (සි. සායා.)], යසො කිත්ති ව වඩ්ඪතීති.

352. සුජාතජාතකං (5-1-2) මණ්ඩුණ්ඩලජාතකං පඨමං.

6. කිං නු සන්තරමානොව, ලාගිත්වා හරිතං තිණං;
බාද බාදාති ලපසි, ගතසත්තං ජරග්ගවං.
7. න හි අන්තෙන පානෙන, මනො ගොණො සමුට්ඨගෙ;
ත්වඤ්ච තුච්ඡං විලපසි, යථා තං දුම්මතී තථා.
8. තථෙව තිට්ඨති සීසං, හත්ථපාදා ව වාලධි;
සොතා තථෙව තිට්ඨන්ති [සො තාත තථෙව තිට්ඨති (ක.)], මඤ්ඤෙ ගොණො සමුට්ඨගෙ.
9. නෙවයාකස්ස සීසඤ්ච [සීසං වා (සි. සායා. පී.)], හත්ථපාදා ව දිස්සරෙ;
රුදං මත්තිකථුපස්මී, නනු ත්වඤ්ඤෙව දුම්මති.
10. ආදිත්තං වත මං සන්තං, සතසිත්තංව පාවකං;
වාරිනා විය ඔසිඤ්ච [ඔසිඤ්ච (ක.)], සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
11. අබ්බතී [අබ්බුල්හං (සි. සායා.), අබ්බුල්හං (ක.)] වත මෙ සල්ලං, යමාසි හදයස්සිතං [සොකං හදයනිස්සිතං (සි.
සායා.)];
යො මෙ සොකපරෙතස්ස, පිතු සොකං අපානුදි.
12. සොහං අබ්බුල්හසල්ලොස්මී, විතසොකො අනාවලො;
න සොවාමී න රොදාමී, තව සුත්වාන මාණව.
13. එවං කරොන්ති සප්පඤ්ඤා, යෙ භොන්ති අනුකම්පකා;
විනිවත්තෙන්ති සොකම්හා, සුජාතො පිතරං යථාති.

353. වෙනසාඛජාතකං (5-1-3) සුජාතජාතකං දුතියං.

14. නයිදං නිච්චං භවිතබ්බං බ්‍රහ්මදත්ත, බෙමං සුභික්ඛං සුඛතා ව කායෙ;
අත්ථච්චයෙ මා අහු සම්පමුල්භො, භින්නප්ලවො සාගරස්සෙව මජ්ඣෙ.
15. යානි කරොති පුරිසො, තානි අත්තනි පස්සති;
කල්‍යාණකාරී කල්‍යාණං, පාපකාරී ව පාපකං;
යාදිසං වපතෙ බීජං, තාදිසං භරතෙ එලං.
16. ඉදං තදාවරියවවො, පාරාසරියො යදබ්‍රවී;
මා සු [මා ස්සු (සි. සායා. පී.)] ත්වං අකරි පාපං, යං ත්වං පච්ඡා කතං තපෙ.
17. අයමෙව සො පිඨගිය [සො පිඨගියො (සායා.), සොපි හියො (ක.)] වෙනසාඛො, [ධොනසාඛො (ක. සි. පී.)]
යම්හි ඝාතයිං ඛත්තියානං සහස්සං;
අලඬකතෙ වන්දනසාරානුලිත්තෙ, තමෙව දුක්ඛං පච්චාගතං මමං.

18. සාමා ව [සාමාපි (සි. සා.)] බො වන්දනලිත්තගත්තා [ගත්ති (ක. සි. සා. පි.)], ලට්ඨිව සොහඤ්ජනකස්ස උග්ගතා;
අදිස්වා [අදිස්වා (සි.)] කාලං කර්ස්සාමි උබ්බරිං, තං මෙ ඉතො දුක්ඛතරං භවිස්සතීති.

354. උරගජාතකං (5-1-4) ^{ඉවනසාබජාතකං} [ධොනසාබජාතකං (ක. සි. පි.)] තතියං.

19. උරගොව තවං ජිණ්ණං, හිත්වා ගච්ඡති සං තනුං;
එවං සරිරෙ නිබ්භොගෙ, පෙනෙ කාලඬකතෙ සති.
20. ඩස්භමානො න ජානාති, ඤාතීනං පරිදෙවිතං;
තස්මා එතං න සොවාමි, ගතො සො තස්ස යා ගති.
21. අනච්ඡිනො තතො ආගා, අනනුඤ්ඤාතො [නානුඤ්ඤාතො (ක.)] ඉතො ගතො;
යථාගතො තථා ගතො, තත්ථ කා පරිදෙවනා.
22. ඩස්භමානො න ජානාති, ඤාතීනං පරිදෙවිතං;
තස්මා එතං න සොවාමි, ගතො සො තස්ස යා ගති.
23. සවෙ රොදෙ කිසා [කිසි (පි.)] අස්සං, තස්සා මෙ කිං ඵලං සියා;
ඤාතිමිත්තසුභජ්ජානං , හියොයා නො අරතී සියා.
24. ඩස්භමානො න ජානාති, ඤාතීනං පරිදෙවිතං;
තස්මා එතං න සොවාමි, ගතො සො තස්ස යා ගති.
25. යථාපි දාරකො වන්දං, ගච්ඡන්තමනුරොදති;
එවං සම්පදමෙවෙනං, යො පෙනමනුසොවති.
26. ඩස්භමානො න ජානාති, ඤාතීනං පරිදෙවිතං;
තස්මා එතං න සොවාමි, ගතො සො තස්ස යා ගති.
27. යථාපි උදකකුම්භො, හින්තො අප්පට්ඨන්ධියො;
එවං සම්පදමෙවෙනං, යො පෙනමනුසොවති.
28. ඩස්භමානො න ජානාති, ඤාතීනං පරිදෙවිතං;
තස්මා එතං න සොවාමි, ගතො සො තස්ස යා ගතීති.

355. සටජාතකං (5-1-5) ^{උරගජාතකං වතුත්ථං.}

29. අඤ්ඤෙ සොවන්ති රොදන්ති, අඤ්ඤෙ අස්සුමුඛා ජනා;
පසන්තමුඛවණ්ණොසි, කස්මා සට [සත (සි. පි.)] න සොවසි.
30. නාබ්භතීතභරො සොකො, නානාගතසුඛාවහො;
තස්මා ධඩ්ඛ [වංක (පි.)] න සොවාමි, නත්ථි සොකෙ දුතියතා [සොකො දුතියකා (ක.)].
31. සොචං පණ්ඩු කිසො හොති, භත්තඤ්ඤවස්ස න රුච්චති;
අමිත්තා සුමනා හොන්ති, සල්ලවිද්ධස්ස රුජ්ජතො.
32. ගාමෙ වා යදි වාරඤ්ඤෙ, නින්තෙ වා යදි වා ථලෙ;
යීතං මං නාගමිස්සති, එවං දිට්ඨපදො අභං.
33. යස්සත්තා නාලමෙකොව, සබ්බකාමරසාහරො;
සබ්බාපි පථවී තස්ස, න සුඛං ආවහිස්සතීති.

356. කොරණ්ඩියජාතකං (5-1-6) ^{සටජාතකං පඤ්චමං.}

34. එකො අරඤ්ඤෙ ගිරිකන්දරායං, පග්ගස්භ පග්ගස්භ සිලං පවෙච්ඡසි [පවෙජ්ඣසි (සා. සි. අට්ඨ.)];
පුනප්පුනං සන්තරමානරූපො, කොරණ්ඩිය [කාරණ්ඩිය (සි. සා. පි.)] කො නු තව යිධන්ථො.
35. අභඤ්ඤිමං සාගර සෙවිතන්තං, සමං කර්ස්සාමි යථාපි පාණි;
විකිරිය සානුති ව පබ්බතානි ව, තස්මා සිලං දරියා පක්ඛිපාමි.
36. නයිමං මහිං අරහති පාණිකප්පං, සමං මනුස්සො කරණාය මෙකො;
මඤ්ඤාමිමඤ්ඤෙව දරිං ජිගීසං [ජිගීසං (සි. සා. පි.)], කොරණ්ඩිය භාහසි [භායසි (සා. ක.)] ජීවලොකං.
37. සවෙ අභං [අයං (සි. සා. පි.)] භුතධරං න සක්කා [සක්කො (සා. ක.)], සමං මනුස්සො කරණාය මෙකො;
එවමෙව ත්වං බ්‍රහ්මෙ ඉමෙ මනුස්සෙ, නානාදිට්ඨිකෙ නානයිස්සසි තෙ [නෙ (ක.)].

38. සඩ්ධිත්තරූපෙන භවං මමත්ථං, අක්ඛාසි කොරණ්ඩිය එවමෙනං;
යථා න සක්කා පථවී සමායං, කත්තුං මනුස්සෙන තථා මනුස්සාති.

357. ලටුකිකජාතකං (5-1-7) කොරණ්ඩියජාතකං ඡට්ඨං.

39. වන්දාමී තං කුඤ්ජර සට්ඨිභායනං, ආරඤ්ඤකං යුථපතිං යසස්සිං;
පක්ඛෙහි තං පඤ්ජලිකං කරොමී, මා මෙ වධි පුත්තකෙ දුබ්බලාය.
40. වන්දාමී තං කුඤ්ජර එකචාරිං, ආරඤ්ඤකං පබ්බතසානුගොචරං;
පක්ඛෙහි තං පඤ්ජලිකං කරොමී, මා මෙ වධි පුත්තකෙ දුබ්බලාය;
41. වම්ඝ්සාමී තෙ ලටුකිකෙ පුත්තකානි, කිං මෙ තුවං කාහසි දුබ්බලාසි;
සතං සහස්සානිපි තාදිසිනං, වාමෙන පාදෙන පපොථයෙය්‍යං.
42. න භෙව සබ්බත්ථ බලෙන කිච්චං, බලඤ්ඤි බාලස්ස වධාය භොති;
කරිස්සාමී තෙ නාගරාජා අනත්ථං, යො මෙ වධි පුත්තකෙ දුබ්බලාය.
43. කාකඤ්ච පස්ස ලටුකිකං, මණ්ඩුකං නීලමක්ඛිකං;
එතෙ නාගං අසාතෙසුං, පස්ස වෙරස්ස වෙරිනං;
තස්මා හි වෙරං න කයිරාථ, අජ්ජියෙනපි කෙනවිති.

358. චූළධම්මපාලජාතකං (5-1-8) ලටුකිකජාතකං සත්තමං.

44. අභමෙව දුසියා භූතභතා, රඤ්ඤො මහාපතාපස්ස;
එතං මුඤ්චතු ධම්මපාලං, හත්ථෙ මෙ දෙව ඡෙදෙහි.
45. අභමෙව දුසියා භූතභතා, රඤ්ඤො මහාපතාපස්ස;
එතං මුඤ්චතු ධම්මපාලං, පාදෙ මෙ දෙව ඡෙදෙහි.
46. අභමෙව දුසියා භූතභතා, රඤ්ඤො මහාපතාපස්ස;
එතං මුඤ්චතු ධම්මපාලං, සීසං මෙ දෙව ඡෙදෙහි.
47. න හි [නහ (සී. ස්‍යා. පී.) එත්ථ හ-කාරො බෙදෙ] නුනිමස්ස රඤ්ඤො, මිත්තාමච්චා ව විජ්ජරෙ සුභදා;
යෙ න වදන්ති රාජානං, මා සාතයි ඔරසං පුත්තං.
48. න හි [නහ (සී. ස්‍යා. පී.) එත්ථ හ-කාරො බෙදෙ] නුනිමස්ස රඤ්ඤො, ඤාති මිත්තා ව විජ්ජරෙ සුභදා;
යෙ න වදන්ති රාජානං, මා සාතයි අනුජං පුත්තං.
49. වන්දනසාරානුලිත්තා , බාහා ඡිජ්ජන්ති ධම්මපාලස්ස;
දායාදස්ස පථබ්‍යා, පාණා මෙ දෙව රුජ්ඣන්තිති.

359. සුවණ්ණමිගජාතකං (5-1-9) චූළධම්මපාලජාතකං අට්ඨමං.

50. වික්කම රෙ හරිපාද [මහාමිග (සී. ස්‍යා. පී.)], වික්කම රෙ මහාමිග [හරිපද (සී. ස්‍යා. පී.)];
ඡින්ද වාරත්තිකං පාසං, නාහං එකා වනෙ රමෙ.
51. වික්කමාමී න පාරෙමී, භූමිං සුමිභාමී වෙගසා;
දළ්භො වාරත්තිකො පාසො, පාදං මෙ පරිකන්තති.
52. අත්ථරස්සු පලාසානි, අසිං නිබ්බාහ ලුද්දක;
පඨමං මං වධිත්ථාන, හන පච්ඡා මහාමිගං.
53. න මෙ සුතං වා දිට්ඨං වා, භාසන්ති මානුසිං මිගිං [න මෙ සුතා වා දිට්ඨා වා, භාසන්ති මානුසිං මිගී (ටිකා)];
ත්චඤ්ච හද්දෙ සුඛි භොති, එසො වාපි මහාමිගො.
54. එවං ලුද්දක නන්දස්සු, සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි;
යථාහමජ්ජ නන්දාමී, මුත්තං දිස්වා මහාමිගන්ති.

360. සුයොනන්දීජාතකං (5-1-10) සුවණ්ණමිගජාතකං නවමං.

55. වානි ගන්ධො නිමිරානං, කුසමුද්දො ව [ව (ස්‍යා. පී.)] සොසවා;
දුරෙ ඉතො සුයොනන්දී [ඉතො හි සුසන්දී (සී. ස්‍යා.), ඉතොපි සුස්සොන්දී (පී.)], තම්බකාමා තුදන්ති මං.
56. කථං සමුද්දමන්ති, කථං අද්දක්ඛි සෙදුමං [සෙරුමං (සී. ස්‍යා. පී.)];
කථං තස්සා ව තුය්භඤ්ච, අහු සග්ග [අග්ග (සී. ස්‍යා.)] සමාගමො.

57. කුරුකව්ණ [හරුකව්ණ (සි. ස්‍යා. පි.)] පයාතානං, වාණිජානං ධනෙසිනං;
මකරෙහි අභිදා [මකරෙහිබිභිදා (සි.), මකරෙහි'භිදා (ස්‍යා.), මකරෙහි භින්නා (පි.)] නාවා,
එලකෙනාහමජ්ජවිං.
58. සා මං සණ්ඨෙන මුදුනා, නිව්චං වන්දනගන්ධිනී;
අඬගෙන [අඬකෙන (පි. ක.)] උද්ධරී භද්දා, මාතා පුත්තංව ඔරසං.
59. සා මං අන්තෙන පානෙන, වත්ථෙත සයනෙන ව;
අත්තනාපි ව මන්දක්ඛි, එවං තම්බ විජානාහිති.

සුයොනන්දීජාතකං දසමං.

මණිකුණ්ඩලවග්ගො පඨමො.

තස්සුද්දානං —

අප් ජීනවරො හරිතං තිණකො, අප් භින්නජ්ජලවො උරගොව සටො;
දරියා පුත කුඤ්ජර භූතහතා, මිගමුත්තමසග්ගවරෙන දසාති.

361. වණ්ණාරොහජාතකං (5-2-1) 2. වණ්ණාරොහවග්ගො

60. වණ්ණාරොහෙන ජාතියා, බලනික්කමනෙන ව;
සුඛාහු න මයා සෙය්‍යො, සුදාය ඉති භාසසි.
61. වණ්ණාරොහෙන ජාතියා, බලනික්කමනෙන ව;
සුදායො න මයා සෙය්‍යො, සුඛාහු ඉති භාසසි.
62. එවං වෙ මං විහරන්තං, සුඛාහු සම්ම දුබ්භසි;
න දානාහං තයා සද්ධිං, සංවාසමභිරොවයෙ.
63. යො පරෙසං වචනානි, සද්දහෙය්‍ය [සද්දහෙට් (සි. ස්‍යා. පි.)] යථාතථං;
බ්ජපං භිජ්ජෙට් මිත්තස්මිං, වෙරඤ්ච පසවෙ බහුං.
64. න සො මිත්තො යො සදා අප්පමත්තො, හෙදාසඬිකී රන්ධමෙවානුපස්සි;
යස්මිඤ්ච සෙති උරසිව පුත්තො, ස වෙ මිත්තො යො අහෙජ්ජො පරෙහිති.

362. සීලවීමංසජාතකං (5-2-2) වණ්ණාරොහජාතකං පඨමං.

65. සීලං සෙය්‍යො සුතං සෙය්‍යො, ඉති මෙ සංසයො අහු;
සීලමෙව සුතා සෙය්‍යො, ඉති මෙ නත්ථි සංසයො.
66. මොසා ජාති ව වණ්ණො ව, සීලමෙව කිරුත්තමං;
සීලෙන අනුපෙතස්ස, සුතෙනත්ථො න විජ්ජති.
67. බත්තියො ව අධම්මට්ඨො, වෙස්සො වාධම්මනිස්සිනො;
තෙ පරිච්චජ්ජහො ලොකෙ, උපපජ්ජන්ති දුග්ගතිං.
68. බත්තියා බ්‍රාහ්මණො වෙස්සා, සුද්දා වණ්ඩාලපුක්කසා;
ඉධ ධම්මං වරින්වාන, භවන්ති තිදිවෙ සමා.
69. න වෙදා සම්පරායාය, න ජාති නාපි [නොපි (පි.)] බන්ධවා;
සකඤ්ච සීලං සංසුද්ධං, සම්පරායාය සුඛාය වාති [සුඛාවහන්ති (සි. ස්‍යා.)].

363. හිරිජාතකං (5-2-3) සීලවීමංසජාතකං දුතියං.

70. හිරිං තරන්තං විජිගුච්ඡමානං, තවාහමස්මි ඉති භාසමානං;
සෙය්‍යානි කම්මානි අනාදියන්තං, නෙසො මමන්ති ඉති නං විජඤ්ඤා.
71. යඤ්භි කයිරා තඤ්භි වදෙ, යං න කයිරා න තං වදෙ;
අකරොන්තං භාසමානං, පරිජානන්ති පණ්ඩිතා.
72. න සො මිත්තො යො සදා අප්පමත්තො, හෙදාසඬිකී රන්ධමෙවානුපස්සි;
යස්මිඤ්ච සෙති උරසිව පුත්තො, ස වෙ මිත්තො යො අහෙජ්ජො පරෙහි.

73. පාමොජ්ජකරණං යානං, පසංසාවහනං සුඛං;
ඵලානිසංසො භාවෙති, වහන්තො පොරිසං ධුරං.

74. පච්චෙකරසං පිත්ථා, රසං උපසමස්ස ව;
නිද්දරො හොති නිප්පාපො, ධම්මජ්ජිතිරසං පිවන්ති.

364. ඛජ්ජොපනකජාතකං (5-2-4) හිරිජාතකං තතියං.

75. කො නු සන්තම්හි පජ්ජොතෙ, අග්ගිපරියෙසනං වරං;
අද්දක්ඛි රත්ති [රත්ති (සා.)] ඛජ්ජොතං, ජාතවෙදං අමඤ්ඤථ.

76. ස්වස්ස ගොමයචුණ්ණානි, අභිමත්ථං තිණානි ව;
විපරිත්තාය සඤ්ඤාය, නාසක්ඛි පජ්ජලෙතවෙ.

77. එවම්පි අනුපායෙන, අත්ථං න ලභතෙ මිගො [මුගො (සා.)];
විසාණතො ගවං දොහං, යත්ථ ඛීරං න වින්දති.

78. විවිධෙහි උපායෙහි, අත්ථං පජ්ජොන්ති මාණවා;
නිග්ගහෙන අමිත්තානං, මිත්තානං පග්ගහෙන ව.

79. සෙනාමොක්ඛපලාහෙන [සෙනි මොක්ඛපලාහෙන (සා.)], වල්ලභානං නයෙන ව;
ජගති ජගතිපාලා, ආවසන්ති වසුන්ධරන්ති.

365. අභිතුණ්ඩිකජාතකං (5-2-5) ඛජ්ජොපනකජාතකං වතුත්ථං.

80. ධුත්තොම්හි සම්ම සුමුඛ, ජුතෙ අක්ඛපරාජිතො;
හරෙහි [සෙවෙහි (පි.)] අම්ඛපක්කානි, වීරියං තෙ හක්ඛයාමසෙ.

81. අලිකං වත මං සම්ම, අභුතෙන පසංසසි;
කො තෙ සුතො වා දිට්ඨො වා, සුමුඛො නාම මක්කටො.

82. අජ්ජාපි මෙ තං මනසි [තෙ මං සරසි (ක.)], යං මං ත්වං අභිතුණ්ඩික;
ධඤ්ඤාපණං පටිසිත්ථා, මත්තො [මුත්තො (ක.)] ජාතං හනාසි මං.

83. තාහං සරං දුක්ඛසෙය්‍යං, අපි රජ්ජම්පි කාරයෙ;
නෙවාහං යාවිතො දජ්ජං, තථා හි භයතජ්ජිතො.

84. යඤ්ච ජඤ්ඤා කුලෙ ජාතං, ගබ්භෙ තිත්තං අමච්ඡරිං;
තෙන සබ්ඤ්ච මිත්තඤ්ච, ධීරො සන්ධාතුමරහතීති.

366. ගුම්ඛියජාතකං (5-2-6) අභිතුණ්ඩිකජාතකං පඤ්චමං.

85. මධුවණ්ණං මධුරසං, මධුගන්ධං විසං අහු;
ගුම්ඛියො සාසමෙසානො, අරඤ්ඤෙ ඔදහි විසං.

86. මධු ඉති මඤ්ඤමානා [මධුති මඤ්ඤමානාය (ක.)], යෙ තං විසමබාදිසුං [විසමසාධිසුං (සි. සා.)];
තෙසං තං කටුකං ආසි, මරණං තෙනුපාගමුං.

87. යෙ ව බො පටිසඬ්ඛාය, විසං තං පරිවජ්ජයුං;
තෙ ආතුරෙසු සුඛිතා, ඩය්භමානෙසු නිබ්බුතා.

88. එවමෙව මනුස්සෙසු, විසං කාමා සමොහිතා;
ආමිසං බන්ධනඤ්චෙනං, මච්චුවෙසො [පච්චුවෙසො (සි. සා.)] ගුහාසයො.

89. එවමෙව ඉමෙ කාමෙ, ආතුරා පරිවාරිකෙ [පරිවාරිකෙ (ක.)];
යෙ සදා පරිවජ්ජෙන්ති, සඬ්භං ලොකෙ උපච්චගුන්ති.

367. සාළියජාතකං (5-2-7) ගුම්ඛියජාතකං ඡට්ඨං.

90. ය්වායං සාළිය [සාළිය (සි. සා. පි.), සාළික (?)] ඡාපොති, කණ්භසජ්ජං අගාහයි;
තෙන සජ්ජෙනයං දට්ඨො, හතො පාපානුසාසකො.

91. අහන්තාර [අහන්තාර (පි.), අහරන්ත (?)] මහන්තාරං, යො නරො හන්තුම්චිජති;
එවං සො නිහතො සෙති, යථායං පුරිසො හතො.

92. අහන්තාර [අහනන්ත (සි. ස්‍යා. පි.), අහරන්ත (?)] මසානෙන්තං, යො නරො හන්තුමිව්ඡති;
එවං සො නිහතො සෙති, යථායං පුරිසො හතො.

93. යථා පංසුමුට්ඨිං පුරිසො, පටිවාතං පටික්ඛිපෙ;
තමෙව සො රජො හන්ති, තථායං පුරිසො හතො.

94. යො අප්පදුට්ඨස්ස නරස්ස දුස්සති, සුද්ධස්ස පොසස්ස අනඛිගණස්ස;
තමෙව බාලං පටිවෙති පාපං, සුබ්බමො රජො පටිවාතංව ඛින්නොති.

368. තවසාරජාතකං (5-2-8) සාළියජාතකං සත්තමං.

95. අමිත්තහත්ථත්ථගතා [හත්ථත්තගතා (කත්ථවි, සි. නියා)], තවසාරසමප්පිතා;
පසන්තමුච්චන්ණාත්ථ, කස්මා තුමිහෙ න සොවථ.

96. න සොවනාය පරිදෙවනාය, අත්ථොව ලබ්භො [අත්ථො ව ලබ්භා (සි. ස්‍යා.), අත්ථොධ ලබ්භා (අ. නි. 5.48)]
අපි අප්පකොපි;
සොවන්තමෙනං දුබ්භං විදිත්වා, පච්චත්ථිකා අත්තමනා භවන්ති.

97. යතො ව බො පණ්ඩිතො ආපදාසු, න වෙධන්ති අත්ථවිනිච්ඡයඤ්ඤා;
පච්චත්ථිකාස්ස [පච්චත්ථිකා තෙ (ක.)] දුබ්භා භවන්ති, දිස්වා මුඛං අවිකාරං පුරාණං.

98. ජප්පෙන මන්තෙන සුභාසිතෙන, අනුප්පදානෙන පවෙණියා වා;
යථා යථා යත්ථ ලභෙථ අත්ථං, තථා තථා තත්ථ පරක්කමෙය්‍ය.

99. යතො ව ජානෙය්‍ය අලබ්භනෙය්‍යො, මයා ව [මයා වා (ස්‍යා. ක.)] අඤ්ඤෙන වා එස අත්ථො;
අසොවමානො අධිවාසයෙය්‍ය, කම්මං දළ්භං කින්නි කරොමි දානීති.

369. මිත්තවින්දකජාතකං (5-2-9) තවසාරජාතකං අට්ඨමං.

100. ක්‍යාහං දෙවානමකරං, කිං පාපං පකතං මයා;
යං මෙ සිරස්මිං ඔභවිව [උභවිව (ක.), උභවිව (පි.)], චක්කං භමති මත්ථකෙ.

101. අතික්කම්ම රමණකං, සදාමත්තඤ්ඤි දුභකං;
බ්‍රහ්මත්තරඤ්ඤි පාසාදං, කෙනත්ථෙත ඉධාගතො.

102. ඉතො බහුතරා හොගා, අනු මඤ්ඤෙ භවිස්සරෙ;
ඉති එතාය සඤ්ඤාය, පස්ස මං බ්‍යසනං ගතං.

103. චතුබ්බි අට්ඨප්ඤ්ඤාමා, අට්ඨානිපි ව [අට්ඨානි වාපි (සි. ස්‍යා.), අට්ඨානි වාපි (ක.)] සොළස;
සොළසානි ව බාත්තිංස, අනුච්ඡිං චක්කමාසදො;

ඉච්ඡාහතස්ස පොසස්ස, චක්කං භමති මත්ථකෙ.

104. උපරිවිසාලා දුප්පුරා, ඉච්ඡා විසට්ඨාමිති [උපරි විසාලං දුප්පුරං, ඉච්ඡාවිසද්ධාමිති (සි.)];
යෙ ව තං අනුගිජ්ඣන්ති, තෙ හොන්ති චක්කධාරිනොති.

370. පලාසජාතකං (5-2-10) මිත්තවින්දකජාතකං නවමං.

105. හංසො පලාසමව්ච, නිග්‍රොධො සම්ම ජායති;
අඬිකස්මිං [අඬිගස්මිං (ක.)] තෙ නිසින්තොව, සො තෙ මම්මානි ඡෙව්ඡති [ඡිජ්ජති (ක.)].

106. වඩ්ඪතාමෙව [වද්ධිතමෙව (ක.)] නිග්‍රොධො, පතිට්ඨස්ස භවාමහං;
යථා පිතා ව මාතා ව [පිතා වා මාතා වා (පි.), මාතා වා පිතා වා (ක.)], එවං මෙ සො භවිස්සති.

107. යං ත්වං අඬිකස්මිං වඩ්ඪෙසි, බිරරුක්ඛං භයානකං;
ආමන්ත බො තං ගච්ඡාම, වුඩ්ඪි මස්ස න රුච්චති.

108. ඉදානි බො මං භායෙති, මහානෙරුනිදස්සනං;
හංසස්ස අනභිඤ්ඤාය, මහා මෙ භයමාගතං.

109. න තස්ස වුඩ්ඪි කුසලප්පසත්ථා, යො වඩ්ඪමානො සසතෙ පතිට්ඨං;
තස්සුපරොධං පරිසඬිකමානො, පනාරයි මූලවධාය ධිරොති.

පලාසජාතකං දසමං.

3. අඨ්ඨවග්ගො

371. දිසිතිකොසලජාතකං (5-3-1)

110. එවංභූතස්ස තෙ රාජ, ආගතස්ස වසෙ [\[වසො \(පි. ක.\)\]](#) මම;
අත්ථි නු කොචි පරියායො, යො තං දුක්ඛා පමොවයෙ.
111. එවංභූතස්ස මෙ තාත, ආගතස්ස වසෙ තච;
තත්ථි නො කොචි පරියායො, යො මං දුක්ඛා පමොවයෙ.
112. නාඤ්ඤං සුවරිතං රාජ, නාඤ්ඤං රාජ සුභාසිතං;
තායනෙ මරණකාලෙ, එවමෙචිතරං ධනං.
113. අක්කොච්ඡි මං අවධි මං, අජිනි මං අභාසි මෙ;
යෙ ච තං උපනාය්හන්ති, වෙරං තෙසං න සම්මති.
114. අක්කොච්ඡි මං අවධි මං, අජිනි මං අභාසි මෙ;
යෙ ච තං නුපනාය්හන්ති, වෙරං තෙසුපසම්මති.
115. න හි වෙරෙන වෙරානි, සම්මන්තීධ කුදාවනං;
අවෙරෙන ච සම්මන්ති, එස ධම්මො සනන්තනොති.

372. මිගපොතකජාතකං (5-3-2) දිසිතිකොසලජාතකං පඨමං.

116. අගාරා පච්චුපෙතස්ස, අනගාරස්ස තෙ සතො;
සමණස්ස න තං සාධු, යං පෙතමනුසොචසි.
117. සංචාසෙන භවෙ සක්ක, මනුස්සස්ස මිගස්ස වා;
හදයෙ ජායනෙ පෙමං, න තං සක්කා අසොචිතුං.
118. මතං මරිස්සං රොදන්ති, යෙ රුදන්ති ලපන්ති ච;
තස්මා ත්වං ඉසි මා රොදි, රොදිතං මොසමාහු සන්තො.
119. රොදිතෙන භවෙ බ්‍රහ්මෙ, මනො පෙතො සමුට්ඨහෙ;
සබ්බෙ සබ්බමම් රොදාම, අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස ඤාතකෙ.
120. ආදිත්තං චත මං සන්තං, සතසිත්තංච පාවකං;
චාරිනා විය ඔසිඤ්චං, සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
121. අබ්බහි චත මෙ සල්ලං, යමාසි හදයස්සිතං;
යො මෙ සොකපරෙතස්ස, පුත්තසොකං අපානුදි.
122. සොහං අබ්බුල්භසල්ලොස්මි, චිතසොකො අනාවිලො;
න සොචාමි න රොදාමි, තච සුත්ථාන වාසවාති.

373. මුසිකජාතකං (5-3-3) මිගපොතකජාතකං දුතියං.

123. කුහිං ගතා කත්ථං ගතා, ඉති ලාලජ්ජති ජනො;
අභමෙවෙකො ජානාමි, උදපානෙ මුසිකා හතා.
124. යඤ්චෙන [\[යථෙතං \(පි.\), යචෙන \(ක.\), යමෙන \(කත්ථවි\)\]](#) ඉති චිති ච, ගදුභොච නිවත්තසි;
උදපානෙ මුසිකං හන්ත්වා, යචං භක්ඛෙතුම්චිස්සි.
125. දහරො වාසි දුම්මෙධ, පඨමුප්පත්තිකො [\[පඨමුප්පත්තිකො \(සි. පි.\)\]](#) සුසු;
දිසඤ්චෙන [\[දිසමෙන \(පි.\)\]](#) සමාසජ්ජ [\[සමාපජ්ජ \(සා. ක.\)\]](#), න තෙ දස්සාමි ජීවිතං.
126. නාන්තලික්ඛභවනෙන, නාඨගපුත්තපිනෙන [\[නාඨගපුත්තසිරෙන \(සි. සා. පි.\)\]](#) වා;
පුත්තෙන හි පත්ථසිතො, සිලොකෙහි පමොචිතො.
127. සබ්බං සුතමධියෙථ, හීනමුක්කට්ඨමජ්ඣමං;
සබ්බස්ස අත්ථං ජානෙය්‍ය, න ච සබ්බං පයොජයෙ;
හොති තාදිසකො කාලො, යත්ථ අත්ථාවහං සුතන්ති.

374. චූළධනුග්ගජාතකං (5-3-4) මුසිකජාතකං තතියං.

128. සබ්බං භණ්ඩං සමාදාය, පාරං තිණ්ණොසි බ්‍රාහ්මණ;
පච්චාගච්ඡ ලභ්‍රං ඛිජ්ජං, මම්පි තාරෙහි දානිතො [\[දානිහො \(සා.\)\]](#).

129. අසන්ථුතං මං චිරසන්ථුතෙන, නිමිති හොති අද්ධුවං ධුවෙන;
මයාපි හොති නිමිතෙය්‍ය අඤ්ඤං, ඉතො අහං දුරතරං ගමිස්සං.

130. කායං ඵලගලාගුම්ඛෙ [\[ඵලගණගුම්ඛෙ \(ක.\)\]](#), කරොති අහුභාසියං;
නයිධ නච්චගීතං වා [\[නයිධ නච්චං වා ගීතං වා \(සි. සා. පි.\)\]](#), තාළං වා සුසමාහිතං;
අනම්භිකාලෙ [\[අනම්භකාලෙ \(පි.\)\]](#) සුසොණි [\[සුස්සොණි \(සි. සා. පි.\)\]](#), කිං නු ජග්ඝසි සොහනෙ
[\[සොහණෙ \(පි. ක.\)\]](#).

131. සිඬගාල ඛාල දුම්මෙධ, අප්පපඤ්ඤොසි ජම්බුක;
ඪිනො මච්ඡඤ්ච පෙසිඤ්ච, කපණො විය ඤායසි.

132. සුදස්සං චජ්ජමඤ්ඤෙසං, අත්තනො පන දුද්දසං;
ඪිනා පතිඤ්ච ජාරඤ්ච, මඤ්ඤෙ ත්වඤ්ඤෙව [\[මම්පි ත්වඤ්ඤෙව \(සි. සා. පි.\)\]](#), ත්වම්පි මඤ්ඤෙව [\[පි.\]](#)
ඤායසි.

133. ඵචමෙතං මිගරාජ, යථා භාසසි ජම්බුක;
සා නුනාහං ඉතො ගන්ත්වා, භත්තු භෙස්සං වසානුගා.

134. යො හරෙ මත්තිකං ථාලං, කංසථාලම්පි සො හරෙ;
කතඤ්ඤෙව [\[කතංයෙව \(සි. සා. පි.\)\]](#) තයා පාපං, පුනපෙවං කරිස්සසිති.

375. කපොතජාතකං (5-3-5) චූළධනුග්ගහජාතකං චතුත්ථං.

135. ඉදානි ඛොම්භි සුඛිතො අරොගො, නික්කණ්ටකො නිජ්ජනිතො කපොතො;
කාභාමි දානී භදයස්ස තුට්ඨිං, තථාහිමං මංසසාකං ඛලෙති.

136. කායං ඛලාකා සිඛිතො, චොරී ලඬ්ඝිපිතාමහා;
ඔරං ඛලාකෙ ආගච්ඡ, චණ්ඩො මෙ වායසො සබ්බා.

137. අලඤ්භි තෙ ජග්ඝිතායෙ, මමං දිස්වාන ඵදිසං;
චිදුතං සුදපුත්තෙන, පිට්ඨමණ්ඩෙන [\[පිට්ඨමද්දෙන \(සි. සා. පි.\)\]](#) මක්ඛිතං.

138. සුන්භාතො සුවිලිත්තොසි, අන්තපානෙන තප්පිතො;
කණ්ඨෙ ව තෙ චෙච්චියො, අගමා නු කප්ඬගලං.

139. මා තෙ මිත්තො අමිත්තො වා, අගමාසි කප්ඬගලං;
පිඤ්ජානි තත්ථ ලායිත්වා, කණ්ඨෙ ඛන්ධන්ති වට්ටනං.

140. පුනපාපජ්ජසි සම්ම, සිලඤ්භි තච තාදිසං;
න හි මානුසකා හොගා, සුභුඤ්ජා හොන්ති පක්ඛිනානි.

කපොතජාතකං පඤ්චමං.

අඩ්ඨවග්ගො තතියො.

තස්සුද්දානං -

අථ වණ්ණං සසීල හිරි ලහතෙ, සුමුඛා විස සාළියමිත්තවරො;
අථ වක්ක පලාස සරාජ සතො, යච ඛාල කපොතක පන්තරසාති.

අථ වග්ගද්දානං -

ඪිනඤ්ච වණ්ණං අසමංවගුජ්ජරි, සුදෙසිතා ජාතකන්ති සන්ති විසති [\[ජාතක පඤ්චවිසති \(?\)\]](#);
මහෙසිනො බ්‍රහ්මවරින්තමුත්තං-මවොව ගාථා අත්ථවතී සුඛාඤ්ජනානි.

පඤ්චකතිපාතං නිට්ඨිතං.

6. ඡක්කනිපාතො

1. අවාරියවග්ගො

376. අවාරියජාතකං (6-1-1)

1. මාසු කුජ්ඣ භූමිපති, මාසු කුජ්ඣ රටෙසහ;
කුජ්ඣං අප්පටිකුජ්ඣන්තො, රාජා රටියස්ස පුජිතො.
2. ගාමෙ වා යදි වාරඤ්ඤෙ, නින්තෙ වා යදි වා ථලෙ;
සබ්බත්ථ අනුසාසාමි, මාසු කුජ්ඣ [මාස්සු කුජ්ඣ (සි. පි.)] රටෙසහ.
3. අවාරියපිතා නාම, අහු ගඬගාය නාවිකො;
පුබ්බෙ ජනං තාරෙත්වාන, පච්ඡා යාවති වෙනනං;
තෙනස්ස භණ්ඩනං හොති, න ව හොගෙහි වඩ්ඪති.
4. අතිණ්ණංයෙව යාවස්සු, අපාරං තාත නාවික;
අඤ්ඤො හි තිණ්ණස්ස මනො, අඤ්ඤො හොති පාරෙසිනො [තරෙසිනො (සි. පි.), තිරෙසිනො (සායා.)].
5. ගාමෙ වා යදි වාරඤ්ඤෙ, නින්තෙ වා යදි වා ථලෙ;
සබ්බත්ථ අනුසාසාමි, මාසු කුජ්ඣන්තං නාවික.
6. යායෙවානුසාසනියා, රාජා ගාමවරං අදා;
තායෙවානුසාසනියා, නාවිකො පහරි මුඛං.
7. භත්තං භින්තං භතා භරියා, ගබ්භො ව පතීනො ඡමා;
මීගොව ජාතරූපෙන, න තෙනත්ථං අබන්ධි සුති [අවධිසීතූන්ති (සි. සායා.), අවධිසී සුති (?)].

377. සෙනකෙතුජාතකං (6-1-2)

අවාරියජාතකං පයමං.

8. මා තාත කුජ්ඣ න හි සාධු කොධො, බහුමිපි තෙ අදිට්ඨමස්සුතඤ්ච;
මාතා පිතා දිසතා [දිසා තාත (සායා.), දිසා තා (පි.)] සෙනකෙතු, ආවරියමාහු දිසතං පසත්ථා.
9. අගාරිනො අන්තදපානවත්ථදා [අන්තපානවත්ථදා (සායා. ක.)], අවිභායිකා තමිපි දිසං වදන්ති;
ඵසා දිසා පරමා සෙනකෙතු, යං පත්වා දුක්ඛි සුබ්බිනො භවන්ති.
10. බරාජිනා ජට්ඨා පඬිකදන්තා, දුම්මක්ඛරූපා [දුමුක්ඛරූපා (සි. සායා.), දුම්මක්ඛරූපා (පි. ක.)] යෙමෙ ජප්පන්ති
මන්තෙ;
කච්චි නු තෙ මානුසකෙ පයොගෙ, ඉදං විදු පරිමුත්තා අපායා.
11. පාපානි කම්මානි කත්වාන රාජ, බහුස්සුතො වෙ න [බහුස්සුතො නෙව (සි. සායා.)] වරෙය්‍ය ධම්මං;
සහස්සවෙදොපි න තං පටිච්ච, දුක්ඛා පමුඤ්චෙ වරණං අපත්වා.
12. සහස්සවෙදොපි න තං පටිච්ච, දුක්ඛා පමුඤ්චෙ වරණං අපත්වා;
මඤ්ඤාමි වෙදා අඵලා භවන්ති, සසංයමං වරණමෙව [වරණඤ්ඤෙව (සි. සායා. පි.)] සච්චං.
13. න භෙව වෙදා අඵලා භවන්ති, සසංයමං වරණමෙව සච්චං;
කිත්තිඤ්ඤි පජ්ජොති අධිච්ච වෙදෙ, සන්තිං පුණෙති [සන්තං පුනෙ'ති (සි. පි.)] වරණෙන දන්තොති.

378. දරිමුඛජාතකං (6-1-3)

සෙනකෙතුජාතකං දුතියං.

14. පඬිකො ව කාමා පලිපො ව කාමා, භයඤ්ච මෙතං තිමුලං පවුත්තං;
රජො ව ධුමො ව මයා පකාසිතා, හින්වා තුවං පබ්බජ භුග්ගදත්ත.
15. ගධිනො [ගථිනො (සි.)] ව රත්තො ව අධිමුච්ඡිතො ව, කාමෙස්වහං බ්‍රාහ්මණ භිංසරූපං;
තං නුස්සහෙ ජීවිකත්ථො පහාතුං, කාහාමි පුඤ්ඤානි අනප්පකානි.
16. යො අත්ථකාමස්ස හිතානුකම්පිනො, ඔවජ්ජමානො න කරොති සාසනං;
ඉදමෙව සෙයොයා ඉති මඤ්ඤාමානො, පුනප්පුනං ගබ්භමුපෙති මන්දො.
17. සො ඝොරරූපං නිරයං උපෙති, සුභාසුභං මුත්තකරිසපුරං;
සත්තා සකායෙ න ජහන්ති ගිද්ධා, යෙ හොන්ති කාමෙසු අවිතරාගා.
18. මිළ්භෙන ලිත්තා රුහිරෙන මක්ඛිතා, සෙම්භෙන ලිත්තා උපනික්ඛමන්ති;
යං යඤ්ඤි කායෙන පුසන්ති තාවදෙ, සබ්බං අසාතං දුබ්බෙව කෙවලං.

19. දිස්වා වදාමි න හි අඤ්ඤතො සවං, පුබ්බෙනිවාසං බහුකං සරාමි;
චිත්තාහි ගාථාහි සුභාසිතාහි, දරිමුඛො නිජ්ඣාපයි සුමෙධන්ති.

379. නෙරුජාතකං (6-1-4) දරිමුඛජාතකං තතියං.

20. කාකොලා කාකසඨිසා ව, මයඤ්ච පතතං වරා [වර (ක.) මයන්තිපදස්ස හි විසෙසනං];
සබ්බෙව සදිසා හොම, ඉමං ආගම්ම පබ්බතං.
21. ඉධ සීභා ව ඛ්‍යාග්ගා ව, සිඬගාලා ව මිගාධමා;
සබ්බෙව සදිසා හොන්ති, අයං කො නාම පබ්බතො.
22. ඉමං නෙරුති [නෙරුන්ති (සි. සායා.)] ජානන්ති, මනුස්සා පබ්බතුත්තමං;
ඉධ වණ්ණෙන සම්පන්නා, වසන්ති සබ්බපාණිනො.
23. අමානනා යත්ථ සියා, සන්නානං වා විමානනා;
හිනසම්මානනා වාපි, න තත්ථ වසතිං වසෙ [වසති වසෙ (සායා.), වස දිවසෙ (පි.)].
24. යත්ථාලසො ව දක්ඛො ව, සුරො හීරු ව පුජියා;
න තත්ථ සන්නො වසන්ති, අවිසෙසකරො නරො [නගෙ (සි. සායා. පි.)].
25. නායං නෙරු විහජති, හීනඋක්කට්ඨමජ්ඣමෙ;
අවිසෙසකරො නෙරු, හන්ද නෙරුං ජහාමසෙති.

380. ආසඬකජාතකං (6-1-5) නෙරුජාතකං චතුත්ථං.

26. ආසාවතී නාම ලතා, ජාතා චිත්තලතාවනෙ;
තස්සා වස්සසහස්සෙන, එකං නිබ්බත්තතෙ ඵලං.
27. තං දෙවා පයිරුපාසන්ති, තාව දුරඵලං සතිං;
ආසීසෙව [ආසීසෙව (සි. සායා. පි.)] තුවං රාජ, ආසා ඵලවතී සුඛා.
28. ආසීසතෙව [ආසීසෙව (සි. සායා. පි.)] සො පක්ඛි, ආසීසතෙව [ආසීසෙව (සි. සායා. පි.)] සො දිජො;
තස්ස වාසා [තස්සෙවාසා (සායා.)] සමිජ්ඣති, තාව දුරගතා සති;
ආසීසෙව තුවං රාජ, ආසා ඵලවතී සුඛා.
29. සම්පෙසි ඛො මං වාවාය, න ව සම්පෙසි [සංසෙසි (ක.)] කම්මුනා;
මාලා සෙරෙයාකස්සෙව, වණ්ණවන්නා අගන්ධිකා.
30. අඵලං මධුරං වාවං, යො මිත්තෙසු පකුබ්බති;
අදදං අවිස්සජං හොගං, සන්ධි තෙනස්ස ජීරති.
31. යඤ්ඤි කයිරා තඤ්ඤි වදෙ, යං න කයිරා න තං වදෙ;
අකරොන්නං භාසමානං, පරිජානන්ති පණ්ඩිතා.
32. බලඤ්ච වත මෙ ඛිණං, පාටෙයාඤ්ච න විජ්ජති;
සඬකෙ පාණුපරොධාය, හන්ද දානි වජාමහං.
33. ඵතදෙව හි මෙ නාමං, යං නාමස්මි රටෙසහ;
ආගමෙහි මහාරාජ, පිතරං ආමන්තයාමහන්ති.

381. මිගාලොපජාතකං (6-1-6) ආසඬකජාතකං පඤ්චමං.

34. න මෙ රුච්චි මිගාලොප, යස්ස තෙ තාදිසි ගතී;
අතුච්චං තාත පතසි, අභුමිං තාත සෙවසි.
35. චතුක්කණ්ණංව කෙදාරං, යදා තෙ පට්ඨි සියා;
තතො තාත නිවත්තස්සු, මාස්සු ඵත්තො පරං ගමි.
36. සන්ති අඤ්ඤෙසි සකුණා, පත්තයානා විහඬගමා;
අක්ඛිත්තා වාතවෙගෙන, නට්ඨා තෙ සස්සතීසමා.
37. අකත්වා අපනන්දස්ස [අපරණ්ණස්ස (සි. සායා. පි.)], පිතු වුද්ධස්ස සාසනං;
කාලවාතෙ අතික්කම්ම, වෙරම්භානං වසං අගා [ගතො (සි.)].
38. තස්ස පුත්තා ව දාරා ව, යෙ වඤ්ඤෙ අනුජීවිතො;
සබ්බෙ ඛ්‍යාසනමාපාදුං, අනොවාදකරෙ දිජෙ.

39. එවමයි ඉඳ වුද්ධානං, යො වාකාං නාවබුජ්ඣති;
අතිසීමවරො [අතිසීමං වරො (සි. සා. ක.)] දිත්තො, ගිජ්ඣොවාතීතසාසනො;
සබ්බෙ බාසනං පජ්ජොන්ති, අකත්වා බුද්ධසාසනන්ති.

382. සිරිකාළකණ්ණිජාතකං (6-1-7) මිගාලොපජාතකං ඡට්ඨං.

40. කා නු කාලෙන වණ්ණෙන, න වාපි [න වාපි (සි.)] පියදස්සනා;
කා වා ත්වං කස්ස වා ධිතා, කථං ජානෙමු තං මයං.

41. මහාරාජස්සහං ධිතා, විරූපක්ඛස්ස වණ්ඩියා;
අහං කාළි අලක්ඛිකා, කාළකණ්ණිති මං විදු;
ඕකාසං යාවිතො දෙහි, වසෙමු තව සන්තිකෙ.

42. කිංසිලෙ කිංසමාවාරෙ, පුරිසෙ නිව්සසෙ තුවං;
පුට්ඨා මෙ කාළි අක්ඛාහි, කථං [යථා (සි. පි.)] ජානෙමු තං මයං.

43. මක්ඛි පළාසි සාරම්හි, ඉස්සුකී මච්ඡරි සයො;
සො මය්හං පුරිසො කන්තො, ලද්ධං යස්ස චිනස්සති.

44. කොධනො උපනාහී ව, පිසුණො ව විභෙදකො;
කණ්ඩකවාටො [අණ්ඩකවාටො (ක. සි. පි.)] ඵරුසො, සො මෙ කන්තතරො තතො.

45. අජ්ජ සුවෙති පුරිසො, සදත්ථං නාවබුජ්ඣති;
ඔච්ඡ්ඡමානො කුජ්ජති, සෙය්‍යං සො අතිමඤ්ඤති.

46. දවජ්ජලද්ධො [දෙවජ්ජලද්ධො (ක.), දවජ්ජලද්ධො (පි.)] පුරිසො, සබ්බමිත්තෙහි ධංසති;
සො මය්හං පුරිසො කන්තො, තස්මිං හොමි අනාමයා.

47. අපෙහි එත්තො ත්වං කාළි, නෙතං අම්භෙසු විජ්ජති;
අඤ්ඤං ජනපදං ගච්ඡ, නිගමෙ රාජධානියො.

48. අහමිසි බො තං [වෙනං (සි.)] ජානාමි, නෙතං කුම්භෙසු විජ්ජති;
සන්ති ලොකෙ අලක්ඛිකා, සඞ්ඝරත්ති ඛණ්ඩං ධනං;
අහං දෙවො ව මෙ භාතා, උභො නං විධමාමසෙ.

49. කා නු දිබ්බෙන වණ්ණෙන, පථබ්‍යා සුපතිට්ඨිතා;
කා වා ත්වං කස්ස වා ධිතා, කථං ජානෙමු තං මයං.

50. මහාරාජස්සහං ධිතා, ධනරට්ඨස්ස සිරිමතො [ධනරට්ඨසිරිමතො (සා. ක.)];
අහං සිරි ව ලක්ඛී ව, භූරිපඤ්ඤාති මං විදු;
ඕකාසං යාවිතො දෙහි, වසෙමු තව සන්තිකෙ.

51. කිංසිලෙ කිංසමාවාරෙ, පුරිසෙ නිව්සසෙ තුවං;
පුට්ඨා මෙ ලක්ඛි අක්ඛාහි, කථං [යථා (සි. පි.)] ජානෙමු තං මයං.

52. යො වාපි සිතෙ අථවාපි උණ්භෙ, වාතාතපෙ ධංසසර්ථසෙ ව;
බුධො [බුද්දං (සා. ක.), බුද්දං (පි.)] පිපාසං අභිභුයා සබ්බං, රත්තින්තිවං යො සතතං නියුත්තො;
කාලාගතඤ්ච න භාපෙති අත්ථං, සො මෙ මනාපො නිව්සෙ ව තම්හි.

53. අක්කොධනො මිත්තවා වාගවා ව, සීලූපපත්තො අසයොජ්ජුතො [අසයො උජ්ජුතො (පි.)];
සඞ්ගාහකො සබ්බො සණ්ඨවාටො, මහත්තපත්තොපි නිවාතවුත්ති;
තස්මිංහං [තස්මාහං (සි. පි.)] පොසෙ විපුලා භවාමි, උමාමි සමුද්දස්ස යථාපි වණ්ණං.

54. යො වාපි මිත්තෙ අථවා අමිත්තෙ, සෙට්ඨෙ සරික්ඛෙ අථ වාපි හිනෙ;
අත්ථං වරන්තං අථවා අනත්ථං, ආචී රහො සඞ්ගහමෙව වත්තෙ [වත්තො (සා. ක.)].
වාචං න වජ්ජා ඵරුසං කදාචි, මතස්ස ජීවස්ස ව තස්ස හොමි.

55. එතෙසං යො අඤ්ඤතරං ලභිත්වා, කන්තා සිරි [කන්තසිරිං (කත්ථවි), කන්තං සිරිං (සා.)] අට්ඨකථායං
දුනියතනියපායන්තරානි මජ්ජති අජ්ජපඤ්ඤො;
තං දිත්තරූපං විසමං වරන්තං, කරිසයානංව [කරිසජාතං ව (සි. සා.)] විචජ්ජයාමි.

56. අත්තනා කුරුතෙ ලක්ඛිං, අලක්ඛිං කුරුතත්තනා;
න හි ලක්ඛිං අලක්ඛිං වා, අඤ්ඤො අඤ්ඤස්ස කාරකොති.

383. කුක්කුටජාතකං (6-1-8) සිරිකාළකණ්ණිජාතකං සත්තමං.

57. සුවික්ෂපත්තජදන , තම්බවුළු විහඬගම;
ඔරොහ දුමසාධය, මුධා හරියා හවාමි තෙ.
58. චතුප්පදී ත්වං කලායාණි, ද්විපදාහං මනොරමෙ;
මිගී පක්ඛි අසඤ්ඤාත්තා, අඤ්ඤං පරියෙස සාමිකං.
59. කොමාරිකා තෙ හෙස්සාමි, මඤ්ජුකා පියභාණිනී;
චින්ද මං අරියෙන වෙදෙන, සාවය මං යදිච්ඡයි.
60. කුණපාදිනි ලොහිතපෙ, වොරි කුක්කුටපොච්ඡිනි;
න ත්වං අරියෙන වෙදෙන, මමං හත්තාරම්ච්ඡයි.
61. එවමිපි චතුරා [චතුරා (සා. ක.)] නාරි, දිස්වාන සධනං [පවරං (සි. සා. පි.)] නරං;
නෙත්ති සණ්භාහි වාවාහි, බිලාරි විය කුක්කුටං.
62. යො ව උප්පතිතං අත්ථං, න බිප්පමනුච්ඡේකති;
අමිත්තවසමන්වෙනි, පච්ඡා ව අනුතප්පති.
63. යො ව උප්පතිතං අත්ථං, බිප්පමෙව නිබ්බොධති;
මුච්චිවතෙ සත්තුසම්බාධා, කුක්කුටොව බිලාරියාති.

384. ධම්මධජජාතකං (6-1-9) කුක්කුටජාතකං අට්ඨමං.

64. ධම්මං චරථ ඤාතයො, ධම්මං චරථ හද්දං වො [හද්ද වො (ක.)];
ධම්මචාරී සුඛං සෙති, අස්මිං ලොකෙ පරමිහි ව.
65. හද්දකො චනයං පක්ඛි, දිජො පරමධම්මිකො;
එකපාදෙන තිට්ඨන්තො, ධම්මමෙවොනුසාසති.
66. නාස්ස සීලං විජානාථ, අනඤ්ඤාය පසංසථ;
භුත්වා අණ්ඩඤ්ච පොතඤ්ච [ජාපෙ ව (සි. පි.)], ධම්මො ධම්මොති භාසති.
67. අඤ්ඤං භණති වාවාය, අඤ්ඤං කායෙන කුබ්බති;
වාවාය නො ව කායෙන, න තං ධම්මං අධිට්ඨිතො.
68. වාවාය සබ්බලො මනොවිදුග්ගො, ඡන්තො කුපසයොව කණ්භසප්පො;
ධම්මධජො ගාමනිගමාසුසාධු [ගාමනිගමාසු සාධුසම්මතො (සි.), ගාමනිගමාසු (පි.)], දුප්ඡානො පුරිසෙන
බාලිසෙන.
69. ඉමං තුණ්ඩෙහි පක්ඛෙනි, පාදා විමං විහෙයථ [විපොථථ (පි.)];
ඡවඤ්ඤිමං විනාසෙථ, නායං සංවාසනාරහොති.

385. නන්දියම්ගරාජජාතකං (6-1-10) ධම්මධජජාතකං නවමං.

70. සවෙ බ්‍රාහ්මණ ගච්ඡෙසි, සාකෙතෙ [සාකෙතං (සි. සා. පි.)] අප්පුනං [අඤ්ඤාතං (සි. සා. පි.)] වනං;
චජ්ජාසි නන්දියං නාම, පුත්තං අස්මාකමොරසං;
මාතා පිතා ව තෙ වුද්ධා, තෙ තං ඉච්ඡන්ති පස්සිතුං.
71. භුත්තා මයා නිවාපානි, රාජිනො පානභොජනං;
තං රාජපිණ්ඩං අවභොත්තුං [අවභොත්තං (ක.)], නාහං බ්‍රාහ්මණ මුස්සහෙ.
72. ඔදහිස්සාමහං පස්සං, බුරප්පානිස්ස [බුරප්පානිස්ස (සි.), බුරපානිස්ස (පි.), බුරප්පපානිස්ස (?)] රාජිනො;
තදාහං සුඛිතො මුත්තො, අපි පස්සෙය්‍ය මාතරං.
73. මිගරාජා පුරෙ ආසිං, කොසලස්ස නිකෙතතෙ [නිකෙතවෙ (සි. සා. පි.)];
නන්දියො නාම නාමෙන, අහිරුපො චතුප්පදො.
74. තං මං වධිතුමාගච්ඡි, දායස්මිං අප්පුනෙ වනෙ;
ධනුං ආරජ්ජං [ආරජ්ජං (නියා), අදෙජ්ඣං (සි. පි.)] අද්වෙධාභාවං එකිභාවන්ති අත්ථො] කත්වාන, උසුං
සන්නය්හ [සන්ධාය (සි. පි.)] කොසලො.
75. තස්සාහං ඔදහිං පස්සං, බුරප්පානිස්ස රාජිනො;
තදාහං සුඛිතො මුත්තො, මාතරං දට්ඨුමාගතොති.

නන්දියම්ගරාජජාතකං දසමං.

තස්සුද්දානං -

අථ කුජ්ඣරටෙසහ කෙතුවරො, සදරිමුඛ තෙරු ලතා ව පුන;
අපනන්ද සිරි ව සුවිත්තවරො, අථ ධම්මික නන්දිමිගෙන දසාති.

386. බරපුත්තජාතකං (6-2-1)

2. බරපුත්තවග්ගො

76. සච්චං කිරෙවමාහංසු, වස්තං [හස්තං (සි. පි.), කලකං (සා.ස.), ගරං (ක.)] බාලොති පණ්ඩිතා;
පස්ස බාලො රහොකම්මං, ආච්ඤාබ්බං න බුජ්ඣති.
77. ත්වං බොපි [ත්වං නු බො (සි. සා.ස.), ත්වඤ්ච බො (පි.)] සම්ම බාලොසි, බරපුත්ත විජානති;
රජ්ජයා හි [රජ්ජයාසි (පි.)] පරික්ඛිත්තො, වඩ්ඤාට්ඨො ඔභිතොමුඛො.
78. අපරම්පි සම්ම තෙ බාලාං [අයම්පි සම්ම තෙ බාලො (ක.)], යො මුත්තො න පලායසි;
සො ව බාලතරො සම්ම, යං ත්වං වහසි සෙනකං.
79. යං නු සම්ම අහං බාලො, අජරාජ විජානති;
අථ කෙන සෙනකො බාලො, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො.
80. උත්තමත්ථං ලභිත්වාන, හරියාය යො පදස්සති [හරියා යො පදස්සති (පි.), හරියා න හවිස්සති (ක.)];
තෙන ජනිස්සත්තානං, සා වෙවස්ස න හෙස්සති.
81. න වෙ පියම්මෙති [න පියම්මෙති (ක.), න පියමෙදන්ති (කත්ථවි)] ජනින්ද තාදිසො, අත්තං නිරංකත්වා පියානි
සෙවති [සෙවයෙ (?)];
අත්තාව සෙයොසා පරමා ව සෙයොසා, ලබ්භා පියා ඔචිත්තංපන පච්ඡාති.

387. සුවිජාතකං (6-2-2)

බරපුත්තජාතකං පයමං.

82. අකක්කසං අඵරුසං, බරධොතං සුපාසියං;
සුමුමං තිබ්බණ්ණගඤ්ච, කො සුචිං කෙතුම්චිජති.
83. සුමජ්ජඤ්ච සුපාසඤ්ච, අනුපුබ්බං [අනුපුබ්බ (සි. සා.ස.)] සුවට්ඨිතං;
සනසානිමං පට්ඨං, කො සුචිං කෙතුම්චිජති.
84. ඉතො දානි පතායන්ති, සුචියො බළිසානි ව;
කොයං කම්මාරගාමස්මිං, සුචිං චික්කෙතුම්චිජති.
85. ඉතො සත්ථානි ගච්ඡන්ති, කම්මන්තා විවිධා පුපු;
කොයං කම්මාරගාමස්මිං, සුචිං චික්කෙතුම්චිජති [මරහති (සි. සා.ස. පි.)].
86. සුචිං කම්මාරගාමස්මිං, චික්කෙතබ්බා පජානතා;
ආවරියාව ජානන්ති [ආවරියා සඤ්ජානන්ති (ක.), ආවරියා පජානන්ති (සා.ස.), ආවරියාව සඤ්ජානන්ති (පි.)],
කම්මං සුකතදුක්කටං [දුක්කතං (සි. පි.)].
87. ඉමං වෙ [ඉමඤ්ච (සි. සා.ස. පි.)] තෙ පිතා හද්දෙ, සුචිං ජඤ්ඤා මයා කතං;
තයා ව මං නිමන්තෙයා, යඤ්චත්ථඤ්ඤා සරෙ ධනන්ති.

388. තුණ්ඩිලජාතකං (6-2-3)

සුවිජාතකං දුතියං.

88. නවජන්තකෙ [නවජන්දකෙ (සි. පි.), නවච්ඡද්දකෙ (සා.ස.)] දානි [දොණි (ක.), දානං, දානෙ (කත්ථවි)]
දියාති, පුණ්ණායං දොණි සුවාමිනී ඨිතා;
බහුකෙ ජනෙ පාසපාණිකෙ, නො ව බො මෙ පටිභානි භුඤ්ජිතුං.
89. තසසි හමසි ලෙණම්චිජසි, අත්තාණොසි කුභිං ගම්මස්සසි;
අප්පොස්සුක්කො භුඤ්ජ තුණ්ඩිල, මංසත්ථාය හි පොසිතාමිහසෙ [පොසියාමසෙ (සි. සා.ස. පි.)].
90. ඔගහ රහදං අකද්දමං, සබ්බං සෙදමලං පවාහය;
ගණ්භානි නවං විලෙපනං, යස්ස ගන්ධො න කදාවි ඡිජ්ජති.
91. කතමො රහදො අකද්දමො, කිංසු සෙදමලන්ති වුච්චති;
කතමඤ්ච නවං විලෙපනං, යස්ස ගන්ධො න කදාවි ඡිජ්ජති.

92. ධම්මො රහදො අකද්දමො, පාපං සෙදමලන්ති වුවිච්ඡි;
සීලඤ්ච නවං විලෙපනං, තස්ස ගන්ධො න කදාවි ඡීජ්ජති.

93. නන්දන්ති සරිරසාතිනො, න ච නන්දන්ති සරිරධාරිනො;
පුණ්ණාය ච පුණ්ණමාසියා, රමමානාව ජහන්ති ජීවිතන්ති.

389. සුවණ්ණකක්කටජාතකං (6-2-4) තුණ්ඩිලජාතකං තතියං.

94. සිඬිගිම්ගො ආයතවක්ඛුනෙන්තො, අට්ඨිත්තවො වාරිසයො අලොමො;
තෙනාභිභූතො කපණං රුදාමී, හරෙ සබා කිස්ස නු මං ජහාසි.

95. සො පස්සසන්තො මහතා එණෙන, භුජඬිගමො කක්කටමජ්ඣපත්තො;
සබා සබාරං පරිතායමානො, භුජඬිගමං කක්කටකො ගහෙසි.

96. න වායසං නො පන කණ්භසප්පං, සාසත්ථිකො කක්කටකො අදෙයා;
පුච්ඡාමී තං ආයතවක්ඛුනෙන්ත, අප් කිස්ස හෙතුමිහ උභො ගභීතා.

97. අයං පුරිසො මම අත්ථකාමො, යො මං ගහෙන්වාන දකාය නෙති;
තස්මිං මතෙ දුක්ඛමනප්පකං මෙ, අහඤ්ච එසො ච උභො න හොම.

98. මමඤ්ච දිස්වාන පවද්ධකායං, සබ්බො ජනො භිංසිතුමෙව මිච්ඡෙ;
සාදුඤ්ච ථුලඤ්ච මුදුඤ්ච මංසං, කාකාපි මං දිස්වාන [දිස්ව (සි. පි.)] විහෙය්‍යෙය්‍යං.

99. සචෙතස්ස හෙතුමිහ උභො ගභීතා, උට්ඨාතු පොසො විසමාවමාමි [විසමාවමාමි (සි. පි. ක.)];
මමඤ්ච කාකඤ්ච පමුඤ්ච ඛිප්පං, පුරෙ විසං ගාල්හමුපෙති මච්චං.

100. සප්පං පමොක්ඛාමී න තාව කාකං, පට්ඨන්ධකො [පට්ඨන්ධකො (සි. පි.)] හොහිති [හොහි හි (සා.)] තාව
කාකො;
පුරිසඤ්ච දිස්වාන සුඛං අරොගං, කාකං පමොක්ඛාමී යථෙව සප්පං.

101. කාකො තදා දෙවදත්තො අහොසි, මාරො පන කණ්භසප්පො අහොසි;
ආනන්දභද්දො කක්කටකො අහොසි, අහං තදා බ්‍රාහ්මණො හොමී සත්ථාති [තත්ථාති (සි. පි.)].

390. මය්හකජාතකං (6-2-5) සුවණ්ණකක්කටජාතකං චතුත්ථං.

102. සකුණො මය්හකො නාම, ගිරිසානුදරීවරො;
පක්කං පිප්ඵලිමාරුය්හ, මය්හං මය්හන්ති කන්දති.

103. තස්සෙවං විලපන්තස්ස, දිජ්ජඬිසා සමාගතා;
භුත්වාන පිප්ඵලිං යන්ති, විලපත්තෙව සො දිජො.

104. එවමෙව ඉධෙකච්චො, සඬිසරිත්වා ඛහුං ධනං;
නෙවත්තනො න ඤාතීනං, යථොධිං පටිපජ්ජති.

105. න සො අච්ඡාදනං භත්තං, න මාලං න විලෙපනං;
අනුභොති [නානුභොති (සා. ක.)] සකිං කිඤ්චි, න සඬිගණ්භාති ඤාතකෙ.

106. තස්සෙවං විලපන්තස්ස, මය්හං මය්හන්ති රක්ඛතො;
රාජානො අප් වා වොරා, දායදා යෙ ච [යෙ ච (සා. ක.)] අප්පියා;
ධනමාදාය ගච්ඡන්ති, විලපත්තෙව සො නරො.

107. ධිරො [ධිරො ච (සි.)] හොගෙ අධිගම්ම, සඬිගණ්භාති ච ඤාතකෙ;
තෙන සො කිත්තිං පප්පොති, පෙච්ච සග්ගෙ පමොදතීති [සග්ගෙ ච මොදතීති (සි. පි.)].

391. විජ්ජාධරජාතකං (6-2-6) මය්හකජාතකං පඤ්චමං.

108. දුබ්බණ්ණරූපං තුවමරියවණ්ණි, පුරක්ඛන්වා [පුරක්ඛන්වා (සා. ක.)] පඤ්ජලිකො නමස්සසි;
සෙය්‍යො නු තෙ සො උදවා [උදාහු (සා. ක.)] සරික්ඛො, නාමං පරස්සත්තනො වාපි බුහි.

109. න නාමගොත්තං ගණ්භන්ති රාජ, සම්මග්ගතානුජ්ජුගතාන [සම්මග්ගතානුජ්ජුගතාන (සා. ක.)],
සමුග්ගතානුජ්ජුගතාන [ක.)] දෙවා;
අහඤ්ච තෙ නාමධෙයාං වදාමී, සක්කොභමස්මී තිදසානමීන්දො.

110. යො දිස්වා භික්ඛුං වරණුපපන්නං, පුරක්ඛන්වා පඤ්ජලිකො නමස්සති;
පුච්ඡාමී තං දෙවරාජෙනමත්ථං, ඉතො වුතො කිං ලහතෙ සුඛං සො.

111. යො දිස්වා හික්බුං වරණුපපන්නං, පුරක්ඛන්වා පඤ්ජලිකො නමස්සති;
දිට්ඨෙව ධම්මෙ ලහතෙ පසංසං, සග්ගඤ්ච සො යාති සරිරහෙදා.
112. ලක්ඛි වත මෙ උදපාදි අජ්ජ, යං වාසවං භූතපතිද්දසාම;
හික්බුඤ්ච දිස්වාන තුවඤ්ච සක්ක, කාභාමි පුඤ්ඤානි අනප්පකානි.
113. අද්ධා භවෙ සෙවිතඛිබ්බා සපඤ්ඤා, බහුස්සුතා යෙ බහුයානචින්තිනො;
හික්බුඤ්ච දිස්වාන මමඤ්ච රාජ, කරොහි පුඤ්ඤානි අනප්පකානි.
114. අක්කොධනො නිව්චපසන්නචින්තො, සබ්බාතිට්ඨාචයොගො භවිත්වා;
නිභව්ච මානං අභිවාදයිස්සං, සුත්වාන දෙවින්ද සුභාසිතානිති.

392. සිඬ්ඝපුප්ප්පානකං (6-2-7) විජ්ජාධර [ධජ්චිහෙය්ක (සි. පි.), පබ්බජිතචිහෙය්ක (සා.)] ජාතකං ඡට්ඨං.

115. යමෙතං [යමෙකං (පි.)] වාරිජං පුප්ඵං, අදින්නං උපසිඬ්ඝසි;
එකඬ්ගමෙතං ථෙය්සානං, ගන්ධථෙන්නොසි මාරිස.
116. න භරාමි න භඤ්ජාමි, ආරා සිඬ්ඝාමි වාරිජං;
අථ කෙන නු චණ්ණෙන, ගන්ධථෙන්නොති වුච්චති.
117. යොයං භිසානි බණති, පුණ්ඩරිකානි භඤ්ජති;
එවං ආකිණ්ණකම්මන්තො, කස්මා එසො න වුච්චති.
118. ආකිණ්ණලද්දො පුරිසො, ධාතිවෙලංව මක්ඛිනො;
තස්මිං මෙ චචනං නත්ථි, තඤ්චාරභාමි චත්තවෙ.
119. අනඬ්ගණස්ස පොසස්ස, නිව්චං සුචිගවෙසිනො;
වාලග්ගමත්තං පාපස්ස, අබ්භාමත්තංව ඛායති.
120. අද්ධා මං යක්ඛ ජානාසි, අථො මං අනුකම්පසි;
පුනපි යක්ඛ වජ්ජාසි, යදා පස්සසි එදිසං.
121. නෙව තං උපජීවාමි, නපි තෙ භතකාමිහසෙ [භතකම්හසෙ (සි. පි.), භතිකම්හසෙ (සා.)];
ත්වමෙව හික්බු ජානෙය්ස, යෙන ගච්ඡෙය්ස සුග්ගතින්ති.

393. විසාසාදජාතකං (6-2-8) සිඬ්ඝපුප්ප්ප් [භිසපුප්ඵ (සි. පි.), උපසිඬ්ඝපුප්ඵ (සා.)] ජාතකං සත්තමං.

122. සුසුඛං වත ජීවන්ති, යෙ ජනා විසාසාදිනො;
දිට්ඨෙව ධම්මෙ පාසංසා, සම්පරායෙ ව සුග්ගති.
123. සුකස්ස [සුචස්ස (සි. සා. පි.)] භාසමානස්ස, න නිසාමෙථ පණ්ඩිතා;
ඉදං සුණාථ සොදරියා, අම්භෙවායං පසංසති.
124. නාභං තුම්භෙ පසංසාමි, කුණපාදා සුණාථ මෙ;
උච්ඡිට්ඨහොජිනො [හොජනා (ක.)] තුම්භෙ, න තුම්භෙ විසාසාදිනො.
125. සත්තවස්සා පබ්බජිතා, මෙජ්ඣාරඤ්ඤෙ [මජ්ඣාරඤ්ඤෙ (ක.)] සිබණ්ඩිනො;
විසාසෙනෙව යාපෙන්නා, මයං වෙ භොතො ගාරය්හා;
කෙ නු භොතො පසංසියා.
126. තුම්භෙ සිභානං ඛාග්ගානං, වාළානඤ්චාවසිට්ඨකං;
උච්ඡිට්ඨෙනෙව යාපෙන්නා, මඤ්ඤිව්භො විසාසාදිනො.
127. යෙ බ්‍රාහ්මණස්ස සමණස්ස, අඤ්ඤස්ස වා [අඤ්ඤස්ස ව (සි. සා.), අඤ්ඤස්සෙව (පි.)] වනිබ්බිනො
[වණ්ඩිනො (සි. සා.)];
දත්වාච [දත්වාන (පි. ක.)] සෙසං භුඤ්ජන්ති, තෙ ජනා විසාසාදිනොති.

394. වට්ටකජාතකං (6-2-9) විසාසාදජාතකං අට්ඨමං.

128. පණ්ණං භුඤ්ජසෙ භත්තං, සප්පිතෙලඤ්ච මාතුල;
අථ කෙන නු චණ්ණෙන, කිසො ත්වමසි වායස.
129. අමිත්තමජ්ඣෙ වසතො, තෙසු ආමිසමෙසතො;
නිව්චං උබ්බිග්ගහදයස්ස, කුතො කාකස්ස දළ්භියං.

130. නිව්වං උබ්බෙගිනො [උබ්බිගිනො (සා. ක.), උබ්බෙධිනො (සි.)] කාකා, ධඩ්කා පාපෙන කම්මනා; ලද්ධො පිණ්ඩො න පිණෙනි, කිසො තෙනස්මි වට්ඨක.

131. ලුබ්බාති තිණ්ණිජාති, අප්පස්සෙනහාති භුඤ්ජසි;
අථ කෙන නු වණ්ණෙන, ථුලො ත්වමසි වට්ඨක.

132. අප්පිවිජා අප්පචිත්තාය, අදුරගමනෙන ව;
ලද්ධාලද්ධෙන යාපෙන්නො, ථුලො තෙනස්මි වායස.

133. අප්පිවිජස්ස හි පොසස්ස, අප්පචිත්තසුඛස්ස [අප්පචිත්තසුඛස්ස (සි. සා. පි.)] ව;
සුසංගහිතමානස්ස [සුසංගහිතපමාණස්ස (සි. සා. පි.)], චුත්ති සුසම්මදානායාති.

395. පාරාවතජාතකං (6-2-10) වට්ඨකජාතකං නවමං.

134. විරස්සං වත පස්සාමි, සභායං මණ්ඩාරිනං;
සුකතා [සුකතාය (සි. පි.)] මස්සුකුත්තියා, සොහනෙ වත මෙ සබා.

135. පරුල්භකච්ඡන්ධලොමො , අභං කම්මෙසු බ්‍යාවටො;
විරස්සං න්භාපිතං ලද්ධා, ලොමං තං අප්පං භාරයිං [අපභාරයිං (සි. පි.)].

136. යං නු ලොමං අභාරෙසි, දුල්ලභං ලද්ධ කප්පකං;
අථ කිඤ්චරහි තෙ සම්ම, කණ්ඨෙ කිණ්ණිකායාති [ඉදං කණ්ඨෙ කිණ්ණිකායාති (ක.), කණ්ඨෙ කිංතිකිලායාති (සා.)].

137. මනුස්සසුබ්බමාලානං, මණ්ණිකණ්ඨෙසු ලම්බති;
තෙසාහං අනුසික්ඛාමි, මා ත්වං මඤ්ඤි දවා කතං.

138. සචෙපිමං පිභයසි, මස්සුකුත්තිං සුකාරිතං;
කාරයිස්සාමි තෙ සම්ම, මණ්ණිකද්වාපි දදාමි තෙ.

139. ත්වඤ්ඤෙව මණ්ණිනා ඡන්තො, සුකතාය ව මස්සුයා;
ආමන්ත බො තං ගච්ඡාමි, පියං මෙ තව දස්සන්තති.

පාරාවතජාතකං [කාකජාතකං (සි. පි.), මණ්ණිජාතකං (සා.)] දසමං.

බරපුත්තවග්ගො [සෙනකවග්ගො (සි. පි.), බුරපුත්තවග්ගො (සා.), සුවිවග්ගො (ක.)] දුතියො.

තස්සුද්දානං –

අථ පස්ස සසුවි ව තුණ්ඩිලකො, මීග මය්භකපඤ්චමපක්ඛිවරො;
අථ පඤ්ජලි වාරිජ මෙජ්ඣ පුන, අථ වට්ඨ කපොතවරොන දසාති.

අථ වග්ගද්දානං –

අථ වග්ගං පකිත්තිස්සං, ඡනිපාතං වරුත්තමෙ;
අචාරියා ව බරො ව [සෙනක (සි.), සුවි ව (සා. ක.)], ද්වෙ ව චුත්තා සුබ්‍යඤ්ජනාති.

ඡක්කනිපාතං නිට්ඨිතං.

7. සත්තකනිපාතො

1. කුක්කුචග්ගො

396. කුක්කුචානකං (7-1-1)

1. දියඬිසකුක්කු උදයෙන කණ්ණිකා, විදන්ථියො අට්ඨ පරික්ඛිපන්ති නං;
සා සිංසපා [සසිංසපා (සි. පි.), සා සිසපා (සායා.), යා සිංසපා (ක. සි. නියා.)] සාරමයා අපේග්ගකා, කුභිං ධීතා
උප්පරිතො [උපරිතො (සි. සායා. පි.)] න ධංසති.
2. යා තිංසති සාරමයා අනුප්පුකා, පරිකිරිය [පකිරියා (ක.)] ගොපාණසියො සමං ධීතා [සමට්ඨිතා (සි. සායා.)];
තාහි සුසඬගහිතා බලසා පිළිතා [තා සඬගහිතා බලසා ච පිළිතා (සි.), තාහි සුසඬගහිතා බලසා ච පිළිතා
(සායා.), තාහි සඬගහිතා බලසා ච පිළිතා (පි.)], සමං ධීතා උප්පරිතො න ධංසති.
3. එවම්පි මිත්තෙහි දළ්භෙහි පණ්ඩිතො, අභෙජ්ජරුපෙහි සුච්ඡි මන්තිහි;
සුසඬගහිතො සිරියා න ධංසති, ගොපාණසි භාරවභාව කණ්ණිකා.
4. බරත්තවං බෙල්ලං යථාපි සත්ථවා, අනාමසන්තොපි කරොති තිත්තකං;
සමාහරං සාදුං කරොති පත්ථිව, අසාදුං කයිරා තනුබන්ධමුද්ධරං [තනුවට්ටමුද්ධරං (සි. පි.)].
5. එවම්පි ගාමනිගමෙසු පණ්ඩිතො, අසාහසං රාජධනානි සඬසරං;
ධම්මානුවත්ති පටිපජ්ජමානො, ස ථාති කයිරා අවිභෙදයං පරං.
6. ඔදාතමුලං සුච්චාරිසම්භවං, ජාතං යථා පොක්ඛරණිසු අමිබුජං;
පදුමං යථා අග්ගිනිකාසිථාලිමං, න කද්දමො න රජො න වාරි ලිම්පති.
7. එවම්පි වොහාරසුචිං අසාහසං, විසුද්ධකම්මන්තමපෙතපාපකං;
න ලිම්පති කම්මකිලෙස තාදිසො, ජාතං යථා පොක්ඛරණිසු අමිබුජන්ති.

397. මනොජජානකං (7-1-2)

කුක්කුචානකං පඨමං.

8. යථා වාපො නින්තමති, ජියා වාපි නිකුජති;
හඤ්ඤතෙ නුන මනොජො, මීගරාජා සබ්බා මම.
9. හන්ද දානි වනන්තානි, පක්කමාමි යථාසුඛං;
නෙතාදිසා සබ්බා හොන්ති, ලබ්භා මෙ ජීවතො සබ්බා.
10. න පාපජනසංසෙවී, අවිචන්තං සුබ්බමෙධති;
මනොජං පස්ස සෙමානං, ගිරියස්සානුසාසනී [අරියස්සානුසාසනී (සි. සායා. පි.)].
11. න පාපසම්පවඬකෙන, මාතා පුත්තෙන නන්දති;
මනොජං පස්ස සෙමානං, අවිජන්තං [සවිජන්තං (ක.)] සම්භි ලොහිතෙ.
12. එවමාපජ්ජතෙ පොසො, පාපියො ච නිගච්ජති;
යො වෙ භිතානං වචනං, න කරොති අත්ථදස්සිනං.
13. එවඤ්ච සො හොති තතො ච පාපියො, යො උත්තමො අධමජනුපසෙවී;
පස්සුත්තමං අධමජනුපසෙවිතං [සෙවිං (සායා.)], මීගාධිපං සරවරවෙගනිද්ධුතං.
14. නිභියති පුරිසො නිභිතසෙවී, න ච භායෙථ කදාචි තුලාසෙවී;
සෙට්ඨමුපගමං [මුපගමං (සි. පි. අ. නි. 3.26)] උදෙති ඛිජ්ජං, තස්මාත්තනා උත්තරිතරං [තස්මා අත්තනො
උත්තරිං (සි. පි.), තස්මා අත්තනො උත්තරං (සායා.)] භජෙථාති.

398. සුත්තජානකං (7-1-3)

මනොජජානකං දුතියං.

15. රාජා තෙ හත්තං පාහෙසි, සුචිං මංසුපසෙවනං;
මසදෙවස්මිං [මබ්බදෙවස්මිං (සි. පි.), මාසදෙවස්මිං (ක.)] අධිවත්ථෙ, එහි නික්ඛම්ම භුඤ්ජස්සු.
16. එහි මාණව ඔරෙන, භික්ඛමාදාය සුපිතං;
ත්වඤ්ච මාණව භික්ඛා ච [භක්ඛොසි (සායා.), භක්ඛාව (ක.)], උභො භක්ඛා භවිස්සථ.
17. අප්පකෙන තුවං යක්ඛ, ථුල්ලමත්ථං ජහිස්සසි;
භික්ඛං තෙ නාහරිස්සන්ති, ජනා මරණසඤ්ඤිතො.
18. ලද්ධාය යක්ඛා [ලද්ධායං යක්ඛ (සි. සායා. පි.)] තච නිච්චභික්ඛං, සුචිං පණිතං රසසා උපෙතං;
භික්ඛඤ්ච තෙ ආහරියො නරො ඉධ, සුදුල්ලභො හෙහිති භක්ඛිතෙ [බාදිතෙ (සි. සායා. පි.)] මයි.

19. මමෙව [\[මමෙස \(සී. පී.\)\]](#) සුතනො අත්ථො, යථා භාසසි මාණව;
මයා ත්වං සමනුඤ්ඤාතො, සොත්ථිං පස්සාහි මාතරං.
20. ඛග්ගං ඡත්තඤ්ච පාතිඤ්ච, ගච්ඡමාදාය [\[ගච්ඡවාදාය \(සී. සා. පී.\)\]](#) මාණව;
සොත්ථිං පස්සතු තෙ මාතා, ත්වඤ්ච පස්සාහි මාතරං.
21. එවං යක්ඛ සුඛි භොහි, සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි;
ධනඤ්ච මෙ අධිගතං, රඤ්ඤො ව වචනං කතන්ති.

399. මාතුපොසකගිජ්ඣජාතකං (7-1-4) සුතනුජාතකං තතියං.

22. තෙ කථං නු කරිස්සන්ති, වුද්ධා ගිරිදරීසයා;
අහං බද්ධොස්මි පාසෙන, නිලියස්ස වසං ගතො.
23. කිං ගිජ්ඣ පරිදෙවසී, කා නු තෙ පරිදෙවනා;
න මෙ සුතො වා දිට්ඨො වා, භාසන්තො මානුසිං දිජො.
24. භරාමි මාතාපිතරො, වුද්ධෙ ගිරිදරීසයෙ;
තෙ කථං නු කරිස්සන්ති, අහං වසං ගතො තව.
25. යං නු ගිජ්ඣො යොජනසතං, කුණපානි අවෙක්ඛති;
කස්මා ජාලඤ්ච පාසඤ්ච, ආසජ්ජාපි න බුජ්ඣසී.
26. යදා පරාභවො භොති, පොසො ජීවිතසඬ්ඛයෙ;
අථ ජාලඤ්ච පාසඤ්ච, ආසජ්ජාපි න බුජ්ඣති.
27. භරස්සු මාතාපිතරො, වුද්ධෙ ගිරිදරීසයෙ;
මයා ත්වං සමනුඤ්ඤාතො, සොත්ථිං පස්සාහි ඤාතකෙ.
28. එවං ලුද්දක නන්දස්සු, සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි;
භරිස්සං මාතාපිතරො, වුද්ධෙ ගිරිදරීසයෙනි.

400. දබ්භපුජ්ජජාතකං (7-1-5) මාතුපොසකගිජ්ඣජාතකං වතුත්ථං.

29. අනුතීරවාරි භද්දන්තෙ, සභායමනුධාව මං;
මහා මෙ ගහිතො [\[රොහිතො \(ක.\)\]](#) මච්ඡො, සො මං හරති වෙගසා.
30. ගමිතීරවාරි භද්දන්තෙ, දළ්භං ගණ්භාහි ථාමසා;
අහං තං උද්ධරිස්සාමි, සුපණ්ණො උරගාමිව [\[උරගමිව \(සී. සා. පී.\)\]](#).
31. විවාදො නො සමුජ්ජන්තො, දබ්භපුජ්ජ සුණොහි මෙ;
සමෙහි මෙධගං [\[මෙධකං \(පී.\)\]](#) සම්ම, විවාදො වූපසම්මතං.
32. ධම්මට්ඨොහං පුරෙ ආසිං, බහු අඩ්ඨා මෙ තීරිතා [\[බහුඅට්ඨං මෙ තීරිතං \(සී.\), බහුඅට්ඨංව තීරිතං \(සා.\), බහු අත්ථං මෙ තීරිතං \(පී.\)\]](#);
සමෙමි මෙධගං සම්ම, විවාදො වූපසම්මතං.
33. අනුතීරවාරි නඬිගුට්ඨං, සීසං ගමිතීරවාරිනො;
අවිවායං [\[අථායං \(සී. පී.\)\]](#) මජ්ඣමො ඛණ්ඩො, ධම්මට්ඨස්ස භවිස්සති.
34. විරම්පි භක්ඛො අභවිස්ස, සවෙ න විවදෙමසෙ;
අසීසකං අනඬිගුට්ඨං, සිඬිගාලො හරති රොහිතං.
35. යථාපි රාජා නන්දෙය්‍ය, රජ්ජං ලද්ධාන ඛත්තියො;
එවාහමජ්ජ නන්දාමි, දිස්වා පුණ්ණමුඛං පතිං.
36. කථං නු ථලජො සන්තො, උදකෙ මච්ඡං පරාමසී;
පුට්ඨො මෙ සම්ම අක්ඛාහි, කථං අධිගතං තයා.
37. විවාදෙන කිසා භොන්ති, විවාදෙන ධනක්ඛයා;
ජීනා උද්දා විවාදෙන, භුඤ්ජ මායාචි රොහිතං.
38. එවමෙව මනුස්සෙසු, විවාදො යත්ථ ජායති;
ධම්මට්ඨං පටිධාවන්ති, සො හි නෙසං විනායකො;
ධනාපි තත්ථ ජීයන්ති, රාජකොසො පවඬ්ඨති [\[ව වඬ්ඨති \(පී.\)\]](#).

401. පණ්ණාසකථානකං (7-1-6) දබ්බපුප්ඵජානකං පඤ්චමං.

39. පණ්ණාසකං [දසණ්ණකං (සි. සා. පි.)] තිබ්බොධාරං, අසිං සම්පන්නපායිනං;
පරිසායං පුරිසො ගිලති, කිං දුක්කරතරං තතො;
යදඤ්ඤං දුක්කරං යානං, තං මෙ අක්කාහි පුච්ඡිතො.
40. ගිලෙය්‍යා පුරිසො ලොභා, අසිං සම්පන්නපායිනං;
යො ව චජ්ජා දදාමිති, තං දුක්කරතරං තතො;
සබ්බඤ්ඤං සුකරං යානං, එවං ජානාහි මද්දව [මාගධ (සි. සා. පි.)].
41. බ්‍යාකාසි ආයුරො පඤ්භං, අත්ථං [අත්ථං (පි. සි. නියා)] ධම්මස්ස කොච්ඤො;
පුක්කුසං දානි පුච්ඡාමි, කිං දුක්කරතරං තතො;
යදඤ්ඤං දුක්කරං යානං, තං මෙ අක්කාහි පුච්ඡිතො.
42. න වාවමුපජීවන්ති, අඵලං ගිරමුදිරිතං;
යො ව දත්වා අවාකයිරා, තං දුක්කරතරං තතො;
සබ්බඤ්ඤං සුකරං යානං, එවං ජානාහි මද්දව.
43. බ්‍යාකාසි පුක්කුසො පඤ්භං, අත්ථං ධම්මස්ස කොච්ඤො;
සෙනකං දානි පුච්ඡාමි, කිං දුක්කරතරං තතො;
යදඤ්ඤං දුක්කරං යානං, තං මෙ අක්කාහි පුච්ඡිතො.
44. දදෙය්‍යා පුරිසො දානං, අප්පං වා යදි වා බහුං;
යො ව දත්වා නානුතප්පෙ [තපෙ (සි. පි.)], තං දුක්කරතරං තතො;
සබ්බඤ්ඤං සුකරං යානං, එවං ජානාහි මද්දව.
45. බ්‍යාකාසි ආයුරො පඤ්භං, අපො පුක්කුසපොරිසො;
සබ්බෙ පඤ්භෙ අතිභොති, යථා භාසති සෙනකොති.

402. සත්තුහස්තජානකං (7-1-7) පණ්ණාසක [දසණ්ණක (සි. සා. පි.)] ජානකං ඡට්ඨං.

46. විබ්හන්තවිත්තො කුපිතින්ද්‍රියොසි, නෙත්තෙහි තෙ වාරිගණා සවන්ති;
කිං තෙ නට්ඨං කිං පන පත්ථයානො, ඉධාගමා බ්‍රහ්මෙ තදිඨස [බ්‍රාහ්මණ ඉඨස (සි. සා.)] බ්‍රහ්.
47. මියොථ හරියා වජතො මමජ්ජ, අගච්ඡතො මරණමාහ යක්ඛො;
එතෙන දුක්ඛෙන පචෙධිතොස්මි, අක්කාහි මෙ සෙනක එතමත්ථං.
48. බහුනි යානානි විචිත්තයිත්වා, යමෙත්ථ වක්කාමි තදෙව සච්චං;
මඤ්ඤාමි තෙ බ්‍රාහ්මණ සත්තුහස්තං, අජානතො කණ්ණසප්පො පට්ටියො.
49. ආදාය දණ්ඩං පරිසුම්භ හස්තං, පස්සෙළමුගං උරගං දුජීවහං [දිජීවහං (සි. පි.)];
ඡිත්ථජ්ජ කඨිඛං විචිකිච්ඡිතානි, භුජඨගමං පස්ස පමුඤ්ච හස්තං.
50. සංවිග්ගරුපො පරිසාය මජ්ඣෙ, සො බ්‍රාහ්මණො සත්තුහස්තං පමුඤ්චි;
අථ නික්ඛමි උරගො උග්ගතෙපො, ආසිවිසො සප්පො එණං කරිත්වා.
51. සුලද්ධලාභා ජනකස්ස රඤ්ඤො, යො පස්සති සෙනකං සාධුපඤ්ඤං;
විචට්ටඡද්දො [විචත්තච්ඡද්දො (සි.), විචට්ටච්ඡද්දො (සා.), විචට්ටච්ඡද්දො (පි.)] නුසි සබ්බදස්සි, ඤාණං නු
තෙ බ්‍රාහ්මණ හිංසරුපං.
52. ඉමානි මෙ සත්තසතානි අත්ථි, ගණ්ණාහි සබ්බානි දදාමි තුය්හං;
තයා හි මෙ ජීවිතමජ්ජ ලද්ධං, අපොපි හරියාය මකාසි සොත්ථි.
53. න පණ්ඩිතා වෙනතමාදියන්ති, විත්‍රාහි ගාථාහි සුභාසිතාහි;
ඉතොපි තෙ බ්‍රහ්මෙ දදන්තු විත්තං, ආදාය ත්වං ගච්ඡ සකං නිකෙතන්ති.

403. අට්ඨසෙනකජානකං (7-1-8) සත්තුහස්තජානකං [සෙනකජානකං (සා.)] සත්තමං.

54. යෙමෙ අහං න ජානාමි, අට්ඨසෙන වනිබ්බකෙ;
තෙ මං සඨගම්ම යාවන්ති, කස්මා මං ත්වං න යාවසි.
55. යාවකො අප්පියො භොති, යාවං අදදමප්පියො;
තස්මාහං තං න යාවාමි, මා මෙ විදෙස්සනා [විද්දෙස්සනා (සි. පි.)] අහු.
56. යො වෙ යාවනජීවානො, කාලෙ යාවං න යාවති;
පරඤ්ච පුඤ්ඤා [පුඤ්ඤා (සා. ක.)] ධංසෙති, අත්තනාපි න ජීවති.

57. යො ව [යො වෙ (ක.)] යාවනජීවානො, කාලෙ යාවඤ්ඤි යාවති [යාවංපි යාවති (සායා.), යාවානි යාවති (පි.), යාවති යාවනං (සි. නියාය), යාවනං යාවති (ක.)];
පරඤ්ච පුඤ්ඤං ලබ්භෙති, අත්තනාපි ව ජීවති.
58. න වෙ දෙස්සන්ති [න වෙ දුස්සන්ති (සායා.), න වෙ දිස්සන්ති (පි.), න විදෙස්සන්ති (ක. අට්ඨ.)] සප්පඤ්ඤා,
දිස්වා යාවකමාගතෙ;
බ්‍රහ්මචාරි පියො මෙසි, වද ත්වං [වර තං (සි.), වර ත්වං (පි.)] භඤ්ඤමිඡසි [යඤ්ඤමිඡසි (?)].
59. න වෙ යාවන්ති සප්පඤ්ඤා, ධිරො ව වෙදිතුමරහති;
උද්දිස්ස අරියා තිට්ඨන්ති, එසා අරියාන යාවනා.
60. දදාමි තෙ බ්‍රාහ්මණ රොහිණීනං, ගවං සහස්සං සහ පුඬගවෙන;
අරියො හි අරියස්ස කථං න දජ්ජා, සුත්වාන ගාථා තව ධම්මයුත්තාති.

404. කපිජාතකං (7-1-9) අට්ඨසෙනකජාතකං අට්ඨමං.

61. යත්ථ වෙරී නිවසති, න වසෙ තත්ථ පණ්ඩිතො;
එකරත්තං දිරත්තං වා, දුක්ඛං වසති වෙරිසු.
62. දිසො වෙ ලහුවිත්තස්ස, පොසස්සානුවධියතො;
එකස්ස කපිනො හෙතු, යුථස්ස අනායො කතො.
63. බාලොව [ව (සි. සායා. පි.)] පණ්ඩිතමානී, යුථස්ස පරිහාරකො;
සවිත්තස්ස වසං ගන්ත්වා, සයෙථායං [පස්සෙථායං (ක.)] යථා කපි.
64. න සාධු බලවා බාලො, යුථස්ස පරිහාරකො;
අහිතො භවති ඤාතීනං, සකුණානංව වෙනකො [වෙටකො (ක.)].
65. ධිරොව බලවා සාධු, යුථස්ස පරිහාරකො;
හිතො භවති ඤාතීනං, තිදසානංව වාසවො.
66. යො ව සීලඤ්ච පඤ්ඤඤ්ච, සුතඤ්චත්තති පස්සති;
උභින්නමත්ථං වරති, අත්තනො ව පරස්ස ව.
67. තස්මා තුලෙයා මත්තානං, සීලපඤ්ඤාසුතාමිව [සීලං පඤ්ඤං සුතංපිව (සායා.)];
ගණං වා පරිහරෙ ධිරො, එකො වාපි පරිබ්බපෙති.

405. බකජාතකං (7-1-10) කපිජාතකං නවමං.

68. ද්වාසත්තති ගොතම [හො ගොතම (ක.)] පුඤ්ඤකම්මා, වසවත්තිනො ජාතිජරං අතීතා;
අයමන්තිමා වෙදගු බ්‍රහ්මපත්ති [බ්‍රහ්මපපත්ති (සායා. ක.), අස්මාහිජප්පත්ති ජනා [පජා (ක.)] අනෙකා.
69. අප්පඤ්ඤි එතං [අප්පඤ්ච හෙතං (සායා.), අප්පංසි එතං (ක.)] න හි දීසමායු, යං ත්වං බක මඤ්ඤසි දීසමායුං;
සතං සහස්සාති [සහස්සානං (සි. පි. සං. නි. 1.175), සහස්සාන (සායා. කං.)] නිරබ්බදානං, ආයුං පජානාමි
තවාහ බ්‍රහ්මෙ.
70. අනන්තදස්සි භගවාහමස්මි, ජාතිජරං සොකමුපාතිවත්තො;
කිං මෙ පුරාණං වතසීලවත්තං [සීලවත්තං (පි. ක.), ආචික්ඛ මෙ තං යමහං විජඤ්ඤං.
71. යං ත්වං අපායෙසි බහු මනුස්සෙ, පිපාසිතෙ සම්මනි සම්පරෙතෙ;
තං තෙ පුරාණං වතසීලවත්තං, සුත්තප්පබුද්ධොව අනුස්සරාමි.
72. යං එණිකුලස්මි ජනං ගහීතං, අමොවයි ගය්හක නියාමානං;
තං තෙ පුරාණං වතසීලවත්තං, සුත්තප්පබුද්ධොව අනුස්සරාමි.
73. ගඬගාය සොතස්මිං ගහීතනාවං, ලුද්දෙන නාගෙන මනුස්සකප්පා;
අමොවයි ත්වං බලසා පසය්හ, තං තෙ පුරාණං වතසීලවත්තං;
සුත්තප්පබුද්ධොව අනුස්සරාමි.
74. කප්පො ව තෙ බද්ධවරො [පත්ථවරො (සායා.), පට්ඨවරො (ක.)] අහොසි, සම්බුද්ධිමත්තං [සම්බුද්ධිවත්තං
(සායා. පි.), සම්බුද්ධවත්තං (ක.)] වතිනං [වතිනං (සායා.), වතිදං (ක.)] අමඤ්ඤං;
තං තෙ පුරාණං වතසීලවත්තං, සුත්තප්පබුද්ධොව අනුස්සරාමි.
75. අද්ධා පජානාසි මමෙතමායුං, අඤ්ඤමිපි ජානාසි තථා හි බුද්ධො;
තථා හි තායං [තායායං (සං. නි. 1.175)] ජලිතානුභාවො, ඔභාසයං තිට්ඨති බ්‍රහ්මලොකන්ති.

බකජාතකං දසමං.

කුක්කුචග්ගො පඨමො.

තස්සුද්දානං -

වරකණ්ණික වාපවරො සුතනො, අථ ගිජ්ඣ සරොහිතමච්ඡවරො;
පුත පණ්ණක [\[දසණ්ණක \(සි. සා. පි.\)\]](#) සෙනක යාවනකො, අථ වෙරි සමුභ්මබකෙන දසාති.

2. ගන්ධාරජාතකං

406. ගන්ධාරජාතකං (7-2-1)

76. හිත්වා ගාමසහස්සාති, පරිපුණ්ණාති සොළස;
කොට්ඨාගාරාති ඒතාති, සන්තිධිං දාති කුබ්බසි.
77. හිත්වා ගන්ධාරවිසයං, පහුතධනධාරියං [\[ධාතියං \(සි. පි.\), ධඤ්ඤන්ති අත්ථො\]](#);
පසාසනතො [\[පසාසනිතො \(සි. සා. පි.\)\]](#) නික්ඛන්තො, ඉධ දාති පසාසසි.
78. ධම්මං භණ්ණම් වෙදෙන, අධම්මො මෙ න රුච්චති;
ධම්මං මෙ භණ්ණානස්ස, න පාපමුපලිම්පති.
79. යෙන කෙනවි වණ්ණෙන, පරො ලහති රුජ්ජනං;
මහත්ථියම්පි වෙ වාවං, න තං භාසෙය්‍ය පණ්ඩිතො.
80. කාමං රුජ්ජතු වා මා වා, භුසංව විකිරියතු;
ධම්මං මෙ භණ්ණානස්ස, න පාපමුපලිම්පති.
81. නො වෙ අස්ස සකා බුද්ධි, විනයො වා සුසික්ඛිතො;
වනෙ අත්ඨමහිංසොව [\[අත්ඨමහිංසොව \(සි. පි.\)\]](#) වරෙය්‍ය බහුකො ජනො.
82. යස්මා ව පනිධෙකච්චෙ, ආවෙරම්හි [\[ආවාරම්හි \(සි. පි.\)\]](#) සුසික්ඛිතා;
තස්මා විනිතවිනයා, වරන්ති සුසමාහිතාති.

ගන්ධාරජාතකං පඨමං.

407. මහාකපිජාතකං (7-2-2)

83. අත්තානං සඬ්ඝමං කත්වා, යො සොත්ථිං සමතාරයි;
කිං ත්වං තෙසං කිමෙ [\[කිමො \(සි. පි.\), කිං මෙ \(සා. පි.\)\]](#) තුය්හං, හොන්ති එතෙ [\[හෙනෙ \(සා. පි.\), සො තෙ \(ක. පි.\)\]](#) මහාකපි.
84. රාජාහං ඉස්සරො තෙසං, යුථස්ස පරිභාරකො;
තෙසං සොකපරෙතානං, භීතානං තෙ අරින්දම.
85. උල්ලඬ්ඝයිත්වා [\[ස ලඬ්ඝයිත්වා \(පි.\), සුලඬ්ඝයිත්වා \(ක. පි.\)\]](#) අත්තානං, විස්සට්ඨධනුනො සතං;
තතො අපරපාදෙසු, දළ්භං බන්ධං ලතාගුණං.
86. ඡින්තබ්බම්ච වාතෙන, නුණ්ණො [\[නුන්තො \(සි. පි.\)\]](#) රුක්ඛං උපාගමිං;
සොහං අජ්ජහවං තත්ථ, සාධං හත්ථෙහි අග්ගහිං.
87. තං මං වියායනං සන්තං, සාධාය ව ලතාය ව;
සමනුක්කමන්තා පාදෙහි, සොත්ථිං සාධාමිගා ගතා.
88. තං මං න තපතෙ බන්ධො, මතො [\[වධො \(සි. සා. පි.\)\]](#) මෙ න තපෙස්සති;
සුබ්බාහරිතං තෙසං, යෙසං රජ්ජමකාරයිං.
89. එසා තෙ උපමා රාජ, තං සුඤ්ඤාහි අරින්දම [\[අත්ථසන්දස්සනී කතා \(පි.\)\]](#);
රඤ්ඤා රට්ඨස්ස යොග්ගස්ස, බලස්ස නිගමස්ස ව;
සබ්බෙසං සුබ්බෙට්ඨබ්බං, බත්තියෙන පජානතාති.

මහාකපිජාතකං දුතියං.

408. කුම්භකාරජාතකං (7-2-3)

90. අම්බාහමද්දං වනමන්තරස්මිං, නිලොභාසං ඵලිතං [\[ඵලිතං \(පි. පි.\)\]](#) සංවිරුල්භං;
තමද්දසං ඵලහෙතු විහග්ගං, තං දිස්වා හික්ඛාවරියං වරාමි.
91. සෙලං සුමට්ඨං නරවීරනිට්ඨිතං [\[නරවිද්දුනිට්ඨිතං \(ක. පි.\)\]](#), නාරි යුගං ධාරයි අජ්ජසද්දං;
දුතියඤ්ඤා ආගමිම අහොසි සද්දො, තං දිස්වා හික්ඛාවරියං වරාමි.

92. දිජා දිජං කුණපමාහරන්තං, එකං සමානං බහුකා සමෙව්ව;
ආහාරහෙතු පරිපාතයිංසු, තං දිස්වා හික්ඛාවරියං වරාමි.
93. උසහාහමද්දං යුඨස්ස මජ්ඣෙ, වලක්කකුං චණ්ණබලපපන්නං;
තමද්දසං කාමහෙතු විතුන්නං, තං දිස්වා හික්ඛාවරියං වරාමි.
94. කරණ්ඩකො [\[කරණ්ඩුනාම \(සි. පි.\)\]](#) කලිඬිගානං, ගන්ධාරානඤ්ච නග්ගභි;
නිමිරාජා විදෙනානං, පඤ්චාලානඤ්ච දුම්මබො;
- එතෙ රට්ඨානි හිත්වාන, පබ්බජිංසු අකිඤ්චනා.
95. සබ්බෙපිමෙ දෙවසමා සමාගතා, අග්ගී යථා පජ්ජලිතො තපෙවිමෙ;
අහම්පි එකො වරිස්සාමි හග්ගවි, හිත්වාන කාමානි යථොධිකානි.
96. අයමෙව කාලො න හි අඤ්ඤො අත්ථි, අනුසාසිතා මෙ න භවෙය්‍ය පච්ඡා;
අහම්පි එකා වරිස්සාමි හග්ගව, සකුණිව මුත්තා පුරිසස්ස හත්ථා.
97. ආමං පක්කඤ්ච ජානන්ති, අථො ලොණං අලොණකං;
තමහං දිස්වාන පබ්බජිං, වරෙව ත්වං වරාමහන්ති.

409. දළ්භධම්මජාතකං (7-2-4) කුම්භකාරජාතකං තතියං.

98. අහං වෙ දළ්භධම්මස්ස [\[දළ්භධම්මාය \(පි.\)\]](#), වහන්ති නාහිරාධයිං;
ධරන්ති උරසි සල්ලං, යුද්ධෙ වික්කන්තවාරිනි.
99. නුන රාජා න ජානාති [\[න හ නුන රාජා ජානාති \(සි. පි.\)\]](#), මම වික්කමපොරිසං;
සඬිගාමෙ සුකතන්තානි, දුතවිජ්ජහිතානි ව.
100. සා නුනාහං මරිස්සාමි, අබන්ධු අපරායිනි [\[අපරායිණි \(සි.\), අපරායණි \(?\)\]](#);
තදා හි [\[තථා හි \(පි.\)\]](#) කුම්භකාරස්ස, දින්නා ඡකණභාරිකා.
101. යාවතාසිසනී පොසො, තාවදෙව පච්ඡති;
අත්ථාපායෙ ජහන්ති නං, ඔට්ඨිබ්බාධංව බත්තියො.
102. යො පුබ්බෙ කතකල්‍යාණො, කතත්ථො නාවබුජ්ඣති;
අත්ථා තස්ස පලුජ්ජන්ති, යෙ භොන්ති අභිපත්ථිතා.
103. යො පුබ්බෙ කතකල්‍යාණො, කතත්ථො මනුබුජ්ඣති;
අත්ථා තස්ස පවඩ්ඨන්ති, යෙ භොන්ති අභිපත්ථිතා.
104. තං වො වදාමි හද්දන්තෙ [\[හද්දං වො \(සි. සා. පි.\)\]](#), යාවන්තෙත්ථ සමාගතා;
සබ්බෙ කතඤ්ඤුනො භොථ, වීරං සග්ගමිහි ඨස්සථාති.

410. සොමදත්තජාතකං (7-2-5) දළ්භධම්මජාතකං චතුත්ථං.

105. යො මං පුරෙ පච්චුඬ්ඨෙති [\[පච්චුදෙති \(සි. සා. පි.\), පච්චුට්ඨෙති \(ක.\)\]](#), අරඤ්ඤෙ දුරමායතො;
සො න දිස්සති මාතඬිගො, සොමදත්තො කුභිං ගතො.
106. අයං වා සො මතො සෙති, අල්ලසිඬිගංව චච්ඡිතො [\[අල්ලපිඬිකව ඡිජ්ඡිතො \(සි. පි.\), අල්ලපිතංව චිච්ඡිතො \(සා.\)\]](#);
භුමා නිපතීතො සෙති, අමරා වත කුඤ්ජරො.
107. අනගාරියුපෙතස්ස, විජ්ජමුත්තස්ස තෙ සතො;
සමණස්ස න තං සාධු, යං පෙතමනුසොචසි.
108. සංවාසෙන හවෙ සක්ක, මනුස්සස්ස මිගස්ස වා;
හදයෙ ජායතෙ පෙමං, තං න සක්කා අසොචිතුං.
109. මතං මරිස්සං රොදන්ති, යෙ රුදන්ති ලපන්ති ව;
තස්මා ත්වං ඉසි මා රොදි, රොදිතං මොසමාහු සන්තො.
110. කන්දිනෙන හවෙ බුහ්මෙ, මතො පෙතො සමුට්ඨහෙ;
සබ්බෙ සඬිගම්ම රොදාම, අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස ඤාතකෙ.
111. ආදිත්තං වත මං සන්නං, සතසිත්තංව පාවකං;
වාරිතා විය ඔසිඤ්චං, සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.

112. අබ්බතී වත මෙ සල්ලං, යමාසි හදයස්සිතං;
යො මෙ සොකපරෙතස්ස, පුත්තසොකං අපානුදි.

113. සොහං අබ්බුල්හසල්ලොස්මි, චිතසොකො අනාවිලො;
න සොවාමි න රොදාමි, තව සුත්වාන වාසවාති.

411. සුසීමජාතකං (7-2-6) සොමදත්තජාතකං පඤ්චමං.

114. කාළානි කෙසානි පුරෙ අහෙසුං, ජාතානි සීසමිහි යථාපදෙසෙ;
තානප්ප සෙනානි සුසීම [\[සුසීම \(ක.\)\]](#) දිස්වා, ධම්මං වර බ්‍රහ්මවරියස්ස කාලො.

115. මමෙව දෙව පලිතං න තුය්හං, මමෙව සීසං මම උත්තමඛිගං;
“අත්ථං කරිස්ස”න්ති මුසා අභාණං [\[අභාසිං \(ක.\)\]](#), එකාපරාධං ඛම රාජසෙට්ඨ.

116. දහරො තුවං දස්සනියොසි රාජ, පඨමුග්ගතො හොසි [\[හොහි \(සී.\), හොති \(ක.\)\]](#) යථා කළීරො;
රජ්ජඤ්ච කාරෙහි මමඤ්ච පස්ස, මා කාලිකං අනුධාවී ජනිත්ද.

117. පස්සාමි වොහං දහරිං කුමාරිං, සාමට්ඨපස්සං සුතනුං සුමප්ඤ්ඤං;
කාළප්පවාළාව පචෙල්ලමානා, පලොභයන්තිව [\[සා ලොභයන්තිව \(පී.\)\]](#) නරෙස්ස ගච්ඡති.

118. තමෙන පස්සාමිපරෙන නාරිං, ආසිතිකං නාවුතිකං ව ජව්වා;
දණ්ඩං ගහෙත්වාන පචෙට්ඨානං, ගොපානසීහොග්ගසමං වරන්ති.

119. සොහං තමෙවානුවිචිත්තයන්තො, එකො සයාමි [\[පස්සාමි \(ක.\)\]](#) සයනස්ස මජ්ඣෙ;
“අහමිපි එවං” ඉති පෙක්ඛමානො, න ගහෙ රමෙ [\[න ගෙහෙ රමෙ \(සී.\), ගෙහෙ න රමෙ \(සා. ක.\)\]](#)
බ්‍රහ්මවරියස්ස කාලො.

120. රජ්ජුවාලම්බනී වෙසා, යා ගෙහෙ වසතො රති;
එවමිපි ඡෙත්වාන වජන්ති ධීරා, අනපෙක්ඛිතො කාමසුඛං පභායාති.

412. කොට්ඨිමිබලිජාතකං (7-2-7) සුසීමජාතකං ඡට්ඨං.

121. අහං දසසතංඛ්‍යාමං, උරගමාදාය ආගතො;
තඤ්ච මඤ්ච මහාකායං, ධාරයං නප්පචෙට්ඨි [\[න පචෙට්ඨි \(ක.\)\]](#).

122. අරීමං බුද්දකං පක්ඛිං, අප්පමංසතරං මයා;
ධාරයං ඛ්‍යාප්පි [\[ඛ්‍යාධසෙ \(සී.\), ඛ්‍යාධසෙ \(පී.\), ඛ්‍යාධසි \(ක.\)\]](#) භීතා [\[භීතො \(සී. සා. පී.\)\]](#), කමත්ථං
කොට්ඨිමිබලි [\[කොට්ඨිමිබලි \(සී. පී.\)\]](#).

123. මංසහක්ඛො තුවං රාජ, එලහක්ඛො අයං දිජො;
අයං නිග්‍රොධබ්ඡානි, පිලක්ඛුදුම්බරානි ව;
අස්සත්ථානි ව හක්ඛිත්වා, ඛන්ධෙ මෙ ඔහදිස්සති.

124. තෙ රුක්ඛා සංවිරුහන්ති, මම පස්සෙ නිවාතජා;
තෙ මං පරියොනන්ධිස්සන්ති, අරුක්ඛං මං කරිස්සරෙ.

125. සන්ති අඤ්ඤෙපි රුක්ඛා සෙ, මුලිනො ඛන්ධිනො දුමා;
ඉමිනා සකුණජාතෙන, බීජමාහරිතා හතා.

126. අප්ඤ්ඤාභාහිවඛිස්සන්ති [\[අප්ඤ්ඤාභාහිවඛිස්සන්ති \(සී. පී.\)\]](#), බ්‍රහ්මන්තමිපි වනප්පතිං;
තස්මා රාජ පචෙට්ඨාමි, සම්පස්සංනාගතං භයං.

127. සඬ්ඛෙය්‍යා සඬ්ඛිතබ්බානි, රක්ඛෙය්‍යානාගතං භයං;
අනාගතභයා ධීරො, උභො ලොකෙ අචෙක්ඛන්ති.

413. ධුමකාරිජාතකං (7-2-8) කොට්ඨිමිබලිජාතකං සත්තමං.

128. රාජා අපුච්ඡි විධුරං, ධම්මකාමො යුධිට්ඨිලො;
අපි බ්‍රාහ්මණ ජානාසී, කො එකො බහු සොවති.

129. බ්‍රාහ්මණො අජයුථෙත, පහුතෙධො [\[බහුතෙජො \(පී. ක.\), බහුතෙත්ථො \(සා. ක.\)\]](#) වනෙ වසං;
ධුමං අකාසි වාසෙට්ඨො, රත්තින්දිවමන්දිතො.

130. තස්ස තං ධුමගන්ධෙන, සරහා මකසඬ්ඛිතා [\[මකසද්දිතා \(සී. සා. ක.\), මකසට්ඨිතා \(පී. ක.\)\]](#);
වස්සාවාසං උපාගච්ඡං, ධුමකාරිස්ස සන්තිකෙ.

131. සරහෙසු මනං කත්වා, අජා සො නාවබුජ්ඣං;
ආගච්ඡන්ති වජන්ති වා [ආගච්ඡන්ති වජන්ති වා (සා. පී.), ආගච්ඡන්ති වජන්ති වා (ක.)], තස්ස කා විනයං
[විනයස්සං (සී.)] අජා.
132. සරහා සරදෙ කාලෙ, පභිනමකසෙ වනෙ;
පාවිසුං ගිරිදුග්ගානි, නදීනං පහවානි ව.
133. සරහෙ ව ගතෙ දිස්වා, අජා ව විභවං ගතා [අජෙ ව විභවං ගතෙ (ක.)];
කිසො ව විවණ්ණො වාසි, පණ්ඩුරොගී ව බ්‍රාහ්මණො.
134. එවං යො සං නිරංකත්වා, ආගන්තුං කරුතෙ පියං;
සො එකො බහු සොවති, ධුමකාරීව බ්‍රාහ්මණොති.
414. ජාගරජාතකං (7-2-9) ධුමකාරිජාතකං අට්ඨමං.
135. කොධ ජාගරනං සුත්තො, කොධ සුත්තෙසු ජාගරො;
කො මමෙතං විජානාමි, කො තං පටිභණාමි මෙ.
136. අභං ජාගරනං සුත්තො, අභං සුත්තෙසු ජාගරො;
අභමෙතං විජානාමි, අභං පටිභණාමි තෙ.
137. කථං ජාගරනං සුත්තො, කථං සුත්තෙසු ජාගරො;
කථං එතං විජානාමි, කථං පටිභණාමි මෙ.
138. යෙ ධම්මං නප්පජානන්ති, සංයමොති දමොති ව;
තෙසු සුප්පමානෙසු, අභං ජග්ගාමි දෙවතෙ.
139. යෙසං රාගො ව දොසො ව, අවිජ්ජා ව විරාජිතා;
තෙසු ජාගරමානෙසු, අභං සුත්තොස්මි දෙවතෙ.
140. එවං ජාගරනං සුත්තො, එවං සුත්තෙසු ජාගරො;
එවමෙතං විජානාමි, එවං පටිභණාමි තෙ.
141. සාධු ජාගරනං සුත්තො, සාධු සුත්තෙසු ජාගරො;
සාධුමෙතං විජානාමි, සාධු පටිභණාමි මෙති.
415. කුම්මාසපිණ්ඩිජාතකං (7-2-10) ජාගරජාතකං නවමං.
142. න කිරන්ථි අනොමදස්සිසු, පාරිවරියා බුද්ධෙසු අප්පිකා [අප්පකා (ක.)];
සුක්ඛාය අලොභිකාය ව, පස්සඵලං කුම්මාසපිණ්ඩියා.
143. හත්ථිගවස්සා විමෙ බහු [හත්ථිගවස්සා ව මෙ බහු (සී.), හත්ථි ගවස්සා විමෙ බහු (සා.), හත්ථි ගවස්සා ව
මෙ බහු (පී.)], ධනධක්ඛං පථවී ව කෙවලා;
නාරියො විමා අච්ඡරුපමා, පස්සඵලං කුම්මාසපිණ්ඩියා.
144. අභික්ඛණං රාජකුඤ්ජර, ගාථා භාසසි කොසලාධිප;
පුච්ඡාමි තං රට්ඨවඩ්ඪන, බාළ්භං පිතිමනො පභාසසි.
145. ඉමස්මිඤ්ඤෙව නගරෙ, කුලෙ අඤ්ඤතරෙ අහුං;
පරකම්මකරො ආසිං, භතකො සීලසංවුතො.
146. කම්මාය නික්ඛමන්තොහං, වතුරො සමණෙද්දසං;
ආචාරසීලසම්පන්නො, සිතිභුතෙ අනාසවෙ.
147. තෙසු චිත්තං පසාදෙන්වා, නිසිදෙන්වා [නිසාදෙන්වා (?)] පණ්ණසන්ථතෙ;
අදං බුද්ධාන කුම්මාසං, පසන්නො සෙහි පාණිහි.
148. තස්ස කම්මස්ස කුසලස්ස, ඉදං මෙ ඵදිසං ඵලං;
අනුභොමි ඉදං රජ්ජං, ඒතං ධරණිමුත්තමං.
149. දදං භුඤ්ජ මා ව පමාදො [දද භුඤ්ජ ව මා ව පමාදො (සී. පී.)], වක්කං චත්තය කොසලාධිප;
මා රාජ අධම්මිකො අහු, ධම්මං පාලය කොසලාධිප.
150. සොහං තදෙව පුනප්පුනං, වටුමං ආවරිස්සාමි සොහනෙ;
අරියාවරිතං සුකොසලෙ, අරහන්තො මෙ මනාපාව පස්සිතුං.

151. දෙවි විය අවිජරුපමා, මජ්ඣේ නාරිගණස්ස සොහසි;
කිං කම්මමකාසි හද්දකං, කෙනාසි චණ්ණචතී සුකොසලෙ.
152. අම්බට්ඨකුලස්ස ඛත්තිය, දාසාහං පරපෙසියා අහුං;
සඤ්ඤා ව [සඤ්ඤා (සි. පි.)] ධම්මජීවතී, සිලවතී ච අපාපදස්සනා.
153. උද්ධට්ඨතං අහං තදා, වරමානස්ස අදාසි භික්ඛුනො;
චිත්තා සුමනා සයං අහං, තස්ස කම්මස්ස ඵලං මමෙදිසන්ති.

416. පරන්තපජාතකං (7-2-11) කුමමාසපිණ්ඩිජාතකං දසමං.

154. ආගමිස්සති මෙ පාපං, ආගමිස්සති මෙ භයං;
තදා හි චලිතා සාධා, මනුස්සෙන මීගෙන වා.
155. භීරුයා නුන මෙ කාමො, අවිදුරෙ වසන්තියා;
කරිස්සති කිසං පණ්ඩුං, සාව සාධා පරන්තපං.
156. සොවයිස්සති මං කන්තා, ගාමෙ වසමන්තිදිතා;
කරිස්සති කිසං පණ්ඩුං, සාව සාධා පරන්තපං.
157. තයා මං අසිතාපඬ්ඨි [හසිතාපඬ්ඨි (සි. සා. පි.)], සිතානි [මිහිතානි (සි. සා. පි.)] භණ්ණානි ව;
කිසං පණ්ඩුං කරිස්සන්ති, සාව සාධා පරන්තපං.
158. අගමා නුන සො සද්දො, අසංසි නුන සො තව;
අක්ඛාතං නුන තං තෙන, යො තං සාධමකම්පයි.
159. ඉදං බො තං සමාගම්ම, මම බාලස්ස චිත්තිතං;
තදා හි චලිතා සාධා, මනුස්සෙන මීගෙන වා.
160. තට්ඨව ත්ථං අවෙදෙසි, අවඤ්චි [අවජ්ඣි (ක.)] පිතරං මම;
භන්ත්වා සාධාහි ජාදෙන්තො, ආගමිස්සති මෙ [තෙ (සා. ක.)] භයන්ති.

පරන්තපජාතකං එකාදසමං.

ගන්ධාරවග්ගො දුතියො.

තස්සුද්දානං —

වරගාම මහාකපි භග්ගව ච, දළ්භධම්ම සකුඤ්ජර කෙසවරො;
උරගො විධුරො පුත ජාගරතං, අථ කොසලාධිප පරන්තප වාති.

අථ වග්ගද්දානං —

අථ සත්තනිපාතමිහි, වග්ගං මෙ භණ්ණො සුභ;
කුක්කු ච පුත ගන්ධාරො, ද්වෙව ගුත්තා මහෙසිනාති.

සත්තකනිපාතං නිට්ඨිතං.

8. අට්ඨකතිපාතො

417. කච්චානිජාතකං (1)

1. ඔදාතවත්ථා සුචි අල්ලකෙසා, කච්චානි කිං කුම්භිමධිස්සයිත්වා [කුම්භිමපස්සයිත්වා (පි.)]; පිටියා තිලා ධොවසි තණ්ඩුලානි, තිලොදනො හෙහිති කිස්ස හෙතු.
2. න ඛො අයං බ්‍රාහ්මණ භොජනත්ථා [භොජනත්ථං (සායා.)], තිලොදනො හෙහිති සාධුපක්කො; ධම්මො මනො තස්ස පහුත්තමජ්ජ [පහුත්තමජ්ජ (සායා.), පහුත්තමජ්ජ (සි.), බහුත්තමජ්ජා (පි.)], අහං කරිස්සාමි සුසානමජ්ඣෙ.
3. අනුච්චිව කච්චානි කරොහි කිච්චං, ධම්මො මනො කො නු තවෙව [තවෙන (සි. සායා. පි.)] සංසි; සහස්සනෙත්තො අතුලානුභාවො, න මියානී ධම්මවරො කදාවි.
4. දල්භජ්ජමාණං මම එත්ථ භුග්ගෙ, ධම්මො මනො නත්ථි මමෙත්ථ කඬ්ඛා; යෙ යෙව දානි පාපා භවන්ති, තෙ තෙව දානි සුඛිතා භවන්ති.
5. සුඤ්ඤා හි මජ්ඣං වඤ්ඤා අහොසි, සා මං වධිත්ථාන විජායි පුත්තං; සා දානි සබ්බස්ස කුලස්ස ඉස්සරා, අහං පනම්හි [වසාමි (සායා.)] අපච්ඡිදා එකිකා.
6. ජීවාමි වොහං න මනොහමස්මි [නාහං මනොස්මි (සි. පි.)], තවෙව අත්ථාය ඉධාගතොස්මි; යා තං වධිත්ථාන විජායි පුත්තං, සභාව පුත්තෙන කරොමි භස්මං.
7. එවඤ්ච [එවඤ්ච (සි. පි.)] තෙ රුච්චති දෙවරාජ, මමෙව අත්ථාය ඉධාගතොසි; අහඤ්ච පුත්තො සුඤ්ඤා ච නත්තා, සම්මොදමානා සරමාවසෙම.
8. එවඤ්ච තෙ රුච්චති කානියානි, හතාපි සත්තා න ජහාසි ධම්මං; තුච්ඤ්ච [ත්චඤ්ච (පි. ක.)] පුත්තො සුඤ්ඤා ච නත්තා, සම්මොදමානා සරමාවසෙම.
9. සා කානියානී සුඤ්ඤාය සද්ධිං, සම්මොදමානා සරමාවසිත්ථ; පුත්තො ච නත්තා ච උපට්ඨනිංසු, දෙවනම්න්දෙන අධිග්ගහිතානි.

418. අට්ඨසද්දජාතකං (2)

කච්චානිජාතකං පඨමං.

10. ඉදං පුරෙ නින්තමාහු, බහුමච්ඡං මහොදකං; ආවාසො බකරාජස්ස, පෙත්තිකං භවනං මම; තාපජ්ජ හෙකෙන [හිඬිගෙන (ක.)] යාපෙම, ඔකං න වජ්ජාමසෙ [ඔකන්තං න ජහාමසෙ (ක.)].
11. කො දුතියං අසීලිස්ස, බන්ධරස්සක්ඛි හෙව්ජති [හෙජ්ජති (සි. සායා. පි.), හින්දති (ක.)]; කො මෙ පුත්තෙ කුලාවකං, මඤ්ච සොත්ථිං කරිස්සති.
12. සබ්බා පරික්ඛයා ඵෙග්ගු, යාව තස්සා ගතී අහු; බිණ්ණකක්ඛො මහාරාජ, සාරෙ න රමතී සුඤ්ඤා.
13. සා නුනාහං ඉතො ගන්ත්වා, රඤ්ඤො මුත්තා නිවෙසනා; අත්තානං රමයිස්සාමි, දුමසාබනිකෙතිනී.
14. සො නුනාහං ඉතො ගන්ත්වා, රඤ්ඤො මුත්තො නිවෙසනා; අග්ගොදකානි පිස්සාමි, යුඨස්ස පුරතො වජං.
15. තං මං කාමෙහි සම්මත්තං, රත්තං කාමෙසු මුච්ඡිතං; ආනයි හරතො [වනතො (ක.)] ලුද්දො, බාහිකො භද්දමත්ථු තෙ.
16. අන්ධකාරනිම්සායං, තුඬිගෙ උපරිපබ්බතෙ; සා මං සණ්භෙන මුදුනා, මා පාදං බලි [බණ් (සි. සායා. පි.)] යස්මනි.
17. අසංසයං ජාතිබයන්තදස්සි, න ගබ්භසෙයාං පුනරාවජීස්සං; අයමන්තිමා පච්ඡිමා ගබ්භසෙයා [අයං හි මෙ අන්තිමා ගබ්භසෙයා (සි. පි.)], බිණ්ණො මෙ සංසාරො පුනබ්භවායාති.

419. සුලසාජාතකං (3)

අට්ඨසද්දජාතකං දුතියං.

18. ඉදං සුවණ්ණකායුරං, මුත්තා වෙළරියා බහු; සබ්බං හරස්සු භද්දන්තෙ, මඤ්ච දාසිති සාවය.
19. ඔරොපයස්සු කලායාණි, මා බාළ්භං [බහුං (සි. සායා. පි.)] පරිදෙවසි; න වාහං අභිජානාමි, අහන්ත්වා ධනමාහනං.

20. යනො සරාමි අත්තානං, යනො පත්තාස්මි විඤ්ඤානං;
න වාහං අභිජානාමි, අඤ්ඤං පියතරං තයා.
21. එහි තං උපගුහිස්සං [\[උපගුහිස්සං \(ක.\)\]](#), කරිස්සඤ්ච පදක්ඛිණං;
න හි දානි පුන අත්ථි, මම තුස්සඤ්ච සඨගමො.
22. න හි සබ්බෙසු යානෙසු, පුරිසො හොති පණ්ඩිතො;
ඉත්ථිපි පණ්ඩිතා හොති, තත්ථ තත්ථ විචක්ඛණා.
23. න හි සබ්බෙසු යානෙසු, පුරිසො හොති පණ්ඩිතො;
ඉත්ථිපි පණ්ඩිතා හොති, ලහුං අත්ථං විචින්නිකා [\[ලහුමත්ථවිචින්නිකා \(සි. පි.\)\]](#).
24. ලහුඤ්ච වත ඛිප්පඤ්ච, නිකට්ඨෙ සමචෙතයි;
මිගං පුණ්ණායතෙනෙව [\[පුණ්ණායතෙනෙව \(සා.ය.\)\]](#), සුලසා සත්තුකං වධි.
25. යොධ උප්පතිතං අත්ථං, න ඛිප්පමනුඤ්ඤාති;
සො හඤ්ඤති මන්දමති, වොරොව ගිරිගබ්බරෙ.
26. යො ව උප්පතිතං අත්ථං, ඛිප්පමෙව නිබ්බාධති;
මුච්චතෙ සත්තුසම්බාධා, සුලසා සත්තුකාමිවාති.

420. සුමඨගලජාතකං (4) සුලසාජාතකං තතියං.

27. භුසමිහි [\[භුසමිපි \(ක.\), භුසං හි \(සි. නියා\)\]](#) කුද්ධොති අවෙක්ඛියාන, න තාව දණ්ඩං පණයෙය්‍ය ඉස්සරො;
අවියානසො අප්පතිරුපමත්තනො, පරස්ස දුක්ඛානි භුසං උදිරයෙ.
28. යනො ව ජානෙය්‍ය පසාදමත්තනො, අත්ථං නියුඤ්ඤෙය්‍ය පරස්ස දුක්ඛං;
තදායමත්ථොති සයං අවෙක්ඛිය, අප්පස්ස දණ්ඩං සදිසං නිවෙසයෙ.
29. න වාපි ඤාපෙති පරං න අත්තනං, අමුච්ඡිතො යො නයතෙ නයානයං;
යො දණ්ඩධාරො භවතිධ ඉස්සරො, ස වණ්ණගුත්තො සිරියා න ධංසති.
30. යෙ ඛත්තියා සෙ අනිසම්මකාරිනො, පණෙන්නි දණ්ඩං සහසා පමුච්ඡිතා;
අවණ්ණසංයුතා [\[යුත්තාව \(ක.\)\]](#) ජහන්ති ජීවිතං, ඉතො විමුත්තාපි ව යන්ති දුග්ගතිං.
31. ධම්මෙ ව යෙ අරියප්පවෙදිතෙ රතා, අනුත්තරා තෙ වචසා මනසා කම්මුතා ව;
තෙ සන්නිසොරච්චසමාධිසණ්ඩිතා, වජන්ති ලොකං දුග්ගං තථාවිධා.
32. රාජාභමස්මි නරපමදානම්ස්සරො, සවෙපි කුප්ඤාමි යපෙමි අත්තනං;
නිසෙධයන්නො ජනතං තථාවිධං, පණෙමි දණ්ඩං අනුකම්ප යොනිසො.
33. සිරි ව ලක්ඛි ව තවෙව ඛත්තිය, ජනාධිප මා විජති කුදාවනං;
අක්කොධනො නිච්චපසන්නචිත්තො, අනිසො තුවං වස්සසතානි පාලය.
34. ගුණෙහි එතෙහි උපෙන ඛත්තිය, ධීතමරියවත්ති [\[වත්ති \(සි.\), වුත්ති \(ක.\)\]](#) සුවචො අකොධනො;
සුඛි අනුප්පිළ පසාසමෙදිතිං [\[අනුප්පිළං සහසමෙදිතිං \(ක.\)\]](#), ඉතො විමුත්තොපි ව යාහි සුග්ගතිං.
35. එවං සුනිතෙන [\[සුචිනිතෙන \(පි.\)\]](#) සුභාසිතෙන, ධම්මෙන ඤායෙන උපායසො නයං;
නිබ්බාපයෙ සඬ්ඛිතිතං මහාජනං, මහාව මෙසො සලිලෙන මෙදිනින්ති [\[මෙදිනින්ති \(සා. ක.\)\]](#).

421. ගඨගමාලජාතකං (5) සුමඨගලජාතකං වතුත්ථං.

36. අඬගාරජාතා පථවි, කුක්කුළානුගතා මහී;
අථ ගායසි වත්තානි [\[වත්ථානි \(ක.\)\]](#), න තං තපති ආතපො.
37. උද්ධං තපති ආදිච්චො, අධො තපති වාලුකා;
අථ ගායසි වත්තානි [\[වත්ථානි \(ක.\)\]](#), න තං තපති ආතපො.
38. න මං තපති ආතපො, ආතපා [\[ආතප්පා \(සි. සා. පි.\)\]](#) තපයන්ති මං;
අත්ථා හි විචිධා රාජ, තෙ තපන්ති න ආතපො.
39. අද්දසං කාම තෙ මූලං, සඬිකප්පා කාම ජායසි;
න තං සඬිකප්පයිස්සාමි, එවං කාම න ගෙහිසි.
40. අප්පාපි කාමා න අලං, බහුහිපි න තප්පති;
අභහා බාලලපතා, පරිවජ්ජෙථ [\[පට්ඨිජ්ඣෙථ \(පි. සි. අට්ඨ.\)\]](#) ජග්ගතො.

41. අප්පස්ස කම්මස්ස ඵලං මමෙදං, උදයො අප්ඤ්ඤාගමා මහත්තපත්තං;
සුලද්ධලාභො වත මාණවස්ස, යො පබ්බජී කාමරාගං පතාය.
42. තපසා පජ්ඣන්ති පාපකම්මං, තපසා න්භාපිතකුම්භකාරභාවං;
තපසා අභිභුයා ගඬගමාල, නාමෙනාලපසප්ප භුමිමදත්තං.
43. සන්දිට්ඨිකමෙව “අම්ම” පස්සට්ඨ, ධන්තීසොරව්වස්ස අයං [යො (සා. පි. ක.)] විපාකො;
යො [සො (සා. ක.)] සබ්බජනස්ස වන්දිතොහු, තං වන්දාම සරාජිකා සමච්චා.
44. මා කිඤ්චි අවචුත්ථ ගඬගමාලං, මුනිනං මොනපපෙසු සික්ඛමානං;
එසො හි අතරි අණ්ණං, යං තරිත්වා වරන්ති විතසොකාති.

422. වෙනියජාතකං (6) ගඬගමාලජාතකං පඤ්චමං.

45. ධම්මො හවෙ හතො හන්ති, නාහතො හන්ති කිඤ්චනං [කඤ්චනං (පි.)];
තස්මා හි ධම්මං න හනෙ, මා ත්වං [තං (සා. පි.)] ධම්මො හතො හති.
46. අලිකං භාසමානස්ස, අපක්කමන්ති දෙවතා;
පුතිකඤ්ච මුඛං වානි, සකට්ඨානා ව ධංසති;
යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං, අඤ්ඤා නං වියාකරෙ.
47. සවෙ හි සච්චං භණ්ඩං, හොති රාජ යථා පුරෙ;
මුසා වෙ භාසසෙ රාජ, භූමියං තිට්ඨ වෙනිය.
48. අකාලෙ වස්සති තස්ස, කාලෙ තස්ස න වස්සති;
යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං, අඤ්ඤා නං වියාකරෙ.
49. සවෙ හි සච්චං භණ්ඩං, හොති රාජ යථා පුරෙ;
මුසා වෙ භාසසෙ රාජ, භූමිං පට්ඨ වෙනිය.
50. ජීවිහා තස්ස ද්විධා හොති, උරගස්සෙව දිසම්පති;
යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං, අඤ්ඤා නං වියාකරෙ.
51. සවෙ හි සච්චං භණ්ඩං, හොති රාජ යථා පුරෙ;
මුසා වෙ භාසසෙ රාජ, භියො පට්ඨ වෙනිය.
52. ජීවිහා තස්ස න භවති, මච්ඡස්සෙව දිසම්පති;
යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං, අඤ්ඤා නං වියාකරෙ.
53. සවෙ හි සච්චං භණ්ඩං, හොති රාජ යථා පුරෙ;
මුසා වෙ භාසසෙ රාජ, භියො පට්ඨ වෙනිය.
54. ථියොව තස්ස ජායන්ති [ථියො තස්ස පජායන්ති (ක.)], න පුමා ජායරෙ කුලෙ;
යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං, අඤ්ඤා නං වියාකරෙ.
55. සවෙ හි සච්චං භණ්ඩං, හොති රාජ යථා පුරෙ;
මුසා වෙ භාසසෙ රාජ, භියො පට්ඨ වෙනිය.
56. පුත්තා තස්ස න භවන්ති, පක්කමන්ති දිසොදිසං;
යො ජානං පුච්ඡිතො පඤ්ඤං, අඤ්ඤා නං වියාකරෙ.
57. සවෙ හි සච්චං භණ්ඩං, හොති රාජ යථා පුරෙ;
මුසා වෙ භාසසෙ රාජ, භියො පට්ඨ වෙනිය.
58. ස රාජා ඉසිනා සත්තො, අන්තලික්ඛවරො පුරෙ;
පාවෙක්ඛි පට්ඨං වෙච්චො, භීතත්තො පත්ථ පරියායං [අත්තපරියායං (සි. සා.), පත්තපරියායං (ක. සි. නියා)].
59. තස්මා හි ඡන්දාගමනං, නප්පසංසන්ති පණ්ඩිතා;
අද්ඨට්ඨිත්තො භාසෙයා, ගිරං සච්චුපසංභිතන්ති.

423. ඉන්ද්‍රියජාතකං (7) වෙනියජාතකං ඡට්ඨං.

60. යො ඉන්ද්‍රියානං කාමෙන, වසං නාරද ගච්ඡති;
සො පරිච්චජ්ජහො ලොකෙ, ජීවන්තොව විසුස්සති [ජීවන්තොපිවිසුස්සති (සා.), ජීවන්තො වාපි සුස්සති (ක.)].

61. සුඛස්සානන්තරං දුක්ඛං, දුක්ඛස්සානන්තරං සුඛං;
සොසි [\[සොපි \(සා. පි. ක.\)\]](#) පත්තො සුඛා [\[සුඛ \(සා. පි.\), සුඛං \(ක.\)\]](#) දුක්ඛං, පාටිකඨික වරං සුඛං.
62. කිච්ඡකාලෙ කිච්ඡසහො, යො කිච්ඡං නාතිවත්තති;
ස කිච්ඡන්තං සුඛං ධිරො, යොගං සමධිගච්ඡති.
63. න හෙව කාමාන කාමා, නානත්ථා නාත්ථකාරණා;
න කතඤ්ච නිරඬිකත්වා, ධම්මා චචිතුමරහසි.
64. දුක්ඛං ගහපති [\[ගහපතං \(සි. සා. පි.\), ගහවතං \(?\)\]](#) සාධු, සංවිහජ්ජඤ්ච භොජනං;
අභාසො අත්ථලාහෙසු, අත්ථබ්‍යාපත්ති අබ්‍යාපො.
65. එත්තාවතෙතං පණ්ඩිච්චං, අපි සො [\[අසිතො \(සි. සා. පි.\)\]](#) දව්ලො [\[දෙවලො \(සි. පි.\)\]](#) බ්‍රවි;
න සිතො කිඤ්චි පාපියො, යො ඉන්ද්‍රියානං වසං වජෙ.
66. අමිත්තානංව හත්ථත්ථං, සිව් පජ්ජොති මාමිව;
කම්මං විජ්ජඤ්ච දුක්ඛෙය්‍යං, විවාහං සීලමද්දවං;
එතෙ ව යසෙ භාපෙත්වා, නිබ්බත්තො සෙහි කම්මෙහි.
67. සොහං සහස්සජීනොව අබන්ධු අපරායණො;
අරියධම්මා අපක්කන්තො, යථා පෙතො තට්ඨෙහං.
68. සුඛකාමෙ දුක්ඛාපෙත්වා, ආපන්නොස්මි පදං ඉමං;
සො සුඛං නාධගච්ඡාමි, ධීතො [\[විතො \(පි. සි. අට්ඨ.\)\]](#) භාණුමතාමිවාති.

424. ආදිත්තජාතකං (8) ඉන්ද්‍රියජාතකං සත්තමං.

69. ආදිත්තස්මිං අගාරස්මිං, යං නිහරති භාජනං;
තං තස්ස හොති අත්ථාය, නො ව යං තත්ථ ඩය්හති.
70. එවාමාදීපිතො ලොකො, ජරාය මරණෙන ව;
නිහරෙට්ඨෙව දානෙන, දින්නං හොති සුනිහතං [\[සුනිහතං \(සි. සා. පි.\), සුනිබ්‍හතං \(ක.\)\]](#).
71. යො ධම්මලද්ධස්ස දදාති දානං, උට්ඨානවිරියාධිගතස්ස ජන්තු;
අතික්කම්ම සො චෙතරණං [\[චෙත්තරණං \(ක.\)\]](#) යමස්ස, දිබ්බානි යානානි උපෙති මච්චො.
72. දානඤ්ච යුද්ධඤ්ච සමානමාහු, අප්පාපි සන්තා බහුකෙ ජිනන්ති;
අප්පමිපි වෙ සද්දහානො දදාති, තෙනෙව සො හොති සුඛි පරත්ථං.
73. විවෙය්‍යා දානං සුගතජ්ජසත්ථං, යෙ දුක්ඛිණෙය්‍යා ඉධ ජීවලොකෙ;
එතෙසු දින්නානි මහප්ඵලානි, ඛිජානි චුත්තානි යථා සුඛෙත්තෙ.
74. යො පාණභුතානි අහෙය්‍යං වරං, පරුපවාදා න කරොති පාපං;
හිරුං පසංසන්ති න තත්ථ සුරං, හයා හි සන්නො න කරොන්ති පාපං.
75. හීනෙන බ්‍රහ්මවරියෙන, ඛත්තියෙ උපපජ්ජති;
මජ්ඣිමෙන ව දෙවත්තං, උත්තමෙන විසුජ්ඣති.
76. අද්ධා හි දානං බහුධා පසත්ථං, දානා ව බො ධම්මපදංව සෙය්‍යො;
පුබ්බෙව හි පුබ්බතරෙව සන්නො [\[පුබ්බෙ ව හි පුබ්බතරෙ ව සන්නො \(සං. නි. 1.33\)\]](#),
නිබ්බානමෙවජ්ඣගමුං සපඤ්ඤාති.

425. අට්ඨානජාතකං (9) ආදිත්තජාතකං අට්ඨමං.

77. ගඬිගා කුමුදිනී සන්තා, සඬ්ඛවණ්ණා ව කොකිලා;
ජම්බු තාලඵලං දජ්ජා, අථ නුන තදා සියා.
78. යදා කච්ඡපලොමානං, පාවාරො නිවිධො සියා;
හෙමන්තිකං පාචුරණං [\[පාපුරණං \(සි. සා. පි.\)\]](#), අථ නුන තදා සියා.
79. යදා මකසපාදානං [\[දායානං \(සි. පි.\)\]](#), අට්ඨාලො සුකතො සියා;
දළ්භො ව අවිකම්පි ව [\[අප්පකම්පි ව \(සි. පි.\)\]](#), අථ නුන තදා සියා.
80. යදා සසවිසාණානං, නිස්සෙණි සුකතා සියා;
සග්ගස්සාරොහණත්ථාය, අථ නුන තදා සියා.

81. යදා නිස්සෙණිමාරුශ්භ, වන්දං බාදෙය්‍ය මුසිකා;
රාහුඤ්ච පරිපාතෙය්‍යං [පරිබාහෙය්‍යං (සා.)], අථ නුන තදා සියා.
82. යදා සුරාසං පිත්වා, මක්ඛිකා ගණවාරිණි;
අභිගාරෙ වාසං කප්පෙය්‍යං, අථ නුන තදා සියා.
83. යදා බිම්බොට්ඨසම්පන්නො, ගද්දො සුමුබො සියා;
කුසලො නච්චගීතස්ස, අථ නුන තදා සියා.
84. යදා කාකා උලුකා ච, මන්තයෙය්‍යං රහොගතා;
අඤ්ඤමඤ්ඤං පිහයෙය්‍යං, අථ නුන තදා සියා.
85. යදා මුළාල [පුලස (සි. පි.), පුලාස (සා.)] පත්තානං, ඡත්තං ථීරතරං සියා;
වස්සස්ස පටිසාතාය, අථ නුන තදා සියා.
86. යදා කුලකො [කුලුඬකො (සි. පි.), කුලුකො (සා.)] සකුණො, පබ්බතං ගන්ධමාදනං;
තුණ්ඨෙනාදාය ගච්ඡෙය්‍ය, අථ නුන තදා සියා.
87. යදා සාමුද්දිකං නාවං, ස-යන්තං ස-වටාකරං [සපටාකාරං (ක.)];
චෙටො ආදාය ගච්ඡෙය්‍ය, අථ නුන තදා සියාති.

426. දීපිජාතකං (10) අට්ඨානජාතකං නවමං.

88. බමනීයං යාපනීයං, කච්චි මාතුල තෙ සුබං;
සුබං තෙ අම්මා අචච, සුබකාමාව [සුබකාමා හි (සි. සා. පි.)] තෙ මයං.
89. නඬගුට්ඨං මෙ අවක්කම්ම [අපක්කම්ම (ක.)], හෙය්යිත්වාන [පොඨයිත්වාන (ක.)] එළිකෙ [එළකි (සා.),
එළිකි (පි.)];
සාජ්ජ මාතුලවාදෙන, මුඤ්චිතබ්බා නු මඤ්ඤසි.
90. පුරත්ථාමුබො නිසින්තොසි, අහං තෙ මුබ්බාගතා;
පච්ඡතො තුය්හං නඬගුට්ඨං, කථං බ්වාහං අවක්කම්මි [අපක්කම්මි (ක.)].
91. යාවතා චතුරො දීපා, සසමුද්දා සපබ්බතා;
තාවතා මය්හං නඬගුට්ඨං, කථං බො ත්වං චිවජ්ජයි.
92. පුබ්බෙව මෙතමක්ඛිංසු [මෙතං අක්ඛිංසු (සි. පි.)], මාතා පිතා ච භාතරො;
දීඝං දුට්ඨස්ස නඬගුට්ඨං, සාමිහි වෙහායසාගතා.
93. තඤ්ච දිස්වාන ආයන්තිං, අන්තලික්ඛස්මි එළිකෙ;
මිගසඬිසො පලායිත්ථ, භක්ඛො මෙ නාසිතො තයා.
94. ඉච්චෙවං චිලපන්නියා, එළකියා රුහග්ගසො;
ගලකං අන්වාචමද්දි, නත්ථී දුට්ඨෙ සුභාසිතං.
95. නෙව දුට්ඨෙ නයො අත්ථී, න ධම්මො න සුභාසිතං;
නික්කමං දුට්ඨෙ යුඤ්ජෙථ, සො ච සබ්බිං න රඤ්ජනීති.

දීපිජාතකං දසමං.

අට්ඨකනිපාතං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං —

පරිසුද්ධා මනාවිලා වත්ථධරා, බකරාජස්ස කායුරං දණ්ඩවරො;
අථ අභිගාර චෙතිය දෙවිලිතා, අථ ආදිත්ත ගඬිගා දසෙළකිනාති.

9. නවකනිපාතො

427. ගිජ්ඣානකං (1)

1. පරිසඬිකුපලො නාම, ගිජ්ඣාපන්ලො සනන්තනො;
තත්තාසි මාතෘපිතරො, ගිජ්ඣො පොසෙසි ජිණ්ණකෙ;
තෙසං අජගරමෙදං, අව්වහාසි ඛනුත්තසො [පහුත්තනො (ක. සී.), පහුතසො (සා. පී.), ඛනුධසො (ක.)].
2. පිතා ව පුත්තං අවච, ජානං උච්චං පපාතිනං;
සුපත්තං ථාමසම්පන්නං [පක්ඛසම්පන්නං (සී. සා. පී.)], තෙජස්සිං දුරගාමිනං.
3. පරිජ්ලවන්තං පථවිං, යදා තාත විජානහි;
සාගරෙන පරික්ඛිත්තං, චක්කංව පරිමණ්ඩලං;
තතො තාත නිවත්තස්සු, මාස්සු එත්තො පරං ගමි.
4. උද්දත්තොසි [උද්ධං පත්තොසි (ක. සී.)] වෙගෙන, බලී පක්ඛි දිජුත්තමො;
ඔලොකයන්තො චක්කඬිගො, පබ්බතානි වනානි ව.
5. අද්දස්ස පථවිං ගිජ්ඣො, යථාසාසි [යථාස්සාසි (සා. අට්ඨ. පාඨන්තරං)] පිතුස්සුතං;
සාගරෙන පරික්ඛිත්තං, චක්කංව පරිමණ්ඩලං.
6. තඤ්ච සො සමතික්කම්ම, පරමෙචචවචත්තථ [පරමෙච පචත්තථ (සී. සා. පී.)];
තඤ්ච වාතසිඛා තික්ඛා, අව්වහාසි බලිං දිජං.
7. නාසක්ඛාතිගතො පොසො, පුනදෙව නිවත්තිතුං;
දිජො ඛාසනමාපාදි, වෙරම්භානං [වෙරම්භානං (සී. පී.)] වසං ගතො.
8. තස්ස පුත්තා ව දාරා ව, යෙ වඤ්ඤෙ අනුජීවිනො;
සබ්බෙ ඛාසනමාපාදො, අනොවාදකරෙ දිජෙ.
9. එවම්පි ඉධ වුඩ්ඨානං, යො වාක්ඛානං නාවබුජ්ඣති;
අතිසිමචරො දිත්තො, ගිජ්ඣොවාතිතසාසනො;
ස වෙ ඛාසනං පජ්ජොති, අකත්වා වුඩ්ඨසාසනන්ති.

428. කොසම්බියජානකං (2)

ගිජ්ඣානකං පඨමං.

10. පුටුසද්දො සමජනො, න බාලො කොචි මඤ්ඤථ;
සඬිසස්මිං භිජ්ජමානස්මිං, නාඤ්ඤං භියො අමඤ්ඤරුං.
11. පරිමුට්ඨා පණ්ඩිතාභාසා, වාචාගොචරභාණිනො;
යාවිච්ඡන්ති මුඛායාමං, යෙන නිතා න තං විදු.
12. අක්කොච්ඡි මං අවධි මං, අජිනි මං අභාසි මෙ;
යෙ ව තං උපනස්හන්ති, වෙරං තෙසං න සම්මති.
13. අක්කොච්ඡි මං අවධි මං, අජිනි මං අභාසි මෙ;
යෙ ව තං නුපනස්හන්ති, වෙරං තෙසුපසම්මති.
14. න හි වෙරෙන වෙරානි, සම්මන්තිධ කුදාවනං;
අවෙරෙන ව සම්මන්ති, එස ධම්මො සනන්තනො.
15. පරෙ ව න විජානන්ති, මයමෙත්ථ යමාමසෙ;
යෙ ව තත්ථ විජානන්ති, තතො සම්මන්ති මෙධගා.
16. අට්ඨවිජින්නා පාණහරා, ගවස්ස [ගවාස්ස (සී. සා. පී.)] ධනහාරිනො;
රට්ඨං විලුම්පමානානං, තෙසම්පි හොති සඬිගති;

කස්මා තුම්භාක නො සියා.
17. සවෙ ලහෙථ නිපකං සභායං, සද්ධිංවරං සාධුච්ඡාරිධිරං;
අභිභුයා සබ්බානි පරිස්සයානි, චරෙයා තෙනත්තමනො සතීමා.
18. නො වෙ ලහෙථ නිපකං සභායං, සද්ධිංවරං සාධුච්ඡාරිධිරං;
රාජාව රට්ඨං විජිතං පභාය, එකො වරෙ මාතඬිගරඤ්ඤෙව නාගො.
19. එකස්ස වරිතං සෙයොයා, නත්ථි බාලෙ සභායතා;
එකො වරෙ න පාපානි කයිරා, අජ්ජොස්සුක්කො මාතඬිගරඤ්ඤෙව නාගොති.

429. මහාසූවජාතකං (3) කොසම්බියජාතකං දුතියං.

20. දුමො යදා හොති ඵලපපත්තො, භුඤ්ජන්ති නං විහඬගමා **[විහගා (සි. පී.)]** සම්පන්නා;
බිණන්ති ඤත්වාන දුමං ඵලවිවයෙ **[ඤත්වා දුමප්ඵලවිවයෙන (ක.)]**, දිසොදිසං යන්ති තතො විහඬගමා.
21. වර වාරිකං ලොහිතතුණ්ඩ මාමරි, කිං ත්වං සුව සුක්ඛදුමම්භි කුමායසි;
තදිඬිස මං බුභි වසන්තසන්නිභ, කස්මා සුව සුක්ඛදුමං න රිඤ්චසි.
22. යෙ වෙ සබ්බං සබ්බාරො භවන්ති, පාණවිවයෙ **[පාණං වපෙ (ක.)]**, පාණවිවයෙ මරණකාලෙ ව සුඛදුක්ඛෙසු ව
න ජහන්ති සම්බන්ධො දුක්ඛසුඛෙසු භංස;
බිණං අබිණන්ති න තං ජහන්ති, සන්තො සතං ධම්මමනුස්සරන්තා.
23. සොභං සතං අඤ්ඤතරොස්මි භංස, ඤාතී ව මෙ හොති සබ්බා ව රුක්ඛො;
තං නුස්සභෙ ජීවිකත්ථො පභාතුං, බිණන්ති ඤත්වාන න භෙස ධම්මො **[න සොස (ක.), න ඵස (සාය.)]**.
24. සාධු සක්ඛි කතං හොති, මෙත්ති සංසති සන්ථවො **[මිත්තං සඬගති සන්ධවො (ක.)]**;
සචෙතං ධම්මං රොවෙසි, පාසංසොසි විජානතං.
25. සො තෙ සුව වරං දම්මී, පත්තයාන විහඬගම;
වරං වරස්සු වක්කඬග, යං කිඤ්චි මනසිච්ඡසි.
26. වරඤ්ච මෙ භංස භවං දදෙය්‍ය, අයඤ්ච රුක්ඛො පුනරායුං ලභෙථ;
සො සාබ්බා ඵලිමා සංවිරුළ්භො, මධුත්ථිකො තිට්ඨතු සොභමානො.
27. තං පස්ස සම්ම ඵලිමං උළාරං, සභාව තෙ හොතු උදුම්බරෙන;
සො සාබ්බා ඵලිමා සංවිරුළ්භො, මධුත්ථිකො තිට්ඨතු සොභමානො.
28. ඵවං සක්ක සුඛී හොති, සභ සබ්බෙහි ඤාතිහි;
යථාභමජ්ජ සුඛිතො, දිස්වාන සඵලං දුමං.
29. සුවස්ස ව වරං දත්වා, කත්වාන සඵලං දුමං;
පක්කාමි සභ භරියාය, දෙවානං නන්දනං වනන්ති.

430. චූළසූවජාතකං (4) මහාසූවජාතකං තතියං.

30. සන්ති රුක්ඛා භරිපත්තා **[භරිපත්තා (සි. සාය. පී.)]**, දුමා නෙකඵලා බහු;
කස්මා නු සුක්ඛෙ **[සුක්ඛ (ක.)]** කොළාපෙ, සුවස්ස නිරතො මනො.
31. ඵලස්ස උපභුඤ්ජීම්භා, නෙකවස්සගණෙ බහු;
අඵලම්පි විදිත්වාන, සාව මෙත්ති යථා පුරෙ.
32. සුඛඤ්ච රුක්ඛං කොළාපං, ඔපත්තමඵලං දුමං;
ඔභාය සකුණා යන්ති, කිං දොසං පස්සසෙ දිජ.
33. යෙ ඵලත්ථා සම්භජන්ති, අඵලොති ජහන්ති නං;
අත්තත්ථපඤ්ඤා දුම්මෙධා, තෙ හොන්ති පක්ඛපාතිනො.
34. සාධු සක්ඛි කතං හොති, මෙත්ති සංසති සන්ථවො;
සචෙතං ධම්මං රොවෙසි, පාසංසොසි විජානතං.
35. සො තෙ සුව වරං දම්මී, පත්තයාන විහඬගම;
වරං වරස්සු වක්කඬග, යං කිඤ්චි මනසිච්ඡසි.
36. අපි නාම නං පස්සෙය්‍යාං **[අපි නාම නං පුන පස්සෙ (සි. සාය.)]**, සපත්තං සඵලං දුමං;
දලිද්දොව නිධි ලද්ධා, නන්දෙය්‍යාහං පුනප්පුනං.
37. තතො අමතමාදාය, අභිසිඤ්චි මහිරුහං;
තස්ස සාබ්බා විරුහිංසු **[විරුළ්භස්ස (ක.)]**, සිතව්ජායා මනොරමා.
38. ඵවං සක්ක සුඛී හොති, සභ සබ්බෙහි ඤාතිහි;
යථාභමජ්ජ සුඛිතො, දිස්වාන සඵලං දුමං.
39. සුවස්ස ව වරං දත්වා, කත්වාන සඵලං දුමං;
පක්කාමි සභ භරියාය, දෙවානං නන්දනං වනන්ති.

431. භරිතවජාතකං (5) චූළසූවජාතකං චතුත්ථං.

40. සුතං මෙනං මහාබ්‍රහ්මේ, කාමෙ භුඤ්ජති භාරිතො;
කච්චෙනං චචනං තුවිෂං, කච්චි සුද්ධො ඉරියාසි.
41. එවමෙනං මහාරාජ, යථා තෙ චචනං සුතං;
කුම්මග්ගං පට්ඨන්තොස්මි, මොහනෙයොසු මුච්ඡිතො.
42. අද්‍ර [අද්‍ර (සි. පි.)] පඤ්ඤා කිමත්ථියා, නිපුණා සාධුවිත්තිනි [විත්තිනි (සි. පි.)];
යාය උප්පතිතං රාගං, කිං මනො න විනොදයෙ.
43. චත්තාරොමෙ මහාරාජ, ලොකෙ අතිබලා භුසා;
රාගො දොසො මදො මොහො, යත්ථ පඤ්ඤා න ගාධති.
44. අරහා සීලසම්පන්නො, සුද්ධො චරති භාරිතො;
මෙධාවි පණ්ඩිතො චෙව, ඉති නො සම්මතො භවං.
45. මෙධාවිනම්පි හිංසන්ති, ඉසිං ධම්මගුණෙ රතං;
චිත්තකා පාපකා රාජ, සුභා රාගුපසංහිතා.
46. උප්පන්නායං සරීරජො, රාගො චණ්ණවිදුසනො තව;
තං පජහ හද්දමත්ථු තෙ, බහුන්නාසි මෙධාවිසම්මතො.
47. තෙ අන්ධකාරකෙ [කරුණ (සි. සා. පි.)] කාමෙ, බහුදුක්ඛෙ මහාවිසෙ;
තෙසං මූලං ගවෙසිස්සං, ඡෙවිෂං රාගං සබන්ධනං.
48. ඉදං චත්ථාන භාරිතො, ඉසි සච්චපරක්කමො;
කාමරාගං විරාජෙත්ථා, බ්‍රහ්මලොකුපගො අහුති.
432. පදකුසලමාණවජාතකං (6) හරිතවජාතකං [හරිතජාතකං (සි. පි.)] පඤ්චමං.
49. බහුස්සුතං විත්තකම් [විත්තකථං (සා. ක.)], ගඬිගා චහති පාටලිං [පාටලං (සි. පි.)];
වුස්භමානක හද්දන්තෙ, එකං මෙ දෙහි ගාථකං [ගීතකං (ක. අට්ඨ.)].
50. යෙන සිඤ්චන්ති දුක්ඛිතං, යෙන සිඤ්චන්ති ආතුරං;
තස්ස මජ්ඣෙ මරිස්සාමි, ජාතං සරණතො භයං.
51. යත්ථ බීජානි රුහන්ති, සත්තා යත්ථ පතිට්ඨිතා;
සා මෙ සීසං නිපිළෙති, ජාතං සරණතො භයං.
52. යෙන හත්තානි පච්චන්ති, සීතං යෙන විහඤ්ඤති;
සො මං ඩහති [දය්හති (ක.)] ගත්තානි, ජාතං සරණතො භයං.
53. යෙන භුත්තෙන [හත්තෙන (සා. ක.)] යාපෙන්නි, පුට්ඨ බ්‍රාහ්මණඛන්තියා;
සො මං භුත්තො බ්‍යාපාදෙති, ජාතං සරණතො භයං.
54. ගීම්භානං පච්ඡිමෙ මාසෙ, වාතම්චිජන්ති පණ්ඩිතා;
සො මං [සො මෙ (සි. පි.)] හඤ්ජති ගත්තානි, ජාතං සරණතො භයං.
55. යං නිස්සිතා ජගතිරුහං, ස්වායං අග්ගිං පමුඤ්චති;
දිසා හජථ චක්කඬිගා, ජාතං සරණතො භයං.
56. යමානයිං සොමනස්සං, මාලිනිං චන්දනුස්සදං;
සා මං සරා නිච්ඡුහති [නිහරති (සි. සා.)], ජාතං සරණතො භයං.
57. යෙන ජාතෙන නන්දිස්සං, යස්ස ච භවම්චිෂ්සං;
සො මං සරා නිච්ඡුහති [නිහරති (සි. සා.)], ජාතං සරණතො භයං.
58. සුණන්තු මෙ ජානපදා, නෙගමා ච සමාගතා;
යතොදකං තදාදිත්තං, යතො ඛෙමං තතො භයං.
59. රාජා විලම්පතෙ රට්ඨං, බ්‍රාහ්මණො ච පුරොහිතො;
අත්තගුත්තා විහරථ, ජාතං සරණතො භයන්ති.
433. ලොමසකස්සපජාතකං (7) පදකුසලමාණවජාතකං ඡට්ඨං.
60. අස්ස ඉන්ද්‍රසමො රාජ, අච්චන්තං අජරාමරො;
සචෙ ත්ථං යඤ්ඤං යාජෙය්‍ය, ඉසිං ලොමසකස්සපං.

61. සසමුද්දපරියායං, මහිං සාගරකුණ්ඩලං;
න ඉව්වෙස සහ නින්දාය, එවං සෙය්‍යා [සය්හ (සි. ස්‍යා. පි.)] විජානති.

62. ධිරත්ථු නං යසලාහං, ධනලාහඤ්ච බ්‍රාහ්මණ;
යා චුත්ති විනිපානෙන, අධම්මවරණෙන වා.

63. අපි වෙ පත්තමාදාය, අනගාරො පරිබ්බජේ;
සායෙව ජීවිකා සෙය්‍යො, යා වාධම්මෙන එසනා.

64. අපි වෙ පත්තමාදාය, අනගාරො පරිබ්බජේ;
අඤ්ඤං අහිංසයං ලොකෙ, අපි රජ්ජෙන නං වරං.

65. බලං චන්දො බලං සුරියො, බලං සමණබ්‍රාහ්මණා;
බලං වෙලා සමුද්දස්ස, බලාතිබලමිත්ථියො.

66. යථා උග්ගතපං සන්තං, ඉසිං ලොමසකස්සපං;
පිතු අත්ථා චන්දවතී, වාජපෙය්‍යං [වාචපෙය්‍යං (පි. ක.)] අයාජයි.

67. නං ලොභපකතං කම්මං, කට්ඨකං කාමහෙතුකං;
තස්ස මූලං ගවෙසිස්සං, ඡෙව්ඡං රාගං සබන්ධනං.

68. ධිරත්ථු කාමෙ සුබ්‍රහ්මි ලොකෙ, තපොව සෙය්‍යො කාමගුණෙහි රාජ;
තපො කරිස්සාමි පභාය කාමෙ, තවෙව රට්ඨං චන්දවතී ව හොතුති.

434. වක්කවාකජාතකං (8) ලොමසකස්සපජාතකං සත්තමං.

69. කාසායවත්ථෙපෙ සකුණෙ වදාමි, දුවෙ දුවෙ නන්දමනෙ [නන්දිමනෙ (සි. පි.)] වරන්තෙ;
කං අණ්ඩපං අණ්ඩජා මානුසෙසු, ජාතිං පසංසන්ති තදිඨ්ඨි ඉථ.

70. අම්මෙ මනුස්සෙසු මනුස්සහිංස, අනුබ්බතෙ [අනුපුබ්බතෙ (ක.)] වක්කවාකෙ වදන්ති;
කල්‍යාණභාවම්මෙහ [භාව'ම්හ (සි. පි.)] දිජෙසු සම්මතා, අභිරුපා [අභිතරුපා (සි. ස්‍යා. පි.)] විචරාම
අණ්ණෙවෙ. () [(න සාසහෙතුපි කරොම පාපං) (ක.)]

71. කිං අණ්ණෙවෙ කානි ඵලානි භුඤ්ජේ, මංසං කුතො ඛාදං වක්කවාකා;
කිං භොජනං භුඤ්ජං වො අනොමා [අභිණ්හං (ක.)], බලඤ්ච වණ්ණො ව අනප්පරුපා [අනප්පරුපො (සි. ස්‍යා. පි.)].

72. න අණ්ණෙවෙ සන්ති ඵලානි ධඩ්ඛ, මංසං කුතො ඛාදිතුං වක්කවාකෙ;
සෙචාලභක්ඛම්හ [භක්ඛම්හ (ක.)] අපාණභොජනා [අවාකභොජනා (සි. පි.)], න සාසහෙතුපි කරොම පාපං.

73. න මෙ ඉදං රුව්චති වක්කවාක, අස්මිං භවෙ භොජනසන්තිකාසො;
අහොසි පුබ්බෙ තතො මෙ අඤ්ඤං, ඉව්වෙව මෙ විමති එත්ථ ජාතා.

74. අභම්පි මංසානි ඵලානි භුඤ්ජේ, අන්තානි ව ලොණියතෙලියානි;
රසං මනුස්සෙසු ලභාමි භොත්තුං, සුරොව සඬගාමමුඛං විජෙත්වා;
න ව මෙ තාදිසො වණ්ණො, වක්කවාක යථා තව.

75. අසුද්ධභක්ඛොසි බණානුපාතී, කිච්ඡෙන තෙ ලබ්භති අන්තපානං;
න තුස්සසි රුක්ඛඵලෙහි ධඩ්ඛ, මංසානි වා යානි සුසානමජ්ඣෙ.

76. යො සාහසෙන අධිගම්ම භොගෙ, පරිභුඤ්ජති ධඩ්ඛ බණානුපාතී;
තතො උපක්කොසති නං සභාවො, උපක්කුට්ඨො වණ්ණබලං ජහාති.

77. අප්පම්පි වෙ නිබ්බුතිං භුඤ්ජති යදි, අසාහසෙන අපරුපසාතී [අසාහසෙනානුපසාතීනො (ක.)];
බලඤ්ච වණ්ණො ව තදස්ස භොති, න හි සබ්බො ආභාරමයෙන වණ්ණොති.

435. හලිද්දිරාගජාතකං (9) වක්කවාකජාතකං අට්ඨමං.

78. සුතිතික්ඛං අරඤ්ඤමිති, පත්තමිති සයනාසනෙ;
යෙ ව ගාමෙ තිතික්ඛන්ති, තෙ උළාරතරා තයා.

79. අරඤ්ඤා ගාමමාගම්ම, කිංසිලං කිංවතං අහං;
පුරිසං තාත සෙවෙය්‍යං, නං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො.

80. යො තෙ [යො නං (ස්‍යා. ජා. 1.4.190 අරඤ්ඤජාතකෙපි)] විස්සාසයෙ තාත, විස්සාසඤ්ච බමෙය්‍ය තෙ;
සුස්සුසි ව තිතික්ඛි ව, නං භජෙහි ඉතො ගතො.

81. යස්ස කායෙන වාචාය, මනසා නත්ථි දුක්කටං;
උරසිව පතිට්ඨාය, තං භජෙහි ඉතො ගතො.
82. යො ව ධම්මෙන වරති, වරන්තොපි න මඤ්ඤති;
විසුද්ධකාරිං සප්පඤ්ඤං, තං භජෙහි ඉතො ගතො.
83. භලිද්දිරාගං කපිචිත්තං, පුරිසං රාගවිරාගිනං;
තාදිසං තාත මා සෙවි, නිම්මනුස්සම්පි වෙ සියා.
84. ආසිච්ඡංව කුපිතං, මිළ්භලිත්තං මහාපථං;
ආරකා පරිවජ්ජෙහි, යානිව විසමං පථං.
85. අනත්ථා තාත වඩ්ඪන්ති, බාලං අවිච්ඡප්පෙවතො;
මාස්සු බාලෙන සංගච්ඡි, අමිත්තෙනෙව සබ්බදා.
86. තං තාහං තාත යාචාමි, කරස්සු වචනං මම;
මාස්සු බාලෙන සංගච්ඡි **[සංගඤ්ඡි (සි. පි.)]**, දුක්ඛො බාලෙහි සඬගමොති.

436. සමුග්ගජාතකං (10) භලිද්දිරාගජාතකං නවමං.

87. කුතො නු ආගච්ඡට්ඨො හො තයො ජනා, ස්වාගතා එට් **[ස්වාගතං එත්ථ (සි. පි.)]** නිසීද්ධාසනෙ;
කච්චිත්ථො හොන්තො කුසලං අනාමයං, විරස්සමබ්භාගමනං හි වො ඉධ.
88. අහමෙව එකො ඉධ මජ්ජ පත්තො, න වාපි මෙ දුතියො කොචි විජ්ජති;
කිමෙව සන්ධාය තෙ භාසිතං ඉසෙ, “කුතො නු ආගච්ඡට්ඨො හො තයො ජනා”.
89. තුවඤ්ච එකො හරියා ව තෙ පියා, සමුග්ගපක්ඛිත්තනිකිණ්ණමන්තරෙ;
සා රක්ඛිතා කුච්ඡිගතාව **[කුච්ඡිගතා ව (ක.)]** තෙ සදා, වායුස්ස **[හරිස්ස (ක.)]** පුත්තෙන සභා තහිං රතා.
90. සංවිග්ගරූපො ඉසිනා වියාකතො **[පබ්බාකතො (ක.), බ්බාකතො (සා. පි.)]**, සො දානවො තත්ථ
සමුග්ගමුග්ගිලි;
අද්දක්ඛි හරියං සුචි මාලධාරිනිං, වායුස්ස පුත්තෙන සභා තහිං රතං.
91. සුදිට්ඨරූපමුග්ගපානුවත්තිනා **[සුදිට්ඨරූපමුග්ගපානුවත්තිනා (සි. සා. පි.)]**, හීනා නරා යෙ පමදාවසං
ගතා;
යථා භවෙ පාණරිවෙත්ථ රක්ඛිතා, දුට්ඨා මයි අඤ්ඤමභිජ්ජමොදයි.
92. දිවා ව රත්තො ව මයා උපට්ඨිතා, තපස්සිනා ජොතිරිවා වනෙ වසං;
සා ධම්මමුක්කම්ම අධම්මමාවරි, අකිරියරූපො පමදාහි සන්ථවො.
93. සරිරමජ්ඣම්හි ධීනාතිමඤ්ඤහං, මය්හං අයන්ති අසතිං අසඤ්ඤතං;
සා ධම්මමුක්කම්ම අධම්මමාවරි, අකිරියරූපො පමදාහි සන්ථවො.
94. සුරක්ඛිතං මෙති කථං නු විස්සසෙ, අනෙකචිත්තාසු න හත්ථි **[අනෙකචිත්තා සුත හෙත්ථ (ක.)]** රක්ඛණා;
එතා හි පාතාලපපාතසන්තිහා, එත්ථජ්ජමන්තො බ්බසනං නිගච්ජති.
95. තස්මා හි තෙ සුඛිනො චිතසොකා, යෙ මාතුගාමෙහි වරන්ති නිස්සටා;
එතං සිවං උත්තමමාහිපන්ථයං, න මාතුගාමෙහි කරෙය්‍ය සන්ථවන්ති.

437. පුතිමංසජාතකං (11) සමුග්ගජාතකං දසමං.

96. න ඛො මෙ රුච්චති ආළි, පුතිමංසස්ස පෙක්ඛනා;
එතාදිසා සබ්බරස්මා, ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
97. උම්මත්තිකා අයං වෙණි, වණ්ණෙනි පතිනො සබ්බං;
පජ්ඣායි **[පජ්ඣාති (සි. පි.), පජ්ඣායති (සි. නියා)]** පටිගච්ජන්තිං, ආගතං මෙණ්ඩ **[මෙළ (සි. පි.)]** මාතරං.
98. ත්වං ඛොසි සම්ම උම්මත්තො, දුම්මෙධො අවිචක්ඛණො;
යො ත්වං **[සො ත්වං (සා. පි.)]** මතාලයං කත්වා, අකාලෙන විපෙක්ඛසි.
99. න අකාලෙ විපෙක්ඛෙය්‍ය, කාලෙ පෙක්ඛෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
පුතිමංසොව පජ්ඣායි **[පජ්ඣාති (සි. පි.), පජ්ඣායති (සි. නියා)]**, යො අකාලෙ විපෙක්ඛති.
100. පියං ඛො ආළි මෙ හොතු, පුණ්ණපත්තං දදාහි මෙ;
පති සඤ්ජීවිතො මය්හං, එය්‍යාසි පියපුච්ඡිකා **[පුච්ඡිතා (සා. ක.)]**.

101. පියං බො ආළි තෙ හොතු, පුණ්ණපත්තං දදාමි තෙ;
මහතා පරිවාරෙන [පරිහාරෙන (සායා.)], එස්සං [එස්සං (සි. පි.)] කයිරාහි [කයිරාසි (පි.)] භොජනං.
102. කිදිසො තුය්හං පරිවාරො, යෙසං කාහාමි භොජනං;
කිංතාමකා ව තෙ සබ්බෙ, තං [තෙ (සි. සායා. පි.)] මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතා.
103. මාලියො චතුරක්ඛො ච, පිඬ්ඨියො අප්ප ජම්බුකො;
එදිසො මය්හං පරිවාරො, තෙසං කයිරාහි [කයිරාසි (පි.)] භොජනං.
104. නික්ඛන්තාය අගාරස්මා, භණ්ඩකම්පි විනස්සති;
ආරොග්ගං ආළිතො චජ්ජං [චච්ඡං (?)], ඉධෙව චස මාගමාති.

438. දද්දරජාතකං (12) පුත්තිමංසජාතකං එකාදසමං.

105. යො තෙ පුත්තකෙ අබාදි, දින්නහත්තො අද්දසකෙ;
තස්මිං දායං නිපාතෙහි, මා තෙ මුච්චිත්ථ ජීවතො.
106. ආකිණ්ණඥද්දො පුරිසො, ධාතිවෙලංව මක්ඛිතො;
පදෙසං තං න පස්සාමි, යත්ථ දායං නිපාතයෙ.
107. අකතඤ්ඤස්ස පොසස්ස, නිච්චං විවරදස්සිතො;
සබ්බං වෙ පථවිං දජ්ජා, නෙව නං අහිරාධයෙ.
108. කින්නු සුඛාහු තරමානරුපො, පච්චාගතොසි සහ මාණවෙන;
කිං කිච්චමත්ථං ඉධමත්ථී තුය්හං, අක්ඛාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමත්ථං.
109. යො තෙ සබා දද්දරො සාධුරුපො, තස්ස වධං පරිසඬ්ඛාමි අජ්ජ;
පුරිසස්ස කම්මායතනානි සුත්ථා, නාහං සුඛිං දද්දරං අජ්ජ මඤ්ඤෙ.
110. කානිස්ස කම්මායතනානි අස්සු, පුරිසස්ස චුත්තිසමොධානතාය;
කං වා පටිඤ්ඤං පුරිසස්ස සුත්ථා, පරිසඬ්ඛාසි දද්දරං මාණවෙන.
111. විණ්ණා කලිඬ්ඨා වරිතා වණ්ණිජ්ජා, වෙන්තාවරො සඬ්ඛුපථොපි විණ්ණො;
නටෙහි විණ්ණං සහ වාතුරෙහි [වාතුරෙහි (පි. සි. නියා), වාගුරෙහි (?)], දණ්ඨෙන යුද්ධම්පි සමජ්ජමජ්ඣෙ.
112. බද්ධා කුලිකා [කුලිඬ්ඛා (සි. පි.)] මිතමාල්භකෙන, අක්ඛා ජිතා [අක්ඛාවිතා (සි. අට්ඨ.)] සංයමො
අබ්භතීතො;
අබ්බාහිතං [අජ්ජහිතං (සි. සායා.), අබ්බුහිතං (පි. සි. නියා)] පුබ්බකං [පුජ්ජකං (සි. සායා.)] අඬ්ඞරත්තං, හත්ථා
දඩ්ඨා පිණ්ඩපට්ඨග්ගෙන.
113. තානිස්ස කම්මායතනානි අස්සු, පුරිසස්ස චුත්තිසමොධානතාය;
යථා අයං දිස්සති ලොමපිණ්ණො, ගාවො හතා කිං පන දද්දරස්සාති.

දද්දරජාතකං ද්වාදසමං.

නවකනිපාතං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං —

වරගිජ්ඣ සමජ්ජන හංසවරො, නිධිසච්ඡය භාරිත පාටලිකො;
අජරාමර ධඩ්ඬ නිතික්ඛ කුතො, අප්ප ද්වාදස පෙක්ඛන දද්දරිහිති.

10. දසකනිපාතො

439. චතුර්වාරජාතකං (1)

1. චතුර්වාරමිදං නගරං, ආයසං දළ්භපාකාරං;
ඔරුද්ධපට්ටරුද්ධොස්මි, කිං පාපං පකතං මයා.
2. සබ්බෙ අපිහිතා ද්වාරා, ඔරුද්ධොස්මි යථා දිජො;
කිමාධිකරණං යක්ඛ, චක්කාහිනිහතො අහං.
3. ලද්ධා සතසහස්සානි, අතිරෙකානි වීසති;
අනුකම්පකානං ඤාතීනං, චචනං සම්ම නාකරි.
4. ලභිසිං සමුද්දං පක්ඛන්දි, සාගරං අප්පසිද්ධිකං;
චතුර්භි අට්ඨජ්ඣගමා, අට්ඨාහිපි ව සොළස.
5. සොළසාහි ව බාත්තීස, අත්තිවිජං චක්කමාසදො;
ඉව්ඡාහතස්ස පොසස්ස, චක්කං හමති මත්ථකෙ.
6. උපරිවිසාලා දුප්පුරා, ඉව්ඡා විසට්ඨාමිති **[විසට්ඨාමිතිං (පි. ක.)]**;
යෙ ච තං අනුගිජ්ඣන්ති, තෙ හොන්ති චක්කධාරිනො.
7. බහුභණ්ඩං **[බහුං භණ්ඩං (පි. පි.)]** අවහාය, මග්ගං අප්පට්ඨෙක්ඛිය;
යෙසඤ්චෙතං අසඬ්ඛාතං, තෙ හොන්ති චක්කධාරිනො.
8. කම්මං සමෙක්ඛෙ විපුලඤ්ච හොගං, ඉව්ඡං න සෙවෙය්‍ය අනත්ථසංහිතං;
කරෙය්‍ය වාකාං අනුකම්පකානං, තං තාදිසං නාතිවත්තෙය්‍ය චක්කං.
9. කිවචිරං නු මෙ යක්ඛ, චක්කං සිරසි යස්සති;
කති වස්සසහස්සානි, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො.
10. අතිසරො පච්චසරො **[අච්චසරො (පි. සා. පි.)]**, මිත්තවින්ද සුභොහි මෙ;
චක්කං තෙ සිරසි **[සිරස්මි (සා. පි.)]** මාවිද්ධං, න තං ජීවං පමොක්ඛසිති.

440. කණ්ණජාතකං (2)

චතුර්වාරජාතකං පඨමං.

11. කණ්ණො වතායං පුරිසො, කණ්ණං භුඤ්ජති භොජනං;
කණ්ණෙ භූමිපදෙසස්මිං, න මය්හං මනසො පියො.
12. න කණ්ණො තවසා හොති, අන්තොසාරො හි බ්‍රාහ්මණො;
යස්මිං පාපානි කම්මානි, ස වෙ කණ්ණො සුජම්පති.
13. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ, පතිරුපෙ සුභාසිතෙ;
වරං බ්‍රාහ්මණ තෙ දම්මි, යං කිඤ්චි මනසිච්ඡසි.
14. වරඤ්චෙ මෙ අදො සක්ක, සබ්බභූතානම්ස්සර;
සුනික්කොධං සුනිද්දොසං, නිල්ලොභං චුන්තිමත්තනො;
නිස්සෙහමහිකඬ්ඛාමි, එතෙ මෙ චතුරො වරෙ.
15. කිං නු කොධෙ වා **[කොධෙව (පි. පි.)]** දොසෙ වා, ලොභෙ ස්නෙහෙ ව බ්‍රාහ්මණ;
ආදීනවං ත්වං පස්සසි **[සම්පස්සසි (පි. පි.)]**, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො.
16. අප්පො හුත්වා බහු හොති, වඩ්ඪතෙ සො අබන්තිජො;
ආසඬ්ඛි බහුපායාසො, තස්මා කොධං න රොවයෙ.
17. දුට්ඨස්ස ඵරුසා **[පඨමා (පි. පි. නියා)]** වාචා, පරාමාසො අනන්තරා;
තතො පාණි තතො දණ්ඨො, සත්ථස්ස පරමා ගති **[පරාමසති (ක.)]**;
දොසො කොධසමුට්ඨානො, තස්මා දොසං න රොවයෙ.
18. ආලොපසාහසාකාරා **[සහසාකාරා (පි. සා. පි.)]**, නිකති වඤ්චනානි ව;
දිස්සන්ති ලොභධම්මෙසු, තස්මා ලොභං න රොවයෙ.
19. ස්නෙහසඬ්ඛගිතා **[සඬ්ඛගිතා (ක.), සඬ්ඛගන්තිතා (සා. පි.)]** ගන්ථා, සෙන්නි මනොමයා පුට්ඨ;
තෙ භුසං උපතාපෙන්නි, තස්මා ස්නෙහං න රොවයෙ.
20. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ, පතිරුපෙ සුභාසිතෙ;
වරං බ්‍රාහ්මණ තෙ දම්මි, යං කිඤ්චි මනසිච්ඡසි.

21. වරඤ්චෙ මෙ අදො සක්ක, සබ්බභූතානම්ස්සර;
අරඤ්ඤෙ මෙ විහරතො, නිව්චං එකවිහාරිනො;
ආබාධා මා [න (සාය. පී.)] උප්පජ්ජෙය්‍යං, අන්තරායකරා භූසා.

22. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ, පතිරුපෙ සුභාසිතෙ;
වරං බ්‍රාහ්මණ තෙ දමිමි, යං කිඤ්චි මනසිව්ඡසි.

23. වරඤ්චෙ මෙ අදො සක්ක, සබ්බභූතානම්ස්සර;
න මනො වා සරිරං වා, මං-කතෙ සක්ක කස්සවි;
කදාචි උපහඤ්ඤෙට්ඨ, එතං සක්ක වරං වරෙති.

441. වතුපොසථීයජාතකං (3) කණ්ඞජාතකං දුතියං.

24. යො කොපනෙය්‍යො න කරොති කොපං, න කුප්ඤ්ඤා සප්පුරිසො කදාචි;
කුද්ධොපි සො නාවිකරොති කොපං, තං වෙ නරං සමණමාහු [සමණං ආහු (සී.)] ලොකෙ.

25. ඌහුදරො යො සහතෙ ජීසව්ජං, දන්තො තපස්සි මිතපානභොජනො;
ආහාරහෙතු න කරොති පාපං, තං වෙ නරං සමණමාහු ලොකෙ.

26. බිඬ්ඬං රතිං විජ්ජතිත්ථාන සබ්බං, න වාලිකං භාසසි කිඤ්චි ලොකෙ;
විභූසට්ඨානා විරතො මෙට්ඨනස්මා, තං වෙ නරං සමණමාහු ලොකෙ.

27. පරිග්ගහං ලොහධම්මඤ්ච සබ්බං, යො වෙ පරිඤ්ඤාය පරිච්චජෙති;
දන්තං ධීතත්තං අමමං නිරාසං, තං වෙ නරං සමණමාහු ලොකෙ.

28. පුච්ඡාම කත්තාරමනොමපඤ්ඤා [මනොමපඤ්ඤා (සාය. ක.)], කථාසු නො විග්ගහො අත්ථි ජානො;
ඡිත්ථජ්ජ කඬ්ඬං විචිකිච්ඡිතානි, තදජ්ජ [තයාජ්ජ (සී.)] කඬ්ඬං විතරෙමු සබ්බෙ.

29. යෙ පණ්ඩිතා අත්ථදසා භවන්ති, භාසන්ති තෙ යොනිසො තත්ථ කාලෙ;
කථං නු කථානං අභාසිතානං, අත්ථං නයෙය්‍යං කුසලා ජනිත්ථා.

30. කථං භවෙ භාසති නාගරාජා, ගරුලො පන වෙනතෙය්‍යො කිමාහ;
ගන්ධබ්බරාජා පන කිං වදෙසි, කථං පන කුරුනං රාජසෙට්ඨො.

31. බන්තිං භවෙ භාසති නාගරාජා, අප්පාහාරං ගරුලො වෙනතෙය්‍යො;
ගන්ධබ්බරාජා රතිවිජ්ජහානං, අකිඤ්චනං කුරුනං රාජසෙට්ඨො.

32. සබ්බානි එතානි සුභාසිතානි, න හෙත්ථ දුබ්භාසිතමත්ථි කිඤ්චි;
යස්මිඤ්ච එතානි පතිට්ඨිතානි, අරාව නාභ්‍යා සුසමොභිතානි;
වතුබ්භි ධම්මෙහි සමඬ්ඞිහුතං, තං වෙ නරං සමණමාහු ලොකෙ.

33. තුච්ඤ්ඤි [තුචං නු (සී. පී.)] සෙට්ඨො ත්වමනුත්තරොසි, ත්වං ධම්මගු ධම්මවිදු සුමෙධො;
පඤ්ඤාය පඤ්ඤං සමධිග්ගහෙත්ථා, අච්ඡෙව්ඡි ධිරො විචිකිච්ඡිතානි;
අච්ඡෙව්ඡි කඬ්ඬං විචිකිච්ඡිතානි, චුන්දො යථා නාගදන්තං බරෙන.

34. නිලුප්පලාහං විමලං අනග්ගං, වත්ථං ඉදං ධුමසමානවණ්ණං;
පඤ්ඤස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො, දදාමි තෙ ධම්මපුජාය ධීර.

35. සුවණ්ණමාලං සතපත්තචුල්ලිතං, සකෙසරං රත්තසහස්සමණ්ඩිතං;
පඤ්ඤස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො, දදාමි තෙ ධම්මපුජාය ධීර.

36. මණං අනග්ගං රුචිරං පහස්සරං, කණ්ඞාචසත්තං [වසිතං (ක.)] මණ්ඩුසිතං මෙ;
පඤ්ඤස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො, දදාමි තෙ ධම්මපුජාය ධීර.

37. ගවං සහස්සං උසහඤ්ච නාගං, ආපඤ්ඤායුත්තෙ ව රටෙ දස ඉමෙ;
පඤ්ඤස්ස වෙය්‍යාකරණෙන තුට්ඨො, දදාමි තෙ ගාමවරානි සොළස.

38. සාරිපුත්තො තදා නාගො, සුපණ්ණො පන කොලිතො;
ගන්ධබ්බරාජා අනුරුද්ධො, රාජා ආනන්ද පණ්ඩිතො;
විට්ඨරො බොධිසත්තො ව, එවං ධාරෙට්ඨ ජාතකන්ති.

442. සබ්බජාතකං (4) වතුපොසථීයජාතකං තතියං.

39. බහුස්සුතො සුතධම්මොසි සබ්බං, දිට්ඨා තයා සමණබ්‍රාහ්මණා ව;
අට්ඨකමණෙ දස්සයසෙ විලාපං, අඤ්ඤො නු කො තෙ පටිමන්තකො මයා.

40. සුඛභූ [සුඛභා (භා.), සුඛභා, සුභ්මා (ක.)] සුභා සුප්පට්මක්කකම්බු, පග්ගස්භ සොවණ්ණමයාය පානියා; “භුඤ්ජස්ස භත්තං” ඉති මං වදෙති, සද්ධාවිත්තා [සද්ධාවිත්තා (සි. පි. ක.)], තමහං නොති බුමි.
41. එතාදිසං බ්‍රාහ්මණ දිස්වාන [දිස්ව (සි. පි.)] යක්ඛං, පුච්ඡෙය්‍යා පොසො සුඛමාසිසානො [සුඛමාසසානො (භා.), සුඛමාසිසමානො (ක.)];
උට්ඨෙහි නං පඤ්ජලිකාභිපුච්ඡ, දෙවී නුසි ත්වං උද මානුසි නු.
42. යං ත්වං සුඛෙනාභිසමෙක්ඛසෙ මං, භුඤ්ජස්ස භත්තං ඉති මං වදෙසි;
පුච්ඡාමි තං නාරි මහානුභාවෙ, දෙවී නුසි ත්වං උද මානුසි නු.
43. දෙවී අහං සඬ්ඛ මහානුභවා, ඉධාගතා සාගරවාරිමජ්ඣෙ;
අනුකම්පිකා නො ව පදුට්ඨවිත්තා, තවෙව අත්ථාය ඉධාගතාස්මි.
44. ඉධන්තපානං සයනාසනඤ්ච, යානානි නානාවිවිධානි සඬ්ඛ;
සබ්බස්ස ත්‍යාහං පටිපාදයාමි, යං කිඤ්චි තුය්හං මනසාභිපත්ථිතං.
45. යං කිඤ්චි යිට්ඨඤ්ච හුතඤ්ච [යිට්ඨංව හුතංව (සි. පි.)] මය්හං, සබ්බස්ස නො ඉස්සරා ත්වං සුගත්තෙ;
සුසොණි සුඛිමු [සුඛභූ (සි.), සුඛභා (භා.)] සුචිලග්ගමජ්ඣෙ [සුචිලාකමජ්ඣෙ (භා. පි. සි. අට්ඨ.), සුචිලාතමජ්ඣෙ (ක.)], කිස්ස මෙ කම්මස්ස අයං විපාකො.
46. සම්මෙ පටෙ බ්‍රාහ්මණ එකභික්ඛුං, උග්ගට්ටපාදං තස්මිං කිලන්තං;
පටිපාදයි සඬ්ඛ උපාහනානි [උපාහනානි (සි. පි.)], සා දක්ඛිණා කාමදුභා තවජ්ජ.
47. සා භොතු නාවා ඵලකුපපන්නා, අනවස්සුතා ඵරකවාතයුත්තා;
අඤ්ඤස්ස යානස්ස න හෙත්ථ [න භත්ථි (පි.)] භූමි, අජ්ජෙව මං මොළිනිං පාපයස්සු.
48. සා තත්ථ විත්තා සුමනා පතීනා, නාවං සුචිත්තං අභිනිමිමිතිත්වා;
ආදාය සඬ්ඛං පුරිසෙන සද්ධිං, උපානයි නගරං සාධුරම්මන්ති.

443. වුළුබොධිජාතකං (5) සඬ්ඛජාතකං වතුත්ථං.

49. යො තෙ ඉමං විසාලක්ඛිං, පියං සම්භිතභාසිනිං [සම්මිල්ලභාසිනිං (සි. පි.), සම්මිල්ලභාසිනිං (භා.)];
ආදාය ඛලා ගච්ඡෙය්‍යා, කිං නු කයිරාසි බ්‍රාහ්මණ.
50. උප්පජ්ජෙ [උප්පජ්ජ (සි. පි.)] මෙ න මුච්චෙය්‍යා, න මෙ මුච්චෙය්‍යා ජීවතො;
රජංව විපුලා වුට්ඨි, ඛිප්පමෙව නිවාරයෙ [නිවාරයිං (ක.)].
51. යං නු පුබ්බෙ චිකත්ථිත්ථො [චිකත්ථිතො (ක. සි. භා. ක.)], ඛලම්භිව අපස්සිතො;
ස්වජ්ජ තුණ්හිකතො [තුණ්හිකතො (සි.), තුණ්හික්ඛකො (පි.)] දානි, සඬ්ඛාට්ඨි සිබ්බමච්ඡසි.
52. උප්පජ්ජි මෙ න මුච්චිත්ථං, න මෙ මුච්චිත්ථං ජීවතො;
රජංව විපුලා වුට්ඨි, ඛිප්පමෙව නිවාරයිං.
53. කිං තෙ උප්පජ්ජි නො මුච්චි, කිං තෙ න මුච්චි ජීවතො;
රජංව විපුලා වුට්ඨි, කතමං ත්වං නිවාරයිං.
54. යම්භි ජාතෙ න පස්සති, අජාතෙ සාධු පස්සති;
සො මෙ උප්පජ්ජි නො මුච්චි, කොධො දුම්මෙධගොවරො.
55. යෙන ජාතෙන නන්දන්ති, අමිත්තා දුක්ඛමෙසිනො;
සො මෙ උප්පජ්ජි නො මුච්චි, කොධො දුම්මෙධගොවරො.
56. යස්මිඤ්ච ජායමානම්භි, සදත්ථං නාවබුජ්ඣති;
සො මෙ උප්පජ්ජි නො මුච්චි, කොධො දුම්මෙධගොවරො.
57. යෙනාභිභූතො කුසලං ජහාති, පරක්කරෙ විපුලඤ්චාපි අත්ථං;
ස භීමසෙනො ඛලවා පමද්දී, කොධො මහාරාජ න මෙ අමුච්චිථං.
58. කට්ඨස්මිං මත්ථමානස්මිං [මත්ථමානස්මිං (පි.), මද්දමානස්මිං (ක.)], පාවකො නාම ජායති;
තමෙව කට්ඨං ඩහති, යස්මා සො ජායතෙ ගිති.
59. එවං මන්දස්ස පොසස්ස, බාලස්ස අවිජානතො;
සාරම්භා [සාරම්භා (ක.)] ජායතෙ කොධො, සොපි තෙනෙව ඩස්හති.
60. අග්ගිව තිණකට්ඨස්මිං, කොධො යස්ස පවඩ්ඪති;
නිභියති තස්ස යසො, කාලපක්ඛෙව වන්දිමා.
61. අනෙධො [අනිත්ථො (සි. ක.), අනිත්ථො (භා.)] ධුමකෙතුව, කොධො යස්සුපසම්මති;

ආපූර්ති තස්ස යසො, සුක්කපක්ඛෙව වන්දිමාති.

444. කණ්ඞදීපායනඡාතකං (6) වූළබොධිඡාතකං පඤ්චමං.

62. සන්තාහමෙවාහං පසන්නචිත්තො, පුඤ්ඤත්ථිකො ආවරිං [අවරිං (සි. සා. පි.)] බ්‍රහ්මවරියං;
අථාපරං යං වරිතං මමෙදං [මම යිදං (සා.), මමායිදං (පි.)], වස්සානි පඤ්ඤාස සමාධිකානි;
අකාමකො වාපි [වාහි (පි. ක.)] අහං වරාමි, එතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු;
හතං විසං ජීවතු යඤ්ඤදත්තො.
63. යස්මා දානං නාහිනන්දිං කදාචි, දිස්වානහං අතිථිං වාසකාලෙ;
න වාපි මෙ අප්පියතං අවෙද්දං, ඛන්‍යස්සුතා සමණව්‍රාහ්මණා ව.
- අකාමකො වාපි අහං දදාමි, එතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු;
හතං විසං ජීවතු යඤ්ඤදත්තො.
64. ආසීවිසො තාත පහුතතෙජො, යො තං අදංසි [අඩංසි (සා.)] සවරා [බිලරා (සි.), පිලාරා (සා.), පතරා (පි.)]
උදිච්චි;
තස්මිඤ්ච මෙ අප්පියතාය අප්ප්, පිතරි ව තෙ නත්ථි කොචි විසෙසො;
එතෙන සච්චෙන සුවත්ථි හොතු, හතං විසං ජීවතු යඤ්ඤදත්තො.
65. සන්තා දත්තායෙව [දත්තා සන්තා යෙ ව (සා. ක.)] පරිබ්භජන්ති, අඤ්ඤත්‍ර කණ්ඞා නත්ථාකාමරූපා
[අනකාමරූපා (සි. සා. පි.)];
දීපායන කිස්ස ජිගුච්ඡමානො, අකාමකො වරසි බ්‍රහ්මවරියං.
66. සද්ධාය නික්ඛම්ම පුනං නිවත්තො, සො ඵළමුගොව ඛාලො [ඵළමුගො වපලො (සා. ක.)] වතායං;
එතස්ස වාදස්ස ජිගුච්ඡමානො, අකාමකො වරාමි බ්‍රහ්මවරියං;
විඤ්ඤප්පසත්ථඤ්ච සතඤ්ච යානං [විඤ්ඤපසත්ථං වසිතං ව යානං (ක.)], ඵචම්පහං පුඤ්ඤකරො භවාමි.
67. සමණෙ තුවං බ්‍රාහ්මණෙ අද්ධිකෙ ව, සන්තප්පයාසි අන්තපානෙන හික්ඛං;
ඔපානභූතංව සරං තව යිදං, අන්තෙන පානෙන උපෙතරූපං;
අථ කිස්ස වාදස්ස ජිගුච්ඡමානො, අකාමකො දානම්මං දදාමි.
68. පිතරො ව මෙ ආසුං පිතාමහා ව, සද්ධා අහුං දානපති වදඤ්ඤා;
තං කුල්ලවත්තං අනුවත්තමානො, මාහං කුලෙ අන්තිමගන්ධිනො [ගන්ධිනො (සා. පි. ක.), ගන්ධිනි (සි.)]
අහුං;
එතස්ස වාදස්ස ජිගුච්ඡමානො, අකාමකො දානම්මං දදාමි.
69. දහරිං කුමාරිං අසමත්ථපඤ්ඤං, යං තානයිං ඤාතිකුලා සුගත්තෙ;
න වාපි මෙ අප්පියතං අවෙදි, අඤ්ඤත්‍ර කාමා පරිවාරයන්තා [පරිවාරයන්ති (සි. පි.)];
අථ කෙන වණ්ණෙන මයා තෙ හොති, සංවාසධම්මො අහු ඵවරූපො.
70. ආරා දුරෙ නයිධ කදාචි අත්ථි, පරම්පරා නාම කුලෙ ඉමස්මිං;
තං කුල්ලවත්තං අනුවත්තමානා, මාහං කුලෙ අන්තිමගන්ධිනි අහුං;
එතස්ස වාදස්ස ජිගුච්ඡමානා, අකාමිකා පද්ධවරාමිහි [පට්ඨවරාමිහි (සා. ක.)] තුය්හං.
71. මණ්ඩබ්‍යා භාසිං යමභාසනෙයායං [භාසිස්සං අභාසනෙයායං (සි. සා. පි.), භාසිස්ස'මභාසනෙයායං (?)], තං
බ්‍රහ්මතං පුත්තකහෙතු මජ්ඣං;
පුත්තපෙමා න ඉධ පරත්ථි කිඤ්චි, සො නො අයං ජීවති යඤ්ඤදත්තොති.

445. නිග්‍රොධඡාතකං (7) කණ්ඞදීපායනඡාතකං [මණ්ඩබ්‍යාඡාතකං (සා. ක.)] ඡට්ඨං.

72. න වාහමෙනං [න වාහමෙනං (සි.)] ඡානාමි, කො වායං කස්ස වාති වා [වාති වා (සි.)];
යථා සාබො වරි [වදි (සි. සා. පි.)] ඵචං, නිග්‍රොධ කින්නි මඤ්ඤසි.
73. තතො ගලච්ඡිතෙන, පුරිසා නිහරිංසු මං;
දත්ථා මුඛපභාරානි, සාබස්ස වචනංකරා.
74. එතාදිසං දුම්මතිනා, අකතඤ්ඤුන දුබ්භිනා;
කතං අන්තරියං සාබෙන, සබ්බිනා තෙ ජනාධිප.
75. න වාහමෙනං ඡානාමි, නපි මෙ කොචි සංසති;
යං මෙ ත්වං සම්ම අක්ඛාසි, සාබෙන කාරණං [කඨ්ඨනං (සි. සා.)] කතං.
76. සබ්බිනං සාථීවකරො, මම සාබස්ස වූහයං;

ත්වං නොසිස්සරියං දාතා, මනුස්සෙසු මහන්තනං;
තයාමා ලබ්භිතා ඉද්ධි, එත්ථ මෙ නත්ථි සංසයො.

77. යථාපි ඛිජමග්ගිමිහි, ඩය්හති න චිරුහති;
එවං කතං අසප්පුරිසෙ, නස්සති න චිරුහති.
78. කතඤ්ඤුමිහි ව පොසමිහි, සිලවන්තෙ අරියවුත්තිනෙ;
සුඛෙත්තෙ විය ඛිජානි, කතං තමිහි න නස්සති.
79. ඉමං ජම්මං නෙකතිකං, අසප්පුරිසචිත්තකං;
හනන්තු සාබං සත්තිහි, නාස්ස ඉච්ඡාමි ජීවිතං.
80. ඛමතස්ස මහාරාජ, පාණා න පට්ඨානායා [\[දුප්පට්ඨානායා \(සි. සා. පි.\)\]](#);
ඛම දෙව අසප්පුරිසස්ස, නාස්ස ඉච්ඡාමහං වධං.
81. නිග්‍රොධමෙව සෙවෙය්‍ය, න සාබමුපසංවසෙ;
නිග්‍රොධස්මිං මතං සෙය්‍යො, යඤ්චෙ සාබස්මි ජීවිතන්ති.

446. තක්කලජාතකං (8) නිග්‍රොධජාතකං සත්තමං.

82. න තක්කලා සන්ති න ආලුචානි [\[ආලුචානි \(සි. සා. පි.\)\]](#), න බ්‍රොලියො න කළුමිබානි තාත;
එකො අරඤ්ඤුමිහි සුසානමජ්ඣෙ, කිමත්ථිකො තාත ඛණ්ඩාසි කාසුං.
83. පිතාමහො තාත සුදුබ්බලො තෙ, අනෙකබ්‍යාධිහි දුබ්බෙන චුට්ඨො;
තමජ්ජහං නිබ්ණස්සාමි සොබ්බෙ, න හිස්ස තං ජීවිතං රොවයාමි.
84. සඬකප්පමෙතං පට්ලද්ධි පාපකං, අච්චාහිතං කම්ම කරොසි ලුද්දං;
මයාපි තාත පට්ලච්ඡසෙ තුවං, එතාදිසං කම්ම ජරුපනීතො;
තං කුල්ලවත්තං අනුවත්තමානො, අහම්පි තං නිබ්ණස්සාමි සොබ්බෙ.
85. එරුසාහි වාචාහි පකුබ්බමානො, ආසප්ප මං ත්වං වදසෙ කුමාර;
පුත්තො මම ඔරසකො සමානො, අහිතානුකම්පි මම ත්වංසි පුත්ත.
86. න තාහං [\[ත්‍යාහං \(සා.\)\]](#) තාත අහිතානුකම්පි, හිතානුකම්පි තෙ අහම්පි [\[අහඤ්ඤි \(සා.\)\]](#) තාත;
පාපඤ්ච තං කම්ම පකුබ්බමානං, අරහාමි නො වාරයිතුං තතො.
87. යො මාතරං වා පිතරං සච්චිධි [\[මාතරං පිතරං වා වසිට්ඨි \(සි. පි.\)\]](#), අදුසකෙ හිංසති පාපධම්මො;
කායස්ස හෙදා අභිසම්පරායං, අසංසයං සො නිරයං උපෙති [\[පරෙති \(සි. පි.\)\]](#).
88. යො මාතරං වා පිතරං සච්චිධි, අන්තෙන පානෙන උපට්ඨහානි;
කායස්ස හෙදා අභිසම්පරායං, අසංසයං සො සුගතිං උපෙති.
89. න මෙ ත්වං පුත්ත අහිතානුකම්පි, හිතානුකම්පි මෙ [\[මම \(?\)\]](#) ත්වංසි පුත්ත;
අහඤ්ච තං මාතරා වුච්චමානො, එතාදිසං කම්ම කරොමි ලුද්දං.
90. යා තෙ සා හරියා අනරියරූපා, මාතා මමෙසා සකියා ජනෙත්ති;
නිද්ධාපයෙ [\[නිද්ධාමයෙ \(පි.\)\]](#) තඤ්ච සකා අගාරා, අඤ්ඤුමිපි තෙ සා දුබ්බාවහෙය්‍යා.
91. යා තෙ සා හරියා අනරියරූපා, මාතා මමෙසා සකියා ජනෙත්ති;
දන්තා කරෙණුව වසුපනීතා, සා පාපධම්මා පුනරාවජාතුති.

447. මහාධම්මපාලජාතකං (9) තක්කලජාතකං අට්ඨමං.

92. කිං තෙ වතං කිං පන බ්‍රහ්මවරියං, කිස්ස සුචිණ්ණස්ස අයං විපාකො;
අක්ඛාහි මෙ බ්‍රහ්මණ එතමත්ථං, කස්මා නු තුම්හං දහරා න මියරෙ [\[මියරෙ \(සි. පි.\)\]](#).
93. ධම්මං වරාම න මුසා හණාම, පාපානි කම්මානි පරිවජ්ජයාම [\[විවජ්ජයාම \(සි. සා. පි.\)\]](#);
අනරියං පරිවජ්ජෙමු සබ්බං, තස්මා හි අම්හං දහරා න මියරෙ.
94. සුණොම ධම්මං අසතං සතඤ්ච, න වාපි ධම්මං අසතං රොවයාම;
හිත්වා අසත්තෙ න ජහාම සත්තෙ, තස්මා හි අම්හං දහරා න මියරෙ.
95. පුබ්බෙව දාතා සුමනා හවාම, දදම්පි වෙ අත්තමනා හවාම;
දත්වාපි වෙ නානුතප්පාම පච්ඡා, තස්මා හි අම්හං දහරා න මියරෙ.
96. සමණෙ මයං බ්‍රාහ්මණෙ අද්ධිකෙ ව, වනිබ්බකෙ යාවනකෙ දලිද්දෙ;
අන්තෙන පානෙන අහිතප්පයාම, තස්මා හි අම්හං දහරා න මියරෙ.

97. මයඤ්ච හරියං නාතික්කමාම, අම්භෙ ච හරියා නාතික්කමන්ති;
අඤ්ඤානු තාහි බ්‍රහ්මවරියං වරාම, තස්මා හි අම්භං දහරා න මියායෙර.
98. පාණාතිපාතා විරමාම සබ්බෙ, ලොකෙ අදින්නං පරිවජ්ජයාම;
අමජ්ජපා නොපි මුසා භණාම, තස්මා හි අම්භං දහරා න මියායෙර.
99. එතාසු වෙ ජායරෙ සුත්තමාසු, මෙධාවිනො භොන්ති පහුතපඤ්ඤා;
බහුස්සුතා වෙදගුනො [\[වෙදගුණා \(සා. ක.\)\]](#) ච භොන්ති, තස්මා හි අම්භං දහරා න මියායෙර.
100. මාතා පිතා ච [\[මාතා ච පිතා \(ක.\), මාතාපිතරා \(සා.\)\]](#) භගිනී භාතරො ච, පුත්තා ච දාරා ච මයඤ්ච සබ්බෙ;
ධම්මං වරාම පරලොකහෙනු, තස්මා හි අම්භං දහරා න මියායෙර.
101. දාසා ච දාසො [\[දාස්සො \(සි. පි.\), දාසි \(සා.\)\]](#) අනුජීවිනො ච, පරිවාරකා කම්මකරා ච සබ්බෙ;
ධම්මං වරන්ති පරලොකහෙනු, තස්මා හි අම්භං දහරා න මියායෙර.
102. ධම්මො භවෙ රක්ඛති ධම්මචාරිං, ධම්මො සුචිණ්ණො සුඛමාවහාති;
එසානිසංසො ධම්මෙ සුචිණ්ණො, න දුග්ගතිං ගච්ඡති ධම්මචාරී.
103. ධම්මො භවෙ රක්ඛති ධම්මචාරිං, ඡත්තං මහන්නං විය වස්සකාලෙ;
ධම්මෙන ගුත්තො මම ධම්මපාලො, අඤ්ඤස්ස අට්ඨිනි සුඛී කුමාරොති.

448. කුක්කුටජාතකං (10) මහාධම්මපාලජාතකං නවමං.

104. නාස්මසෙ කතපාපම්හි, නාස්මසෙ අලිකවාදිනෙ;
නාස්මසෙ අත්තත්ථපඤ්ඤම්හි, අතිසන්තෙපි නාස්මසෙ.
105. භවන්ති හෙකෙ පුරිසා, ගොපිපාසිකජාතිකා [\[ගොපිපාසකජාතිකා \(සි. සා. පි.\)\]](#);
සසන්ති මඤ්ඤෙ මිත්තානි, වාචාය න ච කම්මුතා.
106. සුක්ඛඤ්ජලිපග්ගහිතා, වාචාය පලිගුණ්ඨිතා;
මනුස්සපෙග්ගු නාසිදෙ, යස්මිං නත්ථි කතඤ්ඤාතා.
107. න හි අඤ්ඤඤඤචිත්තානං, ඉත්ථිනං පුරිසාන වා;
නානාවිකත්වා [\[නානාව කත්වා \(සි. පි.\)\]](#) සංසග්ගං, තාදිසම්පි ච නාස්මසෙ [\[තාදිසම්පි න විස්සසෙ \(සා.\)\]](#).
108. අනරියකම්මමොක්කන්තං, අපේතං [\[අත්ථෙතං \(සි. සා. පි.\)\]](#) සබ්බසාතිනං;
නිසිතං ච පටිච්ඡන්තං, තාදිසම්පි ච නාස්මසෙ.
109. මිත්තරුපෙනිධෙකච්චෙ, සාඛලොන අවෙනසා;
විවිධෙහි උපායන්ති, තාදිසම්පි ච නාස්මසෙ.
110. ආමිසං වා ධනං වාපි, යත්ථ පස්සති තාදිසො;
දුබ්භිං කරොති දුම්මෙධො, තඤ්ච හන්ත්වාන [\[කුක්කුටාන \(සි. පි.\), හිත්වාන \(සා.\)\]](#) ගච්ඡති.
111. මිත්තරුපෙන බහවො, ඡන්නා සෙවන්ති සත්තවො;
ජහෙ කාපුරිසෙ හෙනෙ, කුක්කුටො විය සෙනකං.
112. යො ච [\[යොධ \(ජා. 1.8.25 සුලසාජාතකෙ\)\]](#) උජ්ජනිතං අත්ථං, න ඛිජ්ජමනුබුජ්ඣති;
අමිත්තවසමන්වෙති, පච්ඡා ච අනුතප්පති.
113. යො ච උජ්ජනිතං අත්ථං, ඛිජ්ජමෙව නිබ්බාධති;
මුච්චතෙ සත්තුසම්බාධා, කුක්කුටො විය සෙනකා;
114. තං තාදිසං කුටම්භොධිධිතං වනෙ, අධම්මිකං නිව්ච්චිධංසකාරිනං;
ආරා විචජ්ජෙය්‍ය නරො විචක්ඛණො, සෙනං යථා කුක්කුටො වංසකානනෙති.

449. මට්ඨකුණ්ඩලිජාතකං (11) කුක්කුටජාතකං දසමං.

115. අලඬිකතො මට්ඨකුණ්ඩලී [\[මට්ඨකුණ්ඩලී \(සි. පි.\)\]](#), මාලධාරී [\[මාලහාරී \(සි. පි.\)\]](#) හරිවන්දනුස්සදො;
බාහා පග්ගස්භ කන්දසි, වනමජ්ඣෙ කිං දුක්ඛිතො තුවං.
116. සොචණ්ණමයො පහස්සරො, උජ්ජන්තො රථපඤ්ජරො මම;
තස්ස චක්කයුගං න වින්දාමි, තෙන දුක්ඛෙන ජහාමි ජීවිතං.
117. සොචණ්ණමයං මණ්ඩයං, ලොහමයං අථ රුපියාමයං;
[\[ආචික්ඛ මෙ භද්දමාණව \(වි. ව. 1209\)\]](#) පාවද රථං කරිස්සාමි [\[කාරයාමි \(සි. පි.\)\]](#) තෙ [\[ආචික්ඛ මෙ භද්දමාණව \(වි. ව. 1209\)\]](#), චක්කයුගං පටිපාදයාමි තං.

118. සො [\[අථ \(සා.\)\]](#) මාණවො තස්ස පාවදි, චන්දිමසුරියා [\[චන්දිමසුරියා \(සා.\)\]](#) උභයෙන්ථ භාතරො [\[දිස්සරෙ \(වි. ව. 1210\)\]](#);
සොචණ්ණමයො රථො මම, තෙන චක්කයුගෙන සොහති.
119. බාලො බො ත්වංසි මාණව, යො ත්වං පත්ථයසෙ අපත්ථියං;
මඤ්ඤාමි තුවං මරිස්සසි, න හි ත්වං ලච්ඡසි චන්දසුරියෙ.
120. ගමනාගමනම්පි දිස්සති, චණ්ණධාතු උභයෙන්ථ වීථියො;
පෙනො පන නෙව දිස්සති, කො නු බො [\[කො නිධ \(වි. ව. 1212\)\]](#) කන්දතං බාලාතරො.
121. සච්චං බො වදෙසි මාණව, අහමෙව කන්දතං බාලාතරො;
චන්දං විය දාරකො රුදං, පෙනං කාලකතාභිපත්ථයෙ.
122. ආදිත්තං වත මං සන්තං, සතසිත්තංව පාවකං;
චාරිනා විය ඔසිඤ්චං, සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
123. අබ්බහි [\[අබ්බහි \(සා.\), අබ්බුළ්භං \(ක.\)\]](#) වත මෙ සල්ලං, යමාසි හදයස්සිතං [\[සොකං හදයනිස්සිතං \(වි. ව. 1215\)\]](#);
යො මෙ සොකපරෙතස්ස, පුත්තසොකං අපානුදි.
124. සොහං අබ්බුළ්භසල්ලොස්මි, චිතසොකො අනාවලො;
න සොචාමි න රොදාමි, තව සුත්ථාන මාණවාති.

450. බ්ලාරකොසියජාතකං (12) මට්ඨකුණ්ඩලීජාතකං එකාදසමං.

125. අපචන්තාපි දිච්ඡන්ති, සන්තො ලද්ධාන භොජනං;
කිමෙව ත්වං පවමානො, යං න දජ්ජා න තං සමං.
126. මච්ඡෙරා ච පමාදා ච, එවං දානං න දියාති;
පුඤ්ඤං ආකඩ්ඛමානෙන, දෙය්‍යං භොති විජානතා.
127. යස්සෙව භිතො න දදාති මච්ඡරී, තදෙවාදදතො භයං;
ජිසව්ජා ච පිපාසා ච, යස්ස භායති මච්ඡරී;
තමෙව බාලං ඵ්ඝති, අස්මිං ලොකෙ පරමිහි ච.
128. තස්මා විනෙය්‍ය මච්ඡෙරං, දජ්ජා දානං මලාභිභු;
පුඤ්ඤාති පරලොකස්මිං, පතිට්ඨා භොන්ති පාණිනං.
129. දුද්දදං දදමානානං, දුක්කරං කම්ම කුබ්බතං;
අසන්තො නානුකුබ්බන්ති, සතං ධම්මො දුරන්තයො.
130. තස්මා සතඤ්ච අසතං [\[අසතඤ්ච \(සි. සා. පි.\)\]](#), නානා භොති ඉතො ගති;
අසන්තො නිරයං යන්ති, සන්තො සග්ගපරායනා.
131. අප්පස්මෙකෙ [\[අප්පම්පෙකෙ \(සා.\)\]](#) පචෙච්ඡන්ති, බහුනෙකෙ න දිච්ඡරෙ;
අප්පස්මා දක්ඛිණා දින්නා, සහස්සෙන සමං මිතා.
132. ධම්මං වරෙ යොපි සමුඤ්ජකං වරෙ, දාරඤ්ච පොසං දදමජ්ජකස්මිං [\[දදං අප්පකස්මිපි \(පි.\)\]](#);
සතං සහස්සානං සහස්සයාගිනං, කලම්පි නාග්ගන්ති තථාවිධස්ස තෙ.
133. කෙනෙස යඤ්ඤො විපුලො මහග්ගතො [\[මහග්ගතො \(සං. නි. 1.32\)\]](#), සමෙන දින්නස්ස න අග්ගමෙති;
කථං සතං සහස්සානං [\[කථං සහස්සානං \(සි. සා. පි.\)\]](#) සහස්සයාගිනං, කලම්පි නාග්ගන්ති තථාවිධස්ස තෙ.
134. දදන්ති භෙකෙ විසමෙ නිවිට්ඨා, ඡෙත්වා [\[කුක්ඛවා \(සි. පි.\), ඝත්වා \(සා.\)\]](#) වධිත්වා අථ සොචයිත්වා;
සා දක්ඛිණා අස්සුමුබා සදණ්ඩා, සමෙන දින්නස්ස න අග්ගමෙති;
එවං සතං සහස්සානං [\[එවං සහස්සානං \(සි. සා. පි.\)\]](#) සහස්සයාගිනං, කලම්පි නාග්ගන්ති තථාවිධස්ස තෙති.

451. චක්කවාකජාතකං (13) බ්ලාරකොසියජාතකං ද්වාදසමං.

135. චණ්ණවා අභිරුපොසි, සනො සඤ්ජාතරොහිතො;
චක්කවාක සුරුපොසි, විජ්ජසන්නමුඛින්දියො.
136. පාඨිනං පාවුසං මච්ඡං, බලජං [\[වාලජං \(සි. පි.\), බලජ්ජං \(සා.\)\]](#) මුඤ්ජරොහිතං;
ගඬිගාය තීරෙ නිසින්තො [\[ගඬිගාතීරෙ නිසින්තොසි \(සා. ක.\)\]](#), එවං භුඤ්ජසි භොජනං.
137. න වාහමෙන [\[සබ්බත්ථපි සමානං\]](#) භුඤ්ජාමි, ජඬිගලානොදකානි වා;
අඤ්ඤානු සෙචාලපණකා, එතං [\[අඤ්ඤං \(සා.\)\]](#) මෙ සම්ම භොජනං.

138. න වාහමෙනං සද්දහාමි, චක්කවාකස්ස භොජනං;
අහමිසි සම්ම භුඤ්ජාමි, ගාමෙ ලොණියතෙලියං.
139. මනුස්සෙසු කතං හත්තං, සුචිං මංසුපසෙවනං;
න ච මෙ තාදිසො වණ්ණො, චක්කවාක යථා තුවං.
140. සම්පස්සං අත්තනි වෙරං, හිංසයං [හිංසාය (සා. පි. ක.)] මානුසිං පජං;
උත්තො සසසි භීතො, තෙන වණ්ණො තවෙදිසො.
141. සබ්බලොකවිරුද්ධොසි, ධම්ම පාපෙන කම්මුතා;
ලද්ධො පිණ්ඩො න පිණ්ණො, තෙන වණ්ණො තවෙදිසො.
142. අහමිසි [අහඤ්ච (?)] සම්ම භුඤ්ජාමි, අහිංසං සබ්බපාණිනං;
අප්පොස්සුක්කො නිරාසඬ්ඤි, අසොකො අකුතොභයො.
143. සො කරස්සු ආනුභාවං, චිත්තත්තස්සු සිලියං;
අහිංසාය වර ලොකෙ, පියො භොහිසි මංථිව.
144. යො න හත්ති න සාතෙති, න ජිනාති න ජාපයෙ;
මෙත්තංසො සබ්බභූතෙසු, වෙරං තස්ස න කෙනචිති.

452. භූරිපඤ්ඤජාතකං (14) චක්කවාකජාතකං තෙරසමං.

145. සච්චං කිර ත්වං අපි [ත්වම්පි (සි.), තුවම්පි (සා.), ත්වං අපි (ක.)] භූරිපඤ්ඤ, යා තාදිසි සිරි ධිති මති ව;
න තායතෙභාවවසුපතිනං, යො යවකං භුඤ්ජසි අප්පසුපං.
146. සුඛං දුක්ඛෙන පරිපාවයන්තො, කාලා කාලං විචිනං ඡන්දජන්තො;
අත්ථස්ස ද්වාරානි අවාපුරන්තො, තෙනාහං තුස්සාමි යවොදනෙන.
147. කාලඤ්ච ඤත්වා අභිජීහනාය, මන්තෙහි අත්ථං පරිපාවයිත්වා;
විජම්භිස්සං සිහවිජම්භිතානි, තායිද්ධියා දක්ඛසි මං පුනාපි.
148. සුඛිපි හෙකෙ [සුඛි හි ඵකෙ (සි.), සුඛිති හෙකෙ (?)] න කරොන්ති පාපං, අවණ්ණසංසග්ගහයා පුනෙකෙ;
පහු සමානො විපුලත්ථවන්ති, කිංකාරණා මෙ න කරොසි දුක්ඛං.
149. න පණ්ඩිතා අත්තසුඛස්ස හෙතු, පාපානි කම්මානි සමාවරන්ති;
දුක්ඛෙන පුට්ඨා ඛලිතාපි සන්තා, ඡන්දා ව දොසා න ජහන්ති ධම්මං.
150. යෙන කෙනචි වණ්ණෙන, මුදුනා දාරුණෙන වා;
උද්ධරෙ දීනමත්තානං, පච්ඡා ධම්මං සමාවරෙ.
151. යස්ස රුක්ඛස්ස ඡායාය, නිසීදෙය්‍ය සයෙය්‍ය වා;
න තස්ස සාධං භඤ්ජෙය්‍ය, මිත්තදුබ්බො හි පාපකො.
152. යස්සාපි [යස්ස හි (සි. ක.)] ධම්මං පුරිසො [මනුජො (සි.)] විජඤ්ඤා, යෙ වස්ස කඬ්ඛං විනයන්ති සන්තො;
තං හිස්ස දීපඤ්ච පරායනඤ්ච, න තෙන මෙත්තිං ජරයෙථ පඤ්ඤො.
153. අලසො ගිහී කාමභොගී න සාධු, අසඤ්ඤතො පබ්බජිතො න සාධු;
රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී, යො පණ්ඩිතො කොධනො තං න සාධු.
154. නිසම්ම ඛත්තියො කයිරා, නානිසම්ම දිසම්පති;
නිසම්මකාරිනො රාජ, යසො කිත්ති ව වඩ්ඪතීති.

453. මහාමඬ්ගලජාතකං (15) භූරිපඤ්ඤජාතකං චුද්දසමං.

155. කිංසු නරො ජප්පමධිච්චකාලෙ, කං වා විජ්ජං කතමං වා සුතානං;
සො මච්චො අස්මිඤ්ච [අස්මිංච (පි.)] පරම්භි ලොකෙ, කථං කරො සොත්ථානෙන ගුත්තො.
156. යස්ස දෙවා පිතරො ව සබ්බෙ, සරිසපා [සිරිංසපා (සි. සා. පි.)] සබ්බභූතානි වාපි;
මෙත්තාය නිච්චං අපචිතානි භොන්ති, භූතෙසු වෙ සොත්ථානං තදාහු.
157. යො සබ්බලොකස්ස නිවාතචුත්ති, ඉත්ථිපුමානං සහදාරකානං;
ඛන්තා දුරුත්තාතමප්පට්ඨකුලවාදී, අධිවාසනං සොත්ථානං තදාහු.
158. යො නාවජානානි සභායමිත්තෙ [සභායමත්තෙ (සි. පි.)], සිජ්පෙන කුලාහි ධනෙන ජච්චා;
රුච්ඡඤ්ඤො අත්ථකාලෙ මතිමා [මුත්තිමා (සි. පි.)], සභායෙසු වෙ සොත්ථානං තදාහු.

159. මිත්තානි වෙ යස්ස භවන්ති සන්නො, සංවිස්සන්ථා අවිසංවාදකස්ස;
න මිත්තද්දබ්භි සංවිභාගී ධනෙන, මිත්තෙසු වෙ සොත්ථානං තදාහු.
160. යස්ස භරියා තුලාවයා සමග්ගා, අනුබ්බතා ධම්මකාමා පජාතා [සජාතා (ක.)];
කොලිනියා සීලවතී පතිබ්බතා, දාරෙසු වෙ සොත්ථානං තදාහු.
161. යස්ස රාජා භුතපති [භුතපති (සී. සා. පි.)] යස්සෙ, ජානාති සොවෙයාං පරක්කමඤ්ච;
අද්වේජ්ඣකා සුභදයං මමන්ති, රාජ්ජු වෙ සොත්ථානං තදාහු.
162. අන්තඤ්ච පානඤ්ච දදාති සද්ධො, මාලඤ්ච ගන්ධඤ්ච විලෙපනඤ්ච;
පසන්නචිත්තො අනුමොදමානො, සග්ගෙසු වෙ සොත්ථානං තදාහු.
163. යමරියධම්මෙන පුනන්ති වුද්ධා, ආරාධිතා සමවරියාය සන්නො;
බහුස්සුතා ඉසයො සීලවන්තො, අරහන්තමජ්ඣෙ සොත්ථානං තදාහු.
164. එතානි බො සොත්ථානානි ලොකෙ, විඤ්ඤාප්පසත්ථානි සුබ්බදානි [සුබ්බද්දානි (පි.)];
තානිධ සෙවෙට් නරො සපඤ්ඤො, න හි මඬගලෙ කිඤ්චනමත්ථි සච්චන්ති.

454. සට්ඨන්ධිතජාතකං (16) මහාමඬගලජාතකං පන්තරසමං.

165. උට්ඨෙහි කණ්භ කිං සෙසි, කො අත්ථො සුපනෙන තෙ;
යොපි තුය්හං [තායං (පි.)] සකො භාතා, හදයං චක්ඛු ච [චක්ඛුංච (පි.)] දක්ඛිණං;
තස්ස වාතා බලියන්ති, සටො ජප්පති [සසං ජප්පති (?)] කෙසව.
166. තස්ස තං වචනං සුත්ථා, රොහිණෙයාස්ස කෙසවො;
තරමානරුපො වුට්ඨාසි, භාතුසොකෙන අට්ටිතො.
167. කිං නු උම්මත්තරුපොච, කෙවලං ද්වාරකං ඉමං;
සසො සසොති ලපසි, කො නු තෙ සසමාහරි.
168. සොචණ්ණමයං මණ්ණමයං, ලොහමයං අට් රුපියාමයං;
සඬ්ඛසිලාපවාළමයං, කාරයිස්සාමි තෙ සසං.
169. සන්ති අඤ්ඤෙපි සසකා, අරඤ්ඤෙ වනගොවරා;
තෙපි තෙ ආනයිස්සාමි, කිදිසං සසම්චිජ්ඣි.
170. න වාහමෙන [න වාහමෙන (සී.), න වාහමෙන (සා.), න වාහමෙන (පි.)] ඉච්ඡාමි, යෙ සසා පට්ඨස්සිතා
[පට්ඨස්සිතා (සී. සා. පි.)];
චන්දනො සසම්චිජාමි, තං මෙ ඔහර කෙසව.
171. සො නුත මධුරං ඤාති, ජීවිතං විජහිස්සසි;
අපත්ථියං යො පත්ථයසි, චන්දනො සසම්චිජ්ඣි.
172. එවං වෙ කණ්භ ජානාසි, යදඤ්ඤමනුසාසසි;
කස්මා පුරෙ මතං පුත්තං, අප්පාපි මනුසොචසි.
173. යං න ලබ්භා මනුස්සෙන, අමනුස්සෙන වා පුත [පත (පෙ. ව. 215)];
ජාතො මෙ මා මරි පුත්තො, කුතො ලබ්භා අලබ්භියං.
174. න මන්තා මුලභෙසජ්ජා, ඔසධෙහි ධනෙන වා;
සක්කා ආනයිතුං කණ්භ, යං පෙනමනුසොචසි.
175. යස්ස එතාදිසා අස්සු, අමච්චා පුරිසපණ්ඩිතා;
යථා නිජ්ඣාපයෙ අප්ප, සටො පුරිසපණ්ඩිතො.
176. ආදිත්තං වත මං සන්තං, සතසිත්තංච පාවකං;
වාරිතා විය ඔසිඤ්චං, සබ්බං නිබ්බාපයෙ දරං.
177. අබ්බහි වත මෙ සල්ලං, යමාසි හදයස්සිතං;
යො මෙ සොකපරෙතස්ස, පුත්තසොකං අපානුදි.
178. සොහං අබ්බුළ්භසල්ලොස්මි, චිතසොකො අනාවලො;
න සොචාමි න රොදාමි, තච සුත්ථාන මාණව [භාතික (පෙ. ව. 224)].
179. එවං කරොන්ති සප්පඤ්ඤා, යෙ භොන්ති අනුකම්පකා;
නිවත්තයන්ති සොකම්භා, සටො ජෙට්ඨංච භාතරන්ති.

දසකනිපාතං නිව්ඨිතං.

තස්මිද්දානං —

දළ්භ කණ්ඨ ධනඤ්ජය සඨිබ්බරො, රජ සත්තභ කස්ස ච [\[සත්තභසසාධ \(සා.\)\]](#) තක්කලිනා;
ධම්මං කුක්කුට කුණ්ඩලි භොජනදා, චක්කවාක සුභුරිස සොත්ථි සට්ඨානි.

11. එකාදසකතිපාතො

455. මාතුපොසකජාතකං (1)

1. තස්ස නාගස්ස විජ්ජවාසෙන, විරුල්ලා සල්ලකී ච කුටජා ච;
කුරුවින්දකරවීරා [\[කරවරා \(සී. සා.\)\]](#) තිසසාමා ච, නිවානෙ පුජ්ථිතා ච කණ්ණකාරා.
2. කොච්ඡෙව සුවණ්ණකායුරා, නාගරාජං භරන්ති පිණ්ඩෙන;
යත්ථ රාජා රාජකුමාරො චා, කච්චමභිහෙස්සති අජමිතිනො [\[අසමිතිනො \(සී. සා. පී.\)\]](#).
3. ගණ්හාහි නාග කබ්ලං, මා නාග කිසකො භව;
බහුනි රාජකිව්වානි, තානි [\[යානි \(සී. පී.\)\]](#) නාග කර්ස්සසී.
4. සා නුනසා කපණිකා, අන්ධා අපරිණායිකා;
බාණුං පාදෙන සට්ඨෙති, ගිරිං චණ්ඩොරණං පති.
5. කා නු තෙ සා මහානාග, අන්ධා අපරිණායිකා;
බාණුං පාදෙන සට්ඨෙති, ගිරිං චණ්ඩොරණං පති.
6. මාතා මෙ සා මහාරාජ, අන්ධා අපරිණායිකා;
බාණුං පාදෙන සට්ඨෙති, ගිරිං චණ්ඩොරණං පති.
7. මුඤ්චට්ඨං මහානාගං, යොයං භරති මාතරං;
සමෙතු මාතරා නාගො, සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි.
8. මුත්තො ච බන්ධනා නාගො, මුත්තමාදාය කුඤ්ජරො [\[කාසිරාජෙන පෙසිතො \(සී. සා.\), මුත්තො දාමාතො කුඤ්ජරො \(පී. සී. නියා.\)\]](#);
මුහුත්තං අස්සාසයිත්වා [\[විස්සමිත්වාන \(සී.\)\]](#), අගමා යෙන පබ්බතො.
9. තතො සො නළිනිං [\[නිලිනං \(සා.\)\]](#) ගන්ත්වා, සීතං කුඤ්ජරසෙවිතං;
සොණ්ඩායුදකමාහත්වා [\[මාහිත්වා \(සා. ක.\)\]](#), මාතරං අභිසිඤ්චථ.
10. කොය අනරියො දෙවො, අකාලෙනපි වස්සති [\[අකාලෙන පවස්සති \(සී. සා.\), අකාලෙන'තිවස්සති \(පී.\)\]](#);
ගතො මෙ අනුජො පුත්තො, යො මය්හං පරිවාරකො.
11. උට්ඨෙහි අම්ම කිං සෙසී, ආගතො ත්‍යාගමත්‍රජො;
මුත්තොම්හි කාසිරාජෙන, වෙදෙහෙන යස්සසීනා.
12. විරං ජීවතු සො රාජා, කාසීනං රට්ඨවඩ්ඨනො;
යො මෙ පුත්තං පමොවෙසී, සදා වුද්ධාපවායිකන්ති.

මාතුපොසකජාතකං පයමං.

456. පුණ්හජාතකං (2)

13. සුණොහි මය්හං වචනං ජනින්ද, අත්ථෙත පුණ්හමිහි ඉධානුපත්තො;
න බ්‍රාහ්මණෙ අද්ධිකෙ තිට්ඨමානො, ගන්තබ්බ [\[ගන්තබ්‍ය \(ක.\)\]](#) මාහු ද්විපදින්ද [\[දිපදාන \(සී. පී.\), ද්විපදාන \(සා.\)\]](#) සෙට්ඨ.
14. සුණොම් තිට්ඨාම් වදෙහි බ්‍රහ්මෙ, යෙනාසී [\[යෙනාපි \(සා. ක.\)\]](#) අත්ථෙත ඉධානුපත්තො;
කං චා ත්වමත්ථං මයි පත්ථයානො, ඉධාගමා බ්‍රහ්මෙ තදිඨස බ්‍රහ්මි.
15. දදාහි මෙ ගාමවරානි පඤ්ච, දාසීසතං සත්ත ගවංසතානි;
පරොසහස්සඤ්ච සුවණ්ණනික්ඛෙ, හරියා ච මෙ සාදිසී ද්වෙ දදාහි.
16. තපො නු තෙ බ්‍රාහ්මණ භිංසරුපො, මන්තා නු තෙ බ්‍රාහ්මණ විත්තරුපා;
යක්ඛා නු [\[යක්ඛා ච \(සී. පී.\)\]](#) තෙ අස්සවා සන්ති කෙවි, අත්ථං චා මෙ අභිජානාසී කත්තං.
17. න මෙ තපො අත්ථී න වාපි මන්තා, යක්ඛාපි මෙ අස්සවා නත්ථී කෙවි;
අත්ථම්පි තෙ නාහිජානාම් කත්තං, පුබ්බෙ ච බො [\[පුබ්බෙව බො \(සා. ක.\)\]](#) සඨගතිමත්තමාසී.
18. පයමං ඉදං දස්සනං ජාතතො මෙ, න නාහිජානාම් ඉතො පුරත්ථා;
අක්ඛාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමත්ථං, කදා කුහිං චා අහු සඨගමො නො.
19. ගන්ධාරරාජස්ස පුරමිහි රම්මෙ, අවසිම්භසෙ තක්කසීලායං දෙව;
තත්ථන්ධකාරම්හි තිම්සිකායං [\[තිම්සිකායං \(සී. අට්ඨ.\), තිම්සිකායං \(සා.\)\]](#), අංසෙන අංසං සමසට්ඨමිහ.
20. තෙ තත්ථ ධන්වාන උභො ජනින්ද, සාරාණියං [\[සාරණියං \(ක.\)\]](#) විනිසාරයිමිහ [\[විනිසාරිමිහ \(සී. සා. පී.\)\]](#)
තත්ථ;

සායෙව නො සඳිගනිමත්තමාසි, තතො න පච්ඡා න පුරෙ අහොසි.

21. යදා කදාවි මනුජෙසු බ්‍රහ්මෙ, සමාගමො සප්පුරිසෙන හොති;
න පණ්ඩිතා සඳිගනිසන්ථවානි, පුබ්බෙ කතං වාපි විනාසයන්ති.
22. බාලාච [බාලා ච (සි. සා. පි.)] බො සඳිගනිසන්ථවානි, පුබ්බෙ කතං වාපි විනාසයන්ති;
බහුමිපි බාලෙසු කතං විනස්සති, තථා හි බාලා අකතඤ්ඤුරූපා.
23. ධීරා ච බො සඳිගනිසන්ථවානි, පුබ්බෙ කතං වාපි න නාසයන්ති;
අප්පමිපි ධීරෙසු කතං න නස්සති, තථා හි ධීරා සුකතඤ්ඤුරූපා.
24. දදාමි තෙ ගාමවරානි පඤ්ච, දාසීසතං සත්ත ගවංසතානි;
පරොසහස්සඤ්ච සුවණ්ණනික්ඛෙ, භරියා ච තෙ සාදිසී ද්වෙ දදාමි.
25. එවං සතං හොති සමෙච්ච රාජ, නක්ඛත්තරාජාරිච තාරකානං;
ආපුරති කාසිපති තථාහං, තයාපි මෙ සඳිගමො අප්ප ලද්ධොති.

457. ධම්මදෙවපුත්තජාතකං (3) ජුණ්භජාතකං දුතියං.

26. යසොකරො පුඤ්ඤකරොහමස්මි, සදාත්ථුනො සමණබ්‍රාහ්මණානං;
මග්ගාරහො දෙවමනුස්සපුජිතො, ධම්මො අහං දෙහි අධම්ම මග්ගං.
27. අධම්මයානං දළ්භමාරුහිත්වා, අසන්තසන්තො බලවාහමස්මි;
ස කිස්ස හෙතුමිහි තච්ඡද්දං, මග්ගං අහං ධම්ම අදින්නපුබ්බං.
28. ධම්මො හවෙ පාතුරහොසි පුබ්බෙ, පච්ඡා අධම්මො උදපාදි ලොකෙ;
ජෙට්ඨො ච සෙට්ඨො ච සනත්තනො ච, උය්‍යාහි ජෙට්ඨස්ස කනිට්ඨ මග්ගා.
29. න යාවනාය නපි පාතිරූපා, න අරහතා [න අරහති (සි. පි.), අරහති (ක.)] තෙහං දදෙය්‍යං මග්ගං;
යුද්ධඤ්ච නො හොතු උභින්නමජ්ජ, යුද්ධමිහි යො ජෙස්සති තස්ස මග්ගො.
30. සබ්බා දිසා අනුවිසටොහමස්මි, මහබ්බලො අමිතයසො අතුලොයා;
ගුණෙහි සබ්බෙහි උපෙතරූපො, ධම්මො අධම්ම ත්වං කථං විජෙස්සසි.
31. ලොහෙන වෙ හඤ්ඤති ජාතරූපං, න ජාතරූපෙන හනන්ති ලොහං;
සවෙ අධම්මො හඤ්ඤති [හඤ්ඤති (සි. සා.), හඤ්ඤති (කත්ථවි)] ධම්මමජ්ජ, අයො සුවණ්ණං විය
දස්සනෙය්‍යං.
32. සවෙ තුවං යුද්ධබලො අධම්ම [යුද්ධබලො'සි'ධම්ම (ක. සි.), යුද්ධබලො'ස'ධම්ම (පි.)], න තුය්හ වුඩ්ඨා
[වද්ධා (සි. පි.)] ච ගරු ච අත්ථි;
මග්ගඤ්ච තෙ දමම් පියාජ්ජියෙන, වාචාදුරුත්තානිපි තෙ බමාමි.
33. ඉදඤ්ච සුත්වා වචනං අධම්මො, අවංසිරො පතීතො උද්ධපාදො;
“යුද්ධත්ථිකො වෙ න ලභාමි යුද්ධං”, එත්තාවතා හොති හතො අධම්මො.
34. බන්තිබලො යුද්ධබලං විජෙත්වා, හන්ත්වා අධම්මං නිහනිත්ව [විහනිත්වා (ක.)] භූමායා;
පායාසි විත්තො [විත්තො (සා.)] අභිරුය්හ සන්දනං, මග්ගෙනෙව අතිබලො සච්චනික්කමො.
35. මාතා පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච, අසම්මානිතා යස්ස සකෙ අගාරෙ;
ඉධෙව නික්ඛිප්ප සරිරදෙහං, කායස්ස හෙදා නිරයං චජන්ති තෙ [චජන්ති (සි. පි.)];
යථා අධම්මො පතීතො අවංසිරො.
36. මාතා පිතා සමණබ්‍රාහ්මණා ච, සුසම්මානිතා යස්ස සකෙ අගාරෙ;
ඉධෙව නික්ඛිප්ප සරිරදෙහං, කායස්ස හෙදා සුගතිං චජන්ති තෙ;
යථාපි ධම්මො අභිරුය්හ සන්දනන්ති.

458. උදයජාතකං (4) ධම්මදෙවපුත්තජාතකං [ධම්මජාතකං (සි. පි.)] තතියං.

37. එකා නිසින්තා සුවි සඤ්ඤතුරු, පාසාදමාරුය්හ අනින්දිතඬ්ඨි;
යාවාමි තං කින්තරනෙත්තවක්ඛු, ඉමෙකරත්තිං උභයො වසෙම.
38. ඔකිණ්ණන්තරපරිබං, දළ්භමට්ඨාලකොට්ඨකං;
රක්ඛිතං බග්ගහත්ථෙහි, දුප්පවෙසමිදං පුරං.
39. දහරස්ස යුවිතො වාපි, ආගමො ච න විජ්ජති;
අථ කෙන නු වණ්ණෙන, සඳිගමං ඉච්ඡසෙ මයා.

40. යක්බොහමස්මි කලාණි, ආගතොස්මි තවන්තිකෙ [\[තවන්තිකං \(සී. පී.\)\]](#); ත්වං මං නන්දය [\[නන්දස්සු \(සා. ක.\)\]](#) හද්දන්තෙ, පුණ්ණකංසං දදාමි තෙ.
41. දෙවං ව යක්බං අථ වා මනුස්සං, න පත්ථයෙ උදයමතිව්ව අඤ්ඤං; ගච්ඡෙව ත්වං යක්බ මහානුභාව, මා වස්සු ගන්ත්වා පුනරාවජිත්ථ.
42. යා සා රති උත්තමා කාමභොගිනං, යං හෙතු සත්තා විසමං වරන්ති; මා තං රතිං ජීයි තුවං සුවිම්භි තෙ, දදාමි තෙ රූපියං කංසපුරං.
43. නාරිං නරො නිජ්ඣපයං ධනෙන, උක්කංසති යත්ථ කරොති ඡන්දං; විපච්චනිකො තව දෙවධම්මො, පච්චක්ඛන්තො ථොකතරෙන එසි.
44. ආයු ව වණ්ණො ව [\[ආයුං ව වණ්ණං ව \(ක. සී. පී.\)\]](#) මනුස්සලොකෙ, නිභියති මනුජානං සුග්ගත්තෙ; තෙනෙව වණ්ණෙන ධනම්පි තුය්හං, නිභියති ජිණ්ණතරාසි අප්ප.
45. එවං මෙ පෙක්ඛමානස්ස, රාජපුත්ති යසස්සිති; භායතෙව තව [\[භායතෙ වත තෙ \(සී. සා. ක.\), භායතෙව තතො \(පී.\)\]](#) වණ්ණො, අභොරත්තානමච්චයෙ.
46. ඉම්නාව ත්වං වයසා, රාජපුත්ති සුමෙධසෙ; බ්‍රහ්මචරියං වරෙය්‍යාසි, භියො චණ්ණචති සියා.
47. දෙවා න ජීරන්ති යථා මනුස්සා, ගත්තෙසු තෙසං වලියො න භොන්ති; පුච්ඡාමි තං යක්බ මහානුභාව, කථං නු දෙවාන [\[කථං න දෙවානං \(පී.\)\]](#) සරිරදෙහො.
48. දෙවා න ජීරන්ති යථා මනුස්සා, ගත්තෙසු තෙසං වලියො න භොන්ති; සුවෙ සුවෙ භියාතරොව [\[භියාතරො ව \(ක.\)\]](#) තෙසං, දිබ්බො ව වණ්ණො විපුලා ව භොගා.
49. කිංසුධ භිතා ජනතා අනෙකා, මග්ගො ව නෙකායතනං පවුත්තො; පුච්ඡාමි තං යක්බ මහානුභාව, කත්ථට්ඨිතො පරලොකං න භායෙ.
50. වාවං මනඤ්ච පණ්ඩාය සම්මා, කායෙන පාපානි අකුබ්බමානො; බහුන්තපානං සරමාවසන්තො, සද්ධො මුදු සංවිහාරී වදඤ්ඤු; සඬිගාහකො සබ්බො සණ්ඨවාචො, එත්ථට්ඨිතො පරලොකං න භායෙ.
51. අනුසාසසි මං යක්බ, යථා මාතා යථා පිතා; උළාරවණ්ණං පුච්ඡාමි, කො නු ත්වමසි සුබ්‍රහ්මා.
52. උදයොහමස්මි කලාණි, සඬිකරත්තා ඉධාගතො [\[සඬිගරත්ථා ඉධාගතො \(සී. පී.\), සඬිගරත්ථාසිධාගතො \(සා. පී.\)\]](#); ආමන්ත බො තං ගච්ඡාමි, මුත්තොස්මි තව සඬිකරා [\[සඬිගරා \(සී. සා. පී.\)\]](#).
53. සවෙ බො ත්වං උදයොසි, සඬිකරත්තා ඉධාගතො; අනුසාස මං රාජපුත්ත, යථාස්ස පුත සඬිගමො.
54. අතිපතති [\[අධිපතති \(සී. පී.\)\]](#) වයො බණ්ණො තථෙව, යානං නත්ථි ධුවං වචන්ති සත්තා; පරිජියාති අද්ධුවං සරිරං, උදයෙ මා පමාද [\[මා පමාදං \(සී.\)\]](#) වරස්සු ධම්මං.
55. කසිණා පථවි ධනස්ස පුරා, එකස්සෙව සියා අනඤ්ඤධෙය්‍යා; තඤ්චාපි ජහති [\[ජහති \(සී. සා. පී.\), ජහති \(?\)\]](#) අවිතරාගො, උදයෙ මා පමාද වරස්සු ධම්මං.
56. මාතා ව පිතා ව භාතරො ව, හරියා යාපි ධනෙන භොති කීතා [\[හරියාපි ධනෙන භොන්ති අතිත්තා \(ක.\)\]](#); තෙ වාපි ජහන්ති අඤ්ඤමඤ්ඤං, උදයෙ මා පමාද වරස්සු ධම්මං.
57. කායො පරභොජනන්ති ඤත්වා [\[කායො ව පරභොජනං විදිත්වා \(ක.\)\]](#), සංසාරෙ සුගතිඤ්ච දුග්ගතිඤ්ච [\[සුගති ව දුග්ගති ව \(සී. සා. පී.\), සුග්ගතිං දුග්ගතිඤ්ච \(ක.\)\]](#); ඉන්තරවාසොති ජානියාන, උදයෙ මා පමාද වරස්සු ධම්මං.
58. සාධු භාසතියං [\[භාසතියං \(සී. පී.\)\]](#) යක්බො, අප්පං මච්චාන ජීවිතං; කසිරඤ්ච පරිත්තඤ්ච, තඤ්ච දුක්ඛෙන සංයුතං; සාහං එකා පබ්බජිස්සාමි, භිත්වා කාසිං සුරුන්ධනන්ති.
459. පානියජාතකං (5) උදයජාතකං වතුත්ථං.
59. මිත්තො මිත්තස්ස පානියං, අදින්නං පරිභුඤ්ජිස්සං; තෙන පච්ඡා විජීගුච්ඡිං, තං පාපං පකතං මයා; මා පුත අකරං පාපං, තස්මා පබ්බජිතො අහං.

60. පරදාරඤ්ච දිස්වාන, ඡන්දො මෙ උපපජ්ජට් [\[උපපජ්ජට් \(සා. ක.\)\]](#);
තෙන පච්ඡා විජිගුච්ඡිං, තං පාපං පකතං මයා;
මා පුන අකරං පාපං, තස්මා පබ්බජිතො අහං.
61. පිතරං මෙ මහාරාජ, වොරා අගඤ්ඤ [\[අගඤ්ඤ \(සි. පි.\), අගඤ්ඤි \(ක.\)\]](#) කානනෙ;
තෙසාහං පුච්ඡිතො ජානං, අඤ්ඤාපා නං වියාකරිං.
62. තෙන පච්ඡා විජිගුච්ඡිං, තං පාපං පකතං මයා;
මා පුන අකරං පාපං, තස්මා පබ්බජිතො අහං.
63. පාණාතිපාතමකරුං, සොමයාගෙ උපට්ඨිතෙ;
තෙසාහං සමනුඤ්ඤාසිං, තෙන පච්ඡා විජිගුච්ඡිං.
64. තං පාපං පකතං මයා, මා පුන අකරං පාපං;
තස්මා පබ්බජිතො අහං.
65. සුරාමෙරයමාධුකා [\[මධුකා \(සි. සා. පි.\)\]](#), යෙ ජනා පයමාසු නො;
බහුනං තෙ අනත්ථාය, මජ්ජිමානමකප්පස්සං.
66. තෙසාහං සමනුඤ්ඤාසිං, තෙන පච්ඡා විජිගුච්ඡිං;
තං පාපං පකතං මයා, මා පුන අකරං පාපං;
තස්මා පබ්බජිතො අහං.
67. ධිරත්ථු සුබහු කාමෙ, දුග්ගන්ධෙ බහුකණ්ටකෙ;
යෙ අහං පට්ටෙවන්තො, නාලභිං තාදිසං සුඛං.
68. මහස්සාදා සුඛා කාමා, නත්ථි කාමා පරං [\[කාමපරං \(සි. පි.\)\]](#) සුඛං;
යෙ කාමෙ පට්ටෙවන්ති, සග්ගං තෙ උපපජ්ජරෙ.
69. අප්පස්සාදා දුඛා කාමා, නත්ථි කාමා පරං දුඛං;
යෙ කාමෙ පට්ටෙවන්ති, නිරයං තෙ උපපජ්ජරෙ.
70. අසි යථා සුනිසිතො, නෙත්තිංසොව සුපායිකො [\[සුපායිතො \(ක. සි. නියා\), සුපායිතො \(ක. අට්ඨ.\)\]](#);
සත්තීව උරසි ඛින්නා, කාමා දුක්ඛතරා තතො.
71. අභිගාරානංව ඡලිතං, කාසුං සාධිකපොරිසං;
ථාලංව දිවසංතත්තං, කාමා දුක්ඛතරා තතො.
72. විසං යථා හලාහලං, තෙලං පක්කුථිතං [\[උක්කට්ඨිතං \(සි. පි.\), පක්කුට්ඨිතං \(සා. ක.\)\]](#) යථා;
තම්බලොහ [\[තම්බලොහං \(සා. ක.\)\]](#) විලිනංව, කාමා දුක්ඛතරා තතොති.

460. යුධඤ්චයජාතකං (6)

පානියජාතකං පඤ්චමං.

73. මිත්තාමච්චපරිබ්බුල්හං [\[පරිබ්බුල්හං \(සි. පි.\)\]](#), අහං වන්දෙ රටෙසහං;
පබ්බජිස්සාමහං රාජ [\[පබ්බජිස්සං මහාරාජ \(සි. පි.\)\]](#), තං දෙවො අනුමඤ්ඤතු.
74. සවෙ තෙ ඌනං කාමෙහි, අහං පරිපුරයාමි [\[අහංව පුරයාමි \(ක.\)\]](#) තෙ;
යො තං හිංසති වාරෙමි, මා පබ්බජ [\[පබ්බජි \(පි.\)\]](#) යුධඤ්චය [\[යුධඤ්චය \(සි. සා. ක.\), යුධඤ්චය \(පි.\)\]](#).
75. න මත්ථි ඌනං කාමෙහි, හිංසිතා මෙ න විජ්ජති;
දීපඤ්ච කාතුමිච්ඡාමි, යං ජරා නාහිකිරති.
76. පුත්තො වා පිතරං යාවෙ, පිතා වා පුත්තමොරසං;
නෙගමො තං යාවෙ [\[නෙගමො යාවතෙ \(සි. සා. පි.\)\]](#) තාත, මා පබ්බජ යුධඤ්චය.
77. මා මං දෙව නිවාරෙහි, පබ්බජන්තං රටෙසහං;
මාහං කාමෙහි සම්මත්තො, ජරාය වසමන්වගු.
78. අහං තං තාත යාවාමි, අහං පුත්ත නිවාරයෙ;
චිරං තං දට්ඨමිච්ඡාමි, මා පබ්බජ යුධඤ්චය.
79. උස්සාවොව තිණග්ගමිහි, සුරියුග්ගමනං පති;
ඵවමාසු මනුස්සානං, මා මං අම්ම නිවාරය.
80. තරමානො ඉමං යානං, ආරොපෙතු [\[තරමානා ඉමං යානං, ආරොපෙත්තු \(සි. පි.\)\]](#) රටෙසහං;
මා මෙ මාතා තරන්තස්ස, අන්තරායකරා අහු.
81. අහිංසාවං හද්දන්තෙ, සුඤ්ඤං භෙස්සති රම්මකං;

යුධඤ්චයෝ අනුඤ්ඤාතො, සබ්බදත්තෙන රාජිනා.

82. යොහු සෙට්ඨො සහස්සස්ස [\[මනුස්සානං \(සා. \), සහස්සානං \(ක. \)\]](#), යුවා කඤ්චනසන්නිභො; සොයං කුමාරො පබ්බජිතො, කාසායවසනො බලී.
83. උභො කුමාරා පබ්බජිතා, යුධඤ්චයො යුධිට්ඨිලො; පහාය මාතාපිතරො, සඨගං ඡේත්වාන මච්චුනොති.

461. දසරථජාතකං (7) යුධඤ්චයජාතකං ඡට්ඨං.

84. එථ ලක්ඛණ ඕතා ව, උභො ඔතරථොදකං; එවායං භරතො ආහ, “රාජා දසරථො මතො”.
85. කෙන රාමජපභාවෙන, සොච්ඡිකිං න සොචසි; පිතරං කාලකතං [\[කාලඨකතං \(ක. \)\]](#) සුත්වා, න තං පසහතෙ දුඛං.
86. යං න සක්කා නිපාලෙතුං, පොසෙන ලපතං බහුං; ස කිස්ස විඤ්ඤ මෙධාවී, අත්තානාමුපතාපයෙ.
87. දහරා ව හි වුද්ධා ව [\[යෙ වුද්ධා \(සි. අට්ඨ. \), යෙ වුඨ්ඨා \(සා. \)\]](#), යෙ බාලා යෙ ව පණ්ඩිතා; අඨ්ඨා වෙව දලිද්දා ව, සබ්බෙ මච්චුපරායණා.
88. එලානම්ච පක්කානං, නිච්චං පතනතො භයං; එචං ජාතාන මච්චානං, නිච්ච මරණතො භයං.
89. සායමෙකෙ න දිස්සන්ති, පාතො දිට්ඨා බහුජ්ජනා; පාතො එකෙ න දිස්සන්ති, සායං දිට්ඨා බහුජ්ජනා.
90. පරිදෙවයමානො වෙ, කිඤ්චිදත්ථං උදබ්බතො; සම්මුල්ලො හිංසමත්තානං, කයිරා තං විචක්ඛණො.
91. කිසො විචණ්ණො භවති, හිංසමත්තානමත්තතො [\[මත්තනා \(සි. අට්ඨ. සු. නි. 590\)\]](#); න තෙන පෙතා පාලෙන්නි, නිරත්ථා පරිදෙවනා.
92. යථා සරණමාදිත්තං, වාරිනා පරිනිබ්බයෙ [\[වාරිනාවනිබ්බාපයෙ \(සා. ක. \)\]](#); එවම්පි ධිරො සුතවා, මෙධාවී පණ්ඩිතො නරො; බිජ්ජමුජ්ජනිතං සොකං, වාතො තුලංච ධංසයෙ.
93. මච්චො එකොච [\[එකොච මච්චො \(සි. සා. පි. \)\]](#) අච්චෙති, එකොච ජායතෙ කුලෙ; සංයොගපරමාත්ථෙව, සම්භොගා සබ්බපාණිනං.
94. තස්මා හි ධිරස්ස බහුස්සුතස්ස, සම්පස්සතො ලොකම්මං පරඤ්ච; අඤ්ඤාය ධම්මං හදයං මනඤ්ච, සොකා මහන්නාපි න තාපයන්ති.
95. සොහං දස්සඤ්ච භොක්ඛඤ්ච, හරිස්සාමි ව [\[සොහං යසඤ්ච භොගඤ්ච, හරියාපි ව \(සා. ක. \)\]](#) ඤාතකෙ; සෙසඤ්ච පාලයිස්සාමි, කිච්චමෙතං [\[කිච්චමෙවං \(පි. \)\]](#) විජානතො.
96. දස වස්සසහස්සානි, සට්ඨි වස්සසතානි ව; කම්බුගීවො මහාබාහු, රාමො රජ්ජමකාරයිති.

462. සංවරජාතකං (8) දසරථජාතකං සත්තමං.

97. ජානන්තො නො මහාරාජ, තච සීලං ජනාධිපො; ඉමෙ කුමාරෙ පුජෙන්නො, න තං කෙනචි මඤ්ඤථ.
98. තිට්ඨන්තෙ නො මහාරාජෙ, අදු [\[ආදු \(සි. පි. \), ආදු \(සා. \)\]](#) දෙවෙ දිවඨිගතෙ; ඤාතී තං සමනුඤ්ඤිංසු, සම්පස්සං අත්ථමත්තතො.
99. කෙන සංවරවත්තෙන, සඤ්ජාතෙ අභිනිට්ඨසි; කෙන තං නාතිවත්තන්ති, ඤාතිසඨ්ඨා සමාගතා.
100. න රාජපුත්ත උසුයාමි [\[රාජපුත්ත නුස්සුයාමි \(ක. \)\]](#), සමණානං මහෙසිනං; සක්කච්චං තෙ නමස්සාමි, පාදෙ වන්දාමි තාදිනං.
101. තෙ මං ධම්මගුණෙ යුත්තං, සුස්සුසමනුසුයකං; සමණා මනුසාසන්ති [\[සමනුසාසන්ති \(සි. සා. පි. \)\]](#), ඉසී ධම්මගුණෙ රතා.

102. තෙසාහං වචනං සුත්වා, සමණානං මහෙසීනං;
න කිඤ්චි අතිමඤ්ඤාමි, ධම්මෙ මෙ නිරතො මනො.
103. හත්ථාරොහා අනීකට්ඨා, රජීකා පත්තිකාරකා;
තෙසං [තෙසු (පී.)] නප්පට්ඨන්ධාමි, නිව්ට්ඨං [නිබ්දං (සී. පී.)] හත්තවෙනනං.
104. මහාමත්තා ව මෙ අත්ථී, මන්තිනො පරිවාරකා;
බාරාණසිං වොහරන්ති, බහුමංසසුරොදකං.
105. අටොපි වාණිජා ඵීතා, නානාරට්ඨෙහි ආගතා;
තෙසු මෙ විහිතා රක්ඛා, එවං ඡානාහුපොසට්.
106. ධම්මෙන කිර ඤාතිනං, රජ්ජං කාරෙහි සංවර;
මෙධාවි පණ්ඩිතො වාසි [වාසි (සී. පී.)], අටොපි ඤාතිනං හිතො.
107. තං තං ඤාතිපරිබ්‍රුජ්භං, නානාරතනමොචිතං;
අමිත්තා නප්පසහන්ති, ඉන්දංව අසුරාධිපොති.

463. සුප්පාරකජාතකං (9) සංවරජාතකං අට්ඨමං.

108. උම්මුජ්ජන්ති නිමුජ්ජන්ති, මනුස්සා බුරනාසිකා;
සුප්පාරකං තං පුච්ඡාම, සමුද්දො කතමො අයං.
109. කුරුකච්ඡා [හරුකච්ඡා (සී. සා. පී. අට්ඨ.)] පයානානං, වාණිජානං ධනෙසීනං;
නාවාය විජ්ජනට්ඨාය, බුරමාලිති වුව්චති.
110. යථා අග්ගිව සුරියොව [අග්ගි සුරියො ව (සා.), අග්ගිව සුරියො (ක.)], සමුද්දො පටිදිස්සති;
සුප්පාරකං තං පුච්ඡාම, සමුද්දො කතමො අයං.
111. කුරුකච්ඡා පයානානං, වාණිජානං ධනෙසීනං;
නාවාය විජ්ජනට්ඨාය, අග්ගිමාලිති වුව්චති.
112. යථා දධිව ඛීරංව [දධි ව ඛීරං ව (සා.), එවමුපරිපි], සමුද්දො පටිදිස්සති;
සුප්පාරකං තං පුච්ඡාම, සමුද්දො කතමො අයං.
113. කුරුකච්ඡා පයානානං, වාණිජානං ධනෙසීනං;
නාවාය විජ්ජනට්ඨාය, දධිමාලිති [ඛීරමාලිති (ක.)] වුව්චති.
114. යථා කුසොව සස්සොව, සමුද්දො පටිදිස්සති;
සුප්පාරකං තං පුච්ඡාම, සමුද්දො කතමො අයං.
115. කුරුකච්ඡා පයානානං, වාණිජානං ධනෙසීනං;
නාවාය විජ්ජනට්ඨාය, කුසමාලිති වුව්චති.
116. යථා නළොව වෙළුව, සමුද්දො පටිදිස්සති;
සුප්පාරකං තං පුච්ඡාම, සමුද්දො කතමො අයං.
117. කුරුකච්ඡා පයානානං, වාණිජානං ධනෙසීනං;
නාවාය විජ්ජනට්ඨාය, නළමාලිති වුව්චති.
118. මහබ්භයො හිංසනකො, සද්දො සුයානිමානුසො [සමුද්දො සුයාන'මානුසො (සී. පී. අට්ඨ.)];
යථා සොබ්භො පපාතොව, සමුද්දො පටිදිස්සති;
සුප්පාරකං තං පුච්ඡාම, සමුද්දො කතමො අයං.
119. කුරුකච්ඡා පයානානං, වාණිජානං ධනෙසීනං;
නාවාය විජ්ජනට්ඨාය, බලවාමුබ්බිති [වලභාමුබ්බිති (සී. සා.), බලවාමුබ්බිති (සා. ක.)] වුව්චති.
120. යතො සරාමි අත්තානං, යතො පත්තොස්මි විඤ්ඤානං;
නාහිජානාමි සඤ්චිච්ච, එකපාණම්පි හිංසිතං;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, සොත්ථීං නාවා නිවත්තතුති.

සුප්පාරකජාතකං නවමං.

එකාදසකනිපාතං නිට්ඨිතං.

සිරිමාතුසුපොසකනාගවරො, පුන ජුණ්භක ධම්මමුදයවරො;
අථ පානි යුධඤ්චයකො ච, දසරථ සංවර පාරගතෙන නචාති.

12. ද්වාදසකතිපාතො

464. මූලකුණාලපාතකං (1)

1. ලුද්ධානං [\[බුද්දානං \(සි. සා. පි.\)\]](#) ලහුවිත්තානං, අකතඤ්ඤාන දුබ්භිනං; නාදෙවසත්තො පුරිසො, ථීනං සද්ධාතුමරහති.
2. න තා පජානන්ති කතං න කිච්චං, න මාතරං පිතරං භාතරං වා; අනරියා සමතික්කන්තධම්මා, සස්සෙව චිත්තස්ස වසං වජන්ති.
3. විරානුචුට්ඨමපි [\[විරානුචුට්ඨමපි \(සි. පි.\)\]](#) පියං මනාපං, අනුකම්පකං පාණසම්මපි භත්තුං [\[සන්තං \(සි. සා. පි.\)\]](#); ආවාසු කිච්චෙසු ච නං ජහන්ති, තස්මාහමිත්ථීනං න විස්සසාමි.
4. ථීනඤ්භි චිත්තං යථා වාතරස්ස, කන්තප්පකන්තං යථා රුක්ඛජායා; වලාවලං හදයමිත්ථියානං, වක්කස්ස නෙමි විය පරිවත්තති.
5. යදා තා පස්සන්ති සමෙක්ඛමානා, ආදෙයාරූපං පුරිසස්ස චිත්තං; සණ්භාහි වාචාහි නයන්ති මෙනං, කම්බොජකා ජලජෙනෙව අස්සං.
6. යදා න පස්සන්ති සමෙක්ඛමානා, ආදෙයාරූපං පුරිසස්ස චිත්තං; සමන්තතො නං පරිවජ්ජයන්ති, තිණ්ණො නදීපාරගතොව කුල්ලං.
7. සිලෙසුපමා සිබිරිව සබ්බභක්ඛා, තික්ඛමායා නදිරිව සීසසොතා; සෙවන්ති හෙතා පියමජ්ජියඤ්ච, නාවා යථා ඔරකුලං පරඤ්ච.
8. න තා එකස්ස න ද්විත්තං, ආපණොව පසාරිතො; යො තා මය්හන්ති මඤ්ඤෙය්, වාතං ජාලෙන බාධයෙ [\[බන්ධයෙ \(සා. ක.\)\]](#).
9. යථා නදී ව පන්ථො ව, පානාගාරං සභා පපා; එවං ලොකිත්ථියො නාම, වෙලා තාසං න විජ්ජති [\[ඉමිස්සා ගාථාය පුබ්බද්ධාපරද්ධං විපරියායෙන දිස්සති \(ක.\)\]](#).
10. සතාසනසමා එතා, කණ්භසප්පසිරුපමා; ගාවො බහිතිණස්සෙව, ඔමසන්ති වරං වරං.
11. සතාසනං කුඤ්ජරං කණ්භසප්පං, මුද්ධාභිසිත්තං පමදා ව සබ්බා; එතෙ නරො නිච්චයතො [\[නිච්චයත්තො \(සි. පි.\)\]](#) හජෙථ, තෙසං හවෙ දුබ්බිදු සබ්බභාවො [\[සච්චභාවො \(සා.\)\]](#).
12. නච්චන්තවණ්ණො න බහුනං කන්තා, න දක්ඛණො පමදා සෙවිතබ්බා; න පරස්ස භරියා න ධනස්ස හෙතු, එතිත්ථියො පඤ්ච න සෙවිතබ්බාති.

465. හද්දසාලපාතකං (2) මූලකුණාලපාතකං පඨමං.

13. කා ත්වං සුද්ධෙහි වත්ථෙහි, අසෙ වෙහායසං [\[වෙහායසං \(සි. පි.\)\]](#) යිතා; කෙන ත්වාස්සුති වත්තන්ති, කුතො තං භයමාගතං.
14. තවෙව දෙව විජිතෙ, හද්දසාලොති මං විදු; සට්ඨි [\[සට්ඨිං \(සි. පි.\)\]](#) වස්සසහස්සානි, තිට්ඨතො පුජිතස්ස මෙ.
15. කාරයන්තා නගරානි, අගාරෙ ව දිසම්පති; විවිධෙ වාපි පාසාදෙ, න මං තෙ අච්චමඤ්ඤිසුං; යථෙව මං තෙ පුජෙසුං, තථෙව ත්වම්පි පුජය.
16. තං ඉවාහං [\[තඤ්ච අහං \(සි. සා. පි.\)\]](#) න පස්සාමි, ථූලං කායෙන තෙ දුමං; ආරොහපරිණාහෙන, අභිරූපොසි ජාතියා.
17. පාසාදං කාරයිස්සාමි, එකත්ථම්භං මනොරමං; තත්ථ තං උපනෙස්සාමි, විරං තෙ යක්ඛ ජීවිතං.
18. එවං චිත්තං උදපාදි, සරිරෙන විනාභාවො; පුටුසො මං විකන්තිත්වා, බණ්ඩසො අවකන්තථ.
19. අග්ගෙ ව ජෙත්වා මජ්ඣෙ ව, පච්ඡා මූලමිති ඡින්දථ [\[මූලඤ්ච ඡින්දථ \(සි.\), මූලං විඡින්දථ \(පි.\)\]](#); එවං මෙ ඡිජ්ජමානස්ස, න දුක්ඛං මරණං සියා.
20. හත්ථපාදං [\[හත්ථපාදෙ \(ක.\)\]](#) යථා ඡින්දෙ [\[ඡින්තෙ \(ක.\)\]](#), කණ්ණනාසඤ්ච ජීවතො;

තනො පවිජා සිරො ඡීන්දෙ, තං දුක්ඛං මරණං සියා.

21. සුඛං නු ඛණ්ඩසො ඡීන්තං, භද්දසාලවනජපති;
කිං හෙතු කිං උපාදාය, ඛණ්ඩසො ඡීන්තමිච්ඡසි.
22. යඤ්ච හෙතුමුපාදාය, හෙතුං ධම්මුපසංහිතං;
ඛණ්ඩසො ඡීන්තමිච්ඡාමි, මහාරාජ සුඤ්ඤාහි මෙ.
23. ඤාතී මෙ සුඛසංවද්ධා, මම පස්සෙ නිවාතජා;
තෙපිහං උපහිංසෙය්‍යාං, පරෙසං අසුබොචිතං.
24. වෙනෙයාරුපං [\[වෙනබ්බරුපං \(සි. පි.\)\]](#) වෙනෙසි, භද්දසාලවනජපති;
හිතකාමොසි ඤාතීන්, අභයං සම්ම දම්මි තෙනි.

466. සමුද්දවාණිජජාතකං (3) භද්දසාලජාතකං දුතියං.

25. කසන්ති වපන්ති තෙ ජනා, මනුජා කම්මඵලූපජීවිනො;
නයිමස්ස දීපකස්ස භාගිනො, ජම්බුදීපා ඉදමෙව නො වරං.
26. තිපඤ්චරත්තුපගතමිහි චන්දෙ, වෙගො මහා හෙහිති සාගරස්ස;
උජ්ජවිස්සං දීපමිමං උළාරං, මා වො වධි ගච්ඡට ලෙණමඤ්ඤං.
27. න ජාතුයං සාගරවාරිවෙගො, උජ්ජවිස්සං දීපමිමං උළාරං;
තං මෙ නිමිත්තෙනි බහුහි දිට්ඨං, මා හෙට් කිං සොචට් මොදට්ඨිහො [\[මොදට් වො \(ක.\) 6.38 මොග්ගල්ලානසුත්තං පස්සිතබ්බං\]](#).
28. පහුතභක්ඛං බහුඅන්තපානං, පත්තත්ථ ආවාසමිමං උළාරං;
න වො භයං පටිපස්සාමි කිඤ්චි, ආපුත්තපුත්තෙනි පමොදට්ඨිහො.
29. යො දෙවොයං දක්ඛිණායං [\[දක්ඛිණස්සං \(සි.\)\]](#) දිසායං, බෙමන්ති පක්කොසති තස්ස සච්චං;
න උත්තරො වෙදි භයාභයස්ස, මා හෙට් කිං සොචට් මොදට්ඨිහො.
30. යථා ඉමෙ විජ්ජවදන්ති යක්ඛා, එකො භයං සංසති බෙමමෙකො;
තදිඬිස මය්හං වචනං සුඤ්ඤාට්, ඛිජ්ජං ලහුං මා විනස්සිමිහ සබ්බෙ.
31. සබ්බෙ සමාගම්ම කරොම නාවං, දොණං දළ්භං සබ්බයන්තුපපන්නං;
සචෙ අයං දක්ඛිණො සච්චමාහ, මොසං පටික්කොසති උත්තරොයං;

සා චෙව නො හෙහිති ආපදත්ථා, ඉමඤ්ච දීපං න පරිච්චජෙම.
32. සචෙ ච බො උත්තරො සච්චමාහ, මොසං පටික්කොසති දක්ඛිණොයං;
තමෙව නාවං අභිරුය්හ සබ්බෙ, එවං මයං සොත්ථි තරෙමු පාරං.
33. න වෙ සුගණ්භං පය්මෙන සෙට්ඨං, කනිට්ඨමාපාට්ගතං ගහෙත්වා;
යො වීධ තච්ඡං [\[මජ්ඣං \(සි. ඥා. පි.\)\]](#) පටිච්චෙය්‍ය ගණ්හති [\[ගණ්හි \(ක.\)\]](#), ස වෙ නරො සෙට්ඨමුපෙති යානං.
34. යථාපි තෙ සාගරවාරිමජ්ඣෙ, සකම්මුනා සොත්ථි වහිංසු වාණිජා;
අනාගතත්ථං පටිච්ඡික්ඛියාන, අජ්ජමිති නාවිචෙති ස භූරිපඤ්ඤො.
35. බාලා ච මොහෙන රසානුගිද්ධා, අනාගතං අජ්ජට්ඨිච්ඡික්ඛියත්ථං;
පට්ඨුජ්ජන්තෙ සිද්ධන්ති අත්ථජාතෙ, සමුද්දමජ්ඣෙ යථා තෙ මනුස්සා.
36. අනාගතං පටිකයිරාට් කිච්චං, “මා මං කිච්චං කිච්චකාලෙ බ්‍යධෙසි”;
තං තාදිසං පටිකත [\[පටිකතං \(ක.\), පටිගත \(සි. අට්ඨ.\), පටිකච්ච \(?\)\]](#) කිච්චකාරිං, න තං කිච්චං කිච්චකාලෙ බ්‍යධෙතිති.

467. කාමජාතකං (4) සමුද්දවාණිජජාතකං තතියං.

37. කාමං කාමයමානස්ස, තස්ස වෙ තං සමිජ්ඣති;
අද්ධා පීතිමනො හොති, ලද්ධා මච්චො යදිච්ඡති.
38. කාමං කාමයමානස්ස, තස්ස වෙ තං සමිජ්ඣති;
තනො නං අපරං කාමෙ, ධම්මෙ තණ්හංව චින්දති.
39. ගච්ච සිඬිගිනො සිඬිගං, වඩ්ඪමානස්ස වඩ්ඪති;
එවං මන්දස්ස පොසස්ස, බාලස්ස අවිජානනො;

හිසොසා තණ්හා පිපාසා ව, වඩ්ඪමානස්ස වඩ්ඪති.

40. පථංඛා සාලියවකං, ගවස්සං [ගවාසං (සි. සා. පි.)] දාසපොරිසං;
දත්ථා ව [දත්ථාපි (සි. සා.), දත්ථා වා (පි.)] නාලමෙකස්ස, ඉති විද්ථා [විද්ධා (සා.)] සමං වරෙ.
41. රාජා පසස්භ පථවිං විජිත්ථා, සසාගරන්තං මහිමාවසන්තො;
ඔරං සමුද්දස්ස අතිත්තරූපො [අතිත්තිරූපො (ක.)], පාරං සමුද්දස්සපි පත්ථයෙථ.
42. යාව අනුස්සරං කාමෙ, මනසා තිත්ති නාජ්ඣගා;
තතො නිවත්තා පටිකම්ම දිස්ථා, තෙ වෙ සුතිත්තා යෙ [තිත්තා (සි. සා. පි.)] පඤ්ඤාය තිත්තා.
43. පඤ්ඤාය තිත්තිනං [තිත්තිනං (සි. සා.)] සෙට්ඨං, න සො කාමෙහි තප්පති;
පඤ්ඤාය තිත්තං පුරිසං, තණ්හා න කුරුතෙ වසං.
44. අපචිනෙට්ඨ කාමානං [කාමානි (සි. සා. පි.)], අප්පිච්ඡස්ස අලොලූපො;
සමුද්දමත්තො පුරිසො, න සො කාමෙහි තප්පති.
45. රථකාරොව වම්මස්ස, පරිකන්තං උපාහනං;
යං යං වජ්ඣති [ජහති (සා. ක.)] කාමානං, තං තං සම්පජ්ජතෙ සුඛං;
සඛ්ඛං වෙ සුඛම්චිජ්ජෙය්‍ය, සඛ්ඛෙ කාමෙ පරිච්චජෙ.
46. අට්ඨ තෙ භාසිතා ගාථා, සඛ්ඛා භොන්ති සහස්සියො [සහස්සියා (?) උපරි සුතසොමජාතකෙ තථා දිස්සති];
පටිගණ්භ මහාබ්‍රහ්මෙ, සාධෙතං තව භාසිතං.
47. න මෙ අත්ථො සහස්සෙහි, සතෙහි නහුතෙහි වා;
පච්ඡිමං භාසතො ගාථං, කාමෙ මෙ න රතො මනො.
48. හදුකො [සද්දො (සි.)] වතායං මාණවකො, සඛ්ඛලොකවිදු මුනි;
යො ඉමං තණ්හං [යො තණ්හං (සි. සා.)] දුක්ඛජනනිං, පරිජානාති පණ්ඩිතොති.

468. ජනසන්ධජාතකං (5) කාමජාතකං චතුත්ථං.

49. දස බල ඉමානි [බලමානි (සා.)] ධානානි, යානි පුබ්බෙ අකරිත්ථා;
ස පච්ඡා මනුතප්පති, ඉච්චෙවාවහ [ඉච්චාවහ රාජා (සි. සා. පි.)] ජනසන්ධො.
50. අලද්ධා චිත්තං තප්පති, පුබ්බෙ අසමුදානිතං;
න පුබ්බෙ ධනමෙසිස්සං, ඉති පච්ඡානුතප්පති.
51. සකාරූපං පුරෙ සන්තං, මයා සිප්පං න සික්ඛිතං;
කිච්ඡා චුත්ති අසිප්පස්ස, ඉති පච්ඡානුතප්පති.
52. කුටචෙදී පුරෙ ආසිං, පිසුණො පිට්ඨිමංසිකො;
චණ්ඩො ව ඵරුසො වාපි [වාසිං (සි. සා. පි.)], ඉති පච්ඡානුතප්පති.
53. පාණාතිපාති පුරෙ ආසිං, ලුද්දො වාපි [වාසිං (සි. පි.)] අනාරියො;
භූතානං නාපවායිස්සං, ඉති පච්ඡානුතප්පති.
54. බහුසු වත සන්තිසු, අනාපාදාසු ඉත්ථිසු;
පරදාරං අසෙවිස්සං, ඉති පච්ඡානුතප්පති.
55. බහුමිහි වත සන්තම්හි, අන්තපානෙ උපට්ඨිතෙ;
න පුබ්බෙ අදදං [අදදිං (සි.)] දානං, ඉති පච්ඡානුතප්පති.
56. මාතරං පිතරඤ්චාපි, ජිණ්ණකං ගතයොබ්බනං [ජිණ්ණකෙ ගතයොබ්බනෙ (සි. සා. පි.)];
පහු සන්තො න පොසිස්සං, ඉති පච්ඡානුතප්පති.
57. ආවරියමනුසත්ථාරං , සඛ්ඛකාමරසාහරං;
පිතරං අතිමඤ්ඤස්සං, ඉති පච්ඡානුතප්පති.
58. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි, සීලවන්තෙ බහුස්සුතෙ;
න පුබ්බෙ පයිරුපාසිස්සං, ඉති පච්ඡානුතප්පති.
59. සාධු භොති තපො විණ්ණො, සන්තො ව පයිරුපාසිතො;
න ව පුබ්බෙ තපො විණ්ණො, ඉති පච්ඡානුතප්පති.
60. යො ව ඵතානි ධානානි, යොනියො පටිපජ්ජති;
කරං පුරිසකිච්චානි, ස පච්ඡා නානුතප්පතිති.

469. මහාකණ්ඩජාතකං (6) ජනසන්ධජාතකං පඤ්චමං.

61. කණ්භො කණ්භො ව සොරො ව, සුක්කදායො පභාසවා [පතාපවා (සි. සා. පි.)];
බද්ධො පඤ්චභි රජ්ජුභි, කිං රචි [ධිර (සි. පි.), වීර (සා.)] සුනබො තව.
62. නායං මිගානමත්ථාය, උසිනක [උසිනර (සි. පි.), උසින්තර (සා.)] භවිස්සති;
මනුස්සානං අනායො හුත්වා, තදා කණ්භො පමොක්ඛති.
63. පත්තහත්ථා සමණකා, මුණ්ඩා සඬ්ඝාට්ඨපාරුතා;
නඬගලෙභි කසිස්සන්ති, තදා කණ්භො පමොක්ඛති.
64. තපස්සිනියො [තපනියා (ක.) දුතියන්තපදානි භෙතානි] පබ්බජිතා, මුණ්ඩා සඬ්ඝාට්ඨපාරුතා;
යදා ලොකෙ ගමිස්සන්ති, තදා කණ්භො පමොක්ඛති.
65. දීසොත්තරොට්ඨා ජට්ඨා, පඬ්කදන්තා රජස්සිරා;
ඉණං වොදාය [වොදාය (සි. පි.), වොදය (සා.)] ගච්ඡන්ති, තදා කණ්භො පමොක්ඛති.
66. අධිච්ච වෙදෙ [වෙදං (ක.)] සාවිත්තිං, යඤ්ඤන්තඤ්ච [තන්ත්‍රඤ්ච (සි. සා. පි.)] බ්‍රාහ්මණා;
භතිකාය යජිස්සන්ති, තදා කණ්භො පමොක්ඛති.
67. මාතරං පිතරඤ්චාපි, පීණණකං ගතයොබ්බනං;
පහු සන්තො [සන්තා (සි.)] න භරන්ති, තදා කණ්භො පමොක්ඛති.
68. මාතරං පිතරඤ්චාපි, පීණණකං ගතයොබ්බනං;
බාලා තුම්භෙති වක්ඛන්ති, තදා කණ්භො පමොක්ඛති.
69. ආවරියභරියං සබ්බං [ආවරියභරියං සබ්බභරියං (සි. පි.)], මාතුලානි පිතුච්ඡකිං [පිතුච්ඡයං (සි.), පිතුච්ඡසං (පි.)];
යදා ලොකෙ ගමිස්සන්ති, තදා කණ්භො පමොක්ඛති.
70. අසිච්චිමං ගහෙත්වාන, බග්ගං පග්ගය්භ බ්‍රාහ්මණා;
පන්ථසාතං කරිස්සන්ති, තදා කණ්භො පමොක්ඛති.
71. සුක්කච්ඡවී වෙධවෙරා, ථුලබාහු අපාතුහා;
මිත්තභෙදං කරිස්සන්ති, තදා කණ්භො පමොක්ඛති.
72. මායාවිනො නෙකතිකා, අසප්පුරිසවින්තකා;
යදා ලොකෙ භවිස්සන්ති, තදා කණ්භො පමොක්ඛති.

470. කොසියජාතකං (7) මහාකණ්ඩජාතකං ඡට්ඨමං.

73. නෙව කිණාමි නපි චික්කිණාමි, න වාපි මෙ සන්තිවයො ව අත්ථි [ඉධත්ථි (සා.)];
සුක්ච්ඡරුපං වතිදං පරිත්තං, පත්ථොදනො නාලමයං දුට්ඨන්.
74. අප්පම්භා අප්පකං දජ්ජා, අනුමජ්ඣකො මජ්ඣකං;
බහුම්භා බහුකං දජ්ජා, අදානං නුපපජ්ජති [න උපපජ්ජති (සි. පි.), නුපපජ්ජති (සා.)].
75. තං තං වදාමි කොසිය, දෙභි දානානි භුඤ්ජ ව.
අරියමග්ගං සමාරුහ [අරියං මග්ගං සමාරුහ (සි. පි.)], නෙකාසී ලභතෙ සුඛං.
76. මොසඤ්චස්ස හුතං භොති, මොසඤ්චාපි සමීභිතං;
අතිථිස්මිං යො නිසින්තස්මිං, ඵකො භුඤ්ජති භොජනං.
77. තං තං වදාමි කොසිය, දෙභි දානානි භුඤ්ජ ව;
අරියමග්ගං සමාරුහ, නෙකාසී ලභතෙ සුඛං.
78. සච්චඤ්චස්ස හුතං භොති, සච්චඤ්චාපි සමීභිතං;
අතිථිස්මිං යො නිසින්තස්මිං, නෙකො භුඤ්ජති භොජනං.
79. තං තං වදාමි කොසිය, දෙභි දානානි භුඤ්ජ ව;
අරියමග්ගං සමාරුහ, නෙකාසී ලභතෙ සුඛං.
80. සරඤ්ච ජුහති පොසො, බහුකාය ගයාය ව;
දොණෙ නිම්බරුතිත්ථස්මිං, සීසසොතෙ මභාවහෙ.
81. අත්‍ර වස්ස හුතං භොති, අත්‍ර වස්ස සමීභිතං;
අතිථිස්මිං යො නිසින්තස්මිං, නෙකො භුඤ්ජති භොජනං.

82. තං තං වදාමි කොසිය, දෙහි දානානි භුඤ්ජ ව;
අරියමග්ගං සමාරුහ, නෙකාසී ලහතෙ සුඛං.
83. බලිසඤ්චි සො නිගිලති [\[නිගිලති \(සි. පි.\)\]](#), දීඝසුත්තං සබන්ධනං;
අතිරිස්මිං යො නිසින්නස්මිං, එකො භුඤ්ජති භොජනං.
84. තං තං වදාමි කොසිය, දෙහි දානානි භුඤ්ජ ව;
අරියමග්ගං සමාරුහ, නෙකාසී ලහතෙ සුඛං.
85. උළාරවණ්ණා වත බ්‍රාහ්මණා ඉමෙ, අයඤ්ච වො සුනබො කිස්ස හෙතු;
උච්චාවචං වණ්ණනිහං විකුබ්බති, අක්ඛාපං නො බ්‍රාහ්මණා කෙ නු තුම්හෙ.
86. වන්දො ව සුරියො ව [\[සුරියො ව \(ක.\)\]](#) උභො ඉධාගතා, අයං පන මාතලි දෙවසාරථී;
සක්කොහමස්මි තිදසානමීන්දො, එසො ව බො පඤ්චසිබොති වුව්වති.
87. පාණිස්සරා මුද්දිගා ව [\[මුද්දිගා ව \(සි. සා. පි.\)\]](#), මුරජාලම්බරානි ව;
සුත්තමෙනං පබොධෙන්ති, පටිබුද්ධො ව නන්දති.
88. යෙ කෙවිමෙ මච්ඡරිනො කදරියා, පරිභාසකා සමණබ්‍රාහ්මණානං;
ඉධෙව නික්ඛිප්ප සරිරදෙහං, කායස්ස හෙදා නිරයං වජන්ති.
89. යෙ කෙවිමෙ සුග්ගතිමාසමානා [\[සුග්ගතිමාසමානා \(සි. පි.\), සුග්ගතාසිසමානා \(ක.\)\]](#), ධම්මෙ ධීතා සංයමෙ
සංචිභාගෙ;
ඉධෙව නික්ඛිප්ප සරිරදෙහං, කායස්ස හෙදා සුගතිං වජන්ති.
90. ත්වං නොසි ඤාති පුරිමාසු ජාතිසු, සො මච්ඡරී රොසකො [\[කොසියො \(සා. ක.\)\]](#) පාපධම්මො;
තවෙව අත්ථාය ඉධාගතම්හා, මා පාපධම්මො නිරයං ගමීන්ථ [\[අප්පත්ථ \(ක. සි. සා. පි.\)\]](#).
91. අද්ධා හි මං වො හිතකාමා, යං මං සමනුසාසථ;
සොහං තථා කරිස්සාමි, සබ්බං චුත්තං හිතෙසිහි.
92. එසාහමජ්ජෙව උපාරමාමි, න වාපිහං [\[න වාපහං \(සි. පි.\)\]](#) කිඤ්චි කරෙය්‍යා පාපං;
න වාපි මෙ කිඤ්චි අදෙය්‍යමත්ථී, න වාපිදත්වා උදකං පිචාමි [\[උදකම්පහං පිබෙ \(සි.\)\]](#).
93. එවඤ්ච මෙ දදතො සබ්බකාලං [\[කාලෙ \(ක.\)\]](#), හොගා ඉමෙ වාසව බීයිස්සන්ති;
තතො අහං පබ්බජිස්සාමි සක්ක, හින්වාන කාමානි යථොධිකානීති.

471. මෙණ්ඩකපඤ්ඤජාතකං (8) කොසියජාතකං සත්තමං.

94. යෙසං න කදාචි භුතපුබ්බං, සබ්බං [\[සක්ඛිං \(සි. පි.\), සබ්බ \(සා. පි.\)\]](#) සත්තපදම්පිමස්මි ලොකෙ;
ජාතා අමිත්තා දුට්ඨෙ සභායා, පටිසන්ධාය වරන්ති කිස්ස හෙතු.
95. යදි මෙ අප්ප පාතරාසකාලෙ, පඤ්ඤං න සක්කුණෙය්‍යාථ වත්තුමෙතං;
රට්ඨා පබ්බාජයිස්සාමි වො සබ්බෙ, න හි මත්ථො දුප්පඤ්ඤජාතිකෙහි.
96. මහාජනසමාගමම්හි සොරෙ, ජනකොලාහලසඬ්ගමම්හි ජාතෙ;
වික්ඛිත්තමනා අනෙකචිත්තා, පඤ්ඤං න සක්කුණොම වත්තුමෙතං.
97. එකග්ගචිත්තාව එකමෙකා, රහසි ගතා අත්ථං නිචිත්තයිත්වා [\[අත්ථානි චිත්තයිත්වා \(සා. ක.\)\]](#);
පට්ඨෙකෙ සම්මසිත්වාන ධීරා, අථ වක්ඛන්ති ජනින්ද එතමත්ථං.
98. උග්ගපුත්ත-රාජපුත්තියානං, උරබ්භස්ස මංසං පියං මනාපං;
න සුනබස්ස තෙ අදෙන්ති මංසං, අථ මෙණ්ඩස්ස සුණෙන සබ්බමස්ස.
99. වම්මං විහනන්ති එළකස්ස, අස්සපිට්ඨන්ථරස්සුබස්ස [\[අස්සපිට්ඨන්ථරණසුබස්ස \(සි.\)\]](#) හෙතු;
න ච තෙ සුනබස්ස අත්ථරන්ති, අථ මෙණ්ඩස්ස සුණෙන සබ්බමස්ස.
100. ආවෙල්ලිතසිඬ්ගිකො හි මෙණ්ඩො, න ච සුනබස්ස විසාණකානි අත්ථී;
තිණහක්ඛො මංසභොජනො ව, අථ මෙණ්ඩස්ස සුණෙන සබ්බමස්ස.
101. තිණමාසි පලාසමාසි මෙණ්ඩො, න ච සුනබො තිණමාසි නො පලාසං;
ගණ්ඨෙය්‍යා සුණො සසං බිලාරං, අථ මෙණ්ඩස්ස සුණෙන සබ්බමස්ස.
102. අට්ඨඬ්ඪ්ඨපදො වතුප්පදස්ස, මෙණ්ඩො අට්ඨනබො අදිස්සමානො;
ජාදියමාහරති අයං ඉමස්ස, මංසං ආහරති අයං අමුස්ස.
103. පාසාදවරගතො විදෙහසෙට්ඨො, විනිහාරං අඤ්ඤමඤ්ඤභොජනානං;

අද්දක්ඛි [අද්දස (සා. ක.)] කිර සක්ඛිකං ජනිත්ථො, බුහුක්කස්ස පුණ්ණං මුඛස්ස [භොහුක්ඛස්ස ව පුණ්ණමුඛස්ස (සි.)] වෙතං.

104. ලාභා වත මෙ අනප්පරුපා, යස්ස මෙදිසා පණ්ඩිතා කුලමිහි;
පඤ්ඤස්ස ගම්භිරගතං නිපුණමත්ථං, පටිච්ඡික්ඛන්ති සුභාසිනෙන ධීරා.

105. අස්සනරිරුප්ඤ්ච එකමෙකං, ඵිතං ගාමවරඤ්ච එකමෙකං;
සබ්බෙසං වො දම්මි පණ්ඩිතානං, පරමප්පතීතමනො සුභාසිනෙනාති.

472. මහාපදුමජාතකං (9) මෙණ්ඩකපඤ්ඤජාතකං අට්ඨමං.

106. නාදට්ඨා [නාදිට්ඨා (ක. සි. සා. ක.)] පරතො දොසං, අණුං ථුලානි සබ්බසො;
ඉස්සරො පණයෙ දණ්ඩං, සාමං අප්පට්චෙක්ඛිය.

107. යො ව අප්පට්චෙක්ඛිත්වා, දණ්ඩං කුබ්බති ඛත්තියො;
සකණ්ටකං සො ගිලති, ජච්චන්ධොව සමක්ඛිකං.

108. අදණ්ඩියං දණ්ඩයති [දණ්ඩයති (සා. පි.)], දණ්ඩියඤ්ච අදණ්ඩියං [අදණ්ඩිය (නියා), න දණ්ඩයෙ (?)];
අන්ධොව විසමං මග්ගං, න ජානාති සමාසමං.

109. යො ව එතානි ධානානි, අණුං ථුලානි සබ්බසො;
සුදිට්ඨමනුසාසෙය්‍ය, ස වෙ වොහරිතු [වොහාතු (පි.)] මරහති.

110. නෙකන්තමුදුනා සක්කා, එකන්තතිබ්බණෙන වා;
අත්තං මහන්තෙ [මහන්තෙ (සා. ක.)] යපෙතුං [යාපෙතුං (සි. සා. පි.)], තස්මා උභයමාවරෙ.

111. පරිභුතො මුදු හොති, අතිතික්ඛො ව වෙරවා;
එතඤ්ච උභයං ඤාත්වා, අනුමජ්ඣං සමාවරෙ.

112. බහුමිපි රත්තො භාසෙය්‍ය, දුට්ඨොපි බහු භාසති;
න ඉත්ථිකාරණා රාජ, පුත්තං ඝාතෙතුමරහසි.

113. සබ්බොව [සබ්බො ව (ක. සි. පි.)] ලොකො එකතො [එකන්තො (සි. පි.)], ඉත්ථි ව අයමෙකිකා;
තෙනාහං පටිපජ්ජිස්සං, ගච්ඡට්ඨ පක්ඛිපපෙට්ඨ [පක්ඛිපෙට්ඨ (සා. අට්ඨ.)] තං.

114. අනෙකතාලෙ නරකෙ, ගම්භිරෙ ව සුදුත්තරෙ [ගම්භිරෙ සුදුරුත්තරෙ (පි. ක.)];
පාතිතො ගිරිදුග්ගස්මිං, කෙන ත්වං තත්ථ නාමරි.

115. නාගො ජාතඵණො තත්ථ, ථාමවා ගිරිසානුජො;
පච්චග්ගති මං භොගෙහි, තෙනාහං තත්ථ නාමරිං.

116. එහි තං පටිනෙස්සාමි, රාජපුත්ත සකං සරං;
රජ්ජං කාරෙහි [කාරෙහි (සි.)] හද්දන්තෙ, කිං අරඤ්ඤෙ කර්ස්සසි.

117. යථා ගිලිත්වා බළිසං, උද්ධරෙය්‍ය සලොහිතං;
උද්ධරිත්වා සුඛි අස්ස, එවං [සුඛං (පි. ක.)] පස්සාමි අත්තනං [අත්තති (පි. ක.), අත්තනා (සා. පි.), එවං අහමිපි
පුන සොත්ථිභාවප්පත්තං ගිලිතබළිසං පුරිසමිච්ච අත්තනානං පස්සාමිති (අට්ඨ. සංවණ්ණනා)].

118. කිං නු ත්වං බළිසං බුසි, කිං ත්වං බුසි සලොහිතං;
කිං නු ත්වං උබ්බතං බුසි, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො.

119. කාමාහං බළිසං බුමි, හත්ථිඅස්සං සලොහිතං;
වත්තාහං උබ්බතං බුමි, එවං ජානාහි ඛත්තිය.

120. විඤ්චාමාණවිකා මාතා, දෙවදත්තො ව මෙ පිතා;
ආනන්දො පණ්ඩිතො නාගො, සාරිපුත්තො ව දෙවතා;
රාජපුත්තො අහං ආසිං [අහං තදා රාජපුත්තො (සි. සා. පි.)], එවං ධාරෙට්ඨ ජාතකන්ති.

473. මිත්තාමිත්තජාතකං (10) මහාපදුමජාතකං නවමං.

121. කානි කම්මානි කුබ්බානං, කථං විඤ්ඤා පරක්කමෙ;
අමිත්තං ජානෙය්‍ය මෙධාවී, දිස්වා සුත්වා ව පණ්ඩිතො.

122. න නං උම්භයතෙ දිස්වා, න ව නං පටිනන්දති;
වක්ඛුති වස්ස [වක්ඛුතිස්ස (සා. ක.)] න දදාති, පටිලොමඤ්ච වත්තති.

123. අමිත්තෙ තස්ස භජති, මිත්තෙ තස්ස න සෙවති;
වණ්ණකාමෙ නිවාරෙති, අක්කොසන්තෙ පසංසති.
124. ගුය්හඤ්ච තස්ස නක්ඛාති, තස්ස ගුය්හං න ගුහති;
කම්මං තස්ස න වණ්ණෙති, පඤ්ඤස්ස නප්පසංසති.
125. අභවෙ නන්දති තස්ස, භවෙ තස්ස න නන්දති;
අච්ඡෙරං [අච්ඡරියං (සී. ස්‍යා. පී.)] භොජනං ලද්ධා, තස්ස නුප්පජ්ජතෙ සති;
තතො නං නානුකම්පති, අහො සොපි [අභාසොපි (ක. සී. ස්‍යා. ක.)] ලභෙය්‍යිතො.
126. ඉච්චෙනෙ සොළසාකාරා, අමිත්තස්මිං පතිට්ඨිතා;
යෙහි අමිත්තං ජානෙය්‍ය, දිස්වා සුත්වා ච පණ්ඩිතො.
127. කානි කම්මානි කුබ්බානං, කථං විඤ්ඤ පරක්කමෙ;
මිත්තං ජානෙය්‍ය මෙධාවී, දිස්වා සුත්වා ච පණ්ඩිතො.
128. පවුත්ථං තස්ස සරති, ආගතං අභිනන්දති;
තතො කෙලායිතො හොති, වාචාය පටිනන්දති.
129. මිත්තෙ තස්සෙව භජති, අමිත්තෙ තස්ස න සෙවති;
අක්කොසන්තෙ නිවාරෙති, වණ්ණකාමෙ පසංසති.
130. ගුය්හඤ්ච තස්ස අක්ඛාති, තස්ස ගුය්හඤ්ච ගුහති;
කම්මඤ්ච තස්ස වණ්ණෙති, පඤ්ඤං තස්ස [පඤ්ඤමස්ස (ස්‍යා. ක.)] පසංසති.
131. භවෙ ච නන්දති තස්ස [භවෙ නන්දති තස්ස ච (ක.)], අභවෙ තස්ස න නන්දති;
අච්ඡෙරං [අච්ඡරියං (සී. ස්‍යා. පී.)] භොජනං ලද්ධා, තස්ස උප්පජ්ජතෙ සති;
තතො නං අනුකම්පති, අහො සොපි [අභාසොපි (ක. සී. ස්‍යා. ක.)] ලභෙය්‍යිතො.
132. ඉච්චෙනෙ සොළසාකාරා, මිත්තස්මිං සුප්පතිට්ඨිතා;
යෙහි මිත්තඤ්ච ජානෙය්‍ය [මිත්තං සුජානෙය්‍ය (පී. ක.)], දිස්වා සුත්වා ච පණ්ඩිතොති.

මිත්තාමිත්තජාතකං දසමං.

ද්වාදසකනිපාතං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං —

ලහුවිත්ත සසාල කසන්ති පුත, අථ කාම දසබලවිධානවරො;
අථ කණ්ඨ සුකොසිය මෙණ්ඩවරො, පදුමො පුත මිත්තවරෙන දසාති.

13. තෙරසකනිපාතො

474. අම්බජාතකං (1)

1. අභාසි [\[අභාසි \(?\)\]](#) මෙ අම්බඵලානි පුබ්බෙ, අණුනි ථුලානි ච බ්‍රහ්මවාරි;
තෙහෙව මන්තෙහි න දානි තුය්හං, දුමජ්ඵලා පාතුහවන්ති බ්‍රහ්මෙ.
2. නක්ඛත්තයොගං පටිමානායාමි, බණං මුහුත්තඤ්ච මන්තෙ න පස්සං [\[බණං මුහුත්තං න මං තොසයන්ති \(සි. පි.\)\]](#);
නක්ඛත්තයොගඤ්ච බණඤ්ච ලද්ධා, අද්ධාහරිස්සම්බඵලං [\[අථාහරිස්සම්බඵලං \(සි. පි.\)\]](#) පහුතං.
3. නක්ඛත්තයොගං න පුරෙ අභාණි, බණං මුහුත්තං න පුරෙ අසංසි;
සංහං හරි [\[අථාහරි \(සි. සා. පි.\)\]](#) අම්බඵලං පහුතං, වණ්ණෙන ගන්ධෙන රසෙනුපෙතං.
4. මන්තාභිජජ්ජෙන පුරෙ හි [\[පුර'ස්ස \(සි. පි.\), පුරෙපි \(සා. පි.\)\]](#) තුය්හං, දුමජ්ඵලා පාතුහවන්ති බ්‍රහ්මෙ;
ස්වාජ්ජ න පාරෙසි ජජ්ජමිති මන්තං [\[ජජමිති මන්තෙ \(සි. පි.\)\]](#), අයං සො කො නාම තවජ්ජ ධම්මො.
5. වණ්ඩාලපුත්තො මම සම්පදාසි, ධම්මෙන මන්තෙ පකතිඤ්ච සංසි;
මා වස්සු මෙ පුච්ඡිතො නාමගොත්තං, ගුය්හිත්ථො අත්ථං [\[මා තං \(සි. සා. පි.\)\]](#) විජ්‍යෙය්‍ය මන්තො [\[විජ්‍යෙය්‍යමන්තා \(සා. පි.\)\]](#).
6. සොහං ජනිත්දෙන ජනම්හි පුට්ඨො, මක්ඛාභිභූතො අලිකං අභාණිං;
“මන්තා ඉමෙ බ්‍රාහ්මණස්සා”ති මිච්ඡා, පභිනමන්තො කපණො රුදාමි.
7. ඵරණ්ඩා පුච්ඡන්තා වා, අථ වා පාලිභද්දකා;
මධුං මධුත්ථිකො වින්දෙ, සො හි තස්ස දුමුත්තමො.
8. බත්තියා බ්‍රාහ්මණා වෙස්සා, සුද්දා වණ්ඩාලපුත්තකුසා;
යම්හා ධම්මං විජානෙය්‍යා, සො හි තස්ස නරුත්තමො.
9. ඉමස්ස දණ්ඩඤ්ච වධඤ්ච දත්වා, ගලෙ ගහෙන්වා බලයාථ [\[බලයාථ \(සා. පි.\), ගලයාථ \(ක. පි.\)\]](#) ජම්මං;
යො උත්තමත්ථං කසිරෙන ලද්ධං, මානානිමානෙන විනාසයිත්ථ.
10. යථා සමං මඤ්ඤමානො පතෙය්‍යා, සොබ්භං ගුහං නරකං පුත්තිපාදං;
රජ්ජුති වා අක්කමෙ කණ්ඨසජ්ජං, අන්ධො යථා ජොතිමධිට්ඨිකෙය්‍යා;
ඵවමිති මං ත්වං බලිතං සපඤ්ඤ [\[සපඤ්ඤා \(පි. පි.\)\]](#), පභිනමන්තස්ස පුනජ්ජදාහි [\[පුන සම්පදාහි \(සා. පි.\), පුනජ්ජසිද්ධි \(සි. පි.\)\]](#).
11. ධම්මෙන මන්තං [\[මන්තෙ \(සි. සා. පි.\)\]](#) තව සම්පදාසිං, තුවමිති ධම්මෙන [\[ත්වමිති ධම්මෙනෙව \(ක. පි.\)\]](#)
පරිග්ගහෙසි;
පකතිම්හි තෙ අත්තමනො අසංසිං, ධම්මෙ යීතං තං [\[පතිට්ඨං \(ක. පි.\)\]](#) න ජ්‍යෙය්‍ය මන්තො.
12. යො බාල මන්තං [\[බලමන්තං \(ක. පි.\)\]](#) කසිරෙන ලද්ධං, යං දුල්ලභං අජ්ජ මනුස්සලොකෙ;
කිඤ්චාපි ලද්ධා ජීවිතුං අජ්ජපඤ්ඤො [\[කිච්ඡා ලද්ධං ජීවිකං අජ්ජපඤ්ඤො \(සි. සා. පි.\), කච්ඡාපි ලද්ධා ජීවිකං අජ්ජපඤ්ඤ \(පි. පි.\)\]](#), විනාසයි අලිකං භාසමානො.
13. බාලස්ස මුල්ලස්ස අකතඤ්ඤුනො ව, මුසා භණන්තස්ස අසඤ්ඤතස්ස;
මන්තෙ මයං තාදිසකෙ න දෙම, කුතො මන්තා ගවිජ න මය්හ රුච්චසිති.

475. ඵන්දනජාතකං (2)

අම්බජාතකං පඨමං.

14. කුඨාරිහත්ථො [\[කුඨාරිහත්ථො \(ක. පි.\)\]](#) පුරිසො, වනමොගය්හ නිට්ඨසි;
පුට්ඨො මෙ සම්ම අක්ඛාහි, කිං දාරුං ඡෙතුම්චිජ්ජි.
15. ඉස්සො [\[ඉසො \(සි. පි.\), ඊසො \(සා. පි.\)\]](#) වනානි වරසි, සමානි විසමානි ව;
පුට්ඨො මෙ සම්ම අක්ඛාහි, කිං දාරුං නෙමියා දළ්භං.
16. නෙව සාලො න බද්දිරො, නාස්සකණ්ණො කුතො ධවො;
රුක්ඛො ව [\[රුක්ඛොව \(සි. පි.\)\]](#) ඵන්දනො නාම, තං දාරුං නෙමියා දළ්භං.
17. කිදිසානිස්ස පත්තානි, බන්ධො වා පන කිදිසො;
පුට්ඨො මෙ සම්ම අක්ඛාහි, යථා ජානෙමු ඵන්දනං.
18. යස්ස සාධා පලම්බන්ති, නමන්ති න ව භඤ්ජරෙ;
සො රුක්ඛො ඵන්දනො නාම, යස්ස මුලෙ අභං යීතො.
19. අරානං වක්කනාහීනං, ඊසානෙමිරථස්ස ව;
සබ්බස්ස තෙ කම්මනියො, අයං භෙස්සති ඵන්දනො.

20. ඉති එන්දනරුක්කොපි, තාවදෙ අප්ඤ්ඤාසංඝාතං;
මය්හම්පි චචනං අත්ථි, භාරද්වාප සුඤ්ඤාහි මෙ.
21. ඉස්සස්ස [ඉමස්ස (ක. සි. ක.)] උපක්ඛන්ධම්භා [උපක්ඛන්ධම්භා (ක. සි. පි. ක.)], උක්ඛච්ච වතුරඤ්ඤාං;
තෙන නෙමිං පසාරොසි [පරිහරොසි (සි. පි.)], එවං දළ්භතරං සියා.
22. ඉති එන්දනරුක්කොපි, වෙරං අප්පෙසි තාවදෙ;
ජාතානඤ්ඤා අජාතානං, ඉස්සානං දුක්ඛමාවහි.
23. ඉච්චෙවං [ඉච්චෙව (සි. පි.)] එන්දනො ඉස්සං, ඉස්සො ච පන එන්දනං;
අඤ්ඤාමඤ්ඤාං විවාදෙන, අඤ්ඤාමඤ්ඤාමසාතස්සං.
24. එවමෙව මනුස්සානං, විවාදො යත්ථ ජායති;
මයුරනච්චං නච්චන්ති, යථා තෙ ඉස්සඑන්දනා.
25. තං වො වදාමි හද්දං වො [හද්දන්තෙ (ක.)], යාවන්තෙත්ථ සමාගතා;
සම්මොදථ මා විවදථ [මාවිවදිත්ථ (සි. සා. පි.)], මා හොථ ඉස්සඑන්දනා.
26. සාමග්ගිමෙව [සාමග්ගමෙව (සා. ක.)] සික්ඛෙථ, බුද්ධෙහෙනං පසංසිතං;
සාමග්ගිරතො ධම්මට්ඨො, යොගක්කෙමා න ධංසතිති.

476. ජවනහංසජාතකං (3) එන්දනජාතකං දුතියං.

27. ඉධෙව හංස නිපත, පියං මෙ තව දස්සනං;
ඉස්සරොසි අනුප්පත්තො, යම්ඛන්ථි පච්චෙදය.
28. සවනෙන එකස්ස පියා භවන්ති, දිස්වා පනෙකස්ස වියෙති [විනෙති (සා. පි.), විහෙති (පි.), විගෙති (ක. අට්ඨ.)]
ජන්දො;
දිස්වා ච සුත්වා ච පියා භවන්ති, කච්චින්තා මෙ පියසි [පියසි (සි. පි.)] දස්සනෙන.
29. සවනෙන පියො මෙසි, භියො වාගම්ම දස්සනං;
එවං පියදස්සනො මෙ [එවං පියදස්සනො සමානො (සි. සා. පි.)], වස හංස මමන්තිකෙ [මම සන්තිකෙ (සි. සා. පි.)].
30. වසෙය්‍යාම තවාගාරෙ, නිච්චං සක්කතපුජිතා;
මත්තො ච එකදා වජ්ජෙ [වජ්ජා (සි. පි.)], “හංසරාජං පචන්තු මෙ”.
31. ධිරත්ථු තං මජ්ජපානං, යං මෙ පියතරං තයා;
න වාපි මජ්ජං පිස්සාමි [පිස්සාමි (සා. පි.), පායාමි (සි. පි.)], යාව මෙ වච්ඡසි සරෙ.
32. සුවිජානං සිඬගාලානං, සකුණානඤ්ඤා [සකුන්තානඤ්ඤා (සි. සා. පි.)] වස්සිතං;
මනුස්සවස්සිතං රාජ, දුබ්බිජාතනරං තතො.
33. අපි වෙ මඤ්ඤාති පොසො, ඤාති මිත්තො සබ්බා වා;
යො පුබ්බෙ සුමනො හුත්වා, පච්ඡා සම්පජ්ජතෙ දිසො.
34. යස්මිං මනො නිව්ඤ්ඤා, අවිදුරෙ සභාපි සො;
සන්තිකෙපි හි සො දුරෙ, යස්මිං නාවසතෙ [යස්මා විවසතෙ (සි. සා. පි.)] මනො.
35. අන්තොපි සො හොති පසන්තචිත්තො, පාරං සමුද්දස්ස පසන්තචිත්තො;
අන්තොපි සො හොති පද්ධිචිත්තො, පාරං සමුද්දස්ස පද්ධිචිත්තො.
36. සංවසන්තා විවසන්ති, යෙ දිසා තෙ රථෙසහ;
ආරා සන්තො සංවසන්ති, මනසා රථයවඬ්ඨන.
37. අතිවිරං නිවාසෙන, පියො භවති අප්පියො;
ආමන්ත ඛො තං ගච්ඡාමි [ගච්ඡාමි (සා. පි.)], පුරා තෙ හොම අප්පියා [හොම අප්පියො (සා. පි.)].
38. එවං වෙ යාවමානානං, අඤ්ජලිං නාවබුජ්ඤාසි;
පරිවාරකානං සතං [සන්තානං (සි. සා. පි.), සන්තානං (පි.)], වචනං න කරොසි නො;
එවං තං අභියාචාම, පුත කසිරාසි පරියායං.
39. එවං වෙ නො විහරතං, අන්තරායො න හෙස්සති;
තුය්හඤ්ඤාපි [වාපි (සා. පි. ක.)] මහාරාජ, මය්හඤ්ඤා [වා (බහුසු)] රට්ඨවඬ්ඨන;
අප්පෙව නාම පස්සෙමු [පස්සෙම (සි. සා. පි.)], අහොරතානම්චිවයෙති.

477. චූළනාරදජාතකං (4) ජවනහංසජාතකං තතියං.

40. න තෙ කට්ඨානි භින්නානි, න තෙ උදකමාහනං;
අග්ගිපි තෙ න භාපිතො [\[භාපිතො \(සි. සාය.\)\]](#), කිං නු මන්දොව ඤායසි.
41. න උස්සහෙ වතෙ වත්ථුං, කස්සපාමන්නයාමී තං;
දුක්ඛො වාසො අරඤ්ඤස්මිං, රට්ඨං ඉච්ඡාමී ගන්නවෙ.
42. යථා අභං ඉතො ගන්නවා, යස්මිං ජනපදෙ වසං;
ආචාරං බ්‍රහ්මෙ [\[බ්‍රහ්මං \(ක.\)\]](#) සික්ඛෙය්‍යං, තං ධම්මං අනුසාස මං.
43. සවෙ අරඤ්ඤං භිත්වාන, වනමුලඵලානි ව;
රට්ඨෙ රොවයසෙ වාසං, තං ධම්මං නිසාමෙහි මෙ.
44. විසං මා පටිසෙවිත්ථො [\[පටිසෙවිත්ථ \(සාය. ක.\)\]](#), පපාතං පරිවජ්ජය;
පඬකෙ ව මා විසිදිත්ථො [\[පඬකො ව මා විසිදිත්ථො \(ක.\)\]](#), යත්තො වාසිවිසෙ වරෙ.
45. කිං නු විසං පපාතො වා, පඬකො වා බ්‍රහ්මචාරිනං;
කං ත්වං ආසිවිසං බුසි, තං මෙ අක්ඛාහි පුච්ඡිතො;
46. ආසවො තාත ලොකස්මිං, සුරා නාම පට්ඨව්වති;
මනුඤ්ඤො [\[මනුඤ්ඤො \(සි. සාය. පි.\)\]](#) සුරභී වග්ගු, සාදු [\[මදු \(සි. සාය.\)\]](#) බුද්දරසුපමො [\[රසුපමා \(සි. සාය. පි.\)\]](#);
විසං තදාහු අරියා සෙ, බ්‍රහ්මචරියස්ස නාරද.
47. ඉත්ථියො තාත ලොකස්මිං, පමත්තං පමට්ඨන්ති තා;
හරන්ති යුචිතො චිත්තං, තුලං භට්ඨංව මාලුතො;
පපාතො ඵසො අක්ඛාතො, බ්‍රහ්මචරියස්ස නාරද.
48. ලාභො සිලොකො සක්කාරො, පුජා පරකුලෙසු ව;
පඬකො ඵසො ව [\[ඵසොව \(සි. සාය. පි.\)\]](#) අක්ඛාතො, බ්‍රහ්මචරියස්ස නාරද.
49. සසත්ථා [\[මහන්නා \(සාය. ක.\)\]](#) තාත රාජානො, ආවසන්ති මහිං ඉමං;
තෙ තාදිසෙ මනුස්සින්දෙ, මහන්නෙ තාත නාරද.
50. ඉස්සරානං අධිපතීනං, න තෙසං පාදතො වරෙ;
ආසිවිසොති [\[ආසිවිසො සො \(සි. පි.\)\]](#) අක්ඛාතො, බ්‍රහ්මචරියස්ස නාරද.
51. හත්තත්ථො හත්තකාලෙ ව [\[යං \(සි. පි.\)\]](#), යං ගෙහමුපසඬකමෙ;
යදෙත්ථ කුසලං ජඤ්ඤා, තත්ථ ඝාසෙසනං වරෙ.
52. පටිසිත්වා පරකුලං, පානත්ථං [\[පානත්ථො \(සාය. පි.\)\]](#) භොජනාය වා;
මිතං බාදෙ මිතං භුඤ්ජෙ, න ව රූපෙ මනං කරෙ.
53. ගොට්ඨං මජ්ජං කිරාටඤ්ච [\[කිරාටඤ්ච \(සි. සාය.\), කිරාසං වා \(පි.\)\]](#), සභා නිකිරණානි ව;
ආරකා පරිවජ්ජෙහි, යානිව විසමං පට්ඨන්ති.

478. දුතජාතකං (5) මූලනාරදජාතකං චතුත්ථං.

54. දුතෙ තෙ බ්‍රහ්මෙ [\[දුතෙ බ්‍රාහ්මණ \(ක.\)\]](#) පාහෙසිං, ගඬගාතීරස්මි ඤායතො;
තෙසං පුට්ඨො න ඛ්‍යාකාසි, දුක්ඛං ගුය්හමතං [\[ගුය්හං මතං \(සි.\), තුය්හං මතං \(සාය. ක.\)\]](#) නු තෙ.
55. සවෙ තෙ දුක්ඛමුප්පජ්ජෙ, කාසීනං රට්ඨවඩ්ඨනා;
මා බො නං තස්ස අක්ඛාහි, යො තං දුක්ඛා න මොවයෙ.
56. යො තස්ස [\[යො ව තථා \(පි.\)\]](#) දුක්ඛජාතස්ස, ඵකඬගමපි භාගසො [\[ඵකන්නමපි භාසතො \(සි. පි.\)\]](#);
විජ්ජමොවෙය්‍ය ධම්මෙන, කාමං තස්ස පවෙදය [\[පවෙදයෙ \(සි.\)\]](#).
57. සුවිජානං සිඬගාලානං, සකුණානඤ්ච වස්සිතං;
මනුස්සවස්සිතං රාජ, දුබ්බිජානතරං තතො.
58. අපි වෙ මඤ්ඤතී පොසො, ඤාති මිත්තො සබාති වා;
යො පුබ්බෙ සුමනො හුත්වා, පච්ඡා සම්පජ්ජතෙ දිසො.
59. යො අත්තනො දුක්ඛමනානුපුට්ඨො, පවෙදයෙ ජන්තු අකාලරූපෙ;
ආනන්දිතො තස්ස භවන්තිමිත්තා [\[භවන්න'මිත්තා \(සි. පි.\)\]](#), හිතෙසිතො තස්ස දුබ්බි භවන්ති.
60. කාලඤ්ච ඤත්වාන තථාවිධස්ස, මෙධාවීනං ඵකමනං විදිත්වා;
අක්ඛෙය්‍ය නිබ්බානි [\[නිජ්ජානි \(සි. සාය. පි.\)\]](#) පරස්ස ධිරො, සණ්ඨං ගිරං අත්ථවතිං පමුඤ්චෙ.

61. සවෙ ව ජඤ්ඤා අවිසස්සමත්තනො, න තෙ හි මය්හං [නායං නිති මය්හං (සි. පි.)] සුඛාගමාය; එකොව තිබ්බානි සහෙයා ධිරො, සවිචං හිරොත්තජ්ජමපෙක්ඛමානො.

62. අහං රට්ඨානි විචරන්තො, නිගමො රාජධානියො; හික්ඛමානො මහාරාජ, ආචරියස්ස ධනත්ථිකො.

63. ගහපතී රාජපුරිසෙ, මහාසාලෙ ව බ්‍රාහ්මණො; අලත්ථං සත්ත නික්ඛානි, සුවණ්ණස්ස ජනාධිප; තෙ මෙ නට්ඨා මහාරාජ, තස්මා සොවාමහං භුසං.

64. පුරිසා තෙ මහාරාජ, මනසානුවිචිත්තිතා; නාලං දුක්ඛා පමොවෙතුං, තස්මා තෙසං න ඛ්‍යාහරිං.

65. ත්වඤ්ච ඛො මෙ මහාරාජ, මනසානුවිචිත්තිතො; අලං දුක්ඛා පමොවෙතුං, තස්මා තුය්හං පවෙද්‍යිං.

66. තස්සාදාසි පසන්තන්තො, කාසීනං රට්ඨවඩ්ඪන්තො; ජාතරූපමයෙ නික්ඛෙ, සුවණ්ණස්ස චතුද්දසානි.

479. කාලිඞ්ගබොධිජාතකං (6) දුතජාතකං පඤ්චමං.

67. රාජා කාලිඞ්ගො චක්කවත්ති, ධම්මෙන පට්ඨිමනුසාසං [මනුසාසි (සා. ක.)]; අගමා [අගමාසි (සා. ක.)] බොධිසම්පං, නාගෙන මහානුභාවෙන.

68. කාලිඞ්ගො භාරද්වාපො ච, රාජානං කාලිඞ්ගං සමණකොලඤ්ඤං; චක්කං චත්තයතො පරිග්ගහෙත්වා [පරිණෙත්වා (පි.)], පඤ්ජලී ඉදමවොච.

69. පච්චොරොහ මහාරාජ, භූමිභාගො යථා සමණුග්ගතො [සමනුගිතො (සි. සා. පි.)]; ඉධ අනාධිවරා බුද්ධා, අභිසම්බුද්ධා විරොචන්ති.

70. පදක්ඛිණතො ආචට්ඨා, තිණලතා අස්මිං භූමිභාගස්මිං; පට්ඨියා නාහියං [පුට්ඨියා අයං (සි.), පට්ඨියා අයං (සා.), පුට්ඨියා'යං (පි.)] මණ්ඩො, ඉති නො සුතං මන්තෙ මහාරාජ [සුතං මහාරාජ (සි. සා. පි.)].

71. සාගරපරියන්තාය, මෙදිනියා සබ්බභූතධරණියා; පට්ඨියා අයං මණ්ඩො, ඔරොහිත්වා නමො කරොහි.

72. යෙ තෙ භවන්ති නාගා ච, අභිජාතා ච කුඤ්ජරා; එත්තාවතා පදෙසං තෙ, නාගා නෙව මුපයන්ති.

73. අභිජාතො නාගො [අභිජාතො තෙ නාගො (සි. පි. අට්ඨ.)] කාමං, පෙසෙහි කුඤ්ජරං දන්තිං; එත්තාවතා පදෙසො [පදෙසො ච (සා. ක.)], සක්කා [න සක්කා (සා.)] නාගෙන මුපගන්තුං.

74. තං සුත්වා රාජා කාලිඞ්ගො, වෙයාඤ්ජනිකවචො නිසාමෙත්වා; සම්පෙසෙසි නාගං ඤස්සාම, මයං යථිමස්සිදං [යථා ඉදං (සි. සා. පි.)] චචනං.

75. සම්පෙසිතො ච රඤ්ඤා, නාගො කොඤ්චොච අභිනදිත්වාන; පටිසක්කිත්වා [පටිඝසක්කිත්වා (ක.)] නිසීදි, ගරුංච භාරං අසහමානො.

76. කාලිඞ්ගභාරද්වාපො, නාගං ඛිණායුකං විදිත්වාන; රාජානං කාලිඞ්ගං, තරමානො අජ්ඣාසාසිත්ථ; අඤ්ඤං සඬකම නාගං, නාගො ඛිණායුකො මහාරාජ.

77. තං සුත්වා කාලිඞ්ගො, තරමානො සඬකම් නාගං; සඬකන්තෙව රඤ්ඤො, නාගො තත්ථෙව පති [පතිතො (ක.)] භූමියා; වෙයාඤ්ජනිකවචො, යථා තථා අහු නාගො.

78. කාලිඞ්ගො රාජා කාලිඞ්ගං, බ්‍රාහ්මණං එතදවොච; ත්වමෙව අසි සම්බුද්ධො, සබ්බඤ්ඤා සබ්බදස්සාවී.

79. තං අනාධිවාසෙන්තො කාලිඞ්ගං [කාලිඞ්ගො (සි. සා. පි.)], බ්‍රාහ්මණො ඉදමවොච; වෙයාඤ්ජනිකා හි මයං, බුද්ධා සබ්බඤ්ඤානො මහාරාජ.

80. සබ්බඤ්ඤා සබ්බවිදු ච, බුද්ධා න ලක්ඛණෙන ජානන්ති; ආගමබලසා [ආගමපුරිසා (පි.)] හි මයං, බුද්ධා සබ්බං පජානන්ති.

81. මහයිත්වා සම්බොධිං [මහයිත්වාන සම්බොධිං (සි. පි.), පහංසිත්වාන සම්බොධිං (සා.), මමායිත්වාන නං බොධිං (ක.)], නානාතුරියෙහි චජ්ජමානෙහි;

මාලාවිලෙපනං අභිභරිත්වා [මාලාගන්ධවිලෙපනං ආභරිත්වා (සී. පී.); පාකාරපරික්ඛෙපං කාරෙසි; අථ රාජා පායාසි (සී. සා. පී.)] අථ රාජා මනුපායාසි [පාකාරපරික්ඛෙපං කාරෙසි; අථ රාජා පායාසි (සී. සා. පී.)].

82. සට්ඨි වාහසහස්සානි, පුප්ඵානං සන්තිපාතයි;
පුප්පෙසි රාජා කාලිඨිගො, බොධිමණ්ඩමනුත්තරන්ති [වරුත්තමෙති (සී.)].

480. අකිත්තිජාතකං (7) කාලිඨිගබ්බොධිජාතකං ඡට්ඨං.

83. අකිත්තිං [අකත්තිං (ක.)] දිස්වා සම්මන්තං, සක්කො භූතපතී ඩ්වි;
කිං පත්ථයං මහාබ්‍රහ්මෙ, එකො සම්මසි සම්මති.

84. දුක්ඛො පුනඛිභවො සක්ක, සරිරස්ස ච හෙදනං;
සම්මොහමරණං දුක්ඛං, තස්මා සම්මාමි වාසව.

85. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ, පතිරූපෙ සුභාසිතෙ;
වරං කස්සප තෙ දම්මි, යං කිඤ්චි මනසිච්ඡසි.

86. වරං වෙ මෙ අදො සක්ක, සබ්බභූතානාමිස්සර;
යෙන පුත්තෙ ච දාරෙ ච, ධනධඤ්ඤං පියානි ච;
ලද්ධා නරා න [ලද්ධා නඤ්ඤානි (ක.)] තප්පන්ති, සො ලොභො න මයි වසෙ.

87. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ, පතිරූපෙ සුභාසිතෙ;
වරං කස්සප තෙ දම්මි, යං කිඤ්චි මනසිච්ඡසි.

88. වරං වෙ මෙ අදො සක්ක, සබ්බභූතානාමිස්සර;
බ්‍රහ්මා ච ත්වං භිරඤ්ඤාඤ්ච, ගවස්සං දාසපොරිසං;
යෙන ජාතෙන ජීයන්ති, සො දොසො න මයි වසෙ.

89. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ, පතිරූපෙ සුභාසිතෙ;
වරං කස්සප තෙ දම්මි, යං කිඤ්චි මනසිච්ඡසි.

90. වරං වෙ මෙ අදො සක්ක, සබ්බභූතානාමිස්සර;
බාලං න පස්සෙ න සුඤ්ඤං, න ච බාලෙන සංවසෙ;
බාලෙනල්ලාප [බාලෙනා'ලාප (?)] සල්ලාපං, න කරෙ න ච රොචයෙ.

91. කිං නු තෙ අකරං බාලො, වද කස්සප කාරණං;
කෙන කස්සප බාලස්ස, දස්සනං නාභිකඬ්ඛසි.

92. අනායං නයති දුම්මෙධො, අධුරායං නියුඤ්ජති;
දුන්නයො සෙය්‍යසො භොති, සම්මා චුත්තො පකුප්පති;
චිනායං සො න ජානාති, සාධු තස්ස අදස්සනං.

93. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ, පතිරූපෙ සුභාසිතෙ;
වරං කස්සප තෙ දම්මි, යං කිඤ්චි මනසිච්ඡසි.

94. වරං වෙ මෙ අදො සක්ක, සබ්බභූතානාමිස්සර;
ධිරං පස්සෙ සුඤ්ඤං ධිරං, ධිරෙන සහ සංවසෙ;
ධිරෙනල්ලාපසල්ලාපං, තං කරෙ තඤ්ච රොචයෙ.

95. කිං නු තෙ අකරං ධිරො, වද කස්සප කාරණං;
කෙන කස්සප ධිරස්ස, දස්සනං අභිකඬ්ඛසි.

96. නායං නයති මෙධාවි, අධුරායං න යුඤ්ජති;
සුනායො සෙය්‍යසො භොති, සම්මා චුත්තො න කුප්පති;
චිනායං සො පජානාති, සාධු තෙන සමාගමො.

97. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ, පතිරූපෙ සුභාසිතෙ;
වරං කස්සප තෙ දම්මි, යං කිඤ්චි මනසිච්ඡසි.

98. වරං වෙ මෙ අදො සක්ක, සබ්බභූතානාමිස්සර;
තතො රත්තා විචසානෙ [විචසනෙ (සී. සා. පී.)], සුරියස්සුග්ගමනං [සුරියස්සුග්ගමනං (සී. සා. පී.)] පති;

දිබ්බා භක්ඛා පාතුභවෙය්‍යං, සීලවන්තො ච යාවකා.

99. දදතො මෙ [දදතො ච මෙ (පී.)] න ඛියෙථ, දත්වා නානුතපෙය්‍යහං;
දදං චිත්තං පසාදෙය්‍යං, එතං සක්ක වරං වරෙ.

100. එතස්මිං තෙ සුලපිතෙ, පතිරුපෙ සුභාසිතෙ;
වරං කස්සප තෙ දම්මි, යං කිඤ්චි මනසිච්ඡයි.
101. වරං වෙ මෙ අදො සක්ක, සබ්බභූතානම්ස්සර;
න මං පුන උපෙය්‍යාසි, එතං සක්ක වරං වරෙ.
102. බහුභි වතවරියාහි [\[වත්තවරියාහි \(සි. සා. ක.\)\]](#), නරා ව අථ නාරියො;
දස්සනං අභිකච්චන්ති, කිං නු මෙ දස්සනෙ භයං.
103. තං තාදිසං දෙවචණ්ණං [\[දෙවචණ්ණං \(පි.\)\]](#), සබ්බකාමසම්ඤ්ඤිතං;
දිස්වා තපො පමජ්ජෙය්‍යා [\[දිස්වා තපො පමජ්ජෙය්‍යං \(සි. සා. පි.\)\]](#), දිස්වානහං පමජ්ජෙය්‍යං
[\(වරියාපිටකට්ඨකථා\)](#), එතං තෙ දස්සනෙ භයන්ති.

481. තක්කාරියජාතකං (8) අකිත්තිජාතකං සත්තමං.

104. අභමෙව දුබ්භාසිතං භාසි බාලො, හෙකොවරඤ්ඤෙ අභිමච්ඡායමානො [\[මච්ඡායානො \(සි. පි.\)\]](#);
තක්කාරියෙ සොබ්භමිමං [\[සොබ්භමිති අහං \(ක.\)\]](#) පනාමි, න කිරෙව සාධු අතිවෙලභාණි
[\[සාධුත්‍යතිවෙලභාණි \(ක.\)\]](#).
105. පජ්ජොති මච්චො අතිවෙලභාණි, ඛන්ධං වධං සොකපරිද්දවඤ්ඤිතං;
අත්තානමෙව ගරභාසි එත්ථ, ආවෙර යං තං නිබණ්ණන්ති සොබ්භෙ.
106. කිමෙවහං තුණ්ඩිලමනුපුච්ඡිං, කරෙය්‍ය සං [\[කරෙය්‍යාසං \(සා. සා.\), කරෙය්‍ය ස \(ක.\), හරෙය්‍ය සං \(?\)\]](#) භාතරං
කාලිකායං [\[කාලිකාය \(සා. ක.\)\]](#);
නග්ගොවහං [\[නග්ගොව'හං \(?\)\]](#) වත්ථසුගඤ්ඤිතං ජිනො, අයම්පි අත්ථො බහුතාදිසොව.
107. යො යුජ්ඣමානානාමයුජ්ඣමානො [\[යුජ්ඣමානො අයුජ්ඣමානො \(ක.\)\]](#), මෙණ්ඩන්තරං අච්චුපති
කුලිඬිගො;
සො පිංසිතො මෙණ්ඩසිරෙහි තත්ථ, අයම්පි අත්ථො බහුතාදිසොව.
108. වතුරො ජනා පොත්ථකමග්ගහෙසුං, එකඤ්ඤිතං පොසං අනුරක්ඛමානා;
සබ්බෙව තෙ භින්තසිරා සයිංසු, අයම්පි අත්ථො බහුතාදිසොව.
109. අජා යථා වෙච්ඡමිබස්මිං බද්ධා [\[බන්ධං \(සා. ක.\)\]](#), අවක්ඛිපන්ති අසිමජ්ඣගච්ඡි;
තෙනෙව තස්සා ගලකාවකන්තං [\[ගලයා විකන්තං \(ක.\), ගලකං විකන්තා \(සා.\)\]](#), අයම්පි අත්ථො
බහුතාදිසොව.
110. ඉමෙ න දෙවා න ගන්ධබ්බපුත්තා, මීගා ඉමෙ අත්ථවසං ගතා මෙ [\[අත්ථවසාහතා ඉමෙ \(සි. සා. පි.\)\]](#);
එකඤ්ඤිතං සායමාසෙ පවන්තු, එකං පුනප්පාතරාසෙ [\[එකඤ්ඤිතං පාතරාසෙ \(ක. සි. පි.\)\]](#) පවන්තු.
111. සතං සභස්සාති දුභාසිතාති, කලම්පි නාග්ගන්ති සුභාසිතස්ස;
දුබ්භාසිතං සඬකමානො කිලෙසො [\[කිලිස්සති \(?\)\]](#), තස්මා තුණ්හි කිම්පුරිසා [\[කිංපුරිසො \(සි. සා.\)\]](#) න
බාලායා.
112. යා මෙසා බ්‍යාභාසි [\[බ්‍යාකාසි \(සි. සා. පි.\)\]](#) පමුඤ්ඤිතං, ගිරිඤ්ඤිතං [\[ගිරිං වරං \(ක.\)\]](#) හිමවන්තං
නග්ගන්තු;
ඉමඤ්ඤිතං බො දෙන්තු මහානසාය, පාතොව නං පාතරාසෙ පවන්තු.
113. පජ්ජන්තනාථා පසවො, පසුනාථා අයං පජා;
ත්වං නාථොසි [\[ත්වං-නාථො'ස්මි \(සි. සා. පි.\)\]](#) මහාරාජ, නාථොහං හරියාය මෙ [\[අමිහ-නාථා මම හරියා
\(ක. සි. සා.\)\]](#);

ද්විත්තමඤ්ඤතරං ඤාත්වා, මුත්තො ගච්ඡෙය්‍ය පබ්බතං.
114. න වෙ නින්දා සුපරිවජ්ජයෙථ [\[සුපරිවජ්ජයාථ \(සා.\)\]](#), නානා ජනා සෙවිතබ්බා ජනින්දා;
යෙනෙව එකො ලහතෙ පසංසං, තෙනෙව අඤ්ඤො ලහතෙ නින්දිතාරං.
115. සබ්බො ලොකො පරිචිත්තො අතිචිත්තො [\[පරිචිත්තො අතිචිත්තො \(සි. සා.\), පරිචිත්තො අචිත්තො \(සි.
අට්ඨ.\)\]](#), සබ්බො ලොකො චිත්තවා සම්භි චිත්තෙ;
පච්චෙකචිත්තා පුපු සබ්බසත්තා, කස්සිධ චිත්තස්ස වසෙ න චත්තෙ.
116. තුණ්හි අහු කිම්පුරිසො සහරියො [\[අභාණි \(ක.\)\]](#), යො දාති බ්‍යාභාසි භයස්ස භීතො;
සො දාති මුත්තො සුබ්බො අරොගො, වාචාකිරෙවත්තවතී නරානන්ති.

482. රුරුමිගරාජජාතකං (9) තක්කාරියජාතකං අට්ඨමං.

117. තස්ස [කස්ස (සි. පි.)] ගාමවරං දමිති, නාරියො ව අලඬකතා;
යො [කො (සි. ස්‍යා. පි.)] මෙතං මිගමක්ඛාති [මක්ඛාසි (ස්‍යා. ක.)], මිගානං මිගමුත්තමං.
118. මය්හං ගාමවරං දෙහි, නාරියො ව අලඬකතා;
අහං තෙ මිගමක්ඛස්සං, මිගානං මිගමුත්තමං.
119. එතස්මිං වනසණ්ඩස්මිං, අම්බා සාලා ව පුප්ඵිතා;
ඉන්දගොපකසඤ්ජන්තා, එත්ථෙප්පො තිට්ඨතෙ මිගො.
120. ධනුං අද්වෙජ්ඣං [අදෙජ්ඣං (සි. පි.), සරජ්ජං (ක.)] කත්වාන, උසුං සන්තය්හුපාගමි [සන්ධායුපාගමි (සි. පි.)];
මිගො ව දිස්වා රාජානං, දුරතො අජ්ඣාභාසථ.
121. ආගමෙහි මහාරාජ, මා මං විජ්ඣති රථෙසහ;
කො භු තෙ ඉදමක්ඛාසි, එත්ථෙප්පො තිට්ඨතෙ මිගො.
122. එස පාපවරො පොසො, සම්ම තිට්ඨති ආරකා;
සොයං [සො හි (සි. ස්‍යා. පි.)] මෙ ඉදමක්ඛාසි, එත්ථෙප්පො තිට්ඨතෙ මිගො.
123. සච්චං කිරෙව මාහංසු, නරා එකච්චියා ඉධ;
කට්ඨං නිජ්ලච්චිතං සෙය්‍යො, න ත්වෙවෙකච්චි යො නරො.
124. කිං භු රුරු ගරහසි මිගානං, කිං පක්ඛිනං කිං පන මානුසානං;
භයඤ්ඤි මං වින්දතිනප්පරුපං, සුත්වාන තං මානුසිං භාසමානං.
125. යමුද්ධරිං වාහතෙ වුය්හමානං, මහොදකෙ සලිලෙ සීසසොතෙ;
තතොනිදානං භයමාගතං මම, දුක්ඛො භවෙ රාජ අසඛිති සඬගමො.
126. සොහං චතුප්පත්තමිමං විහඬගමං, තනුවඡ්ඤං හදයෙ ඔස්සජාමි;
හනාමි තං මිත්තදුඛිතිං අකිච්චකාරිං [හනාමි මිත්තද්දු'මකිච්චකාරිං (සි. පි.)], යො තාදිසං කම්මකතං න ජානෙ.
127. ධිරස්ස ඛාලස්ස භවෙ ජනිත්ද, සන්තො වධං නප්පසංසන්ති ජාතු;
කාමං සරං ගච්ඡතු පාපධම්මො, යඤ්චස්ස භට්ඨං තදෙනස්ස දෙහි;
අහඤ්ච තෙ කාමකරො භවාමි.
128. අද්ධා රුරු අඤ්ඤතරො සතං සො [සතං'සෙ (සි.)], යො දුඛිහතො [දුඛිහිනො (ස්‍යා.), දුහතො (පි.)]
මානුසස්ස න දුඛිති;
කාමං සරං ගච්ඡතු පාපධම්මො, යඤ්චස්ස භට්ඨං තදෙනස්ස දම්මි;
අහඤ්ච තෙ කාමචාරං දදාමි.
129. සුවිජානං සිඬගාලානං, සකුණානඤ්චවස්සිතං;
මනුස්සවස්සිතං රාජ, දුඛිඛිජානතරං තතො.
130. අපි වෙ මඤ්ඤති පොසො, ඤාති මිත්තො සබාති වා;
යො පුඛිඛෙ සුමනො භුත්වා, පච්ඡා සම්පජ්ජතෙ දිසො.
131. සමාගතා ජානපදා, නෙගමා ව සමාගතා;
මිගා සස්සාති ඛදන්ති, තං දෙවො පටිසෙධතු.
132. කාමං ජනපදො මාසි, රට්ඨඤ්චාපි විනස්සතු;
න ත්වෙවාහං රුරුං දුඛිභෙ, දත්වා අභයදක්ඛිණං.
133. මා මෙ ජනපදො ආසි [මා මං ජනපදො අහු (ස්‍යා.)], රට්ඨඤ්චාපි විනස්සතු;
න ත්වෙවාහං [න ත්වෙව (ක. සි. ක.)] මිගරාජස්ස, වරං දත්වා මුසා භණ්ණති.

483. සරහමිගජාතකං (10) රුරුමිගරාජජාතකං නවමං.

134. ආසීසෙථෙව [ආසීසෙථෙව (සි. ස්‍යා. පි.)] පුරිසො, න නිබ්බිත්දෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
පස්සාමි වොහං අත්තානං, යථා ඉච්ඡං තථා අහු.
135. ආසීසෙථෙව පුරිසො, න නිබ්බිත්දෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
පස්සාමි වොහං අත්තානං, උදකා ථලමුඛිහතං.
136. වායමෙථෙව පුරිසො, න නිබ්බිත්දෙය්‍ය පණ්ඩිතො;
පස්සාමි වොහං අත්තානං, යථා ඉච්ඡං තථා අහු.

137. වායමෙටෙව පුරිසො, න නිබ්බන්දෙයා පණ්ඩිතො;
පස්සාමි වොහං අත්තානං, උදකා ථලමුඛිතං.
138. දුක්ඛපතීතොපි නරො සපඤ්ඤො, ආසං න ඡින්දෙයා සුඛාගමාය;
බහු හි එස්සා අහිතා හිතා ව, අවිතක්කිතා මච්චමුපබ්බජන්ති [මච්චමුපබ්බජන්ති (ක. සි. පී.),
මච්චමුපපජ්ජන්ති (සා. ක.) එත්ථ “අවිතක්කිතාපි එස්සො මච්චං ජනං උපගච්ඡන්ති”ති අත්ථො].
139. අවින්තිතම්පි භවති, වින්තිතම්පි විනස්සති;
න හි වින්තාමයා භොගා, ඉත්ථියා පුරිසස්ස වා.
140. සරහං ගිරිදුග්ගස්මිං, යං ත්වං අනුසරී පුරෙ;
අලිතචිත්තස්ස තුවං, චික්කන්තමනුජීවසි [තව, චික්කන්තං ජීවිතං ලහි (ක.)].
141. යො තං විදුග්ගා නරකා සමුද්ධරි, සිලාය යොග්ගං සරහො කරිත්වා;
දුක්ඛපතීතං මච්චමුඛා පමොවසි, අලිතචිත්තං තං මිගං [තමෙව (සා. ක.)] වදෙසි.
142. කිං ත්වං නු [තුවන්නු (සි. පී.)] තත්ථෙව තදා අහොසි, උදාහු තෙ කොචි නං [තං (ක.)] එතදක්ඛා;
විචට්ඨඡද්දො නුසි සබ්බදස්සි, ඤාණං නු තෙ බ්‍රාහ්මණ හිංසරූපං.
143. න චෙවහං තත්ථ තදා අහොසිං, න වාපි මෙ කොචි නං [තං (ක.)] එතදක්ඛා;
ගාථාපදානඤ්ච සුභාසිතානං, අත්ථං තදානෙන්ති ජනින්ද ධිරා.
144. ආදාය පත්තිං [පත්තං (සා. පටිට්ඨ. ක.)] පරවිරියඝාතිං, වාපෙ සරං කිං විචිකිච්ඡසෙ තුවං;
නුන්නො [නුණ්ණො (ක. සි. සා. පටිට්ඨ. ක.)] සරො සරහං හන්තු ඛිජ්ජං, අන්තඤ්ඤි එතං වරපඤ්ඤ
රඤ්ඤො.
145. අද්ධා පජානාමි අභම්පි එතං, අන්තං මිගො බ්‍රාහ්මණ ඛත්තියස්ස;
පුබ්බෙ කතඤ්ච [පුබ්බෙ ව කතං (ක.)] අපවායමානො, තස්මා මිගං සරහං නො හනාමි.
146. නෙසො මිගො මහාරාජ, අසුරෙසො දිසම්පති;
එතං හන්ත්වා මනුස්සින්ද, භවස්සු අමරාධිපො.
147. සචෙ ව රාජා [රාජ (සි. සා. පී.)] විචිකිච්ඡසෙ තුවං, හන්තුං මිගං සරහං සභායකං [සභායකං මෙ (සි. පී.)];
සපුත්තදාරො නරවිරියෙට්ඨ [නරවිරියෙට්ඨ (සි. පී.)], ගන්ත්වා [ගන්තා (සි. පී. අට්ඨ.)] තුවං චෙතරණිං
යමස්ස.
148. කාමං අහං ජානපදා ව සබ්බෙ, පුත්තා ව දාරා ව සභායසඬ්ඝා;
ගච්ඡෙමු තං චෙතරණිං යමස්ස, න ත්වෙව හඤ්ඤො මම පාණදො යො [පාණද’ස්ස (සි. සා. පී.)].
149. අයං මිගො කිච්ඡගතස්ස මය්හං, එකස්ස කත්තා විවතස්මි ඝොරෙ;
තං තාදිසං පුබ්බකිච්චං සරන්තො, ජානං මහාබ්‍රහ්මෙ කථං හනෙය්‍යං.
150. මිත්තාහිරාධි වීරමෙව ජීව, රජ්ජං ඉමං ධම්මගුණෙ [රජ්ජම්පිමං වස්ස ගණෙ (ක.)] පසාස;
නාරිගණෙහි පරිවාරියන්තො, මොදස්සු රට්ඨෙය් නිදිචෙව වාසවො.
151. අක්කොධනො නිච්චපසන්නවිත්තො, සබ්බාතිථී යාවයොගො භවිත්වා [පාහුනකෙ කරිත්වා (සා. පී.),
යාවයොගො විදිත්වා (ක.)];
දත්වා ව භුත්වා ව යථානුභාවං, අනින්දිතො සග්ගමුපෙහි යානන්ති.

සරහම්ගජාතකං දසමං.

තෙරසකනිපාතං නිට්ඨිතං.

තස්සුද්දානං —

වරඅම්බ කුයාරි සහංසවරො, අථරඤ්ඤස්මිං දුතකපඤ්චමකො;
අථ බොධි අකිත්ති සුතක්කරිනා, අථ රුරුමිගෙනපරො සරහොති.

14. පකිණ්ණකනිපාතො

484. සාලිකෙදාරජාතකං (1)

1. සම්පන්නං සාලිකෙදාරං, සුවා භුඤ්ජන්ති කොසිය;
පටිවෙදෙමි තෙ භුග්ගමෙ, න නෙ [තෙ (සි. සායා.), නං (සි. සායා. පි. අට්ඨ.), නං (ක. අට්ඨ.)] වාරෙතුවුස්සහෙ.
2. එකො ව තත්ථ සකුණො, යො තෙසං [තෙසං (සි. අට්ඨ.)] සබ්බසුන්දරො;
භුත්වා සාලිං යථාකාමං, තුණ්ඛෙතාදාය ගච්ඡති.
3. ඔඨ්ඨෙත්තු [උජ්ඣුන්තු (සායා. ක.) අඨගුත්තරනිකායෙ පස්සිතබ්බං] වාළපාසානි, යථා වජ්ඣෙට්ඨං සො දිජො;
ජීවඤ්ච නං ගහෙත්වාන, ආනයෙහි [ආනයෙට්ඨ (සි. පි.)] මමන්තිකෙ.
4. එතෙ භුත්වා පිට්ඨවා ව [භුත්වා ව පිට්ඨවා ව (පි.)], පක්කමන්ති විහබ්ගමා;
එකො බද්ධොස්මි පාසෙන, කිං පාපං පකතං මයා.
5. උදරං නුත අඤ්ඤෙසං, සුව අච්චොදරං තව;
භුත්වා සාලිං යථාකාමං, තුණ්ඛෙතාදාය ගච්ඡති.
6. කොට්ඨං නු තත්ථ පුරෙසි, සුව වෙරං නු තෙ මයා;
පුට්ඨො මෙ සම්ම අක්ඛාහි, කුහිං සාලිං නිදාහසි [නිධියසි (පි.)].
7. න මෙ වෙරං තයා සද්ධිං, කොට්ඨො මය්හං න විජ්ජති;
ඉණං මුඤ්චාමිණං දම්මි, සම්පත්තො කොට්ඨමබලිං;
නිධිමිපි තත්ථ නිදහාමි, එවං ජානාහි කොසිය.
8. කිදිසං තෙ ඉණදානං, ඉණමොක්ඛො ව කිදිසො;
නිධිනිධානමක්ඛාහි, අප්පං පාසා පමොක්ඛසි.
9. අජාතපක්ඛා තරුණා, පුත්තකා මය්හං කොසිය;
තෙ මං හතා හරිස්සන්ති, තස්මා තෙසං ඉණං දදෙ.
10. මාතා පිතා ව මෙ වුද්ධා, ජිණ්ණකා ගතයොබ්බතා;
තෙසං තුණ්ඛෙත භාතුන, මුඤ්චෙව පුබ්බකතං [පුබ්බෙ කතං (සි.)] ඉණං.
11. අඤ්ඤෙපි තත්ථ සකුණා, ඛිණ්ණපක්ඛා සුදුබ්බලා;
තෙසං පුඤ්ඤත්ථිකො දම්මි, තං නිධිං ආහු පණ්ඩිතා.
12. ඊදිසං [එදිසං (සි. පි.)] මෙ ඉණදානං, ඉණමොක්ඛො ව ඊදිසො;
නිධිනිධානමක්ඛාමි [නිධිං නිධානං අක්ඛාතං (සි. පි.)], එවං ජානාහි කොසිය.
13. හද්දකො වතයං පක්ඛි, දිජො පරමධම්මිකො;
එකච්චෙසු මනුස්සෙසු, අයං ධම්මො න විජ්ජති.
14. භුඤ්ජ සාලිං යථාකාමං, සහ සබ්බෙහි ඤානිහි;
පුතාපි සුව පස්සෙමු, පියං මෙ තව දස්සනං.
15. භුත්තඤ්ච පිතඤ්ච තවස්සමම්හි [තවස්සබ්බාමිහි (ක.)], රත්තිඤ්ච [රති ව (සි. පි.)] නො කොසිය තෙ
සකාසෙ;
නික්ඛිත්තදණ්ඛෙසු දදාහි දානං, ජිණ්ණෙ ව මාතාපිතරො හරස්සු.
16. ලක්ඛි වත මෙ උදපාදි අජ්ජ, යො අද්දසාසිං පවරං [යොහං අදස්සං පරමං (සායා. ක.)] දිජානං;
සුවස්ස සුත්වාන සුභාසිතානි, කාභාමි පුඤ්ඤානි අනප්පකානි.
17. සො කොසියො අත්තමනො උදග්ගො, අන්තඤ්ච පානඤ්චහිසඨ්ඨරිත්වා [අන්තඤ්ච පානං අහිසංහරිත්වා
(ක.)];
අන්තෙන පානෙන පසන්නචිත්තො, සන්තප්පයි සමණබ්බාහ්මණෙ වානි.

485. වන්දකිත්තරිජාතකං (2) සාලිකෙදාරජාතකං [කෙදාරජාතකං (ක.)] පඨමං.

18. උපනියතිදං මඤ්ඤෙ, වන්දෙ [ලොහිතමදෙන මජ්ජාමි; විජ්ජාමි ජීවිතං පාණා, (සි. පි. අට්ඨ.)]
ලොහිතමද්දෙන;
අජ්ජ ජ්ජාමි ජීවිතං, පාණා [ලොහිතමදෙන මජ්ජාමි; විජ්ජාමි ජීවිතං පාණා, (සි. පි. අට්ඨ.)] මෙ වන්දෙ
නිරුජ්ඣන්ති.
19. ඔසිදි [ඔසධි (සි. සායා. පි.), ඔසට්ඨි (ක.), ඔසති (අහිනවට්ඨිකා), ඔසිදති (?)] මෙ දුක්ඛං [දුක්ඛං මෙ (සි. පි.)]
හදයං, මෙ ඩය්හතෙ නිතම්මාමි;
තව වන්දියා සොවන්තියා, න නං අඤ්ඤෙහි සොකෙහි.

20. තිණමිව වනමිව මිලායාමි [මිලායාමි (සි.), මයාමි (සි. පි. අටිය.)], නදි අපරිපුණ්ණාව [අපරිපුණ්ණියාව (සි. පි.)] සුස්සාමි;
තව වන්දියා සොවන්තියා, න නං අඤ්ඤෙහි සොකෙහි.
21. වස්සමිව සරෙ පාදෙ [වස්සංව සරෙ පාදෙ (සි.), වස්සංව සරෙ පබ්බතපාදෙ (පි.)], ඉමානි අස්සුනි වත්තරෙ මය්හං;
තව වන්දියා සොවන්තියා, න නං අඤ්ඤෙහි සොකෙහි.
22. පාපො බොසි [පාපොසි බො (සි.), පාපො බො (සා. පි.)] රාජපුත්ත, යො මෙ ඉච්ඡිතං [ඉච්ඡිත (සි. සා. පි.)] පතිං වරාකියා;
විජ්ඣාසි වනමුලස්මිං, සොයං විද්ධො ඡමා සෙති.
23. ඉමං මය්හං හදයසොකං, පටිමුඤ්චතු රාජපුත්ත තව මාතා;
යො මය්හං හදයසොකො, කිම්පුරිසං අවෙක්ඛමානාය.
24. ඉමං මය්හං හදයසොකං, පටිමුඤ්චතු රාජපුත්ත තව ජායා;
යො මය්හං හදයසොකො, කිම්පුරිසං අවෙක්ඛමානාය.
25. මා ව පුත්තං [පුත්තෙ (සි. පි.)] මා ව පතිං, අද්දක්ඛි රාජපුත්ත තව මාතා;
යො කිම්පුරිසං අවධි, අද්දසකං මය්හ කාමා හි [මය්හං කාමා (ක.)].
26. මා ව පුත්තං මා ව පතිං, අද්දක්ඛි රාජපුත්ත තව ජායා;
යො කිම්පුරිසං අවධි, අද්දසකං මය්හ කාමා හි.
27. මා ත්වං වන්දෙ රොදි, මා සොචි වනතිමිරමත්තක්ඛි;
මම ත්වං හෙහිසි හරියා, රාජකුලෙ පුජිතා නාරිහි [නාරි (සි. පි.)].
28. අපි නුතහං මරිස්සං, නාහං [න ව පනාහං (සි. පි.)] රාජපුත්ත තව හෙස්සං;
යො කිම්පුරිසං අවධි, අද්දසකං මය්හ කාමා හි.
29. අපි හිරුකෙ අපි ජීවිතුකාමිකෙ, කිම්පුරිසි ගච්ඡ හිමවන්තං;
තාලිසතගරභොජනා, අඤ්ඤෙ [තාලිසතගරභොජනෙ, අරඤ්ඤෙ (සි. පි.)] තං මිගා රමිස්සන්ති.
30. තෙ පබ්බතා තා ව කන්දරා, [තා ව ගිරිගුහායො (සි. සා. පි.)] තා ව ගිරිගුහායො තථෙව තිට්ඨන්ති [තා ව ගිරිගුහායො (සි. සා. පි.)];
තත්ථෙව [තත්ථ (සි. සා. පි.)] තං අපස්සන්ති, කිම්පුරිස කථං අහං කස්සං.
31. තෙ පණ්ණසන්ථතා රමණියා, වාළමිගෙහි අනුචිණ්ණා;
තත්ථෙව තං අපස්සන්ති, කිම්පුරිස කථං අහං කස්සං [කාසං (සි. සා. පි.)].
32. තෙ පුජ්ඨසන්ථතා රමණියා, වාළමිගෙහි අනුචිණ්ණා;
තත්ථෙව තං අපස්සන්ති, කිම්පුරිස කථං අහං කස්සං.
33. අවජා සවන්ති ගිරිවත [ගිරිවර (සි. පි.)] නදියො, කුසුමාහිකිණ්ණසොතායො;
තත්ථෙව තං අපස්සන්ති, කිම්පුරිස කථං අහං කස්සං.
34. නිලානි හිමවතො පබ්බතස්ස, කුටානි දස්සනියානි [දස්සනෙයානි (සි. පි.)];
තත්ථෙව තං අපස්සන්ති, කිම්පුරිස කථං අහං කස්සං.
35. පිතානි හිමවතො පබ්බතස්ස, කුටානි දස්සනියානි;
තත්ථෙව තං අපස්සන්ති, කිම්පුරිස කථං අහං කස්සං.
36. තම්බානි හිමවතො පබ්බතස්ස, කුටානි දස්සනියානි;
තත්ථෙව තං අපස්සන්ති, කිම්පුරිස කථං අහං කස්සං.
37. තුඞ්භානි හිමවතො පබ්බතස්ස, කුටානි දස්සනියානි;
තත්ථෙව තං අපස්සන්ති, කිම්පුරිස කථං අහං කස්සං.
38. සෙනානි හිමවතො පබ්බතස්ස, කුටානි දස්සනියානි;
තත්ථෙව තං අපස්සන්ති, කිම්පුරිස කථං අහං කස්සං.
39. විත්තානි හිමවතො පබ්බතස්ස, කුටානි දස්සනියානි;
තත්ථෙව තං අපස්සන්ති, කිම්පුරිස කථං අහං කස්සං.
40. යක්ඛගණසෙවිතෙ ගන්ධමාදනෙ, ඔසධෙහි සඤ්ජන්තෙ;
තත්ථෙව තං අපස්සන්ති, කිම්පුරිස කථං අහං කස්සං.
41. කිම්පුරිසසෙවිතෙ ගන්ධමාදනෙ, ඔසධෙහි සඤ්ජන්තෙ;
තත්ථෙව තං අපස්සන්ති, කිම්පුරිස කථං අහං කස්සං.

42. වන්දෙ තෙ අයිරබුන්මෙ [අයිරෙර බුන්මෙ (ක.)], යො මෙ ඉව්ඡිතං පතිං වරාකියා; අමතෙන අභිසිඤ්චි, සමාගතාස්මි පියතමෙන.
43. විවරාම දානි ගිරිවත [ගිරිවර (සි. පි.)] නදියො, කුසුමාභිකිණ්ණසොනායො; නානාදුමවසනායො [සෙවනායො (පි.)], පියංවදා අඤ්ඤමඤ්ඤස්සාති.
486. මහාඋක්කුසජාතකං (3) වන්දකින්තරජාතකං [වන්දකින්තරජාතකං (සි. සා. පි.)] දුතියං.
44. උක්කා විලාවා [මිලාවා (සි. සා. පි.)] ඛන්ධන්ති දීපෙ [ඛන්ධන්ති ලුද්දා, දීපෙ (ක.)], පජා මමං බාදිතුං පත්ථයන්ති; මිත්තං සභායඤ්ච වදෙහි සෙනක, ආචික්ඛ ඤාතිබ්බසනං දිජානං.
45. දිජො දිජානං පවරොසි පක්ඛිම [පක්ඛි (සි. පි.), පක්ඛි ව (සා. පි.)], උක්කුසරාජ සරණං තං උපෙම [උපෙමි (සි. සා. පි.)]; පජා මමං බාදිතුං පත්ථයන්ති, ලුද්දා විලාවා [මිලාවා (සි. සා. පි.)] භව මෙ සුඛාය.
46. මිත්තං සභායඤ්ච කරොන්ති පණ්ඩිතා, කාලෙ අකාලෙ සුඛමෙසමානා [මාසයානා (පි.)]; කරොමි තෙ සෙනක එතමත්ථං, අරියො හි අරියස්ස කරොති කිච්චං.
47. යං භොති කිච්චං අනුකම්පකෙන, අරියස්ස අරියෙන කතං තයිදං [තව යිදං (සි. පි.)]; අත්තානුරක්ඛි භව මා අද්දහි [අඛ්ඨහ (සි. පි.)], ලච්ඡාම පුත්තෙ තයි ජීවමානෙ.
48. තවෙව [තමෙව (සා. ක.)] රක්ඛාවරණං කරොන්තො, සරීරභෙදාපි න සන්තසාමි; කරොන්ති භෙකෙ [භෙනෙ (ක. සි. සා. පි.)] සබ්බිතං සබ්බාරො, පාණං චජන්තා [චජන්ති (සි. පි.)] සතමෙස [සතානෙස (පි.)] ධම්මො.
49. සුදුක්කරං කම්මමකාසි [මකා (සි. පි.)], අණ්ඩජායං විහඬිගමො; අත්ථාය කුරරො පුත්තෙ, අඬ්ඬරත්තෙ අනාගතෙ.
50. චුතාපි භෙකෙ [එකෙ (සි. පි.)] බලිතා සකම්මුතා, මිත්තානුකම්පාය පතිට්ඨහන්ති; පුත්තා මමට්ටා ගතිමාගතොස්මි, අත්ථං වරෙටො [වරෙට (සි. සා. පි.)] මම වාරිවර [වාරිජන්ත (සි. පි.)].
51. ධනෙන ධඤ්ඤෙන ව අත්තනා ව, මිත්තං සභායඤ්ච කරොන්ති පණ්ඩිතා; කරොමි තෙ සෙනක එතමත්ථං, අරියො හි අරියස්ස කරොති කිච්චං.
52. අජ්ජෙසස්සුක්කො තාත තුවං නිසිද, පුත්තො පිතු වරති අත්ථවරියං; අහං වරිස්සාමි තවෙනමත්ථං, සෙනස්ස පුත්තෙ පරිනායමානො.
53. අද්ධා හි තාත සතමෙස ධම්මො, පුත්තො පිතු යං වරෙ [පිතුනං වරෙ (ක.), පිතු යඤ්චරෙට (සි. පි.)] අත්ථවරියං; අජ්ජෙව මං දිස්වාන පවඬ්ඨකායං, සෙනස්ස පුත්තා න විහෙය්යෙය්සුං.
54. පසු මනුස්සා මිගචිරසෙට්ඨ [මිගචිරසෙට්ඨ (සි. පි.)], භයට්ටිතා [භයද්දිතා (සි. පි.)] සෙට්ඨමුපබ්බජන්ති; පුත්තා මමට්ටා ගතිමාගතොස්මි, ත්වං නොසි රාජා භව මෙ සුඛාය.
55. කරොමි තෙ සෙනක එතමත්ථං, ආයාමි තෙ තං දිසනං වධාය; කප්ඤ්ඤි විඤ්ඤු පහු සම්පජානො, න වායමෙ අත්තජනස්ස ගුත්තියා.
56. මිත්තඤ්ච කයිරාථ සුභද්දයඤ්ච [සුභද්දයඤ්ච (සි.), සබ්බසරඤ්ච (පි.)], අයිරඤ්ච කයිරාථ සුඛාගමාය; නිවත්ථකොටොව [කොජොව (සි. පි.)] සරෙහිහන්ත්වා, මොදාම පුත්තෙහි සමඬිගිභූතා.
57. සකම්මත්තස්ස කම්මෙන, සභායස්සාපලායිතො; කුජන්තමුපකුජන්ති, ලොමසා හද්දසඬිගමං.
58. මිත්තං සභායං අධිගම්ම පණ්ඩිතො, සො භුඤ්ජති පුත්ත පසුං ධනං වා; අහඤ්ච පුත්තා ව පතී ව මය්හං, මිත්තානුකම්පාය සමඬිගිභූතා.
59. රාජවතා සුරවතා ව අත්ථො, සම්පන්නසබ්බස්ස භවන්ති භෙනෙ; සො මිත්තවා යසවා උග්ගතත්තො, අස්මිංධලොකෙ [අස්මිඤ්ච ලොකෙ (සි. සා. පි.)] මොදති කාමකාමි.
60. කරණියානි මිත්තානි, දලිද්දෙනාපි සෙනක; පස්ස මිත්තානුකම්පාය, සමග්ගම්භා සඤ්ඤාතකෙ [සඤ්ඤාතකා (?)].
61. සුරෙන බලවන්තෙන, යො මිත්තෙ [මෙත්තෙ (සි.), මිත්තං (සා. පි.)] කුරුතෙ දිජො; එවං සො සුබ්බො භොති, යථාහං ත්වඤ්ච සෙනකාති.

62. බරාජිනා ජටිලා පඩිකදන්තා, දුම්මක්බරුපා [දුම්මබරුපා (සී. පී. ක.)] යෙ මන්තං ජප්පන්ති [යෙමෙ ජපන්ති (සී. පී.), යෙ'මෙ ජප්පන්ති මන්තෙ (ජා. 1.6.10)];
කච්චින්ත්‍රු තෙ මානුසකෙ පයොගෙ, ඉදං විදු පරිමුක්තා අපායා.
63. පාපානි කම්මානි කරෙට් [කරෙයා (සා.), කත්වාන (ජා. 1.6.11)] රාජ, බහුස්සුතො වෙ න වරෙයා ධම්මං;
සහස්සවෙදොපි න තං පටිච්ච, දුක්ඛා පමුච්චෙ [පමුඤ්චෙ (සා.)] වරණං අපත්වා.
64. සහස්සවෙදොපි න තං පටිච්ච, දුක්ඛා පමුච්චෙ වරණං අපත්වා;
මඤ්ඤාමි වෙදා අඵලා භවන්ති, සසංයමං වරණඤ්ඤෙව සච්චං.
65. න භෙව වෙදා අඵලා භවන්ති, සසංයමං වරණඤ්ඤෙව සච්චං;
කිත්තිඤ්ඤි [කිත්තිඤ්ච (සා.)] පප්පොති අධිච්ච වෙදෙ, සන්තිං පුණාති [පුණොති (සී. අට්ඨ.), පුණෙති (සා.)
ජා. 1.6.13), පුණෙති (පී.)] වරණෙන දන්තො.
66. භච්චා මාතා පිතා බන්ධු, යෙන ජාතො සයෙව සො;
උද්දාලකො අහං භොතො [භොති (ක.)], සොත්තියාකුලවංසකො [වංසතො (ක.)].
67. කථං භො බ්‍රාහ්මණො භොති, කථං භවති කෙවලී;
කථඤ්ච පරිනිබ්බානං, ධම්මට්ඨො කිත්ති වුච්චති.
68. නිරංකත්වා අග්ගිමාදාය බ්‍රාහ්මණො, ආපො සිඤ්චං යජං උස්සෙති යුජං;
ඵවංකරො බ්‍රාහ්මණො භොති ඛෙමී, ධම්මෙ යීතං තෙන අමාපයිංසු.
69. න සුද්ධි සෙවනෙනත්ථී, නාපි කෙවලී බ්‍රාහ්මණො;
න ඛන්ති නාපි සොරච්චං, නාපි සො පරිනිබ්බුතො.
70. කථං සො [භො (සා. ක.)] බ්‍රාහ්මණො භොති, කථං භවති කෙවලී;
කථඤ්ච පරිනිබ්බානං, ධම්මට්ඨො කිත්ති වුච්චති.
71. අබන්තබන්ධු අමමො නිරාසො, නිල්ලොභපාපො භවලොභඛීණො;
ඵවංකරො බ්‍රාහ්මණො භොති ඛෙමී, ධම්මෙ යීතං තෙන අමාපයිංසු.
72. බත්තියා බ්‍රාහ්මණා වෙස්සා, සුද්දා වණ්ඨාලපුක්කුසා;
සබ්බෙව සොරතා දන්තා, සබ්බෙව පරිනිබ්බුතා;
සබ්බෙසං සීතිභුතානං, අත්ථී සෙය්‍යොථ [සෙය්‍යොව (සී. පී.)] පාපියො.
73. බත්තියා බ්‍රාහ්මණා වෙස්සා, සුද්දා වණ්ඨාලපුක්කුසා;
සබ්බෙව සොරතා දන්තා, සබ්බෙව පරිනිබ්බුතා;
සබ්බෙසං සීතිභුතානං, නත්ථී සෙය්‍යොථ පාපියො.
74. බත්තියා බ්‍රාහ්මණා වෙස්සා, සුද්දා වණ්ඨාලපුක්කුසා;
සබ්බෙව සොරතා දන්තා, සබ්බෙව පරිනිබ්බුතා.
75. සබ්බෙසං සීතිභුතානං, නත්ථී සෙය්‍යොථ පාපියො;
පනත්ථං [පසත්ථං (සා.), පසට්ඨං (ක.)] වරසි බ්‍රහ්මඤ්ඤං, සොත්තියාකුලවංසතං.
76. නානාරත්තෙහි වත්ථෙහි, විමානං භවති ඡාදිතං;
න තෙසං ඡායා වත්ථානං, සො රාගො අනුපජ්ජට්.
77. ඵවමෙව [ඵවමෙව. (පී.)] මනුස්සෙසු, යදා සුජ්ඣන්ති මාණවා;
තෙ සජාතිං පමුඤ්චන්ති [න තෙසං ජාතිං පුච්ඡන්ති (සී. සා. පී.), න තෙසං ජාති සුජ්ඣන්ති (ක.)],
ධම්මමඤ්ඤාය සුබ්බතාති.

488. භිසජාතකං (5) උද්දාලකජාතකං වතුත්ථං.

78. අස්සං ගවං රජතං ජාතරූපං, භරියඤ්ච සො ඉධ ලහතං මනාපං;
පුත්තෙහි දාරෙහි සමඬ්ඨි භොතු, භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
79. මාලඤ්ච සො කාසිකවන්දනඤ්ච, ධාරෙතු පුත්තස්ස බහු භවන්තු;
කාමෙසු තිබ්බං කුරුතං අපෙක්ඛං, භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
80. පහුතධඤ්ඤා කසිමා යසස්සී, පුත්තෙ ගිහී ධනිමා සබ්බකාමෙ;
වයං අපස්සං සරමාවසාතු, භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
81. සො බත්තියො භොතු පසස්භකාරී, රාජාඨිරාජා [රාජාධිරාජා (සා. ක.)] බලවා යසස්සී;
ස වාතුරත්තං මහිමාවසාතු, භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.

82. සො බ්‍රාහ්මණෝ හොතු අවිතරාගො, මුහුත්තනක්ඛත්තපටෙසු යුත්තො; පුපෙතු නං රට්ඨපති යසස්සි, භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
83. අජ්ඣායකං සබ්බසමන්තවෙදං [\[සබ්බසමන්තවෙදං \(සි.\), සබ්බසමන්තවෙදනං \(පි.\)\]](#), තපස්සිනං මඤ්ඤතු සබ්බලොකො; පුපෙත්තු නං ජානපදා සමෙව්ව, භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
84. චතුස්සදං ගාමවරං සමීද්ධං, දින්නඤ්ඤි සො භුඤ්ජතු වාසවෙන; අවිතරාගො මරණං උපෙතු, භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
85. සො ගාමණී හොතු සභායමජ්ඣෙකු, නච්චෙති ගීතෙහි පමොදමානො; සො රාජතො බ්‍යාසන මාලන්ථ [\[මා රාජතො ව්‍යාසන'මලන්ථ \(සි. ස්‍යා. පි.\)\]](#) කිඤ්චි, භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
86. යං එකරාජා පට්ඨං විජෙත්වා, ඉත්ථිසහස්සාන [\[ඉත්ථිසහස්සස්ස \(සි. පි.\)\]](#) ය්පෙතු අග්ගං; සිමන්තිනිනං පවරා භවාතු, භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යා අහාසි.
87. ඉසීනඤ්ඤි සා සබ්බසමාගතානං, භුඤ්ජෙය්‍යා සාදුං අවිකම්පමානා; වරාතු ලාභෙන විකත්ථමානා, භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යා අහාසි.
88. ආවාසිකො හොතු මහාවිහාරෙ, නචකම්මිකො හොතු ගජඛිගලායං [\[කජඛිගලායං \(සි. ස්‍යා. පි.\)\]](#); ආලොකසන්ධිං දිවසං [\[දිවසා \(සි. ස්‍යා. පි.\)\]](#) කරොතු, භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
89. සො ඛජ්ඣතු පාසසතෙහි ඡබ්භි [\[ඡබ්භි \(සි. පි.\), ඡස්සු \(?\)\]](#), රම්මා වනා නිය්‍යතු රාජධානිං [\[රාජධානිං \(ක.\)\]](#); තුත්තෙහි සො භඤ්ඤතු පාවනෙහි, භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
90. අලක්කමාලී තිපුකණ්ණවිද්ධො, ලට්ඨිහතො සප්පමුඛං උපෙතු; සක්ච්ඡබන්ධො [\[සක්කච්චබද්ධො \(සි. පි.\), සංකච්චබන්ධො \(නිය්‍යා\)\]](#) විසිඛං වරාතු, භිසානි තෙ බ්‍රාහ්මණ යො අහාසි.
91. යො වෙ අනට්ඨංව [\[අනට්ඨං \(සි. ස්‍යා. පි.\)\]](#) නට්ඨන්ති වාහ, කාමෙව සො ලහනං භුඤ්ජතඤ්ච [\[ලහතු භුඤ්ජතු ච \(ස්‍යා.\)\]](#); අගාරමජ්ඣෙකු මරණං උපෙතු, යො වා භොන්තො සඬකති කඤ්චිදෙව [\[කිඤ්චිදෙව \(ක.\)\]](#).
92. යදෙසමානා විවරන්ති ලොකෙ, ඉට්ඨඤ්ච කන්තඤ්ච බහුනමෙතං; පියං මනුඤ්ඤං විධ ජීවලොකෙ, කස්මා ඉසයො නප්පසංසන්ති කාමෙ.
93. කාමෙසු වෙ භඤ්ඤරෙ ඛජ්ඣරෙ ච, කාමෙසු දුක්ඛඤ්ච භයඤ්ච ජානං; කාමෙසු භූතාධිපතී පමන්තා, පාපානි කම්මානි කරොන්ති මොහා.
94. තෙ පාපධම්මා පසවෙත්ච පාපං, කායස්ස භෙදා නිරයං වජන්ති; ආදීනවං කාමගුණෙසු දිස්වා, තස්මා ඉසයො නප්පසංසන්ති කාමෙ.
95. විමංසමානො ඉසිනො භිසානි, තීරෙ ගහෙත්වාන ථලෙ නිධෙසිං; සුද්ධා අපාපා ඉසයො වසන්ති, එතානි තෙ බ්‍රාහ්මවාරී භිසානි.
96. න තෙ නටා නො පන කිළුනෙය්‍යා, න බන්ධවා නො පන තෙ සභායා; කිස්මිං චූපත්ථම්භ සහස්සනෙත්ත, ඉසිහි ත්වං කිළුසි දෙවරාජ.
97. ආවරියො මෙසි පිතා ච මය්හං, එසා පතිට්ඨා බලිතස්ස බ්‍රහ්මෙ; එකාපරාධං බම භූරිපඤ්ඤ, න පණ්ඩිතා කොධබලා භවන්ති.
98. සුවාසිතං ඉසිනං එකරත්තං, යං වාසවං භූතපතිද්දසාම; සබ්බෙව භොන්තො සුමනා භවන්තු, යං බ්‍රාහ්මණො පච්චුපාදී භිසානි.
99. අහඤ්ච සාරිපුත්තො ච, මොග්ගල්ලානො ච කස්සපො; අනුරුද්ධො පුණ්ණො ආනන්දො, තදාසුං සත්ත භාතරො.
100. හගිනී උප්පලවණ්ණා ච, දාසී බුජ්ජුත්තරා තදා; විත්තො ගහපති දාසො, යක්ඛො සාතාගිරො තදා.
101. පාලිලෙය්‍යො [\[පාරිලෙය්‍යො \(සි. පි.\)\]](#) තදා නාගො, මධුදො [\[මධුවා \(සි. පි.\)\]](#) සෙට්ඨවානරො; කාළදාසී තදා සක්කො, එවං ධාරෙට්ඨ ජාතකන්ති.

489. සුරුච්ඡාතකං (6) භිසජාතකං පඤ්චමං.

102. මහෙසී සුරුච්ඡාතො [\[රුච්ඡාතො \(සි. ස්‍යා. පි.\)\]](#) හරියා, ආනීතා පය්මං අහං; දස වස්සසහස්සානි, යං මං සුරුච්ඡාතාසි.

103. සාහං බ්‍රාහ්මණ රාජානං, වෙදෙහං මිටිලග්ගහං;
නාහිජානාමි කායෙන, වාචාය උද වෙනසා;
සුරුචිං අතිමඤ්ඤිත්ථ [\[අතිමඤ්ඤිත්ථො \(සි. පි.\)\]](#), අතිමඤ්ඤිතා (?), ආචි [\[ආචිං \(සි. පි.\)\]](#) වා යදි වා රහො.
104. එතෙන සච්චවජ්ජෙන, පුත්තො උප්පජ්ජනං ඉසෙ;
මුසා මෙ භණ්ඩානාය, මුද්ධා ඵලතු සත්තධා.
105. හත්තු මම සස්සු මාතා, පිතා වාපි ව සස්සුරො;
තෙ මං බ්‍රහ්මෙ විනෙතාරො, යාව අට්ඨංසු ජීවිතං.
106. සාහං අහිංසාරතිති, කාමසා [\[කාමසො \(සි.\)\]](#) ධම්මචාරිති [\[ධම්මචාරිණි \(සි.\)\]](#);
සක්කච්චං තෙ උපට්ඨාසිං, රත්තින්දිවමනන්දිතා.
107. එතෙන සච්චවජ්ජෙන, පුත්තො උප්පජ්ජනං ඉසෙ;
මුසා මෙ භණ්ඩානාය, මුද්ධා ඵලතු සත්තධා.
108. සොළසිත්ථිසහස්සානි, සහහරියානි බ්‍රාහ්මණ;
තාසු ඉස්සා වා කොධො වා, නාහු මය්හං කුදාවනං.
109. හිතෙන තාසං නන්දාමි, න ව මෙ කාචි අප්පියා;
අත්තානංවානුකම්පාමි, සදා සබ්බා සපත්තියො.
110. එතෙන සච්චවජ්ජෙන, පුත්තො උප්පජ්ජනං ඉසෙ;
මුසා මෙ භණ්ඩානාය, මුද්ධා ඵලතු සත්තධා.
111. දාසෙ කම්මකරෙ පෙස්සෙ [\[පොසෙ \(සා. ක.\)\]](#), යෙ චඤ්ඤෙ අනුජීවිතො;
පෙසෙමි [\[පොසෙමි \(සි. සා. පි.\)\]](#) සහධම්මෙන, සදා පමුදිතින්දියා.
112. එතෙන සච්චවජ්ජෙන, පුත්තො උප්පජ්ජනං ඉසෙ;
මුසා මෙ භණ්ඩානාය, මුද්ධා ඵලතු සත්තධා.
113. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වාපි, අඤ්ඤෙ වාපි චනිබ්බකෙ;
තප්පෙමි අන්තපානෙන, සදා පයතපාණිති.
114. එතෙන සච්චවජ්ජෙන, පුත්තො උප්පජ්ජනං ඉසෙ;
මුසා මෙ භණ්ඩානාය, මුද්ධා ඵලතු සත්තධා.
115. වාතුද්දසිං පඤ්ඤද්දසිං [\[පන්තරසිං \(සි. පි.\)\]](#), යා ව පක්ඛස්ස අට්ඨමි [\[අට්ඨමිං \(සි. පි.\)\]](#);
පාටිභාරියපක්ඛඤ්ච, අට්ඨඨගසුසමාගතං [\[අට්ඨඨගසුසමාගිතං \(සබ්බත්ථ\) වි. ව. 129 පාළියා අට්ඨකථා පස්සිතබ්බා\]](#);
උපොසථං උපවසාමි [\[උපවසිං \(ක.\)\]](#), සදා සීලෙසු සංවුතා.
116. එතෙන සච්චවජ්ජෙන, පුත්තො උප්පජ්ජනං ඉසෙ;
මුසා මෙ භණ්ඩානාය, මුද්ධා ඵලතු සත්තධා.
117. සබ්බෙව තෙ ධම්මගුණා, රාජපුත්ති යසස්සිති;
සංචිජ්ජන්ති තයි හද්දෙ, යෙ ත්වං කිත්තෙසි අත්තති.
118. බත්තියො ජාතිසම්පන්නො, අහිජාතො යසස්සිමා;
ධම්මරාජා විදෙහානං, පුත්තො උප්පජ්ජනෙ තව [\[තවං \(සි. පි.\)\]](#).
119. දුම්මි [\[රුම්මි \(සි. පි.\)\]](#) රජොජල්ලධරො, අසෙ වෙහායසං යිතො;
මනුඤ්ඤං භාසසෙ වාවං, යං මය්හං හදයඨගමං.
120. දෙවතානුසි සග්ගම්හා, ඉසි වාසි [\[වාසි \(ක.\)\]](#) මහිද්ධිකො;
කො වාසි ත්වං අනුප්පන්නො, අත්තානං මෙ පවෙදය.
121. යං දෙවසඬ්ඨා චන්දන්ති, සුධම්මායං සමාගතා;
සොහං සක්කො සහස්සක්කො, ආගතොස්මි තවන්තිකෙ.
122. ඉත්ථියො [\[ඉත්ථියා \(පි.\)\]](#) ජීවලොකස්මිං, යා හොති [\[හොන්ති \(සි. සා.\)\]](#) සමචාරිති [\[සමචාරිණි \(සි.\)\]](#);
මෙධාවිති සීලවති, සස්සුදෙවා පතිබ්බතා.
123. තාදිසාය සුමෙධාය, සුවිකම්මාය නාරියා;
දෙවා දස්සනමායන්ති, මානුසියා අමානුසා.
124. ත්වඤ්ච හද්දෙ සුවිණ්ණෙන, පුබ්බෙ සුවරිතෙන ව;
ඉධ රාජකුලෙ ජාතා, සබ්බකාමසමිද්ධිති.

125. අයඤ්ච තෙ රාජපුත්ති, උභයන්ථ කටග්ගහො;
දෙවලොකුපපත්ති ව, කිත්ති ව ඉධ ජීවිතෙ.

126. විරං සුමෙධෙ සුඛිනී, ධම්මමත්තනි පාලය;
එසාහං තිදිවං යාමි, පියං මෙ තව දස්සනන්ති.

490. පඤ්චුපොසථිකජාතකං (7) සුරුවිජාතකං ඡට්ඨං.

127. අප්පොස්සුක්කො දානි තුවං කපොත, විහඬිගම න තව භොජනත්ථො;
බුද්ධං [බුද්දං (සා. ක.), බුධං (සක්කත-පාකනානුරූපං)] පිපාසං අධිවාසයන්තො, කස්මා භවංපොසථිකො
කපොත [කපොතො (සි. පි.).]

128. අහං පුරෙ ගිද්ධිගතො කපොතියා, අස්මිං පදෙසස්මිමුහො රමාම;
අට්ග්ගහි සාකුණ්ණකො කපොතිං, අකාමකො තාය විනා අහොසිං.

129. නානාභවා විජ්ජයොගෙන තස්සා, මනොමයං වෙදන වෙදයාමි [වෙදනං වෙදියාමි (සි. පි.);
තස්මා අහංපොසථං පාලයාමි, රාගො මමං මා පුනරාගමාසි.

130. අනුජ්ජුගාමි උරගා දුජ්චිහ [උරග ද්විජ්චිහ (සි.)], දායාචුධො සොරවිසොසි සප්ප;
බුද්ධං පිපාසං අධිවාසයන්තො, කස්මා භවංපොසථිකො නු දීස [දීසො (සි. පි.).]

131. උසභො අහු ඛලවා ගාමිකස්ස, වලක්කකු වණ්ණබලුපපන්තො;
සො මං අක්කමි තං කුපිතො අඩංසි, දුක්ඛාභිතුණ්ණො මරණං උපාගා [උපාගමි (සි. පි.).]

132. තතො ජනා නික්ඛමිත්ථාන ගාමා, කන්දිත්ථා රොදිත්ථා [කන්දිත්ථ රොදිත්ථ (සි.)] අපක්කමිංසු;
තස්මා අහංපොසථං පාලයාමි, කොධො මමං මා පුනරාගමාසි.

133. මතාන මංසානි බහු සුසානෙ, මනුඤ්ඤරූපං තව භොජනෙ තං;
බුද්ධං පිපාසං අධිවාසයන්තො, කස්මා භවංපොසථිකො සිඬිගාල [සිගාලො (සි. පි.).]

134. පවිසි [පවිස්සං (සි. පි.), පවිස්ස (සා. පි.)] කුච්ඡිං මහතො ගජස්ස, කුණපෙ රතො හත්ථිමංසෙසු ගිද්ධො
[හත්ථිමංසෙ පගිද්ධො (සි. පි.);
උණ්ණො ව වාතො තිබ්ණො ව රස්මියො, තෙ සොසයුං තස්ස කර්සමග්ගං.

135. කිසො ව පණ්ඩු ව අහං භදන්තෙ, න මෙ අහු නික්ඛමනාය මග්ගො;
මහා ව මෙසො සහසා පවස්සි, සො තෙමසි තස්ස කර්සමග්ගං.

136. තතො අහං නික්ඛමිසං භදන්තෙ, වන්දො යථා රාහුමුඛා පමුත්තො;
තස්මා අහංපොසථං පාලයාමි, ලොහො මමං මා පුනරාගමාසි.

137. වම්මිකපුපස්මිං කිපිල්ලිකානි, නිජ්ජොප්පන්තො තුවං පුරෙ වරාසි;
බුද්ධං පිපාසං අධිවාසයන්තො, කස්මා භවංපොසථිකො නු අච්ඡ [අච්ඡො (සි. පි.).]

138. සකං නිකෙතං අතිභිළයානො [අතිභෙළයානො (සා. ක.)], අත්තිව්ජනා [අත්තිව්ජනාය (සි. සා. පි.)]
මල්ලගාමං [මල්ලං (සි. පි.), මල්ලයනං (ක.)] අගච්ඡිං;
තතො ජනා නික්ඛමිත්ථාන ගාමා, කොදණ්ඩකෙන පරිපොඨංසු මං.

139. සො භින්නසිසො රුහිරමක්ඛිතඬිගො, පච්චාගමාසිං සකං [ස සකං (සා. ක.), 'ථ සකං (?)] නිකෙතං;
තස්මා අහංපොසථං පාලයාමි, අත්තිව්ජනා මා පුනරාගමාසි.

140. යං නො අපුච්ඡිත්ථ තුවං භදන්තෙ, සබ්බෙව ඛ්‍යාකරිම්භ යථා පජානං;
මයමිපි පුච්ඡාම තුවං භදන්තෙ, කස්මා භවංපොසථිකො නු බුහ්මෙ.

141. අනුපලිත්තො මම අස්සමම්භි, පච්චෙකබුද්ධො මුහුත්තං නිසීදි;
සො මං අවෙදී ගතිමාගතිඤ්ච, නාමඤ්ච ගොත්තං වරණඤ්ච සබ්බං.

142. එවම්පහං වන්දි න [එවම්පහං නග්ගහෙ (සි. පි.)] තස්ස පාදෙ, න වාපි නං මානගතෙන සුච්ඡිං;
තස්මා අහංපොසථං පාලයාමි, මානො මමං මා පුනරාගමාසිති.

491. මහාමොරජාතකං (8) පඤ්චුපොසථිකජාතකං සත්තමං.

143. සවෙ හි ත්‍යාහං ධනහෙතු ගාහිතො, මා මං වධි ජීවගාහං ගහෙත්ථා;
රඤ්ඤො ව [රඤ්ඤොව (සි. පි.)] මං සම්ම උපන්තිකං [උපන්ති (සි. සා. පි.)] නෙහි, මඤ්ඤෙ ධනං
ලච්ඡසිනප්පරූපං.

144. න මෙ අයං කුශ්භ වධාය අජ්ජ, සමාහිතො වාපධුරෙ [වාපවරෙ (සි. පි.), වාපවරො (සා. පි.)] බුරජ්ජො;
පාසඤ්ච ත්‍යාහං අධිපාතයිස්සං, යථාසුඛං ගච්ඡතු මොරරාජා.

145. යං සත්ත වස්සානි මමානුබන්ධි, රත්තින්දිවං බුජ්ජිපාසං සහන්තො;
අථ කිස්ස මං පාසවසුපතීතං, පමුත්තවෙ ඉච්ඡසි ඛන්ධනස්මා.
146. පාණාතිපාතා විරතො නුසජ්ජ, අභයං නු තෙ සබ්බභූතෙසු දින්නං;
යං මං තුවං පාසවසුපතීතං, පමුත්තවෙ ඉච්ඡසි ඛන්ධනස්මා.
147. පාණාතිපාතා විරතස්ස බුහි, අභයඤ්ච යො සබ්බභූතෙසු දෙනි;
පුච්ඡාමි තං මොරරාජෙනමත්ථං, ඉතො චුතො කිං ලභතෙ සුඛං සො.
148. පාණාතිපාතා විරතස්ස බුමි, අභයඤ්ච යො සබ්බභූතෙසු දෙනි;
දිට්ඨෙව ධම්මෙ ලභතෙ පසංසං, සග්ගඤ්ච සො යාති සරිරහෙදා.
149. න සත්ති දෙවා ඉති ආහු [\[ඉච්චාහු \(සි. පි.\)\]](#) එකෙ, ඉධෙව ජීවො විභවං උපෙනි;
තථා එලං සුකතදුක්කටානං, දත්තුපඤ්ඤත්තඤ්ච වදන්ති දානං;
තෙසං වචො අරහතං සද්දභාතො, තස්මා අභං සකුණෙ ඛාධයාමි.
150. වන්දො ව සුරියො ව උභො සුදස්සනා, ගච්ඡන්ති ඔභාසයමන්තලික්ඛෙ;
ඉමස්ස ලොකස්ස පරස්ස වා තෙ, කථං නු තෙ ආහු මනුස්සලොකෙ.
151. වන්දො ව සුරියො ව උභො සුදස්සනා, ගච්ඡන්ති ඔභාසයමන්තලික්ඛෙ;
පරස්ස ලොකස්ස න තෙ ඉමස්ස, දෙවාති තෙ ආහු මනුස්සලොකෙ.
152. එත්ථෙව තෙ නිහතා හීනවාදා, අහෙනුකා යෙ න වදන්ති කම්මං;
තථා එලං සුකතදුක්කටානං, දත්තුපඤ්ඤත්තං යෙ ව වදන්ති දානං.
153. අද්ධා හි සච්චං වචනං තවෙදං [\[තවෙනං \(සි. සා. පි.\)\]](#), කථඤ්චි දානං අඵලං භවෙය්‍ය [\[වදෙය්‍ය \(සි. පි.\)\]](#);
තථා එලං සුකතදුක්කටානං, දත්තුපඤ්ඤත්තඤ්ච කථං භවෙය්‍ය.
154. කථංකරො කින්නිකරො කිමාවරං, කිං සෙවමානො කෙන තපොගුණෙන;
අක්ඛාහි [\[අක්ඛාහි තං දානි \(ක.\)\]](#) මෙ මොරරාජෙනමත්ථං, යථා අභං නො නිරයං පතෙය්‍යං.
155. යෙ කෙවි අත්ථි සමණා පඨංගා, කාසායවත්ථා අනගාරියා තෙ;
පාතොව පිණ්ඩාය වරන්ති කාලෙ, විකාලවරියා විරතා හි සන්තො.
156. තෙ තත්ථ කාලෙනුපසඬිකම්මිත්වා, පුච්ඡාහි යං තෙ මනසො පියං සියා;
තෙ තෙ පවක්ඛන්ති යථාපජානං, ඉමස්ස ලොකස්ස පරස්ස වත්ථං.
157. තවංව ජිණ්ණං උරගො පුරාණං, පණ්ඩුපලාසං හරිතො දුමොව;
එසජ්ජහිතො මම ලුද්දභාවො, ජභාමහං ලුද්දකභාවමජ්ජ.
158. යෙ වාපි මෙ සකුණා අත්ථි ඛද්ධා, සතානිනෙකානි නිවෙසනස්මිං;
තෙසම්පහං [\[තෙසං අභං \(සා. ක.\)\]](#) ජීවිතමජ්ජ දම්මි, මොක්ඛඤ්ච තෙ පත්තා [\[පත්තො \(සි.\), අච්ඡ \(සා.\)\]](#)
සකං නිකෙතං.
159. ලුද්දො වරි පාසහත්ථො අරඤ්ඤෙ, ඛාධෙතු මොරාධිපතිං යසස්සිං;
ඛන්ධිත්වා [\[ඛන්ධිත්ව \(සි. පි.\)\]](#) මොරාධිපතිං යසස්සිං, දුක්ඛා ස පමුච්චි [\[දුක්ඛා පමුච්චි \(සි.\), දුක්ඛා පමුඤ්චි \(සා. පි.\)\]](#)
යථාහං පමුත්තොති.

492. තච්ඡසුකරජාතකං (9) මහාමොරජාතකං අට්ඨමං.

160. යදෙසමානා විචරිම්හ, පබ්බතානි වනානි ව;
අන්වෙසං විචරිං [\[විජුලෙ \(සා. ක.\)\]](#) ඤාතී, තෙමෙ අධිගතා මයා.
161. බහුඤ්චිදං මූලඵලං, හක්ඛො වායං අනජ්ජකො;
රම්මා විමා ගිරිතජ්ජො [\[ගිරිතදියො \(සි. පි.\)\]](#), ථාසුවාසො භවිස්සති.
162. ඉධෙවාහං වසිස්සාමි, සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි;
අජ්ජොසස්සුක්කො නිරාසඬිකී, අසොකො අකුතොභයො.
163. අඤ්ඤම්පි [\[අඤ්ඤං හි \(සි. පි.\)\]](#) ලෙණං පරියෙස, සත්තු නො ඉධ විජ්ජති;
සො තච්ඡ සුකරෙ හන්ති, ඉධාගන්ත්වා වරං වරං.
164. කො නුම්භාකං [\[කො නම්භාකං \(සි. පි.\)\]](#) ඉධ සත්තු, කො ඤාතී සුසමාගතෙ;
දුජ්ජමංසෙ [\[අජ්ජමංසෙ \(සි. පි.\)\]](#) පමංසෙති, තං මෙ අක්ඛාථ පුච්ඡිතා.
165. උද්ධග්ගරාජී මිගරාජා, බලී දායාචුධො මිගො;
සො තච්ඡ සුකරෙ හන්ති, ඉධාගන්ත්වා වරං වරං.

166. න නො දායා න විජ්ජන්ති [\[නු විජ්ජන්ති \(ක.\)\]](#), බලං කායෙ සමොහිතං;
සබ්බෙ සමග්ගා හුත්වාන, වසං කාහාම එකකං.
167. හදයඬිගමං කණ්ණසුඛං, වාවං භාසසි තච්ඡක;
යොපි යුද්ධෙ පලායෙයා, තම්පි පච්ඡා හනාමසෙ.
168. පාණාතිපාතා විරතො නු අජ්ජ, අභයං නු තෙ සබ්බභූතෙසු දිත්තං;
දායා නු තෙ මිගවධාය [\[මිග විරියං \(සි. සා. පි.\)\]](#) න සන්ති, යො සඬ්ඝපත්තො කපණොව ඤායසි.
169. න මෙ දායා න විජ්ජන්ති, බලං කායෙ සමොහිතං;
ඤාතී ව දිස්වාන සාමග්ගී එකතො, තස්මා ව ඤායාමි වනම්හි එකකො.
170. ඉමස්සුදං යන්ති දිසොදිසං පුරෙ, භයට්ටිතා ලෙණගවෙසිනො පුට්ඨ;
තෙ දානි සඬිගම්ම වසන්ති එකතො, යත්ථට්ඨිතා දුප්පසහජ්ජ තෙ මයා.
171. පරිණායකසම්පන්නා, සහිතා එකවාදිනො;
තෙ මං සමග්ගා හිංසෙයාපුං, තස්මා නෙසං න පත්ථයෙ [\[අපත්ථවෙ \(පි.\)\]](#).
172. එකොව ඉන්ද්‍රො අසුරෙ ජිනාති, එකොව සෙතො හන්ති දිපෙ පසස්භ;
එකොව බ්‍රහ්මා මිගසඬ්ඝපත්තො, වරං වරං හන්ති බලඤ්ඤි තාදිසං.
173. න හෙව ඉන්ද්‍රො න සෙතො, නපි බ්‍රහ්මා මිගාධිපො;
සමග්ගෙ සහිතෙ ඤාතී, න බ්‍රහ්මා [\[බ්‍රහ්මෙ ව \(සි. පි.\), බ්‍රහ්මෙ න \(සා. පි.\)\]](#) කුරුතෙ වසෙ.
174. කුම්භිලකා සකුණකා, සඬ්ඝිනො ගණවාරිනො;
සම්මොදමානා එකජ්ඣං, උප්පත්තී ඩයන්ති ව.
175. තෙසඤ්ච ඩයමානානං, එකෙන්ථ අපසක්කති [\[අපවත්තති \(සි. පි.\)\]](#);
තඤ්ච සෙතො නිතාලෙති, වෙයාග්ගියෙව සා ගති.
176. උස්සාහිතො ජට්ඨෙත, ලුද්දෙනාමිසවක්ඛුනා;
දායී දායීසු පක්ඛන්දි, මඤ්ඤමානො යථා පුරෙ.
177. සාධු සම්බහුලා ඤාතී, අපි රුක්ඛො අරඤ්ඤජා;
සුකරෙහි සමග්ගෙහි, බ්‍රහ්මා ඵලායනෙ හතො.
178. බ්‍රාහ්මණඤ්චෙව බ්‍රහ්මඤ්ච, උභො හන්ත්වාන සුකරා.
ආනන්දිනො පමුදිතා, මහානාදං පනාදිසුං.
179. තෙ සු උදුම්බරමුලස්මිං, සුකරා සුසමාගතා;
තච්ඡකං අභිසිඤ්චිංසු, “ත්ථං නො රාජාසි ඉස්සරො”ති.

493. මහාවාණිජජාතකං (10) තච්ඡසුකරජාතකං නවමං.

180. වාණිජා සමිතිං කත්වා, නානාරට්ඨතො ආගතා;
ධනාහරා පක්කමිංසු, එකං කත්වාන ගාමණිං.
181. තෙ තං කන්තාරමාගම්ම, අප්පහක්ඛං අනොදකං;
මහානිග්‍රොධමද්දක්ඛුං, සීතච්ඡායං මනොරමං.
182. තෙ ව තත්ථ නිසීදිත්වා, තස්ස රුක්ඛස්ස ඡායයා [\[ඡාදියා \(සි. සා. පි.\)\]](#);
වාණිජා සමචින්තෙසුං, බාලා මොහෙන පාරුතා.
183. අල්ලායතෙ [\[අද්දායතෙ \(සි. පි.\)\]](#) අයං රුක්ඛො, අපි වාරිව [\[වාරි ව \(සි. පි.\)\]](#) සන්දති;
ඉඬ්ඝස්ස පුරිමං සාබං, මයං ඡින්දාම වාණිජා.
184. සා ව ඡින්තාව පග්ගෙරි, අච්ඡං වාරිං අනාවලං;
තෙ තත්ථ න්හත්වා පිචිත්වා, යාවතිච්ඡිංසු වාණිජා.
185. දුතියං සමචින්තෙසුං, බාලා මොහෙන පාරුතා;
ඉඬ්ඝස්ස දක්ඛිණං සාබං, මයං ඡින්දාම වාණිජා.
186. සා ව ඡින්තාව පග්ගෙරි, සාලිමංසොදනං බහුං;
අප්පොදවණ්ණෙ කුම්මාසෙ, සිඬ්ඝිං විදලසුපියො [\[සිඬ්ඝිං විදලසුපියො \(සි. පි.\), සිඬ්ඝිවෙරං ලසුපියො \(ක.\)\]](#)
[සිඬ්ඝිත්ති සිඬ්ඝිවෙරාදිකං උත්තරිහඬිගං; විදලසුපියොති මුග්ගසුපාදයො \(අට්ඨ.\) විදලං කලායාදිම්හි](#)
[වත්තතීති සක්කතාහිධානෙ\]](#).
187. තෙ තත්ථ භුත්වා බාදිත්වා [\[භුත්වා ව පිචිත්වා ව \(පි.\)\]](#), යාවතිච්ඡිංසු වාණිජා;

තනියං සමචින්නෙසුං, බාලා මොහෙන පාරුතා;
ඉඬිසස්ස පච්ඡිමං සාබං, මයං ඡින්නදාම වාණිජා.

188. සා ව ඡින්නාව පග්ගරි, නාරියො සමලඬිකතා;
විචිත්‍රවත්ථාහරණා, ආමුත්තමණිකුණ්ඩලා.
189. අපි සු වාණිජා එකා, නාරියො පණ්ණවිසති;
සමන්තා පරිවාරිංසු [පරිකරිංසු (සි. සා. පි.)], තස්ස රුක්ඛස්ස ඡායයා [ඡාදියා (සි. සා. පි.)].
190. තෙ තාහි පරිවාරෙන්වා [පරිවාරෙන්වා (සි. සා. පි.)], යාවනිච්ඡිංසු වාණිජා;
චතුත්ථං සමචින්නෙසුං, බාලා මොහෙන පාරුතා;
ඉඬිසස්ස උත්තරං සාබං, මයං ඡින්නදාම වාණිජා.
191. සා ව ඡින්නාව පග්ගරි, මුත්තා වෙච්චියා බහු;
රජනං ඡාතරුපඤ්ච, කුත්තියො පටියානි ව.
192. කාසිකානි ව වත්ථානි, උද්දියානි ව කම්බලා [උද්දියානෙ ව කම්බලෙ (සි. පි.)];
තෙ තත්ථ භාරෙ බන්ධිත්වා, යාවනිච්ඡිංසු වාණිජා.
193. පඤ්චමං සමචින්නෙසුං, බාලා මොහෙන පාරුතා;
ඉඬිසස්ස මූලෙ [මූලං (සි. පි. ක.)] ඡින්නදාම, අපි භියො ලභාමසෙ.
194. අචුට්ඨහි සත්ථවාහො, යාවමානො කතඤ්ජලී;
නිග්‍රොධො කිං පරජ්ඣති [අපරජ්ඣති (සි.), අපරජ්ඣති (සා. පි.)], වාණිජා හද්දමත්ථු තෙ.
195. වාරිදා පුරිමා සාබා, අන්තපානඤ්ච දක්ඛිණා;
නාරිදා පච්ඡිමා සාබා, සබ්බකාමෙ ව උත්තරා;
නිග්‍රොධො කිං පරජ්ඣති, වාණිජා හද්දමත්ථු තෙ.
196. යස්ස රුක්ඛස්ස ඡායයා, නිසීදෙයා සයෙයා වා;
න තස්ස සාබං හඤ්ජෙයා, මිත්තදුබ්බො හි පාපකො.
197. තෙ ව තස්සානාදිසිත්වා [තස්ස අනාදිත්වා (සි. සා. පි.)], එකස්ස වචනං බහු;
නිසිකාහි කුරාරිහි [කුරාරිහි (ක.)], මූලතො නං උපක්කමුං.
198. තතො නාගා නික්ඛමිංසු, සන්නද්ධා පණ්ණවිසති;
ධනුග්ගහානං තිසතා, ඡසහස්සා ව වම්මිනො.
199. එතෙ හනථ බන්ධථ, මා වො මුඤ්චිත්ථ [මුච්චිත්ථ (පි.)] ජීවිතං;
ය්පෙත්වා සත්ථවාහංව, සබ්බෙ හස්මං [හස්මි (සි.)] කරොථ තෙ.
200. තස්මා හි පණ්ඩිතො පොසො, සම්පස්සං අත්ථමත්තනො;
ලොහස්ස න වසං ගච්ඡෙ, හනෙයාරිසකං [හනෙයා දිසතං (සි.), හනෙයා දිසකං (සා. පි.)] මනං.
201. එව [එත (සි. පි.)] මාදීනවං ඤත්වා, තණ්හා දුක්ඛස්ස සම්භවං;
චිත්තණ්හො අනාදානො, සතො හික්ඛු පරිබ්බජෙති.

494. සාධනජාතකං (11) මහාවාණිජජාතකං දසමං.

202. අබ්භුතො වත ලොකස්මිං, උප්පජ්ජි ලොමහංසනො;
දිබ්බො රථො පාතුරහු, වෙදෙහස්ස යසස්සිනො.
203. දෙවසුත්තො මහිද්ධිකො, මාතලි [මාතලි (සි.)] දෙවසාරථී;
නිමන්තසිත්ථ රාජානං, වෙදෙහං මිථිලග්ගහං.
204. එහිමං රථමාරුග්ග, රාජසෙට්ඨ දිසම්පති;
දෙවා දස්සනකාමා තෙ, තාවතිංසා සඉන්දකා;
සරමානා හි තෙ දෙවා, සුධම්මායං සමච්ඡරෙ.
205. තතො ව රාජා සාධිනො [සාධිනො (සි. පි.)], වෙදෙහො මිථිලග්ගහො [පමුබො රථමාරුහි (සි. පි.)];
සහස්සයුත්තමාරුග්ග [යුත්තං අභිරුග්ග (සි.)], අගා දෙවාන සන්නිකෙ;
තං දෙවා පටිනන්දිංසු, දිස්වා රාජානමාගතං.
206. ස්වාගතං තෙ මහාරාජ, අථො තෙ අදුරාගතං;
නිසීද දානි රාජීසි [රාජීසි (සි. සා. පි.)], දෙවරාජස්ස සන්නිකෙ.
207. සක්කොපි පටිනන්දිත්ථ, වෙදෙහං මිථිලග්ගහං;
නිමන්තසිත්ථ [නිමන්තසි ව (සි. පි.)] කාමෙහි, ආසනෙන ව වාසවො.

208. සාධු බොසි අනුප්පත්තො, ආවාසං වසවත්තිනං;
වස දෙවෙසු රාජීසි, සබ්බකාමසමිද්ධිසු;
තාවතිංසෙසු දෙවෙසු, භුඤ්ජ කාමෙ අමානුසෙ.
209. අහං පුරෙ සග්ගගතො රමාමි, නච්චෙහි ගීතෙහි ව වාදිතෙහි;
සො දානි අප්ප න රමාමි සග්ගෙ, ආයුං නු බිණො [\[බිණං \(සා.\)\]](#) මරණං නු සන්තිකෙ;
උදාහු මුල්ලොස්මි ජනිත්දසෙට්ඨ.
210. න තායු [\[න වායු \(සි. පි. ක.\)\]](#) බිණං මරණඤ්ච [\[මරණං තෙ \(සි. පි.\)\]](#) දුරෙ, න වාපි මුල්ලො නරවිරසෙට්ඨ;
තුය්හඤ්ච [\[තචඤ්ච \(සි. පි.\), තච ච \(ක.\)\]](#) පුඤ්ඤානි පරිත්තකානි, යෙසං විපාකං ඉධ වෙදයිත්ථො
[\[වෙදයතො \(පි. ක.\)\]](#).
211. වස දෙවානුභාවෙන, රාජසෙට්ඨ දිසම්පති;
තාවතිංසෙසු දෙවෙසු, භුඤ්ජ කාමෙ අමානුසෙ.
212. යථා යාවිතකං යානං, යථා යාවිතකං ධනං;
එවං සම්පදමෙවෙතං, යං පරතො දානපච්චයා.
213. න වාහමෙතම්චිජාමි, යං පරතො දානපච්චයා;
සයංකතානි පුඤ්ඤානි, තං මෙ ආවෙණිකං [\[ආවෙණිකං \(සි. සා. පි.\), ආවෙනිකං \(ක.\)\]](#) ධනං.
214. සොහං ගන්ත්වා මනුස්සෙසු, කාහාමි කුසලං බහුං;
දානෙන සමචරියාය, සංයමෙන දමෙන ච;
යං කත්වා සුබ්බො හොති, න ච පච්ඡානුතප්පති.
215. ඉමානි තානි බෙත්තානි, ඉමං නික්ඛං සුකුණ්ඩලං;
ඉමා තා හරිතානුපා, ඉමා නප්පො සවන්තියො.
216. ඉමා තා පොක්ඛරණී රම්මා, වක්කවාකුපකුජිතා [\[වක්කවාකුපකුජිතා \(සි. පි.\)\]](#);
මන්දාලකෙහි සඤ්ජන්තා, පදුමුප්පලකෙහි ච;
යස්සිමානි මමාසිංසු, කිං නු තෙ දිසතං ගතා.
217. තානිධ බෙත්තානි සො භුමිභාගො, තෙයෙව ආරාමවනුපචාරා [\[තෙ ආරාමා තෙ වන්'මෙ පචාරා \(සි. පි.\), තෙ
යෙව ආරාමවනානි සඤ්චාරා \(ක.\)\]](#);
තමෙව මය්හං ජනතං අපස්සතො, පුඤ්ඤංව මෙ නාරද ඛයතෙ දිසා.
218. දිට්ඨා මයා විමානානි, ඔභාසෙන්නා චතුද්දිසා;
සම්මුඛා දෙවරාජස්ස, තිදසානඤ්ච සම්මුඛා.
219. චුත්ථං මෙ භවනං දිබ්බං [\[දිබ්බං \(සි. පි.\)\]](#), භුත්තා කාමා අමානුසා;
තාවතිංසෙසු දෙවෙසු, සබ්බකාමසමිද්ධිසු.
220. සොහං එතාදිසං හිත්වා, පුඤ්ඤායම්හි ඉධාගතො;
ධම්මමෙව චරිස්සාමි, නාහං රජ්ජෙන අත්ථිකො.
221. අදණ්ඩාවචරං මග්ගං, සම්මාසම්බුද්ධදෙසිතං;
තං මග්ගං පටිපජ්ජිස්සං, යෙන ගච්ඡන්ති සුබ්බතානි.
495. දසබ්‍රාහ්මණජාතකං (12) ස්‍රාධිනජාතකං [\[සාධිනරාජජාතකං \(සා.\)\]](#) එකාදසමං.
222. රාජා අවොච විදුරං, ධම්මකාමො යුධිට්ඨිලො;
බ්‍රාහ්මණො විදුර පරියෙස, සීලවන්තෙ බහුස්සුතෙ.
223. විරතෙ මෙට්ඨනා ධම්මා, යෙ මෙ භුඤ්ජෙය්‍යු [\[භුඤ්ජෙය්‍යුං \(සි.\)\]](#) හොජනං;
දක්ඛිණං සම්ම දස්සාම, යත්ථ දින්නං මහප්ඵලං.
224. දුල්ලභා බ්‍රාහ්මණා දෙව, සීලවන්තො බහුස්සුතා;
විරතා මෙට්ඨනා ධම්මා, යෙ තෙ භුඤ්ජෙය්‍යු හොජනං.
225. දස බලු මහාරාජ, යා තා බ්‍රාහ්මණජාතියො;
තෙසං විහඬිගං විවයං [\[විවිය \(ක.\)\]](#), විත්ථාරෙන සුණොහි මෙ.
226. පසිබ්බකෙ ගහෙත්වාන, පුණ්ණෙ මූලස්ස සංවුතෙ;
ඔසධිකායො [\[ඔසධිකායෙ \(සා. ක.\)\]](#) ගන්ථෙත්ති, න්භාපයන්ති [\[නභායන්ති \(සි. පි.\)\]](#) ජපන්ති ච.
227. තිකිච්ඡකසමා රාජ, තෙපි චුච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා;
අක්ඛාතා තෙ මහාරාජ, තාදිසෙ නිපතාමසෙ.

228. අපෙතා තෙ ව [\[තෙ \(සි. පි.\)\]](#) බ්‍රහ්මඤ්ඤා,
(ඉති රාජා [\[රාජා ව \(සා. ක.\)\]](#) කොරබොයා)
න තෙ වුච්චන්ති බ්‍රහ්මණා;
අඤ්ඤෙ විධුර පරියෙස, සිලවන්තෙ බහුස්සුතෙ.
229. චිරතෙ මෙථුනා ධම්මා, යෙ මෙ භුඤ්ජෙය්‍යු භොජනං;
දක්ඛණං සම්ම දස්සාම, යත්ථ දින්නං මහජ්ඵලං.
230. කිඬ්ඬිකිණ්ඨකායො [\[කිඬ්ඬිකිණ්ඨකායො \(ක.\), කිඬ්ඬිකිණ්ඨකායො \(සා.\)\]](#) ගහෙත්වා [\[ගහෙත්වාන \(සි. සා. පි.\)\]](#),
සොසෙන්නි පුරතොපි තෙ;
පෙසනානිපි ගච්ඡන්ති, රථවරියාසු සික්ඛරෙ.
231. පරිවාරකසමා රාජ, තෙපි වුච්චන්ති බ්‍රහ්මණා;
අක්ඛාතා තෙ මහාරාජ, තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
232. අපෙතා තෙ ව බ්‍රහ්මඤ්ඤා,
(ඉති රාජා කොරබොයා)
න තෙ වුච්චන්ති බ්‍රහ්මණා;
අඤ්ඤෙ විධුර පරියෙස, සිලවන්තෙ බහුස්සුතෙ.
233. චිරතෙ මෙථුනා ධම්මා, යෙ මෙ භුඤ්ජෙය්‍යු භොජනං;
දක්ඛණං සම්ම දස්සාම, යත්ථ දින්නං මහජ්ඵලං.
234. කමණ්ඩලං ගහෙත්වාන, වඩ්ඤ්ඤාදිව බ්‍රහ්මණා;
පච්චුපෙස්සන්ති රාජානො, ගාමෙසු නිගමෙසු ව;
නාදින්නෙ වුට්ඨිසිසාම, ගාමමිති වා වනමිති වා [\[වාමමිති ව වනමිති ව \(සි. පි.\), ගාමමිති නිගමමිති වා \(සා.\)\]](#).
235. නිග්ගාහකසමා රාජ, තෙපි වුච්චන්ති බ්‍රහ්මණා;
අක්ඛාතා තෙ මහාරාජ, තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
236. අපෙතා තෙ ව බ්‍රහ්මඤ්ඤා,
(ඉති රාජා කොරබොයා)
න තෙ වුච්චන්ති බ්‍රහ්මණා;
අඤ්ඤෙ විධුර පරියෙස, සිලවන්තෙ බහුස්සුතෙ.
237. චිරතෙ මෙථුනා ධම්මා, යෙ මෙ භුඤ්ජෙය්‍යු භොජනං;
දක්ඛණං සම්ම දස්සාම, යත්ථ දින්නං මහජ්ඵලං.
238. පරුළුභකච්ඡන්තලොමා , පඬ්ඤාදිනා රජස්සිරා;
ඔකිණ්ණා රජරෙණුහි, යාවකා විවරන්ති තෙ.
239. බාණ්ණසාතසමා රාජ, තෙපි වුච්චන්ති බ්‍රහ්මණා;
අක්ඛාතා තෙ මහාරාජ, තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
240. අපෙතා තෙ ව බ්‍රහ්මඤ්ඤා,
(ඉති රාජා කොරබොයා)
න තෙ වුච්චන්ති බ්‍රහ්මණා;
අඤ්ඤෙ විධුර පරියෙස, සිලවන්තෙ බහුස්සුතෙ.
241. චිරතෙ මෙථුනා ධම්මා, යෙ මෙ භුඤ්ජෙය්‍යු භොජනං;
දක්ඛණං සම්ම දස්සාම, යත්ථ දින්නං මහජ්ඵලං.
242. හරිතකං [\[හරිතකං \(බහුසු\)\]](#) ආමලකං, අම්බං ජම්බුං විහිතකං [\[අම්බජම්බුච්චිතකං \(සි. පි.\)\]](#);
ලබුජං දන්තපොණානි, බෙලුචා බදුරානි ව.
243. රාජායතනං උච්ඡ්‍ර-පුටං, ධුමනෙත්තං මධු-අඤ්ජනං;
උච්චාවචානි පණ්ණානි, විපණෙන්නි ජනාධිප.
244. වාණිජකසමා රාජ, තෙපි වුච්චන්ති බ්‍රහ්මණා;
අක්ඛාතා තෙ මහාරාජ, තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
245. අපෙතා තෙ ව බ්‍රහ්මඤ්ඤා,
(ඉති රාජා කොරබොයා)
න තෙ වුච්චන්ති බ්‍රහ්මණා;
අඤ්ඤෙ විධුර පරියෙස, සිලවන්තෙ බහුස්සුතෙ.

246. විරතෙ මෙථුනා ධම්මා, යෙ මෙ භුඤ්ජෙය්‍ය භොජනං;
දක්ඛිණං සම්ම දස්සාම, යත්ථ දින්නං මහජ්ඵලං.
247. කසි-වාණිජ්ජං [කසිං චණිජ්ජං (සී. පී.)] කාරොන්ති, පොසයන්ති අජෙළකෙ;
කුමාරියො පචෙච්ඡන්ති, විවාහන්තාවහන්ති ච.
248. සමා අම්බට්ඨවෙස්සෙහි, තෙපි චූච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා;
අක්ඛාතා තෙ මහාරාජ, තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
249. අපෙතා තෙ ච බ්‍රහ්මඤ්ඤා,
(ඉති රාජා කොරබොයා)
න තෙ චූච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා;
අඤ්ඤෙ විධුර පරියෙස, සීලවන්තෙ බහුස්සුතෙ.
250. විරතෙ මෙථුනා ධම්මා, යෙ මෙ භුඤ්ජෙය්‍ය භොජනං;
දක්ඛිණං සම්ම දස්සාම, යත්ථ දින්නං මහජ්ඵලං.
251. නික්ඛිත්තභික්ඛං භුඤ්ජන්ති, ගාමෙස්වෙකෙ පුරොහිතා;
බහු තෙ [තෙ (සායා. ක.)] පරිපුච්ඡන්ති, අණ්ඩච්ඡෙදා නිලඤ්ජකා [නිලඤ්ජකා (පී.)].
252. පසුපි තත්ථ භඤ්ඤන්ති, මහිංසා සුකරා අජා;
ගොසාතකසමා රාජ, තෙපි චූච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා;
අක්ඛාතා තෙ මහාරාජ, තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
253. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා,
(ඉති රාජා කොරබොයා)
න තෙ චූච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා;
අඤ්ඤෙ විධුර පරියෙස, සීලවන්තෙ බහුස්සුතෙ.
254. විරතෙ මෙථුනා ධම්මා, යෙ මෙ භුඤ්ජෙය්‍ය භොජනං;
දක්ඛිණං සම්ම දස්සාම, යත්ථ දින්නං මහජ්ඵලං.
255. අසිවම්මං ගහෙත්වාන, බග්ගං පග්ගය්භ බ්‍රාහ්මණා;
වෙස්සපථෙසු තිට්ඨන්ති, සත්ථං අබ්බාහයන්තිපි.
256. සමා ගොපනිසාදෙහි, තෙපි චූච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා;
අක්ඛාතා තෙ මහාරාජ, තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
257. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා,
(ඉති රාජා කොරබොයා)
න තෙ චූච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා;
අඤ්ඤෙ විධුර පරියෙස, සීලවන්තෙ බහුස්සුතෙ.
258. විරතෙ මෙථුනා ධම්මා, යෙ මෙ භුඤ්ජෙය්‍ය භොජනං;
දක්ඛිණං සම්ම දස්සාම, යත්ථ දින්නං මහජ්ඵලං.
259. අරඤ්ඤෙ කුට්ඨං කත්වා, කුට්ඨානි කාරයන්ති තෙ;
සසබ්බොරෙ බාධෙන්නි, ආගොධා මච්ඡකච්ඡපං.
260. තෙ ලුද්දකසමා රාජ [ලුද්දකා තෙ මහාරාජ (සී. පී.)], තෙපි චූච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා;
අක්ඛාතා තෙ මහාරාජ, තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
261. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා,
(ඉති රාජා කොරබොයා)
න තෙ චූච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා;
අඤ්ඤෙ විධුර පරියෙස, සීලවන්තෙ බහුස්සුතෙ.
262. විරතෙ මෙථුනා ධම්මා, යෙ මෙ භුඤ්ජෙය්‍ය භොජනං;
දක්ඛිණං සම්ම දස්සාම, යත්ථ දින්නං මහජ්ඵලං.
263. අඤ්ඤෙ ධනස්ස කාමා හි, හෙට්ඨාමඤ්ඤෙ පසක්කිතා [පසක්කිතා (සී. සායා. පී.)];
රාජානො උපරි න්භායන්ති, සොමයාගෙ උපට්ඨිතෙ.
264. මලමජ්ජකසමා රාජ, තෙපි චූච්චන්ති බ්‍රාහ්මණා;
අක්ඛාතා තෙ මහාරාජ, තාදිසෙ නිපතාමසෙ.
265. අපෙතා තෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා,
(ඉති රාජා කොරබොයා)

න තෙ වුවුවන්ති බ්‍රාහ්මණා;
අඤ්ඤෙ විධුර පරියෙස, සීලවන්තෙ බහුස්සුතෙ.

266. විරතෙ මෙට්ඨනා ධම්මා, යෙ මෙ භුඤ්ජෙය්‍යු භොජනං;
දක්ඛිණං සම්ම දස්සාම, යත්ථ දින්නං මහජ්ඵලං.

267. අත්ථි බො බ්‍රාහ්මණා දෙව, සීලවන්තො බහුස්සුතා;
විරතා මෙට්ඨනා ධම්මා, යෙ තෙ භුඤ්ජෙය්‍යු භොජනං.

268. එකඤ්ච භත්තං භුඤ්ජන්ති, න ච මජ්ජං පිචන්ති තෙ;
අක්ඛාතා තෙ මහාරාජ, තාදිසෙ නිපතාමසෙ.

269. එතෙ බො බ්‍රාහ්මණා විධුර, සීලවන්තො බහුස්සුතා;
එතෙ විධුර පරියෙස, බිජ්ජඤ්ච තෙ [\[බිජ්ජං ච තෙ \(ක.\)\]](#) නිමන්තයාති.

496. භික්ඛාපරම්පරජාතකං (13) දසබ්‍රාහ්මණජාතකං ද්වාදසමං.

270. සුබ්‍රමාලරූපං දිස්වා [\[දිස්වාන \(ක. සී. අට්ඨ.\)\]](#), රට්ඨා විචනමාගතං;
කුටාගාරවරූපෙනං, මහාසයනමුපාසිතං [\[මුපොචිතං \(බහුසු\)\]](#).

271. තස්ස තෙ පෙමකෙනාහං, අදාසිං වඩ්ඪමොදනං [\[බද්ධමොදනං \(සී. පී.\)\]](#);
සාලිතං විචිතං භත්තං, සුචිං මංසුපසෙවනං.

272. තං ත්වං භත්තං පටිග්ගස්භ, බ්‍රාහ්මණස්ස අදාසයි [\[අදාපයි \(සී. සා. පී.\)\]](#);
අත්තානං [\[අත්තනා \(පී. අට්ඨ. පායන්තරං\)\]](#) අනසිත්වාන, කොයං ධම්මො නමත්ථු තෙ.

273. ආවරියො බ්‍රාහ්මණො මය්හං, කිච්චාකිච්චෙසු බ්‍යාවටො [\[වාචටො \(ක.\)\]](#);
ගරු ච ආමන්තනීයො [\[ආමන්තණීයො \(සී. පී.\)\]](#) ච, දාතුමරහාමි භොජනං.

274. බ්‍රාහ්මණං දානි පුච්ඡාමි, ගොතමං රාජපුජිතං;
රාජා තෙ භත්තං පාදාසි, සුචිං මංසුපසෙවනං.

275. තං ත්වං භත්තං පටිග්ගස්භ, ඉසිස්ස භොජනං අදා;
අබෙත්තඤ්ඤසි දානස්ස, කොයං ධම්මො නමත්ථු තෙ.

276. හරාමි පුත්ත [\[පුත්තෙ \(සී. පී.\)\]](#) දාරෙ ච, සරෙසු ගධිතො [\[ගථිතො \(සී. පී.\)\]](#) අහං;
භුඤ්ජෙ මානුසකෙ කාමෙ, අනුසාසාමි රාජිනො.

277. ආරඤ්ඤිකස්ස [\[ආරඤ්ඤකස්ස \(සී. පී.\)\]](#) ඉසිනො, විරරත්තං තපස්සිනො;
වුඩ්ඪස්ස භාවිතත්තස්ස, දාතුමරහාමි භොජනං.

278. ඉසිඤ්ච දානි පුච්ඡාමි, කිසං ධමනිසන්ථනං;
පරුල්භකච්ඡනබ්ලොමං, පඬිකදන්තං රජස්සිරං.

279. එකො අරඤ්ඤෙ විහරසි [\[විහාසි \(ක.\)\]](#), නාවකඬ්ඬසි ජීවිතං;
භික්ඛු කෙන තයා සෙය්‍යො, යස්ස ත්වං භොජනං අදා.

280. බණන්තාලුකලම්බානි [\[බණමාලුකලම්බානි \(සා. ක.\)\]](#), බ්ලාලිතක්කලානි ච [\[බ්ලාලිතක්කලානි ච \(සී. පී.\)\]](#);
ධුනං සාමාකනීවාරං, සඬ්ඝාරියං පසාරියං [\[සංභාරියං පහාරියං \(සා.\), සංසාරියං පසාරියං \(ක.\)\]](#).

281. සාකං භිසං මධුං මංසං, බදරාමලකානි ච;
තානි ආහරිත්වා [\[ආහත්ච \(සී. සා.\)\]](#) භුඤ්ජාමි, අත්ථි මෙ සො පරිග්ගහො.

282. පවන්තො අපවත්තස්ස, අමමස්ස සකිඤ්චනො [\[අකිඤ්චනො \(ක.\)\]](#);
අනාදානස්ස සාදානො, දාතුමරහාමි භොජනං.

283. භික්ඛුඤ්ච දානි පුච්ඡාමි, තුණ්හිමාසින සුබ්බතං;
ඉසි තෙ භත්තං පාදාසි, සුචිං මංසුපසෙවනං.

284. තං ත්වං භත්තං පටිග්ගස්භ, තුණ්හි භුඤ්ජසි එකකො;
නාඤ්ඤං කඤ්චි [\[කිඤ්චි \(ක.\)\]](#) නිමන්තෙසි, කොයං ධම්මො නමත්ථු තෙ.

285. න පවාමි න පාවෙමි, න ජීන්දාමි න ඡෙදයෙ;
තං මං අකිඤ්චනං ඤත්වා, සබ්බපාපෙහි ආරතං.

286. වාමෙන භික්ඛමාදාය, දක්ඛිණෙන කමණ්ඩලුං;
ඉසි මෙ භත්තං පාදාසි, සුචිං මංසුපසෙවනං.

287. එතෙ හි දාතුමරහන්ති, සමමා සපරිග්ගහා;
පච්චනීකමහං මඤ්ඤෙ, යො දාතාරං නිමන්තයෙ.

288. අත්ථාය වත මෙ අජ්ජ, ඉධාගච්ඡී රටෙසහො;
සොහං අජ්ජ පජානාමි [ඉතො පුබ්බෙ න ජානාමි (සි. පී.)], යත්ථ දින්නං මහජ්ඣලං.

289. රට්ඨෙසු ගිද්ධා රාජානො, කිච්චාකිච්චෙසු බ්‍රාහ්මණා;
ඉසි මූලඵලෙ ගිද්ධා, විජ්ජමුත්තා ච භික්ඛවොති.

හික්ඛාපරම්පරජාතකං තෙරසමං.

තස්සුද්දානං —

සුව කින්තර මුක්ක බරාජිනසො, හිසජාත මහෙසි කපොතවරො;
අථ මොර සතච්ඡක වාණිජකො, අථ රාජ සබ්‍රාහ්මණ භික්ඛපරන්ති.

පකිණ්ණකනිපාතං නිට්ඨිතං.

15. විසතිනිපාතො

497. මාතඨගජාතකං (1)

1. කුතො නු ආගච්ඡසි දුම්මවාසී [රුම්මවාසී (සී. පී.)], ඔතල්ලකො පංසුපිසාවකොව;
සඬිකාරවොළං පටිමුඤ්ච [පටිමුච්ච (සී. පී.)] කණ්ඨෙ, කො රෙ තුවං හොසි [හොහිසි (සී. පී.)]
අදක්ඛිණෙය්‍යො.
2. අන්තං තවෙදං [තව ඉදං (ක. සී. පී.), තවයිදං (සායා.)] පකතං යසස්සි, තං ඛජ්ජරෙ භුඤ්ජරෙ පිය්‍යරෙ ව;
ජානාසි මං ත්වං පරදත්තූපජීවිං, උත්තිට්ඨපිණ්ඩං ලහතං සපාකො.
3. අන්තං මමෙදං [මම ඉදං (ක. සී. පී.), මමයිදං (සායා.)] පකතං බ්‍රාහ්මණානං, අත්තත්ථාය සද්දහතො මමෙදං
[මම ඉදං (ක. සී. පී.), මමයිදං (සායා.)];
අපෙහි එත්තො කිම්ඨට්ඨිතොසි, න මාදිසා තුය්හං දදන්ති ජම්ම.
4. ථලෙ ව නින්තෙ ව වපන්ති ඛිජං, අනුපබ්බන්තෙ ඵලමාසමානා [මාසසානා (සී. පී.), මාසිං සමානා (සායා.)];
එතාය සද්ධාය දදාහි දානං, අප්පෙව ආරාධයෙ දක්ඛිණෙය්‍යො.
5. බෙත්තානි මය්හං විදිතානි ලොකෙ, යෙසාහං ඛිජානි පතිට්ඨපෙමි;
යෙ බ්‍රාහ්මණා ජාතිමත්තූපපන්නා, තානිධ බෙත්තානි සුපෙසලානි.
6. ජාතිමදො ව අතිමානිතා ව, ලොහො ව දොසො ව මදො ව මොහො;
එතෙ අගුණා යෙසු ව සන්ති [යෙසු වසන්ති (සී. පී.)] සබ්බෙ, තානිධ බෙත්තානි අපෙසලානි.
7. ජාතිමදො ව අතිමානිතා ව, ලොහො ව දොසො ව මදො ව මොහො;
එතෙ අගුණා යෙසු න සන්ති සබ්බෙ, තානිධ බෙත්තානි සුපෙසලානි.
8. ක්ථෙත්ථ ගතා [ක්ථත්ථ ගතා (සායා.), කත්ථෙව හට්ඨා (පී.)] උපජොතියො ව, උපජ්ඣායො ව අථවා
ගණ්ඩකුච්ඡි [අණ්ඩකුච්ඡි (සී. සායා. පී.)];
ඉමස්ස දණ්ඩඤ්ච වධඤ්ච දත්වා, ගලෙ ගහෙත්වා බලයාථ [ගලයාථ (ක.)] ජම්මං.
9. ගිරිං නබෙන බණසි, අයො දන්තෙහි [දන්තෙන (සී. පී.)] බාදසි;
ජාතවෙදං පදහසි, යො ඉසිං පරිභාසසි.
10. ඉදං චත්වාන මාතඨගො, ඉසි සච්චපරක්කමො;
අත්තලික්ඛස්මිං පක්කාමි [පක්කම් (ක.)], බ්‍රාහ්මණානං උදික්ඛතං.
11. ආවෙල්ලිතං [අවෙඨිතං (සී. පී.)] පිට්ඨිතො උත්තමඬිගං, බාහුං [බාහං (සී. පී.)] පසාරෙති අකම්මනෙය්‍යං
[අකම්පනෙය්‍යං (ක.)];
සෙනානි අක්ඛිති යථා මතස්ස, කො මෙ ඉමං පුත්තමකාසි ඵවං.
12. ඉධාගමා සමණො දුම්මවාසී, ඔතල්ලකො පංසුපිසාවකොව;
සඬිකාරවොළං පටිමුඤ්ච කණ්ඨෙ, සො තෙ ඉමං පුත්තමකාසි ඵවං.
13. කතමං දිසං අගමා භූරිපඤ්ඤො, අක්ඛාථ මෙ මාණවා එතමත්ථං;
ගත්ත්වාන තං පටිකරෙමු අච්චයං, අප්පෙව නං පුත්ත ලහෙමු ජීවිතං.
14. වෙභායසං අගමා භූරිපඤ්ඤො, පඨද්ධුනො පන්තරසෙව චන්දො;
අපි වාපි සො පුරිමදිසං අගච්ඡි, සච්චජ්ජරිඤ්ඤො ඉසි සාධුරුපො.
15. ආවෙල්ලිතං පිට්ඨිතො උත්තමඬිගං, බාහුං පසාරෙති අකම්මනෙය්‍යං;
සෙනානි අක්ඛිති යථා මතස්ස, කො මෙ ඉමං පුත්තමකාසි ඵවං.
16. යක්ඛා හවෙ සන්ති මහානුභවා, අන්වාගතා ඉසයො සාධුරුපා;
තෙ දුට්ඨවිත්තං කුපිතං විදිත්වා, යක්ඛා හි තෙ පුත්තමකංසු ඵවං.
17. යක්ඛා ව මෙ පුත්තමකංසු ඵවං, ත්වඤ්ඤෙව මෙ මා කුද්ධො [කුද්ධ (ක.)] බ්‍රහ්මචාරි;
තුම්හෙව [තුය්හෙව (ක.)] පාදෙ සරණං ගතාස්මි, අන්වාගතා පුත්තසොකෙන හික්ඛු.
18. තදෙව හි එතරහි ව මය්හං, මනොපදොසො න මමත්ථි [මම නත්ථි (පී.)] කොචි;
පුත්තො ව තෙ වෙදමදෙන මත්තො, අත්ථං න ජානාති අධිච්ච වෙදෙ.
19. අද්ධා හවෙ හික්ඛු මුහුත්තකෙන, සම්මුය්හතෙව පුරිසස්ස සඤ්ඤා;
එකාපරාධං [එතාපරාධං (ක.)] බම භූරිපඤ්ඤ, න පණ්ඩිතා කොධබලා හවන්ති.
20. ඉදඤ්ච මය්හං උත්තිට්ඨපිණ්ඩං, තව [නත්ථි සී. පී. පොත්ථකෙසු] මණ්ඩබොයා භුඤ්ජත්තු අප්පපඤ්ඤො;
යක්ඛා ව තෙ නං [තෙ පුත්තං (සායා.)] න විහෙය්‍යෙය්‍යං, පුත්තො ව තෙ හෙස්සති [හොහිති (සී. පී.)] සො
අරොගො.

21. මණ්ඩලය බාලොසි පරිත්තපඤ්ඤා, යො පුඤ්ඤබන්තානමකොවිදොසි;
මහක්කසාවෙසු දදාසි දානං, කිලිට්ඨකම්මෙසු අසඤ්ඤතෙසු.
22. ජටා ව කෙසා අජිනා නිවත්ථා, ජරුදපානංව මුඛං පරුළ්භං;
පජං ඉමං පස්සප්ප් දුම්මරුපං [\[රුම්මරුපිං \(සි. පි.\)\]](#), න ජටාජිනං තායති අප්පපඤ්ඤං.
23. යෙසං රාගො ව දොසො ව, අවිජ්ජා ව විරාජිනා;
බිණ්ණසවා අරහන්තො, තෙසු දින්නං මහප්ඵලන්ති.

498. විත්තසම්භූතජාතකං (2) මාතඨගජාතකං පඨමං.

24. සබ්බං නරානං සඵලං සුවිණ්ණං, න කම්මුනා කිඤ්චන මොසමත්ථි;
පස්සාමි සම්භූතං මහානුභාවං, සකම්මුනා පුඤ්ඤඵලූපපන්නං.
25. සබ්බං නරානං සඵලං සුවිණ්ණං, න කම්මුනා කිඤ්චන මොසමත්ථි;
කච්චිත්තු විත්තස්සපි ඵවමෙවං, ඉද්ධො මනො තස්ස යථාපි මය්භං.
26. සබ්බං නරානං සඵලං සුවිණ්ණං, න කම්මුනා කිඤ්චන මොසමත්ථි;
විත්තම්පි ජානාහි [\[විත්තං විජානාහි \(සි. පි.\)\]](#) තට්ඨව දෙව, ඉද්ධො මනො තස්ස යථාපි කුය්භං.
27. භවං නු විත්තො සුතමඤ්ඤතො තෙ, උදාහු තෙ කොචි නං ඵතදක්ඛා;
ගාථා සුගීතා න මමත්ථි කඬ්ඛා, දදාමි තෙ ගාමවරං සතඤ්ච.
28. න වාහං විත්තො සුතමඤ්ඤතො මෙ, ඉසි ව මෙ ඵතමත්ථං අසංසි;
“ගන්ත්වාන රඤ්ඤො පටිගාහි [\[පටිගාසි \(සා. ක.\), පටිගාය \(?\)\]](#) ගාථං, අපි තෙ වරං අත්තමනො දදෙය්‍ය”
[\[අපි නු තෙ වරං අත්තමනො දදෙය්‍ය \(සා. ක.\), අපි නු තෙ අත්තමනො වරං දදෙ \(ක.\)\]](#).
29. යොජෙන්නු වෙ රාජරට්ඨෙ, සුකතෙ විත්තසිබ්බතො;
කච්ඡං නාගානං බන්ධප්ප්, ගිවෙය්‍යං පටිමුඤ්චප්ප්.
30. ආභඤ්ඤන්තු [\[ආභඤ්ඤරෙ \(සා. ක.\)\]](#) හෙරිමුදිඬගසඬ්ඛෙ [\[සඬ්ඛා \(සා. ක.\)\]](#), සීඝානි යානානි ව යොජයන්තු;
අප්පෙවහං අස්සමං තං ගම්ස්සං, යත්ථෙව දක්ඛිස්සමිසිං නිසින්තං.
31. සුලද්ධලාභො වත මෙ අභොසි, ගාථා සුගීතා පරිසාය මජ්ඣෙ;
ස්වාහං ඉසිං සිලවතුපපන්නං, දිස්වා පතීනො සුමනොභමස්මි.
32. ආසනං උදකං පජ්ජං, පටිග්ගණ්ණාතු නො භවං;
අග්ගෙ භවන්නං පුච්ඡාම, අග්ගං කුරුතු නො භවං.
33. රම්මඤ්ච තෙ ආවසථං කරොන්තු, නාරිගණෙහි පරිවාරයස්සු;
කරොහි ඔකාසමනුග්ගහාය, උභොපි මං ඉස්සරියං කරොම.
34. දිස්වා ඵලං දුච්චරිතස්ස රාජ, අථො සුවිණ්ණස්ස මහාවිපාකං;
අත්තානමෙව පටිසංයම්ස්සං, න පත්ථයෙ පුත්ත [\[පුත්තං \(සි. පි.\)\]](#) පසුං ධනං වා.
35. දසෙවිමා වස්සදසා, මච්චානං ඉධ ජීවිතං;
අපත්තඤ්ඤව තං ඔධිං, නළො ජින්නොව සුස්සති.
36. තත්ථ කා නන්දි කා බිඬ්ඛා, කා රතී කා ධනෙසනා;
කිං මෙ පුත්තෙහි දාරෙහි, රාජ මුත්තොස්මි බන්ධනා.
37. සොහං ඵවං පජානාමි [\[සො අහං සුප්පජානාමි \(සි. පි.\)\]](#), මච්චු මෙ නප්පමජ්ජති;
අත්තකෙනාධිපන්නස්ස, කා රතී කා ධනෙසනා.
38. ජාති නරානං අධමා ජනිත්ද, වණ්ඩාලයොනි ද්විපදාකනිට්ඨා [\[දිපදාකනිට්ඨා \(සි. පි.\)\]](#);
සකෙහි කම්මෙහි සුපාපකෙහි, වණ්ඩාලගබ්භෙ [\[වණ්ඩාලිගබ්භෙ \(සා. ක.\)\]](#) අවසිම්භ පුබ්බෙ.
39. වණ්ඩාලාහුම්භ අවන්තිසු, මිගා නෙරඤ්ජරං පති;
උක්කසා නම්මදානිරෙ [\[රම්මදානිරෙ \(සා. ක.\)\]](#), තාප්ප ඩ්‍රාහ්මණබත්තියා.
40. උපතීයති ජීවිතමප්පමායු, ජරුපතීතස්ස න සන්නි තාණා;
කරොහි පඤ්චාල මමෙත [\[මමෙව \(සා. ක.\)\]](#) වාක්‍යං, මාකාසි කම්මානි දුක්ඛද්‍රයානි.
41. උපතීයති ජීවිතමප්පමායු, ජරුපතීතස්ස න සන්නි තාණා;
කරොහි පඤ්චාල මමෙත වාක්‍යං, මාකාසි කම්මානි දුක්ඛප්ඵලානි.
42. උපතීයති ජීවිතමප්පමායු, ජරුපතීතස්ස න සන්නි තාණා;
කරොහි පඤ්චාල මමෙත වාක්‍යං, මාකාසි කම්මානි රජස්සිරානි.

43. උපනියති ජීවිතමජ්ජමායු, චණ්ණං ජරා හන්ති නරස්ස ජියානො;
කරොති පඤ්චාල මමෙත වාක්‍යං, මාකාසි කම්මං නිරුප්පත්ති යා.
44. අද්ධා හි සච්චං වචනං තවෙනං, යථා ඉසී භාසසී ඵ්වමෙනං;
කාමා ව මෙ සන්ති අනප්පරුපා, තෙ දුච්චජා මාදිසකෙන හික්ඛු.
45. නාගො යථා පඨකමජ්ජකො බ්‍යසන්තො, පස්සං ථලං නාහිසම්භොති ගන්තුං;
ඵවම්පහං [ඵවමහං (සා. සා.)] කාමපඨකෙ බ්‍යසන්තො, න හික්ඛුනො මග්ගමනුබ්බජාමි.
46. යථාපි මාතා ව පිතා ව පුත්තං, අනුසාසරෙ කිත්ති සුඛි භවෙයා;
ඵවම්පි මං ත්වං අනුසාස හන්තෙ, යථා චිරං [යමාවරං (සි. පි. ක. අට්ඨ.)] පෙච්ච සුඛි භවෙයාං.
47. නො වෙ තුවං උස්සහසෙ ජනිත්ද, කාමෙ ඉමෙ මානුසකෙ පහාතුං;
ධම්මිං [ධම්මං (සි. පි.)] බලිං පට්ඨපයස්ස රාජ, අධම්මකාරො තව [අධම්මකාරො ව තෙ (සි. සා. පි.)] මාහු
රට්ඨෙ.
48. දුතා විධාවන්තු දිසා වතස්සො, නිමන්තකා සමණබ්‍රාහ්මණානං;
තෙ අන්තපානෙන උපට්ඨහස්සු, වත්ථෙන සෙනාසනපච්චයෙන ව.
49. අන්තෙන පානෙන පසන්තචිත්තො, සන්තප්පය සමණබ්‍රාහ්මණෙ ව;
දත්තා ව භුත්තා ව යථානුභාවං, අනිත්දිතො සග්ගමුපෙහි [මුපෙහි (පි. ක.)] යානං.
50. සචෙ ව තං රාජ මදො සහෙයා, නාරිගණෙහි පරිවාරයන්තං;
ඉමමෙව ගාථං මනසී කරොති, භාසෙසි [භාසෙහි (සා. පි. ක.)] වෙනං පරිසාය මජ්ජකො.
51. අබ්භොකාසසයො ජන්තු, වජන්තා බීරපායිනො;
පරිකිණ්ණො සුචානෙහි [සුපිනෙහි (සි. පි.)], ස්වාජ්ජ රාජාති වුච්චති.

499. සිව්ජාතකං (3) විත්තසම්භූතජාතකං දුතියං.

52. දුරෙ අපස්සං ථෙරොව, වක්ඛුං යාවිතුමාගතො;
එකනෙත්තා භවිස්සාම, වක්ඛුං මෙ දෙහි යාවිතො.
53. කෙනානුසිට්ඨො ඉධ මාගතොසි, වනිබ්බක [වණ්ඨක (සි.)] වක්ඛුපථාති යාවිතුං;
සුදුච්චජං යාවසී උත්තමඨිගං, යමාහු නෙත්තං පුරිසෙන දුච්චජං.
54. යමාහු දෙවෙසු සුජම්පතීති, මසවාති නං ආහු මනුස්සලොකෙ;
තෙනානුසිට්ඨො ඉධ මාගතොස්මි, වනිබ්බකො වක්ඛුපථාති යාවිතුං.
55. වනිබ්බකො [වනිබ්බකො (සා. පි.)] මය්හ වනිං [වනං (ක.), වණං (සි. සා. පි.)] අනුත්තරං, දදාහි තෙ
වක්ඛුපථාති යාවිතො;
දදාහි මෙ වක්ඛුපථං අනුත්තරං, යමාහු නෙත්තං පුරිසෙන දුච්චජං.
56. යෙන අත්ථෙන ආගච්ඡී [ආගඤ්ඡී (සි. පි.)], යමත්ථමහිපත්ථයං;
තෙ තෙ ඉජ්ඣන්තු සඨිකප්පා, ලභ වක්ඛුනි බ්‍රාහ්මණ.
57. එකං තෙ යාවමානස්ස, උභයානි දදාමහං;
ස වක්ඛුමා ගච්ඡ ජනස්ස පෙක්ඛතො, යදිච්ඡසෙ ත්වං තදතෙ සම්ඡකතු.
58. මා නො දෙව අදා වක්ඛුං, මා නො සබ්බෙ පරාකරි [පරක්කරි (සා. ක. අට්ඨ.), පරික්කරි (ක.) පරි + ආ +
කරි = පරාකරි];
ධනං දෙහි මහාරාජ, මුත්තා වෙඨරියා බහු.
59. යුත්තෙ දෙව රථෙ දෙහි, ආජාතියෙ වලඬකතෙ;
නාගෙ දෙහි මහාරාජ, හෙමකප්පනවාසසෙ.
60. යථා තං සිවයො [සිවියො (සා. සා.)] සබ්බෙ, සයොග්ගා සරථා සදා;
සමන්තා පරිකරෙය්‍යං [පරිකරෙය්‍යං (සා. පි.)], ඵං දෙහි රථෙසහ.
61. යො වෙ දස්සන්ති වත්ථාන, අදානෙ කුරුතෙ මනො;
භූමාං [භූමා (සි. පි.)] සො පතිතං පාසං, ගීවායං පටිමුඤ්චති.
62. යො වෙ දස්සන්ති වත්ථාන, අදානෙ කුරුතෙ මනො;
පාපා පාපතරො හොති, සම්පත්තො යමසාධනං.
63. යඤ්ඤි යාවෙ තඤ්ඤි දදෙ, යං න යාවෙ න තං දදෙ;
ස්වාහං තමෙව දස්සාමි, යං මං යාවති බ්‍රාහ්මණො.

64. ආයුං නු චණ්ණං නු සුඛං ඛලං නු, කිං පත්ථයානො නු ජනිත්ථ දෙසි; කථස්ඤ්ථි රාජා සිචිනං අනුත්තරො, චක්ඛුනි දජ්ජා පරලොකහෙනු.
65. න වාහමෙනං යසසා දදාමි, න පුත්තම්චිඡෙ න ධනං න රට්ඨං; සතඤ්ච ධම්මො වරිතො පුරාණො, ඉච්චෙව දානෙ රමනෙ මනො මම [මමං (සි. පී.)].
66. සඛා ව මිත්තො ව මමාසි සිචික [සිචක (සි. පී.)], සුසික්ඛිතො සාධු කරොහි මෙ වචො; උද්ධරිත්වා [උද්ධත්ව (සි.), උද්ධ ත්වං (පී.)] චක්ඛුනි මමං ජිහීසතො, හත්ථෙසු යපෙහි [ආචෙසි (සි.)] වනිඛ්ඛකස්ස.
67. වොදිතො සිචිරාජෙන, සිචිකො වචනඤ්ඤා; රඤ්ඤො චක්ඛුනුද්ධරිත්වා [චක්ඛුනි උද්ධත්වා (සි. පී.)], බ්‍රාහ්මණස්සපනාමයි; සචක්ඛු බ්‍රාහ්මණො ආසි, අන්ධො රාජා උපාවසි.
68. තතො සො කතිපාහස්ස, උපරුල්ලෙසු චක්ඛුසු; සුතං ආමන්තයි රාජා, සිචිනං රට්ඨවඬ්ඨනො.
69. යොජෙහි සාරථී යානං, යුත්තඤ්ච පටිච්චෙදය; උය්‍යානභූමිං ගච්ජාම, පොක්ඛරඤ්ඤො වනානි ව.
70. සො ව පොක්ඛරණීතිරෙ [පොක්ඛරණියා තීරෙ (සි. පී.)], පල්ලඬ්ඤන උපාවසි; තස්ස සක්කො පාතුරහු, දෙවරාජා සුජම්පති.
71. සක්කොහමස්මි දෙවින්දො, ආගතොස්මි තවන්තිකෙ; වරං වරස්සු රාජීසි, යං කිඤ්චි මනසිච්ඡසි.
72. පහුතං මෙ ධනං සක්ක, ඛලං කොසො චනප්පකො; අන්ධස්ස මෙ සතො දානි, මරණඤ්ඤෙව රුචිවති.
73. යානි සච්චානි ද්විපදින්ද, තානි භාසස්සු ඛත්තිය; සච්චං තෙ භණ්ඩානස්ස, පුත චක්ඛු භච්ඡසති.
74. යෙ මං යාචිතුමායන්ති, නානාගොත්තා වනිඛ්ඛකා; යොපි මං යාවතෙ තත්ථ, සොපි මෙ මනසො පියො; එතෙන සච්චවච්ඡෙත, චක්ඛු මෙ උපපජ්ජථ.
75. යං මං සො යාචිතුං ආගා, දෙහි චක්ඛුන්ති බ්‍රාහ්මණො; තස්ස චක්ඛුනි පාදාසිං, බ්‍රාහ්මණස්ස වනිඛ්ඛතො [චණ්ඩිනිතො (සි.), වනිඛ්ඛතො (පී.)].
76. හියොයා මං ආචිසි පීති, සොමනස්සඤ්ඤවනප්පකං; එතෙන සච්චවච්ඡෙත, දුතියං මෙ උපපජ්ජථ.
77. ධම්මෙන භාසිතා ගාථා, සිචිනං රට්ඨවඬ්ඨන; එතානි තව තෙත්තානි, දිඛ්ඛානි පටිදිස්සරෙ.
78. තිරොකුට්ඨං තිරොසෙලං, සමතිග්ගය්හ පබ්බතං; සමන්තා යොජනසතං, දස්සනං අනුභොන්තු තෙ.
79. කො නිධ විත්තං න දදෙය්‍ය යාවිතො, අපි විසිට්ඨං සුපියම්පි අත්තනො; තදිඬ්ඤ සබ්බෙ සිවයො සමාගතා, දිඛ්ඛානි තෙත්තානි මමජ්ජ පස්සථ.
80. තිරොකුට්ඨං තිරොසෙලං, සමතිග්ගය්හ පබ්බතං; සමන්තා යොජනසතං, දස්සනං අනුභොන්ති මෙ.
81. න වාගමත්තා පරමත්ථී කිඤ්චි, මච්චානං ඉධ ජීවිතෙ; දත්වාන මානුසං [දත්වා මානුසකං (සි.)] චක්ඛුං, උද්ධං මෙ [මෙ ඉති පදං නත්ථි සි. පොත්ථකෙ] චක්ඛුං අමානුසං.
82. එතම්පි දිස්වා සිවයො, දෙථ දානානි භුඤ්ජථ; දත්වා ව භුත්වා ව යථානුභාවං, අනින්දිතා සග්ගමුපෙථ යානන්ති.

500. සිරිමන්තජාතකං (4) සිචිජාතකං තතියං.

83. පඤ්ඤායුපෙතං සිරියා විහිනං, යසස්සිනං වාපි අපෙතපඤ්ඤං; පුච්ඡාමි තං සෙනක එතමත්ථං, කමෙත්ථ සෙය්‍යො කුසලා වදන්ති.
84. ධීරා ව බාලා ව භවෙ ජනිත්ථ, සිප්පුපපන්නා ව අසිප්පිතො ව; සුජාතිමන්තොපි අජාතිමස්ස, යසස්සිතො පෙසකරා [පෙස්සකරා (සි. පී.)] භවන්ති;

එතම්පි දිස්වාන අහං වදාමි, පඤ්ඤො නිහිනො සිරිමාව [\[සිරිමාව \(සි. සා. පි.\)\]](#) සෙයොයා.

85. තුවම්පි පුච්ඡාමි අනොමපඤ්ඤා, මහොසධ කෙවලධම්මදස්සි;
බාලං යසස්සිං පණ්ඩිතං අප්පභොගං, කමෙත්ථ සෙයොයා කුසලා වදන්ති.

86. පාපානි කම්මානි කරොති බාලො [\[කරොන්ති බාලා \(සා. ක.\)\]](#), ඉධමෙව [\[ඉදමෙව \(සා. ක. අට්ඨ.\)\]](#),
[\[ඉමමෙව \(ක.\)\]](#) සෙයොයා ඉති මඤ්ඤමානො [\[මඤ්ඤමානා \(සා. ක.\)\]](#);
ඉධලොකදස්සි පරලොකමදස්සි, උභයත්ථ බාලො කලිමග්ගහෙසි;
එතම්පි දිස්වාන අහං වදාමි, පඤ්ඤොව සෙයොයා න යසස්සි බාලො.

87. න සිප්පමෙතං විදධාති භොගං, න ඛන්ධුවා [\[න ඛන්ධවා \(සි. සා. ක.\)\]](#) න සරිරවණ්ණො යො [\[න සරිරාවකාසො \(සි. සා. පි.\)\]](#);
පස්සෙළමුගං සුඛමෙධමානං, සිරි හි නං භජතෙ ගොරවින්දං [\[ගොරිමන්දං \(සි. පි.\)\]](#);
එතම්පි දිස්වාන අහං වදාමි, පඤ්ඤො නිහිනො සිරිමාව සෙයොයා.

88. ලද්ධා සුඛං මජ්ජනි අප්පපඤ්ඤො, දුක්ඛෙන චුට්ඨොපි පමොහමෙති;
ආගන්තුනා දුක්ඛසුඛෙන චුට්ඨො, පචෙධති වාරිවරොව සම්මෙ;
එතම්පි දිස්වාන අහං වදාමි, පඤ්ඤොව සෙයොයා න යසස්සි බාලො.

89. දුමං යථා සාදුඵලං අරඤ්ඤො, සමන්තතො සමභිසරන්ති [\[සමභිවරන්ති \(සි. පි.\)\]](#) පක්ඛි;
එවම්පි අධිස්සං සධනං සභොගං, බහුජ්ජනො භජති අත්ථහෙතු;
එතම්පි දිස්වාන අහං වදාමි, පඤ්ඤො නිහිනො සිරිමාව සෙයොයා.

90. න සාධු බලවා බාලො, සාහසා වින්දතෙ ධනං;
කන්දන්තමෙතං දුම්මෙධං, කඬ්ඨන්ති නිරයං භූසං;
එතම්පි දිස්වාන අහං වදාමි, පඤ්ඤොව සෙයොයා න යසස්සි බාලො.

91. යා කාවි නජ්ජො ගඬිගමභිස්සවන්ති, සබ්බාව තා නාමගොත්තං ජහන්ති;
ගඬිගා සමුද්දං පටිපජ්ජමානා, න බායතෙ ඉද්ධං පඤ්ඤොපි ලොකෙ [\[ඉද්ධිපරො හි ලොකෙ \(ක. සි. සා. පි.\)\]](#),
[\[ඉද්ධිපරො හි ලොකො \(සි. පි. අට්ඨ.\)\]](#);
එතම්පි දිස්වාන අහං වදාමි, පඤ්ඤො නිහිනො සිරිමාව සෙයොයා.

92. යමෙතමක්ඛා උදධං මහන්තං, සවන්ති නජ්ජො සබ්බකාලමසඬ්ඛං;
සො සාගරො නිච්චමුළාරවෙගො, වෙලං න අච්චෙති මහාසමුද්දො.

93. එවම්පි බාලස්ස පජ්ජපිතානි, පඤ්ඤං න අච්චෙති සිරි කදාවි;
එතම්පි දිස්වාන අහං වදාමි, පඤ්ඤොව සෙයොයා න යසස්සි බාලො.

94. අසඤ්ඤතො වෙපි පරෙසමත්ථං, භණාති සන්ධානගතො [\[සණ්ඨානගතො \(සා. පි.\)\]](#), [\[සන්ථානගතො \(සි.\)\]](#)
යසස්සි;
තස්සෙව තං රුහති ඤාතිමජ්ඣෙ, සිරි හි නං [\[සිරිහිනං \(සි. ක.\)\]](#), [\[සිරිහිනං \(සා. පි.\)\]](#) කාරයතෙ න පඤ්ඤො
[\[න පඤ්ඤො \(සි.\)\]](#), [\[න පඤ්ඤං \(සා. ක.\)\]](#);
එතම්පි දිස්වාන අහං වදාමි, පඤ්ඤො නිහිනො සිරිමාව සෙයොයා.

95. පරස්ස වා අත්තතො වාපි හෙතු, බාලො මුසා භාසති අප්පපඤ්ඤො;
සො නින්දිතො හොති සභාය මජ්ඣෙ, පච්ඡාපි [\[පෙච්චම්පි \(සි. පි.\)\]](#), [\[පෙච්චාපි \(?\)\]](#) සො දුග්ගතිගාමි හොති;
එතම්පි දිස්වාන අහං වදාමි, පඤ්ඤොව සෙයොයා න යසස්සි බාලො.

96. අත්ථම්පි වෙ භාසති භූරිපඤ්ඤො, අනාළ්භියො [\[අනාලයො \(පි.\)\]](#) අප්පධනො දලිද්දො;
න තස්ස තං රුහති ඤාතිමජ්ඣෙ, සිරි ව පඤ්ඤාණුවතො න හොති;
එතම්පි දිස්වාන අහං වදාමි, පඤ්ඤො නිහිනො සිරිමාව සෙයොයා.

97. පරස්ස වා අත්තතො වාපි හෙතු, න භාසති අලිකං භූරිපඤ්ඤො;
සො පුජිතො හොති සභාය මජ්ඣෙ, පච්ඡාපි සො දුග්ගතිගාමි හොති;
එතම්පි දිස්වාන අහං වදාමි, පඤ්ඤොව සෙයොයා න යසස්සි බාලො.

98. හත්ථි ගවස්සා මණිකුණ්ඩලා ව, ථියො ව ඉද්ධෙසු කුලෙසු ජාතා;
සබ්බාව තා උපභොගා භවන්ති, ඉද්ධස්ස පොසස්ස අනිද්ධිමන්තො;
එතම්පි දිස්වාන අහං වදාමි, පඤ්ඤො නිහිනො සිරිමාව සෙයොයා.

99. අසංවිහිතකම්මන්තං, බාලං දුම්මෙධමන්තිනං;
සිරි ජහති දුම්මෙධං, ජිණ්ණංව උරගො තවං;
එතම්පි දිස්වාන අහං වදාමි, පඤ්ඤොව සෙයොයා න යසස්සි බාලො.

100. පඤ්ච පණ්ඩිතා මයං භද්දන්තෙ, සබ්බෙ පඤ්ජලිකා උපට්ඨිතා;
ත්වං නො අභිභූයා ඉස්සරොසි, සක්කොව භූතපති දෙවරාජා;

එතම්පි දිස්වාන අභං වදාමි, පඤ්ඤො නිහිනො සිරිමාව සෙයොයා.

101. දාසොව පඤ්ඤස්ස යසස්සි බාලො, අත්ථෙසු ජාතෙසු තථාච්චෙසු;
යං පණ්ඩිතො නිපුණං සංවිධෙති, සම්මොහමාපජ්ජති තත්ථ බාලො;
එතම්පි දිස්වාන අභං වදාමි, පඤ්ඤොව සෙයොයා න යසස්සි බාලො.

102. අද්ධා හි පඤ්ඤාව සතං පසත්ථා, කන්තා සිරි භොගරතා මනුස්සා;
ඤාණඤ්ච බුද්ධානමතුලාරූපං, පඤ්ඤං න අවිචෙති සිරි කදාවි.

103. යං තං අපුච්ඡිමිහ අකිත්තයි නො, මහොසධ කෙවලධම්මදස්සි;
ගවං සහස්සං උසහඤ්ච නාගං, ආජඤ්ඤයුත්තෙ ව රථෙ දස ඉමෙ;
පඤ්භස්ස වෙයොකරණෙන තුට්ඨො, දදාමි තෙ ගාමවරානි සොළසාති.

501. රොහණම්ගජාතකං ⁽⁵⁾සිරිමන්දජාතකං [සිරිමන්දජාතකං (සි. සා. පි.)] වතුත්ථං.

104. එතෙ යුථා පතියන්ති, හිතා මරණස්ස [මරණා (සා. පි.), මරණ (ක.)] චිත්තක;
ගච්ඡ තුවම්පි මාකඬ්ඛි, ජීවිස්සන්ති තයා සහ.

105. නාහං රොහණ [රොහන්ත (සි. පි.), රොහන (සා. පි.)] ගච්ඡාමි, හදයං මෙ අවකස්සති;
න තං අභං ජහිස්සාමි, ඉධ හිස්සාමි ජීවිතං.

106. තෙ හි නුන මරිස්සන්ති, අන්ධා අපරිණායකා;
ගච්ඡ තුවම්පි මාකඬ්ඛි, ජීවිස්සන්ති තයා සහ.

107. නාහං රොහණ ගච්ඡාමි, හදයං මෙ අවකස්සති;
න තං බද්ධං [බන්ධං (ක.)] ජහිස්සාමි, ඉධ හිස්සාමි ජීවිතං.

108. ගච්ඡ හීරු පලායස්සු, කුටෙ බද්ධොස්මි ආයසෙ;
ගච්ඡ තුවම්පි මාකඬ්ඛි, ජීවිස්සන්ති තයා සහ.

109. නාහං රොහණ ගච්ඡාමි, හදයං මෙ අවකස්සති;
න තං අභං ජහිස්සාමි, ඉධ හිස්සාමි ජීවිතං.

110. තෙ හි නුන මරිස්සන්ති, අන්ධා අපරිණායකා;
ගච්ඡ තුවම්පි මාකඬ්ඛි, ජීවිස්සන්ති තයා සහ.

111. නාහං රොහණ ගච්ඡාමි, හදයං මෙ අවකස්සති;
න තං බද්ධං ජහිස්සාමි, ඉධ හිස්සාමි ජීවිතං.

112. අයං සො ලුද්දකො එති, ලුද්දරූපො [රුද්දරූපො (සි. පි.)] සභාචුඨො;
යො නො වධිස්සති අජ්ජ, උසුනා සත්තියා අපි [මපි (සි. සා. පි.)].

113. සා මුහුත්තං පලායිත්වා, භයට්ඨා [භයට්ඨා (පි.)] භයතජ්ජිතා;
සුදුක්කරං අකරා හීරු, මරණායුපනිවත්තථ.

114. කින්තූ තෙමෙ මීගා භොන්ති, මුත්තා බද්ධං උපාසරෙ;
න තං වජ්ජුම්චන්ති, ජීවිතස්සපි කාරණා.

115. භාතරො භොන්ති මෙ ලුද්ද, සොදරියා එකමාතුකා;
න මං වජ්ජුම්චන්ති, ජීවිතස්සපි කාරණා.

116. තෙ හි නුන මරිස්සන්ති, අන්ධා අපරිණායකා;
පඤ්චන්තං ජීවිතං දෙහි, භාතරං මුඤ්ච ලුද්දක.

117. සො වො අභං පමොක්ඛාමි, මාතාපෙත්තිහරං මීගං;
නන්දන්තු මාතාපිතරො, මුත්තං දිස්වා මහාමීගං.

118. එවං ලුද්දක නන්දස්සු, සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි;
යථාහමජ්ජ නන්දාමි, මුත්තං දිස්වා මහාමීගං.

119. කථං ත්වං පමොක්ඛො [කථං පමොක්ඛො (සි. පි.), කථං තෙ පරොක්ඛො (?)] ආසි, උපනීතස්මි ජීවිතෙ;
කථං පුත්ත අමොවෙසි, කුටපාසම්භ ලුද්දකො.

120. හණං කණ්ණසුඛං වාවං, හදයඬ්ගං හදයස්සිතං;
සුභාසිතාහි වාවාහි, චිත්තකො මං අමොවසි.

121. හණං කණ්ණසුඛං වාවං, හදයඬ්ගං හදයස්සිතං;
සුභාසිතාහි වාවාහි, සුත්තා මං අමොවසි.

122. සුත්වා කණ්ණසුබං වාවං, හදයඬිගං හදයස්සිතං;
සුභාසිතානි සුත්වාන, ලුද්දකො මං අමොවයි.
123. එවං ආනන්දිතො හොතු, සහ දාරෙහි ලුද්දකො;
යථා මයජ්ජ නන්දාම, දිස්වා රොහණමාගතං.
124. නනු ත්වං අවච [\[අවච \(සි. පි.\)\]](#) ලුද්ද, “මිගවම්මානි ආහරි”;
අථ කෙන නු චණ්ණෙන, මිගවම්මානි නාහරි.
125. ආගමා වෙච හත්ථත්ථං, කුටපාසඤ්ච සො මිගො;
අබජ්ඣි තං [\[අබජ්ඣි තඤ්ච \(පි.\)\]](#) මිගරාජං, තඤ්ච මුත්තා උපාසරෙ.
126. තස්ස මෙ අහු සංවෙගො, අබ්භුතො ලොමහංසනො;
ඉමඤ්චාහං මිගං හඤ්ඤෙ, අජ්ජ හිස්සාමි ජීවිතං.
127. කිදිසා තෙ මිගා ලුද්ද, කිදිසා ධම්මිකා මිගා;
කථංචණ්ණා කථංසීලා, බාළ්හං බො නෙ පසංසයි.
128. ඔදාතසිඬිගා සුවිවාළා, ජාතරූපතවුපමා;
පාදා ලොහිතකා තෙසං, අඤ්ජිතක්ඛා මනොරමා.
129. එදිසා තෙ මිගා දෙව, එදිසා ධම්මිකා මිගා;
මාතාපෙත්තිහරා දෙව, න තෙ සො අභිහාරිතුං [\[අභිහාරයුං \(ක. සි.\), අභිහාරයං \(සා.ස.\), අභිහාරයං \(පි.\)\]](#).
130. දම්මි නික්ඛසතං ලුද්ද, ථුලඤ්ච මණිකුණ්ඩලං;
චතුස්සදඤ්ච [\[චතුරස්සඤ්ච \(සා.ස. ක.\)\]](#) පල්ලඬිකං, උමාපුප්ඵසරින්තිහං [\[උම්මාපුප්ඵසරින්තිහං \(සි. සා.ස. පි. ක.\)\]](#).
131. ද්වෙ ව සාදිසියො හරියා, උසහඤ්ච ගවං සතං;
ධම්මෙන රජ්ජං කාරෙස්සං, බහුකාරො මෙසි ලුද්දක.
132. කසිවාණ්ණජ්ජා [\[කසි චණ්ණජ්ජා \(සි. සා.ස. පි.\)\]](#) ඉණදානං, උඤ්ජාචරියා ව ලුද්දක;
එතෙන දාරං පොසෙහි, මා පාපං අකරි පුනාති [\[අකරා පුනාති \(ක. සි. පි.\)\]](#).
502. චුළභංසජාතකං (6) [\[රොහණමිගජාතකං \(සි. පි.\)\]](#) පඤ්චමං.
133. එතෙ හංසා පක්කමන්ති, චක්කඬිගා හයමෙරිතා;
හරිත්තව හෙමචණ්ණ, කාමං සුමුඛ පක්කම.
134. ඕහාය මං ඤාතිගණා, එකං පාසවසං ගතං;
අනපෙක්ඛමානා [\[නාපෙක්ඛමානා \(ක.\)\]](#) ගච්ඡන්ති, කිං එසො අවහියාසි.
135. පතෙව පතතං සෙට්ඨ, නත්ථි ඛද්ධෙ සභායතා [\[සභායකා \(සා.ස.\)\]](#);
මා අනිසාය භාපෙසි, කාමං සුමුඛ පක්කම.
136. නාහං “දුක්ඛපරෙතො”ති [\[දුක්ඛපරෙතොපි \(ක.\)\]](#), ධතරට්ඨ තුවං [\[තවං \(සි. පි.\)\]](#) ඡහෙ;
ජීවිතං මරණං වා මෙ, තයා සද්ධිං භවිස්සති.
137. එතදරියස්ස කලායාණං, යං ත්වං සුමුඛ භාසයි;
තඤ්ච වීමංසමානොහං, “පතතෙනං” අවස්සපී.
138. අපදෙන පදං යාති, අන්තලික්ඛවරො [\[අන්තලික්ඛෙ වරො \(සි. පි.\)\]](#) දිජො;
ආරා පාසං න බුජ්ඣි ත්වං, හංසානං පචරුත්තම [\[පචරුත්තමො \(ක. සි. පි.\)\]](#).
139. යදා පරාභවො හොති, පොසො ජීවිතසඬ්ඛයෙ;
අථ ජාලඤ්ච පාසඤ්ච, ආසජ්ජාපි න බුජ්ඣති.
140. එතෙ හංසා පක්කමන්ති, චක්කඬිගා හයමෙරිතා;
හරිත්තව හෙමචණ්ණ, ත්වඤ්ඤෙව [\[ත්වඤ්ච තං \(සි.\), ත්වඤ්ච \(පි.\)\]](#) අවහියාසි.
141. එතෙ භුත්වා ව පිත්වා ව, පක්කමන්ති විහඬිගමා;
අනපෙක්ඛමානා චක්කඬිගා, ත්වඤ්ඤෙවෙකො උපාසයි.
142. කින්තූ නායං [\[නායං \(සි. සා.ස. පි.\)\]](#) දිජො හොති, මුත්තො ඛද්ධං උපාසයි;
ඕහාය සකුණා යන්ති, කිං එකො අවහියාසි.
143. රාජා මෙ සො දිජො මිත්තො, සඛා පාණසමො ව මෙ;
නෙව නං විජහිස්සාමි, යාව කාලස්ස පරියායං.

144. යො ව ත්වං සබ්බො භෙතු, පාණං වජ්ඣමච්ඡසි;
සො තෙ සභායං මුඤ්ඤාමි, භොතු රාජා තවානුගො.
145. එවං ලුද්දක නන්දස්සු, සහ සබ්බෙහි ඤාතිහි;
යථාහමජ්ජ නන්දාමි, දිස්වා මුත්තං දිජාධිපං.
146. කච්චින්තු භොතො කුසලං, කච්චි භොතො අනාමයං;
කච්චි රට්ඨමිදං ජීතං, ධම්මෙන මනුසාසසි.
147. කුසලඤ්චෙව මෙ භංස, අපො භංස අනාමයං;
අපො රට්ඨමිදං ජීතං, ධම්මෙන මනුසාසහං.
148. කච්චි භොතො අමච්චෙසු, දොසො කොචි න විජ්ජති;
කච්චි ආරා අමිත්තා තෙ, ඡායා දක්ඛිණතොරිව.
149. අපොපි මෙ අමච්චෙසු, දොසො කොචි න විජ්ජති;
අපො ආරා අමිත්තා මෙ, ඡායා දක්ඛිණතොරිව.
150. කච්චි තෙ සාදිසි හරියා, අස්සවා පියභාණිනී;
පුත්තරූපයසුපෙතා, තව ඡන්දවසානුගා.
151. අපො මෙ සාදිසි හරියා, අස්සවා පියභාණිනී;
පුත්තරූපයසුපෙතා, මම ඡන්දවසානුගා.
152. කච්චි තෙ ඛහවො පුත්තා, සුජාතා රට්ඨවඩ්ඪන;
පඤ්ඤාජවෙන සම්පන්නා, සම්මොදන්ති තතො තතො.
153. සතමෙකො ව මෙ පුත්තා, ධනරට්ඨ මයා සුතා;
තෙසං ත්වං කිච්චමක්ඛාහි, නාවරුජ්ඣන්ති [නාවරජ්ඣන්ති (ක. සි. පි.)] තෙ වවො.
154. උපපන්නොපි වෙ භොති, ඡාතියා විනයෙන වා;
අථ පච්ඡා කුරුතෙ යොගං, කිච්ඡෙ [කිච්චෙ (සි. සාය. පි.)] ආපාසු [ආපාසු (සාය.), ආපදාසු (ක.)] සිදති.
155. තස්ස සංභීරපඤ්ඤස්ස, විවරො ඡායතෙ මහා;
රත්තිමන්ධොව [නත්තමන්ධොව (සි. පි.)] රූපානි, ථුලානි මනුපස්සති.
156. අසාරෙ සාරයොගඤ්ඤ, මතිං න ත්වෙව වින්දති;
සරභොව ගිරිදුග්ගස්මිං, අන්තරායෙව සිදති.
157. භීනජච්චොපි වෙ භොති, උට්ඨාතා ධිතිමා නරො;
ආචාරසීලසම්පන්නො, නිසෙ අග්ගිව භාසති.
158. එතං මෙ උපමං කත්වා, පුත්තෙ විජ්ජාසු වාවය [ධාපස (සාය. ක.)];
සංවිරුළ්භෙව මෙධාවි, ඛෙත්තෙ ඛිජංව [ඛෙත්තඛිජංව (සි. පි.)] චුට්ඨියාති.

503. සත්තිගුම්භජාතකං (7) චූළභංසජාතකං ඡට්ඨං.

159. මිගලුද්දො මහාරාජා, පඤ්චාලානං රටෙසභො;
නික්ඛන්තො සහ සෙනාය, ඔගණො වනමාගමා.
160. තත්ථද්දසා අරඤ්ඤස්මිං, තක්කරානං කුට්ටිං කතං;
තස්සා [තස්මා (සාය. පි. ක.)] කුට්ටියා නික්ඛමිම, සුවො ලුද්දානි භාසති.
161. සම්පන්නවාහනො පොසො, යුවා සම්මට්ඨකුණ්ඩලො [කුණ්ඩලි (සාය. ක.)];
සොහති ලොහිතුණ්භිසො, දිවා සුරියොව භාසති.
162. මජ්ඣන්තිකෙ [මජ්ඣන්තිකෙ (සබ්බන්තං)] සම්පතිකෙ, සුත්තො රාජා සසාරථී;
හන්දස්සාහරණං සබ්බං, ගණ්භාම සාහසා [සහසා (සි. සාය. පි.)] මයං.
163. නිසීඨෙපි රහො දානි, සුත්තො රාජා සසාරථී;
ආදාය වත්ථං මණ්ඩකුණ්ඩලඤ්ච, හන්ත්වාන සාබ්බාහි අවත්ථරාම.
164. කින්තු උම්මන්තරූපොව, සත්තිගුම්භ පභාසසි;
දුරාසදා හි රාජානො, අග්ගි පජ්ජලිතො යථා.
165. අථ ත්වං පතිකොලම්ඛ, මත්තො ථුලානි ගජ්ජසි;
මාතරි මය්හං නග්ගාය, කින්තු ත්වං විජ්ඣමච්ඡසෙ.

166. උටියෙහි සම්ම තරමානො, රථං යොජෙහි සාරථී;
සකුණො මෙ න රුවිවති, අඤ්ඤං ගච්ඡාම අස්සමං.
167. යුත්තො රථො මහාරාජ, යුත්තො ච බලවාහනො;
අධිතිට්ඨ මහාරාජ, අඤ්ඤං ගච්ඡාම අස්සමං.
168. කො නුමෙව ගතා [ක්ව නු'මෙ'පගතා (?)] සබ්බෙ, යෙ අස්මිං පරිවාරකා;
එස ගච්ඡති පඤ්චාලො, මුත්තො තෙසං අදස්සනා.
169. කොදණ්ඩකානි ගණ්ඨං, සත්තියො තොමරානි ච;
එස ගච්ඡති පඤ්චාලො, මා වො මුඤ්චිත්ථ ජීවනං [ජීවිතං (බහුසු)].
170. අථාපරො පටිනන්දිත්ථ, සුවො ලොභිතකුණ්ඩකො;
ස්වාගතං තෙ මහාරාජ, අපො තෙ අදුරාගතං;
- ඉස්සරොසි අනුප්පත්තො, යං ඉධන්ථී පවෙදය.
171. තින්ද්‍රකානි පියාලානි, මධුකෙ කාසුමාරියො;
එලානි බුද්දකප්පානි, භුඤ්ජ රාජ වරං වරං.
172. ඉදම්පි පානියං සීතං, ආභතං ගිරිගබ්භරා;
තතො පිච මහාරාජ, සවෙ ත්වං අභිකඬ්ඛසි.
173. අරඤ්ඤං උඤ්ජාය ගතා, යෙ අස්මිං පරිවාරකා;
සයං උටියාය ගණ්ඨවහො, හත්ථා මෙ නත්ථී දාතවෙ.
174. හද්දකො වනයං පක්ඛි, දිජො පරමධම්මිකො;
අපෙසො ඉතරො පක්ඛි, සුවො ලුද්දානි භාසති.
175. “එතං හනථ බන්ධං, මා වො මුඤ්චිත්ථ ජීවනං”;
ඉච්චෙවං විලපන්තස්ස, සොත්ථී [සොත්ථී (සා.)] පත්තොස්මි අස්සමං.
176. භාතරොස්ම මහාරාජ, සොදරියා එකමාතුකා;
එකරුක්ඛස්මිං සංවඩ්ඪා, නානාබෙන්තගතා උභො.
177. සත්තිගුම්භො ච වොරානං, අහඤ්ච ඉසීනං ඉධ;
අසනං සො, සනං අහං, තෙන ධම්මෙන නො විනා.
178. තත්ථ වධො ච බන්ධො ච, නිකභී වඤ්චනානි ච;
ආලොපා සාහසාකාරා, තානි සො තත්ථ සික්ඛති.
179. ඉධ සච්චඤ්ච ධම්මො ච, අභිංසා සංයමො දමො;
ආසනුදකදායීනං, අඬ්ඤෙ වද්ධොස්මි භාරධ [භාරත (සි. සා. පි.)].
180. යං යඤ්භි රාජ හජති, සන්තං වා යදි වා අසං;
සීලවන්තං විසීලං වා, වසං තස්සෙව ගච්ඡති.
181. යාදිසං කුරුතෙ මිත්තං, යාදිසං චූපසෙවති;
සොපි තාදිසකො හොති, සහවාසො හි [සහවාසොපි (සා. ක.)] තාදිසො.
182. සෙවමානො සෙවමානං, සම්චුට්ඨො සම්චුසං පරං;
සරො දිද්ධො කලාපංච, අලිත්තමුපලිම්පති;
උපලෙපහයා [උපලිම්පහයා (සා. ක.)] ධිරො, නෙව පාපසබ්බා සීයා.
183. පුතිමච්ඡං කුසග්ගෙන, යො නරො උපනස්හති;
කුසාපි පුති [පුති (සි. පි.)] වායන්ති, එවං බාලුපසෙවනා.
184. තගරඤ්ච පලාසෙන, යො නරො උපනස්හති;
පත්තාපි සුරහි [සුරහි (සි. සා. පි.)] වායන්ති, එවං ධිරුපසෙවනා.
185. තස්මා පත්තපුට්ඨස්සෙව [ඵලපුට්ඨස්සෙව (සි. පි.), පලපුට්ඨස්සෙව (ක. අට්ඨ.), පලාසපුට්ඨස්සෙව (සා. ක.)],
ඤ්ඤත්වා සම්පාකමත්තනො;
අසන්තෙ නොපසෙවෙය්‍යා, සන්තෙ සෙවෙය්‍යා පණ්ඩිතො;
අසන්තො නිරයං නෙන්නි, සන්තො පාපෙන්ති සුග්ගතින්ති.

186. හල්ලානියෝ [\[හල්ලාටියෝ \(සී. පී.\)\]](#) නාම අහොසි රාජා, රටියං පහාය මිගවං අවාරි සො;
අගමා ගිරිවරං ගන්ධමාදනං, සුපුප්ඵතං [\[සම්පුප්ඵතං \(සී. පී.\)\]](#) කිම්පුරිසානුවිණ්ණං.
187. සාථෑරසඬ්ඨසඤ්ච නිසෙධයිත්වා, ධනුං [\[ධනු \(සී. සා. පී.\)\]](#) කලාපඤ්ච සො නික්ඛිපිත්වා;
උපාගමි වචනං වත්තුකාමො, යත්ථට්ඨිතා කිම්පුරිසා අහෙසුං.
188. හිමව්වයෙ හෙමව්වතාය තීරෙ, කිම්ධට්ඨිතා මන්තයවිහො අභිණ්හං;
පුච්ඡාමි වො මානුසදෙහවණ්ණෙ, කථං නු [\[කථං වො \(සී. සා. පී.\)\]](#) ජානන්ති මනුස්සලොකෙ.
189. මල්ලං ගිරිං පණ්ඩරකං තිකුටං, සිතොදකා [\[සිතොදියා \(සී. පී.\), සිතොදිකා \(?\)\]](#) අනුවිවරාම නජ්ජො;
මිගා මනුස්සාව නිහාසවණ්ණා, ජානන්ති නො කිම්පුරිසාති ලුද්ද.
190. සුකිච්ඡරූපං පරිදෙවයවිහො [\[පරිදෙවථවිහො \(?\) මොග්ගල්ලානඛ්‍යාකරණෙ 6.38 සුත්තං\]](#), ආලිඬ්ගිතො
වාසි පියො පියාය;
පුච්ඡාමි වො මානුසදෙහවණ්ණෙ, කිම්ධ වනෙ රොදථ අප්පතීතා.
191. සුකිච්ඡරූපං පරිදෙවයවිහො, ආලිඬ්ගිතො වාසි පියො පියාය;
පුච්ඡාමි වො මානුසදෙහවණ්ණෙ, කිම්ධ වනෙ විලපථ අප්පතීතා.
192. සුකිච්ඡරූපං පරිදෙවයවිහො, ආලිඬ්ගිතො වාසි පියො පියාය;
පුච්ඡාමි වො මානුසදෙහවණ්ණෙ, කිම්ධ වනෙ සොවථ අප්පතීතා.
193. මයෙකරත්තං [\[රත්තිං \(පී.\)\]](#) විජ්ජවසිම්භ ලුද්ද, අකාමකා අඤ්ඤමඤ්ඤං සරන්තා;
තමෙකරත්තං අනුතප්පමානා, සොවාම “සා රත්ති සුතං න හෙස්සති”.
194. යමෙකරත්තං අනුතප්පමං, ධනං ව නට්ඨං පිතරං ව පෙතං;
පුච්ඡාමි වො මානුසදෙහවණ්ණෙ, කථං විතා වාසමකප්පයිත්ථ.
195. යම්මං [\[යයිමං \(ක. සී.\)\]](#) නදිං පස්සසි සීසසොතං, නානාදුම්භදනං සෙලකුලං [\[දුම්භදනං සෙලකුටං \(සී. පී.\), දුම්භඤ්ජන්තං සෙලකුලං \(ක.\)\]](#);
තං මෙ පියො උත්තරි වස්සකාලෙ, මමඤ්ච මඤ්ඤං අනුබන්ධතීති.
196. අහඤ්ච අඬ්ඬකොලකමොචිනාමි, අතිමුත්තකං සත්තලියොථිකඤ්ච;
“පියො ච මෙ හෙහිති මාලහාරි, අහඤ්ච නං මාලිනී අජ්ඣුපෙස්සං”.
197. අහඤ්චිදං කුරවකමොචිනාමි, උද්දාලකා පාටලිසින්ධුවාරකා [\[සින්ධුවාරිතා \(සා. පී. ක.\)\]](#);
“පියො ච මෙ හෙහිති මාලහාරි, අහඤ්ච නං මාලිනී අජ්ඣුපෙස්සං”.
198. අහඤ්ච සාලස්ස සුපුප්ඵිතස්ස, ඔවෙය්‍ය පුප්ඵානි කරොමි මාලං;
“පියො ච මෙ හෙහිති මාලහාරි, අහඤ්ච නං මාලිනී අජ්ඣුපෙස්සං”.
199. අහඤ්ච සාලස්ස සුපුප්ඵිතස්ස, ඔවෙය්‍ය පුප්ඵානි කරොමි භාරං;
ඉදඤ්ච නො හෙහිති සන්ථරත්ථං, යත්ථජ්ජිමං [\[යත්ථජ්ජිමං \(සී. පී.\)\]](#) විහරිස්සාම [\[විහරිස්සාමු \(පී.\)\]](#) රත්තිං.
200. අහඤ්ච බො අගථං [\[අග්ගලු \(සා. ක.\), අකලුං \(පී.\)\]](#) වන්දනඤ්ච, සිලාය පිංසාමි පමත්තරූපා;
“පියො ච මෙ හෙහිති රොසිතඬ්ගො, අහඤ්ච නං රොසිතා අජ්ඣුපෙස්සං”.
201. අථාගමා සලිලං සීසසොතං, නුදං සාලෙ සලලෙ කණ්ණිකාරෙ;
ආපුරථ [\[අපුරථ \(සී. පී.\), ආපුරමං \(සා. පී.\)\]](#) තෙන මුහුත්තකෙන, සායං නදි ආසි මයා සුදුත්තරා.
202. උභොසු තීරෙසු මයං තදා ධීතා, සම්පස්සන්තා උභයො අඤ්ඤමඤ්ඤං;
සකිම්පි රොදාම සකිං හසාම, කිච්ඡෙන නො ආගමා [\[අගමා \(සී. සා. පී.\)\]](#) සංවරි සා.
203. පාතොව [\[පාතො ව \(සී. සා. පී.\)\]](#) බො උග්ගතෙ සුරියම්භි, වතුක්කං නදිං උත්තරියාන ලුද්ද;
ආලිඬ්ගියා අඤ්ඤමඤ්ඤං මයං උභො, සකිම්පි රොදාම සකිං හසාම.
204. තිහුනකං සත්තසනානි ලුද්ද, යම්ධ මයං විජ්ජවසිම්භ පුබ්බෙ;
වස්සෙකිමං [\[වාසෙකිමං \(සී. පී.\)\]](#) ජීවිතං භූමිපාල, කො නිධ කන්තාය විතා වසෙය්‍යා.
205. ආයුඤ්ච වො කීවතකො නු සම්ම, සවෙපි ජානාථ වදෙථ ආයුං;
අනුස්සවා වුඬ්ඪතො ආගමා වා, අක්ඛාථ මෙ තං අවිකම්පමානා.
206. ආයුඤ්ච නො වස්සසහස්සං ලුද්ද, න වන්තරා පාපකො අත්ථි රොගො;
අප්පඤ්ච [\[අප්පංච \(සා. ක.\)\]](#) දුක්ඛං සුඛමෙව භියොයා, අවිතරාගා විජ්ජාම ජීවිතං.
207. ඉදඤ්ච සුත්වාන අමානුසානං, හල්ලානියො ඉත්තර ජීවිතන්ති;
නිවත්තථ න මිගවං අවරි, අදාසි දානානි අභුඤ්ජි හොගෙ.
208. ඉදඤ්ච සුත්වාන අමානුසානං, සම්මොදථ මා කලහං අකත්ථ;

මා වො තපි අත්තකම්මාපරාධො, යථාපි තෙ කිම්පුරිසෙකරත්තං.

209. ඉදඤ්ච සුත්වාන අමානුසානං, සම්මොදථ මා විවාදං අකත්ථ;
මා වො තපි අත්තකම්මාපරාධො, යථාපි තෙ කිම්පුරිසෙකරත්තං.

210. විවිධං [විවිධ (සි. සා.)] අධිමනා සුඤ්ඤාමහං, වචනපථං තව අත්ථසංහිතං;
මුඤ්චං [මුඤ්ච (සි. පි.)] ගිරං නුදසෙව මෙ දරං, සමණ සුඛාවහ ජීව මෙ චිරන්ති.

505. සොමනස්සජාතකං (9) හල්ලාතියජාතකං අට්ඨමං.

211. කො තං හිංසති හෙයෙනි, කිං [කිත්තු (පි. ක.)] දුම්මනො සොවසි අප්පතීතො;
කස්සජ්ජ මාතාපිතරො රුදන්තු, ක්වජ්ජ සෙතු [කො න්වෙජ්ජ සෙනි (ක.), කො අප්ප සෙතු (?)] නිහතො
පට්ඨායා.

212. කුට්ඨොස්මි දෙව තව දස්සනෙන, චිරස්සං පස්සාමි තං භූමිපාල;
අහිංසකො රෙණුමනුප්පවිස්ස, පුත්තෙන තෙ හෙයධිනොස්මි [පොඨිනොස්මි (ක.)] දෙව.

213. ආයන්තු දොවාරිකා ඛග්ගබන්ධා [ඛග්ගබන්ධා (සි. පි.)], කාසාවියා යන්තු [හන්තු (ක.)] අන්තෙපුරන්තං;
හන්ත්වාන තං සොමනස්සං කුමාරං, ඡෙත්වාන සීසං වරමාහරන්තු.

214. පෙසිතා රාජිනො දුතා, කුමාරං එතදවුට්ඨං;
ඉස්සරෙන විතිණ්ණොසි, වධං පත්තොසි බත්තිය.

215. ස රාජපුත්තො පරිදෙවයන්තො, දසභිගුලිං අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා;
අභම්පි ඉච්ඡාමි ජනිත්ද දට්ඨං, ජීවං මං තෙත්වා [ජීවං පතෙත්වා (සි. පි.)] පටිදස්සයෙථ.

216. තස්ස තං වචනං සුත්වා, රඤ්ඤො පුත්තං අදස්සයුං;
පුත්තො ච පිතරං දිස්වා, දුරතොවජ්ඣකාසථ.

217. ආගච්ඡං [ආගඤ්ඡං (සි.), ආගඤ්ඡ (පි.)] දොවාරිකා ඛග්ගබන්ධා, කාසාවියා හන්තු මමං ජනිත්ද;
අක්ඛාහි මෙ පුච්ඡිතො එතමත්ථං, අපරාධො කො නිධ මමජ්ජ අත්ථි.

218. සායඤ්ච පාතො උදකං සජාති, අග්ගිං සදා පාරිවරතප්පමත්තො;
තං තාදිසං සංයතං බ්‍රහ්මචාරිං, කස්මා තුවං බුසි ගහප්පතීති.

219. තාලා ච මූලා ච ඵලා ච දෙව, පරිග්ගහා විවිධා සන්තිමස්ස;
තෙ රක්ඛති ගොපයතප්පමත්තො, [බ්‍රාහ්මණො ගහපති තෙන හොති (සි. සා. පි.)] තස්මා අහං බුම්
ගහප්පතීති [බ්‍රාහ්මණො ගහපති තෙන හොති (සි. සා. පි.)].

220. සච්චං බො එතං වදසි කුමාර, පරිග්ගහා විවිධා සන්තිමස්ස;
තෙ රක්ඛති ගොපයතප්පමත්තො, ස [නත්ථි ඉදං සි. සා. පි. පොත්ථකෙසු] බ්‍රාහ්මණො ගහපති තෙන
හොති.

221. සුණන්තු මය්හං පරිසා සමාගතා, සනෙගමා ජානපදා ච සබ්බෙ;
බාලායං බාලස්ස වචො නිසම්ම, අහෙතුතා සාතයතෙ මං [සාතයතෙ (සි. පි.)] ජනිත්දො.

222. දළ්භස්මි මූලෙ විසටෙ විරුල්ලෙ, දුන්නික්කයො වෙථ පසාඛජාතො;
වන්දාමි පාදානි තව [තවං (සි. පි.)] ජනිත්ද, අනුජාන මං පබ්බජිස්සාමි දෙව.

223. භුඤ්ජස්සු හොගෙ විපුලෙ කුමාර, සබ්බඤ්ච තෙ ඉස්සරියං දදාමි;
අජ්ජෙච ත්වං කුරුනං හොහි රාජා, මා පබ්බජී පබ්බජ්ජා හි දුක්ඛා.

224. කිත්තුධ දෙව තවමත්ථි හොගා, පුබ්බෙචහං [පුබ්බෙ චහං (ක.)] දෙවලොකෙ රම්ඤ්සං;
රුපෙහි සද්දෙහි අපො රසෙහි, ගන්ධෙහි එස්සෙහි මනොරමෙහි.

225. භුත්තා ච මෙ [භුත්තා (සි. පි.)] හොගා තිදිවස්මිං දෙව, පරිවාරිතා [පරිවාරිතා (ක.)] අච්ඡරානං ගණෙන
[අච්ඡරාසංගණෙන (සා. පි. ක.)];
තුවඤ්ච [තවඤ්ච (සි. පි.)] බාලං පරනෙය්‍යං විදිත්වා, න තාදිසෙ රාජකුලෙ වසෙය්‍යං.

226. සවාහං බාලො පරනෙය්‍යො අස්මි, එකාපරාධං [එතාපරාධං (ක.)] බම පුත්ත මය්හං;
පුනපි වෙ එදිසකං භවෙය්‍යා, යථාමතිං සොමනස්ස කරොහි.

227. අනිසම්ම කතං කම්මං, අනවත්ථාය වින්තිතං;
හෙසජ්ජස්සෙව වෙහඬිගො, විපාකො හොති පාපකො.

228. නිසම්ම ච කතං කම්මං, සම්මාවත්ථාය වින්තිතං;
හෙසජ්ජස්සෙව සම්පත්ති, විපාකො හොති භද්‍රකො.

229. අලසො ගිහි කාමභොගී න සාධු, අසඤ්ඤතො පබ්බජිතො න සාධු;
රාජා න සාධු අනිසම්මකාරී, යො පණ්ඩිතො කොධනො තං න සාධු.
230. නිසම්ම ඛත්තියො කසිරා, නානිසම්ම දිසම්පති;
නිසම්මකාරිනො රාජ, යසො කිත්ති ව වඩ්ඪති.
231. නිසම්ම දණ්ඩං පණයෙය්‍ය ඉස්සරො, වෙගා කතං තප්පති භූමිපාල;
සම්මාපණ්ඩි ව නරස්ස අත්ථා, අනානුතප්පා තෙ භවන්ති පච්ඡා.
232. අනානුතප්පානි හි යෙ කරොන්ති, විහජ්ජ කම්මායතනානි ලොකෙ;
විඤ්ඤුප්පසත්ථානි සුබ්බද්‍යානි, භවන්ති බුද්ධානුමතානි [\[වද්ධානුමතානි \(සි. පි.\)\]](#) තානි.
233. ආගච්ඡුං දොවාරිකා බග්ගබන්ධා, කාසාවියා හන්තු මමං ජනිත්ථ;
මාතුඤ්ච [\[මාතුච්ච \(පි.\)\]](#) අඬිකස්මිමහං නිසින්තො, ආකඩ්ඪිතො සහසා තෙහි දෙව.
234. කට්ඨකඤ්චි සම්බාධං සුකිච්ඡං [\[සුකිච්ඡ \(සි. පි.\)\]](#) පත්තො, මධුරම්පි යං ජීවිතං ලද්ධ රාජ;
කිච්ඡෙතහං අජ්ජ වධා පමුත්තො, පබ්බජ්ජමෙවාහිමනොභමස්මි.
235. පුත්තො තවායං තරුණො සුධම්මෙ, අනුකම්පකො සොමනස්සො කුමාරො;
තං යාවමානො න ලභාමි ස්වජ්ජ [\[ස්වජ්ජ \(සි. පි.\)\]](#), අරහස්සි නං යාවිතවෙ [\[යාවිතුයෙ \(ක.\)\]](#) තුවම්පි.
236. රමස්සු භික්ඛාවරියාය පුත්ත, නිසම්ම ධම්මෙසු පරිබ්බජස්සු;
සබ්බෙසු භූතෙසු නිධාය දණ්ඩං, අනින්දිතො බ්‍රහ්මමුපෙහි යානං.
237. අච්ඡෙර [\[අච්ඡරිය \(සි. ස්‍යා. පි.\)\]](#) රූපං වත යාදිසඤ්ච, දුක්ඛිතං මං දුක්ඛාපයසෙ සුධම්මෙ;
යාවස්සු පුත්තං ඉති වුව්චමානා, භියොච උස්සාහයසෙ කුමාරං.
238. යෙ විජ්ජමුත්තා අනවජ්ජභොගිනො [\[භොජිනො \(සි. ස්‍යා. පි.\)\]](#), පරිනිබ්බුතා ලොකම්මං වරන්ති;
තමරියමග්ගං පටිපජ්ජමානං, න උස්සහෙ වාරයිතුං කුමාරං.
239. අද්ධා භවෙ සෙවිතබ්බා සපඤ්ඤා, බහුස්සුතා යෙ බහුයානවිත්තිනො;
යෙසායං සුත්ථාන සුභාසිතානි, අප්පොස්සුක්කා වීතසොකා සුධම්මානි.

506. වම්පෙය්‍යජාතකං (10) සොමනස්සජාතකං නවමං.

240. කා නු විජ්ජුරිවාහාසි, ඔසධි විය තාරකා;
දෙවතා නුසි ගන්ධබ්බි, න තං මඤ්ඤාමි මානුසිං [\[මානුසි \(ස්‍යා. ක.\)\]](#).
241. නම්හි දෙවී න ගන්ධබ්බි, න මහාරාජ මානුසි;
නාගකඤ්ඤාස්මි හද්දන්තෙ, අත්ථෙන්නම්හි ඉධාගතා.
242. විබහන්තවිත්තා කුපිතින්ද්‍රියාසි, නෙත්තෙහි තෙ වාරිගණා සවන්ති;
කිං තෙ නට්ඨං කිං පත පත්ථයානා, ඉධාගතා නාරි තදිඬිස බ්‍රහ්මි.
243. යමුග්ගතෙජො උරගොති වාහු, නාගොති නං ආහු ජනා ජනිත්ථ;
තමග්ගහි පුරිසො ජීවිකත්ථො, තං බන්ධනා මුඤ්ච පතී මමෙසො.
244. කථං න්වයං බලවිරියුපපන්නො, හත්ථන්ත [\[හත්ථන්ථ \(සි. ස්‍යා. පි.\)\]](#) මාගච්ඡි වනිබ්බකස්ස;
අක්ඛාහි මෙ නාගකඤ්ඤෙ තමත්ථං, කථං විජානෙමු ගහීතනාගං.
245. නගරම්පි නාගො හස්මං කරෙය්‍ය, තථා හි සො බලවිරියුපපන්නො;
ධම්මඤ්ච නාගො අපවායමානො, තස්මා පරක්කම්ම තපො කරොති.
246. වාතුද්දසිං පඤ්චදසිං [\[පන්තරසිං \(සි. ස්‍යා. පි.\)\]](#) ව රාජ, වතුප්පථෙ සම්මති නාගරාජා;
තමග්ගහි පුරිසො ජීවිකත්ථො, තං බන්ධනා මුඤ්ච පතී මමෙසො.
247. සොළසිත්ථිසහස්සානි, ආමුත්තමණිකුණ්ඩලා;
වාරිගෙහසයා නාරි [\[නාරියො \(පි.\)\]](#), තාපි තං සරණං ගතා.
248. ධම්මෙන මොවෙහි අසාහසෙන, ගාමෙන නික්ඛෙන ගවං සතෙන;
ඔස්සට්ඨකායො උරගො වරාතු, පුඤ්ඤත්ථිකො මුඤ්චතු බන්ධනස්මා.
249. ධම්මෙන මොවෙමි අසාහසෙන, ගාමෙන නික්ඛෙන ගවං සතෙන;
ඔස්සට්ඨකායො උරගො වරාතු, පුඤ්ඤත්ථිකො මුඤ්චතු බන්ධනස්මා.
250. දම්මි නික්ඛසතං ලද්ද, ථූලඤ්ච මණිකුණ්ඩලං;
වතුස්සදඤ්ච පල්ලඬිකං, උමාපුප්ථසරින්තිහං.

251. ද්වේ ව සාදිසියො හරියා, උසහඤ්ච ගවං සනං;
ඔස්සට්ඨකායො උරගො වරාතු, පුඤ්ඤත්ථිකො මුඤ්චතු ඛන්ධනස්මා.
252. විනාපි දානා තව වචනං ජනින්ද, මුඤ්චෙමු නං උරගං ඛන්ධනස්මා;
ඔස්සට්ඨකායො උරගො වරාතු, පුඤ්ඤත්ථිකො මුඤ්චතු ඛන්ධනස්මා.
253. මුත්තො වම්පෙය්‍යකො නාගො, රාජානං එතදබ්බි;
නමො තෙ කාසිරාජත්ථු, නමො තෙ කාසිවඩ්ඪන;
- අඤ්ජලිං තෙ පග්ගණ්හාමි, පස්සෙය්‍යං මෙ නිවෙසනං.
254. අද්ධා හි දුබ්බිස්සසමෙතමාහු, යං මානුසො විස්සසෙ අමානුසමිහි;
සවෙ ව මං යාවසි එතමත්ථං, දක්ඛෙමු තෙ නාග නිවෙසනානි.
255. සවෙපි [සවෙ හි (සි. පි. අට්ඨ.)] වාතො ගිරිමාවහෙය්‍ය, වන්දො ව සුරියො ව ඡමා පතෙය්‍යාං;
සබ්බා ව නජ්ජො පටිසොතං වජෙය්‍යාං, න ත්වෙවහං රාජ මුසා භණෙය්‍යාං.
256. නහං එලෙය්‍ය උදධිපි සුස්සෙ, සංවට්ටෙය [සංවට්ටෙයං (සි. පි.), සංවට්ටෙය්‍ය (සා. ක.)] භුතධරා
වසුත්ථරා;
සිලුවිවයො මෙරු සමුලමුජ්ජතෙ [මුඛිබහෙ (සි. සා. පි. ක. අට්ඨ.), මුට්ඨහෙ (ක.)], න ත්වෙවහං රාජ මුසා
භණෙය්‍යාං.
257. අද්ධා හි දුබ්බිස්සසමෙතමාහු, යං මානුසො විස්සසෙ අමානුසමිහි;
සවෙ ව මං යාවසි එතමත්ථං, දක්ඛෙමු තෙ නාග නිවෙසනානි.
258. තුම්හෙ ඛොත්ථ සොරවිසා උළාරා, මහාතෙජා බිජ්ජකොපි ව හොථ;
මංකාරණා [මම කාරණා (සි. සා. පි.)] ඛන්ධනස්මා පමුත්තො, අරහසි නො ජානිතුයෙ [ජානිතායෙ (සි.),
ජානිතවෙ (සා.), ජානිතයෙ (පි.)] කතානි.
259. සො පච්චතං නිරයෙ සොරරුපෙ, මා කායිකං සාතමලත්ථ කිඤ්චි;
පෙළාය ඛද්ධො මරණං උපෙතු, යො තාදිසං කම්මකතං න ජානෙ.
260. සච්චජ්ජිඤ්ඤා තවමෙස හොතු, අක්කොධනො හොති අනුපනාහි;
සබ්බඤ්ච තෙ නාගකුලං සුපණ්ණා, අග්ගිංව ගිම්හෙසු [ගිම්හාසු (සි. සා. පි.)] විචජ්ජයන්තු.
261. අනුකම්පසි නාගකුලං ජනින්ද, මාතා යථා සුජ්ජියං එකපුත්තං;
අහඤ්ච තෙ නාගකුලෙන සද්ධිං, කාහාමි වෙය්‍යාවට්ඨකං උළාරං.
262. යොජෙන්නු වෙ රාජරටෙ සුවිත්තෙ, කම්බොජකෙ අස්සතරෙ සුදන්තෙ;
නාගෙ ව යොජෙන්නු සුවණ්ණකප්පතෙ, දක්ඛෙමු නාගස්ස නිවෙසනානි.
263. හෙරි මුද්ධිගා [මුතිධිගා (සි. පි.)] පණවා ව සඬ්ඛා, අවජ්ජයිංසු උග්ගසෙනස්ස රඤ්ඤො;
පායාසි රාජා බහුසොහමානො, පුරක්ඛනො නාරිගණස්ස මජ්ඣෙ.
264. සුවණ්ණචිතකං භූමිං, අද්දක්ඛි කාසිවඩ්ඪනො;
සොවණ්ණමයපාසාදෙ, වෙළිරියඵලකත්ථතෙ.
265. ස රාජා පාවිසි බ්‍යම්හං, වම්පෙය්‍යස්ස නිවෙසනං;
ආදිච්චවණ්ණසන්තිහං, කංසච්ඡු පහස්සරං.
266. නානාරුක්ඛෙහි සඤ්ජන්තං, නානාගන්ධසමීරිතං;
සො පාවෙක්ඛි කාසිරාජා, වම්පෙය්‍යස්ස නිවෙසනං.
267. පච්චියස්මිං කාසිරඤ්ඤෙ, වම්පෙය්‍යස්ස නිවෙසනං;
දිබ්බා තුරියා පච්ඡිංසු, නාගකඤ්ඤා ව නච්චිසු [නච්චයුං (සි. පි. ක.)].
268. තං නාගකඤ්ඤා වරිතං ගණෙන, අන්චාරුහි කාසිරාජා පසන්තො;
නිසිදි සොවණ්ණමයමිහි පීඨෙ, සාපස්සයෙ [සොපස්සයෙ (ක.)] වන්දනසාරලිත්තෙ.
269. සො තත්ථ භුත්වා ව අථො රමිත්වා, වම්පෙය්‍යකං කාසිරාජා අවොව;
විමානසෙට්ඨානි ඉමානි තුය්හං, ආදිච්චවණ්ණානි පහස්සරානි;
නෙතාදිසං අත්ථි මනුස්සලොකෙ, කිං පත්ථයං [කිමත්ථියං (සි. සා. පි.)] නාග තපො කරොසි.
270. තා කම්බුකායුරධරා සුවත්ථා, වට්ටඬිගුලී තම්බතලුපපන්තා;
පග්ගණ පායෙන්නි අනොමවණ්ණා, නෙතාදිසං අත්ථි මනුස්සලොකෙ;
කිං පත්ථයං නාග තපො කරොසි.

271. නප්පේ ව තෙමා පුටුලොමමච්ඡා, ආටා [ආටා (සා.)], අටා (පි.) සකුන්තාහිරුදා සුනිත්ථා;
නෙතාදිසං අත්ථි මනුස්සලොකෙ, කිං පත්ථයං නාග තපො කරොසි.
272. කොඤ්චා මයුරා දිවියා ව භංසා, වග්ගුස්සරා කොකිලා සම්පතන්ති;
නෙතාදිසං අත්ථි මනුස්සලොකෙ, කිං පත්ථයං නාග තපො කරොසි.
273. අම්බා ව සාලා තිලකා ව ජම්බුයො, උද්දාලකා පාටලියො ව පුල්ලා;
නෙතාදිසං අත්ථි මනුස්සලොකෙ, කිං පත්ථයං නාග තපො කරොසි.
274. ඉමා ව තෙ පොක්ඛරඤ්ඤො සමන්තො, දිබ්බා [දිබ්බා (සා.)], දිවියා (පි.) ව ගන්ධා සතතං පවායන්ති;
නෙතාදිසං අත්ථි මනුස්සලොකෙ, කිං පත්ථයං නාග තපො කරොසි.
275. න පුත්තභෙතු න ධනස්ස භෙතු, න ආයුනො වාපි [වාපි (සි. පි.)] ජනිත්ද භෙතු;
මනුස්සයොනිං අභිපත්ථයානො, තස්මා පරක්කම්ම තපො කරොමි.
276. ත්වං ලොහිතක්ඛො විහතන්තරංසො, අලඬකතො කප්පිතකෙසමස්සු;
සුරොසිතො ලොහිතවන්දනෙන, ගන්ධබ්බරාජාව දිසා පභාසසි.
277. දෙවිද්ධිපත්තොසි මහානුභාවො, සබ්බෙහි කාමෙහි සමඬගිභුතො;
පුච්ඡාමි තං නාගරාජෙනමත්ථං, සෙය්‍යො ඉතො කෙන මනුස්සලොකො.
278. ජනිත්ද නාඤ්ඤත්‍ර මනුස්සලොකා, සුද්ධි ව සංවිජ්ජති සංයමො වා;
අභඤ්ච ලද්ධාන මනුස්සයොනිං, කාභාමි ජාතිමරණස්ස අන්තං.
279. අද්ධා භවෙ සෙවිතබ්බා සපඤ්ඤා, බහුස්සුතා යෙ බහුයානවිත්තිනො;
නාරියො ව දිස්වාන තුවඤ්ච නාග, කාභාමි පුඤ්ඤානි අනප්පකානි.
280. අද්ධා භවෙ සෙවිතබ්බා සපඤ්ඤා, බහුස්සුතා යෙ බහුයානවිත්තිනො;
නාරියො ව දිස්වාන මමඤ්ච රාජ, කරොහි පුඤ්ඤානි අනප්පකානි.
281. ඉදඤ්ච මෙ ජාතරූපං පහුතං, රාසි සුවණ්ණස්ස ව තාලමත්තා;
[ඉතො හරිත්වා සොවණ්ණසරානි කාරය, රූපියස්ස ව පාකාරං කරොන්තු (සි. සා.) ඉතො හරිත්වා
සොවණ්ණසරානි, [කාරය] රූපියස්ස ව පාකාරං කරොන්තු (පි.) ඉතො හරිත්වාන සුවණ්ණසරානි, කරස්සු
රූපියපාකාරං කරොන්තු [ඉතො හරිත්වා සොවණ්ණසරානි කාරය, රූපියස්ස ව පාකාරං කරොන්තු (සි.
සා.) ඉතො හරිත්වා සොවණ්ණසරානි, [කාරය] රූපියස්ස ව පාකාරං කරොන්තු (පි.)].
282. මුත්තා ව [මුත්තානඤ්ච (සි. සා.)] වාහසභස්සානි පඤ්ච, වෙළුරියම්ස්සානි ඉතො හරිත්වා;
අන්තෙපුරෙ භූමියං සන්ථරන්තු, නික්කද්දමා භෙහිති නිරජා ව.
283. එතාදිසං ආවස රාජසෙට්ඨ, විමානසෙට්ඨං බහු සොභමානං;
බාරාණසිං නගරං ඉද්ධං ඵීතං, රජ්ජඤ්ච කාරෙහි අනොමපඤ්ඤාති.
507. මහාපලොභනජාතකං (11) වම්පෙය්‍යාජාතකං දසමං.
284. බ්‍රහ්මලොකා චචිත්වාන, දෙවපුත්තො මහිද්ධිකො;
රඤ්ඤො පුත්තො උදපාදි, සබ්බකාමසම්ඤ්ඤි.
285. කාමා වා කාමසඤ්ඤා වා, බ්‍රහ්මලොකෙ න විජ්ජති;
ස්වාස්සු [ස්වාස්ස (සි.)] තායෙව සඤ්ඤාය, කාමෙහි විජිගුච්ඡථ.
286. තස්ස වන්තෙපුරෙ ආසි, කුමාරාගාරං සුමාපිතං;
සො තත්ථ පටිසල්ලිතො [පටිසල්ලානො (ක.)], එකො රහසි කුමාරයථ.
287. ස රාජා පරිදෙවෙසි, පුත්තසොකෙන අට්ඨිතො;
එකපුත්තො වයං මය්හං, න ව කාමානි භුඤ්ජති.
288. කො නු බ්වෙත්ථ [බ්වෙත්ථ (සි. පි.)] උපායො සො, කො වා ජානාති කිඤ්චනං;
යො [කො (සි. පි.)] මෙ පුත්තං පලොභෙය්‍යං, යථා කාමානි පත්ථයෙ.
289. අහු කුමාරි තත්ථෙව, වණ්ණරූපසමාහිතා;
කුසලා නච්චගීතස්ස, වාදිතෙ ව පදක්ඛිණා.
290. සා තත්ථ උපසඬකම්ම, රාජානං එතදබ්‍රවි;
අහං බො නං පලොභෙය්‍යං, සවෙ භත්තා භවිස්සති.
291. තං තථාචාදිනිං රාජා, කුමාරිං එතදබ්‍රවි;
ත්වඤ්ඤෙව නං පලොභෙහි, තව භත්තා භවිස්සති.

292. සා ව අන්තෙපුරං ගන්ත්වා, බහුං කාමුපසංහිතං;
හදයභිගමා පෙමනීයා, චිත්‍රා ගාථා අභාසථ.
293. තස්සා ව ගායමානාය, සද්දං සුන්වාන නාරියා;
කාමච්ඡන්දස්ස උප්පජ්ජී, ජනං සො පරිපුච්ඡථ.
294. කස්සෙසො සද්දො කො වා සො, භණ්ති උච්චාවචං බහුං;
හදයභිගමං පෙමනීයං, අහො [අථො (සි. පි.)] කණ්ණසුඛං මම.
295. එසා බො පමදා දෙව, බිඬ්ඨා එසා අනප්පිකා [අනප්පකා (ක.)];
සචෙ ත්වං කාමෙ භුඤ්ජෙය්‍ය, භියෙය්‍යා භියෙය්‍යා ඡාදෙය්‍යු නං.
296. ඉඬ්ඝ ආගච්ඡතොරෙන [ආගච්ඡතොරෙනං (ක.) ආගච්ඡතු + ඔරෙන], අවිදුරමිහි ගායතු;
අස්සමස්ස සමීපමිහි, සන්තිකෙ මය්හං ගායතු.
297. තිරොකුට්ඨමිහි ගායිත්වා, ක්කානාගාරමිහි පාවිසි;
බන්ධි නං [හන්ධිතුං (සාය. ක.)] අනුපුබ්බෙන, ආරඤ්ඤමිච කුඤ්ජරං.
298. තස්ස [තස්සා (සාය.)] කාමරසං ඤත්වා, ඉස්සාධම්මො අජායථ;
“අභමෙව කාමෙ භුඤ්ජෙය්‍යං, මා අඤ්ඤො පුරිසො අහු”.
299. තතො අසිං ගහෙත්වාන, පුරිසෙ භන්තුං උපක්කමි;
අභමෙවෙකො භුඤ්ජිස්සං, මා අඤ්ඤො පුරිසො සියා.
300. තතො ජානපදා සබ්බෙ, වික්කන්දිංසු සමාගතා;
පුත්තො ත්‍යායං මහාරාජ, ජනං හෙය්‍යෙත්‍යුසකං.
301. තඤ්ච රාජා විවාහෙසි [නිවාහෙසි (සාය.), විවාහෙසි (පි.)], සම්භා රට්ඨා ව [රට්ඨානො (සි. පි.), රට්ඨානො (ක.)] බත්තියො;
යාවතා විජිතං මය්හං, න තෙ වත්ථබ්බ [වත්තබ්බ (සි. පි.)] තාවදෙ.
302. තතො සො හරියමාදාය, සමුද්දං උපසඬ්ඤමි;
පණ්ණසාලං කරිත්වාන, වනමුඤ්ජාය පාවිසි.
303. අපේත්ථ ඉසි මාගචිඡි, සමුද්දං උපරුපරි;
සො තස්ස ගෙහං පාවෙක්ඛි, භත්තකාලෙ උපට්ඨිතෙ.
304. තඤ්ච හරියා පලොහෙසි, පස්ස යාව සුදාරුණං;
චුතො සො බ්‍රහ්මවරියම්භා, ඉද්ධියා පරිභායථ.
305. රාජපුත්තො ව උඤ්ජානො, වනමුලඵලං බහුං;
සායං කාජෙන [කාවෙන (පි.)] ආදාය, අස්සමං උපසඬ්ඤමි.
306. ඉසි ව බත්තියං දිස්වා, සමුද්දං උපසඬ්ඤමි;
“වෙභායසං ගමිස්ස”න්ති, සීදතෙ සො මහණ්ණවෙ.
307. බත්තියො ව ඉසිං දිස්වා, සීදමානං මහණ්ණවෙ;
තස්සෙව අනුකම්පාය, ඉමා ගාථා අභාසථ.
308. අභිජ්ජමානෙ වාරිස්මිං, සයං ආගම්ම ඉද්ධියා;
මිස්සිභාවිත්ථියා ගන්ත්වා, සංසීදසි මහණ්ණවෙ.
309. ආවට්ටනී මහාමායා, බ්‍රහ්මවරියවිකොපනා;
සීදන්ති නං විදිත්වාන, ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
310. අනලා මුදුසම්භාසා, දුප්පුරා තා නදීසමා;
සීදන්ති නං විදිත්වාන, ආරකා පරිවජ්ජයෙ.
311. යං එතා උපසෙවන්ති, ඡන්දසා වා ධනෙන වා;
ජාතවෙදොව සං යානං, බිජ්ජං අනුදහන්ති නං.
312. බත්තියස්ස වචො සුන්වා, ඉසිස්ස නිබ්බිදා අහු;
ලද්ධා පොරාණකං මග්ගං, ගච්ඡතෙ සො විභායසං.
313. බත්තියො ව ඉසිං දිස්වා, ගච්ඡමානං විභායසං;
සංවෙගං අලභී ධිරො, පබ්බජ්ජං සමරොවසි.
314. තතො සො පබ්බජිත්වාන, කාමරාගං විරාජසි;
කාමරාගං විරාජෙත්වා, බ්‍රහ්මලොකුපගො අහුති.

508. පඤ්චපණ්ඩිතජාතකං (12) මහාපලොභනජාතකං එකාදසමං.

315. පඤ්ච පණ්ඩිතා සමාගතාත්ථ, පඤ්භා මෙ පටිභාති තං සුඤ්ඤාථ;
නින්දියමත්ථං පසංසියං වා, කස්සෙවාචිකරෙය්‍යා [කස්ස වාචිකරෙය්‍යා (ක.)] ගුය්‍යමත්ථං.
316. ත්වං ආචිකරොහි භූමිපාල, භත්තා භාරසභො තුවං වදෙ තං;
තව ඡන්දරුචීති [ඡන්දඤ්ච රුචිඤ්ච (සි. පි.)] සම්මසිත්වා, අථ වක්ඛන්ති ජනිත්ද පඤ්ච ධීරා.
317. යා සීලවතී අනඤ්ඤදෙය්‍යා [අනඤ්ඤදෙය්‍යා (සි. පි.)], භත්තුවිඡන්දවසානුගා (පියා) [() නත්ථි සි. පි. පොත්ථකෙසු] මනාපා;
නින්දියමත්ථං පසංසියං වා, භරියායාචිකරෙය්‍යා [භරියාය වාචිකරෙය්‍යා (ක.)] ගුය්‍යමත්ථං.
318. යො කිච්ඡගතස්ස ආතුරස්ස, සරණං හොති ගතී පරායනඤ්ච;
නින්දියමත්ථං පසංසියං වා, සබ්බො වාචිකරෙය්‍යා ගුය්‍යමත්ථං.
319. ජෙට්ඨො [යො ජෙට්ඨො (සායා.)] අථ මජ්ඣිමො කනිට්ඨො, යො [සො (සි. සායා. පි.)] චෙ සීලසමාහිතො ධීතත්තො;
නින්දියමත්ථං පසංසියං වා, භාතු වාචිකරෙය්‍යා ගුය්‍යමත්ථං.
320. යො චෙ පිතුභද්දස්ස පද්ධගු [පත්ථගු (සායා.), පත්තගු (ක.)], අනුජාතො පිතරං අනොමපඤ්ඤො;
නින්දියමත්ථං පසංසියං වා, පුත්තස්සාචිකරෙය්‍යා [පුත්තස්ස වාචිකරෙය්‍යා (ක.)] ගුය්‍යමත්ථං.
321. මාතා ද්විපදාජනිත්දසෙට්ඨ, යා තං [යො තං (සි. පි.)] පොසෙති ඡන්දසා පියෙන;
නින්දියමත්ථං පසංසියං වා, මාතුයාචිකරෙය්‍යා [මාතුයා වාචිකරෙය්‍යා (ක.)] ගුය්‍යමත්ථං.
322. ගුය්‍යස්ස හි ගුය්‍යමෙව සාධු, න හි ගුය්‍යස්ස පසත්ථමාචිකම්මං;
අනිජ්චන්තතා [අනිජ්චාදාය (සි. පි.), අනිජ්චන්තතාය (සායා.), ආ නිජ්චාදා (?)] සහෙය්‍යා ධීරො,
නිජ්චන්තොව [නිජ්චන්තත්ථො (සි. පි.), නිජ්චන්තත්ථොව (සායා.)] යථාසුඛං භණෙය්‍යා.
323. කිං ත්වං විමනොසි රාජසෙට්ඨ, ද්විපදජනිත්ද [දිපදින්ද (සි. සායා. පි.)] වචනං සුඤ්ඤාම මෙතං [නෙතං (සි. පි.), නෙතං (සායා.)];
කිං චිත්තයමානො දුම්මනොසි, නුත දෙව අපරාධො අත්ථි මය්‍හං.
324. “පණ්හෙ [පඤ්ඤො (සි. පි.), පඤ්හෙ (සායා.), පන්හෙ (ක.)] වජ්ඣො මහොසධො”ති, ආණත්තො මෙ වධාය භූරිපඤ්ඤො;
තං චිත්තයමානො දුම්මනොස්මි, න හි දෙවි අපරාධො අත්ථි තුය්‍හං.
325. අභිදොසගතො දානි එහිසි, කිං සුත්වා කිං සඬකතෙ මනො තෙ;
කො තෙ කිමචොව භූරිපඤ්ඤ, ඉඬ්ඝ වචනං සුඤ්ඤාම බුහි මෙතං.
326. “පණ්හෙ වජ්ඣො මහොසධො”ති, යදි තෙ මන්තයිතං ජනිත්ද දොසං;
භරියාය රහොගතො අසංසි, ගුය්‍හං පාතුකතං සුතං මමෙතං.
327. යං සාලවනස්මිං සෙනකො, පාපකම්මං අකාසි අසබ්භිරූපං;
සබ්බොව රහොගතො අසංසි, ගුය්‍හං පාතුකතං සුතං මමෙතං.
328. පුක්කුස [පක්කුස (ක.) ඡා. 1.7.41 පණ්ණාසකපස්සිකබ්බං] පුරිසස්ස තෙ ජනිත්ද, උජ්ජන්තො රොගො අරාජයුත්තො;
භාතුඤ්ච [භාතුච්ච (සි. පි.), භාතුච (සායා.)] රහොගතො අසංසි, ගුය්‍හං පාතුකතං සුතං මමෙතං.
329. ආබාධොයං අසබ්භිරූපො, කාමින්දො [කාමින්දො (සි. පි.)] නරදෙවෙන චුට්ඨො;
පුත්තස්ස රහොගතො අසංසි, ගුය්‍හං පාතුකතං සුතං මමෙතං.
330. අට්ඨවඬ්ඤා මණ්ඩරනං උළාරං, සක්කො තෙ අද්දා පිතාමහස්ස;
දෙවින්දස්ස ගතං තද්ද්විජ්ජ භත්ථං [දෙවින්දස්ස තද්ද්විජ්ජ භත්ථං (ක.)], මාතුඤ්ච රහොගතො අසංසි;
ගුය්‍හං පාතුකතං සුතං මමෙතං.
331. ගුය්‍යස්ස හි ගුය්‍යමෙව සාධු, න හි ගුය්‍යස්ස පසත්ථමාචිකම්මං;
අනිජ්චන්තතා සහෙය්‍යා ධීරො, නිජ්චන්තොව යථාසුඛං භණෙය්‍යා.
332. න ගුය්‍යමත්ථං විවරෙය්‍ය, රක්ඛෙය්‍යා තං යථා නිධිං;
න හි පාතුකතො සාධු, ගුය්‍හො අත්ථො පජානතා.
333. ථීයා ගුය්‍හං න සංසෙය්‍යා, අමිත්තස්ස ව පණ්ඩිතො;
යො වාමිසෙන සංභීරො, හද්දත්ථෙට්ඨො ව යො නරො.
334. ගුය්‍යමත්ථං අසම්බුද්ධං, සම්බොධයති යො නරො;
මන්තභෙදභයා තස්ස, දාසභූතො තිතික්ඛති.

335. යාවන්තො පුරිසස්සත්ථං, ගුය්හං ජානන්ති මන්තිනං;
තාවන්තො තස්ස උබ්බෙගා, තස්මා ගුය්හං න විස්සජෙ.

336. විචිච්ච භාසෙය්‍යා දිවා රහස්සං, රත්තිං ගිරං නාතිවෙලං පමුඤ්ඤේව;
උපස්සුතිකා හි සුණන්ති මන්තං, තස්මා මන්තො ඛිජ්ජමුපෙති හෙදන්ති.

509. හත්ථිපාලජාතකං (13) පඤ්චපණ්ඩිතජාතකං ද්වාදසමං.

337. විරස්සං චත පස්සාම, බ්‍රාහ්මණං දෙවචණ්ණිනං;
මහාජටං බාරිධරං [භාරධරං (පි.)], පඬිකදන්තං රජස්සිරං.

338. විරස්සං චත පස්සාම, ඉසිං ධම්මගුණෙ රතං;
කාසායවත්ථවසනං, වාකචිරං පටිච්ඡදං.

339. ආසනං උදකං පජ්ජං, පටිගණ්භාතු නො භවං;
අග්ගෙ භවන්තං පුච්ඡාම, අග්ගං කුරුතු නො භවං.

340. අධිච්ච වෙදෙ පරියෙස විත්තං, පුත්තෙ ගහෙ [ගෙහෙ (සි. ස්‍යා. පි.)] තාත පතිට්ඨපෙත්වා;
ගන්ධෙ රසෙ පච්චන්‍යුභ්‍යා [පච්චන්‍යුභොත්ථ (ස්‍යා.), පච්චන්‍යුභ්‍යන්ථ (පි.)] සබ්බං, අරඤ්ඤං සාධු මුනි සො
පසත්ථො.

341. වෙදා න සච්චා න ච විත්තලාභො, න පුත්තලාභෙන ජරං විහන්ති;
ගන්ධෙ රසෙ මුච්චන [මුඤ්චන (සි. ක.)] මාහු සන්තො, සකම්මුතා [සකම්මතා (සි. පි.)] භොති ඵලූපපත්ති.

342. අද්ධා හි සච්චං චචනං තචෙනං, සකම්මුතා භොති ඵලූපපත්ති;
ජිණ්ණා ච මාතාපිතරො තථිමෙ [තචෙමෙ (සි.), තච යිමෙ (ස්‍යා. පි.)], පස්සෙය්‍යුං තං වස්සසතං අරොගං
[අරොග්‍යං (ස්‍යා. ක.)].

343. යස්සස්ස සක්ඛි මරණෙන රාජ, ජරාය මෙන්ති නරචිරසෙට්ඨං;
යො චාපි ජඤ්ඤා න මරිස්සං කදාචි, පස්සෙය්‍යුං තං වස්සසතං අරොගං.

344. යථාපි නාවං පුරිසො දකම්හි, ඵරෙති වෙ නං උපනෙති තීරං;
ඵචම්පි බ්‍යාධි සතතං ජරා ච, උපනෙති මච්චං [මච්ච (ස්‍යා. පි.)] වසමන්තකස්ස.

345. පඬිකො ච කාමා පලිපො ච කාමා, මනොහරා දුත්තරා මච්චුධෙය්‍යා;
ඵතස්මිං පඬිකෙ පලිපෙ බ්‍යසන්තා [විසන්තා (ස්‍යා. ක.)], හීනත්තරූපා න තරන්ති පාරං.

346. අයං පුරෙ ලුද්දමකාසි කම්මං, ස්වායං ගහිතො න හි මොක්ඛිතො මෙ;
ඔරුන්ධියා නං පරිරක්ඛිස්සාමි, මායං පුත ලුද්දමකාසි කම්මං.

347. ගචංච [ගචංච (සි.)] නට්ඨං පුරිසො යථා චනෙ, අන්වෙසති [පරියෙසති (සි. පි.)] රාජ අපස්සමානො;
ඵචං නට්ඨො ඵසුකාරි මමත්ථො, සොහං කථං න ගවෙසෙය්‍යං රාජ.

348. හියොයාති හියාති [හියොති හියති (සි.)] පොසො, පරෙති පරිභායති;
අනාගතං නෙතමත්ථිති ඤත්වා, උජ්ජන්තජන්දං කො පනුදෙය්‍ය ධිරො.

349. පස්සාමි වොහං දහරං [දහරි (ස්‍යා. පි. ක.)] කුමාරිං, මත්තුපමං කෙතකපුජ්ඣනෙත්තං;
අභුත්තභොගෙ [අභුත්ථ භොගෙ (ස්‍යා. ක. අට්ඨ.), අභුත්ථ භොගෙ (පි.), භොගෙ අභුත්ථා (ක.)] පඨමෙ
වයස්මිං, ආදාය මච්චු චජනෙ කුමාරිං.

350. යුචා සුජාතො සුමුඛො සුදස්සනො, සාමො කුසුම්භපරිකිණ්ණමස්සු;
හිත්වාන කාමෙ පටිකච්ච [පටිගච්ච (සි.), පටිගච්ඡ (ස්‍යා. පි.)] ගෙහං, අනුජාන මං පබ්බජිස්සාමි දෙව.

351. සාබාහි රුක්ඛො ලහනෙ සමඤ්ඤං, පහීනසාබං පන බාණුමාහු;
පහීනපුත්තස්ස මමජ්ජ භොති, වාසෙට්ඨි හික්ඛාවරියාය කාලො.

352. අසස්මි කොඤ්චාව යථා හිමච්චයෙ, කතාති [තත්තාති (සි. පි.)] ජාලාති පදාලිය [පදාලෙය්‍ය (සි.)] හංසා;
ගච්ඡන්ති පුත්තා ච පතී ච මය්හං, සාහං කථං නානුවජෙ පජානං.

353. ඵනෙ භුත්වා චම්ඨිත්වා ච, පක්කමන්ති විහඬිගමා;
යෙ ච භුත්වාන චම්සු, තෙ මෙ හත්ථන්ත [හත්ථන්ථ (සි. ස්‍යා. පි.)] මාගතා.

354. අචම් බ්‍රාහ්මණො කාමෙ, සො [තෙ (සි. පි.)] ත්ථං පච්චාවම්ස්සසි;
චන්තාදො පුරිසො රාජ, න සො භොති පසංසියො.

355. පඬිකෙ ච [පඬිකෙච (සි. පි.)] පොසං පලිපෙ බ්‍යසන්තං, බලී යථා දුබ්බලමුද්ධරෙය්‍යා;
ඵචම්පි මං ත්ථං උදතාරි භොති, පඤ්චාලි ගාථාහි සුභාසිතාහි.

356. ඉඳං චත්වා මහාරාජා, එසුකාරී දිසම්පති;
රටියං හිත්වාන පබ්බජී, නාගො ඡෙත්වාච ඛන්ධනං.
357. රාජා ච පබ්බජ්ජමරොච්ඡිත්ථං, රටියං පභාය නරචිරසෙට්ඨො;
තුචම්පි නො හොති යටෙච රාජා, අම්භෙහි ගුත්තා අනුසාස රජ්ජං.
358. රාජා ච පබ්බජ්ජමරොච්ඡිත්ථං, රටියං පභාය නරචිරසෙට්ඨො;
අභම්පි එකා [එකාච (සි.)] වරිස්සාමි ලොකෙ, හිත්වාන කාමානි මනොරමානි.
359. රාජා ච පබ්බජ්ජමරොච්ඡිත්ථං, රටියං පභාය නරචිරසෙට්ඨො;
අභම්පි එකා වරිස්සාමි ලොකෙ, හිත්වාන කාමානි යටොධිකානි.
360. අච්චෙන්ති කාලා තරයන්ති රත්තියො, වයොගුණා අනුපුබ්බං ජහන්ති;
අභම්පි එකා වරිස්සාමි ලොකෙ, හිත්වාන කාමානි මනොරමානි.
361. අච්චෙන්ති කාලා තරයන්ති රත්තියො, වයොගුණා අනුපුබ්බං ජහන්ති;
අභම්පි එකා වරිස්සාමි ලොකෙ, හිත්වාන කාමානි යටොධිකානි.
362. අච්චෙන්ති කාලා තරයන්ති රත්තියො, වයොගුණා අනුපුබ්බං ජහන්ති;
අභම්පි එකා වරිස්සාමි ලොකෙ, සිතිභූතා [සිතිභූතා (සි.)] සබ්බමතිච්ච සඬගන්ති.

510. අයොසරජාතකං (14) හත්ථිපාලජාතකං තෙරසමං.

363. යමෙකරත්තිං පඨමං, ගබ්භෙ වසති මාණවො;
අබ්භුට්ඨිතොච සො යාති [සයති (සි. පි.), ස යාති (කත්ථව්)], සගච්ඡං න නිවත්තති.
364. න යුජ්ඣමානා න බලෙනවස්සිතා, නරා න ජීරන්ති න වාපි මියාරෙ;
සබ්බං හිදං [හි තං (සි. පි.)] ජාතිජරායුපද්දුතං, තං මෙ මතී හොති වරාමි ධම්මං.
365. චතුරඬ්ඨිගිං සෙනං සුභිංසරූපං, ජයන්ති රට්ඨාධිපති පසස්භ;
න මච්චුනො ජයිතුමුස්සහන්ති, තං මෙ මතී හොති වරාමි ධම්මං.
366. හත්ථිහි අස්සෙහි රටෙහි පත්තිහි, පරිවාරිතා මුච්චරෙ එකච්චෙය්‍යා [එකච්චෙය්‍යා (සි. පි.)];
න මච්චුනො [න මච්චුනො (සි.)] මුච්චිතුමුස්සහන්ති, තං මෙ මතී හොති වරාමි ධම්මං.
367. හත්ථිහි අස්සෙහි රටෙහි පත්තිහි, සුරා [පුරා (ක.)] පහඤ්ජන්ති පඨංසයන්ති;
න මච්චුනො හඤ්ජිතුමුස්සහන්ති, තං මෙ මතී හොති වරාමි ධම්මං.
368. මත්තා ගජා හින්තගළා [පහින්තගළා (සි.)] පහින්තා, නගරානි මද්දන්ති ජනං හනන්ති;
න මච්චුනො මද්දිතුමුස්සහන්ති, තං මෙ මතී හොති වරාමි ධම්මං.
369. ඉස්සාසිනො කතහත්ථාපි වීරා [වීරා (සි. පි.)], දුරෙපාති [පති (ක.)] අක්ඛණවෙධිනොපි;
න මච්චුනො විජ්ඣිතුමුස්සහන්ති, තං මෙ මතී හොති වරාමි ධම්මං.
370. සරානි බියන්ති සසෙලකානනා, සබ්බං හිදං [හි තං (සි. පි.), පිතං (සයා.)] බියති දිසමන්තරං;
සබ්බං හිදං [හි තං (සි. පි.), පිතං (සයා.)] හඤ්ජරෙ කාලපරියායං, තං මෙ මතී හොති වරාමි ධම්මං.
371. සබ්බෙ සමෙවං හි නරානාරිනං [නරානාරිනං (පි.), නාරි නරානං (සයා.), නරනාරිනං (ක.)], චලාචලං
පාණභූතොධ ජීවිතං;
පටොච ධුත්තස්ස දුමොච කුලපො, තං මෙ මතී හොති වරාමි ධම්මං.
372. දුමජ්ඣලානෙව පතන්ති මාණවා, දහරා ච වුද්ධා ච සරිරහෙදා;
නාරියො නරා මජ්ඣිමපොරිසා ච, තං මෙ මතී හොති වරාමි ධම්මං.
373. නායං වයො තාරකරාජසන්තිහො, යදබ්භතීතං ගතමෙව දානි තං;
ජිණ්ණස්ස හී නත්ථි රතී කුතො සුඛං, තං මෙ මතී හොති වරාමි ධම්මං.
374. යක්ඛා පිසාවා අථවාපි පෙනා, කුපිතානෙ [කුපිතාපි නෙ (සි. පි.)] අස්සසන්ති මනුස්සෙ;
න මච්චුනො අස්සසිතුමුස්සහන්ති, තං මෙ මතී හොති වරාමි ධම්මං.
375. යක්ඛෙ පිසාවෙ අථවාපි පෙනෙ, කුපිතෙපි නෙ නිජ්ඣපනං කරොන්ති;
න මච්චුනො නිජ්ඣපනං කරොන්ති, තං මෙ මතී හොති වරාමි ධම්මං.
376. අපරාධකෙ දුසකෙ හෙඨකෙ ච, රාජානො දණ්ඨෙන්ති විදිත්වාන දොසං;
න මච්චුනො දණ්ඨයිතුමුස්සහන්ති, තං මෙ මතී හොති වරාමි ධම්මං.
377. අපරාධකා දුසකා හෙට්ඨකා ච, ලහන්ති නෙ රාජිනො නිජ්ඣපෙත්තුං;
න මච්චුනො නිජ්ඣපනං කරොන්ති, තං මෙ මතී හොති වරාමි ධම්මං.

378. න බත්තියොති න ව බ්‍රාහ්මණොති, න අඬ්ඞකා බලවා තෙජවාපි;
න මච්චුරාජස්ස අපෙක්ඛමන්ථි, තං මෙ මතී හොති වරාමී ධම්මං.
379. සීභා ව ඛ්‍යාග්ඝා ව අථොපි දීපියො, පසස්භ බාදන්ති විජ්චන්දමානං;
න මච්චුනො බාදිතුමුස්සහන්ති, තං මෙ මතී හොති වරාමී ධම්මං.
380. මායාකාරා රඬිගමජ්ඣෙ කරොන්තා, මොහෙන්ති චක්ඛුන්ති ජනස්ස තාවදෙ;
න මච්චුනො මොහයිතුස්සහන්ති, තං මෙ මතී හොති වරාමී ධම්මං.
381. ආසීවිසා කුපිතා උග්ගතෙජා, ඩංසන්ති මාරොන්තිපි තෙ මනුස්සෙ;
න මච්චුනො ඩංසිතුමුස්සහන්ති, තං මෙ මතී හොති වරාමී ධම්මං.
382. ආසීවිසා කුපිතා යං ඩංසන්ති, තිකිච්ඡකා තෙස විසං හනන්ති;
න මච්චුනො දට්ඨවිසං **[දට්ඨස්ස විසං (ක.)]** හනන්ති, තං මෙ මතී හොති වරාමී ධම්මං.
383. ධම්මන්තරී චෙත්තරණී **[චෙතරණී (සි. පි.)]** ව භොජො, විසානි හන්ත්වාන භූජඬිගමානං;
සුය්‍යන්ති තෙ කාලකතා තථෙව, තං මෙ මතී හොති වරාමී ධම්මං.
384. විජ්ජාධරා ඝොරමධියමානා, අදස්සනං ඔසධෙහි වජන්ති;
න මච්චුරාජස්ස වජන්තදස්සනං **[වජන්ති අදස්සනං (සා. ක.)]**, තං මෙ මතී හොති වරාමී ධම්මං.
385. ධම්මො භවෙ රක්ඛති ධම්මචාරිං, ධම්මො සුචිණ්ණො සුඛමාවහාති;
ඵසානිසංඝො ධම්මෙ සුචිණ්ණො, න දුග්ගතිං ගච්ඡති ධම්මචාරී.
386. න හි ධම්මො අධම්මො ව, උභො සමච්චාකිනො;
අධම්මො නිරයං නෙති, ධම්මො පාපෙති සුග්ගතින්ති.

අයොසරජාතකං චුද්දසමං.

තස්සුද්දානං —

මාතඬිග සම්භූත සිවි සිරිමන්තො, රොහණ හංස සත්තිගුම්ඛො හල්ලාතිය;
සොමනස්ස වම්පෙය්‍ය බ්‍රහ්ම පඤ්ච-පණ්ඩිත චිරස්සංචත අයොසරාති.

විසතිනිපාතං නිට්ඨිතං.

16. තිංසනිපාතො

511. කිංජන්දජාතකං (1)

1. කිංජන්දො කිමධිජ්ජායො, එකො සම්මසි සම්මනි;
කිං පත්ථයානො කිං එසං, කෙන අත්ථොන ඩ්‍රාග්මණ.
2. යථා මහා වාරිධරො, කුම්භො සුපරිණාහවා [\[සුපරිණාමවා \(ක.\)\]](#);
තථුපමං අම්බපක්කං, චණ්ණගන්ධරසුත්තමං.
3. තං වුය්භමානං සොතෙන, දිස්වානාමලමජ්ඣමෙ;
පාණිති තං ගහෙත්වාන, අග්‍රායතනමාහරිං.
4. තතො කදලිපත්තෙසු, නික්ඛිපිත්වා සයං අහං;
සත්ථොන නං විකප්පෙත්වා, බුජ්ජිපාසං අභාසි මෙ.
5. සොහං අපෙතදරථො, බ්‍යන්තිභූතො [\[බ්‍යන්තිභූතො \(සි. පි. ක.\)\]](#) දුබ්බකමො;
අස්සාදං නාධිගච්ඡාමි, එලෙස්වඤ්ඤෙසු කෙසුචි [\[කෙසුපි \(ක. සි.\)\]](#).
6. සොසෙත්වා නුන මරණං, තං මමං ආවහිස්සති;
අම්බං යස්ස ඵලං සාදු, මධුරග්ගං මනොරමං;
යමුද්ධරිං වුය්භමානං, උදධිස්මා මහණ්ණවෙ.
7. අක්ඛාතං තෙ මයා සබ්බං, යස්මා උපවසාමහං;
රම්මං පති නිසින්තොස්මි, පුථුලොමායුතා පුථු.
8. ත්වඤ්ච බො මෙව [\[මෙ \(සි.\), මම \(?\)\]](#) අක්ඛාති, අත්තානමපලායිති;
කා වා ත්වමසි කල්‍යාණි, කිස්ස වා ත්වං සුමජ්ඣමෙ.
9. රුජ්ජපට්ඨපලිමට්ඨිව [\[රුජ්ජපට්ඨප්ලමට්ඨිව \(සායා.\), රුජ්ජපට්ඨපමට්ඨිව \(ක.\)\]](#), බ්‍යග්ඝිව ගිරිසානුජා;
යා සන්ති නාරියො දෙවෙසු, දෙවානං පරිවාරිකා.
10. යා ව මනුස්සලොකස්මිං, රුපෙනාත්වාගතිත්ථියො;
රුපෙන තෙ සද්ධි නත්ථි, දෙවෙසු ගන්ධබ්බමනුස්සලොකෙ [\[දෙවගන්ධබ්බමානුසෙ \(සායා.\)\]](#);
පුට්ඨාසි මෙ වාරුජුබ්බිති, බුහි නාමඤ්ච බන්ධවෙ.
11. යං ත්වං පති නිසින්තොසි, රම්මං ඩ්‍රාග්මණ කොසිකිං;
සාහං භුසාලයා වුත්ථා, වරවාට්ඨවහොසසා.
12. නානාදුමගණාකිණ්ණා, බහුකා ගිරිකන්දරා;
මමෙව පමුබා හොන්ති, අභිසන්දන්ති පාචුසෙ.
13. අථො බහු වනතොදා, නිලවාරිවහින්ධරා;
බහුකා නාගචිත්තොදා, අභිසන්දන්ති වාරිනා.
14. තා අම්බජම්බුලබුජා, නිපා තාලා වුදුම්බරා [\[තාලමුදුම්බරා \(සායා. ක.\)\]](#);
බහුනි ඵලජාතානි, ආවහන්ති අභිණ්හසො.
15. යං කිඤ්චි උභතො තීරෙ, ඵලං පතති අම්බුනි;
අසංසයං තං සොතස්ස, ඵලං හොති වසානුගං.
16. එතදඤ්ඤාය මෙධාවි, පුථුපඤ්ඤ සුණොති මෙ;
මා රොචය මහිසභිගං, පට්ටසෙධ ජනාධිප.
17. න වාහං වඩ්ඪවං [\[වද්ධවං \(සි. පි.\)\]](#) මඤ්ඤෙ, යං ත්වං රට්ඨාභිවඩ්ඪන;
ආවෙය්‍යමානො රාජීසි, මරණං අභිකඨබ්බි.
18. තස්ස ජානන්ති පිතරො, ගන්ධබ්බා ව සදෙවකා;
යෙ වාපි ඉසයො ලොකෙ, සඤ්ඤතත්තා තපස්සිනො;

අසංසයං තෙපි [\[තෙ \(සි. පි.\)\]](#) ජානන්ති, පට්ඨභූතා [\[වද්ධභූතා \(සි. පි.\)\]](#) යසස්සිනො.
19. එවං විදිත්වා විදු සබ්බධම්මං, විද්ධංසනං වචනං ජීවිතස්ස;
න වීයති තස්ස නරස්ස පාපං, සචෙ න චෙතෙති වධාය තස්ස.
20. ඉසිපුගසමඤ්ඤාතෙ, එවං ලොකායා විදිතා සති [\[පති \(ක. සායා. ක.\)\]](#);
අනරියපරිසම්භාසෙ, පාපකම්මං ජිහීසසි [\[ජිහීසසි \(සි. සායා. පි.\)\]](#).
21. සචෙ අහං මරිස්සාමි, තීරෙ තෙ පුථුසුස්සොණි;

අසංසයං තං අසිලොකො, මයි පෙනෙ ආගමිස්සති.

22. තස්මා හි පාපකං කම්මං, රක්ඛස්සෙව [රක්ඛස්ස ව (සා.)] සුමජ්ඣිමෙ;
මා තං සබ්බො ජනො පච්ඡා, පකුට්ඨායි [පකත්ථායි (සි. පි.), පත්චක්ඛායි (සා.)] මයි මනෙ.

23. අඤ්ඤාතමෙනං අවිසස්භසාහි, අත්තානාමම්බඤ්ඤා දදාමි තෙ තං;
සො දුච්චපෙ කාමගුණෙ පභාය, සන්තිඤ්ඤා ධම්මඤ්ඤා අධිට්ඨිතොසි.

24. යො හිත්වා පුබ්බසඤ්ඤාගං, පච්ඡා සංයොජනෙ ධීනො;
අධම්මඤ්ඤාච වරති, පාපඤ්ඤාස්ස පවඨ්ඨති.

25. එහි තං පාපයිස්සාමි, කාමං අප්පොස්සකො භව;
උපානායාමි සිතස්මිං, විහරාහි අනුස්සකො.

26. තං පුප්ඵරසමත්තෙහි, චක්කඨගෙහි අරින්දම;
කොඤ්ඤා මයුරා දිවියා, කොලට්ඨිමධුසාළිකා;

කුජිතා හංසපුගෙහි, කොකිලෙන්ථ පබොධරෙ.

27. අම්බෙන්ථ විජ්ජසාබග්ගා [විජ්ජසුනග්ගා (සි. සා. පි.), විජ්ජමනග්ගා (ක.)], පලාලලසන්තිහා;
කොසම්බසලලා [කොසුම්භසලලා (සි. සා. පි.)] නිපා, පක්කතාලච්චිලම්බිනො.

28. මාලි තිරිටි කායුරි, අභිගදී චන්දනස්සදො [චන්දනස්සදො (සි.)];
රත්තිං ත්වං පරිවාරෙසි, දිවා වෙදෙසි වෙදනං.

29. සොළසිත්ථිසභස්සානි, යා තෙමා පරිවාරිකා;
එවං මහානුභාවොසි, අබ්භුතො ලොමහංසනො.

30. කිං කම්මමකරි පුබ්බෙ, පාපං අත්තදුඛාවහං;
යං කරිත්වා මනුස්සෙසු, පිට්ඨිමංසානි බාදසි.

31. අප්ඤ්ඤානානි පටිග්ගස්භ, කාමෙසු ගධිනො [ගථිනො (සි. පි.), ගිද්ධිනො (සා. ක.), ගිද්ධිකො (ක. අට්ඨ.)]
අහං;
අවරිං දීඝමද්ධානං, පරෙසං අභිතායහං.

32. යො පිට්ඨිමංසිකො හොති, එවං උක්කච්ච බාදති;
යථාහං අප්ප බාදාමි, පිට්ඨිමංසානි අත්තනොති.

512. කුම්භජාතකං (2) කිංජන්දජාතකං පඨමං.

33. කො පාතුරාසි තිදිවා නභම්හි, ඔභාසයං සංවරිං චන්දිමාව;
ගත්තෙහි තෙ රස්මියො නිච්ඡරන්ති, සතෙරතා [සතෙරතා (සි. සා. ක.)] විජ්ජුරිචන්තලික්ඛෙ.

34. සො ඡිත්තවාතං කමසි අසම්හි, වෙභායසං ගච්ඡසි තිට්ඨසි ව;
ඉද්ධි නු තෙ චන්ද්‍රකතා සුභාවිතා, අනද්ධගුනං අපි දෙවතානං.

35. වෙභායසං ගම්මමාගම්ම [කම්මමාගම්ම (සි. සා.)] තිට්ඨසි, කුම්භං කිණාථානි යමෙතමත්ථං;
කො වා තුවං කිස්ස වා තාය කුම්භො, අක්ඛාහි මෙ බ්‍රාහ්මණ එතමත්ථං.

36. න සප්පිකුම්භො නපි තෙලකුම්භො, න ථාණිතස්ස න මධුස්ස කුම්භො;
කුම්භස්ස වජ්ජානි අනප්පකානි, දොසෙ බහු කුම්භගතෙ සුණාථ.

37. ගළෙය්‍ය යං පිත්වා [පිත්වා (සි. පි.)] පතෙ පපාතං, සොබ්භං ගුහං චන්දනියොළිගල්ලං;
බහුමිපි භුඤ්ජෙය්‍ය අහොජනෙය්‍යං, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.

38. යං පිත්වා [යං වෙ පිත්වා (සි.)] විත්තස්මිමනෙසමානො, ආභිණ්ඩති ගොරිව භක්ඛසාරි [භක්ඛසාදි (සි. සා. අට්ඨ.)];
අනාථමානො උපගායති නච්චති ව, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.

39. යං වෙ පිට්ඨිතො අවෙලොච නග්ගො, වරෙය්‍ය ගාමෙ විසිඛන්තරානි;
සම්මුල්ලිභිත්තො අතිවෙලසායි, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.

40. යං පිත්වා උට්ඨාය පවෙධමානො, සිසඤ්ඤා බාහුඤ්ඤා [බාහුඤ්ඤා (පි.)] පවාලයන්තො;
සො නච්චති දාරුකටල්ලකොච, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.

41. යං වෙ පිට්ඨිතො අග්ගිද්ධිසා සයන්ති, අපො සිගාලෙහිපි බාදිතාසෙ;
බන්ධං වධං භොගජානිඤ්චුපෙන්නි, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.

42. යං පිත්වා භාසෙය්‍ය ආභාසනෙය්‍යං, සභායමාසීනො අපෙනවත්ථො;
සම්මක්ඛිතො [\[සමක්ඛිතො \(සී.\)\]](#) චන්තගතො බ්‍යසන්තො, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.
43. යං චෙ පිවිත්වා උක්කට්ඨො ආවිලක්ඛො, මමෙව සබ්බො පථවිති මඤ්ඤෙ [\[මඤ්ඤති \(සී.\)\]](#);
න මෙ සමො වාතුරන්තොපි රාජා, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.
44. මානාතිමානා කලහානි පෙසුණි, දුබ්බණ්ණිනි නග්ගයිනි පලායිනි;
වොරාන ධුත්තාන ගති නිකෙතො, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.
45. ඉද්ධානි ඒතානි කුලානි අස්සු, අනෙකසාහස්සධනානි ලොකෙ;
උච්ඡන්තදායජ්ජකතානිමාය, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.
46. ධඤ්ඤං ධනං රජතං ජාතරූපං, බෙත්තං ගවං යත්ථ විනාසයන්ති;
උච්ඡෙදනී චිත්තවතං [\[උච්ඡෙදනී චිත්තගතං \(සායා.\), උච්ඡෙදනීචිත්තගතං \(ක.\)\]](#) කුලානං, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.
47. යං චෙ පිත්වා දිත්තරූපොව [\[දුට්ඨරූපොව \(සී.\)\]](#) පොසො, අක්කොසති මාතරං පිතරඤ්ච;
සස්සුමිපි ගණ්හෙය්‍ය අථොපි සුණ්ණං, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.
48. යං චෙ පිත්වා දිත්තරූපාව නාරී, අක්කොසති සසුරං සාමිකඤ්ච;
දාසමිපි ගණ්හෙ පරිවාරකමිපි, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.
49. යං චෙ පිවිත්වාන [\[යඤ්චෙ පිත්වාන \(පී.\)\]](#) භනෙය්‍ය පොසො, ධම්මෙ ධීතං සමණං බ්‍රාහ්මණං වා;
ගච්ඡෙ අපායමිපි තතොනිදානං, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.
50. යං චෙ පිවිත්වා දුච්චරිතං වරන්ති, කායෙන වාචාය ව චෙතසා ව;
නිරයං වජන්ති දුච්චරිතං වරිත්වා, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.
51. යං යාවමානා න ලහන්ති පුබ්බෙ, බහුං භිරඤ්ඤමිපි පරිච්චජන්තා;
සො තං පිවිත්වා අලිකං භණාති, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.
52. යං චෙ පිත්වා පෙසනෙ පෙසියන්තො, අච්චායිකෙ කරණියමිහි ජාතෙ;
අත්ථමිපි සො නප්පජානාති චුත්තො, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.
53. භිරිමනාපි අභිරිකභාවං, පාතුං කරොන්ති මදනාය [\[මදිරාය \(පී.\)\]](#) මත්තා;
ධිරාපි සන්තා බහුකං භණන්ති, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.
54. යං චෙ පිත්වා එකථුපා සයන්ති, අනාසකා ථණ්ඨිලදුක්ඛසෙය්‍යං;
දුබ්බණ්ණියං ආයසකාඤ්චුපෙන්නි, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.
55. යං චෙ පිත්වා පත්තක්ඛන්ධා සයන්ති, ගාවො කුට්ඨතාව න හි වාරුණියා;
[\[යං චෙ පිත්වා පත්තක්ඛන්ධා, සයන්ති ගාවො කුට්ඨතාරිව; න හි වාරුණියා චෙගො, නරෙන සුස්සභොරිව; \(සී.\)\]](#) චෙගො නරෙන සුස්සභොරිව [\[යං චෙ පිත්වා පත්තක්ඛන්ධා, සයන්ති ගාවො කුට්ඨතාරිව; න හි වාරුණියා චෙගො, නරෙන සුස්සභොරිව; \(සී.\)\]](#), තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.
56. යං මනුස්සා විචජ්ජෙන්නි, සප්පං සොරවිසං මිව [\[විසමිව \(සායා.\), විසං ඉව \(ක.\), විසාමිව \(?\)\]](#);
තං ලොකෙ විසසමානං, කො නරො පාතුමරහති.
57. යං චෙ පිත්වා අන්ධකචෙණ්ඩපුත්තා, සමුද්දතීරෙ පරිවාරයන්තා [\[අන්ධකචෙණ්ඩපුත්තා \(සී. පී.\), අණ්ඩකචෙණ්ඩපුත්තා \(ක.\)\]](#);
උපක්කමුං මුසලෙභඤ්ඤමඤ්ඤං, තස්සා පුණ්ණං කුම්භමිමං කිණාථ.
58. යං චෙ පිත්වා පුබ්බදෙවා පමත්තා, තිදිවා චුතා සස්සතියා සමාය;
තං තාදිසං මජ්ජමිමං නිරත්ථකං, ජානං මහාරාජ කථං පිවෙය්‍ය.
59. නයිමස්මිං කුම්භස්මිං දධි වා මධු වා, එවං අභිඤ්ඤාය කිණාහි රාජ;
එවඤ්ඤිමං කුම්භගතා මයා තෙ, අක්ඛාතරූපං තව සබ්බමිත්ත.
60. න මෙ පිතා වා අථවාපි මාතා, එතාදිසා යාදිසකො තුවංසි;
හිතානුකමිපි පරමත්ථකාමො, සොභං කරිස්සං වචනං තවජ්ජ.
61. දදාමි තෙ ගාමවරානි පඤ්ච, දාසීසතං සත්ත ගවං සතානි;
ආජඤ්ඤයුත්තෙ ව රථෙ දස ඉමෙ, ආචරියො හොසි මමත්ථකාමො.
62. තවෙව දාසීසතමත්ථු රාජ, ගාමා ව ගාවො ව තවෙව හොන්තු;
ආජඤ්ඤයුත්තා ව රථා තවෙව, සක්කොභමස්මි තිදසානමිත්තො.
63. මංසොදනං සප්පිපායාසං [\[සප්පිපායඤ්ච \(සී.\)\]](#) භුඤ්ජ, බාදස්සු ව ත්වං මධුමාසපුචෙ;
එවං තුවං ධම්මරතො ජනින්ද, අනින්දිතො සග්ගමුපෙහි ධානන්ති.

64. විරස්සං චත මෙ උද්පාදි අජ්ජ, භක්ඛො මහා සත්තම්භත්තකාලෙ;
කුතොසි කො වාසි තදිඛිස ඛුභි, ආචික්ඛ ජාතිං විදිතො යථාසි.
65. පඤ්චාලරාජා මිගචං පච්චියො, ජයද්විසො නාම යදිස්සුතො තෙ;
චරාමි කච්ඡානි චනානි වාහං, පසදං ඉමං බාද මමජ්ජ මුඤ්ච.
66. සෙනෙව ත්වං පණ්ඩි සස්සමානො [\[සය්භමානො \(සා. ක.\)\]](#), මමෙස භක්ඛො පසදො යං වදෙසි;
තං බාදියාන පසදං ජිසඤ්ඤං [\[ජිසච්ඡං \(?\)\]](#), බාදිස්සං පච්ඡා න විලාපකාලො.
67. න චන්ථි මොක්ඛො මම නික්කයෙන [\[වික්කයෙන \(සි.\)\]](#), ගන්ත්වාන පච්චාගමනාය පණ්ඨෙ;
තං සඬිකරං [\[සඬිගරං \(සි. සා. පි.\)\]](#) බ්‍රාහ්මණස්සප්පදාය, සච්චානුරක්ඛි පුනරාවජිස්සං.
68. කිං කම්මජාතං අනුතප්පතෙ ත්වං [\[අනුතප්පති තං \(සි. පි.\)\]](#), පත්තං සමීපං මරණස්ස රාජ;
ආචික්ඛ මෙ තං අපි සක්කුණෙමු, අනුජානිතුං ආගමනාය පණ්ඨෙ.
69. කතා මයා බ්‍රාහ්මණස්ස ධනාසා, තං සඬිකරං පටිමුක්කං න මුත්තං;
තං සඬිකරං බ්‍රාහ්මණස්සප්පදාය, සච්චානුරක්ඛි පුනරාවජිස්සං.
70. යා තෙ කතා බ්‍රාහ්මණස්ස ධනාසා, තං සඬිකරං පටිමුක්කං න මුත්තං;
තං සඬිකරං බ්‍රාහ්මණස්සප්පදාය, සච්චානුරක්ඛි පුනරාවජස්සු.
71. මුත්තො ච සො පොරිසාදස්ස [\[පුරිසාදස්ස \(පි.\)\]](#) භන්ථා, ගන්ත්වා සකං මන්දිරං කාමකාමී;
තං සඬිකරං බ්‍රාහ්මණස්සප්පදාය, ආමන්තයි පුත්තමලීනසත්තං [\[සත්තුං \(සා. පි. ක.\)\]](#).
72. අජ්ජෙව රජ්ජං අභිසිඤ්චයස්සු, ධම්මං චර සෙසු පරෙසු වාපි;
අධම්මකාරො ච තෙ මාහු රටියෙ, ගච්ඡාමහං පොරිසාදස්ස ඤත්තෙ [\[ඤත්තෙ \(සා.\)\]](#).
73. කිං කම්ම කුඛ්ඛං තච දෙව පාව [\[දෙවපාදෙ \(සි. සා. පි.\)\]](#), නාරාධයි තං තදිච්ඡාමි සොතුං;
යමජ්ජ රජ්ජමිති උදස්සයෙ තුවං, රජ්ජමිති නිච්ඡෙයාං තයා චිනාහං.
74. න කම්මුනා වා චචසා ච තාත, අපරාධිතොහං තුවියං සරාමි;
සන්ධිඤ්ච [\[සද්ධිං ච \(ක.\)\]](#) කත්වා පුරිසාදකෙන, සච්චානුරක්ඛි පුනාහං ගමිස්සං.
75. අහං ගමිස්සාමි ඉධෙව හොහි, නන්ථි තතො ජීවතො විජ්ජමොක්ඛො;
සවෙ තුවං ගච්ඡසියෙව රාජ, අහමිපි ගච්ඡාමි උහො න හොම.
76. අද්ධා හි තාත සතානෙස ධම්මො, මරණා ච මෙ දුක්ඛතරං තදස්ස;
කම්මාසපාදො තං යදා පචිත්වා, පසය්භ බාදෙ හිදා රුක්ඛසුලෙ.
77. පාණෙන තෙ පාණමහං නිමිස්සං, මා ත්වං අගා පොරිසාදස්ස ඤත්තෙ;
එතඤ්ච තෙ පාණමහං නිමිස්සං, තස්මා මහං ජීවිතස්ස වණ්ණෙමි [\[චරෙමි \(සි.\)\]](#).
78. තතො හවෙ ධිතිමා රාජපුත්තො, චන්දිත්වා මාතු ච පිතු ච [\[චන්දිත්ථ මාතුච්ච පිතුච්ච \(සි. පි.\)\]](#) පාදෙ;
දුඛිනිස්ස මාතා නිපතා [\[නිපති \(සි. පි.\)\]](#) පට්ඨායා, පිතාස්ස පග්ගය්භ භුජානි කන්දති.
79. තං ගච්ඡන්තං තාව පිතා විදිත්වා, පරම්මුඛො චන්දති පඤ්ජලිකො;
සොමො ච රාජා චරුණො ච රාජා, පජාපතී චන්දිමා සුරියො ච;
එතෙහි ගුත්තො පුරිසාදකම්භා, අනුඤ්ඤාතො සොන්ථි පච්චෙහි තාත.
80. යං දණ්ඩකිරඤ්ඤො ගතස්ස [\[යං දණ්ඩකාරඤ්ඤගතස්ස \(පි.\)\]](#) මාතා, රාමස්සකාසි සොන්ථානං සුගුත්තා;
තං තෙ අහං සොන්ථානං කරොමි, එතෙන සච්චෙන සරන්තු දෙවා;
අනුඤ්ඤාතො සොන්ථි පච්චෙහි පුත්ත.
81. ආචී රහො වාපි මනොපදොසං, නාහං සරෙ ජාතු මලීනසත්තෙ;
එතෙන සච්චෙන සරන්තු දෙවා, අනුඤ්ඤාතො සොන්ථි පච්චෙහි භාතික [\[භාත \(සි.\), භාතා \(සා. පි.\)\]](#).
82. යස්මා ච මෙ අනධිමනොසි සාමි, න වාපි මෙ මනසා අප්පියොසි;
එතෙන සච්චෙන සරන්තු දෙවා, අනුඤ්ඤාතො සොන්ථි පච්චෙහි සාමි.
83. බ්‍රහ්ම උජු වාරුමුඛො කුතොසි, න මං පජානාසි වනෙ වසන්තං;
ලුද්දං මං ඤත්වා “පුරිසාදකො”ති, කො සොන්ථි මාජානම්ඨා’වචෙයා.
84. ජානාමි ලුද්ද පුරිසාදකො ත්වං, න තං න ජානාමි වනෙ වසන්තං;
අහඤ්ච පුත්තොස්මි ජයද්විසස්ස, මමජ්ජ බාද පිතුතො පමොක්ඛා.
85. ජානාමි පුත්තොති [\[පුත්තොසි \(සා. ක.\)\]](#) ජයද්විසස්ස, තථා හි වො මුඛවණ්ණො උභින්නං;
සුදුක්කරඤ්ඤෙව [\[සුදුක්කරඤ්ඤෙව \(සා. පි. ක.\)\]](#) කතං තවෙදං, යො මත්තුමිච්ඡෙ පිතුතො පමොක්ඛා.

86. න දුක්කරං කිඤ්චි මහෙත්ථ මඤ්ඤෙ, යො මත්තුමිච්ඡෙ පිතුනො පමොක්ඛා;
මාතු ව [\[මාතුච්ච \(සි.\)\]](#) හෙතු පරලොක ගන්ත්වා [\[ගමා \(සි. සා.\)\]](#), ගමා [\(පි.\)](#), සුඛෙන සග්ගෙන ව
සම්පයුත්තො.
87. අභඤ්ච බො අත්තනො පාපකිරියං, ආචී රහො වාපි සරෙ න ජාතු;
සඬ්ඛාතජාතීරණොභමස්මි, යථෙව මෙ ඉධ තථා පරත්ථ.
88. බාදජ්ජ මං දානි මහානුභාව, කරස්සු කිච්චානි ඉමං සරීරං;
රුක්ඛස්ස වා තෙ පපතාමි අග්ගා, ඡාදයමානො මය්හං ත්වමදෙසි මංසං.
89. ඉදඤ්ච තෙ රුච්චනි රාජපුත්ත, වජෙසි [\[වජාසි \(සි. පි.\)\]](#) පාණං පිතුනො පමොක්ඛා;
තස්මා හි සො [\[තස්මානිහ \(සි. සා.\)\]](#) ත්වං තරමානරූපො, සම්භඤ්ජ කට්ඨානි ජලෙහි අග්ගිං.
90. තතො හවෙ ධිනිමා රාජපුත්තො, දාරුං සමාහත්වා මහන්තමග්ගිං;
සන්දීපයින්වා පට්ටෙදයින්ථ, ආදීපිතො දානි මහායමග්ගි [\[මයා යක්ඛමග්ගි \(ක.\)\]](#).
91. බාදජ්ජ මං දානි පසය්හකාරී, කිං මං මුහුං පෙක්ඛසි හට්ඨලොමො;
තථා තථා තුය්හමහං කරොමි, යථා යථා මං ඡාදයමානො අදෙසි.
92. කො තාදිසං අරහති බාදිතායෙ, ධම්මෙ ධීතං සච්චවාදිං වදඤ්ඤං;
මුද්ධාපි තස්ස විච්චෙය්‍යා සත්තධා, යො තාදිසං සච්චවාදිං අදෙය්‍යා.
93. ඉදඤ්චි සො බ්‍රාහ්මණං මඤ්ඤමානො, සසො අවාසෙසි සකෙ සරීරෙ;
තෙනෙව සො වන්දිමා දෙවපුත්තො, සසන්ථුතො [\[සසට්ඨකො \(සා.\)\]](#) කාමදුහජ්ජ [\[කාමරුහජ්ජ \(ක.\)\]](#)
යක්ඛ.
94. වන්දො යථා රාහුමුඛා පමුත්තො, විරොචනෙ පන්තරසෙව භාණුමා [\[භාණුමා \(සි. පි.\)\]](#);
ඵචං තුවං පොරිසාදා පමුත්තො, විරොච කපිලෙ [\[කම්පිල්ල \(සි. පි.\)\]](#), [\[කපිල්ලෙ \(සා.\)\]](#) මහානුභාව;
ආමොදයං පිතරං මාතරඤ්ච, සඬ්ඛො ව තෙ නන්දතු ඤාතිපක්ඛො.
95. තතො හවෙ ධිනිමා රාජපුත්තො, කතඤ්ජලී පරියාය [\[පරියාය \(සි.\)\]](#), [\[පග්ගය්හ \(සා.\) පි.\)\]](#) පොරිසාදං;
අනුඤ්ඤාතො සොත්ථී සුඛී අරොගො, පච්චාගමා [\[පච්චාග \(පි.\)\]](#) කපිලමලීනසත්තා
[\[කම්පිල්ල'මලීනසත්තො \(සි. පි.\)\]](#), [\[කපිල'මලීනසත්තා \(ක.\)\]](#).
96. තං නෙගමා ජානපදා ව සඬ්ඛෙ, හත්ථාරොහා රථිකා පත්තිකා ව;
නමස්සමානා පඤ්ජලිකා උපාගමුං, නමත්ථු තෙ දුක්කරකාරකොසිති.

514. ඡද්දන්තජාතකං (4) ජයද්දිසජාතකං [\[ජයදිසජාතකං \(ක.\)\]](#) තතියං.

97. කිං නු සොචසිනුච්චිඬ්ඛි, පණ්ඩුසි වරචණ්ණිනි;
මිලායසි විසාලක්ඛි, මාලාව පරිමද්දිතා.
98. දොහළො මෙ මහාරාජ, සුපිනන්තෙත්තපජ්ඣගා [\[නු'පච්චගා \(සි. සා.\) පි.\)\]](#);
න සො සුලහරූපොව, යාදිසො මම දොහළො.
99. යෙ කෙචි මානුසා කාමා, ඉධ ලොකස්මි නන්දනෙ;
සඬ්ඛෙ තෙ පවුරා මය්හං, අහං තෙ දමිමි දොහළං.
100. ලුද්දා දෙව සමායන්තු, යෙ කෙචි විජිතෙ තව;
ඵතෙසං අහමක්ඛිස්සං, යාදිසො මම දොහළො.
101. ඉමෙ තෙ ලුද්දකා දෙවි, කතහත්ථා විසාරදා;
වනඤ්ඤ ව මිගඤ්ඤ ව, මමත්ථෙ [\[මම තෙ \(පි.\)\]](#) වත්තජීවිතා.
102. ලුද්දපුත්තා නිසාමෙථ, යාවන්තෙත්ථ සමාගතා;
ඡබ්බිසාණං ගජං සෙතං, අද්දසං සුපිනෙ අහං;
තස්ස දන්තෙහි මෙ අත්ථො, අලාභෙ නත්ථී ජීවිතං.
103. න නො පිතුනං න පිතාමහානං, දිට්ඨො සුතො කුඤ්ජරො ඡබ්බිසාණො;
යමද්දසා සුපිනෙ රාජපුත්තී, අක්ඛාහි නො යාදිසො හත්ථීනාගො.
104. දිසා වතස්සො විදිසා වතස්සො, උද්ධං අධො දස දිසා ඉමායො;
කතමං දිසං තිට්ඨති නාගරාජා, යමද්දසා සුපිනෙ ඡබ්බිසාණං.
105. ඉතො උජුං උත්තරියං දිසායං, අතික්කම්ම සො සත්තගිරී බ්‍රහන්තෙ;
සුචණ්ණපස්සො නාම ගිරී උලාරො, සුපුජ්ඣිතො [\[සම්පුජ්ඣිතො \(සා.\)\]](#) කිම්පුරිසානුච්ඤ්ණො.

106. ආරුහිත සෙලං හවනං කින්නරානං, ඔලොකය පබ්බතපාදමූලං;
අප් දක්ඛිමි මෙසසමානවණ්ණං, නිග්‍රොධරාජං අප් සහස්සපාදං [පොරං (ක.)].
107. තත්ථච්ඡති කුඤ්ජරො ඡබ්බිසාණො, සබ්බසෙනො දුප්පසහො පරෙහි;
රක්ඛන්ති නං අට්ඨසහස්සනාගා, ඊසාදන්තා වාතජවජ්ජහාරිනො.
108. තිට්ඨන්ති තෙ තුමූලං [තුමූල (සා.), හිමූල (පි. ක.)] පස්සසන්නා, කුප්පන්ති වාතස්සපි ඵරිතස්ස;
මනුස්සභූතං පන තත්ථ දිස්වා, හස්මං කරෙය්‍යං නාස්ස රජොපි තස්ස.
109. බහු හිමෙ රාජකුලමිති සන්නි, පිළන්ධනා ජාතරූපස්ස දෙවි;
මුත්තාමණිවෙචරියාමයා ච, කිං කාහසි දන්තපිළන්ධනෙන;
මාරෙතුකාමා කුඤ්ජරං ඡබ්බිසාණං, උදාහු සාතෙස්සසි ලුද්දපුත්තෙ.
110. සා ඉස්සිතා දුක්ඛිතා චස්මි ලුද්ද, උද්ධඤ්ච සුස්සාමි අනුස්සරන්ති;
කරොහි මෙ ලුද්දක ඵතමත්ථං, දස්සාමි තෙ ගාමවරානි පඤ්ච.
111. කත්ථච්ඡති කත්ථමුපෙති යානං, වීරීස්ස කා න්හාන [නහාන (සි. පි.)] ගතස්ස හොති;
කප්ඤ්චි සො න්හායති [නහායති (සි. පි.)] නාගරාජා, කථං විජානෙමු ගතිං ගජස්ස.
112. තත්ථෙව සා පොක්ඛරණි අදුරෙ [අවිදුරෙ (සා. ක.)], රමිමා සුතිත්ථා ච මහොදිකා [මහොදකා (සා. ක.)]
ච;
සම්පුජ්ඣිතා හමරගණානුවණ්ණා [කිණ්ණා (කත්ථවි)], ඵත්ථ හි සො න්හායති නාගරාජා.
113. සීසං නහාතුප්පල [නහාතො උප්පල (සි. සා. පි.)] මාලහාරී, සබ්බසෙනො පුණ්ඩරීකත්තවඩ්ඪි;
ආමොදමානො ගච්ඡති සන්නිකෙතං, පුරක්ඛන්වා මහෙසිං සබ්බහද්දං.
114. තත්ථෙව සො උග්ගහෙත්වාන වාකාං, ආදාය තුණ්ඤ්ච ධනුඤ්ච ලුද්දො;
චිතුරියති [චිතුරිය සො (සි. අට්ඨ.)] සත්තගිරී බ්‍රහන්තෙ, සුවණ්ණපස්සං නාම ගිරිං උළාරං.
115. ආරුහිත සෙලං හවනං කින්නරානං, ඔලොකයී පබ්බතපාදමූලං;
තත්ථද්දසා මෙසසමානවණ්ණං, නිග්‍රොධරාජං අට්ඨසහස්සපාදං.
116. තත්ථද්දසා කුඤ්ජරං ඡබ්බිසාණං, සබ්බසෙනං දුප්පසහං පරෙහි;
රක්ඛන්ති නං අට්ඨසහස්සනාගා, ඊසාදන්තා වාතජවජ්ජහාරිනො.
117. තත්ථද්දසා පොක්ඛරණිං අදුරෙ, රමිමං සුතිත්ථඤ්ච මහොදිකඤ්ච;
සම්පුජ්ඣිතං හමරගණානුවණ්ණං, යත්ථ හි සො න්හායති නාගරාජා.
118. දිස්වාන නාගස්ස ගතිං ධීතිඤ්ච, වීරීස්ස යා න්හානගතස්ස හොති;
ඔපාතමාගච්ඡි අනරියරූපො, පයොජිතො චිත්තවසානුගාය.
119. බණ්ත්වාන කාසුං ඵලකෙහි ඡාදයි, අත්තානමොධාය ධනුඤ්ච ලුද්දො;
පස්සාගතං පුටුසල්ලෙන නාගං, සමජ්ජයි දුක්කටකම්මකාරී.
120. විද්ධො ච නාගො කොඤ්චමනාදි සොරං, සබ්බෙ ච [සබ්බෙව (සි. සා. පි.)] නාගා නින්තදුං [නින්තාදු
(සා.), නින්තාදං (ක.)] සොරරූපං;
තිණඤ්ච කට්ඨඤ්ච රණං [චුණ්ණං (ක. සි. පි.)] කරොන්තා, ධාවිංසු තෙ අට්ඨදිසා සමන්තතො.
121. වධිස්සමෙනන්ති [වධිස්සමෙනන්ති (සා.)] පරාමසන්නො, කාසාවමද්දක්ඛි ධජං ඉසිනං;
දුක්ඛෙන චුට්ඨස්සුදපාදි සඤ්ඤා, අරහද්ධජො සබ්භි අවජ්ඣරූපො.
122. අනික්කසාවො කාසාවං, යො වත්ථං පරිද්දහිස්සති [පරිද්දහෙස්සති (සි. පි.), පරිධස්සති (කත්ථවි)];
අපෙනො දමසච්චෙන, න සො කාසාවමරහති.
123. යො ච වන්තකසාවස්ස, සීලෙසු සුසමාහිතො;
උපෙනො දමසච්චෙන, ස වෙ කාසාවමරහති.
124. සමජ්ජිතො පුටුසල්ලෙන නාගො, අදුට්ඨචිත්තො ලුද්දකමජ්ඣභාසි;
කිමත්ථයං කිස්ස වා සම්ම හෙතු, මමං වධි කස්ස වායං පයොගො.
125. කාසිස්ස රඤ්ඤො මහෙසි හදන්තෙ, සා පුජිතා රාජකුලෙ සුහද්දා;
තං අද්දසා සා ච මමං අසංසි, දන්තෙහි අත්ථොති ච මං [අත්ථොති මමං (සා. ක.)] අවොච.
126. බහු හි මෙ දන්තයුගා උළාරා, යෙ මෙ පිතුනඤ්ච [පිතුන්තම්පි (පි.)] පිතාමහානං;
ජානාති සා කොධනා රාජපුත්ති, වධන්ථිකා වෙරමකාසි බාලා.
127. උට්ඨෙති ත්වං ලුද්ද ඛරං ගහෙත්වා, දන්තෙ ඉමෙ ඡිත්තද පුරා මරාමි;
චජ්ජාසි තං කොධනං රාජපුත්තිං, “නාගො හතො හන්ද ඉමස්ස දන්තා”.

128. උට්ඨාය සො ලුද්දො බරං ගහෙත්වා, ඡෙත්වාන දන්තානි ගජුත්තමස්ස;
වග්ගු සුභෙ අප්පට්ඨමෙ පට්ඨායා, ආදාය පක්කාමි තතො හි ඛිප්පං.
129. භයට්ටිකා [භයද්දිකා (සි. පි.)] නාගවධෙන අට්ටා, යෙ තෙ නාගා අට්ඨ දිසා විධාමුං;
අදිස්වාන [අදිස්ව (සි. පි.)] පොසං ගජපච්චමිත්තං, පච්චාගමුං යෙන සො නාගරාජා.
130. තෙ තත්ථ කන්දිත්වා රොදිත්වාන [රොදිත්ව (සි. පි.)] නාගා, සිසෙ සකෙ පංසුකං ඔකිරිත්වා;
අගමංසු තෙ සබ්බෙ සකං නිකෙතං, පුරක්ඛත්වා මහෙසිං සබ්බහද්දං.
131. ආදාය දන්තානි ගජුත්තමස්ස, වග්ගු සුභෙ අප්පට්ඨමෙ පට්ඨායා;
සුවණ්ණරාජීහි සමන්තමොදරෙ, සො ලුද්දකො කාසිපුරං උපාගමි;
උපනෙහි සො රාජකඤ්ඤාය දන්තෙ, නාගො හතො හන්ද ඉමස්ස දන්තා.
132. දිස්වාන දන්තානි ගජුත්තමස්ස, හත්තුප්පියස්ස පුරිමාය ජාතියා;
තත්ථෙව තස්සා හදයං අචාලි, තෙනෙව සා කාලමකාසි බාලා.
133. සම්බොධිපත්තො ස [ව (සි. සායා.), ව (පි.)] මහානුභාවො, සිතං අකාසි පරිසාය මජ්ඣෙ;
පුච්ඡිංසු හික්ඛු සුවිමුත්තචිත්තා, නාකාරණෙ පාතුකරොන්ති බුද්ධා.
134. යමද්දසාථ දහරිං කුමාරිං, කාසායවත්ථං අනගාරියං වරන්තිං;
සා බො තදා රාජකඤ්ඤා අහොසි, අහං තදා නාගරාජා අහොසිං.
135. ආදාය දන්තානි ගජුත්තමස්ස, වග්ගු සුභෙ අප්පට්ඨමෙ පට්ඨායා;
යො ලුද්දකො කාසිපුරං උපාගමි, සො බො තදා දෙවදත්තො අහොසි.
136. අනාවසුරං චිරරත්තසංසිතං, උච්චාවචං [උචං නිචං (සි. සායා. පි.)] වරිතමිදං පුරාණං;
චිතද්දරො චිතසොකො විසල්ලො, සයං අභිඤ්ඤාය අහාසි බුද්ධො.
137. අහං වො තෙන කාලෙන, අහොසිං තත්ථ හික්ඛවො;
නාගරාජා තදා හොමි [හොසිං (සි. සායා. පි.)], එවං ධාරෙට්ඨ ජාතකන්ති.

515. සම්භවජාතකං (5) ඡද්දන්තජාතකං වතුත්ථං.

138. රජ්ජඤ්ච පට්ඨන්තාස්ම, ආධිපච්චං සුචිරත;
මහත්තං පත්තුමිච්ඡාමි, විජෙතුං පට්ඨං ඉමං.
139. ධම්මෙන නො අධම්මෙන, අධම්මො මෙ න රුච්චති;
කිච්චොව ධම්මො වරිතො, රඤ්ඤො හොති සුචිරත.
140. ඉධ චෙවානින්දිතා යෙන, පෙච්ච යෙන අනින්දිතා;
යසං දෙවමනුස්සෙසු, යෙන පජ්ජොමු [පජ්ජොමු (සි. අට්ඨ.)] බ්‍රාහ්මණ.
141. යොහං අත්ථඤ්ච ධම්මඤ්ච, කත්තුමිච්ඡාමි බ්‍රාහ්මණ;
තං ත්වං අත්ථඤ්ච ධම්මඤ්ච, බ්‍රාහ්මණක්ඛාහි පුච්ඡිතො.
142. නාඤ්ඤත්‍ර විධුරා රාජ, එතදක්ඛාතුමරහති;
යං ත්වං අත්ථඤ්ච ධම්මඤ්ච, කත්තුමිච්ඡාමි ඛන්තිය.
143. එහි බො පහිතො ගච්ඡ, විධුරස්ස උපන්තිකං;
නික්ඛඤ්චිමං [නික්ඛං රත්ත (සි.), නික්ඛමිමං (පි.)] සුවණ්ණස්ස, හරං ගච්ඡ සුචිරත;
අභිභාරං ඉමං දජ්ජා, අත්ථධම්මානුසිට්ඨියා.
144. ස්වාධිප්පාගා භාරද්ද්වාජො, විධුරස්ස උපන්තිකං;
තමද්දස මහාබ්‍රහ්මා, අසමානං සකෙ සරෙ.
145. රඤ්ඤොහං පහිතො දුතො, කොරබ්බාස්ස යසස්සිතො;
“අත්ථං ධම්මඤ්ච පුච්ඡෙසි”, ඉච්චබ්‍රවි යුධිට්ඨිලො;
තං ත්වං අත්ථඤ්ච ධම්මඤ්ච, විධුරක්ඛාහි පුච්ඡිතො.
146. ගඬිගං මෙ පිදහිස්සන්ති, න තං සක්කොමි බ්‍රාහ්මණ;
අපිධෙතුං මහාසින්ධුං, තං කථං සො හවිස්සති.
147. න තෙ සක්කොමි අක්ඛාතුං, අත්ථං ධම්මඤ්ච පුච්ඡිතො;
හදුකාරො ව මෙ පුත්තො, ඔරසො මම අත්‍රජො;
තං ත්වං අත්ථඤ්ච ධම්මඤ්ච, ගන්ත්වා පුච්ඡස්ස බ්‍රාහ්මණ.
148. ස්වාධිප්පාගා භාරද්ද්වාජො, හදුකාරස්ස පන්තිකං [හදුකාරස්ස පන්තිකං (සි. සායා.)];
තමද්දස මහාබ්‍රහ්මා, නිසින්නං සම්භි වෙස්මති.

149. රඤ්ඤොහං පභිනො දුතො, කොරඛාස්ස යසස්සිනො;
 “අත්ථං ධම්මඤ්ච පුච්ඡෙසි”, ඉච්චබ්බවි යුධිට්ඨිලො;
 තං ත්වං අත්ථඤ්ච ධම්මඤ්ච, භද්‍රකාර පබ්බති [\[බ්‍රවිති \(සි. පි.\)\]](#) මෙ.
150. මංසකාජං [\[මංසකාවං \(පි.\)\]](#) අවභාය, ගොධං අනුපතාමහං;
 න තෙ සක්කොම් අක්ඛාතුං, අත්ථං ධම්මඤ්ච පුච්ඡිතො.
151. සඤ්චයො [\[සඤ්ජයො \(සි. සාය. පි.\)\]](#) නාම මෙ භාතා, කනිට්ඨො මෙ සුචිරත;
 තං ත්වං අත්ථඤ්ච ධම්මඤ්ච, ගන්ත්වා පුච්ඡස්ස බ්‍රාහ්මණ.
152. ස්වාධිජ්ජාගා භාරද්වාජො, සඤ්චයස්ස උපන්තිකං;
 තඤ්ඤස මහාබ්‍රහ්මා, නිසින්නං සම්භි වෙස්මති [\[පරිසති \(සාය.\), පරිසති \(පි.\)\]](#).
153. රඤ්ඤොහං පභිනො දුතො, කොරඛාස්ස යසස්සිනො;
 “අත්ථං ධම්මඤ්ච පුච්ඡෙසි”, ඉච්චබ්බවි යුධිට්ඨිලො;
 තං ත්වං අත්ථඤ්ච ධම්මඤ්ච, සඤ්චයක්ඛාහි පුච්ඡිතො.
154. සදා මං ගිලතෙ [\[ගිලති \(සි.\), ගිලති \(පි.\)\]](#) මච්චු, සායං පාතො සුචිරත;
 න තෙ සක්කොම් අක්ඛාතුං, අත්ථං ධම්මඤ්ච පුච්ඡිතො.
155. සම්භවො නාම මෙ භාතා, කනිට්ඨො මෙ සුචිරත;
 තං ත්වං අත්ථඤ්ච ධම්මඤ්ච, ගන්ත්වා පුච්ඡස්ස බ්‍රාහ්මණ.
156. අඛිභුතො වත හො ධම්මො, නායං අස්මාක රුච්චති;
 තයො ජනා පිතාපුත්තා, තෙසු පඤ්ඤාය නො විදු.
157. න තං සක්කොප අක්ඛාතුං, අත්ථං ධම්මඤ්ච පුච්ඡිතා;
 කථං නු දහරො ජඤ්ඤා, අත්ථං ධම්මඤ්ච පුච්ඡිතො.
158. මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි [\[මඤ්ඤාසි \(සාය. ක.\)\]](#), අපුච්ඡිත්වාන සම්භවං;
 පුච්ඡිත්වා සම්භවං ජඤ්ඤා, අත්ථං ධම්මඤ්ච බ්‍රාහ්මණ.
159. යථාපි වන්දො විමලො, ගච්ඡං ආකාසධාතුයා;
 සබ්බෙ තාරාගණෙ ලොකෙ, ආභාය අතිරොචති.
160. එවම්පි දහරුපෙතො, පඤ්ඤායොගෙන සම්භවො;
 මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි, අපුච්ඡිත්වාන සම්භවං;
 පුච්ඡිත්වා සම්භවං ජඤ්ඤා, අත්ථං ධම්මඤ්ච බ්‍රාහ්මණ.
161. යථාපි රම්මකො මාසො, ගිම්භානං හොති බ්‍රාහ්මණ;
 අතෙවඤ්ඤෙහි මාසෙහි, දුමපුජ්ජෙහි සොහති.
162. එවම්පි දහරුපෙතො, පඤ්ඤායොගෙන සම්භවො;
 මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි, අපුච්ඡිත්වාන සම්භවං;
 පුච්ඡිත්වා සම්භවං ජඤ්ඤා, අත්ථං ධම්මඤ්ච බ්‍රාහ්මණ.
163. යථාපි හිමවා බ්‍රහ්මෙ, පබ්බතො ගන්ධමාදනො;
 නානාරුක්ඛෙහි සඤ්ජන්තො, මහාභුතගණාලයො;
 ඔසධෙහි ව දිබ්බෙහි, දිසා භාති පවාති ව.
164. එවම්පි දහරුපෙතො, පඤ්ඤායොගෙන සම්භවො;
 මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි, අපුච්ඡිත්වාන සම්භවං;
 පුච්ඡිත්වා සම්භවං ජඤ්ඤා, අත්ථං ධම්මඤ්ච බ්‍රාහ්මණ.
165. යථාපි පාවකො බ්‍රහ්මෙ, අච්චිමාලී යසස්සිමා;
 ජලමානො වතෙ ගච්ඡෙ [\[චරං කච්ඡෙ \(පි.\)\]](#), අනලො කණ්ඨවත්තතී.
166. සතාසනො ධුමකෙතු, උත්තමාහෙවනන්දහො;
 නිසිටෙ [\[නිස්සිටෙ \(සාය.\), නිසිටෙ \(ක.\)\]](#) පබ්බතග්ගස්මිං, පහුතෙධො [\[බහුතෙජො \(සාය. ක.\)\]](#) විරොචති.
167. එවම්පි දහරුපෙතො, පඤ්ඤායොගෙන සම්භවො;
 මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි, අපුච්ඡිත්වාන සම්භවං;
 පුච්ඡිත්වා සම්භවං ජඤ්ඤා, අත්ථං ධම්මඤ්ච බ්‍රාහ්මණ.
168. ජවෙන භද්‍රං ජානන්ති, බලිබද්දඤ්ච [\[බලිවද්දඤ්ච \(සි. පි.\)\]](#) වාහියෙ;
 දොහෙන ධෙත්‍රං ජානන්ති, භාසමානඤ්ච පණ්ඩිතං.
169. එවම්පි දහරුපෙතො, පඤ්ඤායොගෙන සම්භවො;

මා නං දහරොති උඤ්ඤාසි, අප්‍රච්ඡිත්වාන සම්භවං;
ප්‍රච්ඡිත්වා සම්භවං ජඤ්ඤා, අත්ථං ධම්මඤ්ච බ්‍රාහ්මණ.

170. ස්වාධිප්පාගා භාරද්වාජො, සම්භවස්ස උපන්නිකං;
තමද්දස මහාබ්‍රහ්මා, කිළමානං බහිසුරෙ.

171. රඤ්ඤොහං පහිතො දුතො, කොරබ්‍යස්ස යසස්සිනො;
“අත්ථං ධම්මඤ්ච පුච්ඡෙසි”, ඉච්චබ්‍රවි යුධිට්ඨිලො;
තං ත්වං අත්ථඤ්ච ධම්මඤ්ච, සම්භවක්ඛාහි පුච්ඡිතො.

172. තග්ග තෙ අහමක්ඛිස්සං, යථාපි කුසලො තථා;
රාජා ච බො තං ජානාති, යදි කාහති වා න වා.

173. “අජ්ජ සුචෙ”ති සංසෙය්‍ය, රඤ්ඤා පුට්ඨො සුචිරත;
මා කත්වා අවසි රාජා, අත්ථෙ ජාතෙ යුධිට්ඨිලො.

174. අජ්ඣත්තඤ්ඤෙව සංසෙය්‍ය, රඤ්ඤා පුට්ඨො සුචිරත;
කුම්මග්ගං න නිවෙසෙය්‍ය, යථා මුල්ලො අවෙනසො [අවෙනතො (ක.)].

175. අත්තානං නාතිවත්තෙය්‍ය, අධම්මං න සමාවරෙ;
අතිත්ථෙ නජ්ජතාරෙය්‍ය, අනත්ථෙ න යුතො සියා.

176. යො ච ඵතානි යානානි, කත්තුං ජානාති ඛත්තියො;
සදා සො වඩ්ඪිතෙ රාජා, සුක්කපක්ඛෙව චන්දිමා.

177. ඤාතීනඤ්ච පියො හොති, මිත්තෙසු ච වීරොචති;
කායස්ස හෙදා සජ්ජඤ්ඤො, සග්ගං සො උපපජ්ජතිති.

516. මහාකපිජාතකං (6) සම්භවජාතකං පඤ්චමං.

178. බාරාණසං [බාරාණස්සං (සි. පි.)] අහු රාජා, කාසීනං රට්ඨවඩ්ඪිනො;
මිත්තාමච්චපරිබ්‍රුල්ලො, අගමාසි මිගාජිනං [මිගාජිරං (සි.), මිගාචිරං (පි.)].

179. තත්ථ බ්‍රාහ්මණමද්දක්ඛි, සෙතං චිත්‍රං කිලාසිනං;
චිද්ධස්සං කොච්ඡාරංච, කිසං ධමනිසන්ථතං.

180. පරමකාරුඤ්ඤතං පත්තං, දිස්වා කිච්ඡගතං නරං;
අච්ච බ්‍යම්භිතො රාජා, “යක්ඛානං කතමො නුසි.

181. “හත්ථපාදා ච තෙ සෙතා, තතො සෙතතරං [සෙතතරො (පි.)] සිරො;
ගත්තං කම්මාසවණ්ණං තෙ, කිලාසබ්‍රලො චසි.

182. “චට්ටනාවලි [චට්ඨනාවලි (පි.)] සඩ්කාසා, පිට්ඨි තෙ නින්තතුන්නතා;
කාලපබ්බාච [කාලපබ්බා ච (භ්‍යා.), කාලා පබ්බා ච (පි.)] තෙ අඩ්ඨා, නාඤ්ඤං පස්සාමි ඵදිසං.

183. “උග්ගට්ටපාදො තසිතො, කියො ධමනිසන්ථතො;
ජාතො ආතත්තරුපොසි [ආදිත්තරුපොසි (ක.), අතිත්තරුපොසි (භ්‍යා. ක. අට්ඨ.),] කුතොසි කත්ථ ගච්ඡසි.

184. “දුද්දසි අජ්ජකාරොසි, දුබ්බණ්ණො භීමදස්සනො;
ජනෙත්ති යාපි තෙ මාතා, න තං ඉච්ඡෙය්‍ය පස්සිතුං.

185. “කිං කම්මමකරං [කම්මමකරං (සි. භ්‍යා. පි.)] පුබ්බෙ, කං අච්ඡක්ඛං අසාතසි;
කිබ්බිසං යං කරිත්වාන, ඉදං දුක්ඛං උපාගමි”.

186. තග්ග තෙ අහමක්ඛිස්සං, යථාපි කුසලො තථා;
සච්චවාදිඤ්ඤි ලොකස්මිං, පසංසන්නිධි පණ්ඩිතා.

187. ඵකො වරං ගොගවෙසො, මුල්ලො අච්චසරිං වනෙ;
අරඤ්ඤෙ ඉරිණ [රිරිණ (සි. භ්‍යා. පි.)] විවනෙ, නානාකුඤ්ජරසෙවිතෙ.

188. වාලම්භානුවරිතෙ, විජ්ජනට්ඨොස්මි කානතො;
අචරිං තත්ථ සත්තාහං, බුජ්ජිපාස [බුජ්ජිපාසා (සි. පි.)] සමජ්ජිතො.

189. තත්ථ තින්ද්‍රකමද්දක්ඛි, විසමට්ඨං බ්‍රහ්මක්ඛිතො;
පජාතමභිලම්බන්නං, සම්පන්නඵලධාරිනං.

190. වාතස්සිතානි භක්ඛෙසිං, තානි රුච්චිංසු මෙ භුසං;
අතිත්තො රුක්ඛමාරුහිං [මාරුඤ්ඤ (සි. භ්‍යා.),] තත්ථ හෙස්සාමි ආසිතො.

191. එකං මෙ භක්ඛිතං ආසි, දුතියං අභිපත්ථිතං;
තතො සා භඤ්ජප්පං සාබ්බං, ඡින්නා ඵරසුනා විය.
192. සොභං සභාව සාබ්බාහි, උද්ධංපාදො අවංසිරො;
අජ්ජනිට්ඨො අනාලම්බො, ගිරිදුග්ගස්මි පාපතං.
193. යස්මා ච වාරි ගම්භිරං, තස්මා න සමපජ්ජසං [සමපජ්ජසං (සි.), සමහජ්ජසං (පි.)];
තත්ථ සෙසිං නිරානන්දො, අනුනා [අනාථො (සි.)] දස රත්තියො.
194. අපේත්ථ කපි මාගඤ්ඡි [මාගච්ඡි (සා. ක.)], ගොනඬ්ඟුලො දරිවරො;
සාබ්බාහි සාබ්බං විවරන්තො, බාදමානො දුමජ්ජලං.
195. සො මං දිස්වා කිසං පණ්ඩුං, කාරුඤ්ඤමකරං මයි;
අම්භො කො නාම සො එත්ථ, එවං දුක්ඛෙන අට්ටිතො.
196. මනුස්සො අමනුස්සො වා, අත්තානං මෙ පවෙදය;
තස්සඤ්ජලිං පණාමෙත්වා, ඉදං වචනමබ්බවිං.
197. මනුස්සොභං බ්‍යාසම්පත්තො [වසම්පත්තො (සා. ක.)], සා මෙ නත්ථි ඉතො ගති;
තං වො වදාමි හද්දං වො, ත්වඤ්ච මෙ සරණං භව.
198. ගරුං [ගරු (සි. පි.)] සිලං ගහෙත්වාන, විචරි [විචරි (පි.)] පබ්බතෙ කපි;
සිලාය යොග්ගං කත්වාන, නිසභො එතදබ්බවි.
199. එහි මෙ පිට්ඨිමාරුය්හ, ගීවං ගණ්භාහි බාහුහි;
අහං තං උද්ධරිස්සාමි, ගිරිදුග්ගත වෙගසා.
200. තස්ස තං වචනං සුත්වා, වානරින්දස්ස සිරිමතො;
පිට්ඨිමාරුය්හ ධීරස්ස, ගීවං බාහාහි අග්ගහිං.
201. සො මං තතො සමුට්ඨාසි, තෙජස්සි [තෙජසි (සා. පි. ක.)] බලවා කපි;
චිහඤ්ඤමානො කිච්ඡෙන, ගිරිදුග්ගත වෙගසා.
202. උද්ධරිත්වාන මං සන්තො, නිසභො එතදබ්බවි;
ඉඬ්ඝ මං සම්ම රක්ඛස්සු, පස්සුපිස්සං මුහුත්තකං.
203. සීභා බ්‍යාග්ඝා ච දිපි ව, අච්ඡකොකතරච්ඡයො;
තෙ මං පමත්තං හිංසෙය්‍යාං, තෙ ත්වං දිස්වා නිවාරය [දිස්වාන වාරය (පි.)].
204. එවං මෙ පරිත්තාතුන [පරිත්තාතුන (ක.)], පස්සුපි සො මුහුත්තකං;
තදාහං පාපිකං දිට්ඨිං, පටිලච්ඡිං අයොනියො.
205. භක්ඛො අයං මනුස්සානං, යථා වඤ්ඤෙ වනෙ මිගා;
යං නුනිමං වධිත්වාන, ඡාතො බාදෙය්‍ය වානරං.
206. අසිතො [ආසිකො (පි.)] ච ගම්ස්සාමි, මංසමාදාය සම්බලං;
කන්තාරං නිත්ථරිස්සාමි, පාඨෙය්‍යං මෙ භවිස්සති.
207. තතො සිලං ගහෙත්වාන, මත්ථකං සන්තිකාලයිං;
මම ගත්ත [හත්ත (සි. සා.), හත්ථ (පි.)] කිලන්තස්ස, පභාරො දුබ්බලො අහු.
208. සො ච වෙගෙනුදප්පත්තො, කපි රුහිර [රුධිර (සි.)] මක්ඛිතො;
අස්සුපුණ්ණෙහි නෙත්තෙහි, රොදන්තො මං උදික්ඛති.
209. මායොමං කරි හද්දන්තෙ, ත්වඤ්ච නාමෙදිසං කරි;
ත්වඤ්ච බො නාම දිසාචු [දිසාචු (පි.)], අඤ්ඤෙ [අඤ්ඤං (පි.)] වාරෙතුමරහසි.
210. අභො වත රෙ පුරිස, තාව දුක්කරකාරක;
එදිසා විසමා දුග්ගා, පපානා උද්ධතො [උද්ධටො (පි.)] මයා.
211. ආනිතො පරලොකාව, දුබ්භෙය්‍යං මං අමඤ්ඤථ;
තං තෙන පාපධම්මෙන, පාපං පාපෙන වින්තිතං.
212. මා භෙව ත්වං අධම්මට්ඨ, වෙදනං කටුකං ඵුසි;
මා භෙව පාපකම්මං තං, එලං වෙළංච තං වධි.
213. තයිමෙ නත්ථි විස්සාසො, පාපධම්ම අසඤ්ඤත [පාපධම්මං අමඤ්ඤථ (පි.)];
එහි මෙ පිට්ඨිතො ගච්ඡ, දිස්සමානොව සන්තිකෙ.

214. මුත්තොසි හත්ථා වාළානං, පත්තොසි මානුසිං පදං;
එස මග්ගො අධම්මට්ඨ, තෙන ගච්ඡ යථාසුඛං.
215. ඉදං චත්ථා ගිරිවරො, රහදෙ [රුහිරං (සා. ක.)] පක්ඛලා මත්ථකං;
අස්සුති සම්පමජ්ජිත්වා, තතො පබ්බතමාරුහි.
216. සොහං තෙනාහිසත්තොස්මි, පරිළාහෙන අට්ටිතො;
ධස්භමානෙන ගත්තෙන, වාරිං පාතුං උපාගමිං.
217. අග්ගිනා විය සන්තත්තො, රහදො රුහිරමක්ඛිතො;
පුබ්බලොහිතසඬ්ඛාසො, සබ්බො මෙ සමපජ්ජථ.
218. යාවත්තො උදඛිත්ඤ්ඤි, කායස්මිං නිපතිංසු මෙ;
තාවත්තො ගණ්ඨ [ගණ්ඨ (සි. පි.), ගණ්ඨ (සා. පි.)] ජායෙථ, අද්ධබ්බෙච්ඡවසාදිසා.
219. පභින්නා පග්ගරිංසු මෙ, කුණපා පුබ්බලොහිතා;
යෙන යෙනෙව ගච්ඡාමි, ගාමෙසු නිගමෙසු ව.
220. දණ්ඨහත්ථා නිවාරෙන්ති, ඉත්ථියො පුරිසා ව මං;
ඔක්කිතා [ඔක්කිතා (සි. පි.)] පුතිගන්ධෙන, මාස්ස ඔරෙන ආගමා [මාගමා (සි. පි.)].
221. එතාදිසං ඉදං දුක්ඛං, සත්ත වස්සානි දානි මෙ;
අනුභොමි සකං කම්මං, පුබ්බෙ දුක්කට්ඨත්තතො.
222. තං වො වදාමි හද්දන්තෙ [හද්දං වො (සි. පි.)], යාවත්තෙන්ථ සමාගතා;
මාස්සු මිත්තාන [මිත්තානං (සි. පි.)] දුඛිතිත්ථො, මිත්තදුඛිහො හි පාපකො.
223. කුට්ඨි කිලාසි භවති, යො මිත්තානිධ දුඛිහති [යො මිත්තානං ඉධද්දුහි (සි. අට්ඨ.), යො මිත්තානං ඉධ දුඛිහති (පි.)];
කායස්ස හෙදා මිත්තද්දු [මිත්තදුඛිහි (සා. ක.)], නිරයං සොපපජ්ජතිති [සො උපපජ්ජතිති (සි. සා. පි.)].

517. දකරක්ඛසජාතකං (7) මහාකපිජාතකං ඡට්ඨං.

224. සවෙ වො වුස්භමානානං, සත්තන්තං උදකණ්ණවෙ;
මනුස්සබ්බලිමෙසානො, නාවං ගණ්ඨෙය්‍ය රක්ඛසො;
අනුපුබ්බං කථං දත්වා, මුඤ්ඤෙසි දකරක්ඛසා [දකරක්ඛතො (පි.)].
225. මාතරං පඨමං දජ්ජං, හරියං දත්ථාන භාතරං;
තතො සභායං දත්ථාන, පඤ්චමං දජ්ජං [දජ්ජ (සා. පි.)] බ්‍රාහ්මණං;
ඡට්ඨාහං දජ්ජමත්තානං, නෙව දජ්ජං මහොසධං.
226. පොසෙතා තෙ ජනෙන්ති ව, දීඝරත්තානුකම්පිකා;
ඡබ්භි තයි පදුස්සති [පදුට්ඨස්මිං (සි. සා. පි.)], පණ්ඩිතා අත්ථදස්සිති;
අඤ්ඤං උපනිසං කත්වා, වධා තං පරිමොචයි.
227. තං තාදිසිං [තාදිසං (ක.)] පාණදදිං, ඔරසං ගබ්භධාරිනිං [ගබ්භධාරිණිං (සි. සා. පි.)];
මාතරං කෙන දොසෙන, දජ්ජාසි දකරක්ඛිතො [දකරක්ඛතො (පි.)].
228. දහරා වියලඬ්ඛාරං, ධාරෙති අපිළන්ධනං;
දොවාරිකෙ අනීකට්ඨෙ, අතිවෙලං පජග්ගති [සඤ්ජග්ගති (ක.)].
229. අථොපි පට්ඨාජ්ජනං, සයං දුතානි සාසති;
මාතරං තෙන දොසෙන, දජ්ජාහං දකරක්ඛිතො.
230. ඉත්ථිගුම්ඛස්ස පවරා, අච්චන්තං පියභාණිනී [අච්චන්තපියවාදිනී (සි. පි.)];
අනුග්ගතා [අනුබ්බතා (සා. පි.), අනුපුබ්බතා (ක.)] සීලවතී, ඡායාව අනපායිනී.
231. අක්කොධනා පුඤ්ඤවතී [පඤ්ඤවතී (සි. පි.)], පණ්ඩිතා අත්ථදස්සිති;
උබ්බරිං [උජ්ජරිං (සි. පි.)] කෙන දොසෙන, දජ්ජාසි දකරක්ඛිතො.
232. බිඬ්ඛාරතිසමාපන්තං, අනත්ථවසමාගතං;
සා මං සකාන පුත්තානං, අයාවං යාවතෙ ධනං.
233. සොහං දදාමි සාරත්තො [සාරතො (සා. පි.)], බහුං උච්චාවචං ධනං;
සුදුච්චජං වජ්ජිත්වාන, පච්ඡා සොවාමි දුම්මතො;
උබ්බරිං තෙන දොසෙන, දජ්ජාහං දකරක්ඛිතො.

234. යෙනොවිතා ජනපදා [ජනපදා (සී. සා. පී.)], ආනිතා ව පටිග්ගහං;
ආහනං පරරජ්ජෙහි, අභිට්ඨාය ඛන්ධං.
235. ධනුග්ගහනං පවරං, සුරං තිබ්බමන්තිනං;
භාතරං කෙන දොසෙන, දජ්ජාසි දකරක්ඛිතො.
236. යෙනොවිතා [මයොවිතා (සී.), මයාවිතා (පී.)] ජනපදා, ආනිතා ව පටිග්ගහං;
ආහනං පරරජ්ජෙහි, අභිට්ඨාය ඛන්ධං.
237. ධනුග්ගහනං පවරො, සුරො තිබ්බමන්ති ව [තිබ්බමන්තිනො (ක.)];
මයායං [මයා සො (සී. පී.)] සුඛිතො රාජා, අතිමඤ්ඤති දාරකො.
238. උපට්ඨානම්පි මෙ අයො, න සො එති යථා පුරෙ;
භාතරං තෙන දොසෙන, දජ්ජාහං දකරක්ඛිතො.
239. එකරත්තෙන උභයො, ත්වඤ්චෙව ධනුසෙඛ ව [ධනුසෙඛවා (සී. සා. පී.)];
උභො ජාතෙත්ථ පඤ්චාලා, සභායා සුසමාවයා.
240. වරියා තං අනුබන්ධිත්ථො [අනුබන්ධො (ක.)], එකදුක්ඛසුඛො තව;
උස්සුක්කො තෙ දිවාරත්තිං, සබ්බකිච්චෙසු බ්‍යාවටො;
සභායං කෙන දොසෙන, දජ්ජාසි දකරක්ඛිතො.
241. වරියා මං අයං [වරියාය අයං (සී. පී.)] අයො, පජග්ගිත්ථො [සඤ්ජග්ගිත්ථො (සා.)] මයා සහ;
අජ්ජාපි තෙන වණ්ණෙන, අතිවෙලං පජග්ගිති.
242. උබ්බරියාපිහං අයො, මන්තයාමි රහොගතො;
අනාමන්තො [අනාමන්තා (සී.)] පටිසති, පුබ්බෙ අජ්ජට්ඨෙදිතො.
243. ලද්ධද්වාරො [ලද්ධවාරො (සී. පී.)] කතොකාසො, අභිරිකං අනාදරං;
සභායං තෙන දොසෙන, දජ්ජාහං දකරක්ඛිතො.
244. කුසලො සබ්බනිමිත්තානං, රුතඤ්ඤ [රුතඤ්ඤ (සී. සා. පී.)] ආගතාගමො;
උජ්ජාතෙ සුපිනෙ යුත්තො, නිය්‍යානෙ ව පවෙසනෙ.
245. පට්ඨො [පද්ධො (සී. පී.)] භූමන්තලික්ඛස්මිං, නක්ඛන්තපදකොච්ඡො;
බ්‍රාහ්මණං කෙන දොසෙන, දජ්ජාසි දකරක්ඛිතො.
246. පරිසායම්පි මෙ අයො, උම්මිලිත්වා උදික්ඛති;
තස්මා අච්චහමුං ලුද්දං, දජ්ජාහං දකරක්ඛිතො.
247. සසමුද්දපරියායං, මහිං සාගරකුණ්ඩලං;
චසුන්ධරං ආවසසි, අමච්චපරිවාරිතො.
248. වාතුරන්තො මහාරට්ඨො, විජිතාචී මහබ්බලො;
පඨබ්‍යා එකරාජාසි, යසො තෙ විපුලං ගතො.
249. සොළසිත්ථිසහස්සානි, ආමුත්තමණ්කුණ්ඩලා;
නානාජනපදා නාරී, දෙවකඤ්ඤපමා සුභා.
250. එවං සබ්බභිගසම්පන්නං, සබ්බකාමසම්ද්ධිනං;
සුඛිතානං පියං දීපං, ජීවිතං ආහු ඛත්තිය.
251. අථ ත්වං කෙන වණ්ණෙන, කෙන වා පන හෙතුනා;
පණ්ඩිතං අනුරක්ඛන්තො, පාණං වජසි දුච්චජං.
252. යතොපි ආගතො අයො, මම හත්ථං මහොසධො;
නාහිජානාමි ධීරස්ස, අනුමන්තම්පි දුක්කටං.
253. සවෙ ව කිස්මිචි කාලෙ, මරණං මෙ පුරෙ සියා;
සො මෙ පුත්තෙ [පුත්තෙ ව මෙ (සී. සා. පී.)] පපුත්තෙ ව, සුඛාපෙය්‍ය මහොසධො.
254. අනාගතං පච්චුජ්ජන්නං, සබ්බමත්ථම්පි පස්සති [සබ්බමත්ථං විපස්සති (සී. සා. පී.)];
අනාපරාධකම්මන්තං, න දජ්ජං දකරක්ඛිතො.
255. ඉදං සුණාථ පඤ්චාලා, චූළනෙය්‍යස්ස [චූළනීයස්ස (සී.)] භාසිතං;
පණ්ඩිතං අනුරක්ඛන්තො, පාණං වජති දුච්චජං.
256. මාතු හරියාය භාතුච්ච, සබ්බො බ්‍රාහ්මණස්ස ව;
අත්තනො වාපි පඤ්චාලො, ජන්නං වජති ජීවිතං.

257. එවං මහත්ථිකා [බහිද්ධියා (සායා.), මහිද්ධිකා (ක.)] පඤ්ඤා, නිපුණා සාධුවිත්තිනි;
දිට්ඨධම්මභිතත්ථාය, සම්පරායස්සබ්බාය වාති.

518. පණ්ඩරනාගරාජජාතකං (8) දකරක්ඛසජාතකං සත්තමං.

258. විකිණ්ණවාචං අනිගුය්හ [අනිගුය්හ (පි.)] මත්තං, අසඤ්ඤතං අපරිවක්ඛිතාරං [අපරිවක්ඛිතාරං (ක.)];
භයං තමන්වෙති සයං අබොධං, නාගං යථා පණ්ඩරකං සුපණ්ණො [සුපණ්ණො (ක.)].

259. යො ගුය්හමත්තං පරිවක්ඛනෙය්‍යං, මොහා නරො සංසති භාසමානො [භාසමානො (පි.)];
තං භින්නමත්තං භයමත්තවෙති ඛිප්පං, නාගං යථා පණ්ඩරකං සුපණ්ණො.

260. නානුමිත්තො ගරුං අත්ථං, ගුය්හං වෙදිතුමරහති;
සුමිත්තො ච අසම්බුද්ධං, සම්බුද්ධං චා අනත්ථං වා.

261. විස්සාසමාපජ්ජිමහං අවෙලං [අවෙලො (සි. පි.)], සමණො අයං සම්මතො භාවිතත්තො;
තස්සාහමක්ඛිං විවරිං [විවරං (සි.)] ගුය්හමත්ථං, අතීතමත්ථො කපණං [කපණො (පි.)] රුදාමි.

262. තස්සාහං පරමං [පුරිමං (සි.)] බ්‍රහ්මෙ ගුය්හං, වාවඤ්චි මං නාසක්ඛිං [නාසක්ඛි (පි.)] සංයමෙතුං;
තප්පක්ඛනො හි භයමාගතං මමං, අතීතමත්ථො කපණං රුදාමි.

263. යො වෙ නරො සුහදං මඤ්ඤමානො, ගුය්හමත්ථං සංසති දුක්ඛලිනො;
දොසා භයා අථවා රාගරත්තා [රාගරත්තො (සි. සායා. පි.)], පල්ලන්ථිතො [පල්ලන්ථො (පි.), පල්ලන්තිතො (ක.)] බාලො අසංසයං සො.

264. තිරොක්ඛවාචො අසතං පච්චියො, යො සඬගතිස්ස මුදිරෙති වාක්‍යං;
ආසීවිසො දුම්මුබොත්තාහු තං නරං, ආරා ආරා [ආරා අරා (පි.)] සංයමෙ තාදිසම්භා.

265. අන්තං පානං කාසික [කාසිකං (පි.)] වන්දනඤ්ච, මනාපිත්ථියො මාලමුච්ඡාදනඤ්ච;
ඕහාය ගච්ඡාමසෙ සබ්බකාමෙ, සුපණ්ණ පාණ්ණපගතාව තාමිහා.

266. කො නිධ තිණ්ණං ගරහං උපෙනි, අස්මිංධ ලොකෙ පාණහු නාගරාජ;
සමණො සුපණ්ණො අථ වා ත්වමෙව, කිං කාරණා පණ්ඩරකග්ගහිතො.

267. සමණොති මෙ සම්මතත්තො අහොසි, පියො ච මෙ මනසා භාවිතත්තො;
තස්සාහමක්ඛිං විවරිං ගුය්හමත්ථං, අතීතමත්ථො කපණං රුදාමි.

268. න වත්ථි සත්තො අමරො පථබ්‍යා, පඤ්ඤාවිධා නත්ථි න නින්දිතබ්බා;
ස්වචෙන ධම්මෙන ධිතියා [ධියා (සි. පි.)] දමෙන, අලබ්භමබ්‍යාහරතී නරො ඉධ.

269. මානාපිතා පරමා බන්ධවානං, නාස්ස තතියො අනුකම්පකත්ථි;
තෙසම්පි ගුය්හං පරමං න සංසෙ, මත්තස්ස හෙදං පරිසඬිකමානො.

270. මානාපිතා හගිනී භාතරො ච, සභායා වා යස්ස හොන්ති සපක්ඛා;
තෙසම්පි ගුය්හං පරමං න සංසෙ, මත්තස්ස හෙදං පරිසඬිකමානො.

271. හරියා වෙ පුරිසං වජ්ජා, කොමාරි පියභාණිනී;
පුත්තරුපයස්සපෙනා , ඤාතිසඬ්ඨපුරක්ඛනා, තස්සාපි ගුය්හං පරමං න සංසෙ;
මත්තස්ස හෙදං පරිසඬිකමානො.

272. න ගුය්හමත්ථං [ගුය්හත්ථං (ක.)] විවරෙය්‍ය, රක්ඛෙය්‍ය නං යථා නිධිං;
න හි පාතුකතො සාධු, ගුය්හො අත්ථො පජානතා.

273. ථියා ගුය්හං න සංසෙය්‍ය, අමිත්තස්ස ච පණ්ඩිතො;
යො වාමිසෙන සංභීරො, හදයත්ථෙතො ච යො නරො.

274. ගුය්හමත්ථං අසම්බුද්ධං, සම්බොධයති යො නරො;
මත්තහෙදභයා තස්ස, දාසභුතො තිතික්ඛති.

275. යාවන්තො පුරිසස්සත්ථං, ගුය්හං ජානන්ති මත්තිනං;
තාවන්තො තස්ස උබ්බෙගා, තස්මා ගුය්හං න විස්සජෙ.

276. විචිච්ච භාසෙය්‍යා දිවා රහස්සං, රත්තිං ගිරං නාතිවෙලං පමුඤ්චෙව;
උපස්සුතිකා හි සුණන්ති මත්තං, තස්මා මත්තො ඛිප්පමුපෙනි හෙදං.

277. යථාපි අස්ස [අයො (සායා.), අය (ක.)] නගරං මහත්තං, අද්වාරකං [ආළාරකං (පි.)] ආයසං හද්දසාලං;
සමන්තබ්‍යාපරිබාලපෙනං, එවම්පි මෙ තෙ ඉධ ගුය්හමත්තා.

278. යෙ ගුය්හමත්තා අවිකිණ්ණවාචා, දළ්භා සදත්ථෙසු නරා දුජිච්චා [දුජිච්චා (සායා. පි.)];

ආරා අමිත්තා බාවජන්ති තෙහි, ආසිවිසා වා රිව සත්තුසඬ්ඝා [සත්තසඬ්ඝා (සි. සා.)].

279. හිත්වා සරං පබ්බජිතො අවෙලො, නග්ගො මුණ්ඩො වරති සාසහෙතු;
තම්හි [තම්හි (පි.)] නු බො විවරිං ගුය්හමත්ථං, අත්ථා ව ධම්මා ව අපග්ගතම්හා [අපාගතම්හා (සි.),
අපගතම්හා (සා.)], අවාගතම්හා (පි.).
280. කථංකරො හොති සුපණ්ණරාජ, කිංසිලො කෙන වතෙන වත්තං;
සමණො වරං හිත්වා මමාසිතාති, කථංකරො සග්ගමුපෙති යානං.
281. හිරියා තිතික්ඛාය දමෙත්තපෙතො [දමෙන ඛන්තියා (සි. සා. පි.)], අක්කොධනො පෙසුණියං පභාය;
සමණො වරං හිත්වා මමාසිතාති, එවංකරො සග්ගමුපෙති යානං.
282. මාතාව පුත්තං තරුණං තනුජ්ජං [තනුජං (සි.)], සම්ඵස්සතා [සම්පස්ස තං (සි. පි.)] සබ්බගත්තං ඵරෙති;
එවම්පි මෙ ත්වං පාතුරුහු දිජිත්ථ, මාතාව පුත්තං අනුකම්පමානො.
283. හන්දජ්ජ ත්වං මුඤ්ච [මුච්ච (සි.)] වධා දුජ්චිහ, තයො හි පුත්තා න හි අඤ්ඤො අත්ථි;
අත්තෙවාසි දින්නකො අත්තපො ව, රජ්ජස්සු [රජ්ජස්සු (සි. සා. පි.)] පුත්තඤ්ඤතරො මෙ අහොසි.
284. ඉච්චෙව වාක්ඛාං විසජ්ජී සුපණ්ණො, භුමාං පතිට්ඨාය දිජො දුජ්චිහං;
මුත්තජ්ජ ත්වං සබ්බභයාතිවත්තො, ථලුදකෙ හොති මයාහිගුත්තො.
285. ආතඬ්ඛිනං යථා කුසලො හිසක්කො, පිපාසිතානං රහදොව සිතො;
වෙස්මං යථා හිමසිතට්ටිතානං [හිමසිතිරට්ටිතානං (පි.)], එවම්පි තෙ සරණමහං භවාමි.
286. සන්ධිං කත්වා අමිත්තෙන, අණ්ඩපෙන ජලාබුජ;
විවරිය දායං සෙසි, කුතො තං භයමාගතං.
287. සඬ්ඛෙට්ඨ අමිත්තස්මිං, මිත්තස්මිම්පි න විස්සසෙ;
අභයා භයමුජ්ජන්තං, අපි මූලානි කන්තති.
288. කථං නු විස්සසෙ ත්‍යම්හි, යෙනාසි කලහො කතො;
නිච්චයත්තෙන යාතබ්බං, සො දිසබ්හි [සො දිසම්හි (පි.)] න රජ්ජති.
289. විස්සාසයෙ න ව තං [තං (සි. සා. පි.)] විස්සයෙය්‍ය, අසඬ්ඛිතො සඬ්ඛිතො ව [අසඬ්ඛිතො ව සඬ්ඛිතො
(සි. පි.)] භවෙය්‍ය;
තථා තථා විඤ්ඤා පරක්කමෙය්‍ය, යථා යථා භාවං පරො න ජඤ්ඤා.
290. තෙ දෙවචණ්ණා [දෙවචණ්ණි (පි.)] සුබ්බමාලරූපා, උභො සමා සුජයා [සුජයො (සි. සා. පි.)] පුඤ්ඤබන්ධා
[පුඤ්ඤගන්ධා (පි.)];
උපාගමුං කරම්පියං [කාදම්බියං (සි.), කාරම්බියං (පි.)] අවෙලං, මිස්සිභූතා අස්සවාහාව නාගා.
291. තතො භවෙ පණ්ඩරකො අවෙලං, සයමෙවුපාගම්ම ඉදං අවොච;
මුත්තජ්ජහං සබ්බභයාතිවත්තො, න හි [හ (පි.)] නුත තුය්හං මනසො පියම්හා.
292. පියො හි මෙ ආසි සුපණ්ණරාජා, අසංසයං පණ්ඩරකෙන සච්චං;
සො රාගරත්තොව අකාසිමෙතං, පාපකම්මං [පාපං කම්මං (සි. පි.)] සම්පජානො න මොහා.
293. න මෙ පියං අජ්ජියං වාපි හොති, සම්පස්සතො ලොකම්මං පරඤ්ච;
සුසඤ්ඤතානඤ්ඤි විසඤ්ජනෙන, අසඤ්ඤතො ලොකම්මං වරාසි.
294. අරියාවකාසොසි අනරියොවාසි [අනරියො වාසි (සි. පි.)], අසඤ්ඤතො සඤ්ඤතසන්නිකාසො;
කණ්ණාහිජාතිකොසි අනරියරූපො, පාපං බහුං දුච්චරිතං අචාරි.
295. අදුට්ඨස්ස තුවං දුබ්හි, දුබ්හි [දුබ්හි, දුබ්හි (පි.)] ව පිසුණො වසි;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, මුද්ධා තෙ ඵලතු සත්තධා.
296. තස්මා හි මිත්තානං න දුබ්හිතබ්බං, මිත්තදුබ්හා [මිත්තදුබ්හා හි (සා.)] පාපියො නත්ථි අඤ්ඤො;
ආසිත්තසත්තො නිහතො පථබ්‍යා, ඉන්දස්ස වාකෙය්‍යා හි සංවරො භතොති.
519. සම්බුලාජාතකං ^{පණ්ඩරනාගරාජජාතකං} [පණ්ඩරකජාතකං (සි. සා. පි.)] අට්ඨමං.
297. කා වෙධමානා ගිරිකන්දරායං, එකා තුවං තිට්ඨසි සංහිතුරු [සඤ්ඤතුර (සි. පි.), සඤ්චිතුරු (සා.)];
පුට්ඨාසි මෙ පාණිපමෙය්‍යමජ්ඣෙ, අක්කාහි මෙ නාමඤ්ච බන්ධවෙ ව.
298. ඔභාසයං වනං රම්මං, සිහබ්‍යග්ගනිසෙවිතං;
කා වා ත්වම්හි කල්‍යාණි, කස්ස වා ත්වං සුමජ්ඣිමෙ;
අභිවාදෙමි තං භද්දෙ, දානවාහං නමත්ථු තෙ.

299. යො පුත්තො කාසිරාජස්ස, සොත්ථිසෙනොති තං විදු;
තස්සාහං සම්බුලා හරියා, එවං ජානාහි දානව;
අභිවාදෙමි තං හත්තෙ [\[හද්දන්තෙ \(සි. සා.\)\]](#), සම්බුලාහං නමත්ථු තෙ.
300. වෙදෙහපුත්තො හද්දන්තෙ, වනෙ වසති ආතුරො;
තමහං රොගසම්මත්තං, එකා එකං උපට්ඨහං [\[උපට්ඨහිං \(සි.\)\]](#).
301. අහඤ්ච වනමුඤ්ජාය, මධුමංසං මීගාබ්ලං [\[මීගාච්ලං \(සි.\)\]](#);
යදා හරාමි තං හක්ඛො, තස්ස නුනජ්ජ නාධති [\[නාථති \(ක.\)\]](#).
302. කිං වනෙ රාජපුත්තෙන, ආතුරෙන කරස්සසි;
සම්බුලෙ පරිච්ඡේණෙන, අහං හත්තා භවාමි තෙ.
303. සොකට්ඨාය දුරත්තාය, කිං රූපං විජ්ජතෙ මම;
අඤ්ඤං පරියෙස හද්දන්තෙ, අභිරූපතරං මයා.
304. එහිමං ගිරිමාරුශ්භ, හරියා මෙ [\[මශ්භං \(සි. සා. පි.\)\]](#) වතුස්සතා;
තාසං ත්වං පවරා හොහි, සබ්බකාමසම්ද්ධිනී.
305. නුන [\[නනු \(සි. සා. පි. ක.\)\]](#) තාරකවණ්ණාහෙ [\[හාටකවණ්ණාහෙ \(පි.\)\]](#), යං කිඤ්චි මනසිච්ඡසි;
සබ්බං තං පචුරං මශ්භං, රමස්ස්වජ්ජ [\[රමසුජ්ජ \(සි. සා.\)\]](#) මයා සහ.
306. නො වෙ තුවං මහෙසෙයාං, සම්බුලෙ කාරයිස්සසි;
අලං ත්වං පාතරාසාය, පණ්හෙ [\[මඤ්ඤෙ \(සි. පි.\)\]](#) හක්ඛා භවිස්සසි.
307. තඤ්ච සත්තජටො ලුද්දො, කළාරො පුරිසාදකො;
වනෙ නාථං අපස්සන්තිං, සම්බුලං අග්ගහි භුජෙ.
308. අධිපන්නා පිසාවෙන, ලුද්දෙනාමිසවක්ඛුනා;
සා ව සත්තුවසම්පන්නා, පතිමෙවානුසොවති.
309. න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං, යං මං බාදෙයා රක්ඛසො;
යඤ්ච මෙ අයාපුත්තස්ස, මනො හෙස්සති අඤ්ඤථා.
310. න සන්නි දෙචා පවසන්නි නුන, න හි නුන සන්නි ඉධ ලොකපාලා;
සහසා කරොන්නානමසඤ්ඤතානං, න හි නුන සන්නි පටිසෙධිතාරො.
311. ඉත්ථිනමෙසා පවරා යසස්සිනී, සන්නා සමා අග්ගිරිවුග්ගතෙජා;
තඤ්චෙ තුවං රක්ඛසාදෙසි කඤ්ඤං, මුද්ධා ව හි සත්තධා තෙ එලෙයා;
මා ත්වං දහි [\[ජහි \(පි.\)\]](#) මුඤ්ච පතිබ්බතාය [\[පතිබ්බතා සා \(සි.\), පතිබ්බතා යා \(පි.\)\]](#).
312. සා ව අස්සමමාගච්ඡි, පමුත්තා පුරිසාදකා;
නිළං [\[නිඩ්ධං \(සා. ක.\)\]](#) පළිනං සකුණිව [\[ඵලිනසකුණිව \(සි. සා. පි.\)\]](#), ගතසිඬ්ගංව ආලයං.
313. සා තත්ථ පරිදෙවෙසි, රාජපුත්ති යසස්සිනී;
සම්බුලා උතුමත්තක්ඛා, වනෙ නාථං අපස්සන්ති [\[අපස්සති \(සි.\)\]](#).
314. සමණෙ බ්‍රාහ්මණෙ වන්දෙ, සම්පන්නවරණෙ ඉසෙ;
රාජපුත්තං අපස්සන්ති, තුම්භංමිහි [\[තුම්භං හි \(පි.\)\]](#) සරණං ගතා.
315. වන්දෙ සීහෙ ව බ්‍රාහ්මණෙ ව, යෙ ව අඤ්ඤෙ වනෙ මීගා;
රාජපුත්තං අපස්සන්ති, තුම්භංමිහි සරණං ගතා.
316. තිණා [\[තිණ \(පි.\)\]](#) ලතානි ඔසධොයා, පබ්බතානි වනානි ව;
රාජපුත්තං අපස්සන්ති, තුම්භංමිහි සරණං ගතා.
317. වන්දෙ ඉන්ද්‍රිවරීසාමං, රත්තිං නක්ඛත්තමාලිනිං;
රාජපුත්තං අපස්සන්ති, තුම්භංමිහි සරණං ගතා.
318. වන්දෙ භාගිරථිං ගඬ්ගං, සවන්නිනං පටිග්ගහං;
රාජපුත්තං අපස්සන්ති, තුම්භංමිහි සරණං ගතා.
319. වන්දෙ අහං පබ්බතරාජසෙට්ඨං, හිමවන්නං සිලුවිවයං;
රාජපුත්තං අපස්සන්ති, තුම්භංමිහි සරණං ගතා.
320. අතිසායං වතාගච්ඡි, රාජපුත්ති යසස්සිනි;
කෙන නුජ්ජ සමාගච්ඡි [\[සමාගච්ඡි \(සි. පි.\)\]](#), කො තෙ පියතරො මයා.
321. ඉදං බොහං තදාවොචං [\[තදාවොචං \(සි. සා.\)\]](#), ගහිතා තෙන සත්තුතා;

න මෙ ඉදං තථා දුක්ඛං, යං මං බාදෙය්‍ය රක්ඛ්‍යො;
යඤ්ච මෙ අය්‍යපුත්තස්ස, මනො භෙස්සති අඤ්ඤථා.

322. වොරීනං බහුබුද්ධිනං, යාසු සච්චං සුදුල්ලහං;
ථීනං භාවො දුරාජානො, මච්ඡස්සෙවොදකෙ ගතං.
323. තථා මං සච්චං පාලෙතු, පාලයිස්සති වෙ මමං;
යථාහං නාභිජානාමි, අඤ්ඤං පියතරං තයා;
එතෙන සච්චවජ්ජෙන, බ්‍යාධි තෙ වූපසම්මතු.
324. යෙ කුඤ්ජරා සත්තසතා උළාරා, රක්ඛන්ති රත්තින්දිවමුය්‍යතාවුධා;
ධනුග්ගහානඤ්ච සතාති සොළස, කථංචිධෙ පස්සසි හද්දෙ සත්තවො.
325. අලඬකතායො පදුමුත්තරත්තවා, විරාගිතා පස්සති භංසගග්ගරා;
තාසං සුණ්ණත්වා මිත්භීතවාදිනං [මිත්භීතවාදිනං (පී.)], න දානි මෙ තාත තථා යථා පුරෙ.
326. සුවණ්ණසංකච්චධරා සුවිග්ගහා, අලඬකතා මානුසියච්ඡරුපමා;
සෙනොපියා [සෙනුපියා (පී.)] තාත අනින්දිතඬිගියො, ඛත්තියකඤ්ඤා පටිලොභයන්ති [පටිලොභයන්ති (පී.)]
නං.
327. සචෙ අභං තාත තථා යථා පුරෙ, පතිං තමුඤ්ජාය පුනා වනෙ භරෙ;
සම්මානෙයෙ මං න ව මං විමානෙයෙ, ඉතොපි මෙ තාත තතො වරං සියා.
328. යමන්නපානෙ විපුලස්මි ඔභිතෙ, නාරී විමට්ඨාහරණා අලඬකතා;
සබ්බඬගුපෙනා [පඤ්චඬගුපෙනා (සී. ස්‍යා. පී.)] පතිනො ව අප්පියා, අඛජ්ඣ [අචජ්ඣ (ස්‍යා.), ආඛජ්ඣ (පී.)]
තස්සා මරණං තතො වරං.
329. අපි වෙ දලිද්දා කපණා අනාළ්භියා, කටාදුතියා පතිනො ව සා පියා;
සබ්බඬගුපෙනායපි අප්පියාය, අයමෙව සෙය්‍යා [සෙය්‍යො (ස්‍යා. ක.)] කපණාපි යා පියා [කපණාපි යා (ක.)].
330. සුදුල්ලභිත්ථි පුරිස්සස්ස යා හිතා, භත්තිත්ථියා දුල්ලභො යො හිතො ව;
හිතා ව තෙ සීලවතී ව භරියා, ජනින්ද ධම්මං වර සම්බුලාය.
331. සචෙ තුවං විපුලෙ ලද්ධභොගෙ, ඉස්සාවතිණ්ණා මරණං උපෙසි;
අභඤ්ච තෙ හද්දෙ ඉමා රාජකඤ්ඤා [ඉමා ව කඤ්ඤා (පී.)], සබ්බෙ [සබ්බෙව (සී. ස්‍යා. පී.)] තෙ වචනකරා
භවාමාති.

520. ගන්ධනින්දුකජාතකං (10) සම්බුලාජාතකං නවමං.

332. අප්පමාදො අමතං පදං [අමතපදං (සී. පී.)], පමාදො මච්චුනො පදං;
අප්පමත්තා න මීයන්ති, යෙ පමත්තා යථා මතා.
333. මදා පමාදො ජායෙථ, පමාදා ජායතෙ බයො;
බයා පදොසා [බයා ව දොසා (සී.)] ජායන්ති, මා පමාදො [මා මදො (සී. ස්‍යා. පී.)] භරතුසභ [භාරදුසභ (ක.)].
334. බහු හි ඛත්තියා ජීනා, අත්ථං රට්ඨං පමාදිනො;
අථොපි ගාමිනො ගාමා, අනගාරා අගාරිනො.
335. ඛත්තියස්ස පමත්තස්ස, රට්ඨස්මිං රට්ඨවඬ්ඨන;
සබ්බෙ භොගා විනස්සන්ති, රඤ්ඤො තං වුච්චතෙ අසං.
336. නෙස ධම්මො මහාරාජ, අතිවෙලං පමජ්ජසි;
ඉද්ධං ථීනං ජනපදං, වොරා විද්ධංසයන්ති නං.
337. න තෙ පුත්තා භවිස්සන්ති, න හිරඤ්ඤං න ධානියං [න හිරඤ්ඤාධානියා (ක.)];
රට්ඨෙය් විලුප්පමානම්හි, සබ්බභොගෙහි ජියාසි.
338. සබ්බභොගා පරිජිණ්ණං, රාජානං වාපි ඛත්තියං [ඛත්තිය (ක.)];
ඤාතිමිත්තා සුභජ්ජා ව, න තං මඤ්ඤන්ති මානියං [මත්තියං (ස්‍යා.)].
339. භත්ථාරොහා අනීකට්ඨා, රථිකා පත්තිකාරකා;
තමෙවමුපජීවන්තා, න තං මඤ්ඤන්ති මානියං.
340. අසංවිහිතකම්මන්තං, බාලං දුම්මන්තිමන්තිනං;
සිරි ජහති දුම්මෙධං, ජිණ්ණංව උරගො තවං.
341. සුසංවිහිතකම්මන්තං, කාලුට්ඨායිං අතන්දිනං;
සබ්බෙ භොගාභිවඬ්ඨන්ති, ගාවො සඋසභාමීව.

342. උපස්සුතිං මහාරාජ, රටියෙ ජනපදෙ වර;
තත්ථ දිස්වා ව සුත්වා ව, තතො තං [\[ත්වං \(ක.\)\]](#) පටිපජ්ජසි.
343. එවං වෙදෙතු පඤ්චාලො, සඬිගාමෙ සරමජ්ජිනො [\[සමජ්ජිනො \(සි. පි.\)\]](#);
යථාහමජ්ජ වෙදෙමි, කණ්ටකොන සමජ්ජිනො.
344. ජිණ්ණො දුබ්බලවක්ඛුසි, න රූපං සාධු පස්සසි;
කිං තත්ථ බ්‍රහ්මදත්තස්ස, යං තං මග්ගෙයා [\[මග්ගෙයා \(පි.\)\]](#) කණ්ටකො [\[කණ්ටකො \(සි. සා. පි.\)\]](#).
345. බහ්වෙත්ථ බ්‍රහ්මදත්තස්ස, සොහං [\[යොහං \(සි. සා. පි.\)\]](#) මග්ගස්මි [\[මග්ගෙස්මි \(පි.\)\]](#) බ්‍රාහ්මණ;
අරක්ඛිතා ජානපදා, අධම්මබලිනා හතා.
346. රත්තිඤ්ඤි [\[රත්තිඤ්ඤ \(සි.\)\]](#) වොරා බාදන්ති, දිවා බාදන්ති තුණ්ඩියා;
රටියස්මිං කුටරාජස්ස, බහු අධම්මිකො ජනො.
347. එතාදිසෙ භයෙ ජාතෙ [\[තාත \(සි. පි.\)\]](#), භයට්ඨා තාත [\[තාව \(සි. පි.\)\]](#) මාණවා;
නිල්ලෙනකානි කුබ්බන්ති, වනෙ ආහත්ථ කණ්ටකං.
348. කදාස්සු නාමයං රාජා, බ්‍රහ්මදත්තො මරිස්සති;
යස්ස රටියම්භි ජියාන්ති, අජ්ජතිකා කුමාරිකා.
349. දුබ්භාසිතඤ්ඤි තෙ ජම්මි, අනත්ථපදකොවිදෙ;
කුභිං රාජා කුමාරිනං, භත්තාරං පරියෙසති.
350. න මෙ දුබ්භාසිතං බ්‍රහ්මෙ, කොවිදත්ථපදා අහං;
අරක්ඛිතා ජානපදා, අධම්මබලිනා හතා.
351. රත්තිඤ්ඤි වොරා බාදන්ති, දිවා බාදන්ති තුණ්ඩියා;
රටියස්මිං කුටරාජස්ස, බහු අධම්මිකො ජනො;
දුජ්ජීවෙ දුබ්භරෙ දාරෙ, කුතො භත්තා කුමාරියො.
352. එවං සයතු පඤ්චාලො, සඬිගාමෙ සත්තියා හතො;
යථායං කපණො සෙති, හතො ථාලෙන සාලියො.
353. අධම්මෙන තුවං ජම්ම, බ්‍රහ්මදත්තස්ස කුජ්ඣසි;
යො ත්වං සපසි රාජානං, අපරජ්ඣිත්ථාන අත්තනො [\[අත්තනා \(පි.\)\]](#).
354. ධම්මෙන බ්‍රහ්මදත්තස්ස, අහං කුජ්ඣාමි බ්‍රාහ්මණ;
අරක්ඛිතා ජානපදා, අධම්මබලිනා හතා.
355. රත්තිඤ්ඤි වොරා බාදන්ති, දිවා බාදන්ති තුණ්ඩියා;
රටියස්මිං කුටරාජස්ස, බහු අධම්මිකො ජනො.
356. සා නුන පුන රෙ පක්කා, විකාලෙ හත්තමාහරි;
හත්තහාරිං අපෙක්ඛන්තො, හතො ථාලෙන සාලියො.
357. එවං හඤ්ඤතු පඤ්චාලො, සඬිගාමෙ අසිනා හතො [\[දළ්භං \(පි.\)\]](#);
යථාහමජ්ජ පහතො, බිරඤ්ච මෙ පවට්ඨිතං.
358. යං පසු බිරං ඡඩ්ඛෙති, පසුපාලං විහිංසති [\[පසුපාලඤ්ච හිංසති \(සි.\), පසු ථාලඤ්ච හිංසති \(පි.\)\]](#);
කිං තත්ථ බ්‍රහ්මදත්තස්ස, යං නො ගරහතෙ [\[ගරහතො \(පි.\)\]](#) හවං.
359. ගාරය්හො බ්‍රහ්මෙ පඤ්චාලො, බ්‍රහ්මදත්තස්ස රාජීනො;
අරක්ඛිතා ජානපදා, අධම්මබලිනා හතා.
360. රත්තිඤ්ඤි වොරා බාදන්ති, දිවා බාදන්ති තුණ්ඩියා;
රටියස්මිං කුටරාජස්ස, බහු අධම්මිකො ජනො.
361. චණ්ඩා අටනකා [\[අටනක \(පි.\), අකටනා \(ක.\)\]](#) ගාවී, යං පුරෙ න දුභාමසෙ;
තං දානි අජ්ජ දොභාම, බිරකාමෙහුපද්දුතා.
362. එවං කන්දතු පඤ්චාලො, විපුත්තො විජ්ජසුක්ඛතු;
යථායං කපණා ගාවී, විපුත්තා පරිධාවති.
363. යං පසු පසුපාලස්ස, සම්භමෙයා [\[පබ්භමෙයා \(සි. පි.\)\]](#) රවෙයා වා;
කො නිධ අපරාධන්ටී, බ්‍රහ්මදත්තස්ස රාජීනො.
364. අපරාධො මහාබ්‍රහ්මෙ, බ්‍රහ්මදත්තස්ස රාජීනො;
අරක්ඛිතා ජානපදා, අධම්මබලිනා හතා.

365. රත්තිඤ්ඤි වොරා බාදන්ති, දිවා බාදන්ති තුණ්ඩියා;
රටියස්මිං කුටරාජස්ස, බහු අධම්මිකො ජනො;
කථං නො අසිකොසත්ථා, බීරපා හඤ්ඤතෙ පජා.
366. එවං ඛජ්ජතු පඤ්චාලො, හතො යුද්ධෙ සපුත්තකො;
යථාහමජ්ජ ඛජ්ජාමි, ගාමිකෙහි [\[ගාමකෙහි \(සී. පී.\)\]](#) අරඤ්ඤජො.
367. න සබ්බභූතෙසු විධෙන්නි [\[විධන්ති \(ක.\)\]](#) රක්ඛං, රාජානො මණ්ඩුක මනුස්සලොකෙ;
නෙත්තාවතා රාජා අධම්මචාරී, යං තාදිසං ජීවමදෙය්‍යු ධඩ්ඛා.
368. අධම්මරූපො චත බ්‍රහ්මචාරී, අනුජ්ජියං භාසසි ඛත්තියස්ස;
විලුප්පමානාය පුටුප්පජාය, පුජෙසි රාජං පරමජ්ජවාදං [\[රාජං පරමජ්ජවාදං \(සී.\), රාජා පරමජ්ජවාදිං \(සායා.\)\]](#).
369. සචෙ ඉමං බ්‍රහ්මෙ සුරජ්ජකං සියා, ඒතං රටියං මුදිතං [\[පුරිතං \(ක.\)\]](#) විජ්ජසන්නං;
භුත්වා බලිං අග්ගපිණ්ඩඤ්ච කාකා, න මාදිසං ජීවමදෙය්‍යු ධඩ්ඛාති.

ගන්ධනින්ද්‍රකජාතකං දසමං.

තස්සුද්දානං —

කිංජන්ද කුම්භ ජයද්දිස ඡද්දන්ත, අථ පණ්ඩිතසම්භව සිරකපි;
දකරක්ඛස පණ්ඩරනාගචරො, අථ සම්බුල නින්ද්‍රකදෙවසුතොති.

තිංසනිපාතං නිට්ඨිතං.

ජාතකපාළියා පඨමො භාගො නිට්ඨිතො.